

อภิธานศัพท์

สำนักหอสมุด

ร่มพระศรีชินบัญชร

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

วันลงทะเบียน - 2 ก.ย. 2563

เลขทะเบียน 1031800

เลขเรียกหนังสือ BC

4198

๙๙๖๓

๒๐๓

สุจิตรา อ่อนค้อม

ชื่อหนังสือ

ผู้แต่ง

ร่มพระศรีอินบัญชร

สุจิตรา อ่อนค้อม

<http://www.sudassa.com>

e-mail: suchitra_ok@yahoo.com

ISBN

978-974-16-4011-9

พิมพ์ครั้งที่ ๑

สิงหาคม ๒๕๕๑

ราคาเล่มละ

๒๒๕.- บาท

จัดจำหน่ายโดย

สำนักพิมพ์ธรรมสภา

๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์

เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐

โทร. (๐)๒๕๔๑ ๑๕๓๕, (๐)๒๘๘๘ ๗๙๔๐

โทรสาร (๐)๒๕๔๑ ๑๔๖๔ (๐)๒๕๔๑ ๑๙๘๓

E-mail: Thammasapabooks@yahoo.com

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วยกระดาษถนอมสายตา (green-read)

และเข้าเล่มแบบเย็บกึ่งซึ่งจะแข็งแรงและทนทานเก็บได้นาน

พิมพ์ที่ : **หอรัตนชัยการพิมพ์**

๓๓/๒๘ ซอยเพชรบุรี ๕ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๙๖๘๑-๓, ๐ ๒๒๑๖ ๙๔๖๔ โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๙๔๖๕

คำนำ

รุ่มพระศรีชินบัญชร เป็นคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิต
ลำดับที่ ๓ ตีพิมพ์ในนิตยสารกุลสตรีตั้งแต่ฉบับที่ ๘๒๔-
๘๗๓ ต่อจาก**ได้รุ่มมณฑารพ**ซึ่งเป็นลำดับที่ ๒ ส่วนลำดับ
ที่ ๑ คือ**ศาลารธรรมโอสถ**

ชื่อ**รุ่มพระศรีชินบัญชร**นำมาจากวรรณคดีท้ายของ
คำแปลพระคาถาชินบัญชร ซึ่งพระเดชพระคุณพระพิมลธรรม
(ชอบ อนุจารีเถระ) ราชบัณฑิต ได้แปลเป็นคำประพันธ์
กาพย์ยานี ๑๑ ที่ไพเราะมาก ศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์
วรรณปก ราชบัณฑิต ได้นำไปทำเป็นเพลงพระคาถาชินบัญชร
ที่ไพเราะเพราะพริ้ง และได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง นับเป็น
ครั้งแรกที่เพลงแนวธรรมะได้รับความนิยมจากผู้ฟังทั่วไป
ไม่เฉพาะผู้ที่อยู่ในแวดวงธรรมะเท่านั้น

นอกจากตอบปัญหาชีวิตแล้ว คอลัมน์**รุ่มพระศรี**-
ชินบัญชรยังได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา และอธิบายขยาย
ความเนื้อหาของพระคาถาชินบัญชรด้วย บทสุดท้ายของ
คอลัมน์**รุ่มพระศรีชินบัญชร** ตีพิมพ์ลงในกุลสตรีในเดือน
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ยังไม่ได้รับการพิมพ์รวมเล่ม
เพราะต้องการพิมพ์ถวายพระเดชพระคุณพระธรรมสิงหบุราจารย์
(จรัญ จิตฺตโม) ในโอกาสที่พระเดชพระคุณเจริญอายุครบ

๘๐ ปี ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งพระเดช-
พระคุณจะได้มอบเป็นธรรมเนียมบรรณาการแด่ศิษยานุศิษย์
ที่ร่วมโครงการกตเวที ๘๐ ปี พระธรรมสิงหบุราจารย์
เพื่อนำรายได้เข้าสมทบทุนมูลนิธิพระธรรมสิงหบุราจารย์
วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี

ขอขอบคุณคุณหมุกดาวรรณ เอี้ยววิจิตรจารุ แห่ง
สำนักงาน ก.พ. ผู้ซึ่งนอกจากจะเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว
ยังได้สละเวลาอันมีค่ามาช่วยพิสูจน์อักษรอีกด้วย

ขอความเจริญในธรรมจงมีแต่ท่านผู้อ่านทุกๆท่าน
เทอญ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา อ่อนเคี่ยม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

วิธีอ่านและเขียนคำในภาษาบาลี

พระมหาประนอม ฐมมาลังกาโร รองเจ้าอาวาส
วัดจากแดง จังหวัดสมุทรปราการ และศาสตราจารย์พิเศษ
เสฐียรพงษ์ วรรณปก ราชบัณฑิต สอนว่า การอ่านและ
เขียนคำในภาษาบาลีอื่นเป็นภาษาที่พระพุทธองค์ทรงใช้ในการ
เผยแผ่พระธรรมคำทรงสอนในครั้งพุทธกาล ซึ่งสมัยนั้น
เรียกว่าภาษามาคธี คือภาษาที่ใช้พูดกันในแคว้นมคธ หาก
อ่านและเขียนอย่างถูกต้อง หนึ่งคำได้บุญเท่ากับสร้างพระ
พุทธรูป ๑ องค์ ด้วยเหตุนี้งานเขียนของข้าพเจ้าซึ่งแต่ก่อน
เขียนเป็นบาลีแบบไทย จึงเปลี่ยนมาเขียนแบบบาลี เพื่อ
ให้ท่านผู้อ่านได้บุญ ภาษาบาลีแม้จะยาก หากฝึกและศึกษา
ด้วยความตั้งใจก็ไม่ยากเกินไป

วิธีอ่านและเขียนภาษาบาลีแบบง่ายๆที่ศาสตราจารย์
พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก ราชบัณฑิต เคยสอนไว้
พอสรุปได้ดังนี้

ภาษาบาลีมีสระ ๘ เสียง และพยัญชนะ ๓๓ ตัว
ดังนี้

สระ ๘ เสียง ได้แก่ อ อา อิ อี อุ อู เอ
โ อ (อ อ่านออกเสียงว่า อะ)

พยัญชนะ ๓๓ ตัว แบ่งเป็นพยัญชนะวรรค ๒๕
ตัว และพยัญชนะอวรรค (เศษวรรค) ๘

พยัญชนะวรรค ๒๕ ตัว แบ่งเป็น ๕ วรรค

วรรค ก = ก ข ค ฌ ง

วรรค จ = จ ฉ ช ฌ ญ

วรรค ฎ = ฎ ฏ ฐ ฒ ณ

วรรค ต = ต ถ ท ฑ น

วรรค ป = ป ผ พ ภ ม

พยัญชนะอวรรค (เศษวรรค) ๘ ได้แก่

ย ร ล ว ส ห ฬ อ (อ่านว่าอ้ง)

วิธีอ่าน มี ๓ ข้อ คือ

๑. พยัญชนะเปล่าๆ อ่านออกเสียงเหมือน ประด้วย
สระ อะ เช่น ก ข ค ฌ ง อ่านว่า กะ ขะ คะ ฌะ งะ
กกจ อ่านว่า กะกะจะ แปลว่า เลื้อย
จรณ อ่านว่า จะระณะ แปลว่า ความประพฤติ
จคณ อ่านว่า จะคะณะ แปลว่า มูลวัวแห่ง
สรณ อ่านว่า สระระณะ แปลว่า ที่พึ่ง
สรท อ่านว่า สระระทะ แปลว่า ฤดูใบไม้ร่วง
อจล อ่านว่า อะจะละ แปลว่า ไม้ทวนไหว

๒. เครื่องหมาย . เรียกว่า ฟินหู เมื่อฟินหูอยู่ใต้
พยัญชนะตัวใด พยัญชนะตัวนั้นทำหน้าที่เป็นตัวสะกด

จุมพก อ่านว่า จุมพะกะ แปลว่า แม่เหล็ก
ตปฺปน อ่านว่า ตับปะณะ แปลว่า ความอึดใจ
พุทฺธ อ่านว่า พุทธะ แปลว่า พระพุทธเจ้า
สุมมา อ่านว่า สัมมา แปลว่า โดยชอบ

แต่ถ้าพินทุอยู่ใต้พยัญชนะที่ไม่เป็นตัวสะกด ให้ออกเสียงพยัญชนะตัวนั้นควบกับพยัญชนะตัวถัดไป เช่น สุวากขาโต ออกเสียง สว ควบกันเหมือน ขว ควบกันในคำว่า ขวาก กว ควบกันในคำว่า กวัต หรือ คว ควบกันในคำว่า ความ

๓. เครื่องหมาย ° เรียกว่า นิคหิต แทนตัว ง เช่น
รูป อ่านว่า รูปะ ใส่เครื่องหมายนิคหิตเป็น รูป
อ่านว่า รูปัง แปลว่า รูป

วิสุ อ่านว่า วิสุ ใส่เครื่องหมายนิคหิตเป็น วิสุ
อ่านว่า วิสุง แปลว่า เฉพาะ

สรณฺ์ อ่านว่า สระระณฺง แปลว่า ที่พึ่ง

หุรฺ์ อ่านว่า หุรฺง แปลว่า โลกอื่น

ตัวอย่างประโยค เช่น

(๑) พุทฺธฺ์ สรณฺ์ คัจฉามิ อ่านว่า พุทฺธงฺ์ สระระณฺง
คัจฉามิ

(๒) ปมาโท มัจจุโน ปทฺ์ อ่านว่า ปะมาโท มัจจุโน
ปะทงฺ์

(๓) อตฺตทา หิ อตฺตโน คติ อ่านว่า อັตฺตทา หิ อັตฺตะโน
คะติ

(๔) อตฺตทานํ ทมยฺนฺติ ปณฺหิตา อ่านว่า อັตฺตทานงฺ์
ทะมะยฺนฺติ ปณฺหิตา

(๕) วิริเยน ทุกขมจฺเจติ อ่านว่า วิริเยนะ ทุกฺขะมัจฺเจติ

(๖) มโนปุพฺพพงฺคมา ฌมฺมา อ่าหนาว มโนปุพฺพพงฺคมา
ธัมมา

(๗) ลุทฺโธ ฌมฺมํ น ปสฺสตี อ่าหนาว ลุทฺโธ ฌมฺมํ
นะ ปัสสตี

(๘) นตฺถิ ปาปํ อกฺุพฺพโต อ่าหนาว นัตถิ ปาปํ
อะกฺุพฺพโต

(๙) ปุณฺณํ สุขํ ชีวิตสงฺขยฺมฺหิ อ่าหนาว ปุณฺณํ
สุขํ ชีวิตะสังขะยมฺหิ

ยกตัวอย่างมากมายพอสมควร เพื่อแสดงให้เห็นว่าการ
อ่านและเขียนคำในภาษาบาลีนั้นไม่ยาก หากฝึกและศึกษาอย่าง
ตั้งใจ

มาทำบุญสร้างพระพุทธรูปด้วยการอ่านและเขียนคำใน
ภาษาบาลีนะคะ แล้วท่านก็จะได้รับความสุขดังพระพุทธรูจะ
ว่า สุโข ปุณฺณสุส อัจฺจโย - การสร้างสมบุญ นำสุขมาให้
(พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๕ ข้อ ๑๙)

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม

สารบัญ

	หน้า
๑... ประวัติพระคาถาชินบัญชร	๑
๒... รัตนบัญชร	๑๒
๓... ธรรมสโมสราน	๒๒
๔... พุทธการกธรรม	๓๒
๕... คาสนาประจำชาติ	๔๒
๖... พระสารีบุตรเถระ	๕๒
๗... คนมีบุญชอบทำบุญ	๖๒
๘... พระอัญญาโกณฑัญญะ	๗๑
๙... คื่นชองดีให้อินเดีย	๗๘
๑๐... พระมหาโมคคัลลานะ	๘๖

๑๑...แค่นี้ต้องชำระ	๙๓
๑๒...สุมงคลเศรษฐี	๑๐๓
๑๓...เชื่อประเทศไทยสักครั้ง	๑๑๓
๑๔...ลูกกตัญญู	๑๒๓
๑๕...พระอานนทเถระ	๑๓๔
๑๖...บ่วงเกิดแล้ว	๑๔๔
๑๗...วัดสามชุกอยู่ที่ไหน	๑๕๕
๑๘...พระพุทธรูปโสภิต	๑๖๔
๑๙...พระกุมารกัสสปเถระ	๑๗๔
๒๐...ไปเรียนภาษาอังกฤษ	๑๘๓
๒๑...กลุ่มใจลูกสาวดี	๑๙๓
๒๒...พระปณณมันตานีบุตร	๒๐๓

๒๓...ตีปลีกกลายเป็นขี้หนู	๒๑๕
๒๔...พระมหากัจฉายนเถระ	๒๒๕
๒๕...นตถิ โลเก อนินทิตโต	๒๓๕
๒๖...กายคตาสติ	๒๔๕
๒๗...ห้ามภิกษุดื่มสุรา	๒๕๕
๒๘...พระสุภุติเถระ	๒๖๕
๒๙...พระอนุรุทธเถระ	๒๗๔
๓๐...ปี่มหามงคล	๒๘๒
๓๑...ทิวลิป ๒ ทิวลิป ๓	๒๙๑
๓๒...พระอรุเวลกัสสปเถระ	๓๐๐
๓๓...รัตนสูตร	๓๑๐
๓๔...เมตตสูตร	๓๒๐

๓๕...ไม่อยากจะเกิดอีก	๓๒๖
๓๖...ดิฉันโชคดี มีสามีดีมาก	๓๓๖
๓๗...เป็นเรื่องแปลก	๓๔๔
๓๘...ต้องดำเนินชีวิตเป็น	๓๕๓
๓๙...เทวดามีจริงหรือ	๓๖๓
๔๐...ตอบข้อสงสัย	๓๗๓
๔๑...ชั้นปริตร	๓๘๓
๔๒...โมรปริตร	๓๙๓
๔๓...อาฎานาฎียปริตร	๔๐๓
๔๔...คนดั่งแห่งยุค	๔๑๓
๔๕...บทสวดทำย	๔๒๔
บรรณานุกรม	๔๓๖

๑... ประวัติพระคาถาชินบัญชร

คอลลัมน์ ได้ร่วมมณฑลารพ จบลงแบบ 'ยังไม่จบเรื่อง' จึงต้องเปิดคอลลัมน์ใหม่เพื่อให้เรื่องดำเนินต่อไป ชื่อคอลลัมน์ได้มาจากวรรณคดีของคำแปล พระคาถาชินบัญชร ท่านผู้แปลคือ พระเดชพระคุณพระพิมพ์ลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร) ราชบัณฑิต อาจารย์เคยเขียนลงในศาลาธรรมโอสถ รู้สึกจะเป็นบทที่ ๗๑ แต่มิได้ลงรายละเอียด คอลลัมน์ใหม่นี้จะลงรายละเอียดเนื้อหาและความเป็นมาโดยเลือกฉบับที่นิยมสวดกันในปัจจุบัน ซึ่งมี ๑๕ คาถา

ในเมืองไทย เราเชื่อกันว่า ท่านผู้รจนาคาถาชินบัญชรคือ เจ้าพระคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ซึ่งท่านรจนามาไว้ทั้งหมด ๑๔ คาถา มีข้อที่น่าสังเกตคือ พระคาถาชินบัญชรของลังกาก็มี ของพม่าก็มี ของลังกาบางฉบับมี ๒๒ คาถา บางฉบับมีถึง ๒๕ คาถา คาถาแรกๆ จะซ้ำกันกับของไทย และไปต่างกันในคาถาหลังๆ

อย่างไรก็ตาม คอลลัมน์ **ร่มพระศรีชินบัญชร** นี้จะไม่กล่าวถึงพระคาถาชินบัญชรฉบับของลังกาหรือของพม่า ขอกล่าวเฉพาะของไทยเท่านั้น จะเปรียบเทียบฉบับที่นิยมสวดกันในปัจจุบันกับฉบับวัดระฆังโฆสิตาราม ดังต่อไปนี้

ฉบับที่นิยมสวดกันในปัจจุบัน

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง (ซ้ำ ๓ ครั้ง)

๑. ชะยาสะนาคะตา พุทธา	เซตะวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุลัจจาสะภัง ระสัง	เย ปิวิงสุ ณะราสะภา
๒. ตัณหังคะราทะโย พุทธา	อัญญะวีสะติ นายะภา
สัพเพ ปะติภุจฺจิตา มัยหัง	มัตถะเก เต มุนิสสะรา
๓. สีเส ปะติภุจฺจิตา มัยหัง	พุทฺโธ ธัมโม ทะวิโลจะเน
สังโฆ ปะติภุจฺจิตา มัยหัง	อุเร สัพพะคุณากะโร
๔. หะทะเย เม อะนุรุทฺโธ	สาริปุตฺโต จะ ทักขิณ
โกณฑัญญโณ ปิภุจฺจิกัสสิมิง	โมคคัลลานโจะ วามะเก
๕. ทักขิณ สะวะเน มัยหัง	อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม	อุภาสุง วามะโสตะเก
๖. เกสะโต ปิภุจฺจิกัสสิมิง	สุริโย ะปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน	โสภิตา มุนิปุงคะโว
๗. กุมาระกัสสะโป เถโร	มะหะสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง ะวะทะเน นิจจัง	ปะติภุจฺจาสี คุณากะโร
๘. ปุณโณ อังคฺลิมาโล จะ	อุปาสิ นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ซาตา	นะลาภฺเฏ ทิลกะมา มะมะ
๙. เสสาสีติ มะหาเถรา	วิชิตา ชินะสาวะกา
เอเตสีติ มะหาเถรา	ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ	อังคะมังคะสุ สันฐิตา
๑๐. ะระตะนัง ปุระโต อาสิ	ทักขิณ เมตตะสะตุตตะกััง
ระชัคคััง ปัจฉะโต อาสิ	วาเม อังคฺลิมาละกััง

๑๑. ชั้นระโม่ระประริดตัณฺจะ	อาฎานาฎิยะสุดตะกััง
อากาศ ณะทะนัง อาสิ	เสสา ปาการะสังฺกฐิตา
๑๒. ชินาณาวะระสังฺยุตตา	สัตตปปาการะสังฺกตะดา
วาตะปิตตาทิสัญฺชาตา	พาหิรัชฌัตตูปัททะวา
๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตฺ	อะนันตะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ	สะทา สัมพุททะปัญฺชะเร
๑๔. ชินะปัญฺชะระมัชฌัมหิ	วิหะรันตัง มะหิตะเล
สะทา ปาเลนตฺ มัง สัพเพ	เต มะหาปุริสา สะภา
๑๕. อิจเจวะมันโต	สุคฺคโต สุรักโข
ชินานุกาเวนะ	ชิตูปัททะโว
ธัมมานุกาเวนะ	ชิตาริสังโฆ
สังฆานุกาเวนะ	ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุกาเวปะลิตโต	จะรามิ ชินะปัญฺชะเรติ

คำแปล (กาพย์ยานี)

ข้าฯ ขอเชิญเสด็จ	พระสรรเพชญ์พุทธองค์
นราสภาทรง	พิชิตมารและเสนา
ยี่สิบแปดพระองค์	นายกสงฆ์ทรงสมญา
ตั้งแห่งกรเป็นต้นมา	ทรงตั้งแล้วซึ่งรศธรรม
จตุสัจอันประเสริฐ	ทรงคุณเลิศดิลกล้ำ
ยอดบุญพระคุณนำ	ยิ่งเทพให้ไตรวิชา
โปรดรับประทับทรง	ณ ที่ตรงกระหม่อมข้าฯ
พระพุทเจ้าสา -	ฐประณมบังคมเชิญ
ขอให้พระพุทชะ	สักกยะพระจำเริญ
ประทับบนเศียรเทอญ	ปราชญ์สรรเสริญพระบารมี

ขอให้พระธรรมะ	อริยะวิสุทธิศรี
ประทับจักขุอินทรีย์	ให้ข้าฯ มีปัญญาญาณ
ขอให้พระสังฆะ	วิสุทธิคุณาจารย์
สถิตประดิษฐาน	อูระข้าฯ อัยารู้ไกล
ให้พระอนุรุทธ	บริสุทธิอยู่หทัย
พระสารีบุตรไพ	โรจนัย ณ เมืองขวา
เมืองหลังพระโกณฑัญญะ -	ญะสถิตจิตตสา
เมืองซ้ายพระโมคคัลลา -	นะสถิตสถาพร
ทูลหาพระอานนท์	ประชุมชนประณมกร
พระราหุลอุดมพร	สถิตร่วมจรัญญา
ทูลซ้ายพระกัสสป	นिरาคภพจิตติมา
คู่กับพระมหา -	นามะสถิตประดิษฐาน
พระพุทธรูปสถิต	ผู้เรืองฤทธิ์อุดมญาณ
จอมมุนีวีระหาญ	ไตรวิชาประการ
ดุจดวงพระอาทิตย์	แรงร้อยฤทธิ์พันแสงศร
สถิตเกศอุดมกร	ปัจฉิมภาคพิบูลพรณ
พระกุมารกัสสป	ผู้เจนจบวจีสันต์
บ่อบุญคุณานันต์	สถิตโอบอุ้มสั่งการ
ขอให้พระปุลณะ	เถระพระอังกุลิมาล
พระอุบาลีศานต์	พระนันทะพระสิวลี
บรรจบเป็นเบญจะ	พระเถระผู้เรืองศรี
สถิตอยู่นลาภมี	เสน่ห์ดีไม่ตรีตาม
แปดสิบพระสาวก	มนต์สาธกผู้เรื่องนาม
เรื่องเดชทุกโมงยาม	ด้วยลีลาที่คุณคง
สถิตทั่วทุกส่วนกาย	ทั้งน้อยใหญ่ประทับทรง
เป็นคุณจำเริญมุง -	คละเลิศประเสริฐศรี

ขอเชิญพระปริตร	อันศักดิ์สิทธิ์ในแดนตรี
เมตตาและปรานี	บริรักษ์นिरาคภัย
เบื้องหน้ารัตนสูตร	ธรรมาวุธอันเกรียงไกร
ทักษิณอันถ้าย	เมตตสูตรพระพุทธมนต์
ปัจฉิมรัชคคสูตร	พุทธาวุธวิเศษล้ำ
อุตรมทามนต์	อังคฺลิมลสูตรเสริม
ขันธโมรปริตร	ตั้งจักรกฤษประสิทธิไฉลิม
อาภานาถียสูตรเต็ม	พระขรรค์เพชรเผด็จมาร
เพดานกัณมารอากาศ	ให้ปลาทเกษมศานต์
อีกให้เป็นปรกาการ	กำแพงแก้วกำจัดภัย
ทวารบถกลดเจ็ดชั้น	ดำรงมั่นเดโชชัย
พระชินราชประสาทให้	เป็นเกราะใหญ่คุ้มครองตน
ด้วยเดชพระชินสีห์	เรื่องฤทธิ์มหิทฺติล
ขจัดภัยทุกแห่งหน	ทั้งวิบัติอุปฺทว
ทั้งภายนอกและภายใน	เกิดเป็นภัยไม่นำพา
เพียงลมร้ายพัดไปมา	ไม่บีฑาอย่าอวรณ์
เมื่อข้าฯ สวดพระสูตร	พระลัมพุทธบัญญัติ
สูงสุดพระพุทธพร	ในพื้นที่นี้ดล
กลางชินะบัญญัติ	คุณากรกิตติพล
หวังได้ให้ได้ผล	จากกุศลสาธยาย
ขอมวลมหาบุรุษ	หน่อพระพุทธภาสาย
รักษาข้าฯ อย่าคลาย	ตลอดกาลนรินฺดร
อีกเวทมนต์ดลคาถา	ที่มวลข้าฯ ประนมกร
เล่าเรียนเพียรว่าวอน	อนุสรณ์ตลอดมา
เป็นคุณคุ้มครองดี	อย่าให้มีซึ่งโรคา
เป็นคุณช่วยรักษา	สรรพภัยไม่แผ้วพาน

อานุภาพพระชินะ	อุปัทวะอย่ารู้หาญ
ห่างไกลไม่ระราน	ประสมงานสวัสดิ์
อานุภาพพระธรรมะ	ให้ช้านะความอัปรีดิ์
ห่างไกลคนใจผี	กาลกนิไม่กล้ากราย
อานุภาพพระสังฆะ	ให้ช้านะอันตรราย
ไม่เห็นคนใจร้าย	ไม่มันหมายมาราวี
อานุภาพพระสังฆกรรม	ทุกเข้าคำรักษาศรี
จำรัสจำเรียดดี	รมพระศรีชินบัญชร

ฉบับวัดระฆังโฆสิตาราม

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (ว่า ๓ จบ)
 ปุตฺตกาโม ลเภปุตฺตํ ธนกาโม ลภธนํ
 อตฺถิกาเย กายยาย เทวานํ ปิยตํ สุตฺวา
 อิติปิ โส ภควา ยมราชาโน เวสฺสวณฺโณ
 มรณํ สุขํ อรหํ สฺคโต นโม พุทฺธาย

๑. ขยาสนาดตา พุทฺธา	เชตฺวา มาร์ สวาหน
จตุสจฺจาสนํ รัส	เย ปิวีสฺ นราสกา
๒. ตถนฺหฺงกราทโย พุทฺธา	อฏฺฐวีสติ นายกา
สพฺเพ ปติฏฺฐิตา มยฺหํ	มตฺถเก เต มฺนิสฺสรธา
๓. สีเส ปติฏฺฐิตอ มยฺหํ	พฺพุโร ธมฺโม ทฺวิโลจโน ^(๑)
สงฺฆो ปติฏฺฐิตอ มยฺหํ	อุเร สพฺพคุณฺวโร
๔. ททเย เม อนฺรุทฺโร	สารีปฺตฺโต จ ทกฺขิณ
โกณฺฑนฺถโย ปิฏฺฐิภาคสมิ	โมคฺคฺลลาโน จ วามเก
๕. ทกฺขิณ สวเน มยฺหํ	อาสฺสุ อานนฺทราหุโล
กสฺสโป จ มหานาโม	อุภาสฺสุ วามโสตเก
๖. เกสโต ปิฏฺฐิภาคสมิ	สุริโย ว ปภงฺกโร

นิลโน โสภิต	นิลโน โสภิต
๗. กุมารกสุสโป เถโร	มเหสี จิตตวาทโก
โส มยหิ วทเน นิจจ	ปติภูจาสี คุณากโร
๘. ปุณฺโณ องฺคฺลิมาโล จ	อุปาสี นนฺทสีวลี
เถรา ปญจ อิม ชาตา	นลาภู ทิลกา มม
๙. เสสาสีติ มหาเถรา	วิชีตา ชินสาวกา
เอเตสีติ มหาเถรา	ชิตวโนโต ชิโนรสา
๑๐. ชลนฺดา สีลเตเชน	องฺคมงฺเคสุ สณฺจิตา ^(๒)
รตนํ ปฺรโต อาลี	ทกฺขิเณ เมตตสฺสุตฺกั
๑๑. ธชคฺคํ ปจฺฉโต อาลี	วาเม องฺคฺลิมาลํ
ขนฺธโมรปฺริตฺตณฺจ	อาภานาภฺยิสฺสุตฺกั
๑๒. อากาเส ฉทฺหนํ อาลี	เสสา ปาการสณฺจิตา
ชีนา นานาวรสฺสยฺตฺตา ^(๓)	สฺตฺตปฺปาการลงฺกตา
๑๓. วาตมิตฺตาหิสฺสยฺชาตา ^(๔)	พาหิรชฺมตฺตปฺททฺวา
อเสสา วินยํ ยนฺตุ	อนนฺตชินเตชสา
๑๔. วสโต เม สกฺิจฺเจน	สทา สมพฺพุทฺรปญฺชเร
ชินปญฺชรมชฺชมฺหิ	วิหรนฺตํ มหิตเล
สทา ปาเลนฺตุ มํ สพฺเพ	เต มหาปฺริสาสภา
อิจฺเจวมนฺโต สฺคฺคฺตฺโต สฺรฺกฺโข	ชินานุภาเวน ชิตฺปฺททฺโว
ธมฺมานุภาเวน ชิตาริสฺงฺโม	สงฺฆานุภาเวน ชิตนฺตฺราโย
สทฺธมฺมานุภาวปาลีโต	จรามิ ชินปญฺชเรติ

คำแปล

ขอให้พระพุทธรูปปางอมมุนีนายกทั้ง ๒๘ พระองค์ มีพระพุทธรูปเจ้านามว่า ตัณฑังกร เป็นอาทิ บรรดาที่ประทับนั่งเหนืออาสน์ชัย ทรงชำระมารพร้อมด้วยพาหนะ ได้ดีมรสคือ จตุสัจธรรมอันประเสริฐ จงมา

ประดิษฐานอยู่ ณ เบื้องกระหม่อมของข้าพเจ้า

ขอให้พระพุทธรูปประดิษฐานอยู่เหนือเคี้ยวเกล้าแห่งข้าพเจ้า

ขอให้พระธรรม จงมาประดิษฐานอยู่ที่ตาทั้งสองข้างข้าพเจ้า

ขอให้พระสงฆ์องค์บ่อเกิดแห่งความดีทั้งปวง จงมาประดิษฐานอยู่ที่
อุระแห่งข้าพเจ้า

ขอให้พระอนุรุทธเถระ จงมาประดิษฐานอยู่ที่ดวงทนต์แห่งข้าพเจ้า
พระสารีบุตร จงมาประดิษฐานอยู่ ณ เบื้องขวา พระโกณฑัญญะจงอยู่ ณ
เบื้องหลัง และพระโมคคัลลานะจงมาอยู่ ณ ส่วนเบื้องซ้าย

ขอให้พระอานนท์และพระราหุล จงอยู่ ณ โสตเบื้องขวา พระกัสสปะ
และพระมหานามะทั้งสององค์ จงอยู่ ณ โสตเบื้องซ้าย

ขอให้พระพุทธรูปโสมภิมุณี ทรงสมบูรณด้วยสิริความสว่าง (แก่
ประชาชน) ประดุจดวงอาทิตย์ จงสถิตนั่ง ณ ส่วนเบื้องหลังตั้งเตรียมผมขึ้น
ไป (แห่งข้าพเจ้า)

ขอให้พระกุมารกัสสปเถระ ผู้มีวาหะอันไพจิตรเป็นบ่อเกิดแห่งคุณ
ความดีอันยิ่งใหญ่ จงมาประดิษฐานอยู่ที่ปากแห่งข้าพเจ้าเป็นเนื่องนิത്യ

ขอให้พระเถระคือพระปุนณะ พระองคุลิมาล พระอุบาลี พระนันทะ
และพระสีวลี ๕ องค์นี้ จงเป็นประดุจต่อมไผ่หรือรอยเข็มที่หน้าผากแห่ง
ข้าพเจ้า

ขอให้พระอสีติมหาเถระชินสาวกชินโรธ ผู้พิชิตมาร รุ่งโรจน์อยู่ด้วย
เดชแห่งศีล นอกจากนั้น จงมาสถิตอยู่ที่อวัยวะน้อยใหญ่ (แห่งข้าพเจ้า)

ขอให้พระรัตนสูตรจงอยู่ข้างหน้า เมตตสูตรจงอยู่ข้างขวา ธัคคสูตร
จงอยู่ข้างหลัง อังคุลิมาลสูตรจงอยู่ข้างซ้าย ชันธปริตร โมรปริตร และ
อาฏานาฎยสูตร จงเป็น เพดานกางกั้นในอากาศ ขอบรรดาพระสูตรอัน
ประเสริฐต่างๆ ของพระชินะ นอกจากนั้น จงตั้งเป็นประดุจกำแพงล้อมไว้
เจ็ดชั้น

เมื่อข้าพเจ้ายังดำเนินกิจของตนอยู่ (คือยังบวชอยู่) ในธรรมวินัยอัน

เป็นระบบแห่งพระสัมมาสัมพุทธะ ขอให้บรรดาอุปัฏฐากทั้งหลายทั้งภายนอก และภายในอันเกิดแต่ลมร้ายและศัตรูเป็นอาทิ จงถึงความย่อยยับไปด้วยเดชแห่งพระชินมุนี อันหาที่สุดมิได้โดยไม่เหลือในกาลทุกเมื่อ

ขอให้พระพุทธรูปองค์ผู้เป็นพระมหาบุรุษอันประเสริฐทั้งหมดนั้น จงช่วยคุ้มครองป้องกันข้าพเจ้าผู้ยังอยู่ ณ ท่ามกลางแห่งพระธรรมวินัยอันเป็นระบบของพระชินมุนี ณ พื้นปฐพีนี้ทุกเมื่อเทอญ

ข้าพเจ้าซึ่งพระมหาบุรุษเหล่านั้นคุ้มครองรักษาดีแล้วในภายใน อันชานะแล้วซึ่งอุปัฏฐากด้วยชินานุภาพ ชานะแล้วซึ่งข้าศึกคือกิเลสด้วยธรรมานุภาพ ชานะแล้วซึ่งอันตรายด้วยสังฆานุภาพ อันอานุภาพแห่งพระสัทธรรม คุ้มครองแล้ว อยู่ประพฤติพรหมจรรย์ในระบบของพระชินพุทธเจ้าแล

จากการเปรียบเทียบพระคาถาชินบัญญัติฉบับที่นิยมสวดกันเป็นประจำ กับฉบับวัดระฆังโฆสิตาราม จะเห็นว่ามีที่ต่างกันเพียง ๔ แห่ง ตามที่ใส่ตัวเลขกำกับไว้ในฉบับวัดระฆังฯ ดังจะทำตารางเปรียบเทียบให้เห็นดังนี้

ฉบับวัดระฆังฯ	ฉบับที่นิยมสวดกัน
(๑) ทวีโลจโน	ทะวีโลจนะ
(๒) ชลนตา ลีละเตเชน อยู่ในคาถาที่ ๑๐	ชะลันตา ลีละเตเชนะ อยู่ในคาถาที่ ๙
(๓) ชินา นานาวรสังยุตตา	ชินาถนาวรสังยุตตา
(๔) วาตมิตตาทิสัญชาตา และอยู่ในคาถาที่ ๑๓	วาตะปีตาทิสัญชาตา และอยู่ในคาถาที่ ๑๒

ความแตกต่างเพียงน้อยนิดนี้สามารถสรุปได้ว่า ฉบับที่นิยมสวดกันในปัจจุบันก็คือฉบับวัดระฆังโฆสิตาราม นั่นเอง เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับฉบับอื่นๆ ซึ่งมีที่ผิดกันอย่างน้อยที่สุดคือ ๒๒ แห่ง ยิ่งทำให้ข้อสรุปนี้ชัดเจน

ยิ่งขึ้น

ความเป็นมาของพระคณาชินบัญชร ตามที่ได้มีการรวบรวมไว้ทุกฉบับที่สืบค้นได้ พร้อมทั้งคำแปลของแต่ละฉบับ ซึ่งมีทั้งหมด ๗ ฉบับด้วยกัน เรียงตามลำดับเวลาก่อนหลังดังนี้

๑. **ฉบับของนายเจมส์ เกรย์** ได้จากหนังสือชื่อ Ratanapañjaram มีวงเล็บภาษาพม่าว่า “รัตนาชวยไช” พิมพ์ด้วยอักษรพม่า มีคำอธิบายศัพท์อธิบายลักษณะทางไวยากรณ์ และคำแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย รวบรวมโดยนายเจมส์ เกรย์ (James Gray) นักปราชญ์ชาวอังกฤษ พิมพ์ที่เมืองโมลมิล (ไทยออกเสียงว่า เมาะละเหม่ง) ประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๒ น่าจะเป็นฉบับอักษรพม่าที่เก่าแก่ที่สุดที่มีอยู่ในเมืองไทยขณะนี้ มี ๑๔ คาถา

๒. **ฉบับวัดระฆังโฆสิตาราม** เป็นฉบับที่พระภิกษุมณี (อิน ภิกษุมณี ปธ.๙) วัดทองนพคุณ เป็นผู้ตรวจแก้ไข พระมหาเฮง อิกฺขุจาโร ได้รวบรวมและเรียบเรียงพิมพ์ไว้พร้อมทั้งคำแปล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ฉบับนี้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย และได้พิมพ์อยู่ในหนังสืออนุสรณ์ครบ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ซึ่งทางวัดระฆังโฆสิตาราม จัดพิมพ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ มี ๑๔ คาถา

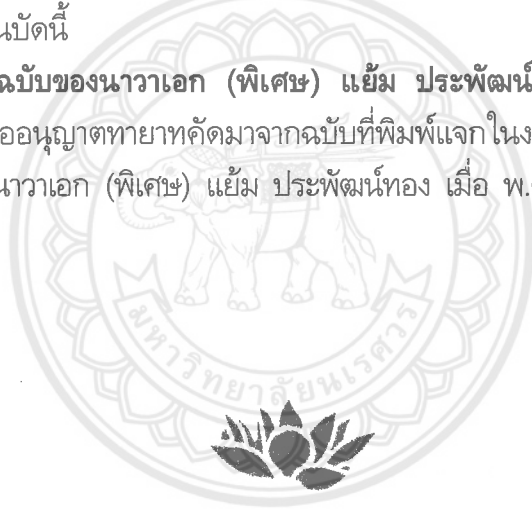
๓. **ฉบับวัดท่ามะโอ** เป็นฉบับที่พระธัมมานันทเถระ วัดท่ามะโอ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ได้มาจากหนังสือรวมพระปริตรพร้อมทั้งคำแปลภาษาพม่า ชื่อว่า ตเสงาของตเว่ พิมพ์ที่เมืองย่างกุ้ง ประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ ในหนังสือดังกล่าวเรียกชื่อคาถานี้ว่า *รัตนาชวยไช* มี ๑๕ คาถา

๔. **ฉบับลังกา** คัดจากหนังสือชื่อ The Mirror of the Dhamma รวบรวมโดยพระนารทมหาเถระและพระกัสสปเถระ พิมพ์ที่เมืองโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในหนังสือดังกล่าวนี้เรียกชื่อว่า *ชินปญชร* เหมือนกัน มี ๒๒ บท

๕. ฉบับของนายฉันทิชย์ กระแสสินธุ์ ซึ่งพิมพ์อยู่ในหนังสือประวัติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ที่นายฉันทิชย์เป็นผู้เรียบเรียง โดยใช้นามปากกาว่า ฉันทิชย์ และได้เล่าไว้ว่า ได้ต้นฉบับไปจากสมเด็จพระวันรัต (จับ จิตฺตมฺโม) วัดโสมนัสวิหาร และได้นำต้นฉบับนั้นมาถวายสมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศวิหาร แปล

๖. ฉบับปรับปรุงแก้ไขใหม่ ซึ่งสมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศฯ ได้ปรับปรุงแก้ไขบางแห่ง ตามฉบับลังก แล้วให้พิมพ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นฉบับไทยอีกฉบับหนึ่งที่นิยมสวดกันแพร่หลายอยู่ในบัดนี้

๗. ฉบับของนาวาเอก (พิเศษ) แย้ม ประพัฒน์ทอง ชำระและแปล ได้ขออนุญาตทายาทัดมาจากฉบับที่พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ นาวาเอก (พิเศษ) แย้ม ประพัฒน์ทอง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙

๒... รัตนบัณฺฑร

ยังไม่จบเรื่องประวัติความเป็นมาของพระคาถาชินบัณฺฑรณะคะ
ในบทที่แล้ว ได้กล่าวถึงพระคาถาชินบัณฺฑรทุกฉบับที่มีการสืบค้นได้
ซึ่งมีทั้งหมด ๗ ฉบับ ท่านผู้อ่านอาจสงสัยว่า แล้วฉบับที่นำลงนั้น
อาจารย์บอกว่าเป็นฉบับที่นิยมสวดกันในปัจจุบัน จะตรงกับฉบับใด
ใน ๗ ฉบับ ขอตอบว่า ตรงกับลำดับที่ ๒ คือ ฉบับวัดระฆัง
โฆสิตาราม ซึ่งมีเพี้ยนกันไป ๔ แห่ง ดังที่ได้อธิบายแล้ว

บางท่านอาจสงสัยต่ออีกว่า ลำดับที่ ๖ คือฉบับปรับปรุงแก้ไขใหม่
เป็นฉบับไทยอีกฉบับหนึ่ง ที่นิยมสวดกันแพร่หลายอยู่ในขณะนี้ นั่นคือฉบับ
ที่อาจารย์นำลงใช่หรือไม่ หากถามมาอย่างนี้ อาจารย์จะตอบว่า ไม่ใช่ค่ะ
เพราะฉบับนี้อาจารย์ได้อ่านแล้วและเห็นว่ามีความและข้อความแตกต่างจาก
ฉบับที่นำมาลงมาก เนื่องจากเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (คือสมเด็จพระ
สังฆราชในปัจจุบัน) ท่านได้ปรับปรุงแก้ไขบางแห่งตามฉบับลังกา
อย่างไรก็ตาม หากมีท่านผู้อ่านประสงค์จะให้อาจารย์นำลง อาจารย์ก็จะ
จัดการให้ตามประสงค์ค่ะ

ในประเทศไทยได้มีการศึกษาค้นคว้าประวัติที่มาของพระคาถา
ชินบัณฺฑรกันอย่างกว้างขวาง และได้ข้อสรุปตรงกันว่า ต้นแบบของพระคาถา
ชินบัณฺฑรนั้นก็คือ **รัตนปญฺชร** หรือ **รัตนบัณฺฑร** ซึ่งแต่งโดยพระเถระชาว
เชียงใหม่รูปหนึ่ง เมื่อราว ๔๐๐ ปีเศษมาแล้ว (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๑๒๑ -
๒๑๕๐) คาถานี้คงเป็นที่นับถือและนิยมสวดกันอย่างแพร่หลายอยู่ใน

นครเชียงใหม่ก่อน ต่อมาภายหลังพม่าและลังกาจึงได้รับเอาไปสวดตาม
จนเป็นที่แพร่หลายไปในหมู่ประชาชนผู้นับถือพระพุทธศาสนา จึงได้มีเป็น
หลายฉบับและเพี้ยนๆ กันไปบ้าง

เจ้าพระคุณสมเด็จพระพุทธาจารย์ (โต พรหมรังสี) คงได้ต้นแบบมา
จากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง แล้วมาปรับปรุงแก้ไขบางแห่งตามประสงค์ พร้อม
ทั้งเรียกชื่อใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อความของคาถาและวัตถุประสงค์ของการ
สวดว่า **ชินบัญชร** จึงเป็นเหตุให้คนทั่วไปที่รับคาถานี้สืบทอดกันมาใน
ภายหลัง พวกเขารู้ว่าพระคาถาชินบัญชรนี้เจ้าพระคุณสมเด็จพระโต เป็น
ผู้แต่งขึ้นเอง ต้นแบบเดิมของคาถาชินบัญชรมีเพียง ๑๔ บท คือตั้งแต่
ขยาสนาคตา พุทธา... ไปจนถึง **เต มหาปฐิสาสภา** ส่วนที่นอกเหนือไป
จากนี้ซึ่งมักแตกต่างกันออกไปในฉบับต่างๆ นั้น เพิ่งเติมขึ้นมาในภายหลัง
ตามความนิยมของผู้สวดในที่นั้นๆ

ลำดับต่อไปจะได้อธิบายขยายความพระคาถาชินบัญชร โดยยึด
สำนวนการแปลของพระเดชพระคุณพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร)
ราชบัณฑิต เป็นหลัก ดังนี้

คำว่า 'ข้า' ในที่นี้ย่อมาจาก ข้าพเจ้า ซึ่งหมายถึง ผู้แต่ง ความ
ตอนนี้เป็น ผู้แต่งขออัญเชิญพระพุทธเจ้าทั้ง ๒๘ พระองค์มาประทับที่
กระหม่อมของตน (ความ ๘ บรรทัดแรก) พระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ มี
พระนามดังนี้ (นับตั้งแต่พระองค์ที่ หนึ่ง) ๑. พระตถันหังกร ๒. พระ
เมธังกร ๓. พระสรณังกร ๔. พระทีปังกร ทั้ง ๔ พระองค์นี้อุบัติขึ้นใน
สารมณฑกัป คือกัปที่มีพระพุทธเจ้ามาอุบัติ ๔ พระองค์ (มาอุบัติครั้งละ
๑ พระองค์ มิได้อุบัติพร้อมกันทั้ง ๔ พระองค์) ๕. พระโกณฑัญญะ
อุบัติขึ้นใน **สารกัป** คือ กัปที่มีพระพุทธเจ้ามาอุบัติเพียงพระองค์เดียว
๖. พระมังคละ ๗. พระสุมนะ ๘. พระเวทตะ ๙. พระโสภิตะ ทั้ง ๔
พระองค์นี้อุบัติขึ้นในสารมณฑกัป ๑๐. พระอนิมทัสสี ๑๑. พระปทุมะ
๑๒. พระนารทะ ทั้ง ๓ พระองค์นี้อุบัติขึ้นใน **วรกัป** คือกัปที่มีพระพุทธเจ้า

มาอุบัติ ๓ พระองค์ ๑๓. พระปฐมุตตระ อุบัติขึ้นในสารกับ ๑๔. พระ
 สุมณะ ๑๕. พระสุชาตะ ทั้ง ๒ พระองค์นี้ อุบัติขึ้นใน **มณฑกัปป** คือกัปปที่
 มีพระพุทธเจ้ามาอุบัติ ๒ พระองค์ ๑๖. พระปิยทัสสี ๑๗. พระอัทธทัสสี
 ๑๘. พระธัมมทัสสี ทั้ง ๓ พระองค์นี้ อุบัติขึ้นในวรกัปป ๑๙. พระสิทธัตถะ
 อุบัติขึ้นในสารกับ ๒๐. พระติสสะ ๒๑. พระปุสสะ อุบัติขึ้นในมณฑกัปป
 ๒๒. พระวิปัสสี อุบัติขึ้นในสารกับ ๒๓. พระสิขี ๒๔. พระเวสสฎุ อุบัติขึ้น
 ในมณฑกัปป ๒๕. พระกกุสันธะ ๒๖. พระโกณฑกมน์ ๒๗. พระกัสสปะ
 ๒๘. พระโคตมะ

ข้างต้นนี้คือพระนามของพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ ที่ผู้แต่ง
 พระคาถาชินบัญชรอัญเชิญมาประทับที่กระหม่อม พระพุทธเจ้าทั้ง ๒๘
 พระองค์นี้ ๒๗ พระองค์แรกเป็นพระพุทธเจ้าในอดีต ส่วนพระโคตมะเป็น
 พระพุทธเจ้าในปัจจุบัน และยังมีพระพุทธเจ้าในอนาคตอีกพระองค์หนึ่ง คือ
 พระเมตเตยยะ หรือพระศรีอริยเมตไตรย ซึ่งหากนับรวมกับข้างต้น ก็จ
 เป็นองค์ที่ ๒๙ พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์สุดท้าย คือตั้งแต่พระกกุสันธะ
 จนถึงพระเมตเตยยะ อุบัติขึ้นใน **ภัทรกัปป** ซึ่งเป็นกัปปที่เจริญที่สุด (ภัทร
 แปลว่า เจริญ) เพราะมีพระพุทธเจ้ามาอุบัติถึง ๕ พระองค์ ส่วนกัปปที่ไม่
 มีพระพุทธเจ้ามาอุบัติเรียกว่า **สุญกัปป** กัปปที่มีพระพุทธเจ้ามาอุบัติเรียกว่า
อสุญกัปป อสุญกัปปใด มีพระพุทธเจ้ามาอุบัติ ๑ พระองค์ ๒ พระองค์
 ๓ พระองค์ ๔ พระองค์ เรียก อสุญกัปปนั้นว่า สารกัปป มณฑกัปป วรกัปป
 สารมณฑกัปป ตามลำดับ

พระพุทธเจ้าในที่นี้หมายถึง **พระสัมมาสัมพุทธเจ้า** คือพระผู้ตรัสรู้
 เองโดยชอบ และสามารถสอนผู้อื่นให้รู้ตามได้ พระพุทธเจ้าที่ตรัสรู้เองโดย
 ชอบ แต่ไม่สามารถสอนผู้อื่นให้รู้ตามได้เรียกว่า **พระปัจเจกพุทธเจ้า** ใน
 กัปปใดที่ไม่มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอุบัติ อาจมีพระปัจเจกพุทธเจ้ามาอุบัติ
 ได้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาอุบัติครั้งละหนึ่งพระองค์ จะไม่มาอุบัติพร้อม
 กันสองพระองค์ ส่วนพระปัจเจกพุทธเจ้าอาจมาอุบัติพร้อมกันมากกว่าหนึ่ง

พระองค์ก็ได้

ผู้ปรารถนาจะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องสร้างสมอบรมบารมีเป็นเวลานานมาก ยกตัวอย่างพระโคตมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระพุทธรูปองค์ปัจจุบัน พระองค์ต้องบำเพ็ญบารมีนานถึง ๒๐ อสงไขย (หนึ่งอสงไขยเท่ากับโกฏิยกกำลัง ๒๐ หนึ่งโกฏิเท่ากับสิบล้าน คิดดูเถิดว่ายาวนานเพียงใด) กับแสนกัป เริ่มตั้งแต่ทรงดำริในพระทัยว่า “เราจักเป็นพระพุทธรูปสักพระองค์หนึ่ง” ได้แต่ทรงดำริอยู่อย่างนี้ มิได้ทรงเปล่งพระวาจาออกมา ก็นับเวลานานถึง ๗ อสงไขย ต่อจากนั้นจึงเปล่งพระวาจาออกมาว่า “เราจักตรัสรู้เป็นพระพุทธรูปในอนาคตกาลให้จงได้” แล้วทรงสร้างพระบารมีเพื่อพระโพธิญาณเรื่อยไป พร้อมกับเปล่งพระวาจาปรารถนาอยู่อย่างนั้น นับเป็นเวลานานถึง ๙ อสงไขย ต่อจากนั้นอีกจะต้องได้รับพยากรณ์จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งว่า “เธอจักได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธรูปแน่นอน” ครั้นได้รับคำพยากรณ์ดังนี้แล้ว ก็ต้องสร้างพระบารมีอยู่อีกนานถึง ๔ อสงไขยกับแสนกัป รวม ๒๐ อสงไขย กับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป

นอกจากนี้ผู้ปรารถนาพุทธภูมิ คือการตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องปรารถนาธรรมที่เรียกว่า **ธรรมสโมธาน** ถ้าไม่มีธรรมสโมธานก็ยังไม่แน่ว่าจะได้เป็นพระพุทธรูป เพราะแม้คิดที่จะเป็นพระพุทธรูปก็สิ้นเวลาหลายอสงไขย ครั้นเปล่งวาจาออกมาแล้วก็ยังใช้เวลาอีกหลายอสงไขย เมื่อยังไม่ได้รับพยากรณ์จาก พระพุทธรูปพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง ผู้ปรารถนาพุทธภูมินั้นก็ยังเป็นเพียง “อนิยตโพธิสัตว์” คือเป็นพระโพธิสัตว์ที่ยังไม่แน่ว่าจะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือไม่ ต่อเมื่อได้บรรลุถึงโอกาสสำคัญ คือได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง แล้วได้รับพยากรณ์จากสำนักของพระองค์จึงจะได้เป็น “นิยตโพธิสัตว์” คือพระโพธิสัตว์ที่เที่ยงแท้แน่นอนว่าจักได้เป็นพระพุทธรูป

เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดจะทรงพยากรณ์ผู้ใดผู้หนึ่งว่า “เธอจักได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธรูปแน่นอน” ย่อมต้องทรงเลือกดูก่อน พระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งพระสัพพัญญุตญาณ (ญาณหยั่งรู้อะไรทั้งปวง ทั้งที่เป็นอดีต ปัจจุบัน และอนาคต) ถ้าทรงเห็นว่าผู้นั้นมีวาสนาบารมีไม่เพียงพอและไม่ประกอบด้วยธรรมสโมธาน พระองค์จะไม่ทรงพยากรณ์อย่างเด็ดขาด และผู้นั้นก็ยังสามารถได้ชื่อว่าเป็นอนิยตโพรตัสต์วอยู่นั่นเอง หากทรงเห็นว่าผู้นั้นได้สร้างสมบารมีเพื่อการบรรลุพระโพธิญาณมาเพียงพอ และในขณะนั้นก็เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยธรรมสโมธานแล้ว พระองค์ก็จะทรงพยากรณ์ และเมื่อได้รับพยากรณ์แล้ว ผู้นั้นได้ชื่อว่าเป็นนิยตโพรตัสต์ว ธรรมสโมธาน จึงเป็นธรรมสำคัญอันเป็นเหตุให้ได้รับคำพยากรณ์จากสำนักของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อให้ได้เป็นนิยตโพรตัสต์วนั่นเอง ธรรมสโมธานมี ๘ ประการด้วยกัน คือ ๑. มนุสฺสุตฺตํ ๒. ลิงฺคสมฺปตฺติ ๓. เหตุ ๔. สตฺถุทสฺสนํ ๕. ปุพฺพชฺชา ๖. คุณสมฺปตฺติ ๗. อธิกาโร ๘. ฉนฺหตา

คำอธิบายธรรมสโมธานทั้ง ๘ ประการ ขอยกไปตอบในฉบับหน้า เพราะต้องตอบจดหมายของท่านผู้อ่านค่ะ

จดหมายฉบับแรกของคุณโรมพระศรีชินปัญญา มาจากท่านผู้ใช้นามแฝงว่า ครู คส๒ อ่านเลยนะคะ (คส. ย่อมาจากคนสุโขทัยใช้ไหมคะ) ดิฉันได้ติดตามได้ร่วมฆณฑารพ และธรรมนิยายมาตั้งแต่ปี ๔๕ (เริ่มรับกุลสตรีตั้งแต่ปี ๔๕-ปัจจุบัน) โดยเฉพาะธรรมนิยาย อ่านแล้วทำให้ดิฉันรู้ถึงกฎแห่งกรรม

สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ทำให้ **ปลงชีวิต** ลงมาก บางครั้งก็ขี้ม และหัวเราะจนเด็กๆ ถามว่าคุณครูทำอะไร ก็เลยเล่าให้พวกเขาฟัง ดิฉันได้อ่านวัฏจักรชีวิต และความหลงในสงสาร แล้วไปเล่าให้เพื่อนร่วมงานฟัง ซึ่งเขาก็ชอบกัน ดิฉันตัดบาตรตอนเช้าเกือบทุกเช้า ทำให้รู้สึกสบายใจ อยากจะได้หนังสือที่อาจารย์เขียน แต่ไม่รู้จะขอได้ที่ไหน พอได้อ่านฉบับที่ ๘๑๘ ว่า ขอมาได้ทีนี้ตยสารกุลสตรี ดิฉันจึงได้เขียนจดหมายมาขอ พร้อมกับส่งแสตมป์มาด้วย อยากอ่านหนังสือไฟไหนๆ เผื่อว่าจะได้รู้อะไรเพิ่มอีกค่ะ

คุณครูคส๒ คะ คอลัมน์ได้ร่มมณฑารพปิดไปแล้วและกำลังรวมเล่ม
ใช้ชื่ออย่างเก่าว่า **เหน้อยนักพักได้ร่มมณฑารพ** จดหมายของคุณครูจึงได้
ลงเป็นฉบับแรกของคอลัมน์ **ร่มพระศรีชินบัญชร** คงไม่ว่ากันนะคะ

ในจดหมายคุณครูใช้คำว่า “ปลงชีวิต” คำนี้แปลว่า “ฆ่า” นะคะ เช่น
ข้อความว่า “ภิกษุเจริญอสุภภาวนาแล้วเกิดอึดอัดระอาเบื่อหน่ายในกายตน
จึงพากันปลงชีวิตลงเสียเป็นจำนวนมาก” ในความหมายที่คุณครูต้องการ
ใช้น่าจะเป็นปลงต่อชีวิต หรือปลงในชีวิตลง แต่ที่ฟังดูแปลกๆ เหมือนกัน
ส่งไปไหนๆ ให้คุณครูสองเล่มคะ เล่มหนึ่งสำหรับคุณครู อีกเล่ม
สำหรับห้องสมุดเพื่อเด็กๆ ได้อ่าน อย่าลืมนัดเด็กๆ ให้สวดมนต์ด้วยนะคะ

ฉบับที่สอง คุณจิระกานต์ พรหมพันธ์พริ้ว เขียนมาดังนี้

ได้ติดตามผลงานมาโดยตลอดจากหนังสือกุลสตรี เพื่อทราบข่าวว่า
หลวงพ่ोजรฐเป็นอย่างไรบ้าง ยังไม่มีโอกาสกราบไหว้ท่านโดยตรงเลย ได้
แต่รู้จักจากหนังสือสวดมนต์และหนังสือธรรมะอื่นๆ ได้สวดมนต์ตามคำ
แนะนำของท่านมานานแล้ว

ขอขอบพระคุณที่ได้ชี้ให้เห็นว่า **ว่าพระเป็นบาปหนัก** คือดิฉัน
ตักบาตรทุกวัน พอพระไม่มาก็จะรวมหัวกันว่าพระ ว่าพระชี้เกี้ยว พระนอน
ตึก ดูบอล ดูหนังตึกเลยตื่นสาย ฯลฯ เดียวนี้ไม่เป็นเช่นนั้นแล้วคะ
เข้าใจว่าท่านรับนิมนต์ไปฉันเช้า มีกิจกรรมที่วัดจึงไม่มีเวลาบิณฑบาต

อีกเรื่องหนึ่งก็คือ ข้อเขียนของอาจารย์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเรื่อง
พระเจ้าตาก และระลึกถึงหลวงพ่อเสมอ ที่ท่านได้กรุณาให้คนที่เข้าใจผิด
โดยตลอดได้เข้าใจถูกต้องเสียที ไม่เป็นบาปกรรมหนักอีกต่อไป คือดิฉัน
เข้าใจและปักใจเชื่อว่า เจ้าพระยาจักรีกลับจากเขมรมีอำนาจวาสนา น่าจะช่วย
พระเจ้าตากได้ในเวลานั้น กลับไม่ช่วย เมื่อฟังข่าวพระราชกรณียกิจแล้ว
ชื่นชมมาก แต่ก็อดคิดถึงเรื่องราวตอนต้นราชวงศ์ไม่ได้ อาจารย์ได้สร้าง
กุศลอันยิ่งใหญ่ให้ทราบข้อเท็จจริง บุญกุศลนี้ขอให้อาจารย์มีผลงาน

ขจรขยายไปทั่วทุกสารทิศด้วยเถิด

อยากบอกอาจารย์ว่า หากย้อนเวลาได้จะสร้างสมความดีงามสร้างบุญกุศลทุกนาทีเลยทีเดียว แต่ตอนนี้มีเวลาเหลืออยู่ก็คงยังไม่สายเกินไป มีโอกาสก็จะทำ และทำประโยชน์ให้บุคคลอื่นเสมอๆ

ขอถือโอกาสนี้เล่าเรื่อง อยากให้อาจารย์ทราบ คืออัครจารย์เหลือเกิน ดินันสวตมนต์สมา์เสมอมาหนาน อ่านหนังสือมักกะสฬผลแล้วอยากรู้ว่า มีจริงหรือเปล่า ก็มีโอกาสรอบจากหนังสือกฎแห่งกรรม และเรื่องกรณีสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าตากอีก อยากให้อาจารย์ได้มีโอกาสรอบเรียนหลวงพ่อกว่า ขอให้หลวงพ่อบรรยาย เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่ญาติโยมทั้งหลายหนานๆ

คุณจิระกานต์คะ อ่านจดหมายของคุณแล้วอยากบอกว่ามีผู้อ่านอีกหลายท่านที่คิดอย่างเดียวกับคุณ บางท่านก็เป็นห่วงกลัวว่านักประวัติศาสตร์จะลุกขึ้นมาประท้วงอาจารย์ ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้นจริง อาจารย์ก็จะบอกว่า อาจารย์ไม่ได้คิดหรือจินตนาการไปเอง แต่ได้ข้อมูลมาจากครูบาอาจารย์ที่อาจารย์มั่นใจว่าท่านเป็นพระอรหันต์ ขอเรียนท่านผู้อ่านว่าเรื่อง**ความหลงในสงสาร** ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อาจารย์ได้ข้อมูลมาจากพระอรหันต์ ๔ องค์ คือ หลวงพ่อจรัญ หลวงพ่อพุทธหลวงปู่โง้ง และหลวงพ่อกาญจนา ได้มานานแล้ว ขอเล่าเฉพาะหลวงพ่ोजรัญ เพราะอีกสามองค์ท่านล่วงลับดับขันธไปแล้ว

ปี ๒๕๓๐ อาจารย์พานักศึกษา กศ.บป.ไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน จำไม่ได้ว่าทั้งหมดกี่คน แต่ในจำนวนนี้มีหลายคนที่อยู่ในโรงพยาบาลตากสิน และคนหนึ่งชื่อคุณวิณา ซึ่งปัจจุบันเกษียณไปหลายปีแล้ว หลวงพ่อได้เล่าเรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสินให้อาจารย์และลูกศิษย์ฟัง (เป็นไปได้ว่าเพราะพวกเขาทำงานอยู่ในโรงพยาบาลตากสิน) น่าแปลกที่บรรดาลูกศิษย์อาจารย์ไม่เห็นมีใครตั้งใจฟังเลย อาจารย์มาคิดในภายหลังว่า อาจเป็นเพราะหลวงพ่อกำลังต้องการให้อาจารย์รู้คุณเดียว แต่ท่านก็ไม่ได้ใช้

ไมโครโฟน คนที่ได้ยินจึงเป็นคนที่นั่งหน้าๆ อาจารย์ฟังแล้วก็มาจดบันทึกไว้ ท่านยังบอกกับอาจารย์ว่าอย่าไปเล่าให้ใครฟังนะ (ตอนนั้นอาจารย์ยังไม่ได้เป็นนักเขียนประจำกุลสตรี) อาจารย์ก็รับปาก ต่อจากนั้นหลายปี อาจารย์ก็ได้ฟังเรื่องคล้ายๆ กันนี้จากหลวงพ่อก็คือสามองค์ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ไม่ละเอียดเท่ากับที่ได้ฟังจากหลวงพ่ोजรัญ หากก็สรุปลงเหมือนกันคือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชไม่ได้ถูกลังประหาร ด้วยการทุบด้วยท่อนฉันทน์อย่างที่บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ ท่านไม่ได้มีพระสัญญาวิปัสสนาและที่สำคัญคือ ท่านสำเร็จเป็นพระอรหันต์

ต่อมาหลังจากที่อาจารย์ได้เซียบฐานะมาเป็นนักเขียนเต็มตัวแล้ว ได้รู้จักกับบุคคลสองกลุ่มที่มีความคิดตรงข้ามกัน กลุ่มหนึ่งรักสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และเกลียดราชวงศ์จักรี อีกกลุ่มก็ตรงข้าม อาจารย์จึงตัดสินใจเขียนและเข้าข้างตัวเองว่า เราไม่ได้ผิดสัญญาที่ให้ไว้กับหลวงพ่ เพราะ “ไม่ได้เล่าให้ใครฟัง” (ยกเว้นเพลง) แต่นำมาเขียนให้คนอ่าน ที่ต้องเขียนเพราะเห็นว่าพระอริยเจ้าสามองค์ท่านก็ไม่อยู่แล้ว เกิดอะไรขึ้นท่านก็คงมาเป็นพยานให้ไม่ได้ ยังอยู่แต่หลวงพ่ोजรัญ จึงตัดสินใจเขียน เพราะอย่างน้อยยังมีพยาน ครั้นจะให้ลูกศิษย์มาเป็นพยานก็คงไม่ได้ เพราะตั้งแต่จบไปก็ไม่ได้พบเจอกันอีกเลย เมื่อเร็วๆ นี้ก็ทราบจากพระป้ารูปหนึ่ง ท่านเล่าว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จมาให้ท่านเห็นในนิมิต ท่านทูลถามว่า พระองค์สำเร็จหรือยัง (หมายถึงสำเร็จเป็นพระอรหันต์) มีพระราชดำรัสตอบว่า ยังไม่สำเร็จ จะลงมาสร้างบารมีในโลกมนุษย์เป็นชาติสุดท้าย ท่านก็ทูลถามอีกว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินสำเร็จหรือยัง มีพระราชดำรัสตอบว่า สำเร็จแล้ว

ที่เล่ามานี้ อาจารย์ไม่ต้องการให้เชื่อหะคะ ท่านจะเชื่อหรือไม่ ต้องพิจารณาวินิจฉัยเอง สำหรับอาจารย์สุจิตราเชื่ออยู่เรื่องหนึ่งคือ ท่านบอกว่า อาจารย์เคราะห์ร้าย ให้รีบไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวันด่วน มีแต่หลวงพ่ोजรัญเท่านั้นที่จะช่วยคุ้มครองอาจารย์ได้ อาจารย์บอกว่าจะไปมะริ่นี้ ต้อง

สะสางงานให้เสร็จเสียก่อน ท่านบอกมะรินไม่ทัน ขอให้รับปากว่าจะไปอย่างช้าที่สุดพรุ่งนี้ มิฉะนั้นจะต้องเสียใจในภายหลังเพราะหนักมาก อาจารย์จึงต้องรับปาก วันรุ่งขึ้นก็ไปวัด ออกจากบ้านเย็น ไปถึงวัดสองทุ่มเศษ อยู่วัด ๑๘ วันตามที่ท่านสั่ง

พอกลับบ้าน เพื่อนบ้านที่อยู่ตรงข้ามเล่าว่า พออาจารย์ไปได้สองสามวัน มีรถกระบะสีน้ำตาลเก๋าๆ มาจอดหน้าบ้าน มีผู้ชายนั่งมาสามคน ทำทางน่ากลัวมาก คนหนึ่งลงมาจากรถ ชะโงกหน้าเข้าไปในรั้วบ้านพร้อมกับพูดโทรศัพท์เสียงดังโหวกเหวก รถไม่ดับเครื่องด้วย เพื่อนบ้านเห็นผิดสังเกต เพราะมาจอดอยู่ค่อนข้างนาน จึงออกมาดูเพื่อจะจำทะเบียนรถไว้ พอพวกเขาเห็นคนออกมา ก็ขับรถออกไปอย่างรวดเร็วมาก

รุ่งขึ้นอีกวัน อาจารย์ไปวัดป่าเจริญราชธรรมาราม เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้พระอาจารย์ฟัง ท่านบอกว่า เขาจะมายิงอาจารย์นะ ถ้าอาจารย์ไม่ไปวัดเสียก่อนได้เรื่องแน่ อาจารย์จึงเป็นหนี้บุญคุณพระป่ารูปนั้นเป็นอย่างมาก

เมื่อวันอังคารที่ผ่านมา ลูกศิษย์อีกคนหนึ่งของอาจารย์ก็พาไปกราบพระป่าอีกวัดหนึ่งที่จังหวัดราชบุรี พวกลูกศิษย์เขาพากันหวังอาจารย์มาก บอกว่าอาจารย์จะตายไม่ได้ ถ้าอาจารย์ตายพวกเขาก็จะไม่รู้ว่าความหลงในสังสารจะบออย่างไร และเรื่องต่อไปใครจะเขียนให้อ่าน อาจารย์ก็เกรงใจลูกศิษย์ เลยตั้งอยู่ไปอย่างนั้นเอง เปิดเผยตรงนี้ก็ได้ว่าลูกศิษย์ที่พาอาจารย์ไปครั้งนี้ชื่อจินตพัฒน์ อาจารย์เรียกสั้นๆว่าคุณจินต์ คุณจินต์อายุ ๕๐ อดีตเป็นนางแบบ ปัจจุบันก็ยังสวยค่อนข้างมาก เหนือกว่าความสวยคือเป็นผู้ไฝธรรม และปฏิบัติธรรมเพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ ทั้งที่ชีวิตของเธอไม่เห็นว่าจะมีทุกข์อะไร สามีก็น่าสนดี ลูกชายฝาแฝดก็น่ารัก ฐานะก็อยู่ในขั้นดี ไม่มีเรื่องอะไรที่ต้องกลุ้มใจเลย

เมื่อไปถึงวัด ซึ่งเพื่อนคุณจินต์เป็นคนพาไป เราก็ถวายภัตตาหารที่เตรียมมา ที่วัดมีพระ ๑๐ รูป เณรน้อย ๔ รูป ฉันทมณีเดียวตอนแปดโมงเช้า เมื่อท่านฉันเสร็จ หลวงพ่อเจ้าอาวาสก็เปิดโอกาสให้เราสนทนา

ธรรมกับท่าน คุณจินต์รีบกราบเรียนว่า หลวงพ่อคะ อาจารย์ของหนูถูก
คุกคามชีวิต จะถูกยิงตายไหมคะ (ก่อนหน้านี้ พระป่ารูปหนึ่งท่านบอกว่า
คนจ้างยิงเป็นผู้หญิง อายุแก่กว่าอาจารย์เล็กน้อย จ่ายเงินมือปืน
เรียบร้อยแล้ว) หลวงพ่อตอบทันที (โดยที่ไม่รู้จักอาจารย์มาก่อน) ว่า
อาจารย์คนนี้ทำบุญไว้มาก ได้ช่วยพระศาสนาด้วยใจบริสุทธิ์ และชอบ
ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ บุญกุศลนี้ได้เป็นปราการแก้วครอบอาจารย์ไว้แล้ว
เขาฆ่าไม่ได้หรอก อาตมาขอรับรอง อาจารย์ฟังแล้วก็ป็นปลื้มค่ะ

๓... ธรรมสโมธาน

เริ่มด้วยการอธิบายธรรมสโมธาน ๘ ประการ ซึ่งสรุปความจาก **มูณีนาถที่ปนี** หน้า ๓๔-๔๑ ของพระเดชพระคุณพระพรหมโมลี (วิลาศ ญาณวโร) ดังนี้

๑. **มनुสฺสตุตฺ** คือ เกิดเป็นมนุษย์ ผู้ปรารถนาซึ่งพระพุทธรูมิ หวังที่จะสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลนั้น เบื้องแรกจักต้องเกิดเป็นมนุษย์ เพราะการที่จะได้รับพยากรณ์จากพระพุทธเจ้า จะได้ก็เฉพาะในชาติที่เป็นมนุษย์ พระพุทธเจ้าที่จะทรงพยากรณ์นั้น จะไม่ทรงพยากรณ์แก่ผู้เกิดเป็นอินทร์ พรหม เทพ นาค ครุฑ อสูร จะทรงพยากรณ์แก่ผู้เกิดเป็นมนุษย์เท่านั้น

๒. **ลិងฺคสมฺปตฺติ** คือ ต้องเป็นบุรุษเพศ เพราะการที่จะมีโอกาสได้รับคำพยากรณ์นั้น จะได้แต่เฉพาะชาติที่เป็นบุรุษเพศเท่านั้น หากเป็นสตรีเพศ เป็นบัณฑิตกะก (กะเทย) หรือเป็นผู้มีสองเพศที่เรียกว่าอุกาทพยัญชนะ จะไม่ได้รับคำพยากรณ์จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

๓. **เหตุ** คือ ต้องเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยเหตุ คือ มีอุปนิสัยปัจจัยแห่งอรหัตผลรุ่งเรืองอยู่ในชั้นธสันดาน หากเกิดกลับใจไม่ปรารถนาพระสัมโพธิญาณ ต้องการเพียงสาวกโพธิญาณเท่านั้น เมื่อได้สดับพระสัทธรรมเทศนาที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงในขณะนั้น จักสำเร็จอรหัตผลเป็นพระอรหันตสาวก พร้อมทั้งปฏิสัมภิทาญาณ ๔ ในทันที หากเป็นคนธรรมดาสามัญ ยังไม่สมบูรณ์ด้วยเหตุเช่นนี้ พระพุทธเจ้าจะไม่

ทรงพยากรณ์

๔. **สถฤทฺถุสฺสนํ** คือ ต้องเป็นมนุษย์ผู้มีโชคดีมหาศาล ได้พบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีโอกาสได้บำเพ็ญกุศล เช่น ให้ทาน รักษาศีล ในสำนักของพระพุทธองค์ และได้กระทำนิทานตั้งความปรารถนาเฉพาะพระพักตร์ เพราะการจะได้รับคำพยากรณ์ได้ ก็แต่เฉพาะอาศัยพระพุทธปฏิภาที่หลั่งออกมาจากพระโอษฐ์ของพระพุทธเจ้าเท่านั้น หากได้พบแต่พระปัจเจกพุทธเจ้า หรือพบแต่พระอรหันตชีณาสพ หรือพบแต่พระมหาเจดีย์สถาน หรือโพธิพฤกษ์อื่นใดก็ดี แม้จะมีใจเลื่อมใสประกอบ การกุศลเป็นอันมาก แล้วจึงทำความปรารถนาซึ่งพระพุทธภูมิ ก็ยังไม่สำเร็จความปรารถนา เพราะยังไม่ได้รับพยากรณ์จากสำนักสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยตรง

๕. **ปพฺพชฺชา** คือ ต้องเป็นบรรพชิต (เป็นนักรบวช) เป็นสมณะหรือพระภิกษุในพระบวรพุทธศาสนา หากมิได้บรรพชาอุปสมบทในพระบวรพุทธศาสนา ก็ต้องเป็นโยคี ฤาษี ดาบส หรือบริพาชก ซึ่งเป็นนักรบวชภายนอกพระพุทธศาสนา แต่ว่ามีลัทธิเป็นกรรมวาที กิริยาที คือ ถือว่าบุญมี บาปมี ทำบุญได้บุญ ทำบาปได้บาป การดำรงเพศเป็นบรรพชิตเช่นนี้ จึงจะได้รับคำพยากรณ์จากสำนักแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หากอยู่ในฆราวาสวิสัย แม้จะมีความปรารถนาซึ่งพระพุทธภูมิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็หาทรงพยากรณ์ไม่

๖. **คุณสมฺมปตฺติ** คือ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติวิเศษบริบูรณ์ไปด้วยคุณ คือ อภิญญา และ ญาณสมบัติ อันเชี่ยวชาญ ต้องเป็นผู้บรรลุถึงคุณวิเศษเกินคนธรรมดาสามัญ หากว่าไม่มีคุณวิเศษดังกล่าวนี้ แม้จะดำรงเพศเป็นบรรพชิตอยู่แล้วก็ดี ก็หาได้รับการพยากรณ์จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่

๗. **อธิกาโร** คือ ต้องเป็นผู้ได้เคยทำอธิการมาแล้ว หมายความว่า ได้เคยบำเพ็ญมหาบริจาต กล่าวคือการเสียสละครั้งยิ่งใหญ่ ให้ชีวิตของ

ตนเป็นทานในอดีตชาติ ซึ่งเรียกว่าอธิการมาแล้ว หากว่าปราศจากอธิการ คือไม่เคยเอาชีวิตเข้าแลกกับพระสัมโพธิญาณ ไม่เคยบำเพ็ญทานปรมัตถ์ มหาบริจาคมาก่อน ถึงแม้จะทรงเพศวิเศษล้ำเลิศเพียงใด ทรงไว้ซึ่งคุณวิเศษ ลักเพียงไหน ก็หาได้รับการพยากรณ์ไม่ ต่อเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรง ทราบด้วยพระสัพพัญญุตญาณว่า ผู้นั้นได้เคยกระทำอธิการมาแต่ปางก่อน จึงจักทรงพยากรณ์ให้ เพราะพระสัมโพธิญาณนี้จะสำเร็จได้ต้องอาศัยอธิการ คือการกระทำอันยิ่งใหญ่ขนาดต้องพลีชีวิตเลือดเนื้อเข้าแลก

๘. **ฉ. จนฺทตา** คือ ต้องเป็นผู้มีน้ำใจประกอบด้วย “ฉันทะ” คือมีความ รักความพอใจในพระพุทธานุภาพเป็นกำลัง มีย่นย่อท้อถอยในอุปสรรค ไม่ว่า มากน้อยหรือใหญ่เล็กประการใด มีใจประกอบด้วยฉันทะอย่างแรงกล้า ไม่ หวาดหวั่นกลัวภัย แม้ภัยในนรกก็หากกลัวไม่ หากเป็นผู้มีปกติเป็นคนขลาด ไม่กล้าหาญ กลัวทุกข์ กลัวภัย วัฏรูป รักกาย รักชีวิต มีจิตสันดานย่อท้อ อยู่ การที่จะปรารถนาซึ่งพระพุทธานุภาพนั้นย่อมไม่สำเร็จ เพราะพระพุทธรเจ้า จะไม่ทรงพยากรณ์

สรุปว่าผู้ที่ประกอบด้วยธรรมสโมธานทั้ง ๘ ประการอย่างครบถ้วน จึงจะมีสิทธิ์ได้รับคำพยากรณ์จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเมื่อ ได้รับคำพยากรณ์แล้ว จึงจะได้ชื่อว่าเป็น “นียตโพธิสัตว์” คือพระโพธิสัตว์ ผู้ที่ยิ่งแท้ หากคิดที่จะเป็นและเปล่งวาจาออกมา ก็ยังเป็นเพียง “อนียต-โพธิสัตว์” คือยังไม่แน่นอนว่าจะได้สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือไม่

เพราะฉะนั้น ที่กล่าวว่า พระปัญญาธิกโพธิสัตว์นี้ ต้องบำเพ็ญบารมี ๔ อสงไขยกำไรแสนกับ พระสัทธาธิกโพธิสัตว์ ๘ อสงไขยกำไรแสนกับ และพระวิริยาธิกโพธิสัตว์ ๑๖ อสงไขยกำไรแสนกับนั้น หมายความว่า หลังจากท่านได้รับการพยากรณ์จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด พระองค์หนึ่งแล้ว และเป็นนียตโพธิสัตว์ คือจะต้องตรัสรู้อย่างแน่นอน ไม่นับรวมเวลาที่เป็นนียตโพธิสัตว์ ซึ่งพระปัญญาธิกจะต้องเป็น อนียตโพธิสัตว์ ๑๖ อสงไขย กล่าวคือเริ่มแรกแต่ทรงดำริในพระทัยไป

ร. 2 ก.ย. 2563 1031900

จนกว่าจะถึงเวลาออกโฆษฐ์ปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นับเป็นเวลานานถึง ๗ อสงไขย ต่อจากนั้นจึงออกโฆษฐ์ปรารถนาเป็น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วทรงสร้างพระบารมีเพื่อพระโพธิญาณเรื่อยไป พร้อมกับออกโฆษฐ์ปรารถนาอยู่อย่างนั้น นับเป็นเวลา ๙ อสงไขย ต่อ จากนั้นจึงได้รับพยากรณ์จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง แล้วก็ต้องสร้างพระบารมีอยู่อีก ๔ อสงไขยแสนกัป รวมเวลาที่อบรมสร้าง สมบารมีทั้งสิ้น ๒๐ อสงไขยกัปปแสนกัป

๒๕
470
๒553 ๗
2551.

พระสัทธาธิกโพธิสัตว์ เริ่มแรกแต่ทรงดำริ...กินเวลา ๑๔ อสงไขย ออกพระโฆษฐ์...กินเวลา ๑๘ อสงไขย ได้รับพยากรณ์...กินเวลาอีก ๘ อสงไขยแสนกัป รวม ๔๐ อสงไขยแสนกัป

พระวิริยาธิกโพธิสัตว์ เริ่มแรกแต่ทรงดำริ...กินเวลา ๒๘ อสงไขย ออกพระโฆษฐ์...กินเวลา ๓๖ อสงไขย ได้รับพยากรณ์...กินเวลาอีก ๑๖ อสงไขยแสนกัป รวม ๘๐ อสงไขยแสนกัป

จะเห็นว่าการเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ต้องบำเพ็ญพระบารมี ยาวนานมาก ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในฉบับหน้า

ต่อไปเป็นการตอบจดหมายของท่านผู้อ่าน ฉบับแรก คุณปาณิสรา เขียนมาดังนี้

...ดิฉันจำบทสวดมนต์ของหลวงพ่ोजรัญไม่ได้สักที ไม่ทราบเป็นเพราะอะไร อยากขอหนังสือไฟไหม้แล้วร้อนเท่าไฟนรก จะขอไปอ่านให้คุณแม่ ฟัง ดิฉันสวดของเป่าติดแสดมบ้มาแล้ว

คุณปาณิสราคะ ของที่ใส่หนังสือจะต้องไม่ใช่ของจดหมายคะ หลาย ท่านส่งของจดหมายมา อาจารย์ไม่มีเวลาเขียนให้ใหม่คะ เพราะที่ส่งมา อย่างถูกต้องก็ยังคงเต็มอยู่ ทุกวันนี้ก็อยากจะบอกว่าคุณครูทำงาน เกือบทุกลมหายใจ ก็ยังไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด กรุณาส่งซองขนาด ๘ X ๑๐ นิ้ว มาจะคะ

ดิฉันมีเรื่องอยากเรียนถามอาจารย์คือ ตอนนี่ดิฉันท้องได้ ๖ เดือน แต่ว่าทางบ้านดิฉันเขาไม่รู้ ดิฉันไม่ได้แต่งงานและไม่กล้าบอกคุณแม่ กลัวท่านเสียใจ ดิฉันตกลงกับแฟนว่าพอออกลูกจะยกให้เขาเลย แล้วดิฉันขอแยกทาง ไม่ขออยู่ร่วมด้วยกันอีก เพราะทางบ้านแฟนเขารังเกียจดิฉัน ทางบ้านดิฉันก็เกลียดแฟนของดิฉันเหมือนกัน เพราะเขานิสัยไม่ดี ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ แต่ก่อนเขาเคยขายยาบ้าด้วย และทางบ้านแฟนเขาหาว่าดิฉันเป็นคนชวนให้แฟนขาย แฟนก็โทษดิฉัน หาว่าเป็นเพราะดิฉัน ทำให้เขาต้องมาขายยาบ้า

อาจารย์คะ ดิฉันไม่เข้าใจว่าทำไมทุกอย่างที่เขาบอกว่ารักดิฉัน แต่ทำไมเขาต้องพูดแบบนี้คะ และแต่ก่อนดิฉันไม่อยู่บ้าน เขาโทรศัพท์ไปหาดิฉันไม่เจอ เขาก็เขียนจดหมายไปขู่พี่ชายดิฉันว่า เขาช้อนยาบ้าไว้ในบ้านดิฉัน ๓ ถุง จะแจ้งตำรวจจับดิฉันถ้าดิฉันไม่กลับมาอยู่กับเขา เป็นเพราะเหตุนี้พี่ชายจึงเกลียดเขามาก สิ่งให้เลิกติดต่อกับผู้ชายคนนี้ แต่ดิฉันก็เลิกไม่ได้ ไม่ใช่เพราะรักหรอกนะคะ แต่เป็นเพราะกลัวคำขู่ของเขามากกว่า เขาขู่ว่าถ้าดิฉันไปจากเขาเมื่อไรเขาจะจัดการคนทางบ้านดิฉันทันที มันทำให้ดิฉันจำใจอยู่จนมีท้อง ดิฉันจึงตกลงกับเขาขอแยกทาง คลอดลูกแล้วจะยกให้เขาทันที เพราะดิฉันไม่ผูกพันกับเด็กในท้องเลย เพราะดิฉันเชื่อว่าเด็กทำให้ดิฉันลำบากและอับอายขายหน้า จะกลับไปอยู่บ้านก็ไม่ได้ อาจารย์ว่าดิฉันบาปมากไหมคะที่ทำแบบนี้ แต่ว่าดิฉันจำเป็นจริงๆ ดิฉันอยู่กับแฟนด้วยความหวาดกลัวมากกว่าความรัก อาจารย์กรุณาส่งหนังสือมาให้ด้วยนะคะ ดิฉันจะพยายามสวดมนต์

คุณปานิสราคะ คุณถามว่าดิฉันบาปมากไหมคะ ตอบตามตรงว่าบาปมากคะ และเพราะเหตุนี้คุณจึงจำบทสวดมนต์ไม่ได้สักที เพราะจิตใจคุณว้าวุ่นสับสน หมกมุ่นอยู่กับสิ่งเลวร้ายต่างๆ คุณบาปที่มามีความสัมพันธ์ลับๆกับคนขายยาบ้า ยาบ้าทำลายคนอื่น และในที่สุดจะกลับมาทำลายคนผู้ค้ายาเอง รัฐบาลสั่งปราบยาบ้ามานานแล้ว ทำไมแฟนคุณยังขายอยู่

ได้ หรือว่าเส้นใหญ่มาก คุณตกลงอยู่กับผู้ชายจนท้อง แล้วยังไม่รักลูก แกรมโทษลูกทั้งที่เด็กเขาไม่รู้อิเหนอเหนด้วย คุณไม่โทษตัวเองบ้างเลยหรือที่เดินทางผิดมาตั้งแต่แรก ขอให้ผิดเป็นครูได้ไหม เลิกทำในสิ่งผิดๆ ได้แล้ว ขอให้กลับตัวกลับใจ ขอร้องสามัคคีคุณให้เลิกค้ายาบ้า แล้วหันมาประกอบอาชีพสุจริต ช่วยกันเลี้ยงลูกด้วยความรัก คุณคิดจะเป็นอิสระให้ทางบ้านคุณใส่ตะกร้าล้างน้ำหรือ คงเป็นไปไม่ได้กระมัง

อย่างไรก็ตาม อาจารย์ก็ขอชมเชยคุณว่าคุณมีความดีอยู่ ๓ อย่าง คือ กลัวคุณแม่จะเสียใจ คุณไม่ทำแก๊ง และสุดท้ายคือคุณต้องการสวดมนต์ ซึ่งเท่ากับต้องการสร้างความดีให้ตัวเอง อาจารย์จึงขอแนะนำให้คุณกับสามีช่วยกันสวดมนต์แผ่เมตตาให้เจ้ากรรมนายเวร และเลิกขายยาบ้าอย่างเด็ดขาด จากนั้นก็ช่วยกันคิดหาช่องทางที่จะทำมาหากินโดยสุจริต ขอให้เพื่อลูกที่กำลังจะเกิดมาดูโลก อย่าทิ้งเขาให้ต้องผจญกับชีวิต อาจารย์เชื่อว่าลำพังสามีคุณเขาคงเลี้ยงลูกให้เป็นคนดีไม่ได้ เพราะตัวเขาเองก็ยังไม่ใช่คนดี เพราะฉะนั้นคุณต้องขอร้องให้สามีละชั่วแล้วมาสร้างความดีเพื่อลูกตั้งปณิธานให้แน่วแน่ว่าจะทำให้ได้ อาจารย์ขอเอาใจช่วยค่ะ

ฉบับที่สอง ลูกบังอร ไกรสส์ เขียนมาจากประเทศเยอรมัน ดังนี้
 ...มีข่าวดีค่ะ ตอนนี่แม่ของลูกมาเยี่ยมลูกที่เยอรมัน ลูกได้บอกล่วงหน้าไปแล้วว่า “แม่มาเยอรมันขอให้มาทำวิปัสสนา” แม่บอก “ได้เลยลูก แม่ชอบ” ลูกก็ได้หาอาจารย์สอนให้เพราะลูกไม่กล้าสอน ก็ได้พี่แดงอายุ ๕๖ ปี พี่แดงสอนดีมาก ถึงขนาดแม่นึกถึงเวรกรรมที่ได้ทำมา แม่ของลูกอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ลูกก็ได้ให้กำลังใจบอก “แม่อย่ากลัวต้องปฏิบัติมากๆ” ลูกก็เอาหนังสือหลวงพ่ोजรัญมาอ่านให้ฟังก็ทำท่าจะร้องไห้ แม่อายุ ๖๕ ค่ะ เล่าให้ลูกฟังว่า แถวบ้านปฏิบัติไม่เป็นแบบนี้ ส่วนมากจะตำหนากแข่งกัน บางคนพุทโธ บางคนหลับใน บางคนนอนกรนแข่งกันทั้งศาลาวัด ลูกจึงซ้ำลั้งเลยค่ะ แม่บอกทำไมไม่มีคนมาบอกให้ทำแบบนี้ตั้ง

นานแล้ว ตอนนี่ลูกเลยต้องสอนหนังสือให้ทั้งแม่และลูกสาวสองคน

แม่จำ นี่คือชีวิตมนุษย์ มันช่างวทวนเวียนวุ่นวายเหลือเกิน สิ้นสุดอยู่ตรงไหน ที่ใด บางครั้งลูกเหนื่อยและหนักเหลือเกิน แต่พอมองคนรอบข้างก็ต้องทำให้ลุกขึ้นมาสู้ และใช้วิปัสสนาช่วยให้กลับมามีกำลังอีกครั้ง บางครั้งอธิษฐานเกิดชาติหน้าขอให้เป็นอย่างนี้เป็นนี้ ร่ำรวยเงินทอง มั่งมีศรีสุข ลาภยศ สรรเสริญ สุข บริวารเพียบพร้อม แต่ลูกตอนนี้อธิษฐานขออย่าให้เกิดเป็นมนุษย์อีกเลย ขอให้ได้เข้าสู่มรรค ผล นิพพาน เป็นผู้ไกลจากกิเลสทั้งปวง และอธิษฐานให้อาจารย์แม่เช่นกัน ขอให้อาจารย์แม่สมหวังในชาติปัจจุบัน เป็นเสาเข็มที่ฝังลงไปในโลกใบนี้ตราบนาน ให้คนทั้งโลกได้เคารพบูชาเช่นลูกตลอดไป

ปล.รักษาสุขภาพด้วยนะคะ

ลูกบังอรคะ ขอบคุณเหลือเกินที่อธิษฐานแทนแม่ เพราะแม่ยุ่งกับงานเสียจนไม่มีเวลาอธิษฐาน แม่ไม่หวังให้คนทั้งโลกมาเคารพบูชาหรือก่อกองเพียงหวังให้เขาได้ค้นพบความจริงของชีวิตเหมือนอย่างที่คุณค้นพบแม่ก็ดีใจแล้ว แม่เองหวังว่าหน้าที่สุดท้ายที่จะดับจิต ขอให้ได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นโสดาบัน บุคคล และเกิดอีกเจ็ดชาติก็ยอม ไม่กล้าหวังสูงกว่านี้คะ

จดหมายของคุณแม่ส่งให้ครึ่งฉบับ เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้เห็นการดำเนินชีวิตโดยไม่ประมาทอย่างที่ลูกดำเนินอยู่ ขอให้คำอธิษฐานของคุณจงสัมฤทธิ์ผลในปัจจุบันชาตินะคะ แม่ขอเอาใจช่วย

ฝากความคิดถึงมายังหลานสาวทั้งสองของแม่ด้วยค่ะ

ฉบับที่สาม คุณบุศยรัตน์ แก้วไพฑูรย์ ส่ง E-mail มาดังนี้
ดิฉันได้อ่านที่อาจารย์ตอบจดหมายของดิฉันในกฤตสารแล้ว รู้สึกปลื้มใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะคุณแม่ซึ่งให้ฝากถามข้อมูลต่างๆมา และอาจารย์แจ้งว่าจะพยายามทำให้ ท่านก็ขอขอบคุณอย่างยิ่งค่ะ คุณพ่ออ่านคำตอบของ

อาจารย์หลายรอบ และดีใจมากที่อาจารย์อวยพรให้ท่านมีอายุยืนเป็นร้อยปีค่ะ เราจึงขอให้อาจารย์ที่น่ารักมีอายุยืนเป็นร้อยปีและแข็งแรงด้วยเช่นกันนะคะ (จะได้มีผลงานดีๆมาให้อ่านกันนานๆ)

อาจารย์มีงานมาก แต่ก็ยังได้ไปปฏิบัติธรรมบ่อยๆน่าชื่นชมมากค่ะ ยิ่งไงก็อย่าให้ผลงานขาดตอนนะคะ เพราะรอคอยอ่านเรื่องของอาจารย์ในกุลสตรีทุกปีก็มานานหลายปี เป็นความสุขอย่างยิ่งของชีวิตค่ะ เพราะได้ทั้งความรู้ ปัญญา แง่คิด และกำลังใจไปพร้อมๆกัน ต้องขอขอบพระคุณอาจารย์อีกครั้งนะคะ ที่ช่วยให้คุณพ่อและดิฉันมีชีวิตที่มีความหมาย

คุณบุษยรัตน์คะ อาจารย์ฝากกราบขอบพระคุณคุณพ่อด้วยค่ะ ที่อวยพรให้อาจารย์มีอายุยืนเป็นร้อยปีและแข็งแรงด้วยเช่นกัน (คือแข็งแรงเช่นเดียวกับคุณพ่อ) เป็นอันว่าหลังเกษียณอายุราชการ อาจารย์จะมีเวลาอีก ๔๐ ปีที่จะทำคุณนัยวิปัสสนาให้มั่นคง และมีทุนรอนดำเนินกิจการต่อไปได้หลังจากที่อาจารย์ลาดับชีพไปแล้ว อาจารย์ตั้งใจว่าเมื่อช่วยสร้างศาลาปฏิบัติธรรมให้วัดป่าเจริญราชธรรมารามเสร็จเรียบร้อย ก็จะลงมือสร้างของตัวเองซึ่งชื่อของคุณแม่ไว้ (แต่ยังผ่อนไม่หมด) มีท่านผู้อ่านสงเงินมาช่วยหลายราย อาจารย์ได้นำเงินทั้งหมดถวายพระอาจารย์วิระนนท์ และชื่อที่ดินด้านตะวันออกของธรรมสถานวิมลธรรมเพิ่มอีก ๒ ไร่ ราคา ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท (มีท่านผู้อ่านสงเงินมาบริจาคตั้งที่ได้ลงชื่อและจำนวนเงินไว้ท้ายคอลัมน์) รวมเนื้อที่เป็น ๖ ไร่ ซึ่งตามพระราชบัญญัติสงฆ์สามารถสร้างวัดได้ ท่านจึงทำเรื่องของสร้างวัด และกำลังซื้อเพิ่มอีก ๒ ไร่ ทางด้านตะวันออก เพื่อปลูกพืชสมุนไพรและสร้างกุฏิสำหรับผู้มาเข้ากรรมฐาน ขณะนี้ก็มีท่านผู้อ่านทยอยสงเงินมาทำบุญ บางท่านสงมาทุกเดือน บางท่านสงมาในโอกาสวันคล้ายวันเกิด ซึ่งอาจารย์ขออนุโมทนาด้วยเป็นอย่างยิ่ง

ฉบับที่สี่ ลูกสิริกมล สัชฌุกร เขียนมาดังนี้

หนูติดตามงานเขียนของคุณแม่มาตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษาจะ ยอมอดขนมเพื่อเอาเงินมาซื้อหนังสือกุลสตรีอ่าน จนจบการศึกษาทำงานมา ๑๐ กว่าปีแล้วค่ะ จดหมายฉบับนี้เป็นฉบับแรกที่หนูเขียนมา บางครั้งหนูมีปัญหาชีวิตบ้าง ก็ได้แสงสว่างจากงานเขียนของคุณแม่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาแต่คราวนี้หนูมีเรื่องขอความกรุณาจากคุณแม่ดังนี้ค่ะ

บทสวดมนต์ต่อไปนี้ ถ้าจะสวดควรเรียงลำดับก่อนหลังอย่างไรคะ

๑. พาหุงมหากา
๒. ธรรมะจักกัปปวัตตนะสูตรตั้ง
๓. พระคาถาชินบัญชร
๔. เมตตาทพริหมะวิหาระภาวนา
๕. กะระณียะเมตตะสูตรตั้ง

ทั้ง ๕ บทนี้รวมอยู่ในหนึ่งเล่มไหมคะ แล้วบทไหนคือมหาเมตตาใหญ่คะ จะหาได้จากที่ไหนคะ

ลูกสิริกมลคะ แม่ดีใจที่ลูกเป็นสมาชิกกุลสตรีมานาน ถึงขนาดยอมอดขนมเพื่อนำเงินมาซื้อกุลสตรี อย่างนี้เรียกว่ารักกันจริง

แม่ตอบคำถามของลูกดังนี้

บทสวดมนต์ทั้ง ๕ บทที่ลูกเขียนมานี้ บทที่ ๒ กับบทที่ ๕ มีในพระไตรปิฎก โดยเฉพาะธรรมจักกัปปวัตตนสูตรนั้นเป็นพระสูตรแรกที่พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่พระปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หลังจากตรัสรู้ได้ ๒ เดือน ที่เรียกว่าทรงแสดงปฐมเทศนา เป็นเหตุให้ท่านโกณฑัญญะได้ธรรมจักขุ คือ ได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบัน ท่านโกณฑัญญะก็คือพราหมณ์หนุ่มที่ถวายเป็นท่านายพระกุมารผิตแผกไปจากพราหมณ์สูงอายุ ๗ คน กล่าวคือพราหมณ์สูงอายุทั้ง ๗ ทำนายว่า หากพระกุมารอยู่ในเพศฆราวาส จะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ หากออกบวชจะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่พราหมณ์โกณฑัญญะทำนายว่า พระกุมารจะต้องออกบวชและได้ตรัสรู้
เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สรุปว่า ธรรมจักษุกับปวัตตตสนสูตรกับกรณียเมตตสูตรเป็นพุทธพจน์ คือ
มีในพระไตรปิฎก ส่วนอีก ๓ บท คือ บทที่ ๑ บทที่ ๓ และบทที่ ๔ แต่ง
ขึ้นภายหลัง

ฉะนั้นถ้าจะสวดตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น ก็ต้องสวดธรรมจักษุกับป-
วัตตตสนสูตรเป็นลำดับแรก ตามด้วยกรณียเมตตสูตร พระเดชพระคุณ
หลวงพ่อจรัญสอนว่า ให้สวดพาหุงมหากาก่อนแล้วจึงตามด้วยพระคาถา
ชินบัญชร ก็จะเป็น ๒, ๕, ๑, ๓ และ ๔ คือสวดเมตตาทิรหมะวิหาระ
ภาวนาลำดับสุดท้าย บทมหาเมตตาทิรหมะวิหาระก็คือเมตตาทิรหมะวิหาระภาวนา
ค่ะ

แม่สงสัยอยู่นิดหนึ่ง คือว่าถ้าลูกจะสวดทั้ง ๕ บท จะไม่่วงก่อน
หรือ เพราะคงกินเวลาเป็นชั่วโมง โดยเฉพาะเมตตาทิรหมะวิหาระภาวนา
นั้นยาวมาก ถ้าลูกสวดได้ทั้ง ๕ บทโดยไม่่วงนอนเสียก่อน แม่ก็ขอ
อนุโมทนาด้วยเป็นอย่างยิ่งค่ะ

ส่วนคำถามที่ว่าทั้ง ๕ บทนี้รวมอยู่ในหนึ่งเล่มใหม่คะ ขอตอบว่า
แม่ยังไม่พบเล่มใดที่มีทั้ง ๕ บทนี้ครบ แต่มีข่าวดีจะบอกลูกก็คือ แม่
กำลังทำหนังสือสวดมนต์ให้วัดป่าเจริญราชธรรมาราม และมี ๕ บทนี้
ครบ (ถ้าจำไม่ผิด) ท่านที่สนใจเตรียมส่งซองมาขอได้ แต่อย่าเพิ่งส่ง
ตอนนี้เพราะยังพิมพ์ไม่เสร็จ หากเสร็จจะแจ้งให้ทราบทางคอลัมน์นี้ค่ะ
กรุณาอย่าเพิ่งส่งซองมานะคะ เพราะยังไม่ทราบขนาดของหนังสือค่ะ

๔... พุทธการกกรรม

นอกจากกรรมสโมธาน ๘ ประการแล้ว สมเด็จพระบรมโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลาย ซึ่งมีน้ำพระทัยมุ่งหมายพระสัมโพธิญาณยังต้องบำเพ็ญพุทธการกกรรม คือกรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า ซึ่งได้แก่บารมี ๑๐ หรือ ทศบารมีได้แก่ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ชันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา อุเบกขา และการบำเพ็ญบารมีในแต่ละอย่างๆนี้ ต้องบำเพ็ญให้ได้ ทั้ง ๓ ระดับ คือ ระดับบารมี ระดับอุปบารมี และระดับปรมัตตบารมี เช่น บารมีแรกต้องบำเพ็ญทานบารมี ทานอุปบารมีและทานปรมัตตบารมี ไปจนถึงบารมีสุดท้ายคือ อุเบกขาบารมี อุเบกขาอุปบารมี และอุเบกขา-ปรมัตตบารมี จึงเป็นบารมี ๓๐ ทัด หรือบารมี ๓๐ ถ้วน

การบริจาคทรัพย์สินเงินทองแม้จะมากมายเพียงใด จัดเป็นทานบารมี การบริจาคเลือดเนื้อและอวัยวะในร่างกายตนจัดเป็นทานอุปบารมี การบริจาคชีวิตจัดเป็นทานปรมัตตบารมี พระบรมโพธิสัตว์เจ้าผู้เที่ยงแท้เป็นนิตยโพธิสัตว์ ย่อมได้รับอานิสงส์แห่งพระบารมีที่ทรงบำเพ็ญอย่างสม่ำเสมอ ๑๘ ประการคือ

๑. เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ย่อมไม่เกิดเป็นคนตาบอดมาแต่กำเนิด
๒. ไม่เป็นคนหูหนวกมาแต่กำเนิด
๓. ไม่เป็นคนบ้า
๔. ไม่เป็นคนใบ้
๕. ไม่เป็นคนง่อยเปลี้ย
๖. ไม่เกิดในประเทศป่าเถื่อน

๗. ไม่เกิดในท้องนางทาสี
๘. ไม่เป็นนิตยมิถจาทิฎฐิ
๙. ไม่เป็นสตรีเพศ
๑๐. ไม่ทำอนันตริยกรรม
๑๑. ไม่เป็นโรคเรื้อน
๑๒. เมื่อเกิดในกำเนิดเดียรัจฉาน ย่อมมีกายไม่เล็กกว่านกกระจาบ และไม่ใหญ่กว่าช้าง
๑๓. ไม่เกิดในกำเนิดขุปปิปลาสิกเปรต นิชฌามัตถนทิกเปรต และกาลกัญจิกเปรต (เกิดในกำเนิดปรทัตตูปชีวิกเปรตได้)
๑๔. ไม่เกิดในอเวจีมหานรก และโลกันตนรก
๑๕. เมื่อเกิดเป็นเทวดาในกามาวจรสวรรค์ ก็ไม่เกิดเป็นเทวดาผู้นับเข้าในเทวดาจำพวกหมุ่มมาร
๑๖. เมื่อเกิดในชั้นรูปพรหมย่อมไม่เกิดในสุทธาวาส ๕ และอัสถัญญัสตตาทุมิ
๑๗. ไม่เกิดในชั้นอรุปรหม
๑๘. ไม่เกิดในจักรวาลอื่น

เป็นอันว่าได้กล่าวถึงพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์มีพระตถันหังกร
 พุทธเจ้าเป็นองค์ปฐม ซึ่งในคำแปลของพระเดชพระคุณพระพิมลธรรม ๘
 บรรทัดแรกมีใจความว่า ท่านผู้แต่งได้อัญเชิญพระพุทธเจ้าทั้ง ๒๘ พระองค์
 มาประทับที่กระหม่อมของท่าน บรรทัดที่ ๔ และที่ ๕ บอกว่าพระพุทธเจ้า
 ทั้ง ๒๘ พระองค์ทรงเต็มแล้วซึ่งรศธรรมคือจตุสัจอันประเสริฐ จตุสัจคือ
 อริยสัจ ๔ ได้แก่ทุกข์ ทุกขสมุทัย ทุกขนิโรธ และ ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา
 (ความทุกข์ เหตุเกิดแห่งทุกข์ ความดับทุกข์และปฏิปทาที่นำไปสู่ความดับ
 แห่งทุกข์) อริยสัจ ๔ นี้ปรากฏอยู่ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ซึ่งเป็นการ
 เทศน์ครั้งแรกของพระพุทธองค์ บรรทัดที่ ๙-๑๒ ท่านผู้แต่งอัญเชิญ
 พระพุทธเจ้ามาประทับบนตึระชะของท่าน พระธรรมประทับที่ดวงตา และ

พระสงฆ์ประทับที่อก ต่อมาก็อัญเชิญพระอนุรุทธเถระมาประทับที่ใจ

พระอนุรุทธะเป็นพระมหาสาวกองค์หนึ่ง เป็นเจ้าชายในศากยวงศ์ และเป็นพระญาติของพระพุทธเจ้า คือเป็นพระโอรสของพระเจ้าอมิตทนะ ผู้ซึ่งเป็นพระอนุชาของพระเจ้าสุทโธทนะ

อรรถกถาธรรมบทแสดงไว้ว่า พระอนุรุทธะเคยถวายทานแต่พระปัจเจกพุทธเจ้า ทำให้พระองค์ไม่เคยขาดแคลนในสิ่งที่ปรารถนา สมัยที่ยังทรงพระเยาว์ เคยเล่นสกากับพระสหาย โดยมีขนมเป็นเดิมพัน หากใครแพ้จะต้องนำขนมมาเลี้ยงคนชนะ พระมารดาของท่านได้ส่งขนมมาให้หลายครั้ง เพราะท่านเล่นแพ้ทุกครั้งจนขนมหมด ดังนั้นเมื่อขอขนมไป พระมารดาจึงฝากบอกสาวใช้มาว่า นตฺถิ บุปฺโป แปลว่า **ขนมไม่มี** ท่านก็ไม่เข้าใจ คำว่า **ขนมไม่มี** คิดว่าเป็นชื่อขนม จึงสั่งสาวใช้ไปกราบทูลพระมารดาว่า **ให้นำขนมไม่มีมาให้** พระมารดาจึงให้สาวใช้นำถาดเปล่ามาถวาย แต่เทพยดาก็ได้เนรมิตขนมทิพย์มาเต็มถาด เมื่อท่านและพระสหายเสวยขนมก็รู้สึกว่ามีรสอร่อยกว่าทุกครั้ง ท่านจึงไปตัดพ้อพระมารดาว่า **“หม่อมแม่ไม่รักลูกแล้วหรือ จึงไม่ส่งขนมไม่มีมาให้ตั้งแต่แรก”** พระมารดาของท่านจึงรู้ว่าพระโอรสมีบุญ คงจะได้เสวยขนมทิพย์จากเทพยดา จึงได้ตรัสเช่นนั้น ที่เป็นดังนี้เพราะอาณิสสแห่งการถวายทานแต่พระปัจเจกพุทธเจ้า ทำให้ท่าน **“อธิษฐานขึ้น”** กล่าวคือในครั้งนั้นท่านอธิษฐานไว้ว่า **“นตฺถิติ วจันฺ นตฺถิ - ขอคำว่าไม่มีจึงอย่ามีแก่ข้าพเจ้า”**

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ครั้งที่สอง เจ้าชายแห่งศากยวงศ์ ๕ พระองค์ได้แก่ เจ้าชายอานนท์ เจ้าชายอนุรุทธะ เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายภคฺและ เจ้าชายภัททิยะกับเจ้าชายแห่งโกถยวงศ์ คือเจ้าชายเทวทัต อีกหนึ่งจึงเป็น ๖ พระองค์ และยังมีนายภูษามาลาอีกคนหนึ่งที่อยู่ออกบวช ในคราวเดียวกันนี้ เจ้าชายอนุรุทธะบวชแล้วได้เรียนกรรมฐานในสำนักของพระสารีบุตร ได้บรรลุพระอรหัตที่ป่าปาจิณวังสหายวัน ในแคว้นเจติ

พระบรมศาสดาทรงยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางทิพยจักขุ คือเป็นผู้ยอดเยี่ยมในทางมีตาทิพย์

พระอนุรุทธะเป็นพระอนุชาของเจ้าชายมหานามะ เป็นพระเชษฐาของเจ้าหญิงโรหิณีที่เป็นโรคผิวหนังพุพอง เพราะกรรมที่ริษยานางรำ เมื่อแก้กรรมตามคำแนะนำของพระอนุรุทธะ พระนางกลับกลายเป็นผู้มีผิวพรรณผ่องใส เมื่อจุติจากโลกมนุษย์ก็ได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เป็นนางเทพธิดาที่มีผิวพรรณงามจนเทพบุตร ๔ องค์แย่งกันครอบครองเป็นเจ้าของเมื่อตกลงกันไม่ได้ จึงไปขอให้พระอินทร์ตัดสินความ ในที่สุดผู้ที่ได้ครอบครองนางฟ้าองค์นี้ก็คือพระอินทร์!

บทบาทสำคัญอีกประการหนึ่งของพระอนุรุทธเถระ คือท่านได้ตรวจสอบการกระทำบริณิพพานบริกรรมด้วยอนุปปพวิหารสมาบัติทั้ง ๙ ของพระพุทธองค์ กล่าวคือ เมื่อจะบริณิพพานพระพุทธองค์ทรงกระทำบริณิพพานบริกรรมด้วยการเข้า-ออก สมาบัติ ๘ แล้วทรงเข้าสัญญาเวทิตนโรธสมาบัติอันเป็นสมาบัติที่ ๙ ขณะนั้นพระอานนเถระได้ถามพระอนุรุทธเถระว่า

“ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าอนุรุทธะ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าบริณิพพานแล้วหรือ” พระอนุรุทธเถระตอบว่า

“ดูการอานนที่มีอายุ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ายังไม่บริณิพพานก่อนพระองค์ทรงเข้าซึ่งสัญญาเวทิตนโรธสมาบัติ”

ครั้นเมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จอยู่ในนิโรธสมาบัติตามกาลที่พระองค์ทรงกำหนดแล้ว เสด็จออกจากนิโรธสมาบัติแล้วเข้าสู่สมาบัติที่ ๘ ชื่อเนวสัญญานาสัญญายตนะ เสด็จออกจากสมาบัติที่ ๘ แล้วเข้าสู่สมาบัติที่ ๗ ชื่ออากิญจัญญายตนะ เสด็จออกจากสมาบัติที่ ๗ แล้วเข้าสู่สมาบัติที่ ๖ ชื่อวิญญาณัญญายตนะ เสด็จออกจากสมาบัติที่ ๖ แล้วเข้าสู่สมาบัติที่ ๕ ชื่ออากาสาณัญญายตนะ เป็นปฐวีโลมถอยหลังขณะนี้แล้วเข้าสู่รูปฌานทั้ง ๔ เป็นปฐวีโลมตามลำดับคือจตุตถฌาน ตติยฌาน ทุตติยฌาน และปฐมฌาน ครั้นเสด็จออกจากปฐมฌานแล้วทรงเข้าทุตติยฌาน ออกจาก

หุติยฉณแล้วเข้าสู่ตติยฉณ ออกจากตติยฉณเข้าสู่จตุตถฉณ เสด็จออกจากจตุตถฉณแล้วพระองค์ปรินิพพานแล้วในลำดับแห่งความพิจารณาองค์แห่งจตุตถฉณนั้น ณ ปัจฉิมยามแห่งราตรีวิสาขปุรณมีมีมหามงคลสมัยด้วยประการฉะนี้

สรุปความตอนนี้คือ พระพุทธองค์ทรงกระทำปรินิพพานบริกรรมด้วยการเข้า-ออกสมาบัติทั้ง ๙ ตั้งแต่ปฐมฉณจนถึงสัญญาเวทิตนโรธสมาบัติ โดยเข้า-ออก ตั้งแต่ ๑-๙ ตามลำดับ เสด็จอยู่ในสมาบัติที่ ๙ ตามเวลาที่ทรงกำหนดแล้วเสด็จออกจากออก-เข้า ถอยหลังจากสมาบัติที่ ๙-๑ จากนั้นทรงเข้าสมาบัติที่ ๑-๔ ออกจากสมาบัติที่ ๔ แล้วจึงเสด็จดับขันธปรินิพพาน

ที่เราทราบการกระทำปรินิพพานบริกรรมของพระพุทธองค์ เพราะการตรวจสอบด้วยทิพยจักขุของพระอนุรุทธเถระ การที่พระอานนทเถระต้องถามพระอนุรุทธเถระเพราะขณะนั้นพระอานนทยังไม่สำเร็จเป็นพระอรหันต์ และยังไม่ได้ทิพยจักขุ เมื่อเห็นพระพุทธองค์แน่หนึ่งไปก็คิดว่าพระองค์คงจะปรินิพพานแล้ว จึงถามพระอนุรุทธเถระเพื่อทราบ พระอนุรุทธะตอบว่าพระพุทธองค์ทรงเข้าสัญญาเวทิตนโรธสมาบัติ (สมาบัติที่ ๙) อยู่

จะเห็นว่าพระพุทธองค์ไม่ทรงติดในภพภูมิอีกต่อไป จึงเสด็จออกจากจตุตถฉณ อันเป็นฉณสุดท้ายก่อนจึงปรินิพพาน เพราะการปรินิพพานคือการไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีก ถ้าบุคคลดับจิตในฉณใด ต้องไปเกิดเป็นพรหมในฉณนั้นๆ ด้วยเหตุนี้พระพุทธองค์จึงเสด็จออกจากจตุตถฉณก่อนแล้วจึงปรินิพพาน

เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระอนุรุทธเถระเจ้าได้กล่าว ๒ พระคาถา มีความว่า

พระพุทธเจ้ามีจิตอันยั่งยืนคงที่ในโลกธรรมทั้ง ๘ พระองค์ไม่หวั่นไหว ลมอัสสาสะหายใจก่อน และปัสสาสะหายใจกลับสิ้นไม่มีแล้ว พระมุนีโลกนาถมิได้หวั่นไหวสะทกสะท้านด้วยมรณธรรมอันใดอันหนึ่ง

ทรงปรารถนาซึ่งสันติความสงบ คือนิพพานเป็นอารมณ์ ทำแล้วซึ่งกาลละอันใดอันพันวิสัยสามัญสัตว์ พระองค์มีจิตมิได้สะทกสะท้านหดหู่พรันพรียงต่อมรณธรรมเลย ได้อดกลั้นซึ่งทุกขเวทนาด้วยสติสัมปชัญญะอันสุดดี ความพ้นแห่งจิตด้วยอนุภาทิสถนิพพานได้มีแล้ว ประหนึ่งประทีปอันไฟโรจน์ชัชวาลดับไปฉะนั้น (สมเด็จพระสังฆราช (สา), ๒๕๒๒, หน้า ๔๙.)

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพระอนุรุทธะ พระพุทธมหาสาวกองค์หนึ่งที่ท่านผู้แต่งพระคาถาชินบัญชรได้อัญเชิญมาไว้ที่ใจของท่าน

ลำดับต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ฉบับแรกเขียนมาจาก คุณนดา
ดังนี้

ดิฉันได้มีทั้งบุญและโอกาสอ่านข้อเขียนของอาจารย์จากหนังสือ กุลสตรี อ่านคอลัมน์ของอาจารย์แล้วได้ข้อคิดดีๆมากมาย จนดิฉันคิดว่าถ้าย้อนเวลากลับไปได้ ดิฉันจะเป็นวัยรุ่นที่ดีไม่แย่งอย่างที่ผ่านมานั่นอน ข้อเขียนของอาจารย์ทำให้ดิฉันคิดเป็น ในมุมมองที่ดิฉันไม่เคยคิดหรือเคยอ่านที่ได้มาก่อน เวลานี้เลยอ่านกุลสตรีต่อเนื่องมาได้ ๒ ปีแล้วค่ะ ไม่เคยพลาดเพราะเสียดายข้อเขียนของอาจารย์

ดิฉันมีปัญหาอยากกราบเรียนถามอาจารย์ดังนี้ค่ะ

๑. สวดมนต์ขณะขับรถจะได้หรือไม่ ดิฉันทำประจำเพราะต้องการ สวดอิติปิ โส+พาหุง+เมตตัญจะ

อาจารย์ก็ทำประจำเช่นเดียวกันค่ะ สมัยหนึ่งขับรถจากสมุทรปราการ ไปวัดอัมพวัน สวดอิติปิ โส พาหุง มหาการุณิกโกไปด้วย สวดได้ ๑๕ จบถึงวัดอัมพวัน ใช้เวลา ๒ ชั่วโมงไม่ขาดไม่เกิน บางทีมองเข็มไมล์ขึ้นตั้ง ๑๔๐ ก็รีบลดความเร็วลง ปกติต้องใช้เวลาเกือบๆ ๓ ชั่วโมงหรือถ่ารถติดก็มากกว่านั้น สรุปว่าสวดมนต์ขณะขับรถนอกจากถึงเร็วแล้วยังไม่ถูกตำรวจจับอีกด้วย ส่วนเมตตัญจะนั้นเป็นคาถาขับรถโดยเฉพาะ หลวงพ่อสอนไว้ค่ะ

๒. คนที่มีปัญหาเรื่องการเงิน เงินขาดมือ เกิดจากกรรมใด สามารถแก้กรรมอย่างไร

ในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๔ ข้อ ๕๙๐ พระพุทธเจ้าตรัสตอบสุภมาณฑ โตเถยบุตร ซึ่งทูลถามถึงสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ที่เกิดมาในโลกนี้ยากจน ขัดสนว่า เพราะเขามีได้ทำบุญบริจาคทาน ข้อ ๕๙๑ ตรัสสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ที่เกิดมาในโลกนี้มั่งคั่งร่ำรวยว่า เพราะเขาหมั่นทำบุญบริจาคทาน เพราะฉะนั้นถ้าไม่ยากให้เงินขาดมือก็ต้องหมั่นทำบุญบริจาคทาน ซึ่งไม่จำเป็นว่าต้องใช้เงินเสมอไป บริจาคแรงกายเป็นทานก็ได้ เช่น ขวนขวายรับใช้ช่วยเหลือผู้อื่น เวลาไปทำบุญที่วัดก็ช่วยเหลือล้างถ้วยชามเป็นต้น คือทำตนให้เป็นคนรวยน้ำใจ แล้วเงินก็จะตามมาเอง หลวงพ่อพระธรรมสิงหบุราจารย์ท่านสอนไว้ว่า จงรักษาจิตไว้ อย่าให้จิตตก ถ้าจิตตกแล้วเงินทองไหลออกหมด แต่ถ้ายกจิตไว้ ทำจิตให้ดี เงินก็ไหลนองทองก็ไหลมา อาจารย์สุจิตราทำได้ผลมาแล้วค่ะ

๓. ไม่ Happy กับสามีเพราะดูมาก เครียด รู้สึกเบื่อสามีมาก เวลาทำบุญเลยไม่เขียนชื่อสามีเพราะกลัวเจออีก ทำอย่างไรจะได้ไม่ต้องพบเจอเจอกันอีกไม่ว่าชาติไหนๆ ต้องทำบุญหรือทำตัวอย่างไร

ในพระไตรปิฎก (จำไม่ได้ว่าอยู่เล่มที่เท่าไร) จำแต่เรื่องได้ว่า ในพรรษาที่ ๘ แห่งการตรัสรู้ พระพุทธองค์ประทับที่เวสาลีวัน ไกลเมืองสูงสูมารคีรี แคว้นภัคคะ ทรงพบกับสามีภรรยาคู่หนึ่งคือ นกุลบิดากับนกุลมารดา (พ่อแม่ของนกุล) ทั้งสองรักกันมาก และกราบทูลถามพระพุทธเจ้าว่า ทำอย่างไรจะเจอกันอีกทุกชาติ พระพุทธองค์ตรัสสมชีวิตกรรม (หลักกรรมของคู่ชีวิตที่จะอยู่ครองกันยืดยาว) ๔ ประการคือ สมสัทธา-มีศรัทธาสมกัน สมสีลา-มีศีลสมกัน สมจาคา-มีการให้ปันการเสียสละสมกัน และ สมปัญญา-มีปัญญาสมกัน คู่ใดไม่มีสมชีวิตกรรม หรือคนหนึ่งมีอีกคนไม่มี ก็สบายใจได้ว่าจะไม่ต้องพบกันอีก

คุณบอกว่าเมื่อสามีมาก แล้วถามเขาหรือเปล่าว่าเขาเบื่อคุณไหม อาจ

จะมากกว่าที่คุณเมื่อเขาเสียอีก (ล้อเล่นนะ) คุณทำบุญไม่ใส่ชื่อเขา จะได้ไม่ต้องเจอกันอีก อ่านเรื่องทำวักกะหรือยังคะ นางสุชาดาไม่ยอมทำบุญ เพราะคิดว่าบุญของสามีก็เป็นบุญของภรรยาด้วย แล้วเป็นอย่างไร ไปเกิดเป็นนางนงาย ขณะที่คุณอื่นๆเขาไปเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ โชคดีที่ทำวักกะท่านตามหาจนพบ จึงช่วยจนกระทั่งได้ขึ้นสวรรค์

สรุปว่าให้ข้อมูลแล้ว ไปจัดระเบียบข้อมูลเองว่าจะทำอย่างไร

ฉบับที่สอง คุณโนรี เขียนมาดังนี้

หนูอายุ ๔๑ ปี ติดตามคอลัมน์ของอาจารย์บ้าง หนูมีพ่อแม่ที่กำลังป่วย คุณพ่อยังพอช่วยเหลือตัวเองได้ ส่วนแม่ไม่ยอมช่วยเหลือตัวเองเลย ทั้งๆที่กลุ้มเนื้อต่างๆยังพ้อออกกำลังกาย แม่ก็ไม่ยอมทำและอุจจาระเรี่ยราด ซึ่งหนูไม่ได้รังเกียจอะไร ทำมาตั้งแต่อายุสิบกว่าขวบ ซักผ้าเปื้อนประจำเดือน เทื่อที่แม่ไว้เ็นกระโถน สารพัดจะทำ ทำมาสิบปี บางครั้งต้องเกียงให้น้องชายซึ่งแม่รักมาก รูปร่างสูงใหญ่มาอุ้มแม่ ซึ่งเข้าพุงจากที่นอนมาอาบน้ำใส่เสื้อผ้า หวีผม รอกานข้าว ทานเสร็จทานยาทานขนมแล้วนอนเตียงที่พบได้ เวลาปวดอึแม่ก็ไม่ยอมไป จะไปก๊อตเมื่อกลั้นไม่อยู่ ก็จะปล่อยเลอะเทอะตามพื้นจนถึงห้องน้ำ ซึ่งหนูอุ้มแกไม่ไหว บางครั้งดึงผ้าถูงที่แก่งู้งข้างหลัง ต้องเอาเก้าอี้นั่งซักผ้าต่อชายืนให้สูงแล้วออกแรงดึง

ที่หนูเขียนมานี้ หนูรักแม่และพ่อหนูมาก ถึงท่านจะทำร้ายจิตใจหนู มาสาหัสสาครรจ์ หนูก็ไม่ถือโทษโกรธเคืองท่าน ทำอะไรได้หนูจะรีบทำทันที ไม่ว่าจะอยู่ไกลแค่ไหน หนูจะรีบกลับมาดูแลท่านทันที หนูจึงขอร่วมทำบุญ ชื่อสถานที่ธรรม ในชื่อพ่อแม่ของหนู หนูอยากให้สองท่านนี้มีบุญช่วยเสริมให้ท่านมีความสุขและสุขภาพดี ไปไหนกับหนูซึ่งหนูอยากพาไป หนูมีวิบากกรรมมากแล้ว ชีวิตนี้หนูทุ่มเทให้ท่านทั้งสองคนนี้ หนูไม่ได้รัวไรอะไร มีอาชีพขายของตลาดนัดเลี้ยงตัวเอง หนูจึงขออนุญาตช่วยลงชื่อคุณพ่อคุณแม่หนูด้วยคะ หนูจะได้เอาไปให้ท่านดู ท่านจะได้มีความสุขในบุญนี้

ด้วยคะ หนูขอแค่นี้คะ

คุณโนรีคะ อาจารย์ลงชื่อหนู คุณพ่อคุณแม่แล้วในกุลสตรีฉบับที่ ๘๒๗ อยู่ลำดับที่ ๓๔๙ หน้า ๒๒๑ คะ แต่คุณยังไม่ส่งซองขนาด ๘ X ๑๐ นิ้ว พร้อมเขียนที่อยู่มาเพื่อรับหนังสือวัฏจักรชีวิตเลยคะ ส่งมาด่วนนะคะ เพราะหนังสือใกล้หมดแล้วอาจารย์แจกแค่นี้คะ

เรื่องแจกหนังสือ ขนาดอาจารย์ให้เขียนชื่อที่อยู่มาเองยังปรากฏว่าถูกส่งคืน อาจารย์ต้องไปรับที่ทำการไปรษณีย์ เสียค่าน้ำมันรถไป-กลับ ประมาณ ๒๐๐ เสียค่าปรับ เสียเวลาทำงาน ซึ่งข้อสุดท้ายนี้สำคัญมากเพราะอาจารย์มีงานทำตลอดเวลา มีคืนมาหลายรายคะ อาจารย์ยังไม่มีเวลาแจ้งว่าท่านใดบ้าง และอาจจะไม่แจ้ง บางท่านส่งคืนเพราะทำบุญมาแล้วได้รับแล้ว ซึ่งจะขอว่าถ้าได้รับแล้วช่วยให้เพื่อนฝูงที่เขาต้องการอ่านก็ได้คะ จะได้ไม่เป็นภาระในการส่งคืน (หมายถึงท่านทำบุญมามากกว่าหนึ่งครั้งแล้ว อาจารย์ก็ส่งไปให้อีก เพราะบางครั้งอาจารย์เองก็กลับสนคะ กำลังคิดหาวิธีที่จะทำให้สะดวกกว่านี้)

อ่านจดหมายของคุณโนรี อาจารย์งอๆ อยู่นะคะ นึกภาพไม่ค่อยออก สงสัยคุณคงตัวเล็กมาก ช่วงแรกคุณคงจะเขียนด้วยความโกรธเพราะแทนคุณแม่ว่า “แก” ช่วงหลังคงหายโกรธจึงแทนว่า “ท่าน” แต่คุณก็มีน้ำใจงดงามที่อยากให้ท่านทั้งสองได้บุญ อาจารย์ก็จะบอกว่าขอให้คุณอดทนและทำให้ท่านด้วยความรัก อย่ารังเกียจ แม้ท่านจะทำเลอะเทอะแล้วคุณจะได้รับอานิสงส์จากความกตัญญูตเวทีของคุณ แต่ถ้าทำด้วยจำใจหรือรังเกียจ จะไม่ได้บุญเท่ากับเหนื่อยเปล่า เรื่องที่ท่านทำร้ายจิตใจก็อย่าถือสาเลยคะ ภัยให้ท่าน หมั่นสวดมนต์อุทิศส่วนกุศลให้ท่าน แล้วท่านจะเลิกทำร้ายจิตใจคุณ จะส่ง “ไฟไหนๆ” มาให้ด้วย ขอให้ตั้งใจสวดมนต์แผ่เมตตาตั้งแต่นี้ ๙๗-๑๐๕ แล้วจะพบความสุขคะ ส่งซองมาเร็วๆ นะคะ

ฉบับสุดท้าย คุณจันทร์ สมนิจิตต์ เขียนมาหนึ่งหน้ากระดาษฟูสเก็บ อาจารย์พยายามอ่านมากๆ แต่ก็ต้องยอมแพ้เพราะบางตัวอ่าน

ไม่ออกจริงๆ ค่ะ ไม่รู้ว่าเขียนภาษาเขมรหรือเปล่า (ถ้าเขียนภาษาลาวอาจารย์ก็อ่านออก แต่ภาษาเขมรยอมแพ้ค่ะ) ขอลงเท่าที่อ่านออกนะคะ เอาเป็นว่าสรุปให้ดีกว่า

คุณจันทร์ลา อายุ ๔๗ ป่วยกระเสาะกระแสะมาตลอด อาการที่ป่วยคือปอดขึ้น โรคกระเพาะ เครียด ความดันต่ำ ใจสั้น โรคหัวใจ กินยาไม่รู้จักชานาน (สมัยที่อาจารย์ยังไม่ได้ทำกรรมฐานก็เป็นเกือบทุกโรคเหมือนคุณจันทร์ลาเลยคะ จนเพื่อนๆ ตั้งชื่อให้ใหม่ว่า คุณหญิงสารพัดโรค พอทำกรรมฐานโรคภัยหนีไปกว่าครึ่ง ยิ่งพอมุ่งานมากไม่มีเวลาไปหาหมอ โรคก็แพ้วหายไปเอง ยิ่งป่วยเป็นหวัดจามติดกันเป็นสิบๆ ครั้งก็ยังไม่ยอมไป (หาหมอ) หนักเข้าหวัดหายไปเอง เพราะอาจารย์บอกกับหวัดว่า ไม่หายก็ตายมีสองอย่าง

คุณจันทร์ลาบอกว่ามีพี่สาวชื่อเดียวกับอาจารย์ (ชื่อเล่น) อายุเท่าอาจารย์อีกด้วย (แปลว่าคุณรู้ชื่อเล่นและอายุของอาจารย์ด้วย) ขณะนี้พี่สาวลาออกมาอยู่บ้านกับคุณ พี่สาวก็ซีโรค เลยนั่งปรับทุกข์กันสองคนพี่น้อง บางทีก็คุยกับเรื่องธรรมะเรื่องนั่งสมาธิ คุณชอบฝันร้ายแล้วก็จริงเสียด้วย ทำไม่จึงไม่ฝันดี เช่น ฝันว่าถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่หนึ่งแล้วก็จริงอย่างฝัน ฯลฯ

อาจารย์ขอให้คาถาแก้ฝันร้ายก็แล้วกัน ส่วนจะฝันดีถูกล็อตเตอรี่หรือไม่ อาจารย์บอกไม่ได้ เพราะอาจารย์อธิษฐานจิตเล็กซื้อล็อตเตอรี่มาร่วม ๑๐ ปีแล้ว หลังจากที่ซื้อมาตั้งแต่เป็นเด็กหญิง แต่ไม่เคยถูกรางวัลเลย สรุปว่ารับคาถาไปท่องนะคะ คาถานี้ชื่อว่า **อภยปริตต์** ดังนี้

ยันทุนนิมิตตัง อะระมังคะลัญจะ โย จามชนาโป สะกุนัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโท ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ยันทุนนิมิตตัง อะระมังคะลัญจะ โย จามชนาโป สะกุนัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโท ทุสสุปินัง อะกันตัง รัจฉานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ยันทุนนิมิตตัง อะระมังคะลัญจะ โย จามชนาโป สะกุนัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโท ทุสสุปินัง อะกันตัง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

๕... ศาสนาประจำชาติ

ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมาช้านาน พระพุทธศาสนาให้ความร่มเย็นแก่สังคมไทย เป็นรากฐานของ ศิลปะวัฒนธรรมไทย หล่อหลอมจิตใจคนไทยให้เป็นคนมีเมตตากรุณาต่อ เพื่อนร่วมโลก ต่อมาเมื่อศาสนาอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังได้เข้ามาในราชอาณาจักรไทย คนไทยก็ได้รับเกี่ยวเคียงเคียงกัน พุทธศาสนิกสามารถอยู่ร่วมกับ ศาสนิกอื่นได้อย่างปกติสุข พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงเป็น พุทธมามกะ และขณะเดียวกันก็ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก เพราะทรง อุปถัมภ์ทุกศาสนาที่เข้ามาในพระราชอาณาจักรไทย

มีหลักฐานที่แสดงว่าชนชาติไทยได้นับถือพระพุทธศาสนามาตั้งแต่ สมัยอาณาจักรอโยธยา คือ ในปี พ.ศ. ๖๑๒ กษัตริย์ไทยทรงพระนามว่า **ขุนหลวงเม้า หรือ ลิวเม้า** ได้ทรงนำชาวไทยทั้ง ๗๗ หัวเมืองรวม ๕๑,๘๙๐ คนเรือขึ้น นับเป็นจำนวนประชากรได้ ๕๕๓,๗๑๑ คน แสดงตนเป็น พุทธมามกะ นับจากนั้นมาพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ ทรงเป็น พุทธมามกะสืบเนื่องตลอดมาไม่เคยขาดสาย...(จากหนังสือ **พระมหากษัตริย์ไทยกับศาสนาประจำชาติ** ของสุจิตรา อ่อนค้อม)

ประเทศของเราดำรงความเป็นเอกราชมาได้จนทุกวันนี้ เพราะเรามี สถาบันหลักคือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมจิตใจ ของคนไทยทั้งประเทศ สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญคู่กับสถาบัน ศาสนา มาตั้งแต่แผ่นดินไทยเติบโตและพัฒนาเป็นชาติ จากหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ เห็นได้ว่าพระพุทธศาสนากับชนชาติไทย มีความสัมพันธ์

แนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๓๔ อันเป็นสมัยที่พระเจ้าอโศกมหาราช กษัตริย์อินเดีย ทรงส่งสมณทูตไปประกาศพระพุทธศาสนาในดินแดนต่างๆ รวม ๙ สาย สายที่มายังดินแดนสุวรรณภูมิมี พระโสณะ และพระอุตตระเป็นผู้นำ...

ท่านผู้อ่านอาจจะ เป็นงง ว่าทำไมอยู่ๆ อาจารย์สุจิตราจะมาพูดเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้งที่คอลัมน์นี้ชื่อ **ร่วมพระศรีรัตนบัลลังก์** อาจารย์ออกนอกเรื่องหรือเปล่า ขอตอบว่าไม่ได้ออกนอกเรื่องค่ะ อาจารย์รักและเคารพผู้อ่านทุกท่าน ที่ช่วยกันจรรโลงพระพุทธศาสนา แต่อย่าลืมว่าถ้าเราไม่มีสถาบันพระมหากษัตริย์ พระศาสนาจะดำรงอยู่ไม่ได้ เมื่อสถาบันศาสนาและพระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ไม่ได้ สถาบันชาติคือคนไทยทุกคนจะอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขได้อย่างไรกัน

ถึงเวลาแล้วที่เราจะมารวมพลังกันแสดงประชามติว่า ใครหน้าไหนจะมาทำลายสถาบันศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่ได้ ถ้าเราปล่อยให้เขาทำลาย พวกเราซึ่งเป็นสถาบันชาติก็จะไม่เหลือความเป็นชาติอีกต่อไป เรามาพร้อมใจกัน รวมใจกัน ลูกขึ้นปกป้องเรียกร้องความยุติธรรมให้กับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ณ บัดนี้เถิด

อาจารย์สุจิตราขอเอาชีวิตเป็นเดิมพันในการปกป้องสถาบันทั้งสาม ข้อเขียนของอาจารย์ไม่ว่าจะเป็นบทความ หรือธรรมนิยาย อาจารย์จะเซ็ดเซิบสามสถาบันหลักของไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ ท่านที่อ่าน **ความหลงในสงสาร** จะเห็นว่าสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี หรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช กับสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงร่วมพระทัยกันปกป้องรักษาบ้านเมืองไว้ให้พวกเราซึ่งเป็นอนุชนรุ่นหลัง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงยอมสละราชบัลลังก์ออกผนวชก็เพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติ แม้จะทรงผนวชด้วยเหตุผลทางการเมือง แต่การผนวชของพระองค์ก็ได้เป็นหมัน เพราะทรงบรรลุนิพพานขั้นสูงสุด จึงกล่าวได้ว่าสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งในทาง

โลกและทางธรรม ในทางโลกทรงกอบกู้ชาติไทยให้พ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของพม่า ในทางธรรมทรงตัดความหลงในสงสารลงเสียได้ ทำให้ไม่ต้องเวียนว่ายทวนอยู่ในสงสารสาครอีกต่อไป การที่ทรงประสบความสำเร็จในทางธรรม ก็เพราะเรามีสถาบันศาสนารองรับอยู่

สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ซึ่งขณะนั้นทรงดำรงตำแหน่งเป็นสมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ได้ทรงกระทำพิธีปราบดาภิเษกและทรงเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี สืบราชสันตติวงศ์ต่อกันมาจนถึงรัชกาลที่ ๙ ในปัจจุบัน

เพื่อทบทวนความจำว่า เรามีสถาบันพระมหากษัตริย์คู่กับสถาบันชาติและศาสนามาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย จึงขอเชิญชวนท่านผู้อ่านหาหนังสือเรื่อง **พระราชอำนาจ** มาอ่าน ขณะนี้หนังสือขาดตลาด แต่มีท่านผู้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ กลุ่มหนึ่งกำลังจะขออนุญาตพิมพ์เผยแพร่ หากอาจารย์ได้รับแจก จะประกาศทางคอลัมน์นี้เพื่อที่ท่านจะขอมมาได้ เมื่อก่อนอาจารย์ไปส่งหนังสือวัฏจักรชีวิตให้ท่านผู้อ่านที่ร่วมทำบุญซื้อที่ดินถวายเป็นวัดป่าเจริญราชธรรมาราม (จ่ายค่าส่งไป ๒,๕๙๐ บาท) สำหรับท่านผู้อ่านที่ส่งเงินมาช่วยค่าส่ง อาจารย์ก็ได้นำไปสมทบทุนพิมพ์หนังสือสวดมนต์ของวัดซึ่งกำลังพิมพ์อยู่ ยอดขณะนี้อยู่ที่ ๔๕,๓๔๐ บาท อาจารย์พูดไว้เมื่อสองปีที่แล้วว่าอยากพิมพ์หนังสือสวดมนต์ถวายเป็นวัด คุณสุมาลย์ แซ่ตั้ง ร่วมสมทบทุนทันที ๙,๐๐๐ บาท แล้วก็มีท่านอื่นๆ สมทบอีก ล่าสุดคือคุณศิริวรรณ แซ่ตั้ง สมทบ ๕,๐๐๐ บาท อาจารย์ถามว่ารู้จักคุณสุมาลย์ แซ่ตั้ง หรือไม่ตอบว่าไม่รู้จักค่ะ อาจารย์ก็เลยสรุปเอาเองว่า คนที่ใช้ชื่อสกุลแซ่ตั้ง คงใจบุญทุกคน

คะ อ่าน**พระราชอำนาจ** ฉบับย่อก่อนนะคะ และถ้าเป็นไปได้อาจารย์จะหาเจ้าภาพพิมพ์หนังสือ **พระมหากษัตริย์ไทยกับศาสนาประจำชาติ** ซึ่งเคยตีพิมพ์ในกฤตสารีเมื่อปี ๒๕๓๙ มาฝากท่านผู้อ่าน ขอเรียนว่าไม่บอกบุญค่าพิมพ์ และไม่ขอรับเงินบริจาค เพราะหน้าที่ของอาจารย์ขณะนี้คือ หาเงิน

ชื่อที่ดินสร้างสวนสมุนไพรและสร้างกุฏิปฏิบัติธรรมวัดป่าเจริญราชธรรมาราม
ค่ะ

ขอเชิญพบกับ **พระราชอำนาจ ฉบับคัดย่อ** โดยท่านผู้ใช้นามแฝง
ว่า สิริอัญญา ซึ่งอาจารย์ลงความเห็นว่ายินได้ดีมาก อาจารย์สุจิตราอ่าน
แล้วน้ำตาาร่วง จะต้องหาฉบับเต็มมาอ่านให้ได้

หนังสือเรื่องพระราชอำนาจที่แต่งโดยนายประมวล รุจนเสรี อดีต
อธิบดีกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งปัจจุบันเป็นสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคไทยรักไทย กำลังกลายเป็นหนังสือ
ที่มีความและนัยยะอันสำคัญ เพราะมีการแพร่หลายอย่างซึ่มลึกไปในวงการ
ต่างๆ ทั้งๆที่ในวันเปิดตัวนั้นมีอุปสรรคขลุกขลักอยู่บ้าง

จึงต้องหาหนังสือนี้มาอ่าน และเมื่ออ่านแล้วก็มีความชื่นใจ ที่ได้รู้ได้
เข้าใจเพิ่มเติมว่า พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์นั้น เป็นพระราชอำนาจ
ที่มีขอบเขตกว้างขวาง มากกว่าที่คนทั้งปวงเข้าใจผิดคิดกันมาแต่ก่อน แต่
เป็นพระราชอำนาจที่ตั้งอยู่ในธรรม โดยเฉพาะคือทศพิธราชธรรม จักรพรรดิ
ธรรม เป็นอำนาจที่มีแต่เป็นคุณต่อแผ่นดินและอาณาประชาราษฎร์ทั้งมวล

เป็นอำนาจที่มีความเย็นฉ่ำ ไม่ร้อนร้อน หรือมีลักษณะในการ
เบียดเบียนทำลายใดๆ เลย แม้ไปถึงไหนก็เย็นไปถึงนั้น แม้ไปถึงไหน
เภทภัยทุกข์เข็ญก็ระงับดับไปถึงนั้น แม้ไปถึงไหนความร่มเย็นเป็นสุข
ก็บังเกิดในที่นั้น

ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าเพราะอะไรหรือเหตุใด จึงทำให้การเปิดตัวหนังสือ
ดังกล่าวนี้มีอันเกิดอุปสรรคขึ้นมา แต่ก็เห็นจะไม่เป็นไรนักเพราะอุปสรรค
แบบนี้แทนที่จะเป็นโทษ กลับกลายเป็นคุณ เนื่องจากทำให้เกิดความสนใจ
ว่ามีอะไรอยู่ในหนังสือนี้ นี่จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ต่างคนต่างแสวงหา
หนังสือนี้มาอ่านกัน

คนไทยเราถูกสร้างความสำเร็จผิดใจผิดใจให้เกิดขึ้น เกี่ยวกับพระราชอำนาจ

มาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานระยะหนึ่งแล้ว คือนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลง การปกครองเป็นต้นมา โดยเฉพาะในห้วงเวลาแห่งเผด็จการ ที่มีความ พยายามสร้างความเข้าใจผิดๆ ให้เกิดขึ้นกับคนไทยว่า พระมหากษัตริย์ อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ อยู่เหนือการเมือง เกี่ยวข้องใดๆ ในทางการเมือง ไม่ได้ และทรงสถิตอยู่ในฐานะที่เป็นเพียงสัญลักษณ์ ที่มีหน้าที่แต่เพียงการ ลงพระปรมาภิไธย ตามที่บรรดาผู้ปกครองกราบบังคมทูลเสนอขึ้นไปเท่านั้น

เพราะสร้างความเข้าใจเช่นนั้น บางยุคบางสมัยจึงเบียดเบียน ช่มเหิงพระมหากษัตริย์และพระบรมราชวงศ์ทั้งหลาย บางรัฐบาลถึงกับ เอารูปหัวหน้ารัฐบาลขึ้นฉายในโรงภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้คนยื่นทำความ เคารพแทนพระบรมฉายาลักษณ์ บางรัฐบาลก็ออกจะหนักข้อถึงขนาด กำหนดให้การเสด็จพระราชดำเนินต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาล

รัฐบาลแบบนี้สร้างเวรกรรมไว้กับแผ่นดินเป็นอนันตริยกรรม ดังนั้น จึงมีอันต้องเป็นไปในทางร้าย และต้องไปตกตายโดยไม่มีแผ่นดินไทยกลบ หน้าทั้งสิ้น วิบากกรรมแบบนี้จึงควรเป็นแบบอย่างเตือนใจให้เกิดความเกรง กลัวในบาปกรรมนั้นและไม่กระทำในสิ่งที่เป็นบาปกรรมนั้นอีกต่อไป

หนังสือพระราชอำนาจของนายประมวล รุจนเสรี เป็นหนังสือที่มี คุณูปการมากเล่มหนึ่ง เพราะทำให้รู้และเข้าใจถึงพระราชอำนาจตามความ เป็นจริง ที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอยู่ ตั้งแต่บรรพกาลมาจนถึงปัจจุบันและ ตลอดไป

และหากว่าโดยตัวบทกฎหมายแม้กระทั่งรัฐธรรมนูญแล้ว ณ วันนี้ ก็ไม่มีอำนาจใดไปลบล้างพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์เลย คงเหลือ แต่ความเข้าใจผิดที่เกิดจากพิษภัยของการเสกสร้างมาแต่อดีต และเป็นเรื่อง ที่ปวงชนชาวไทยควรจะได้ตั้งสติยั้งคิด

เพราะเมื่อรู้เมื่อเข้าใจว่าพระราชอำนาจนั้นเป็นประการใด มี ขอบเขตและมีอาณาภาพเพียงใดแล้ว ถึงแม้จะเผชิญหน้ากับปัญหาใดๆ ก็จะได้ไม่ท้อถอยท้อแท้ เพราะยังมีพระมหากษัตริย์ที่ทรงเปี่ยมด้วย

**พระราชอำนาจ ที่อาณาประชาราษฎร์ยังหวังพึ่งพาได้ด้วยความวางใจและ
อุ่นใจ**

ดังนั้นยามบ้านเมืองเข้าสู่ยุคเข็ญ จึงเป็นยุคที่คนไทยพึ่งต้นต้วต้นใจ
ขึ้นรับรู้ทำความเข้าใจความเป็นจริงเกี่ยวกับพระราชอำนาจ และวางใจเถิด
ว่าพระราชอำนาจนี้แหละ คือพระสยามเทวาธิราชพระองค์จริงที่ยังทรง
พระชนม์อยู่ และจะยังคงดำรงอยู่คู่กับประเทศไทยของเราตลอดไปชั่วกาลปาวสาน

**ว่ากันตามรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันนี้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ของประเทศไทย ทรงใช้อำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทยโดยทาง
รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ทรง
ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้**

ผู้ใดจะกล่าวหาฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใดๆมิได้

ทรงเป็นพุทธมามกะ ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก ทรงดำรงตำแหน่ง
จอมทัพไทย

ทรงมีพระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์ และพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ทรงมีพระราชอำนาจในการเลือกและแต่งตั้งประธานองคมนตรี และ
องคมนตรี

ทรงมีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทน
ราษฎร ประธานวุฒิสภา และรองประธาน

ทรงมีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี

ทรงมีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งประธานศาล ผู้พิพากษา และ
ตุลาการ

ทรงมีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งประธานกรรมการองค์กรอิสระ
ต่างๆ ตลอดจนข้าราชการระดับสูงต่างๆ

ทั้งนี้เป็นไปตามเงื่อนไขและกฎเกณฑ์ในการแต่งตั้ง ตามที่
กฎหมายบัญญัติ ซึ่งหมายความว่าพระราชอำนาจในการแต่งตั้งนั้น ทรง

มีทรงใช้ได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ก็มีอีกพระราชอำนาจหนึ่ง ที่ทรงมีทรงใช้ได้ด้วยพระองค์เองคือ พระราชอำนาจในการไม่แต่งตั้งไม่ว่าตำแหน่งใดๆ

และเมื่อทรงใช้พระราชอำนาจเช่นนั้นแล้ว ใครใดก็จะละเมิดไม่ได้ จะต้องปฏิบัติตามโดยดุขฎีเท่านั้น

นั่นคือพระราชอำนาจในการแต่งตั้ง ทรงใช้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนพระราชอำนาจในการไม่แต่งตั้ง หรือพระราชอำนาจในการยับยั้ง ทรงใช้ได้ตามพระราชอัธยาศัย และใครใดจะละเมิดใดๆไม่ได้ ต้องปฏิบัติตามด้วยความเคารพอย่างสูงสุด

พระราชอำนาจในการยับยั้งนั้น มีบทบัญญัติยกเว้นไว้เฉพาะในเรื่องการตราพระราชบัญญัติเรื่องเดียวเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วไม่มีข้อยกเว้นต้องปฏิบัติ ต้องเคารพโดยดุขฎี จะฝ่าฝืนดั่งต้นใดๆไม่ได้เป็นอันขาด

พระราชอำนาจในการยับยั้ง ในส่วนที่เป็นข้อยกเว้นเพียงเรื่องเดียวคือ การยับยั้งกฎหมายที่ทากร่างกฎหมายใด ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยในระยะเวลาที่กำหนด รัฐสภาก็มีอำนาจหยิบยกร่างกฎหมายนั้นขึ้นพิจารณาใหม่ และถ้ายืนยันอีกครั้งหนึ่งด้วยคะแนนเสียงตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ ก็อาจนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายใหม่ และถ้าหากยังไม่ทรงลงพระปรมาภิไธยภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด ก็สามารถประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ในทางความเป็นจริง ถ้าทรงใช้พระราชอำนาจที่ว่านี้ ก็คงไม่มีรัฐบาลหน้าไหนที่กล้าละเมิด และคงไม่มีสมาชิกรัฐสภาหน้าไหนกระทำการละเมิดต่อพระราชอำนาจนั้น เพราะเป็นวิสัยคนไทยทุกคนที่มีความจงรักภักดี ที่จะต้องเคารพฐานะของพระมหากษัตริย์ที่ว่า “ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้”

ทั้งประชาชนชาวไทยทั้งประเทศก็คงไม่ยินยอมให้ผู้ใดกระทำการทำหยาต่อพระราชอำนาจเช่นนั้น อำนาจของประชาชนจึงเป็นอำนาจที่ปกป้องพิทักษ์รักษาพระราชอำนาจโดยตรง นอกเหนือจากที่รัฐธรรมนูญ

บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของกองทัพโดยเฉพาะแล้ว

พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ จึงมีทั้งพระราชอำนาจที่ทรงใช้ตามพระราชอัธยาศัยได้อย่างหนึ่ง มีทั้งพระราชอำนาจที่ทรงใช้ตามเงื่อนไขแห่งรัฐธรรมนูญอย่างหนึ่ง มีทั้งพระราชอำนาจในการยับยั้งซึ่งทรงใช้ได้ตามพระราชอัธยาศัยอย่างหนึ่ง มีทั้งพระราชอำนาจในการยับยั้ง ที่หากทรงใช้แล้วก็ให้รัฐสภายืนยันได้อย่างหนึ่ง

นอกจากนั้นยังทรงมีพระราชอำนาจที่เป็นประเพณี การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันไม่อาจก้าวล่วงได้ อีกบางประการที่สำคัญคือ

พระราชอำนาจในการตักเตือนคนทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล สมาชิกรัฐสภา ผู้พิพากษา ตุลาการ ข้าราชการ พนักงาน และประชาชนทั่วไป ไม่ให้กระทำความชั่ว ให้กระทำแต่ความดี และให้มีจิตใจสูงส่ง ประเสริฐสมกับที่เกิดมาเป็นมนุษย์

พระราชอำนาจในการตักเตือนนี้ยังครอบคลุมไปถึงพระสงฆ์ทั้งปวงทั่วพระราชอาณาจักร และพระสงฆ์ไทยนอกราชอาณาจักรด้วย เพราะพระมหากษัตริย์นั้นทรงเป็นสมภารหรือผู้เป็นใหญ่ที่สุดของวัดทั้งปวงและพระสงฆ์ทั้งปวง ในทางปกครองด้วย ดังที่พระสงฆ์ทั้งหลายได้ใช้สรรพนามแทนพระองค์ท่านว่า “สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์”

พูดแบบชาวบ้านให้ชัดๆ ก็คือว่าฐานะในทางปกครองสงฆ์นั้นพระมหากษัตริย์คือ ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสที่แท้จริง คือเป็นพระราชาสมภาร ส่วนสมภารตามวัดทั้งหลายนั้นเป็นไปตามที่ทรงแต่งตั้งหรือทรงมอบหมายให้แต่งตั้งทั้งสิ้น

ดังนั้นเรื่องของพระสงฆ์ เรื่องของคณะสงฆ์จึงเป็นเรื่องประณีตละเอียดอ่อนและเป็นพระราชอำนาจอย่างหนึ่งที่พึงตระหนักไว้ให้จงดี

นอกจากนั้นแล้วยังมีพระราชอำนาจที่จะส่งเสริมสนับสนุนการกระทำหรือบุคคลใดๆ รวมทั้งการท้วงติง ตักเตือน ซึ่งปกติจะทรงใช้และแสดงออกโดยการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในพระองค์ เช่น เครื่องราช

อิสริยาภรณ์ไตรศกุลจุลจอมเกล้า หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์รามาธิบดี และการพระราชทานกระแสพระราชดำรัสในบางโอกาส เป็นต้น คนที่หูไม่หนวก ตาไม่บอด ก็ย่อมสังเกตออกและเห็นประจักษ์ได้อย่างชัดเจนว่าทรงใช้พระราชอำนาจนี้อย่างไร และพึงต้องให้ความเคารพกระทั่งละเมิดไม่ได้

ยังมีพระราชอำนาจอีกชนิดหนึ่งคือพระราชอำนาจในการชี้แนะและแนะนำในการทั้งปวง ทั้งการแผ่นดิน การส่วนสังคม และการอื่นๆ ดังเช่นที่ปรากฏตามโครงการพระราชดำริทั้งหลาย ซึ่งมีประเพณีตลอดมาว่ารัฐบาลทั้งปวงต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

พระราชอำนาจพิเศษที่ทรงมีอยู่เหนือกว่าพระมหากษัตริย์ใดๆในโลกปัจจุบันคือพระราชอำนาจในการดับทุกข์เข็ญของแผ่นดิน ดังเช่นที่ทรงใช้พระราชอำนาจนี้ เมื่อครั้งเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา หรือเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ให้เป็นที่ประจักษ์มหัศจรรย์ล้นระบือไปทั่วโลก

ดังนั้นสำหรับประเทศไทยและคนไทยหากเผชิญหน้ากับทุกข์เข็ญใดๆ ก็พึงวางใจเถิดว่าเรายังมีพระมหากษัตริย์ที่มีพระราชอำนาจพิเศษในการดับทุกข์เข็ญของแผ่นดินได้

ดังพรรณนามานั้นเป็นพระราชอำนาจที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยเฉพาะผู้คนในราชอาณาจักรนี้ แต่สำหรับพระมหากษัตริย์พระองค์ปัจจุบันนี้ยังทรงมีพระราชอำนาจวิเศษอีกบางประการ ล่วงพ้นวิสัยของมนุษย์สามัญที่ประจักษ์ชัดแล้วคือ

ประการแรก พระราชอำนาจที่ก่อตั้งด้วยภูมิธรรมแห่งพระจิตอันสูงยิ่ง สามารถอาราธนาผู้มีภูมิธรรมที่สูงให้ดำรงอายุสังขารยาวนานต่อไปได้ตามนัยยะอันมีมาในพระสูตร ดังเช่นกรณีอาราธนาให้ท่านเจ้าคุณพุทธทาสอยู่เพ็งดับขันธครั้งหนึ่ง หรือเมื่อครั้งทูลอาราธนาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชของค์ปัจจุบันว่า หม่อมฉันขออาราธนาพระอาจารย์อย่าเพ็งละสังขาร ขอให้อยู่ช่วยหม่อมฉันก่อน ซึ่งเป็นเหตุการณ์เมื่อไม่นาน

มานี้ เป็นต้น

ประการที่สอง พระราชอำนาจที่ทรงร้องขอวิงวอนปวงเทพยดาใน
ขอบเขตสิทธิ์มาให้ใช้เทวฤทธิ์เพื่อประสิทธิ์ประสาทสิ่งที่มีพระราชประสงค์ได้
ดังเช่น การขอฝน การระงับภัยพิบัติ รวมทั้งพระราชอำนาจในการอัญเชิญ
ภูต หรือรุกขเทวดาให้ออกไปจากที่ที่จำเป็นจะต้องใช้สอย หรือพระราช
อำนาจในการอัญเชิญดวงพระวิญญาณอดีตพระมหากษัตริย์หรือบุคคล
สำคัญให้ช่วยเหลือการแผ่นดินในบางประการ เป็นต้น

ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ
ครบ ๖๐ ปีในปีหน้านี้ จึงควรที่มองชนชาวไทยทั้งปวงจะได้ทำความรู้
ความเข้าใจในเรื่องพระราชอำนาจกันเสียใหม่หลังจากที่ถูกรู้ทำให้เข้าใจ
ผิดมาเป็นเวลาช้านานแล้ว เพื่อความอบอุ่นใจ เพื่อดับความท้อแท้ใจ
และความสิ้นหวังทั้งปวง เพราะสยามประเทศนี้ ยังมีพระมหากษัตริย์
ที่มีพระราชอำนาจในการแก้ปัญหา และดับทุกข์เข็ญของแผ่นดินเป็น
ที่พึ่งสุดท้ายอยู่

๖... พระสารีบุตรเถระ

ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ อาจารย์สุจิตราได้เข้าร่วมในโครงการปฏิบัติธรรมถวายเป็นกุศลแด่พระเดชพระคุณหลวงปู่พระธรรมสิงหบุราจารย์ เนื่องในโอกาสอายุครบ ๗๗ ปี ณ วัดอัมพวัน ตลอดเจ็ดวันที่อยู่วัด ได้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรถวายความรู้แด่พระนวกะ ในโครงการได้ร่วมกล่าวพัสดร์ด้วย เหนื่อยมาก หากก็ได้บุญกุศลเหมือนกัน ขอแบ่งบุญกุศลมาให้ท่านผู้อ่านทุกท่าน ส่วนความเหนื่อยขออนุญาตไม่แบ่งนะคะ

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันแม่แห่งชาติ อาจารย์พาคุณแม่ไปทำบุญที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม คลองสิบเอ็ด โดยมีน้องป๋อง ลูกชายของอาจารย์บริการขับรถให้ ที่วัดมีพิธีอัญเชิญพระประธาน (พระพุทธรูปปางพุทธลีลา) และพระอุปัชฌาย์ (พระอรหันต์องค์หนึ่งในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช) ขึ้นสถิตบนแท่น อาจารย์ไปถึงทันร่วมพิธีพอดี มีท่านผู้อ่านจากกุสสตรีที่ไปปฏิบัติธรรมในโครงการเดียวกับอาจารย์ ตามมาร่วมงานที่วัดป่าเจริญราชธรรมารามหลายท่าน ทุกคนปีติยินดีและอิมฺมฺนุญ ที่เห็นผลบุญที่สร้าง กล่าวคือ ที่ท่านผู้อ่านร่วมทำบุญซื้อที่ดินจำนวน ๒ ไร่ ในราคาหนึ่งล้านแปดแสนบาทนั้น ที่ดินผืนนี้ได้รับการถมเรียบร้อยแล้ว และกำลังก่อสร้างศาลาทรงล้านนา ราคาสามสิบล้าน

ท่านผู้อ่านอาจสงสัยว่าทำไมจึงต้องสร้างศาลาราคาสูงถึงปานนี้ อาจารย์เองก็แปลกใจคะ แล้วก็ไม่ทราบเรื่องนี้มาก่อน แต่เรื่องนี้ก็มีที่มาคะ ขออนุญาตเล่าณะคะ คือ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคมที่ผ่านมา คุณพีที่อาจารย์เคารพนับถือมากได้ว่าจ้างรถตู้พาพวกเราและพระอาจารย์ไปดูที่ดินที่อาจารย์

ถวายท่านเพื่อทำเป็นสวนสมุนไพร เรายังดื่มน้ำที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม เวลา ๙ นาฬิกา คุณพี่ไปถึงตั้งแต่ ๖ นาฬิกา จึงต้องรอรออาจารย์สุจิตราผู้ซึ่งได้สมญาว่า “คุณนายสายเสมอ” ระหว่างรอก็ได้สนทนากับพระอาจารย์พออาจารย์มาและขึ้นรถกันแล้ว คุณพี่จึงนำเรื่องที่สนทนากับพระอาจารย์มาปรารภกับอาจารย์สุจิตรา โดยมีเจตนาต้องการทราบรายละเอียด แต่ปรากฏว่าอาจารย์สุจิตราไม่ทราบเรื่องนี้มาก่อน ก็เลยได้ทราบค่ะ

เรื่องมีอยู่ว่า พระอาจารย์ได้เล่าให้คุณพี่ฟังว่า สมเด็จพระนเรศวรเสด็จมาในนิमितขณะที่ท่านนั่งกรรมฐาน และตรัสว่าให้พระอาจารย์สร้างศาลาทรงล้านนาราคาสามลิบล้าน เพื่อใช้เป็นที่ปฏิบัติธรรม ที่ดินตรงนี้เคยเป็นที่อยู่ของคนมอญ เมื่อมีคนมาปฏิบัติธรรม พวกเขาจะได้รับส่วนกุศลจะได้ไปพูดไปเกิดในภพภูมิที่ดี (สุคติภูมิ) ท่านก็บอกว่าท่านไม่มีเงิน และไม่ได้คิดว่าจะสร้างศาลาขนาดใหญ่ใช้เงินมากอย่างนี้ พระองค์ก็ตรัสว่าจะหาคนมาช่วย เพราะพระองค์จะสร้างบารมีเป็นชาติสุดท้าย ท่านก็ถามอีกว่า พระองค์สำเร็จหรือยัง (หมายถึงบรรลุอรหัต) ตรัสตอบว่า “ยัง” จะสร้างบารมีครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายแล้วจึงสำเร็จ ท่านก็ถามอีกว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินท่านสำเร็จหรือยัง ตรัสตอบว่า “สำเร็จแล้ว” อาจารย์ฟังคุณพี่เล่าถึงตรงนี้ ปีติมากเลยคะ เพราะใน *ความหลงในสงสาร* ที่อาจารย์เขียนจากการบอกเล่าของครูบาอาจารย์ (หลวงพ่อพุทธ หลวงพ่อฤาษีลิงดำ หลวงปู่โง่น และหลวงพ่ोजรัญ) ก็ตรงกันกับที่สมเด็จพระนเรศวรตรัสกับพระอาจารย์

เมื่อฟังดังนี้ อาจารย์ซึ่งไม่รู้เรื่องมาก่อน จึงขอให้พระอาจารย์ช่วยเล่าต่อ ท่านก็บอกมือบอกว่า “ไม่ให้พูด” ที่ท่านไม่เล่าให้อาจารย์ฟังเพราะเห็นว่าอาจารย์เป็นคนช่างพูด จึงเล่าให้คุณพี่ฟังแทน แต่อาจารย์สุจิตราก็รู้จนได้ แถมช่วยกระจายข่าวอีกต่างหาก สรุปว่าที่ดินที่ท่านผู้อ่านบริจาคมากำลังจะกลายเป็นที่ตั้งของศาลาราคาสามลิบล้าน อนุโมทนาบุญด้วยกันนะคะ

ส่วนที่ดินที่ไปดูวันนั้น ท่านบอกว่าดินดีมาก และอาจารย์ก็ถวายท่าน ๕ ไร่ ๙๒ ตารางวา อีก ๓ ไร่ จะโอนให้หลานชายคนที่พิการหลังจากผ่อนส่งคุณแม่เสร็จ ส่วนเงินที่ท่านผู้อ่านส่งมาเพื่อร่วมซื้อที่ดินแปลงนี้ อาจารย์นำเข้าไปรวมในเงินล้านแปดแสนทุกบาททุกสตางค์ เพราะคุณแม่บอกว่าเราทำอุทิศให้คุณพ่อจึงไม่ควรรบกวนผู้อื่น จึงเรียนให้ทราบตามนี้ค่ะ

มีข่าวดีที่จะเรียนให้ทราบอีกเรื่องหนึ่งคือ มีผู้ที่ไม่เข้ากรรมฐานในโครงการเดียวกับอาจารย์ (อาจารย์จำชื่อไม่ได้แล้วค่ะ) ได้มาร่วมงานที่วัดป่าเจริญราชธรรมารามด้วย ได้บอกอาจารย์และคนอื่นๆ ว่า หลวงพ่อพูดกับเขาว่า ต่อไปวัดนี้จะเจริญรุ่งเรืองไม่แพ้วัดอัมพวัน อาจารย์ก็สาธุ!

วันเสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ กุลสตรีจะเป็นเจ้าภาพทอดกฐิน ณ วัดป่าเจริญราชธรรมาราม เพื่อซื้อที่ดินเพิ่ม เอาไว้ทำสวนป่าสมุนไพรมะหากมีเงินเหลือก็จะร่วมสร้างศาลาตั้งกล่าวด้วย ท่านผู้อ่านที่ส่งชานาถติมาทำบุญตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป จะได้หนังสือ **เหน้อยนักพักไต้รมมณฑารพ** เป็นธรรมบรณการ หากท่านส่งซองเขียนที่อยู่ติดแสตมป์ ๒๐ บาทมาด้วย (ซองขนาด ๘ X ๑๐ นิ้ว) ท่านผู้อ่านที่ทำบุญกฐินเป็นท่านแรกคือ คุณสุรินทร์ - คุณลิ้มเกี้ยว พัฒนพันธ์ชัย จากจังหวัดยะลา ท่านที่สองคือ คุณศิริวรรณ แซ่ตั้ง และมีท่านที่เข้าร่วมปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันอีก ๗ ท่าน ตรวจจตุรายชื่อผู้บริจาคได้ตั้งแต่ฉบับที่ ๘๓๒

อนุโมทนาบุญเรียบร้อยแล้วขอเชิญพบกับ **รมพระศรีชินบัญชร** ต่อจากฉบับที่แล้วซึ่งได้เขียนเรื่องพระอนุรุทธเถระพระพุทธสาวกที่ท่านผู้รจนารู้จักมาไว้ที่ใจ ดังคำแปลบรรทัดที่ ๑๕ ว่า ให้พระอนุรุทธ์บริสุทธียุ่หทัย บรรทัดต่อมาคือ พระสารีบุตรไฟ - โรจนัย ณ เบื้องขวา (อัญเชิญพระสารีบุตรมาไว้ ณ เบื้องขวาของท่านผู้รจนา) จึงขอนำเสนอเรื่องพระสารีบุตรเถระ ดังนี้

พระสารีบุตรเถระเดิมชื่อ**อุปติสสะ** เป็นบุตรนายบ้านนาลกคาม

(หมู่บ้านชื่อนาลกะ ปัจจุบันคือนาลันทา) ชื่อ**วังคันตะ** เป็นคนวรรณะพราหมณ์ บางครั้งจึงเรียกกันว่าวังคันตพราหมณ์ มารดาชื่อ**รูปสารี** เป็นสตรีที่งามมาก มีดวงตาสวยเหมือนตานกสาลิกา นอกจากมีรูปร่างแล้วยังเป็นคนฉลาดหลักแหลม สามารถโต้วาทะกับนักปรัชญาได้ กล่าวกันว่าเมื่อนางตั้งครรภ์บุตรคนแรก (คือพระสารีบุตร) ความเฉลียวฉลาดของนางก็เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ได้โต้วาทะกับพี่ชายผู้ซึ่งเป็นนักโต้วาทะที่มีชื่อเสียง ทำให้พี่ชายพ่ายแพ้ได้ พี่ชายคิดว่าพี่น้องสาวเก่งกล้าถึงปานนี้คงจะเพราะเด็กในครรภ์เป็นผู้มีปัญญาเกิด จึงออกไปจากหมู่บ้านเพื่อไปเรียนวิชาที่จะมาโต้วาทะกับหลาน คือเกรงว่าต่อไปเมื่อหลานเติบโตขึ้นจะมาโต้วาทะกับตน และเมื่อตนแพ้หลานก็จะอับอายขายหน้ายิ่งกว่าแพ้น้องสาว

พระสารีบุตรเถระมีน้องชายสามคน คือ **จุนทะ อุปลนะและเวระตะ** มีน้องสาวสามคน คือ **จาลา อุปลจาลา และสีสุปลจาลา** ซึ่งในเวลาต่อมาได้ออกบวชในพระพุทธศาสนาตามพี่ชายและได้สำเร็จอภินิหารเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด เป็นอันว่าวังคันตพราหมณ์และนางรูปสารีมีบุตร-ธิดาเป็นพระอรหันต์ถึง ๗ คน

วังคันตพราหมณ์คงจะเสียชีวิตก่อนที่ลูกชายคนโตบวช เพราะในคัมภีร์ไม่ได้กล่าวถึง นางรูปสารีจึงเลี้ยงดูบุตร-ธิดาทั้งเจ็ดคนแต่ผู้เดียว แต่คงไม่ลำบากมากนักเพราะครอบครัวมีฐานะดี จัดอยู่ในระดับเศรษฐีในคัมภีร์มหาวัตถุ มีการพูดถึงรายละเอียดของทรัพย์สินสมบัติของวังคันตพราหมณ์ว่า

...ห่างจากเมืองราชคฤห์กิ่งโยชน มีหมู่บ้านชื่อนาลันทกะ เป็นหมู่บ้านที่เจริญรุ่งเรือง ในหมู่บ้านนี้มีพราหมณ์คนหนึ่ง ซึ่งเป็นเจ้าของศาลาใหญ่ มีทรัพย์สมบัติมาก เป็นเจ้าของสถานที่ต่างๆ (หมายถึงอสังหาริมทรัพย์) และมีเงินทอง ข้าวของ ช้าง ม้า วัวตัวผู้ วัวตัวเมีย แพะ ทาสชาย ทาสหญิง...

นางรูปสารีเป็นคนที่เลื่อมใสในศาสนาตั้งเดิมที่ตนนับถืออยู่ (ศาสนา

พราหมณ์) ซึ่งตามคำสอนของศาสนานี้ บุตรคนโตจะต้องทำพิธีศราทร เพื่ออุทิศให้บิดาจะได้พ้นจากนรกชื่อ ปุต ได้ การมาบวชในพระพุทธศาสนา ของอุปติสสะ ซึ่งเป็นบุตรคนโต จึงทำให้นางรูปสรีโรธเคืองมาก อุปติสสะ บวชผู้เดียวยังไม่พอ ยิ่งพาลูกๆ ของนางทั้งชายหญิงไปบวชหมด ขนาด ลูกชายคนสุดท้ายที่ชื่อเรวตะ นางก็ได้จับให้แต่งงานตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ เพื่อไม่ให้ตามพี่ชายไปบวช ในวันแต่งงานพระพี่ชายได้มางานแต่งของน้องชาย และพาไปบวชอีกจึงสร้างความโกรธแค้นให้ผู้เป็นแม่ยิ่งนัก

อุปติสสะมีเพื่อนสนิทคนหนึ่งชื่อโกลิตะ ซึ่งภายหลังเมื่อบวชได้นาม ว่า พระมหาโมคคัลลานะ อุปติสสะและโกลิตะเป็นชายหนุ่มฐานะดี วันๆ จึงใช้ชีวิตอยู่กับความสุขสำราญทางกาย แต่เพราะได้สร้างสาวกบารมี มาเป็นเวลา ๑ อสงไขยแสนกัป และได้รับพยากรณ์จากพระพุทธเจ้า พระนามอโนมทัสสี ว่าจักได้เป็นอัครสาวกของพระพุทธเจ้า พระนาม คากยมุนี (พระโคตมพุทธเจ้า) ในอนาคตในคัมภีร์กล่าวไว้ว่า ทุกปีอุปติสสะ และโกลิตะพร้อมด้วยบริวารจะไปชมงานนักขัตฤกษ์บนยอดเขาใกล้เมือง ราชคฤห์ ซึ่งมีการแสดงหลายหลาก ทั้งสองจะนั่งดูการแสดงด้วยความ เพลิดเพลิน ถึงบทเศร้าก็ร้องไห้ด้วยกัน ถึงบทตลกก็หัวเราะด้วยกัน เมื่อนักแสดงเล่นได้สมบทบาทก็ตกรางวัลด้วยกัน ปฏิบัติเช่นนี้มาเป็นเวลา หลายปี กระทั่งปีหนึ่ง ขณะนั่งดูการแสดงบนยอดเขา ก็เกิดความสังเวช ขึ้นว่าผู้ที่แสดงนี้ แม่จะอยู่ในวัยสาวสวยสดงดงาม แต่อีกไม่ถึงร้อยปีก็จะแก่ เฒ่าร่วงโรยและตายไป หาสาระอะไรมิได้ จึงเกิดความเบื่อหน่ายชีวิตฆราวาส ขึ้นพร้อมกัน ในที่สุดจึงพร้อมใจกันออกแสวงหาโมกขธรรม (ธรรมที่นำไป สู่ความหลุดพ้น) และได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์อยู่ในสำนักของสัจจชัยบริพาชก

เมื่ออุปติสสะและโกลิตะไปฝากตัวเป็นศิษย์ของสัจจชัย กิตติศัพท์ของ สัจจชัยได้แพร่กระจายไปทั่ว ทำให้ลาลักการะหลังไหลเข้ามาสู่สำนักของ สัจจชัยเป็นอันมาก อุปติสสะและโกลิตะได้ศึกษาลัทธิธรรมนิยมต่างๆ จาก สำนักของสัจจชัยจนเชี่ยวชาญ แต่ก็ยังมองไม่เห็นทางว่า สิ่งที่สัจจชัยสอน

จะนำไปสู่ความหลุดพ้นได้ จึงปรึกษากันว่าจะไปแสวงหาครูอาจารย์ที่จะสอนทางที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น โดยจะแยกกันไป และเมื่อใครพบครูอาจารย์ ก็ให้กลับมาพบกันที่สำนักของอัสชย

วันหนึ่งอุปติสสะได้พบพระอัสสชิเดินบิณฑบาตอยู่ในเมืองราชคฤห์ กิริยาอาการของท่านดูสงบสำรวม ไม่ว่าจะเป็นการเดิน การเหยียดซ้ายแลขวา ล้วนเป็นกิริยาอาการที่น่าเลื่อมใส อุปติสสะเกิดความประทับใจในกิริยาอาการอันสงบเสถียรของพระอัสสชิ จึงคิดว่าสมณะรูปนี้ คงจะเป็นบุคคลที่บรรลुเป็นพระอรหันต์แล้ว หรือไม่กำลังจะบรรลु จึงตัดสินใจเข้าไปหาท่านเพื่อถามถึงอาจารย์ของท่านว่าเป็นใคร และสอนว่าอย่างไร ครั้นเมื่อเห็นว่าท่านกำลังบิณฑบาตอยู่ มิใช่เวลาที่จะเข้าไปรบกวน จึงเดินตามท่านไปเรื่อยๆ และรอโอกาสที่เหมาะสมเพื่อจะเข้าไปถาม พระอัสสชิบิณฑบาตจากบ้านหนึ่งไปบ้านหนึ่ง และเมื่อได้อาหารเพียงพอที่จะฉันจึงหาที่ที่เหมาะสมเพื่อจะนั่งฉัน อุปติสสะได้โอกาสที่จะเข้าไปสอบถาม จึงปฐาสนะของตน แล้วนิมนต์ให้ท่านนั่ง เมื่อพระอัสสชินั่งลงและฉันเสร็จ อุปติสสะจึงถวายน้ำจากคนโทของตนแก่ท่าน จากนั้นจึงทำปฏิสันถารด้วยวาจาที่ไพเราะจับใจว่า “ผู้มีอายุอินทรีย์ของท่านผ่องใสนัก ผิวพรรณบริสุทธิ์ผุดผ่อง ผู้มีอายุท่านบวชอุทิศเฉพาะใคร ใครเป็นศาสดาของท่าน หรือท่านชอบใจธรรมของใคร” พระอัสสชิคิดว่า “ธรรมดาปริพาชกเหล่านี้ ย่อมเป็นปฏิปักษ์ต่อพระศาสนา เราจักแสดงความลึกซึ้งในพระศาสนาแก่ปริพาชกนี้” จึงกล่าวว่ “ผู้มีอายุ เราแลเป็นผู้ใหม่บวชแล้วไม่นาน เพิ่งมาสู่ธรรมวินัยนี้ เราจักไม่สามารถแสดงธรรมโดยพิสดารก่อน” อุปติสสะจึงเรียนว่า “ข้าพเจ้าชื่ออุปติสสะ ขอพระผู้เป็นเจ้ากล่าวตามสามารถเถิด จะน้อยหรือมากก็ตาม ชื่อนั้นเป็นภาระของข้าพเจ้าเพื่อແ่งตลอด ด้วย ๑๐๐ นัย ๑,๐๐๐ นัย”

การที่พระอัสสชิพูดดังนี้ เพราะท่านเพิ่งบวชได้ประมาณ ๖ เดือนเศษ พระอัสสชิคือหนึ่งในคณะปัญจวัคคีย์ (นักบวช ๕ รูป ที่เคยปรนนิบัติ

พระพุทธเจ้าต่อนก่อนตรัสรู้ ได้แก่ พระโกณฑัญญะ พระวัชปะ พระภัททียะ พระมหานามะ และพระอัสสชิ) หลังจากที่พระพุทธองค์ทรงแสดงปฐมเทศนา ชื่อธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ท่านโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นลำดับแรก อีก ๔ ท่านได้ในวันต่อๆ มา จากนั้นทรงแสดงอนัตตลักขณสูตร ยังผลให้นักบวชทั้ง ๕ รูป ได้บรรลุอรหัตผล

เมื่ออุปติสสะเรียนเช่นนั้น พระอัสสชิจึงกล่าวความหนึ่งพระคาถาแต่ลึกซึ้งและเป็นคาถาที่ท่องกันจนขึ้นใจในหมู่พุทธศาสนิกชน ความว่า

เย ธมฺมา เหตุปฺปภาว เตสํ เหตุ ตถาคโต
เตสญจ โย นิโรธจ เหว วาที มหาสมโณ

ธรรมเหล่าใดมีเหตุเป็นแดนเกิด พระตถาคตตรัสเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น และเหตุแห่งความดับแห่งธรรมเหล่านั้น พระมหาสมณะมีปรกติตรัสอย่างนี้ (จากพระธัมมปทัฏฐกถาแปลภาค ๑ หน้า ๑๒๔)

จบพระคาถาโดยพิสดารนั้น อุปติสสะก็ได้ดวงตาเห็นธรรม และได้ถามพระอัสสชิว่าพระศาสดาซึ่งเป็นอาจารย์ของท่านพำนักอยู่ที่ใด พระอัสสชิตอบว่าที่เวฬุวัน อุปติสสะจึงตัดสินใจที่จะไปเฝ้าพระศาสดา แต่ก็นึกขึ้นได้ว่าจะต้องไปแจ้งข่าวนี้แก่โกลิตะว่าตนได้พบครูอาจารย์แล้ว จึงกราบลาพระอัสสชิแล้วกลับไปหาโกลิตะยังสำนักของสัตถุชัยบริพาชก

โกลิตะเห็นอุปติสสะเดินมาหาด้วยบุคลิกภาพที่ผิดไปจากที่เคยเห็น ก็คิดว่าอุปติสสะคงได้พบอมตธรรมแล้ว จึงถามว่า

“ท่านได้บรรลุอมตธรรมแล้วหรือยัง”

“ได้แล้ว” อุปติสสะตอบและเล่าเรื่องที่ได้พบพระอัสสชิพร้อมกับกล่าวคาถา “เย ธมฺมา” ให้โกลิตะฟัง ทันทีที่อุปติสสะกล่าวจบ โกลิตะก็ได้ดวงตาเห็นธรรมเช่นกัน จึงชวนกันไปเฝ้าพระศาสดายังเวฬุวัน อุปติสสะเป็นคนมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จึงคิดว่าจะต้องชวนสัตถุชัยผู้เป็นอาจารย์ไปเฝ้าพระศาสดาด้วย จึงชวนโกลิตะไปหาสัตถุชัยกล่าวว่า

“ท่านอาจารย์ พระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นแล้วในโลก พระธรรมก็อุบัติ

ขึ้นแล้ว พระสงฆ์ก็อุบัติขึ้นแล้ว ลัทธิของท่านอาจารย์เปล่าประโยชน์ หารสาระแก่นสารมิได้ เชิญท่านไปเฝ้าพระศาสดากับเราเถิด” สัตว์ชัยปฏิเสฐที่จะไปด้วยเหตุผลที่ว่าตนเคยเป็นอาจารย์ของมหาชน จะลดตัวลงไปเป็นศิษย์ได้อย่างไร อุปติสสะและโกลิตะพยายามอ้อนวอนให้สัตว์ชัยไปด้วย แต่ไม่สามารถทำให้สัตว์ชัยเปลี่ยนใจได้ จึงบอกกับสัตว์ชัยว่า

“จำเดิมแต่กาลแห่งพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นในโลก มหาชนพากันถือดอกไม้ของหอมต่างๆ ไปบูชาพระองค์ แม้ข้าพเจ้าทั้งสองก็จักไปที่นั่นเหมือนกัน แล้วท่านอาจารย์จะอย่างไร” สัตว์ชัยจึงถามสองสหายว่า

“บุคคลในโลกนี้ คนโง่กับคนฉลาด อย่างไหนมีมากกว่า”

“คนโง่มีมากกว่าขอรับ ส่วนคนฉลาดมีน้อย” สองสหายตอบ

“ถ้าเช่นนั้นพวกคนฉลาดจะไปสู่สำนักพระสมณโคดม พวกคนโง่จะมาสำนักเรา พวกเธอไปเถิด ส่วนเราไม่ไป” สหายทั้งสองจึงพากันไป พวกบริพาชกที่เป็นศิษย์ของสัตว์ชัยตามสองสหายไปด้วย สัตว์ชัยเห็นอารามว่างก็เสียใจ อาเจียนออกเป็นโลหิตอุุ่นๆ ในบรรดาบริพาชก ๕๐๐ คน ซึ่งไปกับอุปติสสะและโกลิตะ ศิษย์ของสัตว์ชัย ๒๕๐ คน กลับมายังสำนักของอาจารย์อีก สองสหายจึงไปสู่พระเวฬุวันพร้อมด้วยบริพาชก ๒๕๐ คน

เมื่อสหายทั้งสองและบริวาร ๒๕๐ มุ่งสู่เวฬุวัน พระศาสดาประทับนั่งแสดงธรรมในท่ามกลางบริษัท ทอดพระเนตรเห็นบริพาชกเหล่านั้นแต่ไกล จึงตรัสแก่ภิกษุทั้งหลายว่า

“ภิกษุทั้งหลาย สองสหายนั้นกำลังมา คือ โกลิตะและอุปติสสะ ทั้งสองจักเป็นอัครสาวกของเรา” สองสหายเมื่อมาถึงได้ถวายบังคมพระศาสดาแล้วจึงกราบทูลว่า

“ข้าพระองค์พึงได้บรรพชาอุปสมบทในสำนักของพระผู้มีพระภาคเถิด พระเจ้าข้า” พระบรมศาสดาตรัสว่า

“ท่านทั้งหลายจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมเรากล่าวดีแล้ว จงประพฤติพรหมจรรย์เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบเถิด”

อุปติสสะกับโกณฑิยะพร้อมด้วยบริพาชก ๒๕๐ จึงได้เป็นพระภิกษุโดยวิธีบวชที่เรียกว่า เอหิภิกขุอุปสัมปทา ซึ่งเป็นวิธีบวชที่พระพุทธองค์ทรงประทานด้วยพระองค์เอง ด้วยการเปล่งพระวาจาข้างต้นนี้ ต่อจากนั้นทรงขยายพระธรรมเทศนาด้วยอำนาจจริยาแก่สองสหายและบริวาร ภิกษุผู้บวชใหม่ทั้ง ๒๕๐ ได้บรรลอรหัตผลเป็นพระอรหันต์

อุปติสสะเมื่อบวชแล้ว ได้นามว่า สารีบุตร ตามชื่อมารดา คือ นางรูปสารี ส่วนโกณฑิยะได้นามว่า โมคคัลลานะ ตามชื่อมารดา คือ นางโมคคัลลี พระสารีบุตรครั้นบวชได้ ๑๕ วัน ท่านอาศัยอยู่ในถ้ำสุกรขาตา เขาคิชฌกูฏ ในเมืองราชคฤห์ เมื่อพระศาสดาทรงแสดงเวทนานาปริคคหสูตร แก่ที่สมณบริพาชก ผู้เป็นหลานของท่าน ท่านกำลังถวายงานพัสดุอยู่ ได้ส่งญาณไปตามกระแสแห่งพระสูตร ก็ได้บรรลุนิพพานแห่งสาวกบารมี ญาณที่ได้บำเพ็ญมานานถึง ๑ อสงไขยแสนกัป และในบ่ายวันนั้นเอง พระศาสดาทรงประทานตำแหน่งพระอัครสาวกแก่พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ ผู้ซึ่งบวชได้ ๗ วัน ก็ได้บรรลอรหัตผล บริวารทั้ง ๒๕๐ บรรลอรหัตผลก่อนพระโมคคัลลานะ ๗ วัน ก่อนพระสารีบุตร ๑๕ วัน

ในคัมภีร์อุปทาน มีข้อความตอนหนึ่งที่พระสารีบุตรได้แสดงความรู้สึกถึงความสุขในการหลุดพ้นของท่านว่า

เราเป็นผู้ปราศจากธุลี ปราศจากมลทิน เพราะเห็นท่านอัสสลชีก่อน ท่านพระสาวกนามว่าอัสสลชินั้นเป็นอาจารย์ของเรา เป็นนักปราชญ์ เราเป็นสาวกของท่าน วันนี้เป็นธรรมเสนาบดีถึงที่สุดในที่ทุกแห่ง เป็นผู้ไม่มีอาสวะอยู่ ท่านพระสาวกนามว่าอัสสลชเป็นอาจารย์ของเราย่อมอยู่ในทิศใด เรา ย่อมทำท่านไว้เหนือศีรษะในทิศนั้น พระโคตมคากยบุตรพุทธเจ้าทรงระลึกถึงกรรมของเราแล้ว ประทับนั่งในภิกษุสงฆ์ ทรงตั้งเราไว้ในตำแหน่งอันเลิศ คุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิบัติมกขา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เรา ทำให้แจ้งแล้ว พระพุทธศาสนาเราทำเสร็จแล้ว...

(พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๒ หน้า ๓)

หมายเหตุ

ปฏิสัมพันธ์ ๔ ได้แก่

๑. อັตถปฏิสัมพันธ์ - ปัญญาแตกฉานในอรรถ เห็นข้อธรรมหรือความย่อ ก็สามารถแยกแยะอธิบายขยายออกไปได้โดยพิสดาร

๒. ธรรมปฏิสัมพันธ์ - ปัญญาแตกฉานในธรรม เห็นอรรถอธิบายพิสดาร ก็สามารถจับใจความมาตั้งเป็นกระทู้หรือหัวข้อได้

๓. นิรุตติปฏิสัมพันธ์ - ปัญญาแตกฉานในนิรุกติ รู้ศัพท์ ถ้อยคำ บัญญัติ และภาษาต่างๆ เข้าใจใช้คำพูดชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจและเห็นตามได้

๔. ปฏิภาณปฏิสัมพันธ์ - ปัญญาแตกฉานในปฏิภาณ มีไหวพริบ ซึมซาบในความรู้ที่มีอยู่ เอามาเชื่อมโยงเข้าสร้างความคิดและเหตุผลขึ้นใหม่

วิโมกข์ ๘ หมายถึงความหลุดพ้น ภาวะที่จิตปลอดพ้นจากสิ่งรบกวน และหม่อมดิ่งเข้าไปในอารมณ์นั้นๆ อย่างปล่อยตัวเต็มที่ ซึ่งเป็นไปในขั้นตอนต่างๆ (ดูในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม หน้า ๒๕๕ ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)

อภิญา ๖ หมายถึงความรู้อย่างยอด ๖ ประการ ได้แก่

๑. อิทธีวิชา หรือ อิทธีวิธี - ความรู้ที่ทำให้แสดงฤทธิ์ต่างๆได้

๒. ทิพพโสต - ญาณที่ทำให้มีหุทิพย์

๓. เจโตปริยญาณ - ญาณที่ทำให้กำหนดใจคนอื่นได้

๔. ปุพเพนิวาสานุสติญาณ - ญาณที่ทำให้ระลึกชาติได้

๕. ทิพพจักขุ - ญาณที่ทำให้มีตาทิพย์

๖. อาสวักขยญาณ - ญาณที่ทำให้อาสวะสิ้นไป

๗... คนมีบุญชอบทำบุญ

ก่อนเล่าเรื่องพระสารีบุตรเถระต่อ ขออนุญาตนำจดหมายมาลงสามฉบับนะค่ะ

ฉบับแรกจากคุณอัมพร อังคฺขานาญศิลป์ เขียนมาดังนี้

หนูได้ติดตามผลงานของอาจารย์มานานจากนิตยสารกุกุสตรีย์ ทำให้ได้รู้จักหลวงพ่ोजรัญและได้รู้จักวิปัสสนากรรมฐาน คิดว่าสักวันหนึ่งจะไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน สิงห์บุรี ตอนนั้นหนูได้ปฏิบัติธรรมแล้วที่หาดใหญ่ บ้านเกิดของหนูเอง เพราะเรามีการเปิดสอนกรรมฐาน หลักสูตรคุณแม่ ดร.สิริ กรินชัย โดยเชิญวิทยากรจากยุพบุททิกสมาคมแห่งประเทศไทยมาสอนให้ จึงไม่เสียเวลาเดินทางไปสิงห์บุรี ตอนนั้นหนูก็พยายามทำให้ได้ทุกวัน ประมาณ ๑ ชั่วโมง

อาจารย์ขออนุโมทนากับคุณอัมพรเป็นอย่างมากค่ะ นอกจากปฏิบัติธรรมแล้ว คุณอัมพรยังบอกบุญญาติพี่น้องส่งเงินมาร่วมซื้อที่ดินถวายวัดเจริญราชธรรมาราม ๓,๗๒๐ บาท และสมทบเป็นค่าส่งหนังสืออีก ๒๐๐ บาท อาจารย์จึงนำเงิน ๒๐๐ บาท ที่เป็นค่าส่งหนังสือไปสมทบเป็นค่าพิมพ์หนังสือสวดมนต์ของวัดป่าเจริญราชธรรมารามเรียบร้อยแล้ว มีท่านผู้อ่านหลายท่านช่วยค่าส่งมา รายล่าสุดคือ คุณศิริวรรณ แซ่ตั้ง โอนมาสมทบค่าพิมพ์ ๕,๐๐๐ บาท ทอดกฐินกับกุกุสตรีย์ ๕,๐๐๐ บาท ซื้อหนังสือรู้อย่างนี้เป็นคนดีตั้งนานแล้ว ๕,๐๐๐ และช่วยค่าส่ง ๓,๐๐๐ บาท อาจารย์ก็ว่าค่าส่งนั้นขอไปรวมกับค่าซื้อหนังสือธรรมะถวายวัด เพื่อให้พระสงฆ์

ใช้เป็นคู่มือในการสอนญาติโยมและเยาวชน อาจารย์เองซื้อไปแล้วหลายหมื่น
คุณอนันต์ เมตตาศาปัญญาเลิศ (ห้างอนันต์ จังหวัดเลย) โอนมา ๑๐,๐๐๐
บาท อาจารย์ก็ซื้อแจกไปหมดเรียบร้อยแล้ว

ขออนุโมทนาบุญกับท่านที่กล่าวนามมานี้ การทำบุญด้วยหนังสือ
ธรรมะทำให้เกิดปัญญาญาณ เป็นปัจจัยให้ถึงพระนิพพานในอนาคต
ข้างหน้า ลูกหลานจะมีปัญญาเรียนหนังสือเก่ง เป็นคนดีของสังคมและ
ประเทศชาติ พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญท่านสอนไว้อย่างนี้ค่ะ

ฉบับที่สอง เขียนมาจากผู้ใจบุญอีกท่านหนึ่ง คือ คุณนุจรา
หว่างเทียน ซึ่งอาจารย์จำได้เพราะคุณนุจราส่งเงินมาร่วมซื้อที่ดินหลายครั้ง
รวมทั้งครั้งนี้ ซึ่งได้รวบรวมญาติมิตรได้ ๗ ราย ส่งมา ๔,๕๐๐ บาท
ขออนุโมทนาค่ะ คุณนุจราเขียนมาดังนี้ (จดหมายลงวันที่ ๑๙ มกราคม
๒๕๔๘)

ดิฉันติดตามผลงานของอาจารย์มาตลอด โดยเฉพาะการสั่งซื้อหนังสือ
เพื่อนำมาแจกญาติบ้าง เพื่อนบ้าง บุคคลใดที่ชอบอ่านศึกษาหาธรรมะเพื่อ
นำมาปฏิบัติ ดิฉันก็แบ่งปันให้เขาไป

ดิฉันอยากเรียนถามอาจารย์ค่ะว่า เมื่อประมาณเดือนมิถุนา-กรกฎ
๔๗ ดิฉันส่งเงินมา ๓,๐๐๐ บาท เพื่อสั่งซื้อหนังสือกับทางกุลสตรี ซึ่งเขา
ส่งให้เรียบร้อยแล้ว และดิฉันส่งจดหมายมาให้อาจารย์ด้วยค่ะ จุดประสงค์
คือ ถ้าเหลือจากการซื้อหนังสือ ดิฉันก็ฝากทำบุญซื้อที่ดินร่วมกับอาจารย์
คิดว่าค่าหนังสือประมาณพันกว่า อย่างน้อยก็เหลือทำบุญประมาณหนึ่งพัน
แต่ดิฉันยังไม่ได้รับจดหมายตอบจากอาจารย์เลย คิดว่าจดหมายคงเยอะ
มาก แต่ไม่เป็นไรหรอกค่ะ

คุณนุจราคะ อาจารย์อยากจะทำบอกว่าทุกครั้งที่ได้รับจดหมายจาก
กุลสตรี จะต้องมีชื่อ นุจรา หว่างเทียน ทำบุญมาทุกครั้ง ขออนุโมทนา
กุลสตรีเป็นสะพานบุญที่แข็งแรงมากค่ะ

ขอถือโอกาสนี้กราบขอบคุณท่านผู้อ่านที่ส่งปัจจัยมาร่วมทำบุญ มีทุกศาสนาเลยคะ พุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู และซิกข์ ท่านที่ส่งมาส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางเหมือนอาจารย์ ส่วนคนที่ฐานะดีระดับเศรษฐีเขาคงคิดว่าไม่จำเป็นต้องทำบุญเพราะรวยแล้ว สังคมอยู่ได้เพราะชนชั้นกลางอย่างเราๆ นี่แหละที่ช่วยกันจรรโลงไว้ คนที่รวยล้นฟ้านอกจากไม่ช่วยสังคมแล้วยังเอาเปรียบสังคม หรือถึงกับทำลายสังคมอย่างไม่เกรงกลัวบาปกรรมเวลากรรมให้ผลอย่ามาตีโพยตีพายก็แล้วกัน อาจารย์ไม่ได้ว่าคนรวยทั้งหมดนะคะ เพราะที่เขาช่วยเหลือสังคมก็มี เพียงแต่น้อย ส่วนคนรวยที่ไม่ช่วยเหลือสังคม อาจารย์ก็ไม่ว่าหรอก แต่ถ้าเอาเปรียบสังคม โกงภาษีพวกเรา โกงชาติบ้านเมืองอย่างหน้าตาเฉย อาจารย์จะไม่สงสารเลยถ้ากรรมตามคนเหล่านี้ทัน อาจารย์มีข้อมูลคนโกงชาติบ้านเมือง แต่ก็ลอยหน้าอยู่ในสังคมได้อย่างไม่สะทกสะท้านและไม่อายตัวเอง พอเรารู้ก็ขมขู่จะอุ้มไปฆ่า อยากจะบอกว่าคนที่ขู่อย่างนี้มีหลายคนคะ แต่พวกเขาซึ่งตายไปก่อนแล้ว ตายแล้วยังไม่แล้ว มีคนสาปแช่งตามหลังด้วย คนที่สาปแช่งก็คือคนที่ถูกคนเหล่านี้โกง ไม่ใช่เพราะโกรธที่จะมาอุ้มอาจารย์ไปฆ่า เพราะอาจารย์เองยังไม่โกรธเขา คิดแค่ว่าถ้าอดีตชาติเราฆ่าเขาไว้ก็ต้องใช้เขาไป ไม่กลัวตาย เมื่อมีชีวิตอยู่ก็ขอทำความดี สร้างความดีให้กับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตอบแทนคุณของแผ่นดิน อาจารย์จะสอนลูกศิษย์ลูกหาไม่ว่าพระหรือคฤหัสถ์ให้รู้จักแผ่นดิน อย่าทรยศ อย่าเห็นแก่เอามิสลินจ้างหรือลาภสักการะ คนมีบุญก็เชื่อ คนไร้บุญก็ไม่เชื่อ ขึ้นอยู่กับบุญวาสนาของแต่ละบุคคล (ตายจริงบ่นยาวไปเลย ขอภัยคะ)

สรุปว่าขออนุโมทนากับคุณนุจร่า หว่างเทียน และญาติมิตรคะ ที่ร่วมมือร่วมใจกันสร้างบุญและสร้างสรรค์สังคมไทย

ฉบับสุดท้ายของปีขนี้ เขียนมาจากคุณอรอุษา กัลยาศิริ ความว่า
หนูอ่านกุลสตรีฉบับที่ ๘๒๐ ได้รู้มณฑลารพ แล้ว ตั้งใจส่งปัจจัย

มาร่วมซื้อที่ดินสร้างวัดด้วยค่ะ บัจจัยที่หนูโอนมา ๓,๑๐๐ บาท เป็นเงินของแม่ค่ะ ตั้งแต่แม่เสียชีวิตปี ๔๒ หนูก็ตั้งใจว่าเงินปันผลสหกรณ์ที่ได้แต่ละปี หนูจะยกให้แม่ทั้งหมดด้วยการนำไปทำบุญให้ ใช้เงินหมดบ้างไม่หมดบ้าง คือ พอหนูไม่มีเงินก็จะแบ่งเอาบางส่วนไปใช้ หนูอยู่กับพ่อสองคนค่ะ อายุ ๕๐ ย่าง ๕๑ แล้ว แต่ยังแข็งแรง ความจำดีมาก ช่วยตัวเองได้ทุกอย่างไม่เป็นภาระอะไรให้หนูเลย เราอยู่กันสองคนพ่อลูก เวลาหนูไปทำงาน ปากก็อยู่บ้านคนเดียว สำหรับข้าวปลาอาหาร หนูก็หาเตรียมไว้ถึงเวลากลับประทาน ปากก็จะเสียบปลั๊กอุ่นเอง อาหารส่วนใหญ่ก็จะเป็นต้มๆ เพราะป่าเหลือพันอยู่ชี้เดียว ขนมนมเนยหนูก็หาไว้ให้พร้อม แต่ป่าเป็นคนไม่กินอะไรตามปาก พอท้องอืดก็หยุด ต่อให้ของอร่อยแค่ไหนก็ไม่เอาค่ะ ดูแลสุขภาพตัวเองดีตลอด เสียอย่างเดียว คือมีโรคประจำตัวเป็นฝีคัณฑสูตร นอกนั้นก็หมดค่ะ ปีนี้หนูได้ปันผลเป็นปีสุดท้าย เพราะได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ได้เงินมาเกือบหกพัน หนูตั้งใจจะซื้อที่ดินสร้างวัด ๓,๐๐๐ บาทให้แม่ แม่ซื้อประกา กัลยาศิริ ก่อนที่หนูจะโอนเงินมา หนูก็ยกมือให้รูปบอกแม่ค่ะ ส่วนอีก ๑๐๐ บาท เพื่อนที่ทำงานซื้อพัชรินากร่วมซื้อที่ดินด้วยค่ะ

พอหนูเล่าให้ป่าฟัง ปากก็ร่วมทำด้วยอีก ๔,๐๐๐ บาท หนูได้เงินโบนัสก็ร่วมด้วยอีก ๑,๐๐๐ บาท เดือนหน้าหนูจะย้ายจากบ้านเช่าไปอยู่บ้านตัวเองแล้วค่ะ ป่าสวดมนต์ทุกวัน สวดของหลวงพ่ोजรัญค่ะ หนูเคารพนับถือหลวงพ่ोजรัญเหมือนพ่อองค์หนึ่งของหนู เพราะที่หนูมีชีวิตอยู่ทุกวันนี้ เพราะหลวงพ่อดออายุให้ค่ะ ท่านมีพระคุณกับชีวิตหนูมากเกินคำบรรยาย แม่ป่ากับแม่จะเป็นผู้ให้เลือดเนื้อและชีวิต หลวงพ่อก็ไม่ต่างจากป่ากับแม่หรือค่ะ แต่หนูทิ้งหลวงพ่อกันไปหลายปี เพราะชีวิตมันยุ่ง พอนึกได้ว่าหนูยังมีผู้มีพระคุณอีกองค์หนึ่ง หนูก็ไปกราบท่าน แต่ท่านไม่พูดเจ๊ยแจ้วเหมือนเมื่อก่อนแล้ว กระนั้นท่านก็ลงมาให้ญาติโยมได้กราบไหว้ หนูยังเคยพาป่าไปกราบท่านสองสามครั้งค่ะ... ฯลฯ

คุณอรุณาคะ อาจารย์อ่านจดหมายของคุณอย่างซาบซึ้งมาก แต่ลงไปให้ไม่หมดนะคะ เพราะช่วงที่เขียนถึงอนาคตยังไม่นำมาลงคะ เราทำวันนี้ให้ดีที่สุดแล้วอนาคต ก็จะไปเอง ตอนอ่านถึงหลวงพ่ोजรัญ อาจารย์ต้องร้องไห้ เพราะความรู้สึกที่อาจารย์มีต่อหลวงพ่อก็ไม่ต่างจากที่คุณมีต่อท่านอาจารย์เป็นตัวแทนตนมาได้ทุกวันนั้นก็เพราะหลวงพ่อกะ เคยจะยอมแพ้ เคยท้อแท้หลายครั้ง แต่ท่านก็ให้กำลังใจ ณ วันนี้แม้ท่านอุเบกขา ไม่พูดแล้ว หากก็เชื่อว่าท่านไม่เมตตาต่อสัตว์โลกทั้งหลาย ท่านยังแผ่เมตตาให้ทุกคนที่สวดมนต์และระลึกถึงท่าน อาจารย์มีคุณพ่อสฤษดิ์ อ่อนค้อมเป็นพ่อทางโลก ส่วนหลวงพ่อก็เป็นพ่อทางธรรมคะ

คุณพ่อของคุณอรุณาท่านเป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชนนะคะ อ่านจากที่คุณเล่ามา อาจารย์ยังรักเคารพท่านเลยคะ อาจารย์กำพร้าพ่อเมื่ออายุ ๕๓ ขอบเป็นลูกสาวคุณพ่อของคุณอรุณาอีกคนได้ไหมคะ จะได้พาน้องสาวไปอยู่อินเดียด้วยกัน เตรียมเก็บเงินไว้สร้างห้องกรรมฐานที่อินเดียแล้วคะ แต่ถึงอย่างไรก็ไม่ทิ้งประเทศไทย ถ้าได้ปริญญาของพระพุทธรเจ้ากลับมา ก็จะมาทำประโยชน์ให้กับแผ่นดินไทยอันเป็นที่รักยิ่งของพวกเราคะ อาจารย์ฝากหนังสือให้คุณพ่อด้วยคะ ส่งมาที่ ๓๗/๑๒๖ ม.เปี่ยมสุข ๒ คงถึงนะคะ

ที่ว่าคุณพ่อเป็นตัวอย่งที่ดีของพุทธศาสนิกชน เพราะท่านปฏิบัติตามคำทรงสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยเฉพาะเรื่อง โภชนะมัตตัญญุตตา คือ รู้จักประมาณในการบริโภค เรื่องนี้สำคัญมาก แต่มักถูกมองข้าม แม้พระสงฆ์องค์เจ้าบางรูปก็มีได้นำมาประพฤติปฏิบัติ ดังมีตัวอย่างเจ้าคุณวัดหนึ่งในกทม. (วัดใหญ่เสียด้วย) ชอบฉันทุเรียนมาก ทั้งที่มีโรคประจำตัวที่ไม่ถูกกับทุเรียน ฉันจนมรณภาพ คือความดันขึ้นสูงจนส่งโรงพยาบาลไม่ทัน เรื่องนี้รู้กันในหมู่ลูกศิษย์ลูกหา (หนังสือพิมพ์ไม่รู้) ก็ไม่ทราบที่ท่านไปสู่อุคติหรือเปล่า เพราะขาดโภชนะมัตตัญญุตตา

นอกจากมีพ่อทางโลกและพ่อทางธรรมแล้ว เรายังมีพ่อของแผ่นดิน

อีกพระองค์หนึ่งนะคะ ไม่ทราบที่ท่านผู้อ่านดูรายการช่อง ๙ เมื่อคืนวันศุกร์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ หรือไม่ ที่คุณสนธิ ลิ้มทองกุล อ่านจดหมายจากพ่อของแผ่นดิน ซาบซึ่งมากจนพิธีกรแอบเช็ดน้ำตา แต่อาจารย์สุจิตราปล่อยโฮเลย เพราะซาบซึ่งและทราบซึ่งมาก ตั้งความหวังรอจะดูอีกศุกร์ถัดมา แต่ปรากฏว่ารายการถูกยกเลิก มีท่านผู้อ่านโทรศัพท์มาถามและปรับทุกข์ บอกว่ารายการดี ๆ อย่างนี้ทำไมถูกยกเลิก ไม่เข้าใจเลย อาจารย์ก็คงตอบว่าอาจารย์ก็ไม่เข้าใจเลยเหมือนกัน ผากท่านผู้อ่านช่วยกันหาคำตอบด้วยค่ะ มีผู้อ่านท่านหนึ่งเสนอว่ามาลงชื่อกันเรียกร้องรายการนี้ก็กลับคืนมาจะได้ไหม คงไม่ดีมังคะ เพราะอาจถูกจับในข้อหาก่อม็อบ ข้อหานี้กำลังเป็นที่นิยมมาก แต่อาจารย์ก็ยังมีความหวังว่าวันหนึ่ง วีรบุรุษอย่างอาจารย์ธีระยุทธ บุญมี จะอุบัติขึ้นมาในสังคมไทยอีกครั้ง

มาอ่านเรื่องพระสารีบุตรเถระ ซึ่งอาจารย์ได้รวบรวมมาจากพระไตรปิฎก และอรรถกถา ใช้เวลาคืนเป็นเดือน แต่คงจะนำมาเสนอแบบย่อๆ เพราะยังมีพระพุทธรูปอีกหลายองค์ที่อยู่ในพระคาถาชินบัญชรกล่าวไว้ เรื่องของพระสารีบุตรเถระคงจะต้องจบลงในฉบับนี้ คือนำมาลงประมาณร้อยละห้าของที่คืนค่า

ในคัมภีร์กล่าวไว้ว่า พระสารีบุตรเถระสำเร็จฌานสมาบัติทุกระดับ แต่ดูเหมือนว่าท่านมิได้สนใจเรื่องคุณวิเศษสักเท่าใดนัก จนมีผู้เข้าใจผิดว่าท่านมิได้บรรลุคุณวิเศษ ซึ่งความจริงท่านได้ ดังที่นำเสนอเมื่อครั้งที่แล้วว่า ในคัมภีร์อุปทาน พระไตรปิฎกเล่ม ๓๒ ข้อ ๓ ท่านได้คุณวิเศษถึง ๓ ประเภท คือ ปฏิสัมทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ ในคัมภีร์วิสุทธิ - มรรคมีกล่าวไว้ว่า ในคืนเดือนหงาย ขณะที่พระสารีบุตรเถระกับพระมหา - โมคคัลลานเถระพำนักอยู่ที่กไปตกันทระ (แปลว่าที่อยู่แห่งนกพิราบ) ใกล้กรุงราชคฤห์ คืนหนึ่งพระจันทร์เต็มดวง พระสารีบุตรได้ปลงผมของท่าน แล้วนั่งเข้าฌานอยู่ ยักษ์พาลตนหนึ่งเหาะผ่านมา หลังจากเสร็จจากการประชุมแห่งสมาคมของพวกยักษ์ คิดจะแก้งพระอรหันต์ จึงได้ตีตีระชะ

พระเถระอย่างแรงโดยไม่ฟังคำทักท้วงจากเพื่อนยักษ์ทั้งหลาย ความแรงนั้นสามารถทำให้ช้างสูง ๗ คอกล้มลงได้ เมื่อตีศิระพระเถระแล้ว ยักษ์พาลตนนั้นก็ถูกรถถีบลงนรกไปทันที พระโมคคัลลานะเห็นเหตุการณ์จึงเข้ามาถามสหายว่าสบายดีอยู่หรือ พระสารีบุตรเถระตอบว่าสบายดี แต่เจ็บที่ศิระเหล็กน้อย

การที่พระสารีบุตรเถระตอบสหายเช่นนั้น เพราะขณะถูกยักษ์ตี ท่านไม่รู้สึก ด้วยว่ากำลังอยู่ในสมาธิ เมื่อออกจากสมาธิแล้วจึงรู้สึกเจ็บเล็กน้อย แสดงให้เห็นอนาสงส์ หรืออานุภาพของจิตที่อยู่ในสมาธิว่า สามารถป้องกันอันตรายให้ร่างกายได้ อีกครั้งหนึ่งในหลายๆ ครั้งที่พระเถระถูกแกล้ง กล่าวคือพราหมณ์ผู้มีความเห็นผิดแห่งเมืองสาวัตถีคนหนึ่ง ได้ยินประชาชนเป็นอันมากกล่าวถึงคุณธรรมของพระสารีบุตรเถระว่า เป็นผู้นำเลื่อมใส เป็นผู้ประกอบด้วยกำลัง คือขันติ เมื่อถูกด่าอยู่ก็ตาม ประหาร (ทำร้าย) อยู่ก็ตาม ความโกรธแค้นเพียงเล็กน้อยก็ไม่มีแก่ท่าน พราหมณ์นั้นจึงเถียงกับประชาชนเหล่านั้นว่า อาจเป็นเพราะไม่มีใครยั่วให้ท่านโกรธ ตัวเขาจะยั่วให้ท่านโกรธเอง ขณะนั้นพระเถระกำลังเดินบิณฑบาตอยู่ พราหมณ์ผู้เห็นผิดจึงย่องไปข้างหลังพระเถระแล้วตบกลางหลังของท่านอย่างแรง พระเถระมิได้ถามพราหมณ์ด้วยซ้ำว่ามาตบท่านทำไม ยังคงเดินบิณฑบาตต่อไปเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

พราหมณ์ผู้นั้นรู้สึกเร่าร้อนเป็นอันมาก เพราะได้ประจักษ์แล้วในคุณธรรมของพระเถระ จึงเข้าไปหมอบกราบแทบเท้าของท่าน พระเถระถามว่า “นี่อะไรกัน” พราหมณ์ตอบว่า “กระผมประหารท่านเพื่อประสงค์จะทดลองดู ขอบท่านจงอดโทษแก่กระผมเถิดขอรับ” พระเถระกล่าวว่า “ช่างเถิดเราอดโทษให้ท่าน” พราหมณ์จึงนิมนต์ท่านไปรับบิณฑบาตที่เรือนตน พวกประชาชนที่เห็นเหตุการณ์ต่างโกรธแค้นพราหมณ์ และพากันถือท่อนไม้บ้าง ก้อนดินบ้าง เพื่อจะประหารพราหมณ์ พระเถระส่งบาตรของท่านให้พราหมณ์ถือ แล้วเดินไปยังเรือนของพราหมณ์ พวกประชาชนที่จ้อง

จะประหารพราหมณ์จึงกราบเรียนพระเถระว่า “ท่านขอรับ ขอท่านจงรับบาตรของท่านแล้วให้พราหมณ์กลับไปเสีย” พระเถระถามว่า

“นี่เรื่องอะไรกันอุปาสก” พวกเขาตอบว่า

“พราหมณ์ประหารท่าน พวกกระผมจ้กรู้กิจที่ควรทำแก่เขา”

“ก็ท่านหรือเราที่ถูกพราหมณ์ประหาร” พระเถระถาม

“ท่านถูกขอรับ” พวกเขาตอบ

“พราหมณ์นั้นประหารเราแต่ได้ขอขมาแล้ว พวกท่านจงไปกันเถิด”

อีกเหตุการณ์หนึ่งที่พระเถระพร้อมด้วยภิกษุ ๕๐๐ รูป และสามเณรราหุลได้ไปบิณฑบาตที่บ้านของนางรูปสารี ผู้เป็นมารดา นางรูปสารีนิมนต์ท่านและภิกษุทั้งหลายให้หนึ่ง แล้วจึงนำอาหารมาประเคน ปากก็ดำพระเถระว่า

“ผู้เจริญ ท่านไม่ได้ของเคี้ยวและน้ำข้าวที่เป็นเดน ก็สมควรจะกินน้ำข้าวที่ติดอยู่ข้างหลังกระบวยในเรือนของคนอื่น ท่านสละทรัพย์ ๘๐ โกฏิมาบวชเสียได้ ท่านให้เราฉิบหายแล้ว บัดนี้ท่านจงปริโภคเถิด” ข้อความที่นางรูปสารีดำพระลูกชาย บางท่านอาจจะยังไม่เข้าใจว่าทำไมจึงด่าลูกเช่นนั้น เรื่องนี้มีที่มา กล่าวคือพระสารีบุตรเถระท่านเป็นบุตรคนโตของนาง แต่กลับมานับถือศาสนาอื่น แล้วทั้งทรัพย์สมบัติราคาตั้ง ๘๐๐ ล้านออกบวช เมื่อบวชแล้วก็เที่ยวขอทานเขากิน เรียกว่าไม่สมศักดิ์ศรีของลูกเศรษฐี การกระทำเช่นนั้น ทำให้วงศ์ตระกูลเสียชื่อเสียงไปด้วย ตัวเองบวชแล้วมีหน้ายังชักนำไปห่มชายน้องสาวอีก ๖ คนไปบวชกันหมด นางจึงแค้นมาก เก็บความแค้นแน่นอกมานาน จึงถือโอกาสระบายด้วยการดำพระลูกชาย พระสารีบุตรเถระไม่โกรธ ไม่ได้เถียงสักคำเดียว กลับจากบ้านโยมมารดาแล้ว พระพุทธองค์ตรัสถามสามเณรราหุลว่า

“ราหุล พวกเธอไป (บิณฑบาต) ณ ที่ใด” สามเณรราหุลตอบว่า

“พวกข้าพระองค์ไปยังบ้านของย่าพระเจ้าค่ะ” ตรัสถามอีกว่า

“ก็อุปัชฌาย์ของเธอถูกยกกล่าวอย่างไร”

“พระเจ้าข้า อุปัชฌาย์ของข้าพระองค์ถูกยาด่าแล้ว”

“ต่ำว่าอย่างไร” ตรัสถามอีก

สามเณรราหูลจึงเล่าถวายพระพุทธบิดา พระพุทธองค์ตรัสถามเมื่อสามเณรเล่าจบว่า

“อุปัชฌาย์ของเธอว่าอย่างไร”

“ไม่ว่าอะไรเลย พระเจ้าข้า”

นอกจากไม่โกรธมารดาแล้ว พระเถระยังเป็นห่วงเป็นใยนางรูปสारी มาก ก่อนท่านนิพพาน ๑๕ วัน ได้ทูลลาพระพุทธเจ้า ขอมานิพพานยังบ้านเกิด คือนาลันทคาม ใกล้เมืองราชคฤห์ ขณะนั้นพระบรมศาสดาประทับที่พระเชตวัน เมืองสาวัตถี จุดประสงค์คือต้องการมาโปรดมารดา ท่านเป็นผู้มีกตัญญูตเวทิตาธรรมสูง เมื่อจะละสังขารก็ยังระลึกถึงมารดา เกรงว่านางรูปสारीจะต้องตกนรก เนื่องจากเป็นนียตมิจฉาภิภูมิตั้งชีวิต จึงเดินทางมาเพื่อโปรดมารดา พระบรมศาสดาให้ลูกศิษย์ของพระเถระ ๕๐๐ รูป เดินทางมากับพระเถระด้วย เมื่อมาถึง นางรูปสारीซึ่งหึงรักหึงแค้น พระลูกชาย ก็จัดให้ท่านพักในห้องที่ท่านเกิดตามความประสงค์ของพระเถระ ท่านอาพาธหนักด้วยโรคปักษันธิกาพาธ พวกเทพ พรหม พากันมานมัสการท่าน ทำให้ห้องสว่างไสวด้วยรัศมีของเทพ พรหมเหล่านั้น นางรูปสारीเห็นเป็นอัศจรรย์ คิดว่าบุตรของนางคงจะยิ่งใหญ่มาก เทพ พรหมทั้งหลาย จึงได้เสด็จจากสวรรค์ลงมานมัสการ ครั้นท่านเหล่านั้นเสด็จกลับไปแล้ว จึงเข้ามาในห้องของพระลูกชาย ถามด้วยความสงสัยว่า ขนาดบุตรของนาง ซึ่งเป็นศิษย์ของพระพุทธเจ้ายิ่งใหญ่ถึงเพียงนี้ แล้วพระพุทธเจ้าเล่าจะยิ่งใหญ่สักเพียงไหน พระสารีบุตรเถระเห็นเป็นโอกาสจึงสาธยายพุทธคุณ ๔ ที่ขึ้นต้นว่า อิติปิ โส ภควา... ให้มารดาฟัง นางรูปสारीฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ เมื่อท่านสาธยายถึง ภควาติ นางก็บรรลुเป็นพระโสดาบัน พ้นจากอบายภูมิ ๔ ได้ พระสารีบุตรเถระจึงได้ตอบแทนคุณอันยิ่งใหญ่ของมารดาในวาระสุดท้ายของชีวิต ท่านนิพพานก่อนสหายคือ พระโมคคัลลานเถระ ๑๕ วัน

หมายเหตุ โรคปักษันธิกาพาธ ปัจจุบันเรียกว่า โรคอุจจาระร่วง 🌸

๘... พระอัญญาโกณฑัญญะ

จบเรื่องพระสารีบุตรเถระโดยสังเขปแล้ว ก็มาถึงเรื่องของพระโกณฑัญญะ ดังเนื้อเพลงว่า “เบื้องหลังพระโกณฑัญญะสถิตจิตตสา” ท่านผู้อ่านที่เคยเรียนพุทธประวัติคงจำพราหมณ์โกณฑัญญะได้ดี เพราะเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ ๕ วัน พระเจ้าสุทโธทนะได้เชิญพราหมณ์ ๑๐๘ คนมารับประทานอาหารในพระราชวัง ทรงให้พราหมณ์ ๘ คนคือ รัม ธาชะ ลักขณะ มนตี โภชะ สุยามะ สุทัตตะ และโกณฑัญญะ เป็นผู้ถวายคำทำนายพระกุมาร พราหมณ์ผู้มีอายุ ๗ คน ถวายคำทำนายเป็นสองสถานคือถ้าดำรงเพศเป็นฆราวาสจะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ แต่ถ้าออกผนวชจะได้เป็นศาสดาเอกของโลก ส่วนพราหมณ์โกณฑัญญะซึ่งอายุน้อยที่สุดเมื่อได้พิจารณาเห็นว่าเจ้าชายบริบูรณ์ด้วยพระมหาปรีศลักษณะ จะอยู่ครองฆราวาสวิสัยไม่ได้ ต้องเสด็จออกผนวชและตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทำนายว่าพระองค์จะต้องออกบวชและเป็นศาสดาเอกของโลก

พระโกณฑัญญะเป็นบุตรของพราหมณ์มหาศาล เกิดที่หมู่บ้านโทณวัตถุไม่ไกลจากกรุงกบิลพัสดุ์ ได้ศึกษาไตรเพทตามลัทธิของพราหมณ์ มีความรู้ในการทำนายลักษณะของบุคคลต่างๆ ความที่ท่านแน่ใจว่าเจ้าชายสิทธัตถะจักต้องเสด็จออกผนวช จึงตั้งความปรารถนาไว้ว่าจะออกบวชตามครั้นเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวชเมื่อพระชนมายุ ๒๙ พรรษา ท่านก็ได้ออกบวชพร้อมพราหมณ์อีก ๔ คน คือ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และอัสสชิ รวมเป็นห้า เรียกว่าคณะปัญจวัคคีย์

คณะปัญจวัคคีย์ซึ่งมีพราหมณ์โกณฑัญญะเป็นหัวหน้า ได้ติดตาม

ไปปรนนิบัติเจ้าชายสิทธัตถะ ด้วยหวังว่าเมื่อพระองค์ได้บรรลุลความหลุดพ้น พวกตนก็จะได้บรรลุตตาม เจ้าชายสิทธัตถะทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา โดยทรงทรมานพระวรกายด้วยวิธีต่างๆ และวิธีสุดท้ายที่ทรงกระทำ คือทรงอดพระกระยาหาร ผ่อนสลายแต่น้อยๆ จนถึงไม่สลาย ทำให้พระวรกายเหี่ยวแห้ง พระฉวีเคร้าหมอง พระอัฐิปรางภูทิวพระวรกาย เส้นพระโลมา มีรากอันเนาหลุตร่วงลงมา พระกำลังน้อยถอยลง จะเสด็จไปข้างไหนก็ชวนเซล้มลง

เจ้าชายสิทธัตถะหรือพระมหามนุรุษทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาอยู่นานถึง ๖ ปี ทรงได้รับความลำบากพระวรกายอย่างที่สุด พระองค์ได้ใคร่ครวญดูว่าทางที่พระองค์ดำเนินอยู่นั้นคงมิใช่ทางที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น หากขึ้นดำเนินต่อไปคงจะต้องมรณภาพเสียก่อนที่จะได้ตรัสรู้ จึงทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยาเสีย แล้วหันมาบำเพ็ญเพียรทางจิตแทน ฝ่ายคณะปัญจวัคคีย์ ครั้นเห็นพระมหามนุรุษเลิกทรมานร่างกาย ก็พากันคิดว่าพระองค์ทรงท้อถอยและละความเพียรพยายามแล้ว จึงพากันทิ้งพระองค์ไว้แต่ลำพังผู้เดียวที่ตำบลอุรุเวลาเสนานิคมนั้น แล้วพากันไปอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

การจากไปของคณะปัญจวัคคีย์ ยังผลดีให้เกิดแก่พระมหามนุรุษ กล่าวคือทำให้พระองค์พบกับความสงบวิเวก เหมาะแก่การบำเพ็ญเพียรทางจิต ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ พระองค์ก็ได้ตรัสรู้อรุณตรัสสัมมาสัมโพธิญาณ หลังจากใช้ความเพียรพยายามมาหกปีเต็ม เมื่อตรัสรู้แล้วทรงเสวยวิมุตติสุขอยู่เป็นเวลา ๗ สัปดาห์ จึงเสด็จไปยังป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เพื่อแสดงธรรมให้คณะปัญจวัคคีย์ฟัง ทรงแสดงปฐมเทศนา ชื่อ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร โปรดคณะปัญจวัคคีย์ เมื่อจบการเทศนา พราหมณ์โกณฑัญญะก็ได้ดวงตาเห็นธรรม กล่าวคือ ธรรมจักกัปปวัตตนสูตรได้เกิดแก่ท่านว่า

“ยงฺกิญฺจิ สมุทฺทรมฺมํ สพฺพหนฺตํ นิโรธรมฺมํ - สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งปวงมีความดับไปเป็นธรรมดา”

พระพุทธองค์ทรงทราบว่โกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว ทรง
เปล่งพระอุทานว่า

**“อภยาสิ วต โภ โกณฑัญโญ อภยาสิ วต โภ โกณฑัญโญ -
ผู้เจริญ โกณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญ โกณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ”**
คำว่า ‘อภยาสิ’ แปลว่า ได้รู้แล้ว นับแต่นั้นเป็นต้นมา พราหมณ์โกณฑัญญะ
จึงได้ชื่อเพิ่มขึ้นเป็น อัญญาโกณฑัญญะ

การได้ธรรมจักขุ คือการบรรลุเป็นพระอริยบุคคลระดับต้น เรียก
ว่า พระโสดาบัน พราหมณ์โกณฑัญญะจึงทูลขออุปสมบท พระพุทธองค์
ทรงประทานอนุญาตด้วยพระวาจาว่า

“ท่านจงเป็นภิกษุมาเถิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว ท่านจงประพฤติ
พรหมจรรย์เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบ” พุทธดำรัสนี้ทำให้พราหมณ์
โกณฑัญญะได้สำเร็จเป็นภิกษุทันที การอุปสมบทด้วยวิธีนี้เรียกว่า
เอหิภิกขุอุปสัมปทา พระอัญญาโกณฑัญญะได้เป็นผู้รับการอุปสมบท
ด้วยวิธีนี้เป็นองค์แรก ท่านจึงเป็นพระภิกษุองค์แรกในพระพุทธศาสนา
พระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ได้เกิดขึ้นบริบูรณ์
แล้วในวันเพ็ญเดือนอาสาฬหะ ซึ่งต่อมาเรียกวันนี้ว่าวันอาสาฬหบูชา

ต่อมาพราหมณ์วัปปะและพราหมณ์ภัททิยะได้ดวงตาเห็นธรรม และ
ทูลขออุปสมบท พระบรมศาสดาก็ทรงประทานอุปสมบทแก่พราหมณ์ทั้งสอง
เช่นเดียวกับที่ทรงประทานแก่พระโกณฑัญญะ ต่อมาพราหมณ์มทานามะ
และพราหมณ์อัสนธิได้ดวงตาเห็นธรรมแล้วทูลขออุปสมบท พระพุทธองค์
ก็ทรงประทานเหมือนอย่างประทานแก่พระสาวกทั้ง ๓ องค์ ครั้นถึง
วันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๘ พระบรมศาสดาทรงแสดงพระธรรมเทศนา ชื่อ
อนัตตลักขณสูตร จิตของพระภิกษุปัญจวัคคีย์ผู้พิจารณาภูมิธรรมตาม
กระแสเทศนานั้น ฟันแล้วจากอัสวะ ไม่ถือนมด้วยอุปาทาน สำเร็จเป็น
พระอรหันต์ทุกองค์

พระอัญญาโกณฑัญญะได้เป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนา

ท่านได้กลับไปยังบ้านเกิดของท่าน และได้เห็นอุปนิสัยของปุณณมาณพ บุตรนางมันตานีผู้เป็นน้องสาวของท่าน จึงให้อุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา พระอัญญาโกณฑัญญะได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ เป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายในทางรัตตัญญู คือรู้ราตรีนาน เนื่องจากบวชนาน รู้เห็นเหตุการณ์มาแต่ต้น ต่อมาท่านทูลลาพระพุทธเจ้าไปอยู่ที่ฝั่งสระมณฑากินี ในป่าฉัตทันตวัน แดนหิมพานต์ อยู่นาน ที่นั่น ๑๒ ปี ก็ปรินิพพาน

พระอัญญาโกณฑัญญะเคยแสดงธรรมแก่ท้าวสักกเทวราช (พระอินทร์) โดยกล่าวเป็นภาษิตว่า

“.. เมื่อใด บุคคลเห็นด้วยปัญญาว่าสังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัวตน เมื่อนั้นย่อมหน่ายในทุกข์ นั้นเป็นทางแห่งความบริสุทธิ์...” เมื่อฟังจบ ท้าวสักกะตรัสสรรเสริญว่า

“เราได้ฟังธรรมอันมีรสยิ่งใหญ่อิ่งเลื่อมใสยิ่งนัก”

พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นหนึ่งในอสีติมหาสาวก คือ พระสาวกผู้ใหญ่ ๘๐ องค์ บางทีเรียก อนุพุทธ ๘๐ องค์ ท่านเป็นอสีติมหาสาวกที่ได้รับการยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางรัตตัญญูดังที่กล่าวแล้ว คำว่าเอตทัคคะ หมายถึง พระสาวกที่ได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้ยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่ง เช่น พระสารีบุตรเป็นเอตทัคคะในทางมีปัญญา มาก พระมหาโมคคัลลานะเป็นเอตทัคคะในทางมีฤทธิ์มาก เป็นต้น

ต่อไปเป็นรายการตอบจดหมาย ซึ่งมีจดหมายรอตอบอยู่หลายฉบับ ฉบับแรก คุณวราสนา (อาจารย์ไม่ลงชื่อสกุลนะคะ) เขียนมาถามว่า

๑. พ่อกับแม่มักจะทะเลาะกันเป็นประจำ พ่อมักจะพูดเรื่องเก่าๆ มาต่อว่าแม่ และชอบกล่าวหาแม่ว่าเป็นผู้ผิดเสมอ แม่ก็ตอบกลับในข้อกล่าวหาต่างๆ ตอนนี้อยู่เหมือนพ่อจะเก็บความโกรธแค้นแม่อยู่ในใจเสมอ ทั้งที่แม่ไม่ได้มีความผิด อย่างเช่น แม่ชอบไปวัดทำบุญไหว้พระ แต่พ่อก็อจะว่า

แม่ไปบ่อยและใช้เงินมาก เป็นต้น จะทำอะไรให้ความโกรธที่ฝังใจพ่อ
หมดไป

อาจารย์เห็นใจคุณวาสนามากค่ะ บ้านไหนที่พ่อแม่ทะเลาะกัน บ้าน
นั้นเงินทองก็ไหลออก ไม่ไหลเข้า ถ้าพ่อแม่รักใคร่ปรองดองกัน หมั่น
สวดมนต์ไหว้พระ โอโหสิกรรม แม่เมตตาให้เจ้ากรรมนายเวร บ้านนั้นก็
ร่มเย็นเป็นสุข เงินไหลนองทองไหลมา อาจารย์ตอบตามที่พระเดชพระคุณ
พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่ोजรัญ) ท่านสอนค่ะ

อาจารย์เอง สมัยเด็กๆ คุณพ่อคุณแม่ก็ทะเลาะกันบ่อย แรกๆพวก
เราลูกๆ ก็เป็นทุกข์ กลุ้มใจ ไม่มีกำลังใจเรียนหนังสือ ต่อมาเราก็ปรับตัว
ได้ คือเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา บ้านไหนๆก็เป็นอย่างนี้ ใช้จะมีแต่บ้านเรา
เมื่อไรกัน ก็เลยไม่ทุกข์มาก คุณแม่ของอาจารย์ขยันทำมาหากิน เรียกว่า
เป็นยอดหญิงในเรื่องความขยันหมั่นเพียรก็ว่าได้ แล้วก็ชอบทำบุญ ใคร
จะทอดกฐิน ทอดผ้าป่า สร้างศาลา สร้างโบสถ์ สร้างส้วม สร้างเมรุ ฯลฯ
คุณแม่จะบริจาคก่อนเพื่อน คุณพ่อก็เป็นคนดีมากๆ ไม่ดื่มเหล้า ไม่เจ้าชู้
ไม่สูบบุหรี่ รักครอบครัว รักญาติพี่น้อง รักเพื่อนฝูง แต่ทำมัยทำไมคนดีต้อง
ทะเลาะกันด้วย เป็นงงค่ะ

สำหรับคุณวาสนา ขอให้ทำใจอย่างที่อาจารย์ทำ คือให้คิดเสียว่า
ท่านทะเลาะกันเพื่อเพิ่มพูนความรัก แต่ถ้าอยากให้เขาเลิกทะเลาะกัน ต้อง
เริ่มที่ตัวคุณเองก่อน คือคุณต้องสวดพาทุมหากา แม่เมตตาอุทิศส่วนกุศล
ให้คุณพ่อคุณแม่ สำหรับคุณพ่อนั้น อาจารย์อยากให้อ่านหนังสือการ
ฝึกสมาธิ ตั้งแต่หน้า ๓๕ - ๓๙ หรือถ้าอ่านทั้งเล่มก็ยิ่งดี เพราะในหนังสือ
จะบอกวิธีระงับความโกรธ ที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำ หนังสือราคาเล่มละ
๑๘๐ บาท อาจารย์ได้คำลิขสิทธิ์เล่มละ ๑๘ บาท แต่ซื้อถวายพระและ
ท่านที่สนใจขอมา หมดเงินมากกว่าลิขสิทธิ์ที่ได้เสียอีก ตอนนั้นจึงงดก่อน
เพราะตัวแดงในธนาคารกำลังออกฤทธิ์ค่ะ

๒. เมื่อต้นปีนี้ พ่อป่วยหนักเกือบตาย นอนอยู่โรงพยาบาลนานถึง

๒ เดือน แม่ก็ไปอยู่เฝ้าไข้ดูแล เมื่อกลับมา พี่ชายครอบครองกิจการไปแต่ผู้เดียว กิดกันไม่ให้แม่กลับมาทำงานด้วย การเงินในบ้านฝืดเคืองเนื่องจากพี่ชายนำผู้หญิงมาส่งเสียเลี้ยงดู ส่งให้เรียนและผ่อนรถให้ด้วย พ่อก็ไม่คัดค้านปล่อยให้พี่ชายทำตามใจตัวเอง พี่ชายและผู้หญิงคนนั้นก็ไม่ใช่คนดี พ่อก็ไม่สั่งสอน พี่ชายไม่ฟังใครในบ้านนอกจากพ่อคนเดียว ส่วนพ่อก็เชื่อฟังแต่พี่ชายอยู่คนเดียว ส่วนลูกคนอื่นๆ ที่อยู่ข้างแม่ พ่อเขาจะเกลียดไปทุกคน ชอบไปว่าลูกคนอื่นๆ ให้คนอื่นฟัง ทั้งๆ ที่ตอนพ่ออยู่โรงพยาบาล ลูกทั้งหมดช่วยกันดูแลพ่อ พ่อก็รักและคิดถึงลูกทุกคน พูดถึงแต่ที่ดีๆ หลังจากกลับมาบ้าน พ่อก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคน ไม่ดีเหมือนตอนอยู่โรงพยาบาล

จะทำอย่างไรให้พ่อและพี่ชายรู้ว่ากำลังทำในสิ่งที่ไม่ควร และจะช่วยเยียวยาจิตใจของแม่อย่างไร เพราะแม่เครียด ไม่สามารถว่ากล่าวตักเตือนพี่ชายได้ และแม่ก็ต้องรับภาระลูกที่ยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เพราะพี่ชายไม่ให้เงินมาช่วยเหลือเหมือนตอนพ่อดูแลกิจการอยู่

อาจารย์อยากจะบอกว่าสงสารพี่ชายคุณมากๆ เขากำลังหลงใหลได้ปลื้มผู้หญิงคนนั้น ซึ่งมาหลอกทั้งที่ยังไม่วางวายตายเป็นผี โบราณว่าถูกผีหลอกยิ่งชอกช้ำน้อยกว่าถูกคนหลอก คุณวาสนาคงไม่ต้องไปว่ากล่าวสั่งสอนอะไรเขา เขากำลังหน้ามืดตามัว เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นความชั่วเป็นความดี คุณคอยดูไปก็แล้วกันว่าชีวิตเขาจะรุ่งโรจน์เรืองรองไปได้สักเท่าไร ในชีวิตของอาจารย์ที่ผ่านโลกมา ๕๕ ปีเต็ม ยังไม่เคยพบใครแม่คนเดียวที่ทำชั่วได้ดี หรือทำดีได้ชั่ว ไม่พบเลยจริงๆ ค่ะ พี่ชายคุณออกตัณญาต่อแม่ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสเปรียบเทียบว่าเป็นพระอรหันต์ของลูก การทำไม่ดีกับพระอรหันต์มีแต่บาปกับบาป ผากบอกเขาด้วยว่า ถ้าเขาพอจะมีบุญกุศลอยู่ในตัวบ้างก็จงกลับใจเสีย อย่าเห็นคนอื่นดีกว่าพ่อแม่พี่น้อง ขึ้นทำอย่างนี้ต่อไปต้องพบกับความหายนะแน่นอน เมื่อถึงวันนั้นแม่ผู้หญิงที่เขาส่งเรียนส่งรถให้ก็จะไม่มาดูเขา อาจารย์มองเห็นอนาคตของเขาแล้ว

เพราะทุกอย่างต้องเป็นไปตามกฎแห่งกรรม เขาทำกรรมชั่วก็ต้องได้รับผลชั่ว ทั้งในชาตินี้และชาติหน้า คุณสวดมนต์แผ่เมตตาให้เขามากๆนะคะ เพื่อเขา จะเกิดสำนึกเรื่องบาปบุญคุณโทษขึ้นมาบ้าง

อาจารย์ไม่ทราบว่าคุณทำงานหรือเปล่า หากทำก็ให้เลี้ยงดูคุณแม่อย่างดี แล้วกรรมดีก็จะสนองคุณให้เจริญรุ่งเรือง ที่สำคัญคือชวนท่านสวดมนต์ ทุกวัน ท่านมีบุญกุศลอยู่แล้ว เมื่อทำกุศลเพิ่มขึ้นท่านก็จะหายทุกข์หายโศก รวมทั้งคุณเองด้วย

๓. แม่เป็นคนใจร้อน พุดจาตรง คิดอย่างไรพูดอย่างนั้น รักใคร่ รุ่มเท เกลียดใครก็เกลียดเข้ากระดูกดำ

อาจารย์ช่วยกรุณาแนะนำบทสวดมนต์ทำให้จิตใจสงบ ละกิเลสได้ด้วยค่ะ

บทสวดมนต์ที่อยู่ในหนังสือคู่มือพุทธบริษัทนั้นแหละค่ะ สวดได้ทุก บท แต่ถ้าไม่มีเวลา อาจารย์ขอแนะนำให้สวดมหาเมตตาใหญ่ (หน้า ๘๗) กรณียเมตตสูตร (หน้า ๙๙) มงคลสูตร ฯลฯ (ตั้งแต่หน้า ๑๐๑-๑๐๙) สวดทุกวัน จะเลือกสวดบทไหนในแต่ละวันก็ได้ แต่บทพาหุงให้สวด ทุกวัน

ฝากบอกพี่ชายคุณให้สวดปราวาสุตปาฐะ หน้า ๕๓-๕๔ ด้วย
ขออภัยค่ะ อาจารย์กำลังจะไปขึ้นเครื่องบินไปอินเดีย เพื่อนมีสการ์
สังเวชนียสถาน จึงต้องขอจบก่อนนะคะ กลัวตกเครื่องบินค่ะ

๙... คื่นของดีให้อินเดีย

บทที่แล้วจบลงตรงอาจารย์สุจิตราขอตัวไปขึ้นเครื่องบินเพื่อไปนมัสการสังเวชนียสถาน ตอนนั้นก็กลับมาแล้วค่ะ สนุกสนานและได้บุญเพียบเลย โดยเฉพาะ บอ.กอ.กุลสตรีมีศรีทชากล้าแข็ง พุดกับอาจารย์ตอนรับประทานอาหารค่ำ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ว่า ปีหน้ากุลสตรีจะเป็นเจ้าภาพทอดกฐินเพื่อซื้อที่ดินสร้างศูนย์วิปัสสนาอุรุกเวลานานาชาติ (Uruvela International Vipassana Center) เพราะศรีทชอาจารย์ที่ไม่เคยทำอะไรเพื่อตัวเอง ท่านผู้อ่านเตรียมหยอดกระปุกไว้ตั้งแต่วันนี้เพื่อไปทอดกฐินแดนพุทธภูมิด้วยกันนะค่ะ อาจารย์ก็จะพยายามเคลียร์หนี้สินจะได้ไม่ต้อง O.D เงินไปทำบุญเหมือนที่แล้วๆมา

อาจารย์ยินดีที่จะได้สร้างศูนย์วิปัสสนาในแดนพุทธภูมิ เท่ากับคื่นของดีให้อินเดีย เหมือนที่พระเจ้าคุณหลวงพ่อจรัญสร้างศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวันที่ขอนแก่น เพื่อคื่นของดีให้ชาวขอนแก่น ท่านบอกว่า “อาตมา มาพบหลวงพ่อในป่าที่ขอนแก่น ได้ของดีจากท่านมากมาย (คือกรรมฐาน) จึงต้องคื่นของดีให้ขอนแก่น”

จริงอยู่ แม้ในประเทศอินเดียจะมีชาวพุทธอยู่บ้าง หากก็เป็นพุทธที่มีความเชื่อว่า พระพุทธเจ้าคือภาคหนึ่งของ พระวิษณุ หรือ พระนารายณ์ ท่านผู้อ่านคงเคยได้ยินคำว่านารายณ์ลือป้าง คือพระนารายณ์ได้อวตารจากสวรรค์ มาปราบยุคเข็ญในโลกมนุษย์ถึง ๑๐ ครั้ง แต่แต่ละครั้งเรียกว่าหนึ่งปาง ในปางที่ ๙ เป็นพุทธาวตาร คือ อวตารมาเป็นพระพุทธเจ้าเพื่อมาหลอกเหล่าอสูร ซึ่งเป็นศัตรูของเทวดา ให้หลงผิดเลิกล้มถือพระเวท เลิกบูชาอัญญ

เป็นต้น (คือเลิกนับถือศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู) แล้วสุรจะได้หมดฤทธา
 ญาณภาพ นั่นคือมาช่วยให้เทวดาปราบอสูรได้สำเร็จ และก็หมายความว่า
 ชาวพุทธทั้งหมดนี้คือพวกอสูร ซึ่งจะต้องถูกปราบถูกกำจัดออกไป

การนำเอาพระพุทธรูปมาเป็นอวตารของพระนารายณ์ ที่เรียกว่า
 พุทธาวตาร นั้นปรากฏขึ้นระหว่าง พ.ศ. ๑๐๐๐ - ๑๑๐๐ ซึ่งอยู่ในยุค
 คัมภีร์ปุราณะของศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู หากท่านผู้อ่านต้องการทราบ
 รายละเอียด กรุณาอ่านใน **จาริกบุญ จาริกธรรม** ของพระเดชพระคุณ
 พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ปัจจุบันท่านได้รับการเลื่อนสมณศักดิ์เป็น
 ที่ **พระพรหมคุณาภรณ์** (ชั้นรองสมเด็จพระ) ส่วนสมณศักดิ์เดิม (พระธรรม
 ปิฎก) ปัจจุบันเป็นของท่านเจ้าคุณวัดพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

การย้ายเมืองหลวงจากราชคฤห์มาปัตนะ (ปาฏลีบุตร) มีขึ้นในสมัย
 พระเจ้ากาฬโคท (ซึ่งได้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์พระองค์นี้ไว้บ้างแล้วใน
ใต้ร่มมณฑล) ทั้งนี้เพราะกษัตริย์ราชวงศ์ของ **พระเจ้าพิมพิสาร** สิ้นสุด
 ลงในเวลาไม่นานนัก คือหลังพุทธปรินิพพานเพียง ๗๒ ปี ทั้งนี้เพราะการ
 เบียดเบียนกันเอง ตั้งแต่ **พระเจ้าอชาตศัตรู** ทรงกระทำปิตุฆาต คือปลง
 พระชนม์พระเจ้าพิมพิสาร ซึ่งเป็นพระราชบิดาของพระองค์ เพราะหลงเชื่อ
 คำยุแหย่ของพระเวททัต เมื่อพระเจ้าอชาตศัตรูขึ้นครองราชย์ก็ถูกพระเจ้า
อุทัยภัทร พระโอรสของพระองค์ทรงกระทำปิตุฆาต **พระเจ้าอุทัยภัทร** ก็ถูก
พระเจ้าอนุรุทธะ พระโอรสของพระองค์ทรงกระทำปิตุฆาต **พระเจ้าอนุรุทธะ**
 ถูก**พระโอรสชื่อ มณฑกะ** กระทำปิตุฆาต **เจ้ามณฑกะ**ถูก**พระโอรส**
ชื่อ นาคทาสกะ กระทำปิตุฆาต ทำต่อกันมาอย่างนี้ถึง ๕ ชั่วคน ชาวเมือง
 จึงสนับสนุนให้เสนาบดีชื่อ **สุสูนาค** จับ**พระเจ้านาคทาสกะ**ปลงพระชนม์แล้ว
 ให้เป็นพระราชารองแคว้นมคธแทนราชวงศ์ของ**พระเจ้าพิมพิสาร** **พระเจ้า**
สุสูนาคครองราชย์ได้ ๑๘ ปีก็สวรรคต **พระราชโอรส** คือ **พระเจ้ากาฬโคท**
 ขึ้นครองราชย์แทน และทรงย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่เมืองปาฏลีบุตร ซึ่งปัจจุบัน
 คือ เมืองปัตนะ เมืองหลวงของรัฐพิหาร

ขอเล่าย้อนก่อนไปอินเดียไม่กี่วัน อาจารย์เข้าโรงพยาบาลธนบุรีทันที ที่คุมสอบนักศึกษาปริญญาโทเสร็จ (๕ ต.ค.) แล้วก็พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลสองคืนกับสองวัน ยาที่แพทย์ให้คือยานอนหลับ จะได้พักผ่อนปกติถึงเข้าโรงพยาบาลก็จะหอบงานมาทำ แต่ครั้งนี้ต้องพักผ่อนให้หายป่วย เพราะมีงานเร่งด่วนรออยู่ คือการส่งต้นฉบับ *ร่มพระศรีฯ* และ *ความหลงฯ*

ออกจากโรงพยาบาล (ทั้งที่ยังเวียนศีรษะอยู่) มีเวลาสองวันที่จะเร่งเขียนต้นฉบับ กระนั้นก็ทำให้ฉบับที่ ๘๓๕ ขาดความหลงฯ ไป ต้องกราบขออภัยท่านผู้อ่านด้วยค่ะ เรียกว่าทำงานจนวินาทีสุดท้าย ถึงอินเดียทำท่าว่าจะหายป่วยอยู่ ๓ - ๔ วัน พอถึงลุมพินีวันกลับป่วยหนัก คุณป้า จรูญรัตน์ กายแก้ว ซึ่งมีโรคประจำตัวคือ เป็นเบาหวาน และหวังว่าอาจารย์จะช่วยดูแลกลับต้องมาช่วยดูแลอาจารย์ โชคดีมากๆ ตรงที่ ดร.ดารารวรรณ เต็มอุดม ช่วยบรรยายแทน และผลัดกันบรรยายเป็นช่วงๆ ถ้าอาจารย์ป่วยมากและ ดร.ดารารวรรณบรรยายจนเหนื่อย ก็จะเปิดเทปธรรมะให้ฟังแทน การบรรยาย อาจารย์เลยเป็นคนไข้ที่มีความสุขมากๆ แม้จะปวดศีรษะจนดูเหมือนว่าจะระเบิดออกเป็นเสียงๆ แต่ใจก็เป็นสุข ไม่กระวนกระวายแต่อย่างใด

ก่อนวันจะกลับ อาจารย์ต้องนำ *สวดมหาปิฏกฐานและมหาสมัยสูตร* ณ สถานที่ที่พระพุทธรองค์ทรงแสดงมหาสติปิฏกฐานสูตร โปรดชาวเมืองแห่งแคว้นกุรุ ซึ่งปัจจุบันคือนครเดลี เมืองหลวงของประเทศอินเดีย สวดมหาสมัยสูตรไปได้ประมาณหน้าเศษๆ อาจารย์ก็ปวดศีรษะอย่างแรง จนคิดว่าไม่น่าจะทนไหว จึงเปลี่ยนเป็นนั่งขัดสมาธิ ทำกรรมฐาน กำหนด 'pong-thon yub-thon' พอรู้สึกถึงความปวดลดลง จึงตั้งจิตอธิษฐานว่า "หากข้าพเจ้าจะต้องตาย ณ ที่นี้ในบัดนี้ ขอให้ข้าพเจ้าได้ดวงตาเห็นธรรม ก่อนสิ้นลมหายใจ หากยังมีได้ดวงตาเห็นธรรม ข้าพเจ้าขอกลับไปตายเมืองไทย" พออธิษฐานเช่นนี้ รู้สึกสมาธิตั้งมั่น รู้สึกสบายใจเข้าและออก จิตปลอดโปร่งมาก ไม่กลัวความตาย ไม่ห่วงลูกหรือสมบัติใดๆ โดยเฉพาะ

หนี้สินนั้น ทางธนาคารให้ทำประกันไว้ทุกรายการ ฉะนั้นลูกชายไม่ต้องมารับหนี้แทน ใจสบายมากและทนต่อทุกขเวทนาได้ กระทั่งสมาชิกสวดมนต์มหาสมัยสูตรจบ มีเสียงแว่วๆ มาเข้าหูว่า “อยากไปซื้อบั้ง เดี่ยวจะไม่ได้ซื้อของ” อาจารย์จึงออกจากสมาธิและชวนกันกลับไปขึ้นรถ ขณะที่คณะไปซื้อบั้ง อาจารย์ขออนุญาตนั่งรถสามล้อเครื่องกลับมาที่โรงแรม ทานยาแล้วเดินจงกรมนั่งภาวนา พออาการป่วยค่อยบรรเทาลง ก็อ่านหนังสือเตรียมสอบธรรมศึกษาชั้นโท ซึ่งอาจารย์เรียนอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช พระเดชพระคุณพระราชธรรมมุนี วัดดุสิตาราม ท่านภูมิโง่มากที่มีลูกศิษย์อย่างอาจารย์ เวลาท่านไปบรรยายธรรมตามที่ต่างๆ ท่านมักจะพูดถึงอาจารย์ว่า “ขนาด ดร.สุจิตรา ยังมาเรียนกับอาตมา” ทำให้ชาวพุทธมาเรียนกันมากขึ้น อาจารย์ก็ได้เปอร์เซ็นต์บุญเช่นเคย

ที่พูดอย่างนี้มีใช้ว่าเป็นคนงบบุญหรือกนะคะ เพียงแต่อยากได้บุญ เพราะบุญคือความสุข เวลาอาจารย์เรียนอะไรที่เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า หรือพระพุทธสาวก อาจารย์จะมีความสุขมากๆ แต่ถ้าเกิดสอบตกคงอายน่าดู เพราะครั้งหนึ่งอาจารย์ไปทานอาหารร้านลูกศิษย์ เขามีลูกสามคน คนเล็กเป็นผู้หญิงอยู่ ป.๔ อาจารย์ก็คุยว่าไปสอบธรรมศึกษาตรีไว้ ไม่รู้จะผ่านหรือเปล่า แม่หนูวัยสิบขวบรีบไปเอาใบประกาศนียบัตรมาอวดบอกว่า “ของหนูได้ใบประกาศแล้ว ของคุณป้ายังไม่รู้ผลสอบอีกหรือคะ” ท่านผู้อ่านลองคิดว่าถ้าอาจารย์สุจิตราสอบตกจะต้องอับอายลูกสาวของลูกศิษย์ขนาดไหน

เป็นอันว่าอาจารย์อ่านหนังสือจนหลับไป กระทั่งสมาชิกกลับและซื้ออาหารค้ำมาฝาก เป็นอาหารจีน โดยก๊วกเป็นแขก ใส่กล่องพลาสติกกลมๆ ทั้งหมด ๗ กล่อง อาจารย์เก็บเข้าตู้เย็น ตั้งใจว่าพรุ่งนี้จะนำไปให้ขอทานคนแรกที่มาขอ วันรุ่งขึ้นเป็นวันที่จะต้องเดินทางกลับเมืองไทย สมาชิกพากันออกไปซื้อบั้งแต่เช้า อาจารย์ก็อ่านหนังสืออยู่ในห้อง เรื่องซื้อบั้งไม่มีผู้ใดไว้วางใจอาจารย์ เพราะถ้าคนขายบอก ๑,๒๐๐ บาท (รูป) อาจารย์จะต่อได้ ๘๐๐ บาท ขณะที่คนอื่นๆต่อได้ ๔๐๐

ที่เล่ามานี้เป็นเพียง “sample” นะคะ จริงๆแล้วสนุกกว่าที่เล่าหลายเท่า เรื่องสนุกสนานอีกเรื่องคือ สุขา open air แรกๆก็พากันกระมิดกระเมี้ยนเพราะอายุ นักเข้าพอชินกลับบอกว่าซักจิตใจ ไม่อยากเข้าห้องสุขาที่มิดชิดอีกต่อไป ถึงเวลากลับ พอขึ้นเครื่องได้อาจารย์ก็สวดมนต์ สวดพาหุงมหากา สวดโพชฌงคปริตร สวดมงคลสูตร สวดธรรมจักรหรือเปล่า จำไม่ได้เสียแล้ว พอสวดมนต์เสร็จก็นั่งภาวนา ไม่สนใจอาหารหรือน้ำที่เจ้าหน้าที่บนเครื่องนำมาบริการ ภาวนาเสร็จเครื่องก็ถึงดอนเมืองพอดี แล้วก็มาป่วยต่ออีกเป็นอาทิตย์ แต่ถ้าถูกถามว่าเซ็ดหรือยังตอบว่าไม่เซ็ดค่ะ รักอินเดียมากๆ เพราะอดีตชาติเคยเกิดเป็นคนชมพูทวีป

สมัยที่อาจารย์เรียนอยู่ที่นั่น ตอนกลับมาเยี่ยมบ้าน กลับ Air France มีผู้หญิงชาวอินเดียนั่งติดกัน เธอบอกว่าเป็นอาจารย์สอนอยู่มหาวิทยาลัยในอเมริกา ได้สัญชาติอเมริกันเรียบร้อย อาจารย์บอกว่าอาจารย์รักอินเดียมาก เธอก็บอกว่า (ใช้ภาษาอังกฤษคุยกัน) รักเข้าไปได้อย่างไร ฉันเป็นคนอินเดียแท้ๆยังไม่รัก อาจารย์ถามว่าทำไมคุณถึงไม่รักประเทศของตัวเอง เธอบอกว่าจะรักเข้าไปได้อย่างไร ทั้งสกปรก ทั้งคอร์รัปชัน อาจารย์บอกเมืองไทยไม่สกปรก แต่คอร์รัปชันหนักกว่าอินเดียอีก แต่อาจารย์ก็รักเมืองไทย แล้วก็เกลียดคนที่คอร์รัปชัน

พูดถึงคอร์รัปชัน ซึ่งหลวงพ่อบุระฉัตรธรรมสิงหปุราจารย์ท่านมักจะใช้สำนวนว่า **ฉ้อสงฆ์บังศาสน์ ฉ้อราษฎร์บังหลวง** ซึ่งฟังแล้วเห็นภาพลักษณ์ของนักโกงกินทั้งหลาย ที่สร้างกรรมทำเวรอยู่ทุกวันโดยไม่ละอายแก่ใจ อาจารย์ก็บังเอิญรู้ความลับของคนพวกนี้มากมาย หากก็ทำอะไรเขาไม่ได้ แล้วก็ไม่ต้องทำอะไร เพราะกฎแห่งกรรมทำหน้าที่ลงโทษคนพวกนี้อยู่แล้ว มีอยู่ครั้งหนึ่งอาจารย์ไปร่วมแสดงความยินดีกับนักเขียนรางวัลนาถาธิปฯ หนึ่งในผู้ได้รับรางวัลคือ คุณหญิงสุริย์พันธุ์ มณีวัต (นามปากกา นิตยานาถยสุนทร) ท่านพูดได้มันมาก ท่านบอกว่าสมัยที่ท่านเรียนจุฬาฯ ท่านเป็นนักเขียนแล้ว เดือนหนึ่งๆ ได้ค่าเรื่องมากกว่าเงินเดือนข้าราชการชั้นเอก

เสียอีก มีตอนหนึ่งที่ท่านพูดถูกใจอาจารย์มาก คือท่านพูดว่า

“ดิฉันเกลียดคนคอร์รัปชันมาก แล้วก็เขียนว่าเสียๆหายๆ เพราะตอนนั้นอายุน้อย ไฟแรง ดิฉันเขียนว่า คนพวกนี้เป็นคนหรือเป็นสัตว์เดรัจฉานกันแน่” โอ้โฮ ว่าแรงขนาดนั้นเชียวนะ แต่คนสมัยนั้นยังดีกว่าสมัยนี้ตรงที่เขาพอจะมีความละเอียดและเกรงกลัวบาปกันบ้าง มีอยู่รายหนึ่ง (นักการเมือง) ไปรับเช็คของชาวต่างประเทศมาหนึ่งล้านเหรียญสหรัฐฯ (รับมาโดยไม่ชอบธรรม) ซึ่งสมัยหกสิบกว่าปีก่อน เงินหนึ่งล้านเหรียญสหรัฐฯ มีค่ามากมายมหาศาล คุณหญิงท่านจึงนำไปเขียนเป็นเรื่องสั้น ปรากฏว่าภรรยา นักการเมืองคนนั้นมาต่อว่า บอกว่าไม่น่าเขียนว่าสามีเขาอย่างนั้นเลย ถ้าเป็นสมัยนี้หะหรือ รับรองถูกฟ้องในข้อหาหมิ่นประมาท และจะต้องถูกปรับเป็นเงินจำนวนมหาศาล ที่เกิดอีกสิบชาติก็ยังไม่หมด หยุคเรื่องคอร์รัปชันก่อนนะคะ เพราะเดี๋ยวจะมีบรรดาตุ๊กแกมาฟ้องเรียกค่าเสียหาย (ตุ๊กแกมันกินปูนร้อนท้องไงคะ)

สรุปว่าอาจารย์สุจิตราและคณะกลับถึงบ้านเกิดเมืองนอนด้วยความปลอดภัยทุกคน แม้คนที่ชื่อสุจิตราจะชอบความป่วยไข้กลับมาก็ตาม แต่ถึงจะป่วย วันเสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ ก็ต้องไปร่วมงานทอดกฐินที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม เพราะกุลสตรีรับเป็นเจ้าภาพ (กฐินสามัคคี มีเจ้าภาพหลายราย) พิธีทอดกฐินแปลกกว่าที่เคยเห็น แต่ความเป็นนักวิชาการพอได้ยินโฆษกพูดแบบเข้าใจไม่ถูกต้อง ก็เลยหยิบยกมาอรรถาธิบาย ที่ว่าพูดไม่ถูกต้องคือ ใช้คำว่า “หมิ่นโลกธาตุ” ซึ่งถ้าพูดให้ถูกต้องพูดว่า “หมิ่นจักรวาล”

พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ หน้า ๒๖๐ ให้ความหมายของโลกธาตุว่า “แผ่นดิน; จักรวาลหนึ่งๆ” โลกธาตุมี ๓ ขนาด คือ

๑. **สหสาลีโลกธาตุ** คือโลกธาตุขนาดเล็ก แต่ละโลกธาตุประกอบด้วยจักรวาล ๑,๐๐๐ จักรวาล ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ได้กล่าวถึงทสสหสาลีโลกธาตุ (พระไตรปิฎกภาษาบาลี เล่ม ๔ ข้อ ๑๗) จึงหมายถึง

๑๐,๐๐๐ จักรวาล หส แปลว่า ลีบ คือ ลีบสหัสสี่โลกธาตุ = ๑๐ X ๑,๐๐๐ = ๑๐,๐๐๐ แต่มักเข้าใจกันผิดๆ คือ ไปแปลเป็นหมื่นโลกธาตุ แม้ในหนังสือสวดมนต์ฉบับหลวงก็แปลผิด คือแปลว่าหมื่นโลกธาตุ

โลกธาตุขนาดเล็กนี้ โดยทั่วไปท่านเรียกสั้นๆว่าโลกธาตุ เช่นใน มหาสมยสูตร (เขียนแบบบาลี ถ้าเขียนแบบไทยเป็น มหาสมัยสูตร คือ มีไม้หันอากาศที่ตัว ม) ในพระไตรปิฎกภาษาบาลี เล่ม ๒๐ ข้อ ๓๓๑ มีข้อความตอนหนึ่งว่า “ทสทิจ โลกธาตุหิ เทวตา เขภยูเยน สมนิปติตา โทหนติ” แปลว่า มีเหล่าเทวดาจำนวนมากจาก ๑๐ โลกธาตุมาประชุมกัน เพราะฉะนั้นคำว่า ทสทสสี่โลกธาตุ จึงต้องแปลว่า หมื่นจักรวาล ไม่ใช่หมื่นโลกธาตุ

๒. ทวิสหัสสี่โลกธาตุ คือ โลกธาตุขนาดกลาง แต่ละโลกธาตุประกอบด้วยจักรวาล ๑,๐๐๐,๐๐๐ จักรวาล

๓. ติสหัสสี่โลกธาตุ คือ โลกธาตุขนาดใหญ่ แต่ละโลกธาตุประกอบด้วยจักรวาลแสนโกฏิ (๑ โกฏิ = ๑๐ ล้าน แสนโกฏิจึงเท่ากับ ๑๐๐,๐๐๐ X ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ = ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐) คือ หนึ่งล้านล้านจักรวาล - จากบทนำพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หน้า (๑๔)

ที่นี้ก็มาถึง **ร่มพระศรีชินบัญชร** ซึ่งครั้งที่แล้วได้กล่าวถึง พระโกณฑัญญะ ซึ่งท่านผู้จนาได้อัญเชิญพระโกณฑัญญะมาไว้เบื้องหลัง (เบื้องหลังพระโกณฑัญญะ สถิตจิตตสา) ต่อจากพระโกณฑัญญะก็เป็น พระโมคคัลลานะ ดังเพลงในหนังสือสวดมนต์ หน้า ๑๑๐ บรรทัดที่ ๒ ว่า “เบื้องซ้ายพระโมคคัลลา นะสถิตสภาพร” คืออัญเชิญพระโมคคัลลานะ มาไว้เบื้องซ้าย

พระโมคคัลลานะหรือพระมหาโมคคัลลานะ เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายของพระพุทธเจ้า และเป็นเอตทัคคะในทางมฤทธิมาก ท่านเกิดที่หมู่บ้านโกลิตคาม ไม่ไกลจากเมืองราชคฤห์ บิดาเป็นพราหมณ์นายบ้านโกลิตคามนั้น มารดาชื่อนางโมคคัลลีพราหมณี เดิมท่านชื่อโกลิตะตามชื่อหมู่บ้าน เมื่อ

บวชแล้วจึงได้ชื่อโมคคัลลานะ เพราะเป็นบุตรของนางโมคคัลลี ท่านเป็น
สหายนิกของอุปติสสะ (พระสารีบุตร) มาแต่เด็ก ตระกูลของท่านทั้งสอง
เป็นตระกูลมั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ เมื่อเจริญวัย บิดามารดา
ของท่านทั้งสองได้ส่งไปศึกษาเล่าเรียนศิลปวิทยาด้วยกัน และมักชักชวน
กันไปเที่ยวดูมหรสพเสมอๆ

วันหนึ่งท่านทั้งสองได้ไปดูมหรสพในงานนักษัตฤกษ์ บณฺฑูชาเมือง
ราชคฤห์ ดูแล้วเกิดความสังเวชว่า ผู้แสดงเหล่านั้นอีกไม่ทันร้อยปีก็ต้อง
ตาย (รวมทั้งตัวท่านทั้งสองด้วย) จึงเกิดความเบื่อหน่าย จึงพากันออกบวช
เป็นปริพาชก (นักบวชนอกพระพุทธศาสนา) อยู่ในสำนักของสัจจชัยปริพาชก
เรียนจบหลักสูตรของสำนักสัจจชัยแล้วเห็นว่ามิใช่ทางหลุดพ้นจากทุกข์ จึง
ปรึกษากันว่าจะแยกกันไปหาครูบาอาจารย์ ใครพบครูดีก็ให้กลับมาหาที่
ที่สำนักของสัจจชัย กระทั่งอุปติสสะได้พบพระอัสสชิ ได้ฟังธรรมโดยสังเขป
จากท่านพระอัสสชิ และได้ดวงตาเห็นธรรม จึงมาแสดงธรรมที่ได้จาก
พระอัสสชินั้นให้โกลิตะฟัง โกลิตะก็ได้ดวงตาเห็นธรรมเช่นกัน (คือบรรลุ
โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล เป็นพระอริยบุคคลลำดับต้น เรียกว่า
พระโสดาบัน) ทั้งสองจึงชวนกันไปเฝ้าพระพุทธเจ้า อุปติสสะมีความ
กตัญญูต่ออาจารย์สัจจชัย จึงชวนอาจารย์ไปด้วย แต่สัจจชัยปฏิเสธ สอง
สหายนิกเดินทางพร้อมด้วยบริวาร ๒๕๐ คนไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ซึ่งขณะนั้น
ประทับที่เวฬุวนาราม เมืองราชคฤห์ และได้บวชในพระธรรมวินัย เมื่อบวช
แล้วอุปติสสะได้ชื่อใหม่ว่าสารีบุตร (บุตรของนางสารี หรือรูปสารี) โกลิตะชื่อ
ว่าโมคคัลลานะ (บุตรของนางโมคคัลลี) หรือมหาโมคคัลลานะ คำว่า
'มหา' ในที่นี้ไม่ได้เกี่ยวกับการสอบได้เบญจธรรมตั้งแต่สามประโยคขึ้นไป
หรือขณะละ เพราะสมัยพุทธกาลยังไม่มีมหาเบญจญาคะ

หลังจากบวชแล้วได้ทูลลาพระพุทธองค์ไปบำเพ็ญสมณธรรม ณ หมู่
บ้านกัลลวาลมุตตคาม ขณะที่ทำความเพียรอยู่ ได้ถูกถีนมิทธนิรอรฺธ คือ
ความง่วงเหงาเซาซึมเข้าครอบงำ ไม่สามารถบรรลुरुธรรมได้ พระพุทธเจ้าได้
เสด็จมาตรัสบอกอุปายสำหรับบรรงับความง่วง ๘ ประการ คือ...

๑๐... พระมหาโมคคัลลานะ

ขออนุญาตนำจดหมาย 'แฟนพันธุ์แท้' ลงสักหนึ่งฉบับนะคะ

ดิฉันไม่ได้เขียนจดหมายมาหาอาจารย์นานเหมือนกัน คิดถึงอาจารย์ทุกวันนะคะ สวดมนต์ทุกวัน แล้วก็แผ่เมตตาให้อาจารย์และครอบครัว รวมทั้งคุณแม่สอาด อ่อนค้อม ซึ่งเป็นคุณแม่ของอาจารย์ ดิฉันตั้งใจอย่างมากที่จะแผ่เมตตา จึงพยายามค้นกุสสตรีเล่มเก่าๆ จนเจอชื่อคุณแม่สอาด ดีใจจริงๆเลยคะ ขอให้คุณแม่สอาดหายป่วยเร็วๆนะคะ ดิฉันสวดโพชฌงค์ ๗ ให้คุณแม่สอาดทุกวันคะ

ตอนนี้ดิฉันยังอยู่ที่เดิมคะ ขอขอบคุณสำหรับชื่อ "ใจงาม" ที่อาจารย์ตั้งให้คะ ดิฉันจะทำตัวให้ได้เหมือนชื่อที่อาจารย์ตั้งให้คะ อาจารย์คะ ดิฉันอ่านหนังสือกุสสตรี พอรู้ว่าอาจารย์จะแจกหนังสือสวดมนต์ ดิฉันดีใจมากคะ ตอนนั้นมันวันรอรอยู่คะ อาจารย์ทราบไหมคะว่า ลูกศิษย์ของหลวงพ่**พระธรรมสิงหบุราจารย์** มีเพิ่มขึ้นหลายคนแล้ว มีแต่คนมาถามดิฉันว่ามีหนังสือของหลวงพ่อกี่เล่ม ดิฉันก็ตอบไปว่ารอก่อนนะ รอค้นใจดีมีเวลาว่างเมื่อไร เราจะส่งหนังสือมาให้เราอ่านกัน ตอนนั้นขอให้พวกเราตั้งใจสวดมนต์ ทำความดี แล้วหนังสือดีๆจะมีมาให้เราอ่านเอง

อาจารย์คะ ดิฉันฝันเห็นหลวงพ่อก่อนได้ให้พระเครื่องแก่ดิฉัน ดิฉันจึงถามท่านว่าพระเครื่องนี้ชื่ออะไร ท่านตอบว่าชื่อ**หลวงพ่อด** ให้เก็บเอาไว้ แล้วในฝันหลวงพ่อก็บอกให้ดิฉันเรียกหลวงพ่อกว่า "หลวงพ่อด" อีกด้วย ดิฉันฝันเป็นยังไงบ้างคะอาจารย์ ดิฉันขอจบจดหมายก่อนนะคะ ขอให้อาจารย์จงมีความสุขความเจริญคะ

คุณใจงามคะ คุณเขียนจดหมายมา อาจารย์สรุปได้สามเรื่อง จึงขอตอบแต่ละเรื่องดังนี้

เรื่องที่หนึ่ง อาจารย์ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่แม่เมตตาให้อาจารย์และคุณแม่ ถึงว่าซี อาจารย์ป่วยก่อนไปอินเดีย ตอนอยู่อินเดีย (และเนปาล) ก็ป่วย กลับมาก็ยังป่วยต่อ ขณะเขียนจดหมายก็ยังไม่หายป่วยดี เมื่อคืนก็เร่งต้นฉบับจนถึงตีสอง แต่ก็ไม่รู้ลึกทุกข์ทรมาน กลับมีความสุขใจมาก ๆ คงเป็นเพราะคุณใจงามแม่เมตตามาให้นี่เอง ส่วนคุณแม่เข้าโรงพยาบาลจุฬาฯ เพื่อทำบอลูนหัวใจ (ทำเป็นครั้งที่ ๓) ซึ่งน่าจะอยู่โรงพยาบาลนานกว่าสองครั้งแรก แต่ปรากฏว่าอยู่คืนเดียวเอง เพราะคุณสวดโพชฌงค์ ๗ ให้ท่านทุกวัน จึงทำให้หายวันหายคืน อาจารย์และคุณแม่รู้สึกเป็นหนี้บุญคุณคุณใจงามมากเลยคะ

เรื่องที่สอง กุลสตรีเตรียมส่งหนังสือสวดมนต์มาให้คุณและเพื่อนๆ สองกล่องพัสดุ (๒๐ เล่ม) หากไม่พอก็ขอมาที่กุลสตรีได้คะ ความจริงอาจารย์อยากมาเยี่ยมและมาสวดมนต์กับคุณและเพื่อนๆ มาช่วยกันสวด **มหาสมัยสูตร** (หน้า ๔๕ - ๕๒) เพื่อดับทุกข์ ดับไฟได้ โดยเฉพาะ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาจารย์ยังทราบอีกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้ทรงเป็น 'พ่อของแผ่นดิน' ที่พวกเราลูกๆ เคารพบูชาด้วยความจงรักภักดี พระองค์ทรงเจริญพระกรรมฐาน ทรงแผ่พระเมตตาให้ชาวใต้ทุกวัน ทรงรักและห่วงใยราษฎรของพระองค์มากมายเพียงไรคนไทยรู้ เพราะฉะนั้นพวกเราต้องช่วยเสด็จพ่อด้วยการสวดมนต์ เจริญพระกรรมฐาน และอุทิศกุศลถวายพระองค์ท่าน (คำอุทิศถวายพระราชกุศลอยู่หน้า ๑๐๖)

เรื่องที่สาม อาจารย์อยากจะบอกคุณใจงามว่า คุณไม่ได้ฝันหรอกคะ เพราะนั่นไม่ใช่ความฝัน แต่คือความจริง เพราะคุณสวดมนต์หลวงพ่ोजึงลือกับคุณได้โดยมาในรูปของความฝัน การที่ท่านให้พระเครื่องซึ่งเป็นหลวงพ่อสตอาจารย์ของท่าน น่าจะแปลว่าคุณกำลังจะรำรวย เพราะคุณเป็นผู้ให้ธรรมแก่เพื่อนๆ พระพุทธองค์ตรัสสอนว่า "สพฺพทานํ ธมฺมทานํ"

ชินาติ - การให้ธรรมชานะการให้ทั้งปวง” หลวงพ่อสดท่านเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในการให้ คาถาหลวงพ่อสุดที่หลวงพ่ोजรัญนำมาสอนศิษย์คือ “ยิ่งให้ยิ่งได้ ยิ่งหวงยิ่งอด หมดก็ไม่มา เราไม่หวงกันเราก็ไม่อด หมดก็มาเรื่อยๆ” อาจารย์เองก็ท่องจนขึ้นใจ อาจารย์เคารพหลวงพ่อสุดมาก (จริงๆต้องเรียกท่านว่าหลวงปู่ เพราะท่านเป็นอาจารย์ของหลวงพ่ोजรัญ) และเชื่อมั่นโดยส่วนตัวว่าท่านสำเร็จจอร์हतตผลเป็นพระอรหันต์ หากเทียบกับพระอรหันต์ในครั้งพุทธกาล หลวงพ่อสุดน่าจะเทียบได้กับพระสีวลี ซึ่งเป็นเอตทัคคะในทางมีลาภมาก อาจารย์ขอแสดงความยินดีค่ะที่หลวงพ่ोजรัญท่านมาโปรดคุณ แถมยังมอบพระเครื่องหลวงพ่อสุดให้ ขอให้ทำความดีต่อไปนะคะ เรามาตั้งความปรารถนาาร่วมกัน ขอให้คนไทยทุกคนช่วยกันสร้างชาติเพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่รักยิ่งของเรา

โบราณท่านสอนไว้ว่า “ของกินไม่แบ่งกันมันจะเนา เรื่องเก่าถ้าไม่เล่ามันจะลืม” บังเอิญอาจารย์นึกเรื่องที่ยากเล่าได้เรื่องหนึ่ง จึงขอนำมาเล่าเพื่อจะเป็นประโยชน์แก่พระสงฆ์องค์เจ้าและชาวบ้านร้านถิ่นทั้งหลาย เรื่องมีอยู่ว่า เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา ฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้นิมนต์ท่านพระครูปลัดสิทธิวิวัฒน์ วัดประยุรวงศาวาส มาบรรยายธรรมให้นักศึกษาฟัง มีตอนหนึ่งที่ท่านเล่าเรื่องเพื่อนของท่าน ซึ่งเป็นคฤหัสถ์ว่า ชอบดื่มสุราเป็นอาจิดน (ไม่ชอบกินข้าวปลาเป็นอาหาร) จนเป็นโรคตับแข็งรุนแรงถึงกับกลับบ้านเก่าไป ๗-๘ ปีมาแล้ว เขาก็ไม่มาให้เห็น พอเข้าพรรษาปีนั้นขามาขอบุญจากท่าน แต่งตัวดีหน้าตาสะอาดสะอาด แต่ตาแข็งทื่อ ที่มาได้เพราะอาณิสสรส์ที่ท่านแผ่เมตตาทำให้เขาอย่างต่อเนื่อง และนำเรื่องของเขามาเล่าให้ญาติโยมฟังเสมอ (ว่าเขาดื่มเหล้าจนตับแข็งตาย) เพื่อไม่ให้ญาติโยมเอาเป็นตัวอย่าง เขาบอกท่านว่าที่หายไป ๗-๘ ปีนั้น เพราะไปตกนรก มาไม่ได้ (เปรียบเหมือนคนที่ติดคุกชั้นอุกฤษฏ์ที่ห้ามเยี่ยม ห้ามประกัน) แต่อาณิสสรส์ของเมตตาสามารถทำให้เขาขึ้นจากนรกมาขอส่วนบุญจากท่าน และยังบอกอีกว่าการที่ท่านนำเรื่องของเขาไปเล่า ทำให้เขาได้

อานิสงส์ ได้เปอร์เซ็นต์บุญเหมือนได้คำลิลิทธิ เรื่องที่ท่านเล่านี้ทำให้ยืน
ยืนได้อย่างน้อยสามภพนี้ คือ

ภพที่หนึ่ง คนดื่มสุราตายไปต้องตกนรก

ภพที่สอง การแผ่เมตตาอย่างสม่ำเสมอ สามารถช่วยคนขึ้นจากนรก
ได้

ส่วนภพที่สามสำคัญมาก เพราะแสดงให้เห็นว่า สัตว์โลกทั้งหลาย
ทุกตัวตนต่างตกอยู่ในไตรวิภวฺ์ หรือวิภวฺ์ ๓ วิภวฺ์ หมายถึง วน,
วนเวียน, องค์ประกอบที่หมุนเวียน ต่อเนื่องกันของราวจักรหรือสังสารจักร
มี ๓ ได้แก่

๑. กิเลสวิภวฺ์ - วงจรกิเลส ประกอบด้วยอวิชชา ตัณหา และ
อุปาทาน

๒. กรรมวิภวฺ์ - วงจรกรรม ประกอบด้วยสังขารและกรรมภพ

๓. วิปากวิภวฺ์ - วงจรวิปาก ประกอบด้วยวิญญูณ นามรูป สฬายตนะ
ผัสสะ เวทนา ซึ่งแสดงออกในรูปปรากฏ ที่เรียกว่าอุปัตติภพชาติ ชรา
มรณะ เป็นต้น

สามอย่างนี้ประกอบเข้าเป็นวงจรใหญ่แห่งปัจจุอาการ เรียกว่า ภาวจักร
หรือ สังสารจักร ตามหลักปฏิจจสมุปบาท - จากหนังสือ **พจนานุกรม
พุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม** ของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)
ข้อ ๑๐๔ หน้า ๑๑๘

ลำดับต่อไปจะได้กล่าวถึง **อุบายแก้ง่วง** ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรง
แนะนำแก่พระโมคคัลลานะ มี ๘ ประการ ดังนี้

๑. โมคคัลลานะ เมื่อเธอมีสัญญาอย่างไร ความม่งงนั้นย่อมครอบงำ
ได้ เธอควรทำในใจถึงสัญญานั้นให้มาก (สัญญาในพจนานุกรมพุทธศาสตร์
ฉบับประมวลศัพท์ หน้า ๓๑๔ ให้ความหมายไว้ว่า การกำหนดหมาย, ความ
จำได้หมายรู้)

๒. เธอควรตรีกตรองพิจารณาถึงธรรมตามที่ได้ฟังและเรียนแล้ว ด้วย

ใจของเธอเอง

๓. เธอควรสธายาธรรมตามที่ได้ฟังและเรียนแล้วโดยพิสดาร

๔. เธอควรยอน (แยง) หูทั้งสองข้างและลูบตัวด้วยฝ่ามือ

๕. เธอควรลุกขึ้นยืน ลูบนัยน์ตาด้วยน้ำ เกลียวดูทิศทั้งหลาย แหงนดูนักษัตรฤกษ์ (ดาวฤกษ์ซึ่งอยู่บนท้องฟ้า มีชื่อต่างๆกัน เช่น ดาวม้า ดาวลูกไก่ ดาวคางหมู ดาวจระเข้ ดาวคันฉัตร เป็นต้น)

๖. เธอควรทำในใจถึงอาโลกสัญญา คือ ความสำคัญในแสงสว่าง มีความสำคัญว่ากลางวันไว้ในใจให้เหมือนกันทั้งกลางวันและกลางคืน มีจิตใจแจ่มใสไม่มีอะไรท้อหุ้ม ทำจิตอันมีแสงสว่างให้เกิดขึ้น

๗. เธอควรอธิษฐานจงกรม (จงกรมคือการเดินกลับไปกลับมาอย่างมีสติ) กำหนดหมายว่าจักเดินกลับไปกลับมา สำรวมอินทรีย์ มีจิตไม่คิดไปภายนอก

๘. เธอควรสำเร็จสี่ทิสยาสน์ คือ นอนตะแคงข้างขวา เท้าเหลื่อมเท้า มีสติสัมปชัญญะ ทำความหมายในอันที่จะลุกขึ้นไว้ในใจ พอตื่นขึ้นแล้วรีบลุกขึ้น

ครั้นพระบรมศาสดาได้ตรัสบอกอุบายระงับความง่วงแก่พระโมคคัลลานะแล้ว พระโมคคัลลานะปฏิบัติตาม และสามารถระงับความง่วง ทำความง่วงให้อันตรธานแล้ว พระพุทธองค์ทรงประทานโอวาทในธาตุกัมมัญฐาน (คือ กรรมฐานที่พิจารณาธาตุเป็นอารมณ์ กำหนดพิจารณาร่างกายแยกเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่าเป็นแต่เพียงธาตุ ๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม ประชุมกันอยู่ ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่ตัวตนของเรา) พระโมคคัลลานะปฏิบัติตามโอวาทที่ทรงประทาน ก็ได้บรรลุพระอรหัต (คือสำเร็จเป็นพระอรหันต์) ในวันนั้น เป็นอันว่าพระโมคคัลลานะบรรลุธรรมเมื่อบวชได้ ๗ วัน ส่วนพระสารีบุตรบรรลุที่หลังทั้งที่ได้ดวงตาเห็นธรรมก่อน คือบรรลุหลังจากบวชแล้ว ๑๕ วัน พระอรรถกถาจารย์ท่านลงมติในเรื่องนี้ไว้ว่า “ศิษย์บรรลุธรรมก่อนอาจารย์” เพราะแม่ท่านพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ

จะเป็นสหายกัน แต่เมื่อพระสารีบุตรได้ดวงตาเห็นธรรมหลังจากฟัง ‘คาถาเย ธมฺมาฯ’ จากท่านพระอัสสชิ และท่านก็ถือว่าพระอัสสชิเป็นครูคนแรกของท่าน เมื่อท่านนำ ‘คาถาเย ธมฺมาฯ’ มากล่าวให้พระโมคคัลลานะฟัง (ซึ่งขณะนั้นยังเป็นโกลิตะ และพระสารีบุตรเป็นอุปติสสะ) ก็เท่ากับพระสารีบุตรท่านเป็นอาจารย์ของพระโมคคัลลานะ หรืออาจจะพูดตามสำนวนของอาจารย์สุจิตราว่า พระโมคคัลลานะท่านเป็น ‘อภิชาตศิษย์’ (อติชาตศิษย์)

ในคัมภีร์อโปกข พุทธปิฎกเล่มที่ ๓๒ หน้า ๒๙ พระโมคคัลลานะได้แสดงความรู้สึกรู้สึกของท่านไว้ว่า (ความรู้สึกรู้สึกที่ได้บรรลुพระอรหัต)

เราหมั่นประกอบในวิเวก ยินดีในสมาธิภาวนา กำหนดรู้อาสวะทั้งเป็นผู้ไม่มีอาสวะอยู่ แม้แผ่นดินอันลึกซึ่งหนา อันอะไรขจัดได้ยาก เราผู้ถึงที่สุดแห่งฤทธิ์ พึงให้ไหวได้ด้วยนิ้วแม่มือซ้าย เราไม่เห็นอัสมิมานะ มานะของเราไม่มี เรากระทำความยำเกรงอย่างหนักแน่นที่สุดในสามเณร ในกัปอันประมาทมิได้ แต่กับนี้เราสังสมกรรมใดไว้ เราบรรลุถึงภูมิแห่งกรรมนั้น เป็นผู้บรรลุถึงธรรมเครื่องสิ้นอาสวะแล้ว คุณวิเศษเหล่านี้คือ ปฏิสัมภีทา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้แจ้งแล้ว พระพุทธศาสนาเราทำเสร็จแล้ว

พระโมคคัลลานะหรือพระมหาโมคคัลลานะ ท่านเป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนา เป็นพระเถระผู้ประกาศธรรมแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ในฐานะที่เป็นเอตทัคคะในทางมีฤทธิ์มาก ท่านได้แสดงฤทธิ์ปราบบุคคลผู้เป็นมิถิยาจำนวนมาก เช่น แสดงฤทธิ์ปราบเศรษฐีมัจฉริยโกลิยะ (โกลิยะผู้ตระหนี่ หรือจะเรียกว่าเศรษฐีขี้นิเณยนามโกลิยะก็ได้ ตำรวจอนุญาต หากถูกจับมาร้องทุกข์ที่อาจารย์ได้ละ เอ แต่ถ้าอาจารย์สุจิตราถูกจับจะไปร้องทุกข์ที่ศาลไหน ศาลหลักเมืองดีที่สุดเพราะวันหนึ่งๆ มีคนไปร้องทุกข์กันมากมาย - พุดเล่นคะ) จนเกิดความกลัว ยอมมาเฝ้าพระพุทธเจ้าและประกาศนับถือพระพุทธศาสนาตลอดชีวิต นอกจากปราบ

มัจฉริยโกถิยะแล้ว ท่านยังปราบันโปกนันทนาคราช (อยู่ในเขตสวดพาหุงฯ คาถาที่ ๗)

เมื่อนางวิสาขามหาอุบาสิกา สร้างวัดบุพพารามถวายพระพุทธเจ้า ๓ กรุงสาวดี พระพุทธองค์ทรงตั้งให้ท่านพระโมคคัลลานะเป็น **นวกัมมาริฎฐายี** คือ ผู้ควบคุมการก่อสร้าง (เทียบกับในปัจจุบันคงจะตรงกับวิศวกรโยธา) ที่วัดบุพพารามนี้มีโลหปราสาทอันสวยงาม ซึ่งแสดงว่านอกจากท่านพระโมคคัลลานะจะเป็น **'วิศวกรโยธา'** แล้ว ท่านยังเป็นสถาปนิกผู้ยอดเยี่ยมอีกด้วย

พระอัครสาวกทั้งสองปรินิพพานก่อนพุทธปรินิพพาน พระสารีบุตรปรินิพพานเมื่อวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ก่อนพระโมคคัลลานะ ๑๕ วัน พระโมคคัลลานะปรินิพพานเมื่อวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ซึ่งขณะนั้นท่านพำนักอยู่ที่ตำบลกาฬิลา แคว้นมคธ พวกเดียรถีย์ (คือพวกนักบวชนอกพระพุทธศาสนา) ได้จ้างพวกโจรมาลอบทำร้ายท่าน เพราะผลกรรมในอดีตที่ท่านเคยทุบตีบิดามารดาจนถึงแก่ความตาย จึงถูกโจรฆาตด้วยไม้จันทน์แหลกละเอียด แต่ก่อนจะปรินิพพาน ท่านได้ประสานร่างกายด้วยกำลังแห่งฌาน เหาะไปเฝ้าพระบรมศาสดา กราบทูลลาเข้าสู่พระนิพพาน เมื่อพระบรมศาสดาประทานอนุญาต จึงกลับมาปรินิพพานในที่เดิม พระบรมศาสดาเสด็จไปทำพิธีฌาปนกิจสรีระของท่าน แล้วรับสั่งให้นำอัฐิบรรจุไว้ในเจดีย์ใกล้ประตูวัดพระเวฬุวนารามนั่นเอง

การที่ท่านช่วยพระพุทธเจ้าประกาศพระศาสนา ทำให้ศาสนารุ่งโรจน์ เรืองรอง ศาสนาอื่นๆ ก็อับเฉาซาบลง พวกนักบวชนอกศาสนาจากที่เคยกินอิ่มนอนหลับ ร่างกายอ้วนท้วนสมบูรณ์ ก็ต้องกลายเป็นคนผอมแห้งแรงน้อย เพราะอดอาหาร ลามลักการะต่างๆ ที่เคยได้รับก็เสื่อมถอยไป จึงพากันโกรธแค้นและผูกอาฆาตในพระโมคคัลลานะ สุภาคิตจึงว่า **“แค่นี้ต้องชำระ”** จึงต้องจ้างพวกโจรมาทำร้ายทุบตีท่านจนร่างแหลกละเอียด และอาจารย์ก็จะกล่าวถึงอย่างละเอียดในฉบับหน้าเช่นกัน ติดตามอ่านนะคะ

๑๑... แค้นนี้ต้องชำระ

อ่านเรื่องพระโมคคัลลานะต่อจากฉบับที่แล้ว ซึ่งจบตอนพวกเดียรถีย์จ้างพวกโจรมาทำร้ายหุบตีท่าน เพราะผูกอาฆาตที่ท่านทำให้พวกตนต้องเสื่อมลาภสักการะ

พวกเดียรถีย์ได้ชักชวนพวกอุปัฏฐากของตน ซึ่งช่วยกัน ลงขัน จนได้เงินมาหนึ่งพันกหาปณะ (๑ กหาปณะ = ๔ บาท) แล้วให้เรียกพวกโจรมาสั่งว่า “พระเถระชื่อมหาโมคคัลลานะอยู่ที่กาฬิลา พวกเจ้าจงไปที่นั่นแล้วฆ่าพระเถระเสีย” สั่งเสร็จจึงมอบเงินจำนวนหนึ่งพันกหาปณะแก่พวกโจรผู้ซึ่งรับคำเพราะความโลภในทรัพย์และตั้งใจว่าจะฆ่าพระเถระ จากนั้นจึงพากันไปล้อมที่อยู่ของพระเถระไว้

พระเถระทราบความที่ท่านถูกพวกโจรล้อมไว้ จึงออกไปทางช่องลูกกุญแจด้วยฤทธิ์ ในวันนั้นพวกโจรจึงมิได้เห็นพระเถระ วันรุ่งขึ้นก็พากันไปล้อมที่อยู่ของท่านอีก พระเถระทราบอีกก็เหาะไปสู่อากาศ ผลปรากฏออกมาว่าในเดือนแรกและเดือนที่สอง พวกเดียรถีย์ก็มิได้ยังความตายให้เกิดแก่พระเถระ ครั้นเดือนที่สามพระเถระทราบเหตุที่ทำให้ถูกล้อมที่อยู่ถึงสามเดือน ว่ามาจากกรรมที่ท่านทำไว้ จึงมิได้หลบเลี่ยงเช่นทุกครั้ง

พวกโจรจับพระเถระได้แล้วจึงทุบกระดูกของท่านจนแตกยับเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย มีขนาดเท่าเมล็ดข้าวสารหัก เหยียงร่างท่านไปยังหลังพุ่มไม้ด้วยสำคัญว่า ตายแล้ว จึงพากันหนีไป เมื่อพวกโจรไปแล้ว พระเถระคิดว่าท่านจักเฝ้าพระศาสดาเสียก่อนแล้วค่อยปรินิพพาน จึงประสานอัฐภาพด้วยเครื่องประสาน คือ ฌาน ทำให้มันคงแล้วไปสู่นักพระศาสดาโดยทาง

อากาศ ถวายบังคมแล้วกราบทูลว่า

“ข้าพระองค์จักปรีณิพพาน พระเจ้าข้า” พระศาสดาตรัสถามว่า

“เธอจักปรีณิพพาน ณ ที่ใด”

“ที่กาฬลิลิตประเทศ พระเจ้าข้า” พระเถระตอบ

“โมคคัลลณะ ถ้ากระนั้นเธอกล่าวธรรมแก่เรา แล้วจึงค่อยไป เพราะบัดนี้เราไม่พบเห็นสาวกเช่นเธออีกแล้ว” พระศาสดาตรัส

พระเถระจึงถวายบังคมพระศาสดา แล้วเหาะขึ้นไปในอากาศ แผลงฤทธิ์มีประการต่างๆ กล่าวธรรมแล้วถวายบังคมลาพระศาสดา จากนั้นจึงเหาะไปปรีณิพพานยังกาฬลิลิตประเทศ (ประเทศในที่นี้หมายถึงหมู่บ้าน)

ข่าวว่าพวกโจรฆ่าพระมหาโมคคัลลณะได้กระฉ่อนไปทั่วชมพูทวีป พระเจ้าอชาตศัตรูทรงส่งจารบุรุษ (บุรุษสอดแนมหรือตำรวจลับ) ไปเพื่อสืบหาพวกโจร พวกโจรเหล่านั้นครั้งได้ทำหน้าที่เสร็จเรียบร้อยแล้วก็นำเงินไปซื้อสุรา นั่งดื่มสุรากันอยู่ในโรงสุราแห่งหนึ่ง ขณะดื่มสุรา โจรคนหนึ่งก็ถองหลังโจรอีกคนหนึ่งจนล้มลง คนที่ถูกถองจึงชูตะคอกคนที่ถองว่า

“เฮ้ย ไอ้หัวดี้อ ทำไมจึงถองกูเล่า” โจรผู้หนึ่งก็พูดขึ้นว่า

“เฮ้ย ไอ้โจรชั่วร้าย ก็พระมหาโมคคัลลณะนะมึงลงมือตีก่อนหรือไง” โจรอีกผู้หนึ่งก็พูดขึ้นว่า “ก็มึงไม่รู้ว่พระโมคคัลลณะถูกกูตีหรือ”

เมื่อพวกโจรเหล่านั้นพากันถองอ้างว่า “พระโมคคัลลณะกูตีแล้ว พระโมคคัลลณะกูตีเอง ฯลฯ” จารบุรุษได้ยินจึงจับโจรเหล่านั้นไว้ทั้งหมดแล้วกราบทูลแด่พระราชชา พระราชาให้เรียกพวกโจรมา แล้วตรัสถามว่า

“พวกเจ้าฆ่าพระเถระหรือ”

“เป็นอย่างนั้นพระเจ้าข้า”

“ใครใช้พวกเจ้าทำ”

“พวกสมณะเปลือยพระเจ้าข้า”

พระราชชาทรงรับสั่งให้จับสมณะเปลือยประมาณ ๕๐๐ แล้วให้ฝังไว้ในหลุมประมาณเพียงสะดือที่พระลานหลวง รวมกับโจรทั้ง ๕๐๐ คน ให้

กลบด้วยฟางแล้วก่อไฟเผา ครั้นทรงทราบว่าพวกเหล่านั้นถูกไฟไหม้แล้ว จึงรับสั่งให้เถิดด้วยเถิดเหล็ก ทำพวกนั้นทั้งหมดให้เป็นท่อนและหาท่อนมิได้ รับสั่งให้ทำการเสียบหลาวโจร ๔ คนไว้ที่ประตูพระนครทั้ง ๔ ทิศ

พวกภิกษุทั้งหลายสนทนากันในโรงธรรมว่า “น่าสังเวชจริง พระโมคคัลลณะมรณภาพไม่สมควรแก่ฐานะ” พระศาสดาเสด็จมา ตรัสถามว่า

“ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้พวกเธอนั่งประชุมกันด้วยเรื่องอะไร” เมื่อพวกภิกษุกราบทูลเรื่องที่ว่าพวกตนสนทนากัน พระผู้มีพระภาคจึงตรัสว่า

“ภิกษุทั้งหลาย โมคคัลลณะมรณภาพไม่สมควรแก่อัตภาพนี้เท่านั้น แต่เธอถึงมรณภาพสมควรแก่กรรมที่เธอทำไว้ในกาลก่อน” ภิกษุทั้งหลาย ทูลถามว่า

“ก็กรรมที่ท่านทำไว้ในกาลก่อนเป็นอย่างไรพระเจ้าข้า” พระพุทธองค์ จึงทรงนำเรื่องในอดีตของพระมหาโมคคัลลณะมาตรัสเล่าให้ภิกษุทั้งหลาย ฟังดังนี้

ในอดีตกาล กุลบุตรผู้หนึ่งเป็นชาวเมืองพาราณสี ทำกิจต่างๆ มี หุงข้าว บ้อนข้าว บำรุงมารดาผู้ตาบอด ช่างฝ้ายมารดาบิดารู้สึกสงสารบุตร อยากให้มีคนช่วยแบ่งเบา จึงบอกว่าจะหาภรรยามาให้ กุลบุตรนั้นบอกว่า เขาไม่ต้องการภรรยา เขาจะบำรุงท่านทั้งสองด้วยตัวเองตราบเท่าที่เขายังมี ชีวิตอยู่ มารดาบิดาก็ได้อ่อนนวยอย่างนี้อยู่ทุกวัน จนวันหนึ่งก็ได้หาหญิงสาวมาให้เป็นภรรยาเขา

หญิงนั้นบำรุงแม่ผัวพ่อผัวได้สองสามวันก็เบื่อจนถึงขั้นไม่อยากเห็นหน้า จึงบอกสามีว่า

“ฉันไม่อาจอยู่ร่วมกับพ่อแม่ของเธอได้” แล้วตีเตียนพ่อแม่ผัวต่างคน นานา สามีก็หาเชื่อถ้อยคำของผู้เป็นภรรยาไม่ หญิงนั้นจึงคิดหาอุบายที่จะทำ ให้สามีเชื่อ คิดได้แล้วก็ลงมือทำตามอุบายนั้น กล่าวคือ เมื่อสามีไปทำงาน ในป่า นางก็เอาปอ ก้านปอ และฟองข้าวต้มไปเรียรายไว้ในที่ต่างๆ ครั้น

สามีกลับมา เห็นบ้านเรือนเลอะเทอะก็ถามภรรยาว่าใครเป็นคนทำ นางก็ตอบว่า

“ก็คนแก่ตาบอดสองคนนั่นแหละ แก่ทั้งสองเที่ยวทำบ้านให้สกปรกไปหมด ฉันไม่อาจอยู่กับแก่ทั้งสองนี้ได้” เมื่อนางพร่ำบ่นอยู่อย่างนั้น กุลบุตรผู้บำเพ็ญบารมีมามากแล้ว ก็ยังแตกกับบิดามารดา เขาพูดว่า

“เอาเถอะ ฉันจะจัดการแก่ท่านทั้งสองเอง” แล้วจึงชวนมารดาบิดาให้บริโภคาหารจนอิ่มหน้าสำราญ แล้วชวนไปเยี่ยมญาติ โดยให้มารดาบิดาขึ้นเกวียนไป

เมื่อไปถึงกลางป่าจึงบอกบิดาว่า “พ่อครับ ช่วยถือเชือกไว้ วัวจักไปด้วยปลัก ในที่นี้มีพวกโจรชุมอยู่ ผมจะลงไป” ดังนี้แล้วจึงมอบเชือกให้บิดาถือไว้ ลงจากเกวียน แล้วเปลี่ยนเสียงทำให้เป็นเสียงพวกโจร มารดาบิดาได้ยินก็สำคัญว่ามีพวกโจรชุมอยู่ จึงบอกลูกว่า

“ลูกเอ๋ย พ่อและแม่แก่แล้ว เจ้าจงหนีเอาตัวรอดเถิด” กุลบุตรนั้นทำเสียงดุโจร ทูตมารดาบิดาแม่กำลังร้องบอกให้ลูกหนีไป ทูบจนตายแล้วทิ้งไว้ในป่า จากนั้นจึงกลับสู่บ้าน

พระศาสดาตรัสเล่ากรรมในอดีตของพระโมคคัลลานะ แล้วจึงตรัสว่า

ภิกษุทั้งหลาย โมคคัลลานะทำกรรมประมาณเท่านี้ต้องหมกไหม้อยู่ในนรกหลายแสนปี ด้วยวิบากที่ยังเหลือ จึงถูกทุบตีอย่างนั้นนั่นแล ร่วงละเอียดหมด ถึงมรณะสิ้น ๑๐๐ อัตภาพ โมคคัลลานะได้มรณะอย่างนี้ ก็พอสมแก่กรรมของตนเองแท้ พวกเดียรถีย์ ๕๐๐ กับโจร ๕๐๐ ประทุษร้ายต่อบุตรของเราผู้ไม่ประทุษร้าย ก็ได้มรณะที่เหมาะสมแก่กรรมของเขาเหมือนกัน ด้วยว่าบุคคลผู้ประทุษร้ายต่อบุคคลผู้ไม่ประทุษร้าย ย่อมถึงความพินาศฉิบหายด้วยเหตุ ๑๐ ประการเป็นแท้

ขออนุญาตอรรถาธิบายพระพุทธรวณะข้างต้น เพื่อว่าจะมีผู้สงสัยกล่าวคือ พระพุทธรองค์ตรัสกับภิกษุทั้งหลายผู้กำลังวิจารณ์ว่า พระมหา

โมคคัลลานะมรณภาพไม่สมควรแก่กรรม คือ เป็นถึงพระอัครสาวกเบื้องซ้าย และเป็นเอตทัคคะในทางมีฤทธิ์มาก แต่กลับมาถูกพวกโจรทุบจนร่างแหลกละเอียด ทั้งที่สามารถใช้ฤทธิ์หนีไปได้ พระพุทธองค์จึงทรงอธิบายแก่ภิกษุเหล่านั้นว่า พระมหาโมคคัลลานะมรณภาพไม่สมควรแก่อัตภาพนี้คือชีวิตนี้เท่านั้น แต่สมควรกับกรรมที่ท่านทำไว้ในกาลก่อน คือ การทุบตีมารดาบิดาจนถึงแก่ความตาย ซึ่งกรรมที่ท่านทำเป็น *ครุกรรม* เรียกอีกอย่างว่า *อนันตริยกรรม* ซึ่งเป็นกรรมหนัก กรรมที่บาปหนักที่สุด ตัดทางสวรรค์ ตัดทางนิพพาน กรรมที่ให้ผลคือความเดือดร้อนไม่เว้นระยะเลย ผลของการทำอนันตริยกรรมในอดีตชาติ ทำให้ท่านต้องหมกหม้มอยู่ในนรกหลายแสนปี พันกรรมจากรนกลแล้วท่านยังต้องชดใช้เศษของกรรม (วิบากที่ยังเหลือ) คือต้องถูกทุบตีอย่างนั้นถึง ๑๐๐ อัตภาพ (ชีวิต) การที่ท่านแม้เป็นพระอรหันต์แล้ว แต่ต้องมามรณภาพเช่นนี้ก็สมแก่กรรมที่ท่านทำแล้ว

นอกจากนี้พระพุทธองค์ยังตรัสอีกว่า

ผู้ใดประทุษร้ายในท่านผู้ไม่ประทุษร้ายทั้งหลาย ผู้ไม่มีอาชญาด้วยอาชญา ย่อมถึงฐานะ ๑๐ อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่งพลันทีเดียว คือ ถึงเวทนากล้า ๑ ความเสื่อมทรัพย์ ๑ ความสลายแห่งสตรีระ ๑ อาพาธหนัก ๑ ความฟุ้งซ่านแห่งจิต ๑ ความขัดข้องแต่พระราชา ๑ การถูกกล่าวดูอย่างร้ายแรง ๑ ความย่อยยับแห่งเรือญาติ ๑ ความเสียหายแห่งโภคะทั้งหลาย ๑ อีกอย่างหนึ่ง ไฟป่าย่อมไหม้เรือนของเขา ผู้นั้นมีปัญญาทรม เมื่อกายแตกย่อมเข้าถึงนรก (จากพระธรรมปทัฏฐกถาแปล ภาค ๕ หน้า ๑๐๐)

พระพุทธทวจนะที่อัญเชิญมานี้ ท่านผู้อ่านคงจะได้พบเห็นบุคคลดังกล่าวนี้บ้างไม่มากก็น้อย ในชีวิตของอาจารย์ทั้งพบและเห็นมาหลายต่อหลายราย ทั้งที่ใกล้ตัวและไกลตัว เป็นอย่างนั้นจริงๆ ยกตัวอย่างเรื่องหนึ่ง ที่อาจารย์รู้แจ้งเห็นจริงโดยไม่ต้องอิงนิยายก็คือ อาจารย์หญิงคนหนึ่งถูกประกาศจะอุ้มไปฆ่า ทั้งที่ตัวเองเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์คนนั้น อาจารย์ก็ไม่โกรธ (แต่ก็กลัว) แถมแค้นเมตตาให้ลูกศิษย์ทุกคนว่า “อย่าได้มีเวรมีกรรม

ต่อกันเลย อาจารย์ไม่เคยคิดร้ายต่อคุณเลยจริงๆ ขอให้เปลี่ยนความคิดเสียเถิด” แต่เขาคงไม่มีบุญจึงไม่ยอมเปลี่ยนความคิด ไม่นานก็เลยเสียชีวิตด้วยเรื่องที่ไม่ควรเสีย เพื่อนๆ เขามาบอกอาจารย์หญิงคนนั้นว่า ก่อนตาย เขาฟังชานมาก (เข้าข้อ “ความฟังชานแห่งจิต”) และพูดว่าจะไปขอโทษอาจารย์ แต่ก็ตายเสียก่อน

อีกรายผู้หญิงคนหนึ่งร่ำรวยด้วยทรัพย์ที่ได้มาด้วยมิชอบ ต่อมา มีนักเขียนสตรีคนหนึ่งนำเรื่องของเธอไปเขียนเป็นนิยาย เธอก็จ้วงมือปืนไปยิงถึงบ้าน แต่สตรีผู้นั้นได้รับโทรศัพท์จากพระอริยเจ้ารูปหนึ่งบอกว่าให้ไปอยู่วัด ห้ามอยู่บ้านอย่างเด็ดขาด เธอก็ไม่เชื่อและไม่ยอมไป พระอริยเจ้าองค์นั้นจึงบอกว่าถ้าไม่ไปจะประสบเหตุร้ายแรงมากถึงเลือดตกยางออก ขอรับรองให้ไป เธอก็เลยต้องไป บ่ายวันหนึ่งขณะเดินจงกรมอยู่ที่วัด ก็เกิดนิมิตขึ้นในใจว่าผู้หญิงชื่อนี้ๆ ได้จ้วงคนมายิง เธอก็เชื่อเพราะรู้จักตัวคนคนนั้น ร้ายกาจมาก (คนที่รู้จักหญิงคนนี้เล่าให้ฟัง) แล้วก็จริงดังที่พระอริยเจ้าโทรศัพท์มาบอก เพราะเมื่อเธอกลับจากวัด เพื่อนบ้านเล่าให้ฟังว่ามีชายฉกรรจ์สามคนหาทางนำกล้ว แต่งชุดทหารพราน ขับรถมาจอดหน้าบ้านไม่ดับเครื่อง พูดโทรศัพท์มือถือถือว่า “บ้านนั้นะ” พอเพื่อนบ้านออกมาจะดูทะเบียนรถ ก็รีบขึ้นรถขับออกไปโดยเร็ว

เธอนำเรื่องนี้ไปเล่าให้พระอริยเจ้าองค์นั้นฟัง และไปเข้ากรรมฐานที่วัดของท่าน (ก่อนหน้านั้นไปเข้ากรรมฐานอีกวัดหนึ่ง) ท่านก็บอกว่าตอนท่านนั่งกรรมฐาน เห็นผู้หญิงหน้าตาอย่างนี้ๆ จ้างชายสามคนให้เงินเสร็จสรรพให้มายิงเธอ ฟังแล้วเธอก็ไม่โกรธ ได้แต่แม่เมตตาให้ ในเวลาไม่นานนักผู้หญิงคนที่จ้วงมือปืนไปยิงก็ต้องถึง “ความเสื่อมทรัพย์” และ “ความขัดข้องแห่งพระราชา” คือถูกฟ้องหลายคดี ต้องเสียเงินเสียทองไปมากมายมหาศาล ทุกวันนี้ก็อยู่ร้อนนอนทุกข์ ทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบก็หมดไปๆ หันตาเห็น

ที่อาจารย์ยกมาเพียงสองกรณีจากหลายๆกรณี ก็เพื่อจะแสดงให้เห็น

ผู้อ่านเห็นว่า คำทรงสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเป็นจริงทุกเมื่อ คนที่มีปัญญาพิจารณาแล้วย่อมไม่ก่อกรรมทำชั่ว แต่คนไร้ปัญญาแม้แต่ต้นหนานาชีวิต เทียบก่อกรรมทำชั่วให้กับผู้คนโดยไม่เลือกหน้า เขาย่อมถึงฐานะ ๑๐ อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่งพลันทีเดียว คือจะได้รับผลกรรมทันตาเห็น ไม่มีหรอกค่ะที่ทำชั่วแล้วได้ดี หรือทำดีแล้วได้ชั่วอย่างที่เชื่อกันมาผิดๆ นะ ไม่มีจริงๆ ค่ะ

อาจารย์ได้รับจดหมายจากคุณดวงพร ซึ่งเขียนมา ๔ หน้ากระดาษสมุด อาจารย์เคยนำจดหมายของเธอลงในคอลัมน์นี้ได้ร่วมมณฑารพ บทที่ ๔๓ และ ๔๔ มาแล้ว ท่านผู้อ่านที่เป็นแฟนคอลัมน์นี้คงจะจำได้ เธอเป็นคนที่มีทุกข์มากมายเหลือเกิน แต่เมื่อเธอสวดมนต์ปฏิบัติธรรมตามที่อาจารย์แนะนำ เธอก็มีความสุขมากขึ้น มีความทุกข์น้อยลง อาจารย์จะนำลงเท่าที่พอจะลงได้นะคะ

กราบแทบเท้าอาจารย์สุจิตรา อ่อนค้อม

กราบขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงที่ได้กรุณาต่อหนู โดยให้คนนำหนังสือมาให้ชุดใหญ่ หลังจากที่หนูเขียนจดหมายไปหาอาจารย์เมื่อต้นปีนี้ ตอนแรกหนูคิดว่า อาจารย์ไม่ได้อ่านจดหมายของหนู เพราะเห็นว่ามันแล้วไม่ได้ตอบมา คงมีจดหมายไปมาก จนหนูเองก็ลืมไปแล้ว และก็อัศจรรย์ ก่อนวันเกิดสองวันก็มีคนนำหนังสือจากอาจารย์มาให้ หนูปลาบปลื้มใจมาก และอยากขอบพระคุณอาจารย์สักพันครั้ง อาจารย์กรุณาต่อหนูมากจริงๆ หนูเองกลัวอาจารย์จะรังเกียจหนู เพราะเรื่องของหนูมันเกิดจากการทำชั่วของตัวเอง แต่ปรากฏว่าอาจารย์เป็นผู้มีเมตตากรุณา มากจริงๆ ค่ะ หนังสือของอาจารย์เป็นของขวัญชิ้นแรกของฉันวันเกิดครบรอบ ๓๔ ปีของหนูค่ะ เป็นปีที่ดีของหนูจริงๆ

หนูโทรศัพท์ไปหาอาจารย์เมื่อวันที่ ๒๖ ก.ค. (๔๘) ซึ่งเป็นวันเกิดพอดีอาจารย์ไม่อยู่ หนูได้ฝากขอบพระคุณไว้ หนูมีเรื่องอยากเล่าให้อาจารย์ฟังค่ะ เพื่อว่าอาจารย์จะได้นำไปเป็นข้อมูลเขียนหนังสือ เพื่อเป็นวิทยาทาน

แก่ผู้มีทุกข์แบบเดียวกับหนูอีกมากมาย และให้ผู้ที่กระทำชั่วผิดศีลได้ระลึก เพื่อกลับใจนะค่ะ เรื่องมีดังนี้

สืบต่อจากจดหมายฉบับแรกของหนู (เรื่องของดวงพร ที่เป็นเมียน้อย จำเป็นค่ะ) ตอนเขียนหนูกำลังทุกข์มาก ถูกกดดันจากสิ่งแวดล้อมทุกอย่าง สามีก็ร้ายใส่สุดๆ นะค่ะ เขียนจดหมายไปร้องไห้ไป เขียนเสร็จก็เอาไปส่ง หนูชอบอ่านหนังสือมากๆ ไม่ค่อยเข้าทางธรรมะเท่าไร สวดมนต์ก็นานๆ ที่ ทำบุญตามวาระไม่จริงจังมาก เป็นพุทธตามทะเบียนบ้านค่ะ แต่ในใจ นับถือพระพุทธเจ้าสุดๆ นะค่ะ ใครมาว่าไม่ได้ โกรธสุดๆ แต่ไม่สนใจศึกษาธรรม (ช่วงเมื่อก่อนเป็นอย่างนี้) วันหนึ่งหนูไปร้านหนังสือ ตากระทบกับหนังสือ สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ของอาจารย์ซึ่งวางอยู่เด่นมาก เลยซื้อมาอ่านแล้ววางไม่ลง อ่านจบภายในสองวัน หลังจากวันนั้น สวดมนต์ทุกวัน ทำความสะอาดโต๊ะพระเป็นการใหญ่ จัดห้องพระใหม่ ไม่ให้สกปรกรุงรัง แล้วไปร้านหนังสืออีก กวาดมาหมดทุกเล่มของอาจารย์ อ่านของ หลวงพ่อจรัญด้วย เกิดแรงบันดาลใจ อยากไปปฏิบัติธรรมมากๆ ช่วงนั้น สามีว่าหนูบ้า

วันหนึ่งไปหาหนังสือธรรมะอีก ซึ่งหนังสือธรรมะทุกเล่มที่มีอยู่ ไม่ว่าจะ เป็นของหลวงพ่อดีอะไร ช่วงนั้นเลยกลายเป็นช่วงศึกษาสุดๆ ไปเลย ยังไม่ได้ปฏิบัติค่ะ เพราะทำไม่เป็น อ่านกับปฏิบัติไม่เหมือนกันนะค่ะ อ่านเฉยๆ ใ้ว่าจะเข้าใจ ต้องลงมือทำ แต่ต้องไปฝึกกับครูอาจารย์ หนูเห็นด้วยกับอาจารย์ค่ะ ตอนนั้นก็ลองฝึกขั้นต้นดูก่อน เวลาไปวัดจะได้ไปเร็วๆ

ที่เล่ามาทั้งหมดนี้เป็นการเกริ่นเรื่องค่ะ จะเริ่มเข้าเรื่องนะค่ะ (อัศจรรย์ที่ธรรมะจัดสรรให้หนูไปพบธรรม) หลังจากเขียนจดหมายไปหาอาจารย์ สองสามวันแรกยังจิตตกอยู่ พออ่านหนังสือธรรมะหลายๆ จิตเริ่มดีขึ้น ไม่ซุ่มซ่ามหรือโกรธเคืองมากนัก ทำให้คิดได้ว่าอย่าโกรธเขาเลย เขาทำไม่ดีกับเราก็ต่างเถอะ เราแก่เขาไม่ได้หรอก แก่ใจเราดีกว่า คิดได้อย่างนี้หนูก็ตั้งใจ อธิษฐานจิตว่าจะไม่ทะเลาะกับสามี จะเลี้ยงลูกให้ดีที่สุด จะให้อภัย

ภรรยาหลง และขออภัยต่อภรรยาหลงที่บางครั้งเราก็ไม่ดีต่อเขา และ
สวดมนต์ทุกวัน บางวันไม่มีเวลาจริงๆ ก็สวดอย่างน้อย พุทธคุณ ธรรมคุณ
สังฆคุณ หนูตั้งใจตั้งแต่วันมาฆบูชาณะค่ะ นี่ก็ประมาณ ๓-๔ เดือน ที่
พยายามทำนะค่ะ อ้อ แล้วสมาทานศีล ๕ ค่ะ พยายามถึงศีล ๕ อย่าง
ตั้งใจ เมื่อก่อนตีมนิ้วเล็บๆ น้อยๆ นานๆ ที เดียวนี้ไม่แตะต้องเลยคะ
ไม่อยากสะสมความชั่ว สะสมมากแล้วคะ พอแล้ว จะสะสมความดีตั้งแต่
อายุขนาดนี้แหละคะ จนกว่าจะตายจากโลกไป ฆ่าสัตว์หนูไม่ฆ่าอยู่แล้ว ยุง
มด งดหมด ข้อ ๒ นี่สบายมาก ไม่ชอบเป็นทุนเดิม ข้อ ๔ ต้องระวัง
เพราะบางทีเผลอ ส่วนข้อ ๓ หนูยังแคลงใจคือ สามีหนูเขาเป็นสามีภรรยา
หลงด้วย และเราอยู่เป็นครอบครัวเดียวกัน หนูจะผิดศีลไหมคะ ไม่แน่
ใจคะ เพราะภรรยาหลงก็ยอมรับและรักหนูดีอยู่ ไม่โกรธเคืองหนูแล้ว หนู
ก็ลำบากใจ กลัวบาปมากๆ กลัวต้องไปตกนรกเพราะศีลข้อ ๓ นี่แหละ
จึงถือโอกาสเรียนถามนะค่ะ

หลังจากที่หนูตั้งใจทำอย่างนี้ประมาณไม่ถึงสองเดือน ชีวิตดีขึ้นมาก
จิตใจหนูเย็นลง ไม่โกรธง่ายอีกแล้ว เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น ใครทำไม่
ดีใส่ก็ไม่โกรธ ไม่แค้น ให้อภัยและยังสามารถรักเขาได้อีก และมอง
เห็นความดีของเขาได้ชัดเจนมากขึ้น มองความเลวของตัวเองได้ชัดขึ้น ทำให้
เราไม่ทุกข์คะ และเข้าใจได้ว่าใครทำไม่ดีเขาต้องรับผลของเขา เราควรสงสาร
เขาให้มาก และเราไม่มีอะไรจะเสีย เพราะเกิดมาเราก็ไม่มีอะไรมา ใครจะโกง
เรา ใครจะตำเรา ใครจะโกรธเราก็ช่างเถอะ อย่าเอามาเป็นอารมณ์ ทำดีไว้
ก่อนได้กำไร อาจารย์คะ จากที่หนูคิดได้แบบนี้คะ มันมีแต่ความเย็น
สบายลึๆ มากๆ เลยคะ บรรยายไม่ถูก ถ้าใครอยากทราบว่ามันเย็นลึๆ
อย่างไรก็ลองทำดูนะค่ะ และผลที่ได้ไปถึงลูกๆ และสามีคะ

สามีไม่ดูตำหนุอีกเลย ทำดีกับหนูมากจริงๆ ดูแลเอาใจใส่ดีมาก ลูกๆ
เชื่อฟังและช่วยแม่ทำงานมากขึ้น (ลูกหนู ๒ ลูกเมียหลง ๒) และกราบ
หนูก่อนนอนทุกวัน ลูกๆ น่ารักมากทำให้หนูชื่นใจ เขา ๔ คน ก็รักกัน

ดีค่ะ ตอนนี่ลูกๆ ทุกคนสวดมนต์ก่อนนอนทุกคืน ส่วนภรรยาหลงเขา
เป็นคนดีอยู่แล้ว สวดมนต์ประจำ สวดก่อนนอนอีก หนูไม่อยากรวยแล้ว
ค่ะ หนูอยากเหมือนที่อาจารย์เป็น อยากบรรลุถึงฝั่ง ไม่อยากเกิดอีก หนู
กลัวเกิดมาด้วยความไม่รู้ แล้วก็ทำบาปอีก ทำแล้วก็ต้องผูกติดตัวไปไม่จบสิ้น
เดี๋ยวลงนรก เดี่ยวขึ้นสวรรค์ เดี่ยวเกิดเป็นสัตว์ มันน่าเศร้านะคะ หนูมอง
ชีวิตคนรวย เห็นแล้วน่าสงสารมาก รวยแต่หาความสุขไม่ได้ ยิ่งรวยยิ่งอยาก
ได้ รวยไม่พอสักที นั่งรถคันละ ๓ ล้านก็ไม่สบาย ต้องคันละ ๑๐๐ ล้าน
ดูแล้วเหนื่อยแทน หนูกลัวค่ะ กลัวรวยแล้วลืมหิวแล้วเมาสร้างบาปอีก เลย
ไม่อยากเกิดแล้ว เกิดมารวยแล้วหลงความสบาย เผลอทำชั่วก็ลำบากอีก
มันจะวนเป็นวงกลมเหมือนงูกินหาง ถ้าชีวิตหนูมีโอกาสรวยนะคะ ในชีวิต
นี้หนูจะทำบุญให้มากๆ จะช่วยให้คนหลุดพ้นจากหลุมปลักให้มากเท่าที่
กำลังจะทำได้ ให้ความรู้ ให้ความคิด ให้สติปัญญา อย่างที่หลวงพ่อบ
จรัญท่านทำอยู่ (และอาจารย์ทำอยู่นะค่ะ) ดีมากที่สุดเลย หนูจะเอาเงิน
ไปทำแบบนี้ค่ะ

๑๒... สุ่มงคลเศรษฐี

เรื่องพระมหาโมคคัลลานะจบลงด้วยความเศร้าสลด เพราะพระเถระถูกพวกโจรทุบจนกระดูกแหลกไปทั้งร่าง และโจรเหล่านั้นก็ได้รับโทษทัณฑ์สมควรแก่กรรมที่ทำ พระพุทธเจ้าตรัสแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ผู้ใดประทุษร้ายในท่านผู้ไม่ประทุษร้าย ย่อมถึงฐานะ ๑๐ อย่างดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ต่อไปจะกล่าวถึงคุณวิเศษอีกประการหนึ่งของพระเถระ คือท่านเคยเห็นเปรตถูกไฟไหม้ เปรตตนนั้นชื่อ **อชครเปรต** (อ่านว่า อะชะคะระเปรต) เรื่องนี้ปรากฏใน **พระธัมมปทัฏฐกถาแปล ภาค ๕** ดังนี้

สมัยหนึ่ง พระมหาโมคคัลลานเถระกับพระลักขณเถระ (หนึ่งในพระขวัลิ) ลงจากเขาคิชฌกูฏ พระมหาโมคคัลลานะเห็นอชครเปรตซึ่งมีขนาดใหญ่โตด้วยทิพยจักขุ (คือตาทิพย์) เปรตนั้นมีเปลวไฟตั้งขึ้นตั้งแต่ศีรษะลามไปถึงหาง ตั้งแต่หางลามไปถึงศีรษะ และตั้งขึ้นด้านข้างทั้งสองไปรวมอยู่ที่กลางตัว พระเถระครั้นเห็นเปรตนั้นแล้วจึงยิ้ม พระลักขณเถระ (ซึ่งไม่เห็นเปรต เพราะไม่ได้ทิพยจักขุเหมือนพระเถระ) จึงถามเหตุแห่งการยิ้ม พระเถระตอบว่า

“ผู้มีอายุ กาลนี้มีศาลแห่งการตอบปัญหา ท่านคอยถามผมในสำนักพระศาสดาเถิด” แล้วพระเถระสองรูปก็เที่ยวบิณฑบาตไปในกรุงราชคฤห์

เมื่อพระเถระทั้งสองไปยังสำนักพระศาสดา พระลักขณเถระจึงถามปัญหาอีก พระเถระจึงตอบว่า

“ผู้มีอายุ ผมได้เห็นเปรตตนหนึ่งในขณะลงจากเขา และการที่ยิ้มก็เพราะคิดว่า เปรตขนาดใหญ่โตถึงปานนี้ผมไม่เคยเห็นเลย” พระบรมศาสดาจึงตรัสชี้ว่า

“ภิกษุทั้งหลาย สาวกของเราเป็นผู้มีจักขุอยู่นอ” ทรงรับรองถ้อยคำของพระเถระแล้วจึงตรัสว่า

“ภิกษุทั้งหลาย เปรตนั้นแม้เราก็ได้เห็นแล้วว่าที่โพธิมณฑลสถานเหมือนกัน แต่เราไม่พูด เพราะคิดว่า ก็แลชนเหล่าใดไม่ฟังเชื่อคำของเรา ความไม่เชื่อของคนเหล่านั้นพึงเป็นไปเพื่อหาประโยชน์เกื้อกูลมิได้ บัดนี้ เราได้โมคคัลลานะเป็นพยานแล้วจึงได้พูด” เมื่อภิกษุทั้งหลายกราบทูลถามบุพพกรรมของเปรตนั้นแล้ว พระศาสดาจึงตรัสเล่าดังนี้

ในกาลแห่งพระพุทธเจ้าทรงพระนามว่ากัสสป เศรษฐีชื่อ สุมงคล ฐู่พื้นด้วยแผ่นอิฐทองคำ แล้วให้สร้างวิหารในที่นั้น มีขนาด ๕๐๐ วา ด้วยทรัพย์จำนวนมาก และให้ทำการฉลองวิหารด้วยทรัพย์เท่ากับจำนวนที่สร้าง วันหนึ่งเศรษฐีไปสู่นักพระศาสดาแต่เช้าตรู่ เห็นโจรคนหนึ่งนอนเอาผ้ากาสาจะคลุมร่างตลอดถึงศีรษะ ทั้งมีเท้าเปื้อนโคลนอยู่ในกาลาหลังหนึ่งใกล้ประตูพระนคร จึงกล่าวว่า

“เจ้าคนนี้มีเท้าเปื้อนโคลน คงเป็นนักท่องราตรีแล้วมานอนอยู่ที่นี้”

โจรเปิดหน้าเห็นเศรษฐีแล้วคิดในใจว่า “เออเนะ เราจะรู้กรรมที่ควรทำแก่มัน” ดังนี้แล้วผูกอาฆาตไว้ จากนั้นก็ได้ทำการเผาของเศรษฐี ๗ ครั้ง ตัดเท้าโคทั้งหลายในคอก ๗ ครั้ง เผาเรือน ๗ ครั้ง เมื่อทำดังนี้แล้วก็ยังไม่อาจะรับความขุ่นเคืองลงได้ จึงวางแผนด้วยการตีสนิทกับคนใช้ของสุมงคลเศรษฐี แล้วถามคนใช้ว่า อะไรคือสิ่งที่เศรษฐีรักมากที่สุด คนใช้ตอบว่าสิ่งที่เศรษฐีรักไปกว่าพระคันธกุฎีย่อมไม่มี โจรนั้นคิดว่า “เอาละเราจักเผาพระคันธกุฎีเพื่อยังความแค้นให้ดับไป”

เมื่อพระศาสดาเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในเมือง โจรจึงไปทุบหม้อน้ำสำหรับดื่มและสำหรับใช้ แล้วจุดไฟเผาพระคันธกุฎี เศรษฐีทราบข่าวไฟไหม้

พระคันธกุฎีที่ตนสร้างถวายก็เดินมาดู ครั้นมาถึงพระคันธกุฎีถูกไฟไหม้หมดแล้ว กระนั้นความเสียใจแม้สักเท่าปลายขนเนื้อทรายก็มิได้มี เขาคุ้มแขนข้างซ้ายเข้ามา ประบด้วยมือข้างขวาอย่างตั้ง ประชาชนยืนอยู่ ณ ที่ใกล้ ถามท่านเศรษฐีว่า

“นายขอรับ เพราะเหตุใดท่านจึงประบมือ ในเมื่อพระคันธกุฎีที่ท่านสละทรัพย์จำนวนมหาศาลสร้างขึ้นมาถูกไฟไหม้”

เศรษฐีตอบว่า “พ่อแม่ทั้งหลาย ข้าพเจ้าทำกรรมประมาณเท่านี้ ซึ่งว่าได้ฝังทรัพย์ไว้ในพระศาสนาที่ไม่สาธณะแก่อันตรายมีไฟเป็นต้น ข้าพเจ้าจึงมีใจยินดี ประบมือด้วยคิดว่า ‘เราจักได้สละทรัพย์ประมาณเท่านี้สร้างพระคันธกุฎีถวายพระศาสดาอีก’ ” แล้วเศรษฐีก็สละทรัพย์จำนวนมากเท่าครั้งแรก สร้างพระคันธกุฎีถวายแด่พระศาสดา ซึ่งมีภิกษุ ๒๐,๐๐๐ รูป เป็นบริวาร

ฝ่ายโจรเห็นเช่นนั้นก็คิดว่า “เราไม่ฆ่าเจ้าเศรษฐีผู้นี้เสีย ก็จะไม่อาจทำให้เกือเงินได้ เอาเถอะ เราจะฆ่ามันเสีย” ดังนี้แล้วจึงซ่อนกฤษไว้ในผ้าถุง เดินเตร้อยู่ในวิหารถึง ๗ วัน ก็ยังไม่ได้โอกาสที่จะฆ่าเศรษฐี

สุมงคลเศรษฐีถวายทานแด่ภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุขตลอด ๗ วัน ถวายบังคมพระศาสดาแล้วกราบทูลว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ บุรุษหนึ่งเฝื่อนาของข้าพระองค์ ๗ ครั้ง ตัดเท้าโคในคอก ๗ ครั้ง เฝื่อน ๗ ครั้ง บัดนี้แม้พระคันธกุฎีก็คงจะเป็นเจ้าคนนั้นแหละเฝื่อน ข้าพระองค์จึงขอให้ส่วนบุญในทานนี้แก่เขาก่อน”

โจรได้ยินดังนั้นก็เกิดระทมทุกข์ว่า “เราทำกรรมอันหนักหนอ ถึงกระนั้นบุรุษนี้ก็ได้มีความแค้นเคืองเราแม้แต่น้อย ยิ่งกลับให้ส่วนบุญในทานนั้นแก่เราก่อนอีกด้วย ไม่สมควรเลยที่เราคิดประทุษร้ายในบุรุษนี้ แม้เทวทัณฑ์ที่พึงตกลงบนกระหม่อมของเราผู้ไม่ให้บุรุษผู้เห็นปานนี้อดโทษให้” ดังนี้แล้วจึงไปหมอบลงที่เท้าของเศรษฐี กล่าวว่

“นายขอรับ ขอท่านจงกรุณาอดโทษแก่ผมเถิด”

“อะไรกันนี่” เศรษฐีถามขึ้นอย่างงงๆ

“นายขอรับ ผมได้ทำกรรมประมาณเท่านี้ๆ ขอท่านจงอดโทษนั้น แก่ผมเถิด” แล้วจึงเล่าเรื่องที่ตนทำกรรมแก่เศรษฐีตั้งแต่เขามาจนถึงเฝ้าพระคันธกุฎี

“เราไม่รู้มาก่อนเลยว่าเหตุใดเจ้าจึงโกรธเราถึงกับต้องทำกรรมอย่างนี้ๆ” เศรษฐีถามโจร โจรจึงเล่าสาเหตุที่ตนผูกอาฆาตเศรษฐี เศรษฐีระลึกได้ถึงถ้อยคำที่ตนพูดกับโจรในวันนั้น จึงกล่าวคำขอโทษว่า

“เออพ่อ เราพูดจริง เจ้าจงอดโทษนั้นให้แก่เราเถิด ลูกขึ้น เรอดโทษให้เจ้าแล้ว จงไปเสียเถิด” โจรจึงบอกเศรษฐีว่า ตนจะขอเป็นทาสรับใช้เศรษฐี จะให้บุตรและภรรยาเป็นทาสรับใช้ด้วย เศรษฐีจึงพูดกับโจรว่า

“ແ່ນ่พ่อ เมื่อเรากล่าวคำมีประมาณเท่านี้ เจ้าก็ได้ทำการตัดเห็นปานนี้ เราไม่อาจจะกล่าวอะไรๆ กับเจ้าผู้อยู่ในเรือนได้เลย เราไม่มีกิจเกี่ยวกับเจ้าผู้จะอยู่ในเรือน เรอดโทษให้แก่เจ้า ไปเถิดพ่อ”

ด้วยกรรมที่โจรนี้ทำ เมื่อกาลสิ้นอายุ เขาได้ไปเกิดในอเวจีนรก ใหม่ อยู่ในอเวจีนรกสิ้นกาลนาน ในกาลบัดนี้เกิดเป็นอชครเปรตถูกไฟไหม้อยู่ที่เขาศิขณกุฎด้วยเศษแห่งกรรมที่ยังเหลือ

พระศาสดา (คือพระพุทธเจ้าพระองค์ปัจจุบัน) ครั้นตรัสบุพพกรรมของเปรตนั้นแล้ว จึงตรัสว่า

“ภิกษุทั้งหลาย ธรรมดาคนพาลทำกรรมอันลามกอยู่ย่อมไม่รู้ แต่ภายหลังแล้วร้อนอยู่เพราะกรรมอันตนทำแล้ว ย่อมเป็นเช่นกับไฟไหม้ป่า ด้วยตนของตนเอง” ดังนี้แล้วได้ตรัสพระคาถาว่า

อถ ปาปานิ กมฺมานิ กรํ พาโล น พุชฺชติ

เสหิ กมฺเมหิ ทุมฺเมโธ อคฺคิทฺตุโฌว ตบฺปตฺติ

อันคนพาล ทำกรรมทั้งหลายอันลามกอยู่ย่อมไม่รู้

บุคคลมีปัญญาทราวม ย่อมเดือดร้อน ดุจถูกไฟไหม้เพราะกรรมของ

ตนเอง

จบเรื่องอชครเปรตด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของท่านพระมหาโมคคัลลานะ เพราะถ้าพระเถระมิได้เห็นเปรตด้วยทิพยจักขุของท่าน เราก็คงไม่ทราบเรื่องราวของอชครเปรตตนนี้ เพราะแม้พระพุทธรองค์ก็ทรงเห็น แต่ไม่ตรัสแก่ผู้ใด ด้วยทรงเห็นว่าหากพระองค์ตรัสเล่าเรื่องนี้แล้วคนฟังไม่เชื่อ ก็จะไม่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขาแต่ประการใด ครั้นได้พระมหาโมคคัลลานะมาเป็นพยาน พระองค์จึงตรัสเล่าให้พระภิกษุทั้งหลายฟัง คุณวิเศษของท่านพระมหาโมคคัลลานะเป็นของเฉพาะตน จะเห็นว่าท่านเดินมากับพระลักขณเถระซึ่งเป็นหนึ่งในพระขมูล (คงจำขมูลสามพี่น้องและบริวารหนึ่งพันได้ใช่ไหมคะ ที่พระพุทธรองค์เสด็จไปโปรดหลังจากที่ทรงส่งพระอรหันตสาวก ๖๐ องค์ไปประกาศพระศาสนาเป็นรุ่นแรก) แต่พระลักขณเถระก็ทำเห็นอชครเปรตไม่

เป็นอันว่าโจรผู้นั้นได้รับกรรมหนักหนาสาหัสมาก คือตกนรกอเวจีอยู่ตั้งนาน (อายุศาสนาของพระพุทธรเจ้าพระนามกัสสป เท่ากับ ๒๐,๐๐๐ ปี) พ้นจากนรกแล้ว ในศาสนาของพระพุทธรเจ้าพระนามสมณโคดม ก็ยังเกิดเป็นเปรตเพราะเศษกรรมนั้น สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องจริงที่พระพุทธรองค์ทรงล่วงรู้ด้วยพระวราญาณ สมัยพุทธกาลคนจึงกลัวบาปกันมาก แต่สมัยนี้คนไม่เชื่อกันแล้วกรรมง่าบาปบุญมีจริง จึงได้ก่อกรรมทำชั่วกันทุกวัน ออกากเป็นใหญ่เป็นโต แต่สร้างความชั่วร้ายไว้เต็มแผ่นดิน ศีลสักข้อเดียวก็ไม่มี เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อนไปทุกหย่อมหญ้า แบบนี้กรรมหนักกว่าอชครเปรตหลายร้อยเท่า แล้วจะมีโอกาสได้เกิดมาเป็นมนุษย์อีกหรือไม่หนอ ขอฝากไปคิดด้วยค่ะ

ไปว่าเขอีกแล้ว เอ ที่จริงก็ไม่ได้ว่านะ แค่อยากเตือนให้เขาเกิดสำนึกที่ติงาม สงสารไม่อยากให้เขาไปเกิดในอบายนะ แต่ถ้าเขามีตบอดมองไม่เห็นทางสว่างก็ต้องปล่อยไปตามกรรม คงช่วยมากกว่านี้ไม่ได้ เพราะ ดีชั่วตัวทำ สูงต่ำทำตัว ไม่มีใครเขามาทำให้แต่ประการใด หลวงปู่องค์หนึ่งบอกว่โลกกำลังเปลี่ยนมิติ เกิดกลียุค ผู้คนจะล้มตายเป็นอันมาก คนชั่วจะมีอำนาจ

แต่ก็เป็นอำนาจที่ไม่จีรัง ผลสุดท้ายต้องประสบกับความผิดหวัง สูญเสีย
อภัยศอดตุส คนที่จะอยู่เย็นเป็นสุขก็คือผู้ที่หันเข้ามาในร่มเงาของพระศาสนา
คือท่านผู้อ่านและผู้เขียนคอลัมน์นี้ ตลอดจนศาสนิกชนทั้งหลายที่ยึดมั่น
ในคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ส่วนคนทุกข์ทั้งหลายก็ต้องอยู่ร้อนนอน
ทุกข์ตามกรรมที่ทำ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพราะ “กมฺมุณา วตฺตติ โลกิ” สัตว์โลก
ย่อมเป็นไปตามกรรมอย่างนี้แหละหนอ (สำนวนหลวงพ่อด๊ะ)

ลำดับต่อไปขอเชิญท่านอ่านจดหมายของคุณดวงพรต่อจากฉบับที่
แล้วค่ะ

...หนูจะเอาเงินไปทำแบบนี้ละคะ (ตอนนี้พยายามใช้หนี้ไปก่อน ต้อง
ช่วยตัวเองก่อน ตัวเองรอดแล้วจึงจะช่วยคนอื่นได้ ใช้ไหมคะอาจารย์) ตอน
นี้หนูก็ส่งเสริมอาจารย์โดยการซื้อหนังสือของอาจารย์ค่ะ และส่งเสริมธรรมะ
โดยการพูดคุยบอกเพื่อนและคนใกล้ชิด (เชิญชวนมาลองดู) แต่มากไม่ได้
เขาจะหาว่าเราบ้า-ต้อง คนเดี๋ยวนี้อั้ให้ธรรมะมากๆ ไม่รับ รับได้ที่ละน้อย หนู
เอาหนังสือธรรมะไป พยายามให้ญาติและเพื่อนๆ บ้างค่ะ คิดว่าถ้าเขามีบุญ
เขาก็คงอ่านเอง หนังสือที่อาจารย์ให้มาจะเข้ากับที่หนูมีอยู่แล้ว หนูก็จะเอา
ไปแจกนะคะ บุญหนูยกให้อาจารย์หมดเลยละ รวมทั้งความดีที่หนูพยายาม
ทำไปจนตลอดชีวิตนี้ หนูก็ยกให้อาจารย์ด้วยละ เพราะอาจารย์เป็นผู้จุด
ประกายธรรมะให้กับหนู หนูขอให้อาจารย์บรรลุธรรมโดยเร็วละคะ หนู
จะพยายามวิ่งตามไปละ จะอีกกี่ชาติก็ไม่รู้ละคะ แต่ถ้าเราตั้งใจมั่น มั่นคงถึง
สักวันนะคะ หนูคิดเช่นนี้ค่ะ

ก่อนนอนทุกคืนหนูเจริญ **มรณสติ** ถ้าตายไป ณ บัดนี้ ขอให้เกิด
เป็นมนุษย์ผู้ชายและได้บวชในพระพุทธศาสนา ได้ปฏิบัติจนถึงขั้นสูงสุด ชีวิต
หน้าหนูหวังไว้แบบนี้ละ ชีวิตนี้ใช้เจ้ากรรมนายเวรไปก่อนก็แล้วกัน หนูคิด
อย่างนี้ก่อนนอนละ จะได้ไม่ลืมเวลาตายจริงๆ เป้าใหญ่ก็ขอบรรลุอรหัตผล
สาธุ

คุณดวงพรคะ ขอตัดตรงคำอวยพรอาจารย์ แต่อาจารย์ก็รับพรของคุณดวงพรด้วยความขอบคุณยิ่ง ที่นำจดหมายของคุณมาลงทั้งฉบับก็ด้วยเหตุผล ๒ ประการ คือ ทำตามคำขอของท่านผู้อ่านประการหนึ่ง และเพื่อยืนยันว่าผู้ที่ปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง ย่อมได้รับผลตามสมควรแก่กรรมอีกประการหนึ่ง คุณดวงพรเคยมีทุกข์มากหากก็สามารถใช้ธรรมะทำให้ทุกข์บรรเทาเบาบาง อย่างนี้จึงจะเรียกว่านักปฏิบัติที่แท้จริง ธรรมะของพระพุทธเจ้าลึกซึ้งมาก หากผู้ใดเข้าถึงก็จะซึ่งใจ ส่วนคนที่เข้าไม่ถึงก็จะไม่ซึ่งใจแล้วก็ไม่เชื่อ ที่เข้าไม่ถึงเพราะไม่ปฏิบัติอย่างจริงจัง ที่หลงพ้อท่านเรียกว่า 'ทำจิ้มๆ จำๆ' แล้วจะให้สำเร็จผลเป็นไปไม่ได้หรอกค่ะ เปรียบเทียบให้เห็นตามหลักวิทยาศาสตร์ คือ ถ้าเราต้องการน้ำเดือด เราก็ต้องต้มน้ำให้ถึง ๑๐๐ องศาเซลเซียส แต่ถ้าเราต้มแค่ ๕๐ องศา หรือ ๙๐ องศา แล้วมาบ่นว่าน้ำไม่เห็นเดือดเลย อย่างนี้ก็ไม่ถูก บางท่านโทรศัพท์มาเล่าความทุกข์เรื่องลูก เรื่องสามีให้อาจารย์ฟัง เล่าอยู่ถึง ๓ ชั่วโมง ไม่เป็นเรื่องเป็นราว พออาจารย์บอกแนวทางแก้ปัญหาก็บอกทำไม่ได้ ท้อถอยเสียแล้ว อาจารย์ก็เลยพูดตรงๆ ว่าถ้าเป็นอย่างนี้จะไม่ขอรับปรึกษาอีก แล้วก็รบกวนเวลาทำงานของอาจารย์ด้วย ถ้ามาแบบนี้อาจารย์จะไม่คุยด้วยอีกต่อไปจริงๆ นะคะ

ขอชื่นชมคุณดวงพรที่สามารถนำ 'วิกฤต' มาเป็น 'โอกาส' อาจารย์อยากให้ผู้มีความทุกข์ทุกคนทำได้อย่างนี้ โดยเฉพาะการเจริญ **มรณสติ** (คือการระลึกถึงความตายที่จะมีในตนและสัตว์อื่น) บางท่านแค่ได้ยินชื่อก็ไม่สู้เสียแล้ว คือไปเข้าใจว่าถ้าระลึกถึงความตายจะทำให้ตายเร็ว หรือเห็นว่าความตายเป็นสิ่งเลวร้ายของชีวิต ต้องหลีกเลี่ยงให้ไกลแสนไกล แล้วจริงๆ มีใครหนีความตายได้บ้างคะ อาจารย์เองเวลานอนถ้ายังไม่หลับก็จะเจริญมรณสติบ้าง สวดพระพุทธคุณบ้าง พระคาถาชินบัญชรบ้าง เรียกว่าจะไม่ตั้งอยู่ในความประมาท เพราะเราไม่รู้ว่าจะหลับแล้วจะมีโอกาสได้ตื่นขึ้นมาอีกหรือเปล่า

เรื่องการอธิษฐานจิตก็เหมือนกัน คืออาจารย์ตั้งจิตอธิษฐานไว้ว่า หากข้าพเจ้ายังไม่พ้นทุกข์และจักต้องเกิดอีก ก็ขอให้เกิดเป็นมนุษย์บุรุษเพศ ได้พบพระพุทธศาสนา มีโอกาสบรรพชาอุปสมบทและปฏิบัติธรรมจนกว่าจะบรรลุนิพพานขั้นสูงสุด ไม่เคยคิดว่าจะได้เกิดมาเป็นเศรษฐีมีเงิน เพราะเศรษฐีในยุคปัจจุบันเป็นบุคคลที่น่าสงสารที่สุด ด้วยว่าเขาไม่สร้างความคิดเหมือนเศรษฐีในยุคพุทธกาล บรรดาเพื่อนฝูงหรือคนรู้จัก เมื่อเห็นอาจารย์ทำบุญมากๆ จะพากันพูดว่า อาจารย์ต้องไปเกิดเป็นนางฟ้า มีวิมานสวยๆ อย่างแน่นอน อาจารย์ก็จะตอบทันทีว่าไม่เคยปรารถนาเช่นนั้น เพราะไม่อยากจะเวียนว่ายตายเกิดอีก อาจารย์ไม่คิดอยากรวยเป็นหมื่นเป็นแสนล้าน เพราะนั่นมีใช้จุดหมายของชีวิต หากจะพูดถึงความร่ำรวย อาจารย์ก็คิดว่า ณ บัดนี้อาจารย์รวยที่สุดแล้ว (ทั้งที่ยังเหลือหนี้อีกล้านเศษๆ) ยินดีพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่เป็นอยู่ในเวลานี้ และรู้ว่าโลกหน้าของเราจะเป็นอย่างไร เท่านั้นที่เพียงพอแล้วค่ะ

คุณดวงพรบอกว่าถ้าให้ธรรมะมากๆ คนเขาจะหาว่าเราบ้า-ต้องอาจารย์ก็จะบอกว่าอาจารย์ก็ถูกว่าอย่างนี้มาแล้วค่ะ แต่บ้าและต้องอย่างไรไม่ต้องตกนรกนะค่ะ ยินดีที่จะบ้า-ต้องต่อไปจนกว่าชีวิตจะหาไม่ค่ะ

สรุปว่าอาจารย์ชื่นชมคุณดวงพร และขอให้คุณเป็นตัวอย่างในเรื่องการดับทุกข์ตามแนวทางที่พระพุทธองค์ทรงสอน ไม่ช้าคุณก็จะเป็นผู้**นิรทุกข์ นิรโรค นิรภัย**ค่ะ

อีกฉบับเขียนมาจากผู้ที่ใช้นามแฝงว่า**วีระสุตา** อ่านเลยนะค่ะ

หนูมีปัญหาชีวิตที่จะเรียนถามอาจารย์ค่ะ สามีหนูเขามีเมียน้อย มีลูกด้วยกัน ผู้หญิงคนนี้เป็นคนงานในบริษัทของสามีหนู และรู้ว่าสามีมีลูกมีเมียแล้ว เขาก็ยังมายุ่งเกี่ยว **คนทั้งคู่จะบาปไหมคะ** แล้วเวลาหนูสวดมนต์หนูจะแผ่เมตตาให้เขาไหมคะ หนูอ่านในหนังสือที่อาจารย์บอกพอเราแผ่เมตตาให้เขา ถ้าเขารับได้เขาจะเลิกกัน แต่ในกรณีหนู เขามี

ลูกด้วยกัน ถ้าเขาเลิกกันแล้วสามีกลับมาหาหนู หนูจะบาปไหมคะ (ความจริงหนูไม่อยากได้สามีคืนหรอกค่ะ เพียงแต่หนูต้องการจะประทับใจใครสักคนรอบตัวเพื่อลูกค่ะ)

ตั้งแต่สามีหนูเขามีผู้หญิงคนอื่น เขาดำหนู ไล่หนูออกจากบ้าน หนูทำอะไรขวางหูขวางตาเขาไปเสียทุกอย่าง โดยที่หนูไม่เคยรู้ว่าตัวเองทำผิดอะไร เขาต้องการให้หนูออกจากบ้านไป เพื่อจะโยนความผิดมาให้หนู คือให้คนอื่นมองว่าหนูทิ้งเขาไป เขาจะได้ไม่ต้องเป็นคนผิด แผลกนะคะอาจารย์ที่คนทำผิดมาไล่คนที่ไม่รู้เรื่องให้ออกจากบ้าน แต่หนูก็อยู่เพื่อลูกค่ะ หนูมีลูกสามคน คนโตเรียนหมอยุ่ปี ๒ คนที่สองอยู่ ม.๕ คนเล็กอยู่ ป.๑ ค่ะ

หนูขอเรียนถามอาจารย์ดังนี้

๑. หนูสวดมนต์ หนูต้องแผ่เมตตาให้เขาทั้งคู่ไหมคะ
๒. เวลาหนูสวดมนต์ หนูจะนึกถึงตอนเขาดำ เขาว่าหนู หนูจะร้องไห้แล้วสวดมนต์ไปด้วย หนูจะบาปไหมคะ
๓. สามีหนูเขาซื้อบ้าน ซื้รถให้ผู้หญิงคนนี้ ของที่เขาได้ไปจะเป็นของร้อนไหมคะ พอมีบ้านผู้หญิงคนนี้ก็เอาพ่อแม่มาอยู่ด้วย (เพื่อเลี้ยงลูกให้เขา) ครอบครัวนี้จะบาปไหมคะ ทั้งที่รู้ว่าลูกตัวเองไปเป็นเมียคนอื่นเขา
๔. สามีหนูกับผู้หญิงคนนี้ใครจะบาปมากกว่ากันคะ

คุณวีระสุตาคะ นามแฝงของคุณมีความหมายว่า สตรีผู้กล้าหาญ แต่สิ่งที่คุณเขียนมาและปัญหาที่คุณกำลังเผชิญอยู่ ทำให้คุณกลายเป็นสตรีที่ซื่อสัตย์ ไม่สมชื่อ 'วีระสุตา' เลยค่ะ หากเทียบกับปัญหาของคนอื่นๆ ที่เขาทุกข์ทุกเรื่อง เป็นต้นว่าไม่มีเงินจะซื้ออาหารกิน ไม่มีเงินส่งลูกเรียนหนังสือ โรคภัยไข้เจ็บคุกคาม พ่อแม่พี่น้องยากจนจะหวังพึ่งพาไม่ได้ เรียกว่า ทั้งเจ็บทั้งจน แต่เขาก็ยังยืนหยัดที่จะสู้กับชีวิตต่อไป ส่วนคุณอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่า ดีกว่าคนอื่นอีกตั้งหลายสิบล้านคน คุณกลับมาอยู่ร้อนนอนทุกข์ด้วยเรื่องสามีประพฤตินอกกิริตนอกรอย เอ จะว่าประพฤตินอกกิริตนอกรอย

คงจะไม่ถูกเสียแล้ว เพราะสามีของบ้านไหนๆ ก็ประพฤติอย่างนี้กันแทบ
ทั้งนั้น คำว่า 'นอกกรีนนอกรอย' น่าจะเปลี่ยนมาเป็น 'ในรีตในรอย' เสีย
ละกระมัง

ทำใจดีๆ ไว้ นะคะ อย่าเพิ่งคิดฆ่าตัวตาย เรื่องอย่างนี้แก้ได้ง่าย
มาก คุณอย่าคิดเอาเงินตั้งสองหมื่นล้านไปซื้อเครื่องบินมารบกกับผีसाग
เทวดาเลย เอาธรรมะมารบกกับกิเลสในใจคุณจะดีกว่า อย่าไปเอาเงิน
ประเทศชาติมาถูกลงเล่นอย่างนั้นเลย เอาละ อย่าเพิ่งงง รออ่านคำตอบ
ฉบับหน้า นะคะ ตอนนี้คุณต้องเข้มแข็งเพื่ออนาคตลูกสามคน คุณเป็น
แม่ที่โชคดีมาก ก็คนที่ เป็นแม่ของหมอมีสักกี่คนในประเทศไทย อาจารย์
เองยังไม่ได้โอกาสอย่างนี้เลย

๑๓... เชื่อประเทศไทยสักครั้ง

อีกสิบสองชั่วโมงข้างหน้า ปีนี้จะบินจาก ปีสุนัขจะวิ่งมาแทนหมดไปแล้วอีกหนึ่งปี “เราได้สร้างความดีอะไรบ้าง” อาจารย์สุจิตรามานั่งสำรวจตัวเองและถามตัวเองอย่างตรงไปตรงมา คำตอบคือจำรายละเอียดไม่ได้ รู้แต่ว่าพยายามสร้างความดีให้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นที่รักยิ่งของคนไทยทุกคน บางครั้งเกิดความซุ่นเคื่องที่สถาบันทั้งสามถูกกระทำร้ายจากผู้หลงผิด หากก็ต้องอุเบกขา เมื่อรำลึกนึกถึงคำทรงสอนของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า “กัลยาณการี กัลยาณิ ปาปการี จ ปापกั - ผู้ทำดีย่อมได้ดี ผู้ทำชั่วย่อมได้ชั่ว” ไม่เป็นไรหรอก อยากรทำอะไรก็ทำไป แต่เมื่อกรรมมาให้ผลก็อย่ามาร้องคร่ำครวญแล้วกันว่า “ทำไมถึงทำกับฉันด้าย...ย” ไม่มีใครทำกรรมแทนกันได้ นี่คือสัจธรรม

มีเรื่องน่ายินดีที่พวกเราชาวพุทธ มุสลิม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์ ได้พร้อมใจกันจัดประชุมเสวนาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชน และเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นประธาน ผู้ที่ช่วยประสานงานและเตรียมการให้พวกเราถึง ๔ เดือน คือ คุณเดือนเพ็ญ โพร้เนียม ที่ปรึกษา รมต.ศึกษาฯ ฝ่ายการศาสนา ที่ประชุมมีมติเห็นพ้องต้องกันว่า รัฐจะต้องเร่งจัดการให้มีการสอนศาสนาแก่เยาวชน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวิธีเดียวเท่านั้นที่จะกอบกู้คุณธรรมจริยธรรมของคนทั้งชาติกลับคืนมาได้ การเสวนาดังกล่าว

จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผลการประชุมเสวนาออกมาว่า รัฐมนตรีศึกษาฯรับที่จะดำเนินการให้ตามมติของที่ประชุม (ความหมายแตกต่างจาก ‘รับไว้เพื่อพิจารณา’ เพราะผลอาจออกมาว่า ‘พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วย’ ก็อาจเป็นได้) ขออนุโมทนา กับท่านด้วยค่ะ

อีกงานคือเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม อาจารย์ได้รับเชิญให้ไปร่วมในพิธีประกาศเกียรติคุณและรับเกียรติบัตรในฐานะ “ทูตสันติภาพ IIFWP” (Ambassador for Peace Interreligious and International Federation for World Peace) จัดขึ้นที่สำนักงาน UPF (Universal Peace Federation) ถนนรามคำแหง มีผู้ได้รับเกียรติบัตรหลายท่าน ซึ่งเป็นศาสนิกของศาสนาต่างๆ พระคุณเจ้ารูปหนึ่งได้รับการถวายด้วย IIFWP ในภาษาไทย คือ สหพันธ์นานาชาติและศาสนาเพื่อสันติภาพโลก ส่วน UPF คือ สหพันธ์สันติภาพสากล

UPF เป็น NGO (Non-Government Organization) คือ เป็นองค์กรเอกชนที่ประกอบด้วยองค์กรย่อย ๑๔ องค์กร IIFWP เป็นหนึ่งใน ๑๔ องค์กรย่อย และอีกองค์กรย่อยหนึ่งคือ Professors World Peace Academy (PWPA) ซึ่งอาจารย์ได้รับเลือกเป็นรองประธาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๙ โดย ท่านศาสตราจารย์ ดร.กิริติ บุญเจือ อาจารย์ของอาจารย์เป็นประธาน และในปี ๑๙๙๙ (๒๕๔๒) ทาง PWPA ได้มีการประกวดบทความเกี่ยวกับสันติภาพ เพื่อเฉลิมฉลองปี ๒๐๐๐ อาจารย์ก็ชนะการประกวดบทความ โดยใช้ชื่อเรื่อง Building Peace in the New Millennium (การสร้างสันติภาพในสหัสวรรษใหม่) นำเสนอในการประชุมขององค์การสหประชาชาติ (UNESCO) ได้รางวัลเป็นเงิน ๒๕๐ เหรียญสหรัฐฯ และนี่เองที่เป็นจุดเริ่มของการทำงานในระดับสากล จนได้รับรางวัลชนะเลิศความเรียงระดับนานาชาติ เรื่อง Creating Sustainable World Peace (การสร้างสันติภาพโลกแบบยั่งยืน) ในปี ๒๐๐๓ (๒๕๔๖)

นอกจากเกียรติบัตรในฐานะ “ทูตสันติภาพ IIFWP” แล้ว อาจารย์ยังได้รับเกียรติบัตรจากคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะผู้อุทิศวิทยากรอันมีค่าแก่คณาจารย์และบุคลากรคณะทันตแพทยศาสตร์ ในโครงการ “วิปัสสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต” ที่มาของเรื่องก็คือ ประมาณเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา รองศาสตราจารย์ทันตแพทย์หญิงวิจิตรา วิพิศมากุล รองคณบดีฝ่ายทรัพยากรบุคคลและประกันคุณภาพ คณะทันตแพทยฯ ได้โทรศัพท์ติดต่อมา จะขออาจารย์เป็นวิทยากรในโครงการ “วิปัสสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต” และปรึกษาว่าจะจัดที่ใด ที่วัดอัมพวันได้หรือไม่ อาจารย์ก็ตอบว่า วัดอัมพวันต้องจองล่วงหน้าเป็นปี เพราะที่วัดมีผู้เข้าปฏิบัติจำนวนพันทั้งปี โดยเฉพาะช่วงเดือนธันวาคม จะมีผู้เข้าปฏิบัติเป็นหมื่น ควรจะไปที่วัดสามชุก ส่วนวัดป่าเจริญราชธรรมาราม อยู่ระหว่างการก่อสร้างที่พัก และห้องน้ำยังไม่เพียงพอแก่ผู้ปฏิบัติหากมีจำนวนมาก อาจารย์ก็ติดต่อที่วัดสามชุกให้ ท่านพระครูสุวรรณวิจิตรท่านก่อนอนุญาต

พูดถึงวัดสามชุก ก็ต้องขออนุโมทนาบุญกับท่านผู้อ่านที่ได้ร่วมบริจาคทรัพย์สร้างห้องน้ำ โรงอาหาร และปฐมวิทยาศาสตร์ศาลาปฏิบัติธรรม ผู้บริจาครายใหญ่ คือ คุณเกษมสุข ใฝ่ทางธรรม แห่งร้านเกษตรบางลี อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปว่า คณะผู้ปฏิบัติธรรมจากคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ณ วัดสามชุก ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ โดยมีอาจารย์และอาจารย์ศิษยา ธาดาสีห์ เป็นวิทยากร นับเป็นรุ่นแรกที่อาจารย์ถือว่าได้ผล ๑๐๐% เพราะแต่ละท่านตั้งใจปฏิบัติ ไม่มีทลบนั่งหรือแอบไปงีบเลยแม้แต่ผู้เดียว อาจารย์เคยมาเป็นวิทยากรที่วัดสามชุกหลายครั้ง เป็นผู้อำนวยความสะดวกสองครั้ง นอกนั้นเป็นวิทยากร แต่ละครั้งจะมีอาจารย์ศิษยา ธาดาสีห์ มาช่วยบ้าง อาจารย์ณัฐนันท์ ประกายสันติสุข มาช่วยบ้าง หากอาจารย์สองท่านไม่ว่าง อาจารย์ก็จะเหนื่อยมากเป็นพิเศษ สำหรับรุ่นนี้ อาจารย์ต้องขออนุโมทนาด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะแม้

จะเป็นการปฏิบัติครั้งแรก แต่ทุกท่านก็ตั้งใจมาก ถึงวันรับวุฒิปัตริ์ซึ่งออกให้โดยสำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้มอบคือพระเดชพระคุณพระราชปริยัติสุธี รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี ท่านให้พรทั้งวิทยากรทั้งผู้เข้าปฏิบัติว่า

“ผู้ที่เป็นรองศาสตราจารย์ ก็ขอให้ได้เลื่อนเป็นศาสตราจารย์ ผู้เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขอให้เป็นรองศาสตราจารย์ ส่วนผู้ที่เป็นอาจารย์ก็ขอให้เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์” พวกเราพากัน “สาธุ” เพราะผู้เข้าปฏิบัติหลายท่านเป็นรองศาสตราจารย์ อาจารย์ก็ขอเอาใจช่วยให้ท่านเหล่านั้นได้เป็นศาสตราจารย์ เพื่อที่ตัวเองจะได้ขอโดยสารไปด้วยสักคนหนึ่ง (ไม่กเลยใช้ไหมคะ)

เขียนมาถึงตรงนี้ ท่านผู้อ่านโปรดอย่าคิดว่าอาจารย์พูดแต่เรื่องของตัวเอง จุดประสงค์ที่เขียนมาข้างต้น คือ อาจารย์อยากให้ท่านผู้อ่านสร้างความดีตลอดเวลา โดยเฉพาะท่านที่มีโอกาสได้ปฏิบัติวิปัสสนา ก็ขอให้ท่านทำโอกาสนั้นให้เป็นโอกาสของชีวิต หากตั้งใจปฏิบัติ เพียงสามวันท่านก็สามารถพบ ‘ของดีแห่งชีวิต’ ได้ และที่อาจารย์กล่าวพูดว่ารุ่นนี้ได้ผล ๑๐๐% นั้น หมายถึงทุกท่านตั้งใจปฏิบัติ ผิดกับรุ่นอื่นๆ ที่ได้ผลไม่เต็มร้อย โดยเฉพาะคนระดับผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมักจะไมยอมปฏิบัติ จับกลุ่มคุยกันขณะที่คนอื่นเขาปฏิบัติ มีอยู่รุ่นหนึ่งที่นอกจากจับกลุ่มคุยกันแล้ว ยังชงกาแฟกินในเวลาปฏิบัติ ทิ้งถ้วยกาแฟไว้ เจ้าอาวาสต้องมาเก็บไปล้างให้ อาจารย์ก็บอกว่าทำแบบนี้กรรมจะตามไปถึงลูกหลาน เพราะหลวงพ่อสอนไว้ว่า คนที่เข้ามาสร้างความดีแล้วกลับมาสร้างความชั่ว กรรมจะตามถึงลูกหลาน พวกเขาภิโกรธอาจารย์กับอาจารย์ศิษยาที่ไปว่าเขา หากเขามีปัญญาก็จะคิดกลับกัน คือคิดว่าอาจารย์ไม่ยอมให้เขาบาป จึงต้องลงทุนยอมให้เขาเกลียดและกล่าวว่าเขาตรงๆ เพราะฉะนั้นหากใครที่อึดตาเหนียวแน่นอย่างนี้ ก็อย่าไปปฏิบัติธรรมเลย เพราะนอกจากจะไม่ได้บุญแล้ว ยังได้บาปกลับมาอีกด้วย หลวงพ่อบอกท่านสอนว่าการปฏิบัติธรรมเป็นบุญแรง แต่

ถ้าไปทำผิดก็บาปแรงเช่นกัน

ในรุ่นที่อาจารย์บอกว่าได้ผล ๑๐๐% นี้ มีบุคลากรคนหนึ่งเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์เมื่อยี่สิบปีก่อน อาจารย์จำเธอไม่ได้ แต่เธอจำอาจารย์ได้ และมาปรึกษาเรื่องลูก อาจารย์ก็บอกวิธีการและบอกว่าขอให้ตั้งใจปฏิบัติ แล้วกุศลจะถึงลูก ลูกจะเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างปาฏิหาริย์ เธอก็รับปากว่าจะตั้งใจ ก็ตั้งใจปฏิบัติจริงๆ คือ ไม่เคยขาดหรือหลบเลี่ยง วันสุดท้ายก็ยังทำหน้าที่ลูกบุญโบอยู่ และสารภาพว่าทำใจเรื่องลูกไม่ได้ อาจารย์ก็เลยเทศน์กัณฑ์ใหญ่โดยมี รศ.ทต.วิจิตรา ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของเธอร่วมเทศน์ด้วย อาจารย์สรุปให้เธอฟังว่า เธอจะต้องยกจิตให้ได้ เมื่อยกจิตได้จึงจะสามารถแก้ปัญหาก็ได้ ถ้าให้จิตตรัสรับรองว่าชีวิตจะต้องทุกข์ระทมตรมเศร้าตลอดไป เธอก็รับปากว่าจะพยายาม

เพราะฉะนั้นท่านที่มีทุกข์ มีปัญหา ท่านต้องแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยการปฏิบัติธรรม หลวงพ่อท่านสอนว่าคนอื่นเขาไม่ใช่ตัวเรา จะมาแก้ปัญหาก็ไม่ได้ เพราะปัญหาที่เกิดมาจากการกระทำของเรา ก็คือเป็นกรรมของเรา จะยกไปให้คนอื่นไม่ได้ เหตุนี้พระพุทธองค์จึงตรัสสอน **“อตุตทา หิ อตุตโณ นาโถ โโก ทิ นาโถ ปโร สिया -** ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน คนอื่นใครเล่าจะเป็นที่พึ่งให้เราได้” คนอื่นช่วยเราได้ก็เพียงแนะนำ ดังที่พระพุทธองค์ตรัสสอนว่า **“ตุมุเหติ กิจจํ อาตปฺปิ อุกฺขตาโร ตถาคตา-** ความเพียรท่านทั้งหลายต้องทำเอง ตถาคตเป็นแต่เพียงผู้บอกทางให้เท่านั้น”

เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ต้องโยนไปหาความเพียร เพราะการปฏิบัติธรรมเพื่อให้เกิดปัญญาแก้ปัญหาวีชีวิตได้นั้น ต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างมาก ถ้าแก้ปัญหาวีชีวิตได้ ย่อมพ้นจากทุกข์ได้ ดังมีพระพุทธพจน์รับรองว่า **“วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ -** บุคคลล่วงทุกข์ได้ด้วยความเพียร”

ขอเล่าเรื่องความเพียรของสุภาพสตรีท่านหนึ่ง ซึ่งเธอมาพบและเล่าให้อาจารย์ฟังด้วยตนเอง เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคมที่ผ่านมา เธอบอกว่าคุณพ่อของเธอผูกคอตายเมื่ออายุ ๖๑ ตอนนั้นเธออายุ ๔๐ สาเหตุที่คุณพ่อ

ของเธอผูกคอตาย เพราะถูกภรรยาน้อยเอายาบ้าใส่ในเครื่องตีมซูกำลังให้ตีมทุกวัน กว่าจะรู้จักติดอมแอมเสียแล้ว ความที่กลัวลูกและภรรยาจะต้องมาอับอายขายหน้า จึงหาทางออกด้วยการผูกคอตาย ผู้หญิงที่เป็นภรรยา น้อยเป็นแม่หม้าย มีลูกโตเป็นหนุ่มแล้ว อายุเท่ากับเธอและเป็นคนงานของคุณพ่อ ผู้ซึ่งมีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง เมื่อคุณพ่อผูกคอตาย ผู้หญิงคนนั้นก็หนีเตลิดเพราะกลัวลูกๆของสามีจะตามฆ่า เธอบอกอาจารย์ว่าเธอไม่เคยคิดแม้แต่จะทำร้ายผู้หญิงคนนั้น เพราะคิดว่าคุณพ่อกับหล่อนต้องเคยมีกรรมร่วมกันมา แต่เธอก็อยากช่วยคุณพ่อ ไม่อยากให้ท่านไปตกนรก เธอทำบุญทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะทอดกฐิน ฝ่าป่า ถวายสังฆทาน สร้างโบสถ์ สร้างศาลา เรียกว่า ไครมาบอกบุญก็จะทำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้คุณพ่อ

หลังจากคุณพ่อเสียชีวิตได้ ๒-๓ เดือน ก็มาเข้าฝันน้องชายซึ่งเป็นอาของเธอบอกว่าที่เธอทำบุญไปนั้นไม่ถึงท่าน ถ้าจะให้ถึงต้องไปเข้ากรรมฐานที่วัด เผอญเธอเป็นแฟนหนังสือกุสสตรี และชอบอ่านงานของอาจารย์ จึงไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวันทุกศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ เธอเพียรพยายามเดินจงกรมและนั่งภาวนาจนสามารถเดินสองชั่วโมง นั่งสองชั่วโมงคือ ปฏิบัติติดต่อกัน ๔ ชั่วโมงได้ (ขอเรียนว่าการทำเช่นนี้ไม่ง่ายเลยคะ อาจารย์เองบางครั้งเดิน ๓๐ นาที นั่งอีก ๓๐ นาที ก็ยังรู้สึกว่ายาก เพราะเวลาช่างผ่านไปอย่างเที่ยงช้าเสียเหลือเกิน จึงชื่นชมในความเพียรของเธอมากๆ) เธอปฏิบัติเช่นนี้อยู่สองสามเดือน คุณพ่อก็มาเข้าฝันน้องชายอีกสั่งให้มาบอกเธอว่า ขึ้นจากนรกแล้วเพราะลูกสาวอุทิศส่วนกุศลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐานมาให้ พออามาบอกอย่างนี้เธอดีใจมาก และอธิษฐานขอให้คุณพ่อมาหาบ้าง วันหนึ่งเธอนั่งกรรมฐานอยู่ที่บ้าน คุณพ่อก็มาข้างหลังพูดชอบใจเธอและบอกว่าอย่าหันมาดูพ่อนะ เธอบอกว่าหนูอยากเห็นพ่อก่อน หนูจะหัน คุณพ่อก็บอกอย่าหัน เธอก็เถียงว่าหนูจะหันแล้วก็หัน ปรากฏว่านั่งคอเคล็ดตัวแข็งเลย เอี้ยวตัวจะหันไปดูคุณพ่อ แต่หันไม่ได้ เธอก็ต่อว่าคุณพ่อว่าทำไมไม่ให้หนูเห็น คุณพ่อตอบว่า...ขอประทานโทษคะ อาจารย์

จำไม่ได้แล้วหากขึ้นเตาไปก็เกรงว่าจะผิด เลยจะกลายเป็นพูดปด เล่าเท่าที่จำได้เพียงนี้แหละคะ ต่อไปอาจารย์น่าจะพบแบบบันทึกเสียง จะได้นำมาเล่าได้ครบถ้วน จริงๆก็อยากทราบเหตุผลว่าทำไมคุณพ่อของเธอจึงไม่ยอมให้เธอเห็น จำไม่ได้จริงๆคะ

อย่างไรก็ตาม เรื่องที่สุภาพสตรีผู้นี้เล่า ทำให้อาจารย์นึกถึงเรื่องตาเหล็งซ้ายที่มาเข้ายายภา บอกหลวงพ่อว่าให้ไปบอกอาเจียหลานสาว (ซึ่งหลวงพ่อเรียกเจีเจีย) ว่าไม่ต้องทำบุญมาให้อ้าว เพราะไม่ได้รับ ถ้าอยากให้อ้าวได้รับต้องให้อ้าวไปเจริญกรรมฐาน ครั้นรุ่งเช้าหลวงพ่อไปเล่าให้เจีเจียฟัง เจีเจียหงุดหงิดใส่ว่า

“กรรมฐานกรรมไหน ไม่เอาหรอก เสียเวลาทำมาหากิน” เป็นอันว่าตาเหล็งซ้ายโชคร้าย เพราะหลานไม่เชื่อ แต่คุณพ่อของสุภาพสตรีผู้นี้โชคดีที่ลูกสาวเชื่อ และสามารถช่วยคุณพ่อขึ้นจากนรกได้ อาจารย์สุจิตราต้องได้เปอร์เซ็นต์บุญด้วยอย่างแน่นอน (งกบุญอีกตามเคย)

ขอเล่าเรื่องปีเก่าอีกนิดนะคะ อาจารย์ก็ทำงานหนักเหมือนเดิม ไม่ว่าจะเป็นปีเก่าหรือปีใหม่ แต่ช่วงนี้ดีขึ้นตรงที่บางงานก็ส่งลูกศิษย์ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโทไปประชุมแทน แล้วมารายงานผล เช่น ส่งคุณปิยะชัย ศรีอัมพร ไปประชุมแทนที่สภาองค์กรพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย คุณปิยะชัยก็กลับมารายงานว่า

“ที่ประชุมเลือกอาจารย์เป็นกรรมการบริหารของสภาฯ ครับ” อาจารย์บอก

“คงเห็นอาจารย์งานไม่พอมืออกระมัง” วันที่ ๓๐ ธันวาคม อาจารย์มีสอนทั้งวัน เพื่อนคือ ดร.ดารารรณ เต็นอุดม โทรศัพท์มาบอกว่า ประมาณหนึ่งท่อม หลวงตามหาบัวจะทอดผ้าป่าของคำช่วยชาติ ให้ไปร่วมงาน อาจารย์สอนเสร็จหิวข้าวมากก็พาลูกศิษย์ไปทานข้าว แล้วกลับบ้านไปค้นกำไลทองที่พี่สาวให้ไว้ตั้งแต่เรียนจบดอกเตอร์ใหม่ๆ (สิบสามปีแล้ว) ให้ไว้ ๓ อัน หนักอันละหนึ่งบาท ก็นำไปทอดผ้าป่าสองอัน (เพราะไม่มีเงินสด) ช่วงนี้

ราคาทองบาทละหมื่นเศษ เท่ากับได้ทำบุญสองหมื่น จะทำทั้งสามอันก็
เกรงใจพี่สาว เพราะพี่บอกว่าถ้าโลกคือกำไร ต้องเก็บไว้จะได้ค่าขายมีกำไร
ปรากฏว่าอาจารย์ไปถึงสวนแสงธรรมสองทุ่ม เขาทอดกัณฑ์เสร็จแล้ว จึงฝาก
ดร.ดาราวรรณ ถวายหลวงตาวันรุ่งขึ้น จากนั้นลูกศิษย์พาไปกราบพระเดช
พระคุณพระพรหมมุนี วัดบวรนิเวศ อาจารย์นำหนังสือไปถวาย ส่ง
ลูกศิษย์แล้วกลับบ้านกับลูกศิษย์อีกคน ซึ่งอาจารย์จ้างเป็นเลขาด้วย
ตอนนี้ใครโทรศัพท์หาอาจารย์ เลขาส่วนตัวจะเป็นผู้รับสายนะค่ะ

วันที่ ๓๑ นั่งเขียนต้นฉบับให้กุลสตรี ตั้งใจจะไปช่วยงานวัดอัมพวัน
ช่วงบ่าย ปรากฏว่าออกจากบ้าน ๑๘.๐๔ น. ขับรถไปเรื่อยๆ เพราะอาจารย์
ศิษยาบอกว่า แม่ใหญ่สอนไว้ตอนที่ท่านมีชีวิตอยู่ว่าให้ขับไม่เกิน ๘๐ กม./
ชม. เพราะถ้าชนจะรอด ถ้าขับ ๑๐๐ กม./ชม. ชนแล้วรอดยากมาก ด้วย
เหตุนี้อาจารย์จึงถึงวัดสองทุ่มเกือบครึ่ง หากก็ทันร่วมเจริญพระพุทธมนต์
พระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ซึ่งเริ่มเวลาที่ทุ่มไปจนถึงเที่ยงคืน จากนั้น
หลวงพ่อให้พรฉบับย่อ เพราะหมอขอให้งดใช้เสียง ให้พรเสร็จท่านก็นำ
ทำวัตรเช้า จากนั้นก็แยกย้ายกันไปนอน อาจารย์กับเลขาที่ซื้ออาหารที่
หน้าวัดเพื่อเตรียมไปให้คุณแม่ใส่บาตร พอถึงห้องพักก็สวดมนต์ เติมน้ำมัน
นึ่งภาวนา อย่างละ ๓๐ นาที จนถึงตีสามของวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๙
จึงนอน ก็เลยได้สร้างความดีให้ตัวเองส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ค่ะ

ตอนหลวงพ่อให้พร อาจารย์จำได้กลางๆว่า **ให้ละชั่ว ทำดี มีศีลธรรม
และขอให้กิจการงานทั้งปวงจงสำเร็จลุล่วงด้วยดี** อาจารย์ก็ขออัญเชิญมา
ฝากท่านผู้อ่านด้วยค่ะ

ขออนุญาตตอบจดหมายคุณวีระสุดาต้อนรับปีใหม่นะคะ

๑. หนูสวดมนต์ หนูต้องแม่เมตตาให้เขาทั้งคู่ไหมคะ

ตอบว่า ต้องอย่างยิ่งค่ะ และต้องแม่เมตตาด้วยเมตตา อย่าแผ่ด้วย
โทสะจะไม่ได้ผล เท่าที่เล่ามาคุณยังตัดใจไม่ได้ และเมื่อแม่เมตตาก็จะกลายเป็น
เมตตาที่เจือด้วยโทสะ แบบนี้แทนที่จะได้บุญกลับจะได้บาปนะค่ะ

๒. เวลาหนูสวดมนต์ หนูจะนึกถึงตอนเขาตำ เขาว่าหนู แล้วหนูก็จะร้องไห้และสวดมนต์ไปด้วย หนูจะบาปไหมคะ

ตอบว่าบาปแน่นอนค่ะ เวลาสวดมนต์คือเวลาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า คุณต้องระลึกถึงพระพุทธคุณและคุณงามความดีที่พระองค์มีต่อชาวโลก ไม่ใช่มานึกถึงคำตำของสามี จะทำร้ายตัวเองไปทำไมเล่าคะ ต้องเอาอย่างยอดหญิงคนหนึ่งที่หลวงพ่อกำลังให้ฟัง สามีเขามีภรรยาบ่อยแล้วก็ตำเธอ ห้ามไม่ให้เธอมาวัด เธอก็มาและหลวงพ่อสอนให้อดทน อย่าไปสนใจ เขาจะตำจะว่าอย่างไรก็หนึ่งเสีย เธอก็ทำตาม สามีตำก็ไม่เถียง สามีขอหย่าก็บอกว่ายังไม่พร้อมขอเวลาก่อน พร้อมแล้วจะบอก สามีก็เผลออยู่เรื่อย (คงถูกภรรยาน้อยบั่นขามมา) เธอก็ผิดผ่อน บอกว่าขอเวลาอีกหน่อย แล้วก็ตั้งหน้าตั้งตาสวดมนต์ สามีก็เหลือร้าย ภรรยานั่งสวดมนต์ก็ถูกน้ำลายรดศีรษะเลย (คนกำลังหลง ทำได้ทุกอย่าง ไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด) ภรรยาก็สวดมนต์ต่อไป ไม่ว่าสักคำ ต่อมาธุรกิจของสามีก็แย่งๆ (เพราะผิดศีลข้อกาเมฯ) ภรรยาก็แอบไปเปิดบริษัทใหม่กับน้องชาย ปรากฏว่ารุ่งเรืองมาก พอฤกษ์ยามดีก็บอกสามีว่า ฉันพร้อมที่จะหย่าแล้ว นัดกันไปอำเภอ (เขต) ได้เลย ปรากฏว่าสามีร้องไห้ บอกไม่หย่า ก็ขอโทษขอโพยภรรยา ภรรยาบอกต้องไปขอโทษหลวงพ่อบอกว่าที่เธออดทนได้ เพราะทำตาม **ที่หลวงพ่อสอน** สามีก็ยอมไปขอโทษหลวงพ่อบอกว่าที่เธออดทนได้ เพราะทำตาม **ที่หลวงพ่อสอน** สามีก็ยอมไปขอโทษหลวงพ่อบอกว่าที่เธออดทนได้ เพราะทำตาม **ที่หลวงพ่อสอน** ตั้งแต่บัดนั้นก็รักและเชื่อฟัง ภรรยาทุกอย่าง (แต่ไม่ทราบว่าจะเลิกกับภรรยาน้อยหรือเปล่า) เรื่องก็เป็นอย่างนี้แหละค่ะผู้หมวดขา

๓. สามีหนูเขาซื้อบ้านซื้อรถให้ผู้หญิงคนนี้ ของที่เขาได้ไปจะเป็นของร้อนไหมคะ พอมีบ้าน ผู้หญิงคนนี้ก็เอาพ่อแม่มาอยู่ด้วย (เพื่อเลี้ยงลูกให้เขา) ครอบครัวนี้จะบาปไหมคะ ทั้งที่รู้ว่าลูกตัวเองไปเป็นเมียน้อยเขา

ตอบว่า (ของที่เขาได้ไปจะเป็นของร้อนไหมคะ) จะร้อนหรือไม่ อาจารย์ไม่สนใจ สนใจแต่ว่าตอนนี้ใจคุณร้อนแล้วค่ะ ร้อนด้วยแรงริษยา หน้าที่ของคุณขณะนี้คือไม่ต้องไปสนใจคนอื่น รีบดับไฟที่กำลังเผาใจคุณ

ก่อน ส่วนที่ถามว่าครอบครัวนี้จะบาปไหมคะ ก็ไม่ต้องไปสนใจ สนใจแต่ว่าคุณอย่าไปเอี่ยวบาปกับเขาเป็นใช้ได้ ขอให้ทำตามที่คุณสุภาพสตรีที่เล่าไว้ข้างต้นทำนะคะ คุณอาจไม่ชอบใจที่อาจารย์ตอบเหมือนไม่เข้าข้างคุณ อาจารย์จะบอกว่าอาจารย์เองก็เคยเป็นอย่างคุณคะ และหลวงพ่อก็แนะนำอาจารย์อย่างที่อาจารย์แนะนำคุณ ตอนนั้นอาจารย์ก็แอบโกรธหลวงพ่อ คิดว่าท่านเข้าข้างผู้ชายด้วยกัน ต่อเมื่อทำตามที่ท่านแนะนำได้แล้ว สวรรค์ก็เป็นของเราคะ ตอนนี้อาจารย์ไม่เคยทุกข์เรื่องสามี เพราะไม่มีสามีแล้วคะ แต่อาจารย์ไม่อยากให้คุณตัดสินใจแบบอาจารย์นะคะ เพราะคุณมีลูกตั้งสามคน แล้วคุณก็คงไม่ได้ทำงานด้วยใช่ไหมคะ

๔. สามีหนีกับผู้หญิงคนนี้ใครจะบาปมากกว่ากันคะ

คำตอบ คือ ผู้ที่ใช้นามแฝงว่าวีระสุดาจะบาปมากกว่าคนทั้งสอง หากว่าคุณยังตัดใจไม่ได้ อาจารย์ขอยืนยันว่าขอให้คุณทำอย่างที่สุภาพสตรีผู้นั้นทำ (ที่อาจารย์เล่ามา) แล้วคุณจะพบกับความสุขคะ ต้องทำให้ได้นะคะ คุณโชคดีกว่าผู้หญิงอีกหลายล้าน **โชคดีที่มีลูกเรียนเก่ง สามีเลี้ยงโดยที่คุณไม่ต้องทำงาน อย่าทำตัวให้กลายเป็นคนโชคร้ายเลยคะ เชื้อประเทศไทยสักครั้ง**

๑๔... ลูกกตัญญู

ขอสรุปเรื่องพระมหาโมคคัลลานะว่า ท่านเป็นพระอรหันต์และเป็นพระอัครสาวกเมืองชายของพระพุทธเจ้า ท่านได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางมีฤทธิ์มาก กระนั้นท่านก็มีอาภรณ์กรรมที่ทำไว้แต่ครั้งอดีตได้ ในเรื่องความกตัญญูทเวทิต่อมารดา เมื่อเทียบกับสหายของท่านคือพระสารีบุตรเถระ จะเห็นว่าพระสารีบุตรแสดงความกตัญญูทเวทิต่อมารดาของท่าน ด้วยการโน้มน้าวมารดาให้เปลี่ยนจากมิจฉาทิฏฐิมาเป็นสัมมาทิฏฐิได้สำเร็จ ในวันที่ท่านปรินิพพานพอดี และมารดาของท่านเมื่อฟังพระภิกษุผู้เป็นบุตรสาธยายพุทธคุณ ๙ ก็ได้สำเร็จเป็นพระโสดาบัน พระสารีบุตรเถระท่านล่วงรู้ว่ามารดาเป็นนียตมิจฉาทิฏฐิมาตลอดชีวิต และที่ไปของผู้เป็นนียตมิจฉาทิฏฐิคือนรก ท่านจึงโน้มน้าวมารดาให้มาเป็นสัมมาทิฏฐิ นับเป็นการแสดงกตัญญูทเวทิตาธรรมสูงส่งที่สุด ส่วนพระมหาโมคคัลลานะท่านก็พยายามช่วยมารดา ว่ามารดาของท่านตายลงเสียก่อนและไปตกนรก ความที่ท่านมีฤทธิ์ ท่านได้ไปยังเมืองนรกเพื่อช่วยมารดา แต่ไม่สำเร็จ ต้องมาขอกำลังบุญจากสงฆ์ให้ช่วย หมายความว่าถึงท่านจะมีฤทธิ์และเป็นพระอรหันต์ แต่ยังไม่มีการบำเพ็ญที่จะช่วยมารดาขึ้นจากนรกได้ ต้องขอกำลังบุญจากสงฆ์คือพระภิกษุตั้งแต่ ๔ รูปขึ้นไป ซึ่งเรียกว่าครบองค์สงฆ์ และในที่สุดก็ช่วยมารดาให้พ้นจากนรกได้

พระมหาโมคคัลลานะท่านช่วยเผยแผ่พระศาสนาได้อย่างมีประสิทธิผลมาก เพราะความที่ท่านมีฤทธิ์ สามารถไปนรกไปสวรรค์ได้ ท่านก็นำมาเล่าให้ผู้ที่ยังไม่ศรัทธาฟัง คือยังไม่เชื่อว่านรกสวรรค์มีจริง ครั้นได้

รับการยืนยันจากท่าน คนที่มีบุญกุศลก็พากันเชื่อและพากันละชั่วทำดี เพื่อจะได้ไม่ไปตกนรกและได้ขึ้นสวรรค์ ครั้งหนึ่งท่านเหาะไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ พบเทพธิดาองค์หนึ่ง มีวิมานทองสวยงาม ท่านก็ถามเทพธิดาองค์นั้นว่า สมัยที่เป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไร จึงมีวิมานทองสวยงามอร่ามตา เช่นนี้

นางเทพธิดาตอบว่า “สมัยที่ดิฉันเป็นมนุษย์ ดิฉันไปทำอะไร ได้พบดอกบวบปามีสีเหลืองอร่าม ดิฉันจึงเก็บดอกบวบมาหนึ่งกำจะนำไปบูชาพระเจดีย์ ขณะที่เดินทางยังไม่ถึงพระเจดีย์ก็ถูกวัวบ้าวิดตาย และได้มาเกิด ณ ที่นี้”

อาจารย์สุจิตราวิเคราะห์เรื่องราวของเทพธิดาองค์นี้ (ชื่อจริงก็ เป็นชื่อตั้งแต่อยู่ในเมืองมนุษย์ ไม่ทราบว่าเป็นญาติกับแดจังกึมหรือเปล่า) ว่าเธอมีจิตเป็นบุญกุศล เห็นดอกบวบสวยๆ ก็คิดถึงบุญกุศล ถ้านางจังกึมก็นำดอกบวบไปขาย ก็คงไม่ได้มาเกิดในสวรรค์มีวิมานสวยงามอย่างนี้ แต่เพราะนางมีจิตผูกพันอยู่กับบุญกุศล จึงตายในขณะที่จิตฟ่องใส เมื่อจิตฟ่องใสสุดความเป็นอันหวังได้ ดังพระพุทธรูจนะว่า **“จิตเต อสงกิลิฏฺเฐ สุตติ ปาฎิกงฺขา”**

บางท่านอาจคิดว่า อะไรงั้น แค่ทำบุญด้วยดอกบวบปาก็ยังมีวิมานสวย เราทำตั้งหลายล้านต้องได้วิมานสวยกว่าเทพธิดาจังกึมแน่เลย อันนี้ อาจารย์สุจิตรา ก็ขอตอบแนวอีสานว่า “มันนับแนดอกนาย” เพราะขึ้นอยู่กับจิตใจของเราจะ สมมติ นะคะ สมมติว่า โกงชาติมา ๒๐ ล้าน แบ่งมาทำบุญ ๒ ล้าน แบบนี้จะได้บุญหรือไม่ คำตอบคือถึงจะทำทั้ง ๒๐ ล้าน ก็ได้บาปอยู่ดี ดูตัวอย่างคุณนายแดงในเรื่องนารีผล (เรื่องจริง ชื่อจริง) ขนาดทำบุญด้วยเงินของตัวเองก็ยังไปเกิดเป็นเปรต เพราะเสียใจและเสียทายที่ลูกเขยเอาไร่นาสาโทไปขาย นำเงินมาเล่นการพนันจนหมด

อยากเล่าเรื่องปาฏิหาริย์สัก ๓ เรื่อง ซึ่งหากวิเคราะห์ตามหลักกรรมแล้วก็ไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด จะเล่าตามลำดับเวลานะคะ

สมัยพุทธกาล ท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีผู้บริจาคทานกระทั่งทรัพย์สมบัติ

ร่อยหรอกลายเป็นคนสิ้นเนื้อประดาตัว เทพธิดาที่อาศัยอยู่ซุ่มประตูบ้านมาปรากฏตัวและบอกให้เลิกทำบุญได้แล้ว ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีท่านบรรลุโสดาบัน ใครจะมาชักจูงไปในทางผิดไม่ได้แล้ว ขนาดเทพธิดามาทบาก็ไม่เชื่อ และตำหนิเทพธิดาองค์นั้นว่าเป็นมิจฉาทิฎฐิ ไม่อนุญาตให้อยู่ที่ซุ่มประตูบ้านท่านอีกต่อไป นางเทพธิดาเสียใจ จึงขอแลกเปลี่ยด้วยการบอกขุมทรัพย์ที่บรรพบุรุษของท่านฝังไว้ แล้วขออาศัยอยู่ที่ซุ่มประตูต่อไป ท่านก็อนุญาต และได้นำคนใช้ไปขุดขุมทรัพย์ที่นางเทพธิดาบอก เป็นอันว่ากลับร่ำรวยเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีตามเดิม การที่ท่านพบขุมทรัพย์ของบรรพบุรุษเพราะอำนาจแห่งบุญกุศลที่ท่านทำคือการบริจาคทาน

เรื่องที่สอง เมื่อหลายปีมาแล้ว อาจารย์ไปกราบหลวงพ่อดำวันมีญาติโยมไปเต็มกุฏิ สมัยนั้นหลวงพ่อยังพูดคุยได้ ท่านเล่าให้ญาติโยมฟังว่า มีนายตำรวจตระเวนชายแดนมาขอรถจักรยานหนึ่งคัน เพื่อไว้ใช้รับเสด็จสมเด็จพระเทพฯ เมื่อพระองค์เสด็จทรงเยี่ยม ต.ช.ด. หลวงพ่อถามว่าราคาคันละเท่าไร เขาก็ตอบว่าหนึ่งล้าน ท่านก็บอกว่าท่านไม่มีเงิน แต่จะลองอธิษฐานจิตดูเผื่อคนมีบุญเขาจะเอามาถวาย ปรากฏว่าเวลาประมาณสามทุ่มหรือสี่ทุ่มอาจารย์จำไม่ได้แน่ มีตากับยายสองคน สวมชุดขาวขึ้นไปบนกุฏิ ท่าน ถือพานคนละใบ ในพานมีเช็คนาการกรุงไทยฉบับละห้าแสน เขาก็ถวาย เสร็จแล้วก็ลงมา ท่านบอกว่าดูนิดเดียวก็รู้ว่าไม่ใช่ฆมนุชย์ แต่เป็นเทวดาแปลงมา ท่านก็รับเช็ควัไว้และอยากรู้ว่าเทวดาใช้เช็คเป็นด้วยหรือ พอรุ่งเช้าท่านก็ไปธนาคารกรุงไทยในตัวจังหวัดสิงห์บุรีบอกเจ้าหน้าที่ว่า

“หนูช่วยดูให้หลวงพ่อน้อยว่าเช็คสองใบนี้เป็นเช็คแดงหรือเปล่า”
เจ้าหน้าที่ก็ตรวจดูสักประเดี๋ยวก็นบอว่า

“ไม่แดงหรอกค่ะหลวงพ่อ” ท่านก็อยากรู้ว่าเทวดาชื่ออะไร จึงบอกเจ้าหน้าที่คนเดิมว่า

“ช่วยดูให้หลวงพ่อน้อยว่าเจ้าของเช็คชื่ออะไร” เจ้าหน้าที่ซึ่งคุ้นกับ

หลวงพ่อบอกว่า

“หลวงพ่อบอกว่าหนูลอยเลย หนูกำลังยุ่ง เช็คไม่ดังก็ดีแล้ว” หลวงพ่อบอกว่า “เราก็เลยไม่รู้ว่าจะเอาอะไร เพราะเจ้าหน้าที่เขาบอกเขากำลังยุ่ง” แล้วท่านก็สรุปให้ญาติโยมฟังว่า **ถ้าเรามีบุญกุศลพอ เราก็อธิษฐานขึ้น** (คือเป็นจริงตามที่เร่อธิษฐานจิต) ท่านเคยใช้วิธีนี้มาหลายครั้ง และที่ท่านบอกว่าสองตายายเป็นเทวดา เพราะถ้าเป็นมนุษย์จะขึ้นไปบนภพภูมิในยามค่าคืนไม่ได้ เพราะประตูกุศลล็อกแล้ว

เรื่องที่สามเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ คือเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ คนที่เล่าให้อาจารย์ฟังคือคุณปิยะชัย ศรีอัมพร ลูกศิษย์ของอาจารย์ ชื่อเล่นว่า ออย ออยเล่าว่าคุณลุงคนหนึ่ง (ซึ่งออยให้สมญาว่าหนอนบิณฑกเศรษฐี) อยากซื้อที่ดินสร้างวัด จึงไปตกลงซื้อที่ดินร้อยกว่าไร่ที่จังหวัดนครนายก ตอนนั้นวันโอนปรากฏว่าขาดเงินอีกสามหมื่น จึงสวดมนต์อธิษฐานจิตขอให้เงินพอกับค่าโอน รุ่งเช้านำสมุดบัญชีไปที่ธนาคารกสิกรไทย เพื่อปรับให้เป็นปัจจุบัน ปรากฏว่ามีเงินโอนเข้ามาพันล้าน คุณลุงวัยแปดสิบไม่เชื่อสายตาตัวเอง ก็บอกให้เจ้าหน้าที่ธนาคารเช็คดูอีกที เจ้าหน้าที่ก็บอกว่าถูกต้อง คุณลุงก็บอกว่า

“ไม่ใช่เงินผม ผมมีไม่มากเท่านี้ ลองตรวจสอบดูสิว่าเงินใคร” เจ้าหน้าที่ก็ตรวจสอบอีกแล้วบอกว่า

“เงินคุณลุงนั่นแหละค่ะ” คุณลุงก็เลยเบิกมาสามหมื่นเท่าที่ต้องการใช้ เงินยังเหลือในบัญชีอีกเก้าร้อยล้านกว่า คุณลุงก็นำบัญชีมาให้พระเดชพระคุณพระพรหมมุนี (ท่านมีสมณศักดิ์เป็นรองสมเด็จพระสังฆราชและเป็นที่เคารพของหลวงลุงของออย) ขณะนั้นออยก็อยู่และเห็นตัวเลขด้วย ท่านเจ้าคุณบอกว่า

“สงสัยเป็นบุญกุศลที่โยมทำไว้” คุณลุงก็ไปจัดการโอนที่เรียบร้อยแล้ว นำโฉนดมาถวายท่านเจ้าคุณพระพรหมมุนี เพื่อให้ท่านสร้างวัด ท่านเจ้าคุณบอกว่าไม่มีเงินสร้าง ให้ถวายมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัยแทน คุณลุงก็ทำ

ตามที่ท่านแนะนำ หลังจากนั้นไม่นานก็มาที่วัดบวรอีกพร้อมกับนำสมุดบัญชีธนาคารเล่มเดิมมาให้ท่านเจ้าคุณดู ปรากฏว่าเงินเก็กร้อยล้านเศษนั้นมีคนถอนออกไปแล้ว

เรื่องที่สามนี้ หากไม่คิดว่าเป็นเรื่องปาฏิหาริย์ก็คงได้ คือมีคนโอนเงินเข้ามาผิด แล้วก็มาโอนคืนไป เงินหายไปสามหมื่นก็ยิ่งดีกว่าหายไปทั้งหมด อาจารย์เคยโอนเงินให้เพื่อน เพื่อนก็บอกยังไม่ได้รับ ช่วยตรวจสอบกับธนาคารให้ด้วย ปรากฏว่าโอนไปเข้าบัญชีของอีกคนหนึ่ง เจ้าหน้าที่ธนาคารก็โอนกลับให้ กรณีของคุณลุงอนาถบิณฑิกเศรษฐี น่าจะเป็นอย่าง ที่อาจารย์เล่ามา แต่ก็น่าแปลกกว่าทำไมเงินถึงมากมายนัก คงไม่ใช่เงินทุจริตนะ แต่ถ้าใช้ก็แปลว่าได้ทำบุญไปสามหมื่น อาจารย์ก็ขออนุโมทนาบุญด้วย ส่วนบาป (ในกรณีที่เป็นเงินที่ได้มาจากการทุจริต) ไม่ขออนุโมทนาค่ะ

เรื่องที่อาจารย์ฟังจากหลวงพ่อ อาจารย์ได้เล่าให้เพื่อนร่วมงานคนหนึ่ง ฟังเพราะเห็นว่าเขาก็เคยไปวัดอัมพวัน คงมีศรัทธาปสาธต่อหลวงพ่อ ไม่มากก็น้อย ปรากฏว่าพออาจารย์เล่าจบเขาพูดเสียงดูๆว่า

“เอาอะไรมาพูด พี่ไม่เชื่อ” ตอนนั้นอาจารย์รู้สึกผิดหวังและเสียใจมาก เพราะเท่ากับทำให้เขาคิดไม่ดีกับหลวงพ่อ แต่เดี๋ยวนี้อาจารย์ปลงแล้ว และระมัดระวังในการเล่ามากขึ้น คนส่วนมากมักเอาตัวเองไปวัด ว่าถ้าตัวเองทำไม่ได้คนอื่นก็ต้องทำไม่ได้ เขามีรู้ตอกว่าบุญกุศลแต่ละบุคคลนั้นจะนำมาวัดกันทำได้ไหม

ส่วนหนุ่มม่อยสรุปเรื่องที่สองกับเรื่องที่สามว่า “เทวดาให้บริการของธนาคารกรุงไทย ส่วนอนาถบิณฑิกเศรษฐีให้บริการของธนาคารกสิกรไทย”

ลำดับต่อไปเป็นการตอบจดหมายของคุณผู้ใช้นามว่า ลูกกตัญญู ซึ่งเขียนมาดังนี้

อยากขอคำปรึกษาจากอาจารย์ค่ะ ดิฉันกลัวใจมากไม่รู้จะไปปรึกษาใคร เห็นอาจารย์ตอบคำถามของผู้มีทุกข์ ดิฉันก็รอว่าจะมีใครมีปัญหาเหมือน

ดิฉันบ้าง รอมมาสองปีก็ยังไม่เจอจึงต้องเขียนมาค่ะ

เรื่องของดิฉันเป็นเรื่องของพ่อค่ะ พ่ออายุขณะนี้ ๗๓ ปี พ่อจะมีคดีฟ้องร้องอยู่ตลอดค่ะ คือว่าพ่อดีที่มากแล้วถูกคนอื่นรุกที่ พ่อก็เลยฟ้อง แต่ที่นี้พ่อเองก็รุกที่วัดค่ะ พ่อจะบาปมากไหมคะ พ่อมีลูก ๗ คน อายุก็ตั้งแต่ ๔๐-๕๐ กว่าปีแล้ว เวลาขึ้นโรงขึ้นศาลพ่อก็จะให้ลูกๆเอาเงินมาให้ ลูกคนอื่นๆเขาไม่เห็นด้วยกับการกระทำของพ่อ ก็เลยไม่ให้เงิน ส่วนดิฉันเองก็ไม่เห็นด้วย แต่ถ้าดิฉันไม่ให้ก็จะกลายเป็นลูกกตัญญู ดิฉันก็ให้พ่อเสมอๆ รวมเป็นเงินก็ล้านกว่าบาทแล้วค่ะ ที่นี้ดิฉันก็ไม่ได้ร่ำรวยอะไร ดิฉันมีลูกกำลังเรียนหนังสือ ดิฉันอยากเก็บเงินไว้ให้ลูก จึงอยากปรึกษาอาจารย์ว่าถ้าดิฉันจะไม่ให้เงินพ่อ ดิฉันจะบาปไหมคะ เพราะดิฉันให้มามากจนจะหมดตัวอยู่แล้วค่ะ

ลืมเล่าให้อาจารย์ฟังอีกเรื่องหนึ่งคือ ที่ดิฉันไม่ช่วยพ่อเพราะพ่อทำให้แม่เสียใจ คือเมื่อสองปีก่อนตอนที่พ่ออายุ ๗๑ ปี พ่อมีเรื่องขึ้นโรงขึ้นศาล ก็จะจ้างนายผู้หญิงอายุสามสิบเศษมาว่าความให้ นายคนนั้นก็คิดว่าพ่อรวย จึงยอมเอาตัวแลกด้วยการเป็นเมียของพ่อ พ่อก็หลงมาก มีเงินเท่าไรก็เอาไปให้นายคนนั้นซึ่งเงินส่วนใหญ่ก็เป็นเงินของดิฉัน แม่เสียใจมากที่พ่อกับมาเป็นอย่างนี้ ดิฉันก็สงสารแม่มากที่ต้องมาออกหักตอนแก่ พ่อไม่น่าทำกับแม่แบบนี้ อาจารย์ว่าดิฉันควรจะทำอย่างไรดีคะ มีอีกเรื่องหนึ่งคือ พ่อขายที่ไปหลายแปลงแล้ว เพื่อนำเงินมาสู้อคดี ซึ่งก็คือเอามาให้เมียของที่เป็นทนายความนั้นแหละค่ะ ดิฉันเชื่อว่าเมื่อพ่อหมดตัว ผู้หญิงคนนี้ก็ทิ้งพ่อเพราะพ่อแก่แล้ว ปีนี้ก็ย่าง ๗๔ แล้ว ขอให้อาจารย์ช่วยหาทางออกให้ดิฉันด้วยเถิดค่ะ ดิฉันรู้สึกมีดบาดด้านเลยคะ นึกว่าช่วยคนที่กำลังทุกข์หนักด้วยนะค่ะ

คุณลูกกตัญญูคะ อาจารย์รู้สึกทุกข์แทนคุณ ที่คุณพ่อกับมาเป็นเช่นนี้ได้ อ่านที่คุณเล่าเรื่องคุณพ่อคุณแล้ว ทำให้อาจารย์คิดถึงคุณพ่อของอาจารย์คิดถึงมากๆ เลยค่ะ คุณพ่อไม่เคยหาเรื่องเดือดร้อนมาให้ลูกเมีย รักลูก

รักเมียเป็นที่สุด ไม่เจ้าชู้ ไม่ตีเมียเถลไถ่ ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน มีเงินก็ให้ลูกหลาน คนอื่นที่มีใช้ลูกหลานมาขอคุณพ่อก็ให้ (แต่คนที่มาขอเขาจะใช้คำว่าขอยืมคะ) ขออนุญาตเล่าเรื่องคุณพ่อเป็นอนุสรณ์แห่งความคิดถึงนะคะ คือคุณพ่อจะใจดีมากและในความใจดีที่เองที่ทำให้คุณพ่อถูกลอกอยู่บ่อยๆ (พฤติกรรมนี้อาจารย์ได้รับการถ่ายทอดจากคุณพ่อมาทั้งหมด) ผิดกับคุณแม่ (คุณนายสอาด อ่อนค้อม) ซึ่งไม่ยอมให้ใครมาหลอกได้ จนได้รับสมญาว่า คุณนายสุดเค็ม มีอยู่ครั้งหนึ่ง (เหตุเกิดขึ้นแต่อาจารย์ยังเด็ก ก็หลายสิบปีแล้ว แต่ลูกๆยังไม่มีใครลืมเรื่องนี้) คุณพ่อเปลอเล่าให้คุณแม่ฟังว่า วันนี้เจ้าทนายขอยืมเงินไป ๒๐ บาท ความจริงคุณพ่อถูกขยืมเงินบ่อยๆ แต่จะปิดไม่ให้คุณแม่ทราบเพราะไม่เคยได้คืนเลยสักรายเดียว (เหมือนอาจารย์อีกแล้ว) คุณแม่ก็จำว่านายทนายขยืมเงินสามี่ฉันทไปยี่สิบบาท

วันหนึ่งคุณแม่ขึ้นรถไฟจากช่องแคไปตากลีส พบนายทนายเดินขายขนมบ้ำบีนอยู่ในรถไฟ คุณนายสอาดก็บอก “ทนาย บ้ำบีนห่อหนึ่ง” นายทนายก็หยิบขนมบ้ำบีนหนึ่งห่อ (มีลิบอันราคา ๕ บาท) ส่งให้คุณนายสอาด “ติดไว้ก่อนนะ” คุณนายบอกหลังจากมารับขนมมาแล้ว เป็นอันว่าคุณนายสอาดไปตากลีส ๔ ครั้ง ก็สามารถทวงหนี้จากนายทนายได้ครบยี่สิบบาทพอดี แต่ถ้าใครจะว่าคุณนายเค็ม คุณนายก็จะบอกว่า “ไม่คิดดอกเบี้ยก็บุญแล้ว” พวกเราลูกๆ ก็ได้กินขนมบ้ำบีนกันถึง ๔ ครั้ง หลังจากนั้นก็ได้กินอีกเพราะนายทนายไม่มีหนี้ที่จะให้คุณนายสอาดหักอีกต่อไป

เล่าเรื่องคุณนายสอาดให้คุณลูกกตัญญูหลายเคียด แต่ก็ไม่รู้ว่าจะอ่านแล้วจะเคียดหนักกว่าเดิมหรือเปล่า อาจารย์เห็นใจคุณมากๆ ที่คุณพ่อมาใจแตกตอนแก่ แต่ที่อาจารย์เห็นด้วยมากๆ กับคุณคือ ที่คุณบอกว่า “ดิฉันเชื่อว่า เมื่อพ่อหมดตัว ผู้หญิงคนนี้ก็ทิ้งพ่อเพราะพ่อแก่แล้ว” อาจารย์ก็เชื่อว่าต้องเป็นเช่นนั้นเพราะเห็นมาหลายรายแล้ว แต่เชื่อใหม่คะ ถ้าคุณบอกคุณพ่ออย่างนี้ อาจารย์ว่าท่านไม่เชื่อหรอกคะ เพราะท่านกำลังหลง หัง

หลงลืมและหลงไหล

คุณลูกกตัญญูมีวิธีแก้ทุกข์คือ ชวนคุณแม่สาวดมนต์ แม่เมตตาให้คุณพ่อและทนายสาวคนนั้น ผู้หญิงคนนี้น่าบปมากตรงที่ทำให้คนอื่นมีความทุกข์ หลวงพ่อพูดเสมอว่า “**ในเมื่ออยากมีความสุขแล้วทำไมถึงเอาทุกข์ไปให้คนอื่น เมื่อท่านเอาทุกข์ไปให้คนอื่น เภรกรรมก็ต้องตามท่าน**” หลวงพ่อจะสอนคนที่แย่งสามีคนอื่นอย่างนี้

คิดให้เป็นธรรมชาติ คุณก็คิดเสียว่าคุณพ่อกับทนายคนนั้นเคยสร้างเวรสร้างกรรมร่วมกันมา ซาติก่อนๆ คุณพ่อจะต้องเคยหลอกเขาไว้ มาซาตินี้จึงถูกเขาหลอก คุณอย่าไปโกรธ อย่าไปแค้นคุณพ่อ แต่ต้องแม่เมตตาให้ท่านนะคะ แล้วคุณก็จะได้ชื่อว่าเป็นลูกกตัญญูสมภาคภูมิ ส่วนเงินทองของนอกกาย ให้ท่านแล้วก็แล้ว อย่าไปเสียดาย ไม่ตายหาใหม่ได้ ถ้าไม่ อยากให้อีกก็บอกท่านตรงๆว่าจะเก็บไว้เป็นค่าเล่าเรียนของลูก ถ้าคุณพ่อไม่มีเงินจ่ายค่าทนายก็ให้ยกฟ้องเสีย แล้วการรุกที่วัดนั้นบาปมาก ให้ท่านเลิกเสียเถิดมิฉะนั้นท่านจะต้องตกนรก หรืออย่างน้อยก็ต้องไปเกิดเป็นเปรต ถ้าบอกแล้วท่านไม่เชื่อคุณก็ต้องวางอุเบกขา ถือเป็นกรรมของท่าน แต่ถึงจะอุเบกขาก็ต้องสวดมนต์แผ่เมตตาให้ท่าน การสวดมนต์หลวงพ่อบอกว่าเป็นการสร้างบุญให้ตัวเอง เมื่อคุณมีบุญมากพอ คุณพ่ออาจจะหันมมกลับก็ได้ ขนาดพ่อแม่ตายไปตกนรก ลูกยังช่วยขึ้นมาได้เพราะลูกมีบุญ บุญที่ว่านี่คือการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน หากคุณพอมีเวลาก็น่าจะมาเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวัน ถ้าปฏิบัติอย่างจริงจังอาจารย์มั่นใจว่าต้องช่วยคุณพ่อได้ อย่าห่อถอยเสียก่อนก็แล้วกัน อาจารย์ขอเอาใจช่วยค่ะ

อีกฉบับเขียนมาจากสหรัฐอเมริกา สุภาพสตรีที่อาจารย์ตั้งชื่อว่า Pattry เขียนมาดังนี้

หนูมีความตั้งใจจะร่วมทำบุญกับอาจารย์ ได้ส่งเงินมา ๑๐๐ ดอลลาร์ ซึ่งคงจะแลกเปลี่ยนเงินไทยได้ ๓,๗๐๐ บาท หนูขอกราบรบกวนอาจารย์แบ่ง

เงินทำบุญเป็น ๔ ส่วน นะคะ

๑. ร่วมทำบุญซื้อที่ดินวัดป่าเจริญราชธรรมาราม ๑,๕๐๐ บาท
๒. ร่วมสร้างศาลาทรงล้านนา ๑,๕๐๐ บาท
๓. ซื้อหนังสือถวายวัดหรือเข้าห้องสมุด ๓๘๐ บาท
๔. ส่วนที่เหลือร่วมทำบุญพิมพ์หนังสือสวดมนต์ค่ะ

หนูทราบว่าคุณอาจารย์งานยุ่งมาก ๆ ค่ะ การที่หนูเขียนจดหมายและส่งเงินมาเป็นการรบกวนอย่างยิ่งค่ะ หนูขอโทษมาก ๆ นะคะ หนูเริ่มรู้จักงานเขียนของอาจารย์และวัดอัมพวัน เพราะหนังสือสัตว์โลก ๆ ที่เพื่อนสนิทส่งมาให้ เป็นของขวัญวันเกิดเมื่อ ๔ ปีมาแล้ว อ่านแล้ววางไม่ลงเลยคะ (ปกติเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือ) หนูชอบมาก ๆ เลยคะ อ่านสนุก แต่ที่สำคัญคือความรู้ทางพระพุทธศาสนา ถ้าหนูอยู่เมืองไทย หนูคงจะขอไปเป็นนักเรียนของอาจารย์คะ จริง ๆ นะคะ

ทุกครั้งที่หนูกลับเมืองไทย (ตอนยังไม่มีลูก) หนูก็จะไปกราบหลวงพ่อและไปปฏิบัติธรรมที่วัด หนูเคยเห็นอาจารย์ด้วยค่ะ หนูรักและเคารพหลวงพ่อมาก ๆ ถึงจะไม่ได้เป็นศิษย์ใกล้ชิดได้แต่มองเห็น ตั้งจิตอธิษฐานกับท่าน หนูก็ยังได้รับความเมตตาอย่างมากมาจากท่าน บางครั้งหนูตั้งจิตขอป่วยเหลือเกินจนรู้สึกว่าคุณเองเป็นฝ่ายขอยุ่เรื่อย ส่วนท่านก็เป็นแต่ผู้ให้จริงๆ ทำอย่างไรหนูถึงจะมีโอกาสทดแทนพระคุณของท่าน จึงตั้งใจพยายามจะเป็นคนดีให้ได้ แต่ก็ยังเอาดีไม่ได้ค่ะ หนูไปวัดปฏิบัติธรรมหลายครั้งก็ยังไม่ดีใจร้อน ซึ่งอน เขาแต่ใจตัวเอง ตอนเล็กๆ หนูถูกเลี้ยงมาดีเกินไป มีแต่คนตามใจ เวลาหนูอ่านบทความประสบการณ์การปฏิบัติธรรมของคนอื่นที่เขาปฏิบัติได้ดี ยิ่งทำให้หนูมองเห็นความไม่ได้เรื่องของตัวเองมากขึ้นจริงๆ ค่ะ

หนูรู้จักสวดมนต์ ปฏิบัติธรรมก็ตอนมาอยู่อเมริกาแล้ว บางครั้งอดนึกเสียดายเวลาของตัวเองสมัยยังอยู่ที่เมืองไทย ในแผ่นดินพระพุทธศาสนา แต่กลับไม่มีโอกาสสะสมบุญกุศล มาตอนนี้ปรารถนาอยากไปวัดอัมพวัน

ไปปฏิบัติธรรม ไปกราบหลวงพ่อก็ไม่สามารถทำได้ง่ายๆ โดยเฉพาะมีลูกเล็กนะค่ะ อยู่ที่นี่เวลาสงฆ์มีปัญหาธรรมะอะไร ไม่เข้าใจอะไรก็ไม่มีใครที่จะสอนหรืออธิบายให้ฟัง

ป.ล. หนูกราบขอโทษภาษาเขียนนะค่ะ ถ้าไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่ได้เขียนหนังสือทางการมานาน อาจารย์ไม่ต้องลงจดหมายของหนูทางกุสสตรีนะค่ะ

คุณ Pattry ค่ะ อาจารย์ไม่พบคำผิดในจดหมายแม้แต่คำเดียว แสดงว่าคุณต้องเรียนมาสูงมาก เพราะคนเรียนสูงๆ บางคนเขียนไม่ถูกต้องก็มีอยู่มากมาย อาจารย์อ่านจดหมายของคุณแล้ว บอกตัวเองว่า**ต้องลง** เลยเปลี่ยนชื่อให้คุณและไม่ลงชื่อสกุลด้วย คงไม่ว่ากันนะค่ะ อีกประการหนึ่งคุณก็จะได้บุญที่ให้ **ธรรมทาน** ด้วยค่ะ เพราะ **"สัพพทานํ ธรรมทานํ ชินาติ** - การให้ธรรม ชำระการให้ทั้งปวง" อาจารย์ต้องขออนุโมทนาบุญกับคุณด้วยค่ะ

เงิน ๑๐๐ ดอลลาร์ที่คุณส่งมา อาจารย์ไม่มีเวลาไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทย จึงไปที่ธนาคารถามอัตราซื้อขาย ปรากฏว่าวันที่ไปนั้นอัตราซื้อ ๔๑ บาทกว่า (จำไม่ได้) อัตราขายก็ ๔๑ บาทกว่า (จำไม่ได้) แต่รู้ว่ามากกว่าอัตราซื้อ) อาจารย์เลยซื้อจากคุณ ๔๒ บาท ก็ได้เงิน ๔,๒๐๐ บาท สองรายการแรกที่บริจาค อาจารย์ได้ถวายเจ้าอาวาสวัดป่าเจริญราชธรรมารามไปเรียบร้อยแล้ว และท่านก็ให้คุณนำทิพย์นำไปเข้าธนาคาร

สรุปว่าคุณ Pattry ซื้อที่ดินและสร้างศาลาปฏิบัติธรรมทรงล้านนา ๓,๐๐๐ (ซื้อลงให้แล้วในฉบับ ๘๔๑) พิมพ์หนังสือสวดมนต์ (ซื้อลงในหนังสือ) ๑,๒๐๐ ส่วนซื้อหนังสือ อาจารย์ร่วมทำบุญกับคุณ Pattry ได้ซื้อถวายวัดไป ๓ ชุด ยกบุญให้คุณ Pattry ๑ ชุดค่ะ (เมื่อก่อนมีเงินซื้อครั้งละ ๑๐-๒๐ ชุด ตอนหลังเงินรั้งเกียจอาจารย์ จึงพากันหนีไปหมดเหลือแต่ตัวแดงไว้ในบัญชี)

อาจารย์ขออนุโมทนากับคุณ Pattry ที่อยู่กับพระธรรม (คือ สวดมนต์และปฏิบัติธรรม) ส่วนที่คิดว่าตัวเองเป็นคนไม่ดีเพราะโกรธง่าย ซึ่งอนั้น ไม่ใช่ไรอะ เดียวพระธรรมก็จะเปลี่ยนนิสัยให้เราเอง อาจารย์กลับมองว่าคุณ Pattry มีบุญมากเพราะคุณเป็นสัมมาทิฐิ พระธรรมเปลี่ยนนิสัยคนได้จริงๆนะคะ อาจารย์สุจิตราถูกเปลี่ยนมาแล้ว และยังต้องเปลี่ยนอีกหลายอย่างอะ

๑๕... พระอานนทเถระ

อาจารย์เพ็งจะมีโอกาสเปิดห้องของขั้วญูที่ได้รับจากวัดอัมพวันในวันปีใหม่ หลังจากที่เก็บไว้นานกว่าครึ่งเดือน เป็นสมุดบันทึกปกสีเขียว เพราะหลวงพ่อก็ดึงวันพุธ เปิดออกมาหน้าแรกเป็นกระดาษอาร์ตสีขาว หน้ารองปก หน้าต่อมาเป็นภาพของหลวงพ่อนั่งอยู่หน้าพระประธานในโบสถ์ นัยน์ตามองลอดแว่นจับจ้องที่ใบหน้าศิษย์ เหมือนจะบอกย้ำว่าต้องช่วยกัน จรรโลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไว้ด้วยชีวิตนะ อย่าคิดคดทรยศต่อสถาบันทั้งสาม มิฉะนั้นจะต้องมีทุกติเป็นที่ไป นี่อาจารย์อ่านสายตาของพระเดชพระคุณหลวงพ่อบรรณสิงหบุรจารย์นะคะ อ่านแล้วก็จะประพฤติปฏิบัติตามนี้จนกว่าชีวิตจะหาไม่ค่ะ

หน้าถัดมาเป็นคำอวยพรปีใหม่ที่หลวงพ่อกับเขียนด้วยลายมือของท่านบนกระดาษอาร์ตสีเหลือง ตัวอักษรสีน้ำตาล ใจจริงอยากถ่ายเอกสารมาให้ท่านผู้อ่าน แต่คงไม่ชัดเท่าที่ควร จึงขอดัดลอกมาทุกตัวอักษรตามที่ท่านเขียน ดังนี้

โชคดีปี ๒๕๔๙

ประชาชน ชยัน-ประหยัด-ซื่อสัตย์-กตัญญู-รู้หน้าที่-มีวินัย
ใจสะอาด-ชาติเจริญ

ท่านทั้งหลายมีคุณธรรมของผู้นำ จะเจริญรุ่งเรืองวัฒนา

๑. มีความรับผิดชอบสูง

๒. มีความสุภาพสมบุรณ์ ทั้งอ่อนโยนและอ่อนหวาน

๓. มีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจต่อหน้าที่และสังคม

๔. มีความเสมอต้นเสมอปลาย
๕. มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน เด็กและ
ผู้ใหญ่
๖. มีความสุขุมรอบคอบในภารกิจทั่วไป
๗. สามารถแก้ไขคลี่คลายแก้ปัญหาชีวิตและปัญหาสังคมและปัญหา
ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า สถานการณ์ปัจจุบันได้ทันทั่วทั้งที่
๘. ประกอบด้วยเมตตาธรรมต่อหน้าและลับหลัง ในสังคมของเรา
ขยันหมั่นเพียรเฉพาะในสิ่งที่เรียกว่าการงาน ไม่ประมาท มีปัญญารู้ทัน
เหตุการณ์ จัดงานจัดการเรียบร้อย อย่าปล่อยเวลาว่างให้ผ่านไปโดยไร้
ประโยชน์ พระอาทิตย์ไม่คอยท่า วันเวลาไม่คอยใคร
ขอท่านจงใช้เวลาให้มีประโยชน์เกิดประเสริฐที่สุด
พระธรรมสังฆปุราจารย์
เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน เจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี

คะ อาจารย์ก็ขอเป็นธรรมทูต น้อมนำคำอวยพรของพระเจ้าพระคุณ
หลวงพ่อดอกฟ้าท่านผู้อ่าน หลวงพ่อท่านให้พวกเรามีคุณธรรมของผู้นำ
ตีความได้สองอย่าง อย่างแรกคือ พวกเราจะได้เป็นผู้นำต่อไปในอนาคต
อย่างน้อยก็เป็นผู้นำด้านความดีงาม อย่างที่สองคือท่านอาจจะเตือนใจ
ผู้นำที่ขาดคุณธรรมของผู้นำ ว่าต้องทำให้บริบูรณ์คือนำคุณธรรมของผู้นำ
ทั้ง ๘ ประการข้างต้น มาประพฤติปฏิบัติ จะได้เจริญรุ่งเรืองวัฒนา ดังที่
พระเจ้าพระคุณหลวงพ่อดอกฟ้าได้เมตตาตักเตือนชี้แนะ แต่อาจารย์ว่าคนที่
มีปัญญาแล้วก็มีบุญวาสนาเท่านั้นจึงจะปฏิบัติตาม ส่วนคนไร้ปัญญาไม่มี
กุศลวาสนาปฏิบัติไม่ อาจารย์พยายามพัฒนาตนให้เป็นคนมีปัญญาและมี
บุญวาสนาค่ะ

ลำดับต่อไปก็มาถึงเพลงพระคาถาชินบัญชร ตอน “หนูชาวพระอานนท์
ประทุมชนประนมกร” จึงขอนำเสนอประวัติชีวิตของพระอานนท์โดยสังเขป

หากท่านต้องการอ่านรายละเอียด โปรดอ่าน **พระอานนทปุพฺพชฺช** ของ ท่านอาจารย์วชิร อินทสระ ปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา หรือหากต้องการทราบประวัติชีวิตที่ถึงามของพระสารีบุตรเถระ โปรดอ่าน **ผู้สละโลก** จากนักเขียนท่านเดียวกันนะคะ

พระอานนทเป็นโอรสของพระเจ้าสุกโกทนะ ซึ่งเป็นอนุชาของพระเจ้าสุทโธทนะพระพุทธบิดา จึงเป็นพระญาติกับพระพุทธเจ้า นอกจากเป็นพระญาติแล้วยังเป็นสหชาติ คือเกิดวันเดียวกับพระพุทธเจ้าอีกด้วย ในปลายปีแรกแห่งการตรัสรู้ พระพุทธองค์ได้เสด็จไปโปรดพระพุทธบิดาและพระประยูรญาติ ณ กรุงกบิลพัสดุ์ พระประยูรญาติต่างพากันเลื่อมใสและให้โอรสของตนออกบวชในสำนักของพระพุทธองค์เป็นจำนวนมาก พระอานนทได้ออกบวชพร้อมกับเจ้าชายแห่งคากยวงศ์อีก ๔ องค์ คือ เจ้าชายอนุรุทธะ เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายภคฺ และเจ้าชายภัททิยะ นอกจากนี้ยังมีเจ้าชายแห่งโกถิยวงศ์อีกหนึ่งองค์คือพระเทวทัต นอกจากเจ้าชายทั้งหกองค์แล้วยังมีนายภูษามาลา ชื่ออุบาสีอีกหนึ่งคนรวมเป็นเจ็ด

หลังจากบวชแล้วไม่นาน พระอนุรุทธะ พระกิมพิละ พระภคฺ พระภัททิยะ และพระอุบาสี ได้บรรลุอรหัตผล พระอานนทบรรลุโสดาปัตติผล พระเทวทัตสำเร็จฤทธิ์ขึ้นปฏิสนธิ ในพรรษาที่ ๒๐ แห่งการตรัสรู้ พระผู้มีพระภาคมีพระชนมายุ ๕๕ พรรษา ได้ขอให้สงฆ์เลือกอุปัฏฐากประจำพระองค์ สงฆ์ได้พร้อมใจกันเลือกพระอานนทให้เป็นพุทธอุปัฏฐาก (คือผู้รับใช้ใกล้ชิดของพระพุทธเจ้า) ก่อนรับหน้าที่นี้ พระอานนทได้ขอพรจากพระพุทธเจ้า ๘ ข้อ คือ

๑. ขอพระพุทธเจ้าอย่าได้ประทานจีวรอันประณีตที่ได้แล้วแก่ท่าน
๒. ขอพระพุทธเจ้าอย่าได้ประทานบิณฑบาต (คืออาหาร) อันประณีตที่ได้แล้วแก่ท่าน
๓. ขอพระพุทธเจ้าอย่าให้ท่านอยู่ในที่ประทับของพระองค์
๔. ขอพระพุทธเจ้าอย่าได้พาท่านไปในที่นิมนต์

๕. ขอให้พระพุทธรเจ้าเสด็จไปสู่ที่นิมนต์ที่ท่านรับไว้แล้ว

๖. ขอให้ท่านได้นำบริษัทซึ่งมาเฝ้าพระพุทธรเจ้าจากที่ไกลให้เข้าเฝ้าได้ในขณะที่มาแล้ว

๗. หากท่านเกิดความสงสัยขึ้นเมื่อใด ขอให้ได้เฝ้าพูลถามเมื่อนั้น

๘. หากพระพุทธรเจ้าแสดงธรรมอันใดในที่ลับหลังท่าน เมื่อเสด็จมาแล้วขอให้แสดงธรรมนั้นแก่ท่าน

การที่ท่านขอพร ๘ ข้อข้างต้นนี้มีเหตุผลสามประการ คือ

ประการที่หนึ่ง เพื่อป้องกันผู้กล่าวหาว่าท่านมาเป็นพุทธรูปปฏิญาณ เพราะเห็นแก่ลาภสักการะ (พรข้อ ๑-๔)

ประการที่สอง เพื่อป้องกันผู้กล่าวหาว่าท่านจะเป็นพุทธรูปปฏิญาณไปทำไม ในเมื่อพระพุทธรเจ้าไม่ทรงอนุเคราะห์ แม้ด้วยเรื่องเพียงเท่านี้ (พรข้อ ๕-๗)

ประการที่สาม เพื่อป้องกันผู้กล่าวหาว่าท่านตามเสด็จพระศาสดาไปดุจเงาตามตัว แต่ไม่รู้ว่าคาถานี้ สุตฺรนี้ ชาดกนี้ พระพุทธรเจ้าตรัสแก่ใครที่ไหน (พรข้อ ๘)

พร ๘ ข้อและเหตุผลสามประการข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นความฉลาดรอบคอบของพระอานนท์ที่จะป้องกันข้อครหาในทา อันจะเกิดกับท่านและพระพุทธรองค์ เมื่อมารับหน้าที่พุทธรูปปฏิญาณ ท่านก็ปฏิบัติหน้าที่ได้ครบถ้วนบริบูรณ์ทุกประการ ก่อนหน้านี้สงฆ์จะผลัดเปลี่ยนเวียนกันมาปฏิบัติรับใช้พระพุทธรองค์ ที่ปรากฏชื่อเช่น พระนาคสมาละ พระนาคิตะ พระอุภาวณะ พระสุนักขัตตะ สามเณรจุนทะ (น้องชายพระสารีบุตรเถระ) พระสาคตะ พระราชะ และพระเมฆิยะ ซึ่งท่านเหล่านี้ไม่มีใครจะทำตามพระพุทธรประสงค์ เป็นต้นว่า

ครั้งหนึ่งพระพุทธรองค์เสด็จบิณฑบาตโปรดสัตว์โดยมีพระนาคสมาละตามเสด็จ ครั้นเดินมาถึงทางสองแพร่ง พระพุทธรองค์มีพระประสงค์จะไปทางขวา แต่พระนาคสมาละต้องการจะไปทางซ้าย พระพุทธรองค์ทรงห้าม

และขอร้องให้ไปทางขวากับพระองค์ เพราะทรงทราบตอนย่ารุ่งแล้วว่า จะเสด็จไปโปรดผู้ใด พระนาคสมาละก็ไม่ยอมเชื่อฟัง ยังกินยันที่จะไปทางซ้าย ทรงห้ามถึงสามครั้ง พระนาคสมาละก็หาเชื่อฟังไม่ ท่านนางบาตรของพระผู้มีพระภาคลง แล้วเดินหลีกไปทางซ้ายตามที่ท่านปรารถนา พระพุทธรองค์ต้องอุ้มบาตรของพระองค์เสด็จไปด้วยลำพัง

อีกครั้งหนึ่ง พระเมฆิยะทำหน้าที่เป็นพุทธอุปัฏฐาก ตามเสด็จพระพุทธรองค์ไปยังชั้นตุคาม เขตปาจิณวังสะ เวลาเช้าพระเมฆิยะไปบิณฑบาตในชั้นตุคาม กลับจากบิณฑบาตแล้วท่านเดินผ่านป่ามะม่วงอันน่ารื่นรมย์แห่งหนึ่ง จึงกราบทูลขออนุญาตพระพุทธรองค์เพื่อไปสู่ป่ามะม่วง พระพุทธรองค์ตรัสห้ามว่า

“อย่าเพิ่งไปเลยเมฆิยะ เวลาที่เราอยู่คนเดียว ขอให้ภิกษุอื่นมาแทนเสียก่อนแล้วเธอจึงค่อยไป” พระผู้มีพระภาคตรัสห้ามอย่างนี้ถึง ๓ ครั้ง ทั้งนี้เพราะทรงเห็นด้วยพุทธจักขุว่า พระเมฆิยะยังไม่ถึงเวลาสมควรที่จะบรรลุธรรมเนื่องจากอินทรีย์ยังไม่แก่กล้าพอ อินทรีย์ในที่นี้หมายถึงธรรมที่เป็นใหญ่ในกิจของตน มี ๕ อย่าง ได้แก่ สัทธา-ความเชื่อ วิริยะ-ความเพียร สติ-ความระลึกได้ สมาธิ-ความตั้งจิตมั่น และปัญญา-ความรู้ทั่วชัด ที่ว่าเป็นใหญ่ในกิจของตน หมายความว่า เป็นใหญ่ในการกระทำหน้าที่แต่ละอย่างๆ ของตน คือเป็นเจ้าการในการครอบงำเสียซึ่งธรรมที่ตรงข้าม ได้แก่ ความไร้ศรัทธา ความเกียจคร้าน ความประมาท ความฟุ้งซ่าน และความหลง ตามลำดับ

พระเมฆิยะหาฟังคำท้วงติงของพระพุทธรองค์ไม่ ท่านละทิ้งพระองค์ไว้เพียงลำพัง แล้วไปสู่ป่ามะม่วงอันรื่นรมย์ดังที่ท่านต้องการ แล้วบำเพ็ญสมณธรรมเพื่อให้จิตสงบ แต่ก็ไม่พบกับความสงบเพราะถูกอกุศลวิตก ๓ ครอบงำ **อกุศลวิตก** คือ ความนึกคิดที่ไม่ดี มี ๓ ได้แก่ กามวิตก-คมนึกคิดในทางกาม พยาบาทวิตก-คมนึกคิดในทางพยาบาท วิหิงสาวิตก-คมนึกคิดในทางเบียดเบียน เมื่อไม่อาจทำจิตให้สงบได้ พระเมฆิยะจึง

กลับมาเฝ้าพระผู้มีพระภาค พระพุทธองค์ทรงเตือนพระเมฆิยะว่า

เมฆิยะเอย จิตนี้เป็นสิ่งที่คืนรนกวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามได้ยาก ผู้มีปัญญาพึงพยายามทำจิตให้หายคืนรน ทำจิตตรงดุจช่างครดัดลูกศรให้ตรง เมฆิยะเอย จิตนี้ค่อยแต่จะกลิ้งเกลือกลงไปคลุกเคล้ากับกามคุณ เหมือนปลาที่เกิดในน้ำ ถูกนายพรานเบ็ดยกขึ้นจากน้ำแล้ว ค่อยแต่จะดี้นลงไปใต้น้ำอยู่เสมอ ผู้มีปัญญาพึงพยายามยกจิตขึ้นจากอาลัยในกามคุณ ให้ละบ่วงมารเสีย

การที่ภิกษุผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติรับใช้พระพุทธองค์ไม่รู้พระทัยของพระผู้มีพระภาค ต้องเปลี่ยนบ่อยๆ ทำให้พระพุทธองค์ทรงได้รับความลำบาก จึงจำเป็นต้องมีพระอุปัฏฐากประจำทำหน้าที่รับใช้ใกล้ชิด เพราะการบำเพ็ญพุทธัตถจริยาต้องมีการประชุมสงฆ์อยู่เนืองๆ และต้องต้อนรับคฤหัสถ์และบรรพชิตมากมายที่มาเฝ้า ซึ่งบางครั้งก็เป็นสตรี จึงไม่สมควรที่จะประทับอยู่เพียงลำพัง ต้องมีพระอุปัฏฐาก

ในพรรษาที่ ๒๐ แห่งการบำเพ็ญพุทธจริยา พระพุทธองค์ประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ใกล้กรุงสาวัตถี พระเถระจำนวนมาก มีพระสารีบุตร พระมหาโมคคัลลานะ เป็นต้น มาประชุมพร้อมกัน พระผู้มีพระภาคทรงปรารภในท่ามกลางสงฆ์ว่าพระองค์ทรงชราแล้ว ภิกษุอุปัฏฐากบางรูปก็ทอดทิ้งพระองค์ไป จึงขอให้สงฆ์เลือกภิกษุรูปใดรูปหนึ่งมาเป็นอุปัฏฐากประจำเถิด ภิกษุทั้งหลายได้ฟังพระพุทธดำรัสแล้ว เกิดความสังเวชสลดใจอย่างยิ่ง พระสารีบุตรกราบบังคมทูลขึ้นก่อนว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงเป็นดวงตาของโลก ข้าพระพุทธเจ้าขออาสารับเป็นอุปัฏฐากปฏิบัติพระองค์เป็นประจำ ขอพระผู้มีพระภาคจงทรงอนุเคราะห์รับข้าพระองค์เป็นอุปัฏฐากเถิดพระเจ้าข้า” พระผู้มีพระภาคตรัสว่า

อย่าเลยสารีบุตร เธออย่าทำหน้าที่อุปัฏฐากเราเลย เธออยู่ ณ ที่ใด ก็มีประโยชน์มาก โอวาทคำสั่งสอนของเธอเป็นเหมือนโอวาทของพระตถาคต เธอสามารถหมุนธรรมจักรให้เป็นประโยชน์สู่แก่ปวงชน

เช่นเดียวกับเรา ผู้ใดเข้าใจเธอเหมือนได้เข้าใจเรา ผู้ที่สนทนากับเธอเหมือนได้สนทนากับเรา

การที่พระพุทธองค์ไม่ทรงรับข้อเสนอของพระสารีบุตร มิใช่ว่าพระองค์ทรงรังเกียจ แต่เพราะทรงเห็นว่าพระสารีบุตรท่านมีศักยภาพในการสั่งสอนได้ไม่แพ้พระองค์ พระพุทธเจ้าทรงยกย่องในความสามารถของพระสารีบุตรว่า **“มยา ปวัตตติตฺ จุกํ รมมจกํ อนุตฺตรํ สารีปฺตฺโต อนุตฺตติตฺ อนุชาโต ตถาคตํ - สารีบุตรเป็นรองก็แต่ตถาคต ประกาศธรรมตามเราได้ ซึ่งอนุตตรธรรมจักรอันเราประกาศแล้ว”**

จะเห็นว่าพระพุทธองค์ทรงมีพระปัญญาล้ำเลิศในการจัดมอบหมายงานตามความสามารถของบุคคลเหมือนที่พวกนิยมฝรั่งพูดกันว่า **“Put the right man in the right job”** และบุคคลที่ทำเช่นนี้ได้เป็นคนแรกในโลกก็คือพระพุทธเจ้า ด้วยเหตุนี้จึงไม่ทรงรับข้อเสนอของพระสารีบุตรสำหรับพระอานนทนั้น ท่านมีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานที่สำคัญ คือในเวลานั้น ท่านยังมีได้สำเร็จจรทตผล ท่านจึงชลอการสำเร็จมรรคผลไว้ก่อนเพื่อมาทำหน้าที่พุทธอุปัฏฐาก แล้วท่านก็ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์กระทั่งพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน ต่อจากนั้นอีก ๒๕ ปี เมื่อพระพุทธองค์ปรินิพพานแล้ว พระอานนทก็เพียรเจริญสมณธรรมกระทั่งสำเร็จเป็นพระอรหันต์ หลังพุทธปรินิพพาน ๓ เดือน

การบรรลุธรรมของพระอานนทก็เป็นเรื่องแปลกว่าพระสาวกองค์อื่นๆ คือท่านบรรลุขณะกำลังเอนกายลง ศีรษะยังไม่ทันถึงหมอน เป็นนิสระจากอิริยาบถทั้ง ๔ คือ ยืน เดิน นั่ง นอน ขณะนั้นกำลังจะเริ่มการสังคายนา ท่านจำเป็นต้องบรรลุเป็นพระอรหันต์ จึงจะเข้าร่วมในการสังคายนาได้ เรื่องมีอยู่ว่า หลังจากที่พระพุทธองค์ปรินิพพานได้ ๗ วัน สุภัททเววุฒบรพชิต (สุภัททเวผู้บวชเมื่อแก่) ได้กล่าวจ้วงจาบพระธรรมวินัยพระมหากัสสปเถระซึ่งเป็นพระผู้ใหญ่รูปเดียวที่เหลืออยู่ในเวลานั้น ได้ฟังแล้วเกิดธรรมสังเวช ดำริว่า **“พระพุทธเจ้าปรินิพพานเพียง ๗ วัน ก็ยัง**

เกิดเลี่ยนหนามขึ้นแล้วในพระศาสนา หากต่อไปคนชั่วได้พวกพ้องมีกำลังเติบโตกล้าขึ้น ก็จะทำพระศาสนาให้เสื่อมถอย” ดังนั้นหลังจากเสร็จงานถวายพระเพลิงพระพุทธรูปแล้ว ท่านจึงได้ยกถ้อยคำของสุภัททะวุฒบรพรพชิตนี้ขึ้นเป็นข้อปรารภ ชักชวนพระเถระทั้งหลายร่วมกันทำสังคายนาครั้งแรก ซึ่งการสังคายนาครั้งนี้จะขาดพระอานนท์เสียมิได้ เพราะท่านทรงจำพระพุทธรูปนี้ได้มากกว่าพระภิกษุทุกรูป อันเป็นผลมาจากพรข้อสุดท้ายที่ท่านขอจากพระพุทธเจ้า ในคราวรับหน้าที่เป็นพุทธอุปัฏฐาก

การสังคายนาครั้งแรก ผู้เข้าร่วมสังคายนาจะต้องเป็นพระอรหันต์ แต่พระอานนท์ยังเป็นเพียงพระโสดาบัน ท่านจึงต้องเร่งทำความเพียร และได้สำเร็จในวันสังคายนาพอดี ประธานการสังคายนาครั้งนี้คือพระมหากัสสปะ พระอุบาลีทำหน้าที่วิไล้ชานาพระวินัย พระอานนท์เป็นผู้วิไล้ชานาพระธรรม ประชุมสังคายนาที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา ภูเขาเวภารบรรพต เมืองราชคฤห์ โดยพระเจ้าอชาตศัตรูเป็นศาสนูปถัมภก พระสงฆ์ผู้ร่วมทำสังคายนามีทั้งสิ้น ๕๐๐ องค์ และล้วนเป็นพระอรหันต์ชั้นเอสาฬห ใช้เวลา ๗ เดือน จึงเสร็จ

ได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า พระอานนท์ท่านเป็นพุทธอนุชา และเป็นสหชาติของพระพุทธเจ้า ดังนั้นเมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานเมื่อพระชนมายุ ๘๐ พรรษา พระอานนท์บรรลุอรหัตผลหลังจากพุทธปรินิพพาน ๓ เดือน เท่ากับท่านบรรลุอรหัตผลเมื่อชนมายุ ๘๐ ปีกับ ๓ เดือน แต่ท่านปรินิพพานหลังพระพุทธองค์ ๔๐ ปี และได้ใช้เวลา ๔๐ ปีนี้จาริกไปยังที่ต่างๆ เพื่อสั่งสอนธรรมแก่เวไนยนิกรทั้งหลาย ท่านได้บำเพ็ญหน้าที่ของพระพุทธสาวกได้อย่างบริบูรณ์ ด้วยความรักในพระพุทธเจ้า และความกรุณาในสรรพสัตว์ เมื่อจะปรินิพพานก็ได้ทำหน้าที่อนุเคราะห์แก่พระญาติด้วยการปรินิพพานในอากาศเหนือแม่น้ำโรหิณี ซึ่งเป็นเส้นกั้นแดนระหว่างแคว้นของพระญาติสองฝ่ายคือ ศากยะและโกลิยะ ที่ทำดั่งนี้ก็เพื่อมิให้พระญาติสองฝ่ายแย่งพระอัฐิธาตุของท่าน พระอัฐิธาตุตกลงฝั่งไหน ฝ่ายนั้นก็เป็นเจ้าของ หากมิทำเช่นนั้นอาจเกิดสงครามแย่งพระอัฐิธาตุกันอีกเหมือนที่เคยเกิดสงคราม

แย่งน้ำในแม่น้ำโรหิตีมาแล้ว

พระพุทธเจ้าทรงยกย่องพระอานนท์เป็นเอตทัคคะหลายด้าน คือเป็น พุทฺธสุต เป็นผู้ที่มีสติ มีคตติ มีอิติ และเป็นอุปัฏฐาก

ขอจบเรื่องพระอานนท์ไว้เพียงเท่านี้ หากท่านผู้อ่านต้องการทราบ เรื่องราวของท่านมากกว่านี้โปรดอ่าน **พระอานนท์พุทธอนุชา** ของท่าน อาจารย์วชิร อินทสระ ซึ่งเป็นหนังสือที่ขายดีมากเล่มหนึ่ง

อ่านจดหมายของคุณวีรณัฐ สีทา จากนครปฐมนะคะ คุณวีรณัฐเขียน คำว่า “หนู” เป็น “นู” ตอนแรกอาจารย์คิดว่าเป็นวัยรุ่นที่ชอบบมาตกรรม ภาษา พออ่านแล้วไม่ใช่ จึงได้แก้ไขให้ถูกต้องแล้วคะ (ถ้าเป็นวัยรุ่น อาจารย์ ก็จะไม่เทศน์นอกธรรมาส์)

หนูได้อ่านคอลัมน์ของอาจารย์ หนูชอบมากเลยคะ ไม่คิดว่าจะมี สิ่งดีๆ อย่างนี้ หนูเพิ่งเริ่มศึกษาธรรมะจริงจังมา ๒-๓ เดือนแล้วคะ ทุก วันนี้หนูสวดมนต์นั่งสมาธิทุกวัน (จากแต่ก่อนไม่ค่อยใส่ใจเท่าไร หนังสือ ก็ไม่ค่อยได้อ่านสักเท่าไร บางวันขยันก็สวดมนต์นั่งสมาธิ วันไหนขี้เกียจ ก็ไม่ทำ) ตอนนี่หนูซาบซึ้งในบาปบุญคุณโทษมาก ชีวิตหนูมีปัญหาสารพัด สุขภาพไม่ดี เป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาว แล้วก็ถูกคนยืมเงินไปแล้วไม่ได้คืน ประมาณล้นกว่า หนูหมดตัวเลยคะ ทำงานได้น้อยลง ค่ายากี่ขึ้นราคาเกือบ เท่าตัว หนูก็เลยเริ่มศึกษาธรรมะ ก็รู้สึกดีขึ้นบ้าง แล้วก็อ่านหนังสือประเภท ธรรมะทั้งสิ้น หนูชอบคะ หนูทำงานประจำคือช่างทำผม และงานอดิเรก คือ ปล่อยเงินกู้ ตอนนี่โดนโกงไปหมดแล้ว หนูชอบคอลัมน์ของอาจารย์ มากคะ อ่านแล้วมีความรู้เกี่ยวกับธรรมะมากขึ้น

หนูขอหนังสือที่อาจารย์แจกด้วยนะคะ เพื่อเอามาศึกษาธรรมะเพิ่ม เติมอีก จะได้เป็นแสงสว่างนำทางชีวิต ให้พบแต่สิ่งดีๆ พบแต่คนดีๆ ถ้า วันใดวันหนึ่งชีวิตหนูดีขึ้น หนูจะร่วมทำบุญกับอาจารย์นะคะ ตอนนี่ฝาก ค่าหนังสือมา ๒๐๐ บาทนะคะ ขอขอบพระคุณนะคะ

อาจารย์ขออนุโมทนาบุญกับคุณวีรณัฐคะ เงิน ๒๐๐ บาทที่ส่งมา อาจารย์ได้สมทบทุนพิมพ์หนังสือสวดมนต์คะ มีชื่อผู้บริจาคอยู่ท้ายเล่มด้วย

ท่านที่ได้หนังสือแล้วกรุณาสวดมนต์ภาวนาทุกวันนะคะ หลวงพ่อสอนว่าสวดมนต์เป็นนิสัย อธิษฐานจิตเป็นประจำ อโหสิกรรมก่อนแล้วจึงแผ่เมตตา ทำดังนี้ชีวิตจะดีขึ้นแน่นอนคะ

คุณวีรณัฐบอกว่าถูกคนยืมเงินไปแล้วไม่ได้คืน ประมาณล้านกว่าบาท อาจารย์ก็ตกอยู่ในสภาพเดียวกัน แต่ยังไม่หมดตัวหรอกคะ เพราะอโหสิกรรมให้คนที่โกง หลวงพ่อสอนว่า “ให้เขาโกงเราดีกว่าเราไม่โกงเขา” เงินทองของนอกกาย ไม่ตายหาใหม่ได้ อโหสิกรรมให้เขาไปนะคะ อีกหน่อยก็จะมีมากกว่าที่ถูกโกงไป อาจารย์ก็ปลอบใจตัวเองอย่างนี้คะ คุณเดินมาถูกทางแล้ว การมีพระธรรมเป็นที่พึ่งนั้นประเสริฐที่สุด ส่วนเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ถ้าเราสร้างบุญมากๆ (ด้วยการสวดมนต์ภาวนาสมาเสมอ) วันหนึ่งโรคภัยไข้เจ็บจะหายไปเอง เมื่อปี ๒๕๓๔ อาจารย์เรียนอยู่ที่ประเทศอินเดีย ได้รู้จักกับพระไทยรูปหนึ่ง อายุท่านยังไม่มาก แต่ท่านเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวเหมือนที่คุณเป็น ท่านก็สวดมนต์ภาวนาและเตรียมพร้อมที่จะมรณภาพอยู่โรคก็หายไป ท่านบอกว่ามั่นใจในพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณที่ขจัดปัดเป่าโรคภัยให้หายไปได้ จากคนที่ผมอมเหลืงเมื่อเห็นในครั้งแรก ก็กลายเป็นคนที่มีเลือดฝาดสมบูรณ์ อ้วนขึ้น ลักษณะของคนอมโรคหายไป น่าอัศจรรย์จริงๆ ค่ะ (ใช้เวลาไม่ถึงปี)

หลวงพ่อบอกท่านแนะนำว่าโรคเลือดให้ทานยาพระร่วงเจ้าแห่งกรุงสุโขทัย ทำทานเองได้ สูตรยามีเกลือ ๓ มะขาม ๗ บอระเพ็ด ๕ (เกลือเม็ด ๓ ถ้วยตวงหรือจะใช้ ๓ ช้อนโต๊ะลองดูก่อนก็ได้) มะขามเปียกแกะเม็ดออก ล้างสะอาด ๗ ถ้วยตวง (๗ ช้อนโต๊ะ) บอระเพ็ดหั่นบางๆ ๕ ถ้วยตวง โขลกเกลือกับมะขามก่อนแล้วจึงใส่บอระเพ็ด ขณะโขลกให้สวดพุทธคุณธรรมคุณ สังฆคุณ และพาหุงมหากาไปด้วย เมื่อโขลก ๓ อย่างเข้ากันแล้ว ให้ใส่น้ำผึ้งแท้เป็นกระสายแล้วปั้นเป็นลูกกลอน รับประทานก่อนนอน มีคนหายจากมะเร็งเม็ดเลือดเพราะทานยานี้หลายคนแล้ว ลองทำทานนะคะ (ปั้นเป็นลูกกลอนขนาดเท่าปลายนิ้วก้อย ๗-๘ เม็ด รับประทานทุกวัน)

๑๖... บ่วงเกิดแล้ว

ได้กล่าวถึงพระอนนทเถระไปแล้วตามคำแปลในบทร้อยกรองของ
พระเดชพระคุณพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร) ราชบัณฑิต ต่อไปก็เป็น
“พระราหูลอุตมพร สถิตร่วมจรัญญา”

พระราหูเป็นโอรสของเจ้าชายสิทธัตถะกับพระนางพิมพา ประสูติ
ในวันที่เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จมหาภิเนษกรรมณ์ คือการเสด็จออกเพื่อคุณ
อันยิ่งใหญ่หรือเสด็จออกบวช

ผู้ที่ไม่เข้าใจและไม่ได้ศึกษาพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง อาจเกิด
ความเข้าใจผิดว่าเจ้าชายสิทธัตถะไม่รักพระชายาและพระโอรส จึงได้หนีไป
บวช แต่ถ้ามองว่าพระองค์ทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์ เพื่อความสุข
ของมนุษยชาติ หากคิดอย่างนี้จะเป็นบุญเป็นกุศล เพราะตรงกับข้อเท็จจริง
ด้วย ทำให้เกิดกำลังใจที่จะสร้างคุณความดีให้กับโลก ดังที่พระพุทธองค์
ทรงกระทำไว้เป็นแบบอย่างด้วย

เจ้าชายสิทธัตถะมิได้เป็นเจ้าชายธรรมดา แต่พระองค์เป็น
พระโพธิสัตว์ที่บำเพ็ญบารมีมายาวนานถึง ๒๐ อสงไขยแสนกัป เรียกว่า
ทรงบำเพ็ญบารมีมาเต็มเปี่ยมพร้อมที่จะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธะ
พระองค์จึงไม่ทรงติดอยู่ในโลกียวิสัยเหมือนปุถุชนคนอื่นๆ ตามพุทธประวัติ
กล่าวว่า

วันหนึ่งขณะที่เสด็จประพาสอุทยานกับสารีบุตรพระทัยชื่อฉันทะ ได้
ทอดพระเนตรเห็นท้าวทูต ๔ คือ คนเจ็บ คนแก่ คนตาย และสมณะ
(สมณะ แปลว่า ผู้สงบ) ทรงรำพึงว่าสักวันหนึ่งพระองค์ก็จักตกอยู่ในสภาพ

เช่นนี้บ้าง (คือ เจ็บ แก่ และตาย) ต่อเมื่อทอดพระเนตรเห็นใบหน้าอันสงบของสมณะก็พบคำตอบว่า นั่นจะเป็นวิธีเดียวที่จะหลุดพ้นจากวงจรแห่งความเกิด ความแก่ และความตาย อันเป็นที่มาแห่งทุกข์ได้ จึงตัดสินพระทัยว่าจักต้องเสด็จมหาภิเนษกรมณ์

เมื่อเสด็จกลับพระราชวังทรงทราบว่าพระนางพิมพาประสูติพระโอรส ความรักความเสนหาเกิดขึ้นท่วมทับพระทัยของผู้เป็นพ่อ เปรียบเสมือนบ่วงที่ผูกตรึงรั้งรัดพระองค์ไว้ให้ติดอยู่ในโลกีย์วิสัย ยากที่จะสลัดปลัดออกไปได้ จึงทรงเปล่งอุทานว่า “**ราहुล์ ชาต, พนุรณ ชาต**” แปลว่า “**บ่วงเกิดแล้ว เครื่องผูกพันเกิดแล้ว**” และเพราะเหตุนี้ พระกุมารจึงได้พระนามว่า ราहुล์ ซึ่งแปลว่า บ่วง

อย่างไรก็ตาม พระองค์ทรงตัดสินพระทัยแน่วแน่แล้วว่าจักเสด็จมหาภิเนษกรมณ์ จึงทรงจำพระทัย “ตัดบ่วง” ที่พันธนาการนั้นออก ในคืนนั้นพระองค์เสด็จเข้าไปในห้องพระบรรทม ทอดพระเนตรพระชายาและพระโอรสซึ่งกำลังบรรทมหลับอยู่ เป็นการอำลาครั้งสุดท้าย แล้วจึงเสด็จออกจากพระนคร โดยทรงมำกัณฐกะไปกับนายฉันทะ หลังจากได้ทรงแสวงหาพระโพธิญาณอยู่นานถึง ๖ ปี ในที่สุดก็ได้ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณในวันเพ็ญเดือนวิสาขะ ทรงเผยแผ่พระศาสนาและประดิษฐานอย่างมั่นคงในนครราชคฤห์แล้ว จึงเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์เป็นครั้งแรกเพื่อโปรดพระพุทธรูปิตาและพระประยูรญาติ

พระพุทธรูปิตาและพระประยูรญาติได้ทูลเชิญพระพุทธรูปองค์ให้เสด็จเข้าไปประทับยังนิโครธารามมหาวิหารพร้อมด้วยพระอรหันตชีนาสพจำนวน ๒๐,๐๐๐ องค์ที่ตามเสด็จมาในครั้งนี้ ทรงประทับยังนิโครธารามมหาวิหารในกรุงกบิลพัสดุ์เป็นเวลา ๗ วัน ในวันสุดท้ายพระนางพิมพาได้นำราहुล์กุมารซึ่งขณะนั้นอายุ ๗ ขวบ มาเฝ้าพระราชบิดาเพื่อทูลขอขมทอของขมทอเป็นหนึ่งใน ๗ ซึ่งเป็นสหชาติมงคล บังเกิดวันเดียวกับเจ้าชายสิทธัตถะ มี ๔ ขุม ได้แก่ ขุมทองสังขนิธิ ขุมทองเอลนิธิ ขุมทอง

อุบลนที และขุมทองปูลมทริกนที อีก ๖ ได้แก่ พระอานนท์ พระนางพิมพา นายฉันทะ อำมาตย์ชื่อกาฬุทายี ม้ากัณฐกะ และต้นมหาโพธิ์ ในวันที่ เจ้าชายเสด็จมหาภิเนษกรมณ์ ขุมทองทั้งสี่ได้อันตรธานไปเพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยบุญบารมีเฉพาะบุคคล ยกให้กันไม่ได้ ทว่าพระนางพิมพาไม่ทรงทราบ จึงนำพระราหุลมาทูลขอจากพระบรมศาสดา

พระพุทธรเจ้าทรงพิจารณาว่าทรัพย์สมบัติภายนอกนั้นไม่จริงยั่งยืน จึงตรัสแก่พระกุมารว่าพระองค์จะให้อรियทรัพย์ ทรงพาพระกุมารไปยัง นิโครธารามมหาวิหาร แล้วมีรับสั่งให้พระสารีบุตรจัดการบรรพชาพระกุมาร เป็นสามเณร ราหุลกุมารจึงเป็นสามเณรองค์แรกในพระพุทธรศาสนา

พระเจ้าสุทโธทนะทรงทราบเรื่องก็โทมัสเสียพระทัย เพราะเมื่อ เจ้าชายสิทธัตถะออกบวช พระองค์ก็ประสงค์จะให้เจ้าชายนั้นหะ พระโอรส ที่ประสูติจากพระนางปชาบดีโคตมีสืบราชสมบัติ แต่พระนั้นหะก็ได้บวชในวันที่ ๔ ที่พระพุทธรเจ้าประทับอยู่ในกรุงกบิลพัสดุ์ พระองค์ก็ทรงมีความหวังอีกว่าจะให้ราหุลกุมารเป็นทายาทสืบราชสมบัติต่อไป เมื่อพระบรมศาสดาพาพระราชนัดดาของพระองค์ไปบรรพชาเสียแล้ว ความหวังครั้งสุดท้ายก็พังทลายลง จึงรีบเสด็จไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคยังนิโครธารามมหาวิหาร แล้วทูลขอประทานพระพุทธานุญาตว่า “แต่ต่อไปเมื่อหน้า กุลบุตรผู้ใดแม่ ประสงค์จะบวช หากมารดาบิดายังไม่ยอมพร้อมใจอนุญาตให้บวชแล้ว ขอให้ทรงดูไว้ก่อน อย่าเพิ่งให้บรรพชาอุปสมบทแก่กุลบุตรผู้นั้น” พระบรมศาสดาก็ประทานพรแก่พระพุทธรบิดา (คือทรงให้ตามที่ขอ) แล้วถวายพระพรอำลา ทรงพาพระนั้นหะและพระราหุลสามเณรพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์บริษัทจำนวน ๒๐,๐๐๐ เสด็จนิวัตกลับกรุงราชคฤห์

เด็กๆ รุ่งราวคราวเดียวกับสามเณรราหุล เมื่อได้อ่านเรื่องของท่าน คงจะรู้สึกสงสารท่านเป็นกำลัง เด็กอายุ ๗ ขวบกำลังอยู่ในวัยซุกซน ย่อมอยากที่จะเล่นกับเพื่อนๆ มากกว่าที่จะมาอยู่กับผู้ใหญ่ซึ่งต่างวัยกับท่าน แต่สามเณรราหุลมิได้มีปัญหาแม้จะเป็นเด็กคนเดียวที่อยู่ในท่ามกลางผู้ใหญ่

ทั้งนี้เพราะท่านมีอุปนิสัยดี ว่านอนสอนง่าย และที่สำคัญคือท่านไม่เย่อหยิ่ง ถือตัวว่าเป็นโอรสของพระพุทธเจ้า แม้จะเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ท่านต้องได้รับความทุกข์ยากลำบาก ท่านก็ยอมทน เรื่องมีอยู่ว่า

ครั้งหนึ่งพระสารีบุตรเถระประสงค์จะเดินทางไปเฝ้าพระผู้มีพระภาค จึงเดินทางพร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ สามเณรหุลซึ่งเป็นเด็กผู้เดียว จึงต้องเดินทางไปด้วย ครั้นไปถึงพระภิกษุก็พากันจับจองกุฏิที่พักกันเต็ม ไม่มีหลังใดว่างสำหรับสามเณรหุลเลย สามเณรน้อยครั้นหาที่พักไม่ได้จึงไปนั่งอยู่ในเว็จกุฏิของพระพุทธเจ้า ต้องทนหนาวทนลำบากอยู่ตลอดคืน ครั้นใกล้รุ่งพระบรมศาสดาจะมาเข้าเว็จกุฏิ ทรงกระแอมหนึ่งครั้งก่อนเคาะประตู สามเณรหุลกระแอมตอบ จึงตรัสถามว่า

“นั่นใครเข้ามาอยู่ในเว็จกุฏิ” สามเณรหุลตอบว่า

“ข้าพระองค์สามเณรหุลพระเจ้าข้า” แล้วจึงออกมาเล่าสาเหตุที่ต้องเข้าไปอยู่ในเว็จกุฏิ (คือห้องสุขา) ว่าเพราะกุฏิที่พักไม่มีหลังใดว่าง

อาจมีคำถามขึ้นในใจของท่านผู้อ่านว่า นอนในกุฏิหลังเดียวกับพระสารีบุตร ซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ของท่านมิได้หรือ คำถามนี้มีคำตอบคือ “ไม่ได้” เพราะทรงมีวินัยบัญญัติไว้ว่า อนุปลัมบัน (ผู้ยังมีได้อุปสมบท ได้แก่ คฤหัสถ์ และสามเณร) จะนอนร่วมชายคากับอนุปลัมบัน (ผู้อุปสมบทแล้ว ได้แก่ภิกษุ) ไม่ได้ สามเณรหุลท่านครั้งในพระวินัย จึงต้องแอบไปอยู่ในเว็จกุฏิ พระพุทธองค์ทรงพิจารณาว่าวินัยข้อนี้คงจะตึงเกินไป จึงผ่อนลงด้วยการอนุญาตให้อนุปลัมบันนอนร่วมชายคากับอนุปลัมบันได้ไม่เกินสามคืน

สามเณรหุลเป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษามาก คือต้องการเรียนให้มากๆ ถึงกับว่า ครั้งหนึ่งท่านลุกขึ้นแต่เช้าตรู่ แล้วกอบทรายเติมกำมือ ตั้งจิตปรารถนาว่า ขอให้ได้รับคำแนะนำพร่ำสอนจากพระพุทธเจ้า และจากพระอุปัชฌาย์อาจารย์มากเท่ากับเม็ดทรายในมือ ความที่ท่านเป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษามากนี้เอง ทำให้ท่านมีอุปนิสัยดีอีกประการหนึ่ง คือเป็นผู้ใฝ่ใจ

ในการศึกษามาก เมื่อสนใจใฝ่ใจในการศึกษาก็ทำให้ท่านเป็นผู้มีปัญญาฉลาดหลักแหลม พระพุทธองค์ทรงใช้พุทธวิธีในการสอนให้เหมาะกับวัยของผู้เรียน ดังจะขอยกตัวอย่างในอัมพลตติกา-ราหุโลวาหสูตร ที่พระพุทธองค์ทรงเตือนสามเณรราหุลมิให้พูดโกหกแม้จะเป็นการพูดเล่นก็ไม่ได้ โดยทรงสอนด้วยการสาธิตให้ดู คือทรงเหน้าล้างพระบาทเหลือน้ำไว้หน้อยหนึ่ง แล้วตรัสถามพระราหุลว่า เห็นน้ำที่พระองค์เหลือไว้ในภาชนะหน้อยหนึ่งไหม เมื่อพระราหุลกราบทูลว่า เห็น จึงตรัสสอนว่า คนที่พูดเท็จทั้งที่รู้ย่อมมีคุณความดีเหลืออยู่น้อยดุน้ำในภาชนะ แล้วทรงเหน้าที่เหลือหน้อยหนึ่งนั้นทิ้ง ตรัสถามอีกว่า

“ราหุล เธอเห็นน้ำหน้อยหนึ่งที่เราทิ้งไหม” เมื่อสามเณรราหุลกราบทูลว่าเห็น จึงตรัสสอนว่า

“เช่นเดียวกันนั้นแหละ ราหุล คนที่พูดเท็จทั้งที่รู้ ย่อมมีคุณความดีที่มีอยู่ออกไปหมด ดุน้ำที่เราเทจากภาชนะจนหมดนี้” เสร็จแล้วทรงคว่ำภาชนะลง ตรัสถามสามเณรราหุลว่า

“ราหุล เธอเห็นภาชนะที่เราคว่ำลงนี้ไหม” สามเณรราหุลกราบทูลว่า

“เห็นพระเจ้าข้า” จึงตรัสสอนอีกว่า

“เช่นนี้เหมือนกันราหุล คนที่พูดเท็จทั้งที่รู้ ย่อมไม่มีคุณความดีเหลืออยู่เลย ความเป็นสมณะของผู้นั้นเป็นอันคว่ำแล้ว ดุฆาณะที่คว่ำไม่มีน้ำเหลืออยู่แม้แต่หยดเดียว”

จะเห็นว่าพุทธวิธีในการสอนเด็กให้เหมาะสมกับวัยของเขานั้น จะทรงใช้วิธีการเปรียบเทียบที่มันเป็นขั้นตอน เพื่อให้เด็กเข้าใจได้ คือทรงเหน้าให้เหลือไว้ในภาชนะหน้อยหนึ่ง เหน้าที่เหลือหน้อยหนึ่งนั้นทิ้ง คว่ำภาชนะลง แล้วทรงเปรียบกับการพูดเท็จทั้งที่รู้ในทุกขั้นตอนที่ทรงทำให้ดู

อีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นความเป็นเด็กโสภาวิสุทธของสามเณรราหุล ซึ่งปรากฏในพระธัมมปทัฏฐกถาแปล ภาค ๘ เรื่องพระสารีบุตร

เถระ เรื่องมีอยู่ว่า

เช้าวันหนึ่งสามเณรราหุลได้ติดตามพระอุปัชฌาย์ของท่านไป
 บิณฑบาตที่บ้านนางรูปสารีผู้เป็นมารดาของพระอุปัชฌาย์ของท่าน โดยมีภิกษุ
 ๕๐๐ รูปไปด้วย พระเถระได้ไปยังประตูเรือนของมารดา ในหมู่บ้านนาลกะ
 (นาลันทาในปัจจุบัน) นางรูปสารีนิมนต์ให้ท่านนั่ง แล้วถวายบิณฑบาต
 (อาหาร) ปากก็ดำพระลูกชายว่า “ผู้เจริญ ท่านไม่ได้น้ำข้าวและของขบเคี้ยว
 ที่เป็นเดน ก็สมควรจะกินน้ำข้าวที่ติดอยู่หลังกระบวยในเรือนคนอื่น ท่าน
 สละทรัพย์ ๘๐ โกฏิ (๘๐๐ ล้านบาท) มาบวชเสียได้ ท่านทำให้เราฉิบหาย
 แล้ว บัดนี้ท่านจงบริโภคนิด”

หากเป็นปุถุชนหรือแม้แต่พระที่ยังเป็นปุถุชนก็คงจะบริโภคนิดไม่ลง
 แต่พระสารีบุตรเถระท่านตั้งใจมาโปรดมารดา แล้วท่านก็เป็นพระอรหันต์
 พระอรหันต์ย่อมตัดความโกรธได้สิ้นเชิงแล้ว ท่านจึงฉันตามปกติเหมือน
 ไม่มีอะไรเกิดขึ้น นางรูปสารีถวายบิณฑบาตพระลูกชายไปพลาง ดำไปพลาง
 เสร็จแล้วจึงถวายบิณฑบาตพระภิกษุ ๕๐๐ รูป พลางบ่นว่า

“บุตรของเราถูกพวกท่านทำให้เป็นคนรับใช้ของตนแล้ว บัดนี้พวก
 ท่านจงบริโภคนิด”

หลังจากนั้นพระสารีบุตรเถระได้ไปเฝ้าพระศาสดาพร้อมด้วย
 สามเณรราหุล พระศาสดาตรัสถามสามเณรว่า

“ราหุล พวกเธอไปบิณฑบาต ณ ที่ใด”

“พวกข้าพระองค์ไปยังบ้านของย่า พระเจ้าข้า” สามเณรตอบ

“ก็อุปัชฌาย์ของเธอถูกย่ำกล่าวอย่างไร” ตรัสถามอีก

“พระเจ้าข้า พระอุปัชฌาย์ของข้าพระองค์ถูกย่ำดำแล้ว” สามเณร
 ตอบ ครั้นมีพระดำรัสถามอีกว่าถูกดำว่าอย่างไร สามเณรราหุลก็ได้เล่าให้
 พระบิดาฟังตามที่ได้ยินมา เมื่อเล่าจบ พระศาสดาก็ตรัสถามว่า

“แล้วอุปัชฌาย์ของเธอว่าอย่างไร”

“ไม่ว่าอะไรๆ เลยพระเจ้าข้า” ภิกษุทั้งหลายเมื่อได้ฟังก็ได้สนทนา

กันในโรงธรรมว่า

“ผู้มีอายุทั้งหลาย คุณทั้งหลายของพระสารีบุตรเถระนำอัจฉรย์หนอ เมื่อมารดาของท่านด่าอยู่อย่างนั้น แม่เหตุสักว่าความโกรธมิได้มีเลย”

พระศาสดาเสด็จมาแล้วตรัสถามว่า “ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้พวกเธอนั่งสนทนากันด้วยกถาอะไรหนอ” เมื่อภิกษุเหล่านั้นกราบทูลว่า

“ด้วยกถาชื่อนี้” พระพุทธองค์จึงตรัสว่า

“ภิกษุทั้งหลาย ธรรมดาพระชินาสพทั้งหลาย เป็นผู้ไม่โกรธเลย”

เมื่อสามเถระราหูอายุได้ ๑๘ ปี พระบรมศาสดาทรงประทานธรรมเทศนา ชื่อ **มหาราหูโลวาสุตต** อันเป็นพระสูตรที่สอนเกี่ยวกับวิปัสสนาแก่สามเถระราหู ต่อมาเมื่อทรงเห็นว่าสามเถระมีอินทรีย์สูงงอมพร้อมที่จะบรรลुธรรมขั้นสูงสุด จึงพาสามเถระไปยังป่าอันธวัน และทรงประทานธรรมเทศนาชื่อ **จุฬาราหูโลวาสุตต** ในกาลจบการเทศนา สามเถระราหูก็ได้บรรลुพระอรหัต ตัดกิเลสสาละและละภพชาติทั้งปวงได้

สามเถระราหูได้อุปสมบทเป็นภิกษุ และได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางเป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษา (สิกขากาโม) ท่านมักกล่าวธรรมภาสิตว่า

สัตว์ทั้งหลายเป็นดังคนตาบอด เพราะไม่เห็นโทษในกาม ถูกข้ายคือตัณหาปกคลุมไว้ ถูกหลังคาคือตัณหาปกปิดไว้ ถูกมารผูกไว้ด้วยเครื่องผูกคือความประมาท เหมือนปลาที่ติดอยู่ในลอบ เราถอนกามนั้นขึ้นได้แล้ว ตัดเครื่องผูกของมารได้แล้ว ถอนตัณหาพร้อมทั้งรากขึ้นแล้ว เป็นผู้เยือกเย็น ดับแล้ว

อรรถกถาว่าพระราหูลปรีนิพพานในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ก่อนพุทธปรินิพพาน และก่อนการปรินิพพานของพระสารีบุตรผู้เป็นอุปัชฌาย์ของท่าน

ลำดับต่อไปเป็นรายการตอบจดหมายค่ะ ฉบับแรกเขียนมาจาก **คุณอัปสร ผึ้งธนา ดังนี้**

หนูเป็นคนหนึ่งที่ติดตามอ่านผลงานการเขียนของอาจารย์มาตลอด เริ่มตั้งแต่สี่ตัวโลยกย่อมนั้นไป ตามกรรม มักกะลีผล นารีผล วัฏจักรชีวิต ตลอดจนได้ร่มมณฑารพ ร่มพระศรีชินบัญชร ความหลงในสงสาร ใน **กุลสตรี** ทำให้หนูรู้จักหลงพ่อจรรย์ ได้ไปกราบท่านและปฏิบัติธรรมที่วัด อัมพวันก็เพราะความกรุณาของอาจารย์ หนูต้องกราบขอพระคุณอาจารย์ มา ณ ที่นี้ด้วย

ย่อหน้าต่อมาจนถึงจบ คุณอัปสรได้กล่าวถึงเรื่องความสับสนวุ่นวายที่กำลังเกิดขึ้นในบ้านเมืองเราทุกวันนี้ คุณอัปสรเห็นตรงข้ามกับอาจารย์เพราะได้ข้อมูลมาจากแหล่งที่ต่างจากที่อาจารย์ได้ข้อมูลมา คุณจึงบอกว่าอาจารย์เป็นฝ่ายผิดที่ไปเชื่อไม่เหมือนกับคุณ อาจารย์ก็ขอบอกว่าให้คุณรอดูไปก่อน อย่าเพิ่งไปชมหรือตำหนิฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะท่านที่เป็นพระเถระ ซึ่งจะทำให้บาปกรรมโดยใช้เหตุ ขอให้พิจารณาด้วยความยุติธรรม อาจารย์ก็ไม่ใช้พวกใคร แต่ถ้าใครจะมาทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อาจารย์คิดว่าคนไทยทุกคนที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทย ไม่ว่าเขาจะนับถือศาสนาอะไร จะยอมไม่ได้ ทุกอย่างมีวันจบสิ้นค่ะ

ฉบับที่สอง ท่านผู้ใช้นามว่า ไม่ประสงค์ออกนามค่ะ เขียนมา ดังนี้

หนูได้ติดตามหนังสือกุลสตรี เพราะได้อ่านเรื่องวัฏจักรชีวิต จึงรับตลอดมาจนปัจจุบัน อ่านเรื่องที่ อ. เขียนแล้วได้สาระเยอะมากค่ะ จึงสรุปว่าชื่อกุลสตรีก็เพราะนิยายของอาจารย์จริงๆ นะคะ หนูได้อ่าน B. ที่ อ. แต่ง (B คือ Books อ. คืออาจารย์ใช้ใหม่คะ อาจารย์เข้าใจอย่างนี้ค่ะ) ทำให้เข้าใจชีวิตและกฎแห่งกรรมมากขึ้น จึงขอออกเป็นธรรมทานนะคะ

หนูจบพยาบาลตอนช่วงอายุ ๒๐ ปี ตอนนั้นเป็นวัยรุ่นไม่คิดอะไรมาก คิดแต่สั้นๆ มีเพื่อนมาหา ขณะนั้นเธอตั้งครรรภ์ได้ ๖ เดือน วิชาชีพพยาบาลเรารู้อยู่แล้วว่าเป็นอย่างไร หนูก็หักท้วงเพื่อนว่าอย่าทำเลย แต่

เพื่อนบอกว่าเอาเด็กไว้ไม่ได้ (หิ้งๆที่เธอก็เป็นพยาบาล) ด้วยความที่ซัดเพื่อนไม่ได้ จึงพาเธอไปทำแท้ง เธอไม่มีเงินจึงให้เงินเธอยืม เด็กออกแล้วพาไปส่งบ้านเรียบริ้อย เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นมา ๒๐ ปีเศษได้แล้วค่ะ หลังจากนั้นหนูก็เจอวิบากกรรม ทำอะไรก็ล้มเหลวหมด พอจะดีก็ร่วง แต่ก็ยังไม่ทราบสาเหตุว่าเกิดจากอะไร แม่บ้านที่ทำงานด้วยกัน เธอบอกว่าห้อง เอาไว้ไม่ได้ ก็ให้เธอยืมเงินไปทำแท้ง ความคิดขณะนั้น คิดว่าคนเราเกิดมามีแต่ทุกข์ ถ้าเกิดมาด้วยความไม่พร้อมก็จะกลายเป็นเด็กมีปัญหา มีปัญหากับพ่อแม่ กับสังคม หลังจากนั้นถ้าใครถามหนูว่าทำแท้งที่ไหน หนูจะบอกหมด ผู้หญิงเกือบสิบรายได้ ที่ทำเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และไม่ได้มีเจตนาจริงๆ จนครั้งนี้ที่หนูล้มเหลวอีกครั้ง แต่ก็ยังดีที่มีสามีดีคอยช่วยเหลือตลอด ไม่พูดให้ซ้ำใจอะไรเลย และอาจจะเป็นคนที่ชอบทำบุญ ชอบช่วยเหลือคน จึงทำให้ฟันฝ่าอุปสรรคมาได้และเริ่มสนใจธรรมะจึงเริ่มเข้าใจบาปบุญคุณโทษ

หนูได้เขียนจดหมายถามหลวงพ่ोजรัญ ท่านตอบมาว่า **จะสร้างพระก็ร้อยรูป สร้างศาลาก็ร้อยหลังก็แก้กรรมไม่ได้ เพราะเป็นกรรมหนัก ต้องสวดมนต์ นั่งสมาธิ และแผ่เมตตาให้ กรรมจึงจะเบาบางลง** หนูเพิ่งทราบเองค่ะ ว่าเด็กที่ไม่ได้ไปเกิดนั้น พวกเขาต้องไปเป็นพวกล้มภเวสีอีกก็สิบปีไม่รู้ วิญญาณเหล่านี้ไม่ได้ไปเกิดจะอาฆาตสูงมาก ถ้าหากคนที่มีบุญเก่ามา กรรมยังตามไม่ทันก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าหากกรรมตามทันเมื่อไร คุณ จะสาหัสสากรรจ์มาก ล้มเหลวในชีวิตทุกๆ ด้าน ทำอะไรก็ล้มเหลวตลอด หนูคิดว่าให้ยืมเงิน บอกสถานที่คงไม่มีอะไรเพราะเราไม่ได้ไปทำแท้งเอง แต่หารู้ไม่ว่ารับกรรมเต็มๆ จะยิ่งกว่าคนทำแท้งเสียอีก ถึงแม้ว่าไปเป็นเพื่อนก็ไม่ได้ หนูจึงถ่ายเอกสารจดหมายที่หลวงพ่อเขียนตอบหนูแจกเป็นธรรมทาน และช่วงชีวิตหนูจะเจอแต่คนที่เคยไปทำแท้งทั้งนั้น หนูก็พยายามช่วยบอกวิธีแก้ แต่ก็แล้วแต่บุญกุศลของแต่ละคน หนูก็รู้ว่ากรรมทำก็ต้องใช้ แก่กันไม่ได้ อย่างหลวงพ่ोजรัญท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านยังต้องใช้

กรรมหนักที่ท่านเคยหักคอก ใช้กรรมแต่ที่รับจ้างต้มให้ขี้เเมากิน แต่ท่านปฏิบัติธรรมตลอด จึงทำให้กรรมหนักเบาบางลงได้ หนูเองก็ยอมรับสภาพใช้กรรม แล้วก็ทำบุญหนีกรรม ให้นักเป็นเบา... ฯลฯ

สุดท้ายนี้ขอให้ อ.อยู่คู่กับกุสตริตลอดไปนะคะ

คุณ ไม่ประสงค์ออกนามค่ะ คะ อาจารย์ขออนุโมทนาบุญที่หนูเขียนเล่ามาเป็นธรรมทาน คงจะมีประโยชน์แก่ผู้ที่กำลังคิดจะทำแท้ง และอย่างน้อยก็เป็นอุทาหรณ์สอนใจลูกผู้หญิงว่าอย่าใจง่าย ปล่อยตัวปล่อยกาย ให้ชายเซยชมเล่น รักนวลสงวนตัวกันบ้างนะจ๊ะหนูๆ ทั้งหลาย เดี่ยวนี้ยังเป็นเด็กนักเรียนผูกหูกระต่ายก็ทำแท้งกันแล้ว อะไรกันหนักกันหนา **หัดสวดมนต์แม่เมตตากันดีกว่า ได้บุญนะคะ อย่างน้อยก็จะสามารถสอนตัวเองได้ ถ้าไม่สอนตัวเองแล้วใครไหนเล่าจะมาสอนเล่าจ๊ะหนูจ๋า**

๑๗... วัดสามชุกอยู่ที่ไหน

เรื่องของพระราหุลผ่านไปแล้ว โดยท่านผู้ประพันธ์พระคาถาชินบัญชร ได้อัญเชิญพระอานนท์กับพระราหุลมาประดิษฐานที่หู่ข้างขวาของท่าน ลำดับต่อไปก็อัญเชิญพระกัสสปกับพระมหานามะมาประดิษฐานที่หู่ข้างซ้าย ดังคำแปลว่า

หู่ซ้ายพระกัสสป   นีราศภพกิตติมา
คู่กับพระมหา-   นามะสถิตประดิษฐาน

พระกัสสป (คำแปลต้องอ่านว่า กัส-สป เพื่อให้สัมผัสกับคำว่า 'ภพ') ก็คือพระมหากัสสปะ ซึ่งเป็นหนึ่งในอสีติมหาสาวก ท่านเป็นบุตรของกบิลพรหมณ์ เกิดที่หมู่บ้านพรหมณ์ชื่อ มหาตติยะ ในแคว้นมคธ มีชื่อเดิมว่า ปิปลิมาณพ (คำว่า มาณพ แปลว่า ชายหนุ่ม ถ้าเขียนเป็น มานพ แปลว่า หนุ่มน้อย) เมื่ออายุได้ ๒๐ ปี บิดามารดาได้จัดให้แต่งงานกับนางภัททกาบิลานี ธิดาของพรหมณ์ โกสิยโคตร เมืองสาครละ แต่ท่านไม่ยินดีในชีวิตครองเรือน ต่อมาท่านกับภรรยาได้สละเรือน นุ่งห่มผ้ากาสาจะ ออกบวชกันเอง เดินทางออกจากบ้านแล้วแยกกันที่ทางสองแพร่ง ปิปลิมาณพได้พบพระพุทธเจ้าที่พหุุตตกนิโครธ ระหว่างเมืองราชคฤห์กับเมืองนาลันทา เกิดความเลื่อมใส เข้าไปเฝ้าพระพุทธองค์ แล้วประกาศตนเป็นสาวกว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระองค์เป็นศาสดาของข้าพระองค์ ข้าพระองค์เป็นสาวก"

พระพุทธเจ้าตรัสสอนและประทานอนุญาตให้เป็นภิกษุในพระธรรมวินัย ด้วยพระโอวาท ๓ ข้อ ดังนี้

๑. กัสสปะ เธอพึงศึกษาอย่างนี้ว่า เราจักเข้าไปตั้งความละอายและความเกรงใจไว้อย่างแรงกล้าในภิกษุ ผู้เป็นเถระ ผู้เป็นมัทธมิมะ และผู้เป็นนวกะ

๒. เราจักฟังธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยกุศล เราจักตั้งใจฟังธรรมนั้น พิจารณาเนื้อความแห่งธรรมนั้น

๓. เราจักไม่ละสติที่ไปในกาย คือพิจารณาร่างกายเป็นอารมณ์ เมื่อรับโอวาท ๓ ข้อข้างต้นแล้ว ได้ถวายผ้าสังฆาฏิของท่านแลกกับจีวรเก่าของพระพุทธเจ้า แล้วสมาทานธุดงค์วัตร ๓ ข้อ คือ ๑. ถือบ้างสุกุล เป็นวัตร ๒. ถือเกี่ยววิณทนาตเป็นวัตร ๓. ถือการอยู่ป่าเป็นวัตร ครั้นบวชได้ ๗ วันก็ได้บรรลุพระอรหัต ท่านเป็นผู้มีปฏิปทาน้อย สันโดษ ได้รับความยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นเอตทัคคะในทางถือธุดงค์ เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วท่านได้เป็นผู้ริเริ่มและเป็นประธานในปฐมสังคายนา ท่านดำรงชีวิตสืบมาจนอายุ ๑๒๐ ปี จึงปรินิพพาน

เรื่องราวของพระมหากัสสปะได้กล่าวไว้ข้างแล้วในบทแรกของคอลัมน์ใต้ร่มมณฑารพ ซึ่งขณะนี้รวมเล่มเรียบร้อยแล้ว และใช้ชื่อค่อนข้างเก๋ไก๋ว่า **เหนือนักพักใต้ร่มมณฑารพ** ค่ะ

อีกท่านหนึ่งคือ พระมหานามะ ซึ่งเป็นหนึ่งในพระปัญจวัคคีย์ คือเป็นองค์ที่ ๔ (พระโกณฑัญญะ พระวัปปะ พระภัททิยะ พระมหานามะ พระอัสสชิ) พระปัญจวัคคีย์เป็นสาวกรุ่นแรกของพระพุทธเจ้า และได้ฟังเทศกัณฑ์แรก หรือ ปฐมเทศนา ชื่อ **ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร** ทำให้ได้ดวงตาเห็นธรรมหรือธรรมจักขุในเวลาไล่เลี่ยกัน กล่าวคือ พระโกณฑัญญะได้ในวันแรก พระวัปปะและพระภัททิยะได้ในวันที่สอง พระมหานามะและพระอัสสชิได้ในวันที่สาม ครั้นวันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๘ พระพุทธองค์ทรงประทาน เทศกัณฑ์ที่สอง หรือ ทุตติยเทศนา ชื่อ **อนัตตลักขณสูตร** พระปัญจวัคคีย์ก็ได้บรรลุพระอรหัตในวันนั้นทั้ง ๕ องค์

เนื่องจากเป็นสาวกรุ่นแรก จึงมีหลักฐานปรากฏน้อยมาก ใน

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์ของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) หน้า ๒๑๘ บอกไว้สั้นๆ ว่า “ชื่อพระเถระองค์หนึ่งในคณะพระปัญจวัคคีย์ เป็นพระอรหันต์รุ่นแรก” ส่วน Dictionary of Pāli Proper Names ของ Malalasekera Vol. II หน้า ๕๑๔ ก็เขียนไว้สั้นๆ เช่นกัน แต่มีพิเศษไปกว่าเล่มแรก คือบอกว่าครั้งหนึ่งพระมหานามะได้เดินทางไปยังป่าชื่อมัจฉิกาสนตะ และได้พบกับจิตตคหบดี จิตตคหบดีเห็นท่านเที่ยวบิณฑบาตอยู่ก็เกิดความเลื่อมใส จึงนิมนต์ท่านไปยังเรือนตน ถวายบิณฑบาตแล้วฟังเทศน์จากท่าน ฟังแล้วก็เกิดความเลื่อมใสยิ่งขึ้น จึงถวายสวนอัมพพากวั้นและสร้างวัดอุทิศถวายแด่สงฆ์

ค่ะ จบเรื่องประวัติของท่านพระมหากัสสะปะกับท่านพระมหานามะเพียงเท่านี้ค่ะ

ต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ฉบับแรกเขียนมาจากประเทศอังกฤษ คุณฝนส่งเงินมา ๓๐ ปอนด์ เพื่อร่วมทำบุญซื้อที่ดินถวายวัดป่าเจริญราชธรรมาราม แลกเป็นเงินไทยได้ปอนด์ละ ๖๗ บาท อาจารย์เลยขอสมทบด้วย ๕๐ บาท เป็น ๒,๑๐๐ บาท

เมื่อเข้าคุณกาญจนาก็โทรศัพท์มาถาม บอกว่าจะโอนเงินมาร่วมทำบุญซื้อที่ดิน อาจารย์ก็ขออนุโมทนากับทุกท่านค่ะ ขณะนี้พระอาจารย์กำลังสร้างอุโบสถเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ท่านฝากเจริญพรบอกบุญมายังท่านผู้อ่านด้วยค่ะ

รู้ลึกรู้ลึกว่าตอนนี้วัดป่าเจริญราชธรรมารามมีภาระหนักมาก เพราะสร้างทั้งศาลาทรงล้านนาเพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมด้วย สร้างอุโบสถด้วย เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา อาจารย์ไปบรรยายธรรมที่จังหวัดสุรินทร์ ได้พระธาตุของพระสิวลีมา ก็บูชาทุกวันและขอพรว่าให้อาจารย์มีเงินมากมายมาช่วยพระอาจารย์สร้างโบสถ์และศาลาเถิด โลกกำลังร้อนระอุด้วยกิเลส ตัณหา เรามาสร้างความร่มเย็นให้กับโลกกันนะคะ

คุณฝนเขียนมาบอกว่าพยายามติดต่อกับอาจารย์แต่ไม่สำเร็จ จนกระทั่งคืนหนึ่งฝันว่าอาจารย์มาบอก “ไม่ต้องรีบร้อนหา เดี่ยวถึงเวลา ก็จะได้เอง” จากนั้นก็ได้พบอาจารย์ในหนังสือกุลสตรีที่ขายอยู่ในอังกฤษ จึงโทรศัพท์ข้ามประเทศมา แต่อาจารย์งานยุ่งมาก ให้เลขาฯ รับแทน คุณฝนก็คุยกับเลขาฯของอาจารย์อย่างถูกคอกันมาก จึงขอที่อยู่และส่งเงิน มาทำบุญ

...ที่หนูเขียนมาครั้งนี้ไม่มีปัญหาอะไรจะถาม เพราะหนูเข้าใจ “ธรรมชาติ” ของชีวิต และสามารถผ่านปัญหาอุปสรรคมาได้ด้วยการปฏิบัติ กรรมฐาน ปี ๒๕๔๖ หนูปฏิบัติกรรมฐานหลายแห่ง (ก่อนมาอยู่อังกฤษ) ทั้ง ที่ยุพทูต ที่วัดภักทันตะ (ชลบุรี) และที่วัดอัมพวัน และก็ปฏิบัติต่อเนื่อง มาตลอด วันที่ ๑๕ สิงหาคม หนูจะไปตั้งโรงงานที่วัดอัมพวัน นี่คือเหตุผล ที่หนูจะเดินทางกลับเมืองไทย ถ้ามีวาสนาและบุญพอ หนูคงมีโอกาสดำใจ อาจารย์นะคะ

คะ ถ้าอาจารย์มีวาสนาและบุญพอก็คงได้พบคุณฝนคะ ต้องขอโทษ เป็นอย่างมากที่ไม่ได้รับโทรศัพท์ เพราะงานยุ่งมากคะ มะรืนนี้ก็ต้องไปสอน กรรมฐานที่วัดสามชุก นิสิตปีสุดท้ายคณะทันตแพทย์ จุฬาฯ จะไปเข้า กรรมฐานคะ ขนาดไม่รับโทรศัพท์ยังแทบไม่มีเวลาอน นึกดีหนึ่งกว่าแล้ว ไม่ทราบวาตีสามจะเขียนเสร็จหรือเปล่า แต่อาจารย์ก็สดชื่นจิตใจเบิกบาน คะ ขออนุโมทนาบุญกับคุณฝนอีกครั้งนะคะ

ฉบับที่สอง คุณสาวนีย์ ทองนพคุณ เขียนมาจากยะลา ดังนี้
ดิฉันมีความประสงค์ขอร่วมทำบุญกับอาจารย์คะ ได้ส่งเงินมาทาง ธนาคารดี ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับซื้อที่ดิน ๕,๐๐๐ บาท อีก ๕,๐๐๐ บาท ถวายพระอาจารย์วีระนนท์ ใช้สำหรับสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่กำลังทำอยู่...

คุณสาวนีย์คะ อาจารย์เพิ่งคุยกับพระอาจารย์เมื่อวันก่อน ท่านบอกว่า กำลังจะซื้อไม้จากเวียงจันทร์ ต้องใช้เงิน ๔ ล้านบาท เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

อาจารย์ถวายพระอาจารย์แล้ว และท่านก็ให้คุณนำทิพย์นำไปเข้าบัญชีแล้ว
คะ ขณะนี้เงินในบัญชีมีแสนเศษคะ ยังขาดอีกมาก

...ดิฉันมีข้อสงสัยที่จะเรียนถามสัก ๒-๓ ข้อ ดังนี้

๑. การทำบุญบริจาคทานทุกชนิด ผู้ที่ได้รับนั้นได้เฉพาะเปรตเท่านั้น
อยากทราบว่าจะเราใช้คำอุทิศคำไหน ระหว่าง อิทัง โน ญาตินัง... กับ
อิทัง สัพพะเปตานัง...

แบบแรกคืออุทิศให้ญาติของเรา ถ้าญาติของเราไม่ได้ไปเกิดเป็นเปรต
ก็จะไม่ได้รับ แบบที่สองอุทิศให้เปรตทั้งหลาย จะเป็นญาติของเราหรือไม่
ใช้ญาติก็จะได้รับ (ดูหนังสือคู่มือพุทธบริษัท หน้า ๑๐๗ ที่ส่งมาให้ด้วย
คะ)

๒. คำว่า ยถาให้ผี คำอุทิศส่วนกุศลที่ใช้เหมือนข้อ ๑ ใหม่คะ คำว่า
“สัพพีให้คน” หมายถึงพระให้พรเราใช้ใหม่คะ แล้วเราจะอธิษฐานได้
ใหม่คะ

เหมือนคะ แต่ “เปตานัง” ในที่นี้มีความหมายกว้างกว่า คือ นอก
จากหมายถึงเปรตแล้ว ยังหมายถึงผู้ที่ตายจากโลกนี้ไปแล้ว (ดูหน้า ๑๒๗
อนุโมทนาธรรมภาคธา)

คำว่า “สัพพีให้คน” คุณเข้าใจถูกต้องแล้วคะ คุณสามารถอธิษฐาน
ได้คะ ความหมายของอธิษฐาน คือ ความตั้งใจมั่น การตัดสินใจเด็ดเดี่ยว
แน่วแน่ในทางดำเนินและจุดมุ่งหมายของตน เป็นข้อ ๘ ในบารมี ๑๐ นี้
เป็นความหมายทางธรรม โดยทั่วไปเรามักใช้ในความหมายว่า ความตั้งใจ
ปรารถนา (ดูหน้า ๑๒๗ สามัญญานุโมทนาภาคธา)

๓. เวลาใส่บาตร เราถวายปัจจัยลงไปด้วย จะบาปใหม่คะ

หลวงพ่อจารย์ (พระธรรมสิงหบุราจารย์) ท่านบอกว่าบาปและไม่ควร
ทำคะ ถวายใส่ย่ามท่านแทนดีกว่านะคะ

๔. อยากทราบว่า วัดสามชุกอยู่ที่ไหนคะ เวลาจะไปใช้เส้นทาง
อย่างไรคะ ถ้าจะไปปฏิบัติธรรมที่วัดสามชุก กฎระเบียบเหมือนวัดอัมพวัน

ไหมคะ

อยู่อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีค่ะ ที่วัดไม่ได้จัดวิปัสสนาตลอดทั้งปีเหมือนวัดอัมพวัน จะจัดเฉพาะเวลาที่มีกลุ่มหรือคณะติดต่อกันมา และระหว่างวันที่ ๒๕-๓๑ มีนาคม ทุกปีค่ะ

ขออนุโมทนาบุญกับคุณเสาวนีย์ด้วยนะคะ ที่ได้ช่วยกันสร้างความดีให้กับพระศาสนา

ฉบับที่สาม เขียนมาจากประเทศ Switzerland คุณ P.Heimgartner เขียนมาดังนี้

ดิฉันเป็นแฟนคอลัมน์ร่วมพระศรีชินบัญชรของอาจารย์มากินานพอสมควร ศรีทธาผลงานและคำปรึกษาที่อาจารย์แนะนำแก่บุคคลทั่วไป ทราบว่าอาจารย์และคณะกุลสตรีจะเป็นเจ้าภาพทอดกฐินที่ประเทศอินเดีย ในวันพุธที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๙ ดิฉันขอรบกวนอาจารย์ถึงกำหนดการตั้งแต่วันที่เท่าไรถึงวันที่เท่าไร ที่คณะของกุลสตรีและอาจารย์จะไปทอดกฐิน และดิฉันซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่มีศรีทธาอยากไปร่วมทอดกฐินกับคณะของอาจารย์ จะขอไปด้วยได้ไหมคะ ถ้าได้ขอให้อาจารย์ช่วยบอกกำหนดการนานเท่าไร เพราะดิฉันอยู่ประเทศสวิส ทำงานเป็นลูกจ้างประจำ จะต้องขอลาหยุดล่วงหน้า ๒ เดือนก่อนเดินทาง และเรื่องขอวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย ดิฉันถือสัญชาติสวิส ควรจะอย่างไรคะถึงจะได้ร่วมไปกับคณะทำบุญ ดิฉันยังไม่เคยไปอินเดียเลย เคยแต่แค่บินผ่าน มีศรีทธาอยากร่วมทำบุญในดินแดนเกิดของพระพุทธองค์ แต่ไม่สามารถเดินทางไปคนเดียวได้ จำเป็นต้องมีผู้นำทางไป หวังว่าอาจารย์คงเข้าใจข้อใจและให้ความสว่างแก่ดิฉันได้นะคะ

สุดท้ายนี้ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงบันดาลให้กุศลทั้งหลายที่อาจารย์ได้กระทำมาแล้วด้วยดี จงบันดาลให้อาจารย์ได้ดวงตาเห็นธรรมในชาติปัจจุบันกาลนี้เทอญ ด้วยความเคารพและศรีทธาค่ะ

คุณ P.Heimgartner ค่ะ อาจารย์ขอน้อมรับคำอวยพรของคุณด้วยความยินดีและเต็มใจ เป็นพรที่ล้ำเลิศประเสริฐที่สุดสำหรับอาจารย์ เพราะการได้ดวงตาเห็นธรรมในชาติปัจจุบันนี้เป็นเป้าหมายของชีวิต ดีใจมากค่ะ ถ้าให้เลือกระหว่างเป็นเศรษฐีมีเงินแสนล้านกับได้ดวงตาเห็นธรรม อาจารย์ขอเลือกอย่างหลังค่ะ ไม่เคยคิดว่าตัวเองจะต้องรวย ขอแค่มีเงินช่วยสร้างโบสถ์และศาลาปฏิบัติธรรมให้กับวัดต่างๆ ที่มีนโยบายจะเผยแผ่พระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ เท่านั้นก็พอแล้วค่ะ

เรื่องไปอินเดีย อาจารย์กำลังเตรียมการอยู่ค่ะ แต่ยังไม่มีความพร้อมให้ท่านผู้อ่านทราบ ขณะนี้ทางสุทธธรรมทัวร์ทำ brochure เสร็จแล้วค่ะ เดินทางวันพุธที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ เวลา ๗.๒๐ น. ทอดกฐินวันที่ ๒๕ เวลาบ่าย เดินทางกลับวันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ถึงสนามบินดอนเมืองเช้าวันที่ ๔ เวลา ๖.๐๐ น. การจัดครั้งนี้จะต่างจากทุกครั้ง คือมีท่านผู้สูงอายุไปด้วย จึงจัดแบบ VIP จองที่นั่งได้ ๖๔ ที่นั่ง รายการคือไปนมัสการสังเวชนียสถานครบ ๔ แห่ง ไปกราบขอพรหลวงพ่อดำ พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ของเมืองนาลันทา ไปชมอนุสรณ์ความรักบันลือโลก คือ หัซมาฮาล และที่สำคัญคือไปชมถ้ำ Ajanta และ Ellora ซึ่งเป็นสถานที่ที่อาจารย์เองก็ยังไม่เคยไปมาก่อน คุณอนิสาผู้จัดการทัวร์บอกว่าทัวร์นั้นนอนโรงแรมห้าดาวค่ะ อาจารย์ยังไม่เคยนอนโรงแรมห้าดาว ก็จะได้นอนเป็นครั้งแรกอีกเหมือนกัน ปกติทัวร์ VIP จะแพงมากๆ เช่นเพื่อนของอาจารย์ไปเฉพาะสังเวชนียสถาน ๔ แห่ง ใช้เวลา ๖ วัน เขาคิดวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท (ทัวร์อื่น) แต่สุทธธรรมทัวร์ ๑๐ วัน คิดเพียง ๕๕,๐๐๐ บาทค่ะ เพราะจุดประสงค์ใหญ่คือพาคนไปทำบุญ

อาจารย์สอบถามทางคุณอนิสาแล้ว เธอบอกว่าให้คุณ P.Heimgartner บินมาลงที่เมืองไทย ก่อนมาให้ทำวีซ่าเข้าอินเดียมาจากสวิสเลย แล้วทางทัวร์จะคืนเงินค่าทำวีซ่าเข้าอินเดียให้ ๑,๗๐๐ บาท ส่วนวีซ่าเข้าเนปาล ทางทัวร์จะทำให้ที่ประเทศอินเดียค่ะ ขนาดกำหนดการยัง

ไม่ออก มีคนจองกับอาจารย์เกือบๆ ทำสิบที่หนึ่งแล้วคะ เดิมเราตั้งใจจะไปวันที่ ๑๘ ตุลาคม แต่จองตัวเครื่องบินไม่ได้คะ เพราะเป็นช่วงที่คนไปกันมาก เดือนตุลาคม-กุมภาพันธ์ เป็นช่วงที่คนทั่วโลกมาเที่ยวอินเดียคะ อาจารย์ได้สอบถามคุณอนิสาว่าถ้ามีผู้สมัครมากกว่า ๖๔ ท่าน จะขอเพิ่มที่นั่งได้หรือไม่ เธอตอบว่าได้ถ้ายังไม่เต็ม

ตอบจดหมายไปแล้ว ๓ ฉบับ ซึ่งท่านผู้เขียนมาล้วนเป็นผู้มีบุญ เพราะมีแต่เรื่องบุญกุศลอยู่ในจิตใจ เมื่อเข้าก็ได้รับโทรศัพท์จากผู้มีบุญอีกท่านหนึ่ง โทรศัพท์มาเพราะบุญกุศล ปกติอาจารย์ไม่มีเวลารับโทรศัพท์ บังเอิญลงไปรับประทานอาหารเช้า (เป็นนมกับผลไม้) แล้วโทรศัพท์ก็อยู่ติดกับโต๊ะอาหาร ท่านผู้มีบุญเป็นหนุ่มการบินไทย ขอว่าอย่าลงชื่อผม นำเรื่องของผมลงได้แต่กรุณาอย่าลงชื่อ เพราะถ้าลงชื่อแม่ไม่ลงนามสกุล ก็จะไม่รู้กันทั้งการบินไทย (แสดงว่าเป็นคนดังมาก)

คุณหนุ่มการบินไทยเคยโทรศัพท์มาครั้งหนึ่ง บอกความประสงค์จะขอเป็นกรรมการและחקกรรมกรกฐินวัดป่าเจริญราชธรรมาราม บอกว่าเมื่อได้เงินจำนวนมากไม่ยากเก็บไว้ จะนำมาให้อาจารย์ก่อนได้หรือไม่ อาจารย์ก็บอกว่าไม่ยากเก็บเงิน (ผู้อื่น) เช่นกัน ขอให้นำไปถวายพระอาจารย์วัระนนท์ เพราะท่านต้องการใช้เงินซื้อไม้มาสร้างศาลาทรงล้านนาอยู่พอดี และแล้วอาจารย์ก็บอกบุญอีกงานหนึ่ง คือสร้างวัดป่ากตัญญูธรรม ของ นอ.น.พ.ดร.ปิโยรส ปรียานนท์ คุณหนุ่มการบินไทยก็ยินดีบริจาคบอกว่าจะร่วมมือด้วย รายการนี้อาจารย์จะแจกรายละเอียดในฉบับหน้าคะ บุญวิงมาหาอาจารย์ทุกวันเลยคะ ปกติชีวิตประจำวันขณะนี้ก็คือ ถวายภัตตาหารเพลพระนักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา (ขณะนี้กำลังเปิดรับรุ่นที่ ๗) ถวายความรู้และถวายค่าเล่าเรียน ซึ่งตกภาคเรียนละแสนกว่า ทำติดต่อกันมา ๓ ภาคเรียนแล้วคะ แต่ไม่ได้ถวายทุกรูปนะคะ เพราะบางรูปท่านก็มีเงินมากกว่าอาจารย์อีกคะ

คุณหนุ่มการบินบอกอาจารย์ว่าอาจารย์ได้บุญมาก ที่ทำให้คนหัน

มาสร้างบุญให้ตัวเอง (คือปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน) เพราะได้รับแรงบันดาลใจจากหนังสือชุด**สัตวโลกยอมเป็นไปตามกรรม** ตัวเขาอ่านครั้งแรกเมื่อ ๕ ปีที่แล้ว อ่านแล้วก็ได้ไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวันและปฏิบัติต่อเนื่องมาโดยตลอด ต้องรับเคราะห์กรรมหนักหนาสาหัสมากแต่ก็ไม่ย่อท้อ เพราะรู้ว่าตัวเองทำกรรมไว้มาก ครั้งหนึ่งมีทุกข์มาก แก้ปัญหาไม่ได้ กลุ่มใจมาก มีหนังสือชุดกฎแห่งกรรมของหลวงปู่ทุกเล่ม จัดไว้เป็นตั้ง อยู่ๆ ก็มีเล่มหนึ่งหลุดออกมาจากตั่ง เปิดอ่านดูพบว่าตรงกับปัญหาของตัวเองทุกอย่าง เพียงแต่คนเขียนเป็นคนอื่น นั่งอ่านไปร้องไห้ไปด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของหลวงปู่ (อาจารย์เชื่อว่านั่นเป็นการตลจิดตลใจของหลวงปู่ คือหลวงปู่ท่านช่วยชี้ทางแก้ปัญหานั้นเอง คนที่ปฏิบัติถึงขั้นจะพบเรื่องอย่างนี้ล่ะ คนที่ไม่ปฏิบัติจะไม่เชื่อ) สรุปว่าแก้ปัญหาก็ได้

ขอเล่าเรื่องของอาจารย์คันทน่อยนะคะ เพื่อรับรองเรื่องที่พูด คืออาจารย์จะมีปัญหาปวดเคียรเวียนเกล้ามากที่สุดคือ ทาของไม่เจอ (ของในที่นี้ก็คือหนังสือ) ทาอยู่นั่นแล้ว บางทีเข้าถึงเย็น เลยไม่เป็นอันทำอะไรเพราะถ้ายังไม่พบของที่ต้องการก็จะไม่ยอมทำอะไร แต่ตอนหลังไม่เสียเวลาหาแล้วเข้าห้องพระ สวดมนต์ บอกหลวงปู่ช่วยลูกด้วย ออกจากห้องพระเจอเลยคะ หรือบางที่ต้องการทราบว่คาถานี้อยู่ในหนังสืออะไร พอขอหลวงปู่ หยิบหนังสือมาเปิดก็พบทันที (เปิดสุ่มๆ เช่นเปิดไปที่หน้า ๙๔ ก็พบสิ่งที่ต้องการทราบพอดี เป็นอย่างนี้หลายครั้ง และอาจารย์ก็ไม่เชื่อว่าเป็นเรื่องบังเอิญ เพราะหนังสือที่บ้านมีเป็นพันๆเล่ม)

เล่าเรื่องคุณหนู่มการบินไทยต่อนะคะ ครั้งหนึ่งเกิดอยากดูวิดีโอไปซึ่งสะสมไว้มาก ก็จัดการเอาเทปใส่เครื่องทีวีแล้วกดรีโมต ปรากฏว่าเป็นภาพของหลวงปู่ ในอิริยาบถยกมือห้าม เขาก็คิดว่าตาผาดไป ลองกดอีกที คราวนี้เป็นภาพพระครูหมิงกำลังสอนกรรมฐาน เลยตัดสินใจรวบรวมวิดีโอไปใส่ถุงทิ้งขยะไปเลย อาจารย์สุจิตรา ก็เลยถือโอกาสอธิบายตามความเข้าใจของอาจารย์ว่า คุณปฏิบัติธรรมเท่ากับคุณกำลังสร้างความดี การ

จะสร้างความดีต้องละความชั่วให้ได้ก่อน (ความชั่วในที่นี้รวมถึงกิเลสตัณหา มีกามตัณหา เป็นต้น การดูวิดีโอไปเป็นการกระตุ้นกามราคะซึ่งอยู่ในกลุ่ม กามตัณหา) หลวงพ่อท่านคงทราบว่าคุณกำลังทำความดีอยู่ จึงมาห้าม คือ มาบอกว่าคุณต้องละความชั่วให้ได้อย่างเด็ดขาด พูดอย่างนี้คนที่กำลัง เร่งร่ำอยู่ในกามคุณทั้งหลายคงนึกสัปแช่งอาจารย์เหมือนกัน ตามสบาย นะคะ อาจารย์พูดไปตามที่พระพุทธองค์ทรงสอน ใครไม่เห็นด้วยก็ไม่ ว่ากัน แต่อาจารย์ก็เชื่อว่าคุณหนุ่มมารบินไทยเป็นคนมีบุญค่ะ

๑๘... พระพุทธโสภิต

รรมพระศรีชินบัญชรตอนที่กำลังจะกล่าวถึงคือ

พระพุทธโสภิต	ผู้เรื่องฤทธิ์อุดมญาณ
จอมมุนีวีระหาญ	ไตรวิชาประภากร
ดุจดวงพระอาทิตย์	แรงร้อยฤทธิ์พันแสงศร
สถิตเอกอุดมกร	ปัจฉิมภาคพิบูลพรรณ

คำแปลข้างต้นอยู่ในบทร้อยกรองของพระเดชพระคุณพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร) ราชบัณฑิต ส่วนหนังสือสวดมนต์ บาลี-ไทย-อังกฤษ ของสุจิตรา อ่อนค้อม (๒๕๔๘) หน้า ๔๕ แปลความตอนหนึ่งว่า “พระโสภิตมุนี ผู้แก่ล้าแก่ ถึงพร้อมด้วยสิริ ดุจดวงอาทิตย์ที่ส่องแสงสว่าง โปรดประทับ ณ ที่สุดแห่งผมเบื้องหลัง” คำว่า “ที่สุดแห่งผม” ก็คือปลายผมนั่นเอง ส่วนความในภาษาอังกฤษอาจารย์แปลว่า “May the mighty sage, Sobhita, seated in all his glory, the blazing sun, dwell upon every hair-tip on my back.”

พระพุทธโสภิต หรือ พระโสภิตมุนี เป็นพระนามของพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าพระองค์ที่ ๖ ในพระพุทธเจ้า ๒๕ พระองค์ ได้แก่

๑. พระที่ปังกร ๒. พระโกณฑัญญะ ๓. พระมังคละ ๔. พระสุমনะ ๕. พระเรวตะ ๖. พระโสภิตะ ถ้าในพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ พระโสภิตะจะเลื่อนลงมาเป็นลำดับที่ ๙ เรียงลำดับคือ

๑. พระตัมปังกร ๒. พระเมธังกร ๓. พระสรณังกร ๔. พระที่ปังกร ๕. พระโกณฑัญญะ ๖. พระมังคละ ๗. พระสุমনะ ๘. พระเรวตะ

๙. พระโสภิตะ ๑๐. พระอโนมทัสสี ๑๑. พระปทุมะ ๑๒. พระนารทะ
 ๑๓. พระปทุมุตตระ ๑๔. พระสุเมธะ ๑๕. พระสุชาตะ
 ๑๖. พระปิยทัสสี ๑๗. พระอัทธทัสสี ๑๘. พระธัมมทัสสี
 ๑๙. พระสิทธิทัตตะ ๒๐. พระติสสะ ๒๑. พระปุลสสะ ๒๒. พระวิปัสสี
 ๒๓. พระลธิ ๒๔. พระเวสสฎฐ ๒๕. พระกกุสันธะ ๒๖. พระโกนาคมน์
 ๒๗. พระกัสสปะ ๒๘. พระโคตมะ

พระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์นี้ พระองค์ที่หนึ่งคือพระตัน्हังกร มีอยู่
 ในพระคาถาชินบัญชร ในคาถาที่ ๒ ว่า ตัน्हังกะระทะโย พุทธา ส่วน
 องค์ที่ ๒๘ คือ พระโคตมะหรือพระสมณโคดม คือพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน
 หากรวมพระพุทธเจ้าในอนาคต คือพระเมตเตยยะ หรือพระศรีอาริย์
 ก็จะเป็น ๒๙ พระองค์

ความจริงอาจารย์เคยเขียนพระนามของพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์
 มาครั้งหนึ่งแล้วในคอลัมน์นี้ แต่ที่เขียนซ้ำอีก เพื่อทบทวนความจำ และ
 เพื่อเป็นสิริมงคลที่ได้อัญเชิญพระนามของพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์มา
 ไว้ในคอลัมน์นี้

นาม โสภิต หรือ โสภิตะ ในพระคาถาชินบัญชร หมายถึงพระพุทธเจ้า
 องค์ที่ ๖ ในพระพุทธเจ้า ๒๕ พระองค์ หรือ องค์ที่ ๙ ในพระพุทธเจ้า
 ๒๘ พระองค์ดังที่กล่าวแล้ว นอกจากนี้โสภิตะยังเป็นชื่อของพระมหาสาวก
 องค์หนึ่งของพระโคตมพุทธเจ้า เกิดในตระกูลพราหมณ์แห่งพระนครสาวัตถี
 ต่อมาได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระศาสดา มีความเลื่อมใสขอบวช ไม่ช้า
 ก็บรรลุพระอรหัต ได้รับยกย่องจากพระพุทธองค์ว่า เป็นเอตทัคคะใน
 ทางปุพเพนิวาสนุสสติญาณ คือ เป็นผู้เลิศในทางระลึกชาติได้ ส่วน
 พระพุทธโสภิต หรือ โสภิตะ ที่เป็นพระนามของพระพุทธเจ้านั้น
 Dictionary of Pāli Proper Names Vol. II หน้า ๑๓๐๔-๑๓๐๕
 ของ Malalasekera เขียนไว้ว่า

โสภิตะ พระนามของพระพุทธเจ้าองค์ที่ ๖ ในพระพุทธเจ้า ๒๕

พระองค์ เกิดในพระนครชื่อสุธัมมะ พระราชบิดาเป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่าสุธัมมราชา พระราชมารดาชื่อ พระนางสุธัมมา ทรงครองพระเยาว์อยู่ ๙,๐๐๐ ปี เสวยสุขอยู่ในปราสาท ๓ หลังชื่อสุมุทะ นพิระ และปทุมะ มีชายชื่อสมังคี (ในอรรถกถาว่า ชื่อมชิล) พระโอรสชื่อ สีหะ พระโสภาทะ ออกบวชถือเพศบรรพชิตในพระนครนั่นเอง บวชได้ไม่นานก็บรรลุฌาน ๔ ชายาของพระองค์เป็นผู้ถวายข้าวมธุปายาส หลังจากที่ทรงกระทำความเพียรอย่างยิ่งยวดเป็นเวลา ๗ วัน ก็ได้บรรลุพระโพธิญาณภายใต้ต้นนาค ฌอุทยานในพระราชวังนั้น ครั้นแล้วได้เหาะไปในอากาศพร้อมทั้งผู้ติดตาม พระโสภาทะพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาแก่น้องชายต่างมารดา ๒ องค์ คือ เจ้าชายอสมะและเจ้าชายสุเนตตะ ซึ่งต่อมาได้เป็นพระอัครสาวกของพระองค์ คนรับใช้ใกล้ชิดชื่ออุมมะ พุทธอัครสาวิก คือ นกุลากิภุณี และ สุชาตากิภุณี พุทธมหาอุบาสิกคือธัมมะและสุหัตตะ พุทธมหาอุบาสิกา คือ นกุลลาและจิตตา พระโสภาทะพุทธเจ้ามีพระวรกายสูงถึง ๕๘ ศอก มีพระชนมายุยืนยาวถึง ๙ หมื่นปีจึงเสด็จดับขันธปรินิพพานที่เมืองสีหราชรมลย์ที่ยังเป็นพระโพธิสัตว์ ได้เกิดในตระกูลพราหมณ์ และมีชื่อว่าสุชาต

ข้อควรสังเกตในที่นี้คือ พระโสภาทะพุทธเจ้าเป็นพระพุทธรูปเจ้าลำดับที่ ๖ ในพระพุทธรูปเจ้า ๒๔ พระองค์ ซึ่งพระพุทธรูปเจ้า ๒๔ พระองค์นั้น นับตั้งแต่พระที่ปางกรถึงพระกัศสปะ ไม่นับพระโคตมะ ข้อสังเกตประการที่สองคือ พระโสภาทะพุทธเจ้าทรงครองพระเยาว์อยู่ ๙,๐๐๐ ปี ขณะที่พระโคตมพุทธเจ้าซึ่งเป็นพระพุทธรูปเจ้าในยุคปัจจุบัน ทรงครองพระเยาว์อยู่เพียง ๒๙ ปี ข้อสังเกตประการที่สาม คือชื่อของพุทธอัครสาวิก กับชื่อพุทธมหาอุบาสิกา เหมือนกัน(นกุลลา) และข้อสังเกตประการสุดท้ายคือ พระโสภาทะพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานเมื่อพระชนมายุ ๙๐,๐๐๐ พรรษา ขณะที่พระโคตมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน เมื่อพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

สรุปความพระคาถาชินบัญชรตอนนี้เป็นที่ ท่านผู้รจนานี้ได้อัญเชิญพระ

โสภิตพุทธเจ้า (พระพุทธโสภิต) มาประทับที่ปลายผมเบื้องหลังของท่าน

ลำดับต่อไปเป็นการตอบจดหมาย แต่ก่อนตอบขออนุญาตรายงานกิจกรรมการกุศลของอาจารย์สุจิตรา เพื่อท่านผู้อ่านจะได้ร่วมอนุโมทนาบุญด้วย การนี้ท่านก็จะได้บุญในข้อบัตตานุโมทนาด้วย ๒๐% อาจารย์ก็จะได้บุญในข้อบัตตานุโมทนาด้วย ๒๐% เท่ากับท่านผู้อ่านละ

กิจกรรมที่หนึ่ง ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ อาจารย์สุจิตรา ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา ได้นำนักศึกษา ๒๐ รูป/คน พร้อมผู้มีจิตศรัทธาอีก ๒๑ คน (รวม ๔๑ ชีวิต) ไปปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ณ วัดป่าดอนหายโศก อ.หนองหาน จ.อุดรธานี โดยท่านพระครูสิทธิภากร (หลวงพ่อดร.สะอาด จิตภาโส) เป็นผู้สอนและสอบอารมณ์ หลวงพ่อบอกว่าท่านเพิ่งรับพระราชทานปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๕ จากวัดป่าดอนหายโศก เดินทางเข้าถ้ำพญานาค ชื่อถ้ำศรีมงคล (ถ้ำดินเพียง) ต.ผาตั้ง อ.ปากชม จ.หนองคาย โดยหลวงปู่เย็น จานสโม เป็นผู้นำไป คุณ Veronika เป็นผู้บรรยายให้ความรู้

อาจารย์สุจิตราสนทนากับหลวงปู่อยู่ที่ศาลาหน้าถ้ำไม่กล้าเข้าถ้ำ เพราะกลัวจะเดินไม่ทันคณะ อีกร้อยคุณ Veronika ก็ไม่ได้เข้าถ้ำ ก็คิดว่าจะอยู่เป็นเพื่อนเธอด้วย พอพระลูกศิษย์ขึ้นมาเห็นอาจารย์ยังไม่ได้เข้าไป ก็“นิมนต์”อาจารย์ไป บอกจะนำทางให้ คุณจินตพัฒน์ สิทธิเดชทรงพล ซึ่งเพิ่งขึ้นจากถ้ำมาใหม่ๆ แต่ยังไม่ได้อาบน้ำ บอกว่า หนูจะลงไปเป็นเพื่อนอาจารย์ แล้วพระลูกศิษย์ ๔-๕ รูปก็เดินนำ บางตอนก้ม บางตอนพาดาน ถ้ำต่ำหน่อยก็คาน บางตอนก็เลื้อย เหมือนที่คุณ Veronika ให้ข้อมูลไว้ตอนก่อนมา พักใหญ่ๆ ก็ไปพบท่านวิระนนท์กำลังนั่งสมาธิอยู่กับอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีทั้งพระและคฤหัสถ์ประมาณสิบกว่ารูป/คน อาจารย์ก็เลยนิมนต์พระลูกศิษย์และชวนคุณจินตพัฒน์ร่วมนั่งสมาธิด้วย นั่งได้สัก ๓๐ นาที

ก็แผ่เมตตาดูทิศส่วนกุศล นำโดยท่านวีระนนท์ จากนั้นก็พากันออกจากถ้ำ พอพ้นปากถ้ำ ท่านวีระนนท์บอกว่าอาจารย์หมดเคราะห์แล้ว อาจารย์ดีใจมาก คุณVeronika บอกว่าให้รีบขึ้นรถเพื่อจะได้เห็นทิวทัศน์อันสวยงามของแม่น้ำโขงซึ่งกั้นชายแดนไทย-ลาว

ผู้ที่ขึ้นมาก่อนพากันสรองน้ำและอาบน้ำเสร็จแล้ว อาจารย์สุจิตราอาบน้ำทันที ได้แต่เปลี่ยนชุดที่เปียกออก (ในถ้ำมีน้ำขังและทางเดินขึ้นและตลอดเส้นทาง อาจารย์สุจิตราจึงเปียกและเปื้อนเหมือนลูกแมวตกรน้ำ) ใส่ชุดที่ไม่เปียกแล้วจึงขึ้นรถ คุณVeronika บรรยายและชี้ชวนชมทัศนียภาพสองฝั่งโขง (ขณะเดินทางไปวัดพระบาทภูควายเงิน ต.ผาแบน อ.เชียงคาน จ.เลย ซึ่งหลวงปู่เย็นเป็นเจ้าของวัดและเป็นพระภิกษุรูปเดียวในวัด) นอกจากนี้ยังให้ความรู้เรื่องพญานาคซึ่งได้ค้นคว้ามาอย่างดีจากพระไตรปิฎกและ Internet ทำให้คนไทยชาวพุทธทั้งพระและคฤหัสถ์รวม ๔๑ ชีวิตต้องอายุไปตามๆ กัน เพราะคุณVeronika เป็นคาทอลิกมาก่อนภายหลังเปลี่ยนมาเป็นพุทธตามสามีซึ่งเป็นคนไทย

นอกจากคนไทยอายุคุณVeronika ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ (เยอรมัน) แล้ว Internet ไทยก็ต้องอายุ Internet ต่างประเทศเหมือนกัน เพราะคุณVeronika บอกว่า click ไปที่พญานาคในภาษาไทย มีข้อมูลน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นเรื่องบังไฟพญานาค แต่พอ click ไปที่ภาษาอังกฤษ ข้อมูลเพียบเลย (ภาษาวัยรุ่น) นอกจากนี้ยังทราบอีกว่าที่ประเทศออสเตรเลียมีการทำวิจัยเรื่องพญานาคกันอย่างกว้างขวาง ขณะที่เมืองไทยไปเน้นเฉพาะเรื่องบังไฟพญานาค

พวกเราได้ความรู้จากสุภาพสตรีเชื้อชาติเยอรมันท่านนี้ เพราะคุณVeronika ได้ให้ความรู้เรื่องพญานาคลึกซึ้งมาก จนสมาชิกทั้งนักศึกษา (๒๐ รูป/คน) และผู้สมทบอีก ๒๑ คนพากันเรียกร้องว่าขอให้จัดทัวร์แบบนี้อีก ท่านวีระนนท์รับปากว่าจะจัดอีก ให้ชาวเสียดายว่าเมื่อไร สมาชิกตอบว่าอาทิตย์หน้า เลยถูกสมาชิกที่เป็นนักศึกษาหลักสูตร ศศ.บ. ไทยศึกษา

‘โห’ (เพราะอาทิตย์หน้าจะต้องสอบปลายภาคกัน)

สิ่งที่คุณVeronika ทำให้เรื่องที่คนไทยกำลังสงสัยว่าพญานาคมีจริงหรือไม่ แล้วยังว่าพญานาคมาปรากฏให้เห็นในแม่น้ำโขง ช่วงออกพรรษานั้นจริงหรือเก้ออะไรทำนองนี้ คุณVeronika ตอบอย่างมีเหตุผลเพราะเธอเองก็ได้ประจักษ์แล้วว่า การที่มีผู้คนมากางเต็นท์อยู่ริมน้ำโขง มีการดื่มสุรายาเมา ร้องเพลงคาราโอเกะกันอย่างสนุกสนานนั้น พญานาคจะไม่ขึ้นมาให้เห็น เพราะถือว่าคนที่มาไม่เคารพสถานที่และไม่มีศีล พญานาคเป็นผู้มีศีลและมีคุณธรรมระดับหนึ่ง จึงไม่มาปรากฏตัว แต่ถ้าผู้ไปเฝ้ารอพากันสวดมนต์ เจริญสมาธิ เขาก็จะปรากฏให้เห็นได้ คำบอกเล่าของคุณVeronika ได้รับการรับรองจากท่านวิระนนท์ว่าถูกต้องตรงตามความจริงทุกประการ

เขียนมาถึงตอนนี้ท่านผู้อ่านคงอยากรู้จักคุณVeronika นะคะ อาจารย์คงจะเล่าย่อๆ ว่าอาจารย์รู้จักคุณVeronika ครั้งแรกที่สำนักงานองค์การสหประชาชาติ (UNESCO) ถนนราชดำเนินกลาง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยอาจารย์ไปเสนอบทความ เรื่อง Propagation of Buddhism in Thailand ภาคไทยว่า “การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศไทย”

ในการประชุมนานาชาติ คุณVeronika ไปร่วมงานและเกิดคุยถูกคอกับอาจารย์ อาจารย์ประทับใจเธอสองประการคือ เป็นฝรั่งที่พูดไทยได้ อ่านภาษาไทยออก และรู้พระพุทธศาสนาแบบพุทธแท้ หลังการประชุมอาจารย์จึงเชิญเธอไปรับประทานอาหารมื้อเย็น และได้พูดคุยกันอีกหลายเรื่อง จากที่ประทับใจสองเรื่องก็กลายเป็นประทับใจอีกหลายเรื่องจนนับไม่ถ้วน พูดได้ประโยคเดียวคือได้พบกัลยาณมิตร

อาจารย์เล่าให้เธอฟังว่ามีคนตามสังหาร ตอนแรกคิดว่าเป็นผู้ชาย แต่หลังจากไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวันเป็นเวลา ๑๘ วัน จึงได้รู้ว่าเป็นผู้หญิง เพราะหน้าและชื่อมาปรากฏให้เห็นในนิมิตขณะกำลังเดินจงกรม ได้เล่าให้

คุณลุงนายพลฟัง ท่านก็ให้พระเครื่องมาไว้ป้องกันตัว ๓ องค์ อาจารย์ได้ให้เธอดูพระเครื่องทั้งสามองค์ เธอก็บอกว่าเก็บไว้ให้ดีกว่าให้ใคร จากนั้นได้ขอพระโคนสมอมาไว้ในอุ้งมือ หลับตานั่งสมาธิประมาณ ๒ นาที แล้วจึงลืมตา บอกว่าพระองค์นี้ขลังมาก จะช่วยป้องกันอันตรายให้อาจารย์ได้ ผู้หญิงคนนี้เขาทำอะไรอาจารย์ไม่ได้ ภายหลังเขาจะมาให้อาจารย์ช่วย

นำแปลกที่ต่อมาอาจารย์ได้ข่าวจากคนรู้จักเธอ (ผู้หญิงคนนี้) ว่าเธอกำลังมีทุกข์มาก และทุกข์อะไรก็ไม่หนักหนาสาหัสเท่าสามีนอกใจ แต่จนปานนี้เธอก็ยังไม่เห็นมาให้อาจารย์ช่วย คงต้องรอดต่อไปนะคะ แต่ที่แน่ใจคือ เธอเลิกล้มโครงการที่จะฆ่าอาจารย์แล้ว อาจเป็นเพราะบุญกุศลที่อาจารย์สร้างความดีให้กับพระศาสนานั่นเอง

ขอเล่าเรื่องส่วนตัวนิดหนึ่งนะคะ คือเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ที่วัดดอนทรายโคก ตอนตีห้า หลวงพ่อสะอาดท่านสั่งให้คุณลุงนายพลมาตามอาจารย์สุจิตราไปพบที่กุฏิ หลังจากนั้นกรรมการฐานและสอบอารมณ์แล้ว ท่านก็เล่าว่าท่านใช้หนังสือของอาจารย์ (หนังสือการฝึกสมาธิ) สอนในหลักสูตรมหาวิทยาลัยพระปามาตั้งแต่หนังสือออกใหม่ๆ (ปี ๒๕๓๒) ท่านได้ซื้อหนังสือเรื่องนี้ไปถวายหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี วัดหินหมากเป้ง หลวงปู่ก็เปิดอ่านอยู่พักหนึ่ง จากนั้นจึงวางหนังสือลง พูดกับท่านว่า **“อาจารย์คนนี้จะเป็นผู้จรรโลงพระพุทธศาสนาต่อไปในอนาคต”** ความจริงเรื่องนี้คุณลุงนายพลเล่าให้อาจารย์ฟังแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่วัดไทยพุทธคยา แต่ตอนนั้นอาจารย์ยังไม่รู้จักหลวงพ่อสะอาด เพิ่งรู้จักตอนพาคณะมา ส่วนคุณลุงนายพลเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อสะอาดมาหลายสิบปี

ขอเล่าเรื่องคุณVeronika ต่อ เธอบอกว่าเติบโตในเยอรมัน พอเรียนจบปริญญาตรีก็ไปต่อปริญญาโทที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้พบเนื้อคู่เป็นหนุ่มไทยหน้าตาหล่อเหลา (สามีคุณVeronika หล่อมากๆ ขนาดอายุ ๖๐ แล้วยังดูหล่อแล้วก็ใจดีด้วย) จึงแต่งงานกันเมื่อสามสิบปีก่อน แล้วก็มาทำงานที่เมืองไทย ที่คุณVeronika มารู้จักกับหลวงปู่เย็นและรู้เรื่อง

พญานาค เพราะในอดีตชาติเคยเป็นลูกชายหลวงปู่ (รู้ได้จากการนั่งสมาธิ และหลวงปู่ก็รับรองว่าไม่ผิด) สมัยนั้นหลวงปู่เป็นโอรสของพระนางจามเทวี แห่งเมืองหริภุญไชย (ปัจจุบันคือเมืองลำพูน) พระนางจามเทวีมีโอรสฝาแฝด สององค์ องค์พี่ชื่อมหันตยศ องค์น้องชื่ออนันตยศ ซึ่งในชาตินี้คือ หลวงปู่เย็น พระนางได้ยกเมืองหริภุญไชยให้พระโอรสองค์โต แล้วให้ไป สร้างเมืองเขลางค์นคร (ลำปาง) ให้พระโอรสองค์เล็ก หลวงปู่เย็นคุ้นเคย กับพญานาคเพราะเคยเกิดเป็นพญานาคราช (ราชาของหมู่ นาค) ได้ยินว่า ท่านวีระนนท์ก็เป็นลูกของหลวงปู่คือเป็นโอรสของพญานาคราช อันนี้ไม่ ตัดใจละ เพราะเรื่องภพชาติถ้าอยากรู้จริงๆ ต้องทำสมาธิให้ระลึกชาติแต่ หนหลังได้ ไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาดมหัศจรรย์แต่อย่างใด

สรุปความได้ว่าอาจารย์เป็นคนไทย แต่รู้เรื่องของพระนางจามเทวีค่อนข้างน้อย เพิ่งมารู้ค่อนข้างมากจากคุณVeronika นี้เอง ไปทัวร์ครั้งนี้ อาจารย์ มีเงินสดไปทำบุญ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ก็เงินสดที่ O.D. ธนาคารกรุงไทย มาค่ะ (ผศ.จิราภรณ์ชื่นชมว่าอาจารย์ O.D. บุญได้)

กิจกรรมที่สอง เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ปีเดียวกัน อาจารย์ได้รับ เชิญไปบรรยายธรรมที่จังหวัดสุรินทร์ โดยชมรมวิปัสสนากรรมฐานจังหวัด สุรินทร์เชิญผ่านอาจารย์กานแก้ว ไชยะบุรินทร์ อดีตหัวหน้าเขตป้อมปราบ คัดтруพ่าย อาจารย์ท่านเป็นหัวหน้าเขตคนแรกที่เป็นสตรี เมื่อเกษียณอายุ ราชการแล้วก็ได้ทำหน้าที่สอนวิปัสสนากรรมฐานเจริญรอยตามคุณแม่ดร.สิริ กรินชัย เพราะท่านเป็นบุตรศิษย์คนใหญ่ของคุณแม่ อาจารย์ทราบจากอาจารย์ กานแก้วว่าที่สุรินทร์มีคหบดีมอบที่ดินให้ ๒๐ ไร่ และเงินหนึ่งล้านเพื่อสร้าง ศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน อาจารย์จะขอทำบุญกับการสร้างศูนย์วิปัสสนามาก จึง O.D. เงินไป ๕,๐๐๐ บาท เพื่อสมทบทุนร่วมสร้าง พอบรรยายเสร็จ ได้รับเงินค่าบรรยาย ๑๐,๐๐๐ บาท จึงขอสมทบอีก รวมเป็น ๑๕,๐๐๐ บาท ดีใจมากที่ได้ร่วมทำบุญสร้างความดีไว้ในพระศาสนา คนสุรินทร์ ใจบุญมาก บริจาคแต่ละรายเป็นแสนเป็นล้าน นอกจากนี้ยังมีเศรษฐีนี้

จากกรุงเทพมหานครไปร่วมบริจาคอีกหลายท่าน อาจารย์ก็เลยได้บุญข้อ
ปัตตานุโมทนาหมัยนอกเหนือจากทานหมัยด้วย

กิจกรรมที่สาม เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ที่ผ่านมา อาจารย์เป็น
เจ้าภาพบวชสามเณรให้หนุ่มเกาหลียัย ๑๘ ปี ชื่อฉอง ชุง บวชที่วัด
ประดิษฐาราม (วัดมอญ) อยู่ฝั่งตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ฉอง
ติดต่อกับคุณอุ๊จากประเทศญี่ปุ่น คุณอุ๊เป็นลูกศิษย์อาจารย์และเป็นแฟน
กุลสตรี เมื่อเรียนจบได้แต่งงานกับคนญี่ปุ่นและทำงานอยู่สถานทูตไทย
ประเทศญี่ปุ่น เวลามาท้องไทยก็จะมาหาอาจารย์และเรียกอาจารย์ว่า
“คุณแม่” ฉองติดต่อกับคุณอุ๊ที่สถานทูตไทยประเทศญี่ปุ่นว่าต้องการมาบวช
ที่เมืองไทย คุณอุ๊ก็ติดต่อกับอาจารย์ตั้งแต่เดือนมกราคม อาจารย์จึงขอ
ให้ท่านวีระนนท์ช่วยดูแล

ฉองเดินทางมาเตรียมบวช และพักที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม
ช่วง ๑๘-๒๐ กุมภาพันธ์ ฉองก็ไปปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่วัดป่าดอน
หายโศก และวัดพระบาทภูควายเงินกับพวกเราด้วย ขณะเดียวกันอาจารย์
และลูกศิษย์คือคุณปิยะชัย ศรีอัมพร ก็ช่วยกัน ‘ติว’ คำขอบวชและศีล
๑๐ ให้ฉอง เขามีความสุขมากในความเอื้อเฟื้อของคนไทย ครั้นถึงเวลา
บวช ไม่อาจบวชที่วัดป่าเจริญราชธรรมารามได้เพราะยังไม่มีโบสถ์ จึงต้อง
ขอบวชที่วัดประดิษฐาราม ซึ่งเจ้าอาวาสคือท่านพระครูชาลี คำรัตน์ เป็น
พระนักศึกษารุ่นเดียวกับท่านวีระนนท์ (สาขาไทยศึกษา) นอกจากนี้
พระคุณเจ้าทั้งสองรูปยังอายุเท่ากัน เกิดปีชาลเหมือนกัน และที่แปลกไป
กว่านั้นคือเกิดปีเดียวกับอาจารย์ (ปีชาล) เพียงแต่อาจารย์แก่กว่าท่าน
หนึ่งรอบเท่านั้น

อาจารย์ก็ประกาศอย่างภาคภูมิใจอีกว่า ได้ O.D เงินมา ๕,๐๐๐ บาท
เป็นค่าอาหารพระภิกษุสามเณรและผู้ร่วมงานบวช ส่วนเงินถวาย
พระอุปัชฌาย์ เงินถวายพระ เงินค่าทิปแม่ครัว ๑ คน คนช่วยงานวัด
อีก ๕ คนนั้น กุลสตรี ลูกศิษย์ และญาติโยม‘ลงขัน’ กันได้เงินหมื่นเศษ

เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วยังเหลือเข้ากองทุนซื้อที่ดินถาวรวัดอีก ๔,๓๐๐ บาท
ท่านผู้อ่านโปรดอนุโมทนากับอาจารย์ด้วยนะคะ และมาถึงวันนี้ อาจารย์
ก็นำเงินไปใช้ธนาคารครบแล้วค่ะ บุญจึงเป็นของอาจารย์เต็มเม็ดเต็มหน่วย
ขออำนาจบุญกุศลที่อาจารย์ได้ทำมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จงดลบันดาล
ให้ท่านผู้อ่านร่ำรวย สวย ดี มีปัญญา และมีเงินทำบุญโดยไม่ต้อง
O.D. เหมือนอาจารย์สุจิตรานะคะ

๑๙... พระกุมารกัสสปเถระ

พระคาถาชินบัญชรในฉบับนี้ก็มาถึง บทที่ ๑๔ คือ

พระกุมารกัสสป ผู้เจนจบวจีสัณฑ์

บ่อบุญคุณานันต์ สถิตโอบอุ้มอัครการ

ความหมายคือท่านผู้รจนาคำได้อัญเชิญพระกุมารกัสสปะ (ในเพลงออกเสียง กัส-สป เพื่อให้สัมผัสกับเจนจบ) มาสถิตที่โอบอุ้มคือปากของท่าน

พระกุมารกัสสปเถระเป็นพระมหาสาวกองค์หนึ่งที่มีประวัติค่อนข้างไม่ธรรมดา คือไม่เหมือนพระเถระองค์อื่นๆ เพราะท่านคลอดเมื่อมารดาบวชเป็นภิกษุณีแล้ว จึงเป็นบุตรของนางภิกษุณีแทนที่จะเป็นบุตรของอุบาสิกา เรื่องก็เลยเกือบบจะยุ่ง แต่ก็ไม่ยุ่งเพราะพระพุทธรองค์ผู้ทรงพระมหากรุณาทรงทำให้เรื่องร้อนที่ราชคฤห์มาระงับได้ที่สาวัตถิ เรื่องมีอยู่ว่า

ธิดาเศรษฐีในพระนครราชคฤห์มีความปรารถนาจะบวชเป็นภิกษุณี ได้ขออนุญาตบิดามารดาแต่ไม่ได้รับอนุญาต เมื่อถึงวัยแต่งงานจึงคิดว่าจะต้องแต่งงานแล้วค่อยขออนุญาตสามีไปบวช ครั้นแต่งงานแล้วก็ได้บอกสามีว่าต้องการบวช สามีก็ไม่อนุญาต นางก็เฝ้าอ้อนวอนอยู่หลายครั้ง ในที่สุดสามีก็อนุญาต นางจึงไปบวชอยู่ในสำนักของพระเทวทัต เพราะขณะนั้นพระพุทธรองค์ทรงประทับที่พระเชตวัน ในพระนครสาวัตถิ ซึ่งห่างจากราชคฤห์ ๔๕ โยชน์ หรือเท่ากับ ๗๒๐ กิโลเมตร บวชได้ไม่นานนครภรรมาของท่านก็โตขึ้นเพราะท่านไม่ทราบที่ตั้งนครภรรมาตั้งแต่ก่อนมาบวช เมื่อพระเทวทัตทราบเรื่องก็บอกให้ท่านสึกออกไปเสีย เพราะพระเทวทัตท่านห่วง

ชื่อเสียงของท่านมากกว่าจะห่วงความรู้สึกของผู้อื่น นางภิกษุณีก็ไม่ยอมลืกรู้สึก เพราะท่านเห็นว่าไม่ได้ทำความผิดอะไร ข้างฝ่ายพระเทวทัตก็จะให้ลืกรู้สึกทำเดี๋ยว ในที่สุดนางภิกษุณีก็คิดว่าท่านบวชอุทิศต่อพระศาสนาแล้วมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้ อุทิศแต่พระเทวทัต จึงขอให้ภิกษุณีผู้ใหญ่พาไปเฝ้าพระพุทธรูปที่พระนคร สวรรคตซึ่งต้องเดินทางไกลถึง ๗๒๐ กิโลเมตร ลองคิดว่าท่านจะลำบาก ตรากตรำสักเพียงใดเพราะกำลังตั้งครมด้วย ต้องเดินทางไกลด้วย สมัย นั้นภิกษุณีต้องเดินเท้า เพราะไม่มีรถโดยสารเหมือนสมัยปัจจุบัน แล้วก็ไม่มีร้านอาหารขายอยู่ข้างทางอีกด้วย หากไม่มีศรัทธาแรงกล้าก็คงต้องลืกรู้ แต่ท่านก็เพียรพยายามจนประสบความสำเร็จ เมื่อมาถึงสวรรคต ภิกษุณี ผู้ใหญ่ก็กราบทูลเรื่องราวให้พระพุทธรูปองค์ทรงทราบเพื่อให้ทรงวินิจฉัย

พระพุทธรูปองค์ที่ทรงทราบว่านางภิกษุณีรูปนี้บริสุทธิ์ แต่ก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของพระวินัย ทรงตั้งคณะผู้ตัดสิน มีพระอุบาลี ซึ่งเป็นเอตทัคคะในทางผู้ทรงพระวินัย เป็นประธานแล้วก็มีพระเจ้าปเสนทิ แห่งแคว้นโกศล อนาถบิณฑิกเศรษฐี และนางวิสาขามหาอุบาสิกา เป็น กรรมการ

ท่านผู้อ่านอาจสงสัยว่าพระพุทธรูปองค์ทรงทราบได้อย่างไรว่านางภิกษุณี รูปนี้บริสุทธิ์ ทั้งที่ยังไม่ได้มีการสอบสวน สำหรับอาจารย์คิดว่า พระองค์ ทรงทราบด้วยทิพพจักขุ คือตาทิพย์ เพราะพระองค์ทรงมีจักขุ หรือ ตา ถึง ๕ ประเภท ดังบทสรรเสริญพระพุทธรูปซึ่งแต่งโดย พระยาศรีสุนทร ไวหาร (น้อย อาจารย์ยางกูร) ที่คนสมัยรุ่นอาจารย์จำกันขึ้นใจ ความตอน หนึ่งว่า

พร้อมเบญจพิธจัก- ชุจรัสมิลไส

เห็นเหตุที่ไกลไกล

ก็เจนนบประจักษ์จริง

เบญจพิธจักขุ ก็คือ จักขุ ๕ (จักขุ เขียนแบบภาษาสันสกฤต ถ้าเขียนแบบบาลีเป็น จักขุ) คือพระจักขุอันเป็นสมบัติของพระพุทธรูปได้แก่

๑. มังสจักขุ-ตาเนื้อ คือ ทรงมีพระเนตรอันงาม มีอำนาจ เห็น

แจ่มใส ไว และเห็นไกล

๒. **ทิพพจักขุ**-ตาทิพย์ คือ ทรงมีพระญาณอันเห็นหมู่สัตว์ผู้เป็นไปต่างๆ กันด้วยอำนาจกรรม

๓. **ปัญญาจักขุ**-ตาปัญญา คือ ทรงประกอบด้วยพระปัญญาคุณอันยิ่งใหญ่ เป็นเหตุให้สามารถตรัสรู้ร้อยัจฉธรรม เป็นต้น

๔. **พุทธจักขุ**-ตาพระพุทเจ้า คือ ทรงประกอบด้วยอินทริยปโรปริยัตตญาณและอาสยานุสยญาณ เป็นเหตุให้ทรงทราบอรรถาภัยและอุปนิสัยแห่งเวไนยสัตว์ แล้วทรงสั่งสอนแนะนำให้บรรลुकุณวิเศษต่างๆ ยังพุทธกิจให้บริบูรณ์

๕. **สมันตจักขุ**-ตาเห็นรอบ คือ ทรงประกอบด้วยพระลัทธิปัญญาญาณอันหยั่งรู้ธรรมทุกประการ (จากพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทส พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๙ ข้อ ๕๑ หน้า ๕๒)

เขียนมาถึงตอนนี้อาจารย์ก็ชักไม่แน่ใจแล้วว่าถ้าตอบข้อ ๒ คือ ทิพพจักขุ จะถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ จึงขอตอบอีกข้อคือ ข้อ ๕ เพราะพระลัทธิปัญญาญาณ หมายถึง พระปริชาญาณหยั่งรู้สิ่งทั้งปวง ทั้งที่เป็นอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เพราะฉะนั้นเมื่อทรงเห็นหน้านางภิกษุณีก็ทรงทราบความเป็นไปของท่านทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ข้อ ๕ น่าจะมีน้ำหนักกว่าข้อ ๒ นะคะ

เป็นอันว่าพระพุทเจ้าทรงตั้งคณะผู้ตัดสิน อันประกอบด้วยพระอุบาลี เป็นประธาน ส่วนกรรมการมีพระเจ้าปเสนทิ อนาถบิณฑิกเศรษฐี และนางวิสาขามหาอุบาลิกา กรรมการคนสุดท้ายสำคัญมาก เพราะเป็นผู้หญิงจึงรู้เรื่องของผู้หญิงด้วยกันดี อีกประการหนึ่งนางวิสาขามหาอุบาลิกาก็เคยตั้งครมมาถึง ๒๐ ครั้ง เรียกว่ามีประสบการณ์ตรง มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นกรรมการวินิจฉัยคดีนี้ นางวิสาขาได้สอบถามนางภิกษุณีในรายละเอียดต่างๆ ในที่สุดก็ได้ชี้แจงแก่ที่ประชุมโดยประมวลเรื่องราว ทำให้วินิจฉัยได้ว่านางภิกษุณีรูปนี้ตั้งครมมาตั้งแต่ก่อนบวช จึงเป็นอันว่าพ้น

จากอิทธิพล พันคดี เป็นผู้บริสุทธิ์ เมื่อเป็นผู้บริสุทธิ์ก็ไม่ต้องเสีย ครั้นต่อมาครรรภ์แก่ก็ได้คลอดบุตรและเลี้ยงดูบุตรอยู่ในสำนักภิกษุณีนั้น การที่ต้องเลี้ยงทารกจึงไม่มีเวลาที่จะทุ่มเทให้การปฏิบัติธรรม เพื่อความหลุดพ้น เรียกว่าไม่ก้าวหน้าในการปฏิบัติ

วันหนึ่งพระเจ้าปเสนทิเสด็จผ่านมาทางสำนักภิกษุณีเพื่อจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ได้ยินเสียงเด็กร้องจึงให้ข้าราชการบริหารไปสอบสวนดูว่าเด็กที่ไหนดมาร้องอยู่ในสำนักภิกษุณี เมื่อทรงทราบความแล้วจึงทรงมีรับสั่งให้นำบุตรนางภิกษุณีไปเลี้ยงในพระราชวัง เพื่ออนุเคราะห์ให้ท่านมีเวลาปฏิบัติธรรมมากขึ้น พระเจ้าปเสนทิทรงเลี้ยงเด็กนั้นไว้ในฐานะโอรสบุญธรรมเด็กนั้นได้นามว่ากัสสปะ ภายหลังเรียกกันว่ากุมารกัสสปะ เพราะเป็นเด็กสามัญ แต่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างราชกุมาร

เมื่อกุมารกัสสปะอายุได้ ๗ ปี ก็ได้บรรพชาเป็นสามเณร ต่อมาได้อุปสมบทในสำนักของพระคาสดา และได้บรรลุอรหัตตผลเป็นพระอรหันต์ ได้รับยกย่องจากพระบรมคาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในทางแสดงธรรมวิจิตร ฝ่ายนางภิกษุณีซึ่งเป็นมารดาของท่านกุมารกัสสปะ นับตั้งแต่บุตรจากไปอยู่ในพระราชวังแล้วก็เฝ้าทวงไย ร้องให้คิดถึงแต่บุตรของตนตลอดเวลา แม้จะตั้งใจปฏิบัติธรรม แต่ใจก็คิดถึงแต่บุตรจนไม่เป็นอันปฏิบัติได้จริงจึงเพราะมีกังวล มีห่วงเกิดขึ้น ร่ำร้องหาแต่บุตรเรื่อยมาทั้งที่บุตรได้บรรลุเป็นพระอรหันต์แล้ว

อยู่มาวันหนึ่งมารดาของพระกุมารกัสสปะได้เดินบิณฑบาต และบังเอิญได้มาเจอกับพระกุมารกัสสปะ ความดีใจก็วิ่งโผล่เข้าไปหา อารมณ์รอนรนทำให้เซแล้วพลาลดล้มลงไป น้ำนมไหลออกมาเปื้อนจีวร ฝ่ายพระกุมารกัสสปะท่านมีใจเมตตาต่อมารดา เห็นว่ามารดา ยังไม่ได้บรรลุธรรม เพราะความรักความห่วงใยในตัวท่านผู้เป็นบุตร จึงใช้อุบายที่จะทำให้มารดาตัดความอาลัยในตัวท่านให้ได้ ท่านพูดกับมารดาทำนองว่าบวชมาตั้งนานแล้ว ความรักลูกแค่นี้ยังตัดไม่ได้ นางภิกษุณีผู้เป็นมารดาก็น้อยใจ คิด

ว่าลูกไม่รักจึงตัดใจว่าจะไม่รักลูกเช่นกัน จากนั้นก็ตั้งใจปฏิบัติธรรม ไม่นานนักก็ได้บรรลुเป็นพระอรหันต์ เป็นอันว่าลูกได้เป็นพระอรหันต์ก่อนแม่แล้ว ใช้อุบายพูดให้แม่ตัดความรักอาลัยในตัวลูก ตั้งใจปฏิบัติธรรมจนบรรลुเป็นพระอรหันต์ตามลูก เป็นเรื่องที่น่ายินดี น่าอนุโมทนา และน่าดำเนินรอยตามเป็นอย่างยิ่ง

อาจารย์สุจิตราตั้งใจไว้นานแล้วว่า เมื่อเกษียณอายุราชการจะไปปักหลักปฏิบัติธรรมอยู่ที่อินเดีย ได้เป็นเจ้าของภาพสร้างศูนวีย์บัสสนาอรุเวลานานาชาติร่วมกับกุลสตรี ทำหน้าที่จรรโลงพระพุทธศาสนา ดังที่หลวงปู่เทสก์ เทสรูสี ท่านพูดไว้เมื่อเกือบ ๒๐ ปีแล้ว

เมื่อต้นเดือนมีนาคม คุณอรัญญา องค์วิเศษ ไทโรศัพท์มาว่าสนใจที่จะไปร่วมสร้างวัด แต่ยังไม่ทราบว่าจะได้ไปหรือไม่ จึงขอให้อาจารย์ช่วยมารับเงินที่จะร่วมสร้างวัดจำนวนหนึ่งแสนบาทด้วย อาจารย์สุจิตราก็ยังไม่ว่างตามเคย วันนี้เป็นวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๒ เมษายน ๒๕๕๙) อีก ๗ วัน อาจารย์จะไปเรียนภาษาที่ London School House of English เมือง Westgate-On-Sea รัฐ Kent ประเทศอังกฤษ ตั้งใจว่าก่อนไปจะไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวันเป็นเวลา ๗ วัน พองานยุ่งก็ว่าไป ๓ วันก็พอ

ขณะนี้สรุปว่าวันเดียวก็ไปไม่ได้ ได้แต่ไปกราบหลวงปู่เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ซึ่งเป็นวันอายุ ๕๖ ขวบพอดีพอดี ต้องสะสางงานหลายอย่างหลายประการ แขนงไม่ได้หลับไม่ได้นอน หนังสือ**เหนียนักพักใต้ร่มมณฑารพ** ก็ยังไม่ได้ส่งให้ท่านผู้อ่านที่ร่วมทำบุญทอดกฐินวัดป่าเจริญราชธรรมารามเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา ก่อนไปอังกฤษจัดส่งให้ท่านแน่นอนค่ะ

คุณจินตพัฒน์ สิทธิเดชทรงพล ลูกศิษย์คนสวย รวย เก่ง ดี มีปัญญาของอาจารย์ได้นำเครื่องกันหนาว ทั้งเสื้อโค้ต เสื้อโอเวอร์โค้ต มาให้สามกระเป๋าก็ยังไม่มีเวลาเลือก ที่ยุ่งอยู่ขณะนี้คือ กำลังทำวิจัยเกี่ยวกับศาสนา

อยู่ กลับจากอังกฤษก็จะมีอีกงานหนึ่ง คืองานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริม
ศาสนาในการพัฒนาสังคม เป็นงานระดับชาติเลยล่ะ

มีของฝากจากวัดอัมพวัน อาจารย์ได้มาจากศาลาที่ประดิษฐานรูปหล่อ
สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) เรื่อง**มงคลชีวิต** เป็นพระราชนิพนธ์
ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ขออัญเชิญมา
ดังนี้

อันทรัพย์สินถิ่นฐานทั้งบ้านช่อง อีกเงินทองไร่นามหาศาล
เป็นสมบัติของตัวได้ชั่วกาล จะต้องผ่านจากกันเมื่อวันตาย
ส่วนความดีมีคุณล้นยศสมบัติแท้ ถึงตัวแก่กายดับไม่ลับหาย
จะสถิตติดแน่นแทนร่างกาย ชนทั้งหลายสรรเสริญเจริญพร

ได้อ่านบทพระราชนิพนธ์ข้างต้นแล้ว ทำให้ระลึกนึกถึงพระราชนิพนธ์
ที่เป็นโคลงสุภาพ ที่ทรงเตือนมิให้ประมาทในชีวิต รู้สึกว่าอาจารย์เคย
อัญเชิญมาไว้ในสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรมแล้ว ขออนุญาตอัญเชิญมา
อีกครั้งนะคะ

เห็นกันอยู่เมื่อเช้า ส่ายตาย
ส่ายอยู่สุขสบาย บ่ายม้วย
บ่ายยงรีนเริงกาย เย็นดับ ชีพนา
เย็นอยู่หยอกลูกด้วย คำม้วย ดับสูญ

พระราชนิพนธ์ที่อัญเชิญมาข้างต้น แสดงให้เห็นความไม่เที่ยงของชีวิต
ความไม่เที่ยงหรืออนิจจตา ที่เรารู้จักกันในคำว่า อนิจจัง นั่นเอง อนิจจตา
เป็นหนึ่งในไตรลักษณ์ คือลักษณะ ๓ ประการแห่งสังขารธรรมทั้งหลาย
ได้แก่

๑. อนิจจตา-ความเป็นของไม่เที่ยง
๒. ทุกขตา-ความเป็นทุกข์

๓. อนัตตตา-ความเป็นของไม่ใช่ตน

ไตรลักษณ์นี้เรามักรู้จักในรูปที่เป็นคำคุณศัพท์คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตตา ไตรลักษณ์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สามัญลักษณ์ะ คือ ลักษณะที่เสมอกันแก่สังขารธรรมทั้งปวง

ต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ฉบับแรกเขียนมาจากคุณส้ม กาศิรินทร์ ลูกคนใหม่ ดังนี้

หนูขอเรียกว่าคุณแม่ นะคะ รู้จักคุณแม่ผ่านทางหนังสือชุดสัตว์โลกย่อมาเป็นไปตามกรรม ลูกสาวนายจ้างเขาซื้อมาอ่านแล้วให้หนูยืม ทำให้หนูอยากไปวัดอัมพวันมาก ได้ไปมาแล้วสองครั้ง หนูตั้งใจจะไปปฏิบัติกรรมฐานเดือนมกราคม ๒๕๕๙ คือหนูจะลาออกจากงานแล้วกลับบ้านที่กาฬสินธุ์ คุณแม่อาจคิดว่าหนูมีปัญหาเรื่องงานจึงจะลาออก ไม่ได้มีปัญหาอะไรคะ หนูอยู่กับนายจ้างมาตั้งแต่อายุ ๑๓ ถึง ๓๐ ตั้งแต่เงินเดือน ๖๐๐ ถึง ๘,๐๐๐ งานก็ไม่หนักเท่าไร แต่ที่หนูจะกลับไปอยู่กาฬสินธุ์ เพราะอยากมีเวลาปฏิบัติกรรมฐานมากๆ แม้ว่าเงินเดือนจะลดลงไปกว่าที่อยู่กรุงเทพฯ หลายพันบาท แต่หนูก็คิดว่าคงพอใช้ มีเหลือเก็บบ้าง หนูส่งเงินให้ทางบ้านเดือนละ ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท แม่หนูเป็นคนประหยัด บางเดือนก็มีเก็บบ้าง แม่ขยัน อายุ ๕๖ ปี หนูลืมหอกคุณแม่ว่าตอนไปวัดอัมพวันหนูซื้อหนังสือชุดสัตว์โลกย่อมาเป็นไปตามกรรมมาให้แม่หนูอ่านด้วย และบอกแม่ว่าให้คนอื่นอ่านด้วย เขาจะได้รับทำความดีมากขึ้น ได้รู้สรรพธรรมขึ้นอีกจากที่เคยรู้มาบ้าง

หนูขอถามคุณแม่ว่า วัดเวฬุวันที่อยู่ขอนแก่นอยู่ที่ไหน มีเบอร์โทรศัพท์หรือเปล่า ถ้าหนูกลับไปอยู่กาฬสินธุ์หนูจะได้พาแม่ไปด้วย แต่ตอนนี้หนูจะไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน สวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น ยังไม่ได้ จะมีปัญหาหรือเปล่านั้น

คุณแม่คะ หนูสวดมนต์ก่อนนอน คือสวดบูชาพระรัตนตรัย

ไตรสรณคมณ์ ถวายพรพระ ชัยมงคลคาถา ชัยปริตร อิติปิ โส เท่าอายุ+๑
 กรณียเมตตสูตร ชินบัญชร แผ่เมตตาให้ตนเอง ให้สรรพสัตว์ แผ่ส่วน
 กุศล หนูอยากเรียนถามคุณแม่ว่าขอขมาแม่ทางโทรศัพท์ได้หรือเปล่าคะ
 เพราะว่าหนูจะไปวัดอัมพวันก่อนกลับบ้านค่ะ และธรรมเนียมที่ต่อจาก
 วัฏจักรชีวิต รวมเล่มหรือยังคะ

ยินดีต้อนรับลูกคนใหม่ค่ะ แม่ดีใจที่ลูกส้ม กอล์ฟสินธุ์ สนใจเรื่อง
 การสวดมนต์และปฏิบัติกรรมฐาน ซึ่งหลวงพ่อบอกว่าเป็นการสร้างบุญ
 ให้ตัวเอง นึกถึงเรื่องแม่เขียนในนารีผล เรื่องเขยเล็กเขยใหญ่แย่งนาหัน
 เขยเล็กไปเข้ากรรมฐานที่วัด พากรรยาไปเข้าด้วย เมื่อเรื่องทุกอย่างลงเอย
 (เขยใหญ่ถูกพ่อตาขับหนี เพราะใส่ยาพิษลงไปให้อาหาร เพื่อจะฆ่าเขยเล็ก
 แต่แม่ยายและภรรยาตัวเองกินแทนและถึงแก่ความตาย) เขยเล็กพูดกับ
 ภรรยาว่า “ไม่มีอะไรดีไปกว่ากรรมฐานนะแม่อีหนู เราก็ทำกรรมฐานกัน
 ต่อไป” เรื่องนี้แม่รู้สึกประทับใจมากและเสียงที่หลวงพ่อบอกเล่ายังก้องอยู่
 ในโสตประสาทของแม่ ทำให้นึกถึงพระคุณของท่านที่มีต่อแม่และผู้สนใจ
 ใคร่ธรรมทั้งหลาย ไม่มีอะไรดีไปกว่ากรรมฐานจริงๆค่ะ แต่แม่ก็ออกจะ
 โชคร้ายที่ไม่มีเวลาไปเข้ากรรมฐาน ทุกวันนี้ยังสวดมนต์น้อยกว่าลูก เพราะ
 มีแต่ งาน งาน งาน ตั้งใจว่าไปอยู่อังกฤษหนึ่งเดือนจะพยายามทำกรรมฐาน
 ทุกวัน ลูกคิดถูกแล้วค่ะที่ยอมรับเงินเดือนลดลงเพื่อจะได้มีเวลาปฏิบัติ
 กรรมฐานมากๆ

ลูกถามมาหลายเรื่อง แม่จะตอบเป็นข้อๆ นะคะ

๑. สวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น ยังไม่ได้ ไม่มีปัญหาค่ะ เพราะเวลา
 ไปวัดเขามีหนังสือให้สวดพร้อมๆกันเป็นหลายร้อยคน บางที่มีคนไปเข้า
 ตั้ง ๑,๖๐๐ คน (ช่วงที่แม่ไปกรรมฐาน ๑๘ วัน เมื่อปีที่แล้ว)

๒. วัดเวฬุวัน ชื่อที่ถูกต้องคือ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน อยู่
 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โทรศัพท์ ๐-๔๓๒๓-๗๗๕๐ และ
 ๐-๔๓๒๓-๗๗๗๖ แม่เคยไปมา ๓ ครั้งแล้วค่ะ คือปี ๔๔, ๔๕ และ ๔๗

๓. หนูสวดมนต์ก่อนนอนหลายบทมาก แม่ขออนุโมทนาค่ะ ถ้าอย่างไรช่วยแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลให้แม่ด้วย ขอให้แม่มีงานน้อยลง มีเวลาปฏิบัติกรรมฐานมากขึ้น (ขอขอบคุณล่วงหน้าค่ะ)

๔. ขอขมาแม่ทางโทรศัพท์ได้ค่ะ ไม่ผิดกฎหมายหรือกฎหมายแต่อย่างใด

๕. ธรรมเนียมต่อจาก**วัฏจักรชีวิต** ชื่อ**ความหลงในสงสาร**

ลูกวงเล็บมาอีกว่าขอเบอร์โทรศัพท์และบ้านเลขที่ด้วย จะได้เขียนถึงคุณแม่สะดวกขึ้น

ตอบว่าไม่ได้รับโทรศัพท์แล้วค่ะ เพราะไม่ว่างจริงๆ ไม่ได้เล่นตัวเองนะคะ คนรับโทรศัพท์คือเลขฯของแม่ค่ะ แต่ลูกสามารถคุยกับเขาได้ โทร. ๐๒-๔๔๕๕-๔๐๗ ค่ะ

อีกข้อลูกถามมานอกวงเล็บว่า “หนูสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก ไม่ได้จุดธูปเทียนจะเป็นอะไรหรือเปล่า และหนูนั่งขัดสมาธิสวดมนต์ได้หรือเปล่า หนูว่าจะฝึกเอาไว้ในวันวิสาขนา”

สวดมนต์ไม่ได้จุดธูปเทียนก็ไม่ใช่ไรค่ะ แต่ถ้าสะดวกที่จะจุดก็น่าจะจุดนะคะ ส่วนการนั่งขัดสมาธิเป็นทำนองของการนั่งวิสาขนา ถ้าสวดมนต์ควรนั่งพับเพียบค่ะ ถ้านั่งท่าเทพธิดาสวดมนต์จะเมื่อย หรือจะนั่งท่าเทพธิดาสวดไปก่อน พอเมื่อยจึงค่อยเปลี่ยนมานั่งพับเพียบ ส่วนท่าขัดสมาธิเก็บไว้ตอนนั่งกรรมฐานดีกว่าไหมคะ

คงตอบลูกครบถ้วนแล้วนะคะ หากยังไม่ครบก็เขียนมาใหม่ก็ได้ค่ะ ดีใจที่ลูกสาวเป็นคนธัมมะธัมโมค่ะ

๒๐... ไปเรียนภาษาอังกฤษ

ขอเริ่มด้วยการตอบจดหมายก่อนนะคะ ฉบับแรกจาก คุณนุจรา
หว่างเทียน ซึ่งเขียนมาดังนี้

ดิฉันไม่ค่อยมีเวลาเขียนจ.ม.ถึงอาจารย์เลยคะ แต่ติดตามคอลัมน์
อาจารย์ตลอด ทุกวันนี้พยายามทำความเพียรสวดมนต์ ไหว้พระ นั่งสมาธิ
ปฏิบัติเป็นประจำ แต่ก็ยังไม่ได้เท่าที่ควร ก็จะพยายามต่อไปตราบนานเท่าที่ชีวิต
ยังมีอยู่ ตอนนี้ลูกชายสอบติดตำรวจแล้วคะอาจารย์ ดิฉันขอขอบพระคุณ
อาจารย์มาก ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าไม่มีอาจารย์ดิฉันคงไม่ประสบความสำเร็จ
อย่างนี้ ดิฉันได้ส่งปัจจัยมาร่วมทำบุญอีกครั้ง อยากพิมพ์หนังสือสวดมนต์
ร่วมกับอาจารย์คะ ได้ส่งปัจจัยมา ๑,๕๐๐ บาท

ปีใหม่นี้ขอคุณพระศรีรัตนตรัยจงบันดาลให้คุณพระให้คุณพระให้คุณพระ
มีความสุข มีอายุยืนยาว อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรเป็นกำลังใจให้ทุกคนที่กำลัง
มีทุกข์ตลอดไป

คุณนุจราคะ อาจารย์ได้รับเงินตั้งแต่ตอนปีใหม่นี้แล้วคะ แต่ยังไม่ได้อ
ลงจดหมายเพราะระบบการเก็บเอกสารแย่มาก โต๊ะทำงานของอาจารย์เต็ม
ไปด้วยหนังสือ ที่บ้านมีห้องอยู่ ๖ ห้อง ปรากฏว่าเต็มไปด้วยหนังสือทุก
ห้อง แต่เวลาต้องการใช้กลับหาไม่เจอเพราะวางไว้อย่างไม่เป็นระเบียบ
พยายามแก้ปัญหาเรื่องหนังสืออยู่คะ ทุกวันนี้ทำงานตลอดเวลา กระนั้นก็ยัง
ทำไม่ทัน ถ้าวันหนึ่งมี ๔๘ ชั่วโมง อาจารย์ก็คิดว่ายังทำงานไม่ทันอยู่ดี
พรุ่งนี้ต้องออกจากบ้านตอนตี ๕ ไปสนามบินดอนเมืองเพื่อจะเดินทางไป
เรียนภาษาอังกฤษที่เมือง Westgate-On-Sea ประเทศอังกฤษ ก็ยัง

ไม่ได้จัดกระเป๋าเพราะต้องเตรียมต้นฉบับให้เสร็จก่อนไป เมื่อก่อนก็ไม่ได้เขียนหนังสือเพราะสอบวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาที่ต้องจบปริญญาโทในภาคเรียนนี้ สอบกันถึง ๔ ทุ่ม ขับรถกลับบ้านก็จะหลับอยู่จำไร คินนี้ยังไม่ทราบว่าจะมีเวลานอนหรือเปล่า แต่ก็ต้องสู้ สู้ไปจนกว่าจะหมดแรงใช้ไหมคะ สมัยที่เรียนจุฬาฯ มีเพลงเชียร์อยู่เพลงหนึ่ง ชื่อเพลง จุฬาฯ สู้สู้ อาจารย์ยังร้องได้เพราะตอนเป็น Freshy ถูกพี่ๆบังคับให้ร้อง เป็นเพลงสั้นๆ จะร้องให้ฟังนะคะ “จุฬาฯ...สู้ จุฬาฯ...สู้ จุฬาฯ...สู้ตาย” เดียวนี้ถ้าจะร้องคงต้องเปลี่ยนจากจุฬาฯ เป็นสุจิตรา แต่ก็แก่เกินจะกริดเสียงแล้วละ

ขออนุโมทนาบุญกับคุณนุจราด้วยค่ะ ที่ได้ส่งปัจจัยมาร่วมพิมพ์หนังสือสวดมนต์ พอดีเพิ่งพิมพ์ครั้งที่สองเสร็จไปหมาดๆ คงต้องรอพิมพ์ครั้งที่สามซึ่งท่านผู้มีจิตศรัทธาส่งมาให้หลายพันแล้วค่ะ (อาจารย์ไม่มีเวลานับค่ะ ได้แต่ลงบัญชีและเก็บเงินไว้ในลิ้นชัก เพราะฉะนั้นพิมพ์ครั้งที่สองจะยังไม่เสร็จชื่อคุณนุจรานะคะ หากพิมพ์ครั้งที่สาม จะเรียนให้ทราบทางคอลัมน์นี้ค่ะ)

ขอแสดงความยินดีที่ลูกชายสอบติดตำรวจค่ะ ไม่ต้องขอบคุณอาจารย์ เพราะเป็นบุญกุศลของคุณนุจราเองที่สร้างบุญสร้างกุศลไว้มาก คือ “สร้างควมดีไว้กับลูก ทำถูกไว้กับหลาน” ดังที่หลวงพ่อบ้านสอน คุณนุจราทำความดีครบวงจรเลยนะค่ะ อาจารย์เห็นจะต้องขอแบ่งบุญจากคุณนุจราบ้าง เพราะอาจารย์เองช่วงนี้ทำงานจนไม่มีเวลาปฏิบัติ ได้แต่สวดพุทธคุณธรรมคุณ สังฆคุณ เรียกว่าตัดออกไปหลายรายการ แต่ก็ตั้งใจว่าจะไปชดเชยที่ประเทศอังกฤษ คือเวลาที่คนอื่นๆเขาไปเที่ยวกัน (ไปเป็นกรุปใหญ่ทั้งหมด ๒๕ คน) อาจารย์ก็จะกลับบ้านมาทำงาน และสวดมนต์ เดินจงกรม นั่งสมาธิ (หอบงานไปทำตามเคย) ต้องฝึกกำลังภายในไว้เพื่อเตรียมตัวกลับมารับงานสำคัญระดับชาติอีกหลายงาน เรียกว่าไม่ได้หายใจทิ้งแม่น้ำทีเดียวพยายามทำใจให้ไม่เครียดและสร้างความสุขให้ตัวเองด้วยการนึกถึงบุญกุศลที่ได้ทำให้กับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ค่ะ

สุดท้ายนี้อาจารย์ก็ขอพรที่คุณนุจร่าให้อาจารย์จงสะท้อนย้อนกลับไปหาคุณนุจร่าด้วยเช่นกันค่ะ

ฉบับที่สอง คุณนุจรรีรต์ จิตรนามกร เขียนผ่านคอลัมน์คุยกับบอ.กอ. มาว่า ได้ส่งเงินมาทำบุญซื้อที่ดินถวายวัดป่าเจริญราชธรรมาราม ๒,๐๐๐ บาท ของคุณแม่ถาวร เรื่องหยอย อีก ๑๐๐ บาท รวม ๒,๑๐๐ บาท อาจารย์ก็ขออนุโมทนากับคุณนุจรรีรต์และคุณแม่ด้วยค่ะ

ขออนุญาตลงข้อความที่เขียนผ่านมาจากคอลัมน์คุยกับ บอ.กอ. ดังนี้

...ฝากบอกอาจารย์สุจิตรา อ่อนค้อม ด้วยว่า จากหนังสือที่อาจารย์เขียนลงในกัลสตรี่และรวมเล่ม ดิฉันซื้อทุกเล่ม ดิฉันเคยมีความทุกข์ แต่หลายปีมานี้ดิฉันมีความสุขมาก รู้จักที่จะเข้าใจในชีวิต รู้จักทำใจ มองทุกคนรอบข้างอย่างเข้าใจ ไม่เก็บความโกรธความแค้น อาจารย์มีบุญคุณกับดิฉันมากที่ทำให้ดิฉันเปลี่ยนความเสียใจแค้นใจ เป็นอภัยให้คนที่ เป็นมือที่ ๓-๔ ในครอบครัวได้...

คุณนุจรรีรต์คะ อาจารย์ดีใจมากๆ ที่คุณเปลี่ยนจากคนมีความทุกข์ มาเป็นคนมีความสุข และที่ดีใจมากกว่ามากๆ อีกก็คือคุณสามารถเปลี่ยนความเสียใจแค้นใจเป็นให้อภัย น้อยคนนักที่จะทำได้แบบนี้ อาจารย์ขออนุโมทนาด้วยใจจริงค่ะ การให้อภัยหรืออภัยทานนั้น เป็นทานอันยอดเยี่ยม และประเสริฐกว่าทานใดๆ เพราะให้ผลแก่เราได้ทันทีที่ทำ การให้ทานอย่างอื่นเช่น ให้เงินทองข้าวของ ถ้าให้ด้วยใจที่กำลังทุกข์ ก็ไม่ช่วยให้ทุกข์เบาบางลงได้ ความทุกข์เผาใจให้ร้อน แต่อภัยทานทำให้ใจสงบเย็น ปราศจากความทุกข์ ขออนุโมทนาอีกครั้งค่ะ

ลำดับต่อไปเป็นการอธิบายคำแปลพระคาถาชินบัญชรต่อจากครั้งที่แล้ว ซึ่งถึงบทที่ ๑๔ ต่อไปก็เป็นบทที่ ๑๕ และ ๑๖ ดังนี้

ขอให้พระปณณะ-	เถระพระอังคฺลิมาล
พระอุบาลีศานต์	พระนันทะพระสีวลี
บรรจบเป็นเบญจจะ	พระเถระผู้เรื่องศรี
สถิตอยู่นลาภุมิ	เสน่ห่ดีไมตรีตาม

สรุปความสองบทนี้ได้ว่า ท่านผู้รจนาได้อารธนาอัญเชิญพระเถระ ทั้ง ๕ องค์ ได้แก่พระปณณะ พระอังคฺลิมาล พระอุบาลี พระนันทะ และ พระสีวลี ให้เป็นประจฺจรอยเจิมสถิตที่หน้าผากของท่าน

กราบขออภัยท่านผู้อ่านทุกท่าน ข้อความที่ท่านอ่านข้างต้นทั้งหมด เขียนเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๔๙ คิดว่าจะเขียนต่อให้เสร็จก่อนเดินทาง มาอังกฤษในวันที่ ๙ แต่การณ์กลับปรากฏว่าวันที่ ๗ อาจารย์ทำงานยุ่ง ทั้งวัน สอบวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาเสร็จตอน ๔ ทุ่ม กลับถึงบ้านต้อง เตรียมเขียนบทความที่จะนำเสนอในการประชุมนานาชาติ เนื่องในสัปดาห์ วิสาขบูชา ที่สำนักงานองค์การสหประชาชาติ (U.N.) ในวันที่ ๘ พฤษภาคม ที่ประชุมมีมติให้อาจารย์นำเสนอเรื่อง Buddhist women and sustainable development ต้องไปค้นคว้าหาข้อมูลที่หอสมุดแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๖ วันที่ ๘ นั่งเขียนอยู่จนหอสมุดปิด รีบกลับบ้านมาให้ลูกชาย ช่วยพิมพ์ เพราะอาจารย์พิมพ์ไม่เป็น และค่าพิมพ์ที่อังกฤษแพงมาก ลูกชายก็ FAX ไปให้เพื่อนช่วยพิมพ์คนละ ๔ หน้า ตัวเขาช่วยกันกับเลขขา ของอาจารย์ พิมพ์ ๔ หน้า อาจารย์ก็จัดกระเป๋ากลางดึก เด็กๆ พิมพ์เสร็จตอนตีหนึ่ง อาจารย์ก็เก็บใส่กระเป๋าเดินทาง ได้นอนประมาณ ๔ ชั่วโมง ตื่น ตี ๕ มาอาบน้ำ แต่งตัวแล้วออกจากบ้าน ลูกชายขับรถมาส่งที่สนามบิน เลขขา ก็มาส่งด้วย ปรากฏว่าถึงเป็นคนสุดท้ายเพราะหัวหน้ากรุ๊ปเขานัดพบ กัน ที่สนามบินตอนตี ๕ แต่อาจารย์กลับออกจากบ้านตี ๕ ซึ่งเสี่ยงกับการ ตกเครื่องบินมาก

เป็นอันว่าอาจารย์มาถึงประเทศอังกฤษเรียบร้อยและเรียนได้ ๑

ลับตาแล้ว ก่อนมาใครๆ ก็หัวเราะเยาะอาจารย์ว่าจะมาเรียนอะไรอีก ขนาด อาจารย์ Donald เพื่อนชาวอเมริกันที่พูดภาษาไทยกลาง เหนือ อีสานได้ ยังพูดว่า “อย่างอาจารย์นี้จะจะไปเรียนภาษาอังกฤษ” พอมาแล้วก่อนเรียน เขาจะสอบเพื่อจัดระดับความรู้ มีข้อสอบ ๑๐๐ ข้อ ปรากฏว่าอาจารย์ได้ ๙๖ คะแนน ส่วนอาจารย์เอมอร (ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอมอร นิรัญราช) เพื่อนอาจารย์ซึ่งเป็น Group Leader นั้นได้คะแนนเต็ม และเรียนชั้น Advanced ซึ่งมีนักเรียนเพียง ๓ คน (อีกสองคนเป็นหนุ่มฝรั่งเศสและ อิตาลีีน)

พอมาเรียนแล้วจึงรู้ว่ายังมีอะไรอีกมากที่อาจารย์ยังไม่รู้ อีกอย่าง อาจารย์อายุมากที่สุดในกลุ่ม (น้อยที่สุด ๑๑ มากที่สุด ๕๖) บางเรื่อง ทั้งๆที่แต่ตอบไม่ทันเด็กๆ สามวันแรกค่อนข้างอึดอัด ตอนนี้อยู่ตัวแล้วคะ (ลืมบอกไปว่าอาจารย์ได้อยู่ชั้นรองจากสูงสุด ส่วนชั้นสูงสุดคือคนที่ได้ คะแนนเต็มร้อย อาจารย์เอมอรบอกว่าบางปีแม่มากับลูก ยังเรียนอยู่ชั้นต่ำกว่าลูกก็มี) คุณครูที่สอนชื่อ Terry Maidment ดูหน้าแล้วคงจะอายุอ่อนกว่าอาจารย์ แต่ที่จิตใจที่คุณครู Terry เองก็พูดว่า “ผมก็ยังต้องเรียนอยู่ตลอดเวลา” ไม่มีใครแก่เกินเรียนจริงดังว่า

สรุปว่า เรียนที่นี่ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ โรงเรียนมีนักเรียนมาจากทั่วโลก แม้แต่คนจากทวีปอเมริกายังมาเรียน (อเมริกากลางและ อเมริกาใต้) นักเรียนมีตั้งแต่ชั้นประถมถึงระดับมหาวิทยาลัย กรุปของ อาจารย์ถ้ำไถ่มีอาจารย์สุจิตรา ก็มีที่จบปริญญาโทจากจุฬาฯ ๓ คน นอกนั้นก็ เป็นนักเรียนมัธยมต้น มัธยมปลาย และนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้ง ของรัฐและของเอกชนรวม ๒๕ ชีวิตทั้งอาจารย์ ทุกคนตั้งใจเรียนสมกับที่ ผู้ปกครองเสียเงินส่งมา

โรงเรียนชื่อ London House School of English รับรองคุณภาพ โดย British Council ตั้งอยู่ริมทะเล เมือง Westgate-On-Sea รัฐ Kent เรียนตั้งแต่ ๙.๐๐-๑๓.๐๐ น. นักเรียนอยู่กับครอบครัว เดินมาเรียน

อาจารย์อยู่กับครอบครัวของ Mrs.Nicholls อายุแก่กว่าอาจารย์ ๓ ปี หย่ากับสามีเมื่อสี่สิบห้าปีที่ผ่านมามีนักศึกษาจากประเทศเกาหลีอยู่ด้วย ชื่อ ลีนา (Lena) ตอนเช้าอาจารย์ก็ไปโรงเรียนกับลีนา ไม่มีปัญหาเรื่อง หลงทาง ตอนเย็นเดินมากับน้องแอม (จากนครนายก) บ้านอยู่ใกล้กัน วันแรกจึงไม่มีปัญหา

พอวันที่สองอาจารย์ต้องอยู่ที่โรงเรียนให้น้องเกตกับน้องแจจ (ลูกของ เพื่อน) ช่วยแก้บทความที่พิมพ์ผิดเลยต้องกลับบ้านคนเดียว ฝนตก อากาศ หนาวมาก ปรากฏว่าอาจารย์จำทางกลับบ้านไม่ได้ เดินตากฝนท่ามกลาง ความหนาวเหน็บ ทำบ้านอยู่กว่าหนึ่งชั่วโมง (บ้านห่างจากโรงเรียน ๑.๒ ก.ม. ใช้เวลาเดินอย่างมาก ๒๐ นาที) ถามคนอังกฤษโดยแสดงเลขที่บ้าน ให้เขาดู เขาก็บอกว่าไม่รู้จัก (เมืองนี้มีถนนหนาบลิบสาย ทั้งที่เป็นเมืองเล็กๆ) ถามอีกคนเขาก็บอกเลี้ยวซ้าย แล้วเลี้ยวขวา ข้ามถนนแล้วเลี้ยวซ้าย แล้ว เลี้ยวขวา ฯลฯ อาจารย์ก็จำไม่ได้อีก จำแต่ประโยคสุดท้ายว่า จะพบไฟ จราจร อาจารย์ก็เดินจนพบไฟจราจรจึงกลับบ้านได้ หนาวมาก รำจะจับ ใช้ คุณนิโคลล์บอกว่าที่หลังให้บอกคนที่เราถามว่า ทางไปสนามกอล์ฟไป ทางไหน เพราะบ้านอยู่ตรงข้ามสนามกอล์ฟ เรื่องทิศทางนี้อาจารย์สู้เด็กๆ ไม่ได้เลย พวกเขาอยู่บ้านที่ไกลกว่าบ้านอาจารย์ยังกลับกันถูก เด็กๆ เรียก อาจารย์ว่า 'ป้าแป้ว' แล้วพากันช่วย take care อย่างดี

หลังเลิกเรียนมีกิจกรรมทุกวัน เช่น วันพฤหัสบดีสกี อาจารย์ก็จะ ไม่ร่วมกิจกรรมเพราะเจ็บมสังขาร รุ่งขึ้นวันศุกร์ พวกเด็กๆ บอกว่า นักเรียนที่มาจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งดูแก่กว่าป้าแป้วยังออกมवादลวดลาย จนพวกเด็กๆ อายไปตามๆ กัน อาจารย์นึกภาพตัวเองไม่ออกว่าจะทำอย่าง นั้นได้ ในวันหยุดมีไฟไปทัศนศึกษาต่างเมือง เช่นไปเมือง Canterbury ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐ Kent ตอนแรกอาจารย์จะไม่ไปแต่คุณนิโคลล์ บอกว่าน่าจะไปดูวิหารที่เก่าแก่ที่สุด และเมืองนี้ยังเป็นที่พักของ Archbishop ผู้นำของศาสนาคริสต์นิกาย Anglican และมีฐานะเทียบเท่า

Pope แห่ง Vatican

ในฐานะที่อาจารย์สอนวิชาศาสนาเปรียบเทียบ ขออนุญาตอธิบายว่า
ศาสนาคริสต์แบ่งออกเป็นนิกายใหญ่ ๓ นิกาย ได้แก่

๑. นิกายโรมันคาทอลิก (Roman Catholic)
๒. นิกายออร์ทอด็อกซ์ (Orthodox)
๓. นิกายโปรเตสแตนต์ (Protestant)

ประเทศอังกฤษเดิมก็นับถือนิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งมีพระสันตะปาปา
เป็นประมุข ต่อมาในรัชสมัยของพระเจ้าเฮนรี่ที่ ๘ ก็เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้
พระองค์แยกออกมาเป็นนิกาย Anglican หรือที่คนอังกฤษปัจจุบันรู้จักใน
ชื่อ Church of England เรื่องมีอยู่ว่า พระนาง Catherine มเหสีของ
พระองค์ไม่สามารถให้กำเนิดโอรสหรือธิดาได้ จึงมีพระราชประสงค์
จะอภิเษกสมรสใหม่ ทว่าไม่ทรงสามารถทำได้เพราะศาสนาคริสต์นิกายโรมัน
คาทอลิกห้ามการหย่าร้าง พระองค์จึงประกาศไม่ขึ้นต่อพระสันตะปาปา และ
แยกนิกายออกมาเป็น Anglican ทรงแต่งตั้งผู้นำศาสนาขึ้นใหม่เรียกว่า
Archbishop มีตำแหน่งเทียบเท่าพระสันตะปาปา

หลังจากทรงหย่ากับ Queen Catherine แล้วก็มีพระมเหสีอีก
๗ พระองค์ เมื่อจะเปลี่ยนมเหสี ทรงหย่าบ้าง (ที่ไม่ยอมหย่าก็ถูกฆ่า) มเหสี
บางองค์ถูกฆ่าตายแบบลับๆ บ้าง แบบเปิดเผยบ้าง มองในยุคนี้ก็คงเหมือน
ละครชีวิตฉากหนึ่งที่ตัวละครเต็มไปด้วยความโลภ ความโกรธ ความหลง
อันเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์ (ผู้ชาย)

นอกจากเป็นเมืองอันเป็นที่ประทับของ Archbishop แล้ว
Canterbury ยังมีวิหารเก่าแก่มาก เรียกว่า Cathedral เมื่อก่อนอาจารย์
ออกเสียงคำนี้ไม่ถูก ฟังไม่รู้เรื่อง เดี่ยวนี้อาจารย์เอมอรสอนว่าให้ออก
เสียง “คาธิดรัล” โดย เน้นตรงคำว่า “ธิ” ขอขอบคุณอาจารย์เอมอร ผู้มี
เลียดแห่งความรักชาติเข้มขันมากคนหนึ่งของเมืองไทยค่ะ

ไหนๆ ก็เล่าเรื่องมาเรียนที่อังกฤษ ก็ขอเล่าต่ออีกนิดนะคะ ฉบับหน้า

ค่อยต่อเรื่องของพระมหาเถระทั้ง ๕ พระองค์ ที่ท่านผู้รจนานำได้อารามณา
อัญเชิญมาสถิตที่หน้าผากของท่านประจวบรอยเจิมอันทรงเสน่ห์ตามคำแปล
ว่า สถิตอยู่บนลาภุมิ เสน่ห์ดีไม่ตรีตาม

โปรแกรมที่ทางโรงเรียนจัด เป็นการสร้างเสริมเพิ่มเติมความรู้และ
ประสบการณ์ให้แก่นักเรียน ความจริงสัปดาห์ที่ ๕ อันเป็นสัปดาห์สุดท้าย
อาจารย์เอมอรจะพาไปทัศนศึกษาที่ประเทศฝรั่งเศส เบลเยียม และ
ฮอลแลนด์ (หรือเนเธอร์แลนด์) ทุกคนไปหมดยกเว้นอาจารย์ ซึ่งต้องกลับ
เมืองไทยเพื่อมาเสนอบทความเรื่อง Buddhist women and sustainable
development ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ที่สำนักงานองค์การ
สหประชาชาติ (U.N.)

ปกติอาจารย์จะทานอาหารฝรั่งไม่ได้ คือทานติดต่อกันหลายวันไม่ได้
เวลาไปไหนก็ต้องเตรียมน้ำพริกเผา บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป อาหารแห้งต่างๆ
แต่คราวนี้ไม่มีเวลาเตรียมเลย ของใช้ที่ต้องเตรียมมาก็ยังขาดไป ๓ อย่าง
คือ เลือ้คลุมอาบน้ำ (เลขฯ บอกหาไม่เจอ) ร่ม และยาสระผม แต่สองอย่าง
แรกคุณนิโคลล์จัดทำให้ ส่วนยาสระผมเด็กๆ พาไปซื้อที่ร้าน ตอนแรก
จับขวดที่เป็นผลิตภัณฑ์ของอเมริกา ปรากฏว่าขวดเล็กนิดเดียวราคาตั้ง
เกือบ ๓๐๐ จึงจับของอังกฤษซึ่งขวดใหญ่กว่าแต่ราคาถูกมาก เลยได้ทั้ง
ยาสระผมและน้ำยาซักผ้าในขวดเดียวกัน

พอถึงเรื่องอาหาร คุณนิโคลล์ทำอาหารอร่อยมาก อาจารย์ก็เลย
ไม่โทษหาน้ำพริกจากเมืองไทยอีก มีอยู่วันหนึ่งคุณนิโคลล์ขอให้ช่วยทำ
แกงเขียวหวาน อาจารย์ก็ทำและทานอย่างเอร็ดอร่อย ทานข้าวได้มากกว่า
อยู่เมืองไทย ลีนาทานสองจานใหญ่ๆ ส่วนคุณนิโคลล์เป็นเบาหวาน ไม่
กล้าทานแกงกะทิกลิ้วน้ำตาลจะขึ้น (เธอมักจะพูดติดตลกว่า เธอรักอาหาร
ไทยแต่อาหารไทยไม่รักเธอ) อาจารย์ก็บอกอย่าทานน้ำแกงให้ทานแต่เนื้อ
(หมู) เธอก็หยิบชิ้นเนื้อมาใส่ปากแล้วก็บอกเผ็ดๆ เลยไม่ได้ทาน

ช่วงที่มาอยู่ในสัปดาห์แรกตรงกับวัน Easter ของเขา โรงเรียนหยุด

๔ วัน (ศุกร์-จันทร์) วันอาทิตย์เป็นวัน Easter ในวันศุกร์โรงเรียนพาไป Canterbury วันเสาร์ไป London ส่วนอาทิตย์กับจันทร์อยู่ทำงานที่บ้าน คือเขียนหนังสือและตรวจงานแปลกฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๙ ของ หลวงพ่อซึ่งคุณพี่อรุณี ศิริวัฒน์ แปลเสร็จมาเกือบปีแล้ว แต่อาจารย์ยังหาเวลาตรวจไม่ได้ คุณพี่อรุณีจบรัฐศาสตร ุฑพาฯ เคยมาเรียนที่อังกฤษ ๔ ปี และได้ประกาศนียบัตรด้านการแปลไปหลายใบ (หากจำไม่ผิด ๗ ใบ) จึงแทบจะไม่ต้องแก้ไข ยกเว้นศัพท์ที่เป็นภาษาบาลีบางคำกับคำที่พิมพ์ผิด เมื่อก่อนพออาจารย์ตรวจเสร็จก็จะส่งให้อาจารย์ Donald ตรวจอีกครั้ง แต่ตอนหลังอาจารย์ท่านบอกว่า “ผมไม่ต้องตรวจก็ได้ อาจารย์คนเดียวก็พอแล้ว” อาจารย์ก็เลยไม่รู้ว่าดีใจหรือเสียใจกับคำพูดของอาจารย์ Donald

วันที่ไปเที่ยวลอนดอน พวกเราไปขึ้นรถที่โรงเรียนตอนแปดโมงเช้า ถึงลอนดอนประมาณสิบโมง จากนั้นเดินไปชมพิพิธภัณฑ์ซึ่งใหญ่มากและมีหลายอาคาร ถ้าจะชมให้ครบต้องใช้เวลาประมาณ ๑ สัปดาห์ อาจารย์อยากจะดูมัมมี่เช่นเดียวกับพวกเด็กๆ พอได้ดูมัมมี่แล้วก็หามุมสงบอ่านหนังสือเตรียมข้อมูลสำหรับบรรยายเรื่องใหม่ต่อจาก **ความหลงในสังสาร** แต่การดูมัมมี่ก็ได้ธรรมสังเวชอย่างหนึ่งคือ เห็นความไม่เที่ยงของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นฟาโรห์ (เป็นชื่อเรียกกษัตริย์ของอียิปต์) เป็นขุนนาง เป็นทหาร เป็นชวานา หรือเป็นคนต่ำต้อยเพียงไร ก็ไม่มีใครหนีความตายไปได้เลย จะยิ่งใหญ่แค่ไหนก็ต้องตาย ความตายจึงเป็นสิ่งที่ทุกรูปนามต้องประสบ มนุษย์ไม่ควรกลัวความตาย สิ่งที่ต้องกลัวคือชีวิตหลังความตายนั้นต่างหาก ถ้าเราทำความดีไว้กับโลก เราก็ไม่ต้องกลัวว่าตายแล้วจะไปพบกับความทุกข์ทรมานต่างๆ

บางคนมีชีวิตอยู่ด้วยความหลง หลงลาภยศ หลงอำนาจ หลงทรัพย์สมบัติ ทั้งชีวิตทุ่มเทให้กับสิ่งเหล่านี้ แสวงหาสิ่งเหล่านี้ไม่ว่าจะโดยชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรมก็ตาม หากเป็นอย่างหลังก็ทำให้เกิดการเบียดเบียน เอา

รัดเอาเปรียบเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน แทนที่จะเห็นเขาเป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตาย ก็มองเขาเป็นเสมือนเหยื่อ ให้เขาเป็นเครื่องมือเพื่อความยิ่งใหญ่ของตน ฯลฯ อาจารย์ว่าคนประเภทนี้ไม่ฉลาดมากๆ ถึงเขาจะคิดว่าตัวเองฉลาดกว่าคนอื่น แต่ความจริงไม่ได้เป็นอย่างที่เขาคิด เมื่อความตายมาถึงนั้นแหละ เขาจะสำนึกได้ว่าไม่ควรจะทำอย่างที่ทำ แต่ก็คงสายไปเสียแล้ว

เพราะฉะนั้น อาจารย์จึงเชื่อคำทรงสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า **“อปรมาโท อมตํ ปทํ ปมาโท มจฺจุโน ปทํ - ความไม่ประมาทเป็นทางแห่งอมตะ ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย”** อาจารย์จะพยายามตั้งอยู่ในความไม่ประมาท อย่างเช่นวันนี้คุยกับคุณนิโคลัสระหว่างรับประทานอาหารกลางวัน อาจารย์พูดถึงเด็กไฮเปอร์ว่าเดี๋ยวนี้มีมากในสังคมไทย

คุณนิโคลัสเธอบอกว่าเพราะพวกเขาชอบดื่มเครื่องดื่ม... (ที่วัยรุ่นชอบกันมาก อาจารย์เองก็ชอบ เป็นน้ำอัดลมจากบริษัทของประเทศสหรัฐอเมริกา) เธอก็บรรยายว่ามีสารที่ทำให้ผู้ที่ดื่มมากๆ กลายเป็นเด็กไฮเปอร์ ทางประเทศอังกฤษได้ประกาศต่อสาธารณะแล้วว่ามิโทษอะไร แต่วัยรุ่นและคนบางพวกก็ยังเลือกที่จะดื่ม เพราะเขามีการโฆษณาที่น่าเชื่อถือ

อาจารย์บอกว่าอาจารย์จะไม่ดื่มน้ำอัดลมยี่ห้อ...กับ...นี้อีกแล้ว จะสอนลูกด้วย เธอก็บอกว่าหลานชายของเธอก็ชอบ ตอนหลังเธอให้ทดลองเอง โดยนำเหรียญเงินเก่าๆ สีดำลงไปแช่ประมาณ ๑๐-๒๐ นาที ปรากฏว่าเหรียญดำสกปรกกลายเป็นเหรียญสะอาดเอี่ยมอ่อง หลานเธอก็เลยเลิกดื่มตั้งแต่วันนั้น ฝากลูกหลานชาวไทยไปคิดด้วยค่ะ

๒๑... กลุ่มใจลูกสาวดี

อาจารย์นำจดหมายมาสองฉบับ อ่านเลยนะคะ ฉบับแรกคุณจันทาศรีหนองแสง เขียนผ่านมาจากเลขฯ ของอาจารย์ ดังนี้

ดิฉันได้อ่านหนังสือของ รศ.ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม รู้สึกประทับใจในการตอบปัญหาของอาจารย์เป็นอย่างมาก ดิฉันมีปัญหาบางอย่างที่อยากขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ แต่ไม่รู้ที่อยู่และไม่ทราบว่าจะสามารถติดต่ออาจารย์ได้อย่างไร บังเอิญดิฉันได้ซื้อหนังสือกุสสตรี ฉบับที่ ๘๔๓ ได้อ่านคอลัมน์ร่วมพระศรีชินบัญชร รู้ว่าคุณเสาวคนธ์เป็นเลขฯ ของอาจารย์ จึงขอรบกวนคุณเสาวคนธ์ได้โปรดเมตตา บอกที่อยู่ที่คุณสามารถเขียนจดหมายไปขอคำปรึกษาจากอาจารย์ได้ รบกวนด้วยนะค่ะ

คุณจันทาศรีคะ คุณมีทางเลือกสองทางค่ะ ทางแรกเขียนมาตามที่อยู่ของคุณเสาวคนธ์ ทางที่สองคือเขียนผ่านมาจากกุสสตรีคะ อาจารย์จะตอบในคอลัมน์ร่วมพระศรีชินบัญชร ซึ่งเป็นคอลัมน์ตอบปัญหาโดยเฉพาะ คุณคงต้องอ่านกุสสตรีทุกฉบับแล้วละค่ะ อาจารย์รับประกันว่า คุณจะกลายเป็นบุคคลผู้ปลอดภัยไร้ปัญหาตลอดกาลนาน เขียนมานะค่ะ

ฉบับที่สอง คุณปราณี เขียนมาดังนี้

หนูมีโอกาสดำเนินงานของอาจารย์บางเล่ม ที่เขียนถึงวัดป่ามะม่วง ทำให้หนูอยากไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันบ้าง ตอนนี้นู๋ได้ซื้อหนังสือมาเป็นของตัวเองแล้ว ก่อนหน้านี้ยืมคนอื่นอ่าน หนูอยากได้หนังสือที่อาจารย์เขียนเกี่ยวกับธรรมนิยายและหนังสือที่อาจารย์แนะนำว่ามีปทัสสยมนต์ ไป

หาซื้อหนังสือในเมืองก็ไม่มี และได้ไปซื้อหนังสือกุสตรี่เล่มที่อาจารย์บอกกล่าวเรื่องหนังสือสวดมนต์ เป็นความโชคดีของหนูมากๆเลยคะ อ่านหนังสือที่อาจารย์เขียนแล้วอยากจะเป็นคนดีจริงๆ ซักที หนูไม่เคยสวดมนต์ไม่รู้จักเริ่มต้นจากจุดไหน รวมทั้งสถานที่และเวลาก็ไม่เอื้ออำนวยให้

หนูมีเรื่องกลุ้มใจมาจากลูกสาวของหนูเอง อายุ ๙ ขวบเท่านั้น ยิ่งได้อ่านหนังสือของอาจารย์ก็ยังไม่สบายใจเลย ลูกสาวเป็นเด็กที่ดื้อมาก โดยเฉพาะกับพ่อแม่ พูดจาก็ไม่เพราะ หมายถึงชอบพูดเสียงดังตะโกนใส่เวลาโกรธ เป็นเด็กที่อารมณ์ร้อน หงุดหงิดง่าย หนูเคยพูดให้ลูกฟังว่าถ้าทำไม่ดีต่อพ่อแม่จะต้องตกนรก ไม่รู้จะอธิบายให้ลูกเข้าใจได้อย่างไร เด็กจะรับรู้ได้แค่ไหน หนูจึงอยากจะสวดมนต์เพื่อให้ลูกเป็นคนดีบ้าง และอยากสวดมนต์ให้คุณพ่อที่เสียชีวิตแล้วประมาณ ๒๘ ปี

อ่านจากหนังสือของอาจารย์ทำให้รู้ว่าการทำบุญจะได้เฉพาะเปรตเท่านั้น และการตักบาตรเราจะใส่แต่ข้าวและกับข้าวได้หรือไม่ และควรอธิษฐานว่าอย่างไร เพราะว่าเวลาไหว้พระตักบาตรจะไม่อธิษฐานเลย

สุดท้ายนี้หนูอยากให้อาจารย์ชี้แนะเรื่องลูก ผ่ากรบกวณคุณเลขาฯของอาจารย์ช่วยเขียนแนบมากับหนังสือสวดมนต์ พร้อมกันนี้หนูขอส่งตัวแลกเงิน ๒๐๐ บาทเป็นค่าหนังสือสวดมนต์ หนูขอ ๒ เล่ม เพราะอยากให้เป็นเพื่อนที่อยู่ทางสามจังหวัดภาคใต้ได้สวดมนต์ ให้ปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง ขอขอบพระคุณอาจารย์ ที่เปิดความคิดของหนูให้กว้างจากการอ่านหนังสือของอาจารย์ มีอีกอย่างคะขอทราบเบอร์โทรศัพท์ร้านหนังสือที่อาจารย์แนะนำด้วยคะ

คุณปราณีคะ ต้องขอภัยที่ตอบส่วนตัวไม่ได้ เพราะอยากให้คุณปราณีได้รับบุญจากธรรมทานด้วย อาจารย์หมายถึงหากท่านผู้อ่านที่มีปัญหาแบบเดียวกับคุณปราณีมาอ่านแล้วสามารถแก้ปัญหาได้ คุณก็จะได้เปอร์เซ็นต์บุญด้วย พระพุทธองค์ตรัสสรรเสริญธรรมทานว่าเลิศกว่าธรรมทั้งปวง (สพพทานํ ธรรมทานํ ชินาติ) คะ

ตอบปัญหาเรื่องลูกนักษะ หลวงพ่อท่านสอนว่าเราต้องสร้างบุญให้ตัวเราเองก่อนด้วยการสวดมนต์ ถ้าเรายังไม่มีบุญ ลูกก็จะไม่เชื่อเรา แต่ถ้าเราสร้างบุญด้วยการสวดมนต์อย่างสม่ำเสมอชนิด “สวดมนต์เป็นนิตย อธิษฐานจิตเป็นประจำ” พอมีบุญแล้ว ลูกเขาก็จะเชื่อฟังเรา อย่าดูด่าลูกอย่าทะเลาะกับลูก ให้พูดกับเขาดีๆ เขาจะหันมุกกลับได้ ต้องใจเย็นและมีความอดทนมากๆ จึงจะชนะอุปสรรคได้ค่ะ

ขออนุญาตพูดถึงเหตุการณ์ปัจจุบันของโลกที่อาจารย์ได้ดูจากทีวีเมื่อสักครู่นี้ (ขณะนี้อาจารย์ยังอยู่ที่ประเทศอังกฤษ) วันนี้เป็นวันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระราชินีเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งอังกฤษ อาจารย์นั่งดูอยู่กับคุณนิโคลล์เจ้าของบ้าน และลีนา นักศึกษาจากประเทศเกาหลี ทีวีได้นำเสนอเรื่อง The girl who would be queen เป็นภาพยนตร์พระราชประวัติของ Queen Elizabeth ตั้งแต่ประสูติจนถึงขึ้นครองราชย์ เมื่อยังทรงพระเยาว์ทรงเป็นเจ้าหญิงที่ร่าเริงและมีความสุขมาก โปรดการเลี้ยงสุนัข ทรงเล่นกับสุนัข ทรงฝึกสุนัข มีสุนัขห้อมล้อมเป็นฝูง เมื่อเข้าวัยรุ่นทรงฝึกขี่ม้า ทรงฝึกร้องเพลง เต้นรำ ทุกพระอิริยาบถดูเป็นธรรมชาติมาก วันที่ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าชายฟิลิป ทรงดงามจนสุดจะพรรณนา ถึงวันที่ ๒๑ เมษายนซึ่งเป็นวันที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ก็ยังทรงความงามสง่าสมวัยและทรงเป็นที่รักของประชาชนคนอังกฤษที่เข้าแถวรอนานเป็นชั่วโมงๆ เพื่อถวายพระพรด้วยความจงรักภักดี

อาจารย์เล่าให้คุณนิโคลล์และลีนาฟังว่า เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๑๖ สมเด็จพระราชินีเสด็จเยี่ยมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พวกนิสิตตั้งแถวรับเสด็จ เมื่อเสด็จจากหอประชุมไปยังศาลาพระเกี้ยว ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับนิสิตอักษรศาสตร์คนหนึ่ง รูปร่างท้วม ผมยาวประบ่า (รูปที่ลงหนังสือพิมพ์สยามรัฐวันรุ่งขึ้น นิสิตสาวผู้นั้นยิ้มกว้างเห็นฟันเกือบครบ ๓๒ ซี่) รับสั่งถามนิสิตผู้นั้นว่า “Are you a student here?” เธอผู้นั้น

ประหม่าและตื่นเต้นเพราะคาดไม่ถึงว่า สมเด็จพระราชินีจะมีรับสั่งกับเธอก็เลยอึกอัก พุดไม่ออก ครั้นมีรับสั่งอีกว่า “Never mind” แล้วเสด็จพระราชดำเนินผ่านไป นิสิตผู้นั้นจึงหันไปยังทางที่เสด็จ ตอบว่า “Yes, sir” ซึ่งที่ถูกนั้นต้องพุดว่า “Yes, Your Majesty” แล้วอาจารย์ก็เฉลยว่า นิสิตสาวแสนแฉิมผู้นั้นคืออาจารย์เอง

สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบธทรงมีพระนามอีกอย่างหนึ่งว่า Lilibet ที่มาของพระนามนี้คือ เมื่อทรงมีพระชนิษฐาคือเจ้าหญิงมาร์กาเร็ต (Princess Margaret) ซึ่งพระชนมายุอ่อนกว่าพระองค์ ๓ พรรษา เมื่อเจ้าหญิงมาร์กาเร็ตทรงหัดพุด ทรงออกเสียง Elizabeth ไม่ได้ จึงออกมาเป็น Lilibet สมเด็จพระราชินีจึงมีอีกพระนามหนึ่งตั้งแต่นั้นมา (โดยพระชนิษฐาทรงตั้งให้)

หลังภาพยนตร์พระราชประวัติ เป็นภาพยนตร์ข่าวการจลาจลในประเทศเนปาลที่ฝูงชนพากันออกมาขับไล่กษัตริย์ของตน ท่านผู้อ่านคงจำเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของประเทศเนปาลได้ ที่พระราชาธิบดีและพระราชินีถูกปลงพระชนม์ จากนั้นพระอนุชาได้ขึ้นครองราชย์แทน แล้วเหตุการณ์ในประเทศที่เคยสงบก็กลายเป็นเดือดร้อนวุ่นวาย จนประชาชนถึงจุดที่ทนไม่ได้ ต้องลุกขึ้นมาขับไล่ ซึ่งก็ยังไม่ทราบว่าพระราชาธิบดีจะทรงสละราชสมบัติหรือไม่ พอดีอาจารย์มีเพื่อนเป็นคนเนปาลสมัยที่เรียนอยู่ที่อินเดีย จึงรู้เรื่องราวในของประเทศนี้ละเอียดพอสมควร คุณนิโคลสบอกว่ามีอบของประเทศไทยนำกลับ ไม่เรียบร้อยและดูสงบล้างเหมือนมีอบในประเทศไทย

กลับมาตอบปัญหาคุณปราณีต่อณะคะ หนังสือสวดมนต์ส่งให้นานแล้วคะ ป่านนี้คุณคงเป็นคนดีไปเรียบร้อยแล้วและอาจารย์ก็ขออนุโมทนาด้วยคะ ส่วนค่าหนังสือที่ส่งมา ๒๐๐ บาทนั้น อาจารย์จำไม่ได้ว่าได้นำเงินไปสมทบซื้อที่ดิน หรือเก็บไว้เพื่อพิมพ์ครั้งที่ ๓ ถ้าเป็นอย่างแรก ชื่อของ

คุณปราณีก็ถึงกุสสตรีท้ายคอลัมน์นี้แล้ว ถ้าเป็นอย่างหลังชื่อจะไปลงในหนังสือสวดมนต์ค่ะ

สรุปว่าคุณปราณีเลิกกลุ่มใจเรื่องลูกสาวได้แล้วค่ะ เตรียมวิธีแก้ไขคือก่อนอื่นเราต้องคิดว่าที่ลูกสาวเป็นอย่างนี้อาจเกิดมาจากความผิดพลาดของเราเองที่เลี้ยงเขาไม่ดีเท่าที่ควร หรือไม่ก็เพราะเราเคยทำอย่างนี้กับพ่อแม่ กรรมจึงตกมาถึงลูก ถ้าเราแบ่งความผิดพลาดจากลูกมาที่เรา เราก็จะโกรธเขาน้อยลง และพร้อมที่จะอภัยให้เขา ขอให้พูดกับลูกดีๆ หลวงพ่อสอนว่าต้องเมตตาต่อลูก แล้วก็อย่าเป็นเมตตาที่เจือด้วยโทสะจะไม่ได้ผล ที่คุณเคยพูดกับลูกว่า ถ้าทำไม่ดีต่อพ่อแม่จะต้องตกนรกนั้น อธิบายให้ลูกเข้าใจว่าคุณไม่ได้พูดเอง แต่พระพุทธรูปเจ้านั้นสอนและหลวงพ่อก็ได้พิสูจน์แล้วว่า เป็นจริง เพราะพ่อแม่เปรียบเหมือนกับพระอรหันต์ของลูกคนที่ทำไม่ดีกับพ่อแม่ เท่ากับทำไม่ดีต่อพระอรหันต์ ดังตัวอย่างของนางชุชชุตตรา ที่นางต้องเกิดมาเป็นคนรับใช้ของพระนางสามาวดีเพราะกรรมที่ทำไว้กับพระอรหันต์ในครั้งอดีตชาติมา ให้ผล เรื่องมีอยู่ว่า

ในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามกัสสปะ นางชุชชุตตราเกิดเป็นธิดาของเศรษฐีในกรุงพาราณสี วันหนึ่งขณะที่นางนั่งแต่งตัวอยู่ มีนางภิกษุณีซึ่งเป็นพระอรหันต์ได้มาเยี่ยมนางที่บ้าน ขณะนั้นหญิงรับใช้ของนางมิได้อยู่ ณ ที่นั้น นางจึงกล่าวกับพระเถรี

“ดิฉันไหว้เจ้าข้า โปรดหยิบกระเช้าเครื่องประดับนั้นส่งให้ดิฉันด้วย” คือนางใช้พระเถรีซึ่งเป็นพระอรหันต์หยิบกระเช้าเครื่องประดับให้พระเถรีคิดว่า

“ถ้าเราไม่หยิบกระเช้าเครื่องประดับให้ นางก็จะเกิดความอาฆาตแค้นเคืองเรา แล้วนางก็ต้องไปบังเกิดในนรก แต่ถ้าเราหยิบให้นางก็จะไปเกิดเป็นหญิงรับใช้ของคนอื่น ซึ่งก็ยิ่งดีกว่าการไปบังเกิดในนรกซึ่งมีแต่ความเร่าร้อน” พระเถรีนั้นอาศัยความเอ็นดูไม่ปรารถนาให้นางไปตกนรก จึงหยิบกระเช้าเครื่องประดับส่งให้แก่นาง ด้วยผลกรรมที่ใช้พระอรหันต์ (คือ

ล่วงเกินท่าน) ธิดาเศรษฐีจึงมาเกิดเป็นคนรับใช้ในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามโคตมะ ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าในปัจจุบัน

คุณปรารถนาเล่าเรื่องนี้ให้ลูกฟัง แล้วพยายามสอนเขาให้สวดมนต์ ถ้าเขายังไม่สนใจเราก็กทำเป็นตัวอย่างก่อน หลวงพ่อท่านเห็นว่าการทำงานเป็นตัวอย่างให้ลูกเห็นนั้นสำคัญมาก อาจารย์เองก็มีตัวอย่างที่อยากเล่าให้ฟังในที่นี้

ครั้งหนึ่งอาจารย์ได้รับเชิญจากมหาวิทยาลัยมหิดล ให้เป็นนักวิชาการร่วมเสวนาเกี่ยวกับเหตุการณ์รุนแรงในภาคใต้ อาจารย์ได้พบกับ ดร.ท่านหนึ่ง ซึ่งพอคุยกันต่างคนก็ต่างถึงบางอ้อ อาจารย์ได้ยินชื่อ ดร.ท่านนี้มานานและคิดว่าเป็นผู้ชาย เพิ่งทราบวันนั้นว่าท่านเป็นผู้หญิง ส่วน ดร. (ขอสงวนนาม) ท่านก็อยากรู้จักอาจารย์มานานในฐานะเป็นคนเขียน **สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม** เพราะมีเรื่องจะเล่าให้ฟัง พอท่านทราบว่าอาจารย์คือ สุทัตสา และสุทัตสาคืออาจารย์ ท่านก็เล่าด้วยความยินดีว่า อาจารย์ทำให้ลูกชายของท่านเปลี่ยนจากเด็กเกเรมาเป็นเด็กดีได้ (อาจารย์ท่านนี้อายุอ่อนกว่าอาจารย์ประมาณ ๕ ปี)

ท่านเล่าว่าหลายปีมาแล้ว ตอนนั้นลูกชายกำลังเป็นวัยรุ่น มีปัญหา มาก เช่นไม่เรียนหนังสือ ชอบเที่ยว ฯลฯ ท่านกับสามีก็กลุ้มใจมาก วันหนึ่งท่านซื้อหนังสือสัตว์โลกฯ มาอ่าน ชอบมากและอยากให้ลูกอ่าน แต่ไม่กล้าบอกเขาเพราะรู้ว่าถ้าบอก เขาต้องไม่อ่าน ท่านจึงใช้วิธีวางไว้ในที่ที่เขามักจะเดินผ่าน เขาก็ยังไม่สนใจ ท่านก็สวดมนต์แผ่เมตตาให้เขา ไม่นานก็ได้ผล เขาหยิบหนังสือแล้วเดินเข้าห้องนอน ไม่ออกมากระทั่งรุ่งอีกวัน ตอนสายๆ จึงออกจากห้อง พูดว่า “คุณแม่ผมอยากบวช”

ท่านบอกว่าดีใจที่สุดที่ลูกพูดอย่างนี้ สรุปว่าลูกชายไปบวชอยู่ที่วัดทางภาคอีสาน เหตุผลคือต้องการจะค้นหาพระบัวเหี่ยว เพราะรู้สึกรักและศรัทธาพระบัวเหี่ยวมาก (หลายท่านที่อ่านเรื่องสัตว์โลกฯ มักถามอาจารย์ว่าพระบัวเหี่ยวมีตัวตนจริงๆ หรือว่าเป็นเพียงตัวละคร อาจารย์ก็ตอบทุกครั้ง

ว่า ตัวจริง ชื่อจริง) ปรากฏว่าบวชจนสึกออกมาแล้วก็ไม่พบพระบัวเหี่ยว แต่สิ่งที่อาจารย์ท่านพอใจมากคือลูกชายกลายเป็นคนดีชนิดจากหน้ามือเป็นหลังมือ ทุกวันนี้ถ้ามีวันหยุดหลายวัน ก็จะเดินทางไปวัดทางภาคอีสาน ประโยคแรกที่ตามเจ้าอาวาส คือ “วัดนี้มีพระบัวเหี่ยวไหมครับ” อาจารย์ท่านเล่าเสร็จก็ขอบคุณอาจารย์เป็นการใหญ่และบอกว่าจะไปเล่าให้ลูกชายฟังว่าแม่พบคนเขียนเรื่องพระบัวเหี่ยวแล้ว

คุณปราวณีเล่าเรื่องนี้ให้ลูกสาวฟังนะคะ หรือถ้าเขายังไม่ฟังก็เล่าอีกเรื่องก็ได้ อาจารย์เพิ่งประสพมาเมื่อวันที่ ๕ เมษายนที่ผ่านมาที่อาจารย์ไปเปิดตัวหนังสือธรรมนิยายชุดสัตว์โลกย่อมาเป็นไปตามกรรมปกแข็ง คุณแม่คนหนึ่งพาลูกสาวอายุเท่ากับลูกสาวคุณปราวณีมาหาซื้อหนังสือ พอดีทางบริษัทเขาให้อาจารย์ขึ้นเวทีบรรยายเกี่ยวกับเรื่องกรรม (อาจารย์ขอโทษที่จำหัวข้อการบรรยายไม่ได้แล้ว) คุณแม่กับลูกสาวก็มานั่งฟัง ลูกสาวฟังแล้วสนใจมาก ให้คุณแม่พามาหาอาจารย์หลังบรรยายเสร็จ

คุณแม่เล่าว่าลูกสาวสนใจธรรมะตั้งแต่เด็กๆ เป็นคนอ่านหนังสือง่าย เรียนเก่ง สอบได้เกรด ๔ และที่ ๑ ของห้อง (รู้สึกเป็นชั้นป.๓ หรือป.๔ อาจารย์ก็จำไม่ได้แล้ว) คุณแม่ถามว่าจะเอารางวัลอะไร ลูกสาวบอกอยากได้หนังสือของอาจารย์บ้างเป็นของขวัญ คุณแม่ก็ปรึกษาว่าควรจะให้อ่านเล่มไหนก่อน อาจารย์ก็เลยบอกว่าเรื่องมักกะสิทธิ์ เพราะเป็นเรื่องของเด็กๆ (คือตั้งแต่หลวงพ่อบุญ ๖ ขวบ) คุณแม่เขาก็ซื้อให้และขอลายเซ็นอาจารย์ ความจริงอาจารย์อยากคุยกับคุณแม่และลูกสาวให้มากกว่านี้ แต่สถานการณ์ไม่อำนวย เพราะอาจารย์ต้องเซ็นชื่อให้กับท่านที่มาซื้อหนังสือ หากคุณแม่อ่านอยู่ อาจารย์ขอความกรุณาติดต่อผ่านมาทางกุลสตรีด้วยนะคะ อาจารย์อยากให้รางวัลหลานสาวคนเก่งค่ะ

คุณปราวณีค่อยๆ สอนลูกนะคะ ต้องใจเย็นๆ อย่าดูเขา เด็กอายุ ๔ ขวบเขารับรู้อะไรๆ ได้มากแล้วค่ะ เคยมีคุณพ่อคุณแม่คนหนึ่งบอกอาจารย์ว่าลูกสาวเขาอายุ ๘ ขวบ อ่านสัตว์โลกฯ จบแล้วและสวดมนต์ทุกวัน เรียน

เก่ง ว่านอนสอนง่าย ใครมีลูกอย่างนี้ถือว่า มีบุญนะคะ อาจารย์ก็เชื่อว่าคุณ
ปราณีมีบุญค่ะ เพราะคุณมีจิตเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ดังที่คุณบอกว่า
ขอหนังสือสวดมนต์ ๒ เล่ม เพราะว่าอยากจะให้เพื่อนที่อยู่ทาง ๓ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ได้สวด ตรงนี้แหละที่อาจารย์ขอขึ้นชมและขออนุโมทนา

คุณปราณีบอกว่าจะสวดมนต์ให้คุณพ่อ ซึ่งจากไป ๒๘ ปีแล้ว และ
จากการอ่านหนังสือของอาจารย์ทำให้รู้ว่า การทำบุญจะได้เฉพาะเปรต
เท่านั้น อันนี้คุณยังเข้าใจไม่ครบวงจรค่ะ จากที่คุณอ่านนั้น เป็นเรื่องเฉพาะ
กรณี และเฉพาะบุคคลค่ะ คือเรื่องนี้ปรากฏในพระสูตรว่า สุภมาณพ บุตร
ของโตเทยยพราหมณ์ได้กราบทูลถามว่า ปัตติทานมัยที่บุคคลทำแล้วในโลก
นี้ จะอุทิศไปให้แก่ผู้ที่ละจากโลกนี้ไปได้หรือไม่

พระพุทธองค์ตรัสตอบว่า ถ้าบุคคลนั้นตายไปเกิดเป็นเทวดา หรือ
มนุษย์ หรือสัตว์เดรัจฉาน หรือสัตว์นรก จะไม่ได้รับ หากไปเกิดเป็นเปรต
จึงจะได้รับ เปรตยังจำแนกเป็น ๔ พวกได้แก่ กาลัญจิกเปรต ขุปปิปาสิก
เปรต นิชฌามตันทิกเปรต และปรทัตตูปชีวิกเปรต ในบรรดาเปรต ๔ พวก
นี้ ๓ พวกแรกไม่ได้รับ จะได้รับเฉพาะปรทัตตูปชีวิกเปรตเท่านั้น

ตรงนี้หลายท่านก็เลยไปตีความว่า ทำบุญไปให้ผู้ที่ละจากโลกนี้ไปแล้ว
เขาจะไม่ได้รับหากไม่ได้ไปเกิดเป็นปรทัตตูปชีวิกเปรต อะไรทำนองนี้ อาจารย์
ขออนุญาตชี้แจงว่าการทำบุญทำได้ ๓ วิธี หรือบุญมี ๓ ประเภท เรียกว่า
บุญกิริยาวัตตุ ๓ หรือถ้าจำแนกเป็น ๑๐ ที่เรียกว่า บุญกิริยาวัตตุ ๑๐
ก็เป็นการจำแนกขยายความออกไปจากบุญกิริยาวัตตุ ๓ ซึ่งอาจารย์เคย
อธิบายไว้แล้วในเล่มก่อนๆ บุญกิริยาวัตตุ ๓ ได้แก่ ทานมัย สีสัมมัย และ
ภาวนามัย ขยายความคือ การให้ทาน การรักษาศีลและการเจริญภาวนา

หลวงพ่อบ้านเปรียบเทียบกับว่า ทานเหมือนเดินทางโดยเรือ (ซึ่งช้า)
ศีลเหมือนเดินทางด้วยรถ (เร็วกว่าเรือ) ส่วนภาวนาเหมือนเดินทางโดย
เครื่องบิน (เร็วที่สุด) สรุปคือการเจริญภาวนา ซึ่งได้แก่การปฏิบัติกรรมฐาน
ได้บุญมากที่สุดและแผ่ไปได้ถึงทุกภพภูมิ ดังมีเรื่องที่อาจารย์เล่าไว้มากมาย

ขนาดคนที่แม่ตายไปหลายสิบปี และเขาก็อยู่กับคนที่บอกว่าเป็นแม่ พอไป
เข้ากรรมฐาน อุทิศส่วนกุศลไปให้แม่ ปรากฏว่าแม่จริงมาบอกว่าขึ้นจากนรก
แล้วเพราะลูกมาเข้ากรรมฐาน แล้วอุทิศส่วนบุญไปให้ นอกจากยังเล่า
ความจริงทั้งหมดให้ลูกฟังว่าคนที่ลูกอยู่ด้วยนั้นไม่ใช่แม่จริง แต่เป็นแม่เลี้ยง
และยังบอกให้ไปตามหาพี่น้องท้องเดียวกันอีก กรรมฐานทำให้ได้พบกับ
ความอัศจรรย์ของชีวิต ดังที่หลายท่านได้พบมาแล้ว

สรุปว่าท่านนั้น ผู้ที่ตายไปเกิดเป็นปรตัตตูปชีวิกเปรตเท่า่นั้นจึงจะได้
รับ ส่วนภาวนาหรือกรรมฐาน ผู้ที่ตายไปเกิดในภพภูมิใดก็จะได้รับ คือ
รับได้ทุกภพภูมิคะ เพราะฉะนั้นคุณปรตัตตูปชีวิกเปรตเท่า่นั้นจึงจะ
จากไป ๒๕ ปี แล้ว ก็ต้องเจริญภาวนาค่ะ การสวดมนต์ก็เป็น การเจริญ
ภาวนาอย่างหนึ่ง แต่เป็นขั้นต้น หากจะไปสู่ขั้น advanced ก็ต้องไปเจริญ
วิปัสสนากรรมฐานที่วัดคะ

การใส่บาตร ใส่แต่ข้าวและกับข้าวก็ได้คะ พระท่านจะได้ไม่หนัก หรือ
ถ้าจะใส่น้ำ ใช้เป็นแก้วพลาสติก ที่เขาบรรจุน้ำไว้เสร็จสรรพจะดีกว่าไหม
คะ เวลาอาจารย์ใส่บาตรจะอธิษฐานสูงมากคะ คือจะตั้งโม ๓ จบแล้ว
ว่า สุธิหนัน วต เม หานัน ปริสุทธิ หานัน อาสวภุชยา วหํ นิพพานํ โหตุ -
ทานของข้าพเจ้านี้ให้ดีแล้วหนอ เป็นทานที่บริสุทธิ์ ของจงเป็นที่สิ้นไปแห่ง
กิเลส ถึงซึ่งพระนิพพาน เทอญ แต่ถ้าไม่ต้องการเข้าถึงพระนิพพาน
ต้องการเพียงขอให้มีความสุข ก็ให้เปลี่ยนจาก นิพพานํ โหตุ เป็น สุข
โหตุ หรือ พลํ โหตุ ก็ได้ คือเปลี่ยนจากพระนิพพานเป็นความสุข หรือ
เป็นกำลัง ก็จะเป็น ถึงซึ่งความสุข เทอญ หรือ ถึงซึ่งกำลัง เทอญ

ต้องการซื้อหนังสือของอาจารย์ ถ้าเป็นธรรมสภา เบอร์ ๐-๒๕๔๑-๑๕๓๕
กด ๐ หรือจะสั่งที่ร้านหนังสือในตัวจังหวัดก็ได้คะ ถ้าในจังหวัดมีร้านหนังสือ
ซีเอ็ด สั่งที่ร้านนี้ได้เลยคะ เพราะร้านซีเอ็ดจะขายหนังสือทุกเล่มของอาจารย์

อาจารย์ต้องขอภัยผู้อ่านท่านอื่นที่อาจจะรู้สึกรำคาญ เนื่องจาก
อาจารย์ตอบปัญหาคุณปรตัตตูปชีวิกเปรตเท่า่นั้นไป ขอให้คิดเสียว่าเรามาช่วยกัน

สร้างความดีให้ลูกหลานเถิดนะคะ เพราะวันหนึ่งปัญหาอาจเกิดกับลูกหลานของท่าน จะได้มีทางออกที่ดีให้กับเขา

ลำดับสุดท้าย ขอนุโมทนาบุญกับ**คุณปณิตทิภา รัตนภูรี**และครอบครัวที่บริจาคเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) ซื้อหนังสือทุกเล่มทุกเรื่องของอาจารย์ถวายเป็นวัดและบริจาคให้โรงเรียน อาจารย์จึงร่วมทำบุญด้วย ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาท) เพราะอยากช่วยให้ได้ครึ่งหนึ่งของคุณปณิตทิภา จะได้มีเงินทำบุญได้เรื่อยๆ นอกจากนี้คุณปณิตทิภายังได้ถวายเงินพระอาจารย์วีระนนท์อีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) เพื่อซื้อไม้สร้างศาลาปฏิบัติธรรม วัดป่าเจริญราชธรรมาราม อาจารย์ไม่ได้ร่วมบริจาคเพราะไม่มีเงินคะ อุทิศส่วนเก็บหอมรอมริบไว้เพื่อจะเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนหนังสือ ปรากฏว่าต้องเสียภาษีเงินได้เป็นเงิน ๑๒๖,๒๔๖ บาท ก็เลยต้อง O.D.เงินมาเรียนคะ คงต้องงดทำบุญไปก่อน จนกว่าจะหาเงินมากลบตัวแดง แต่ร่วมอนุโมทนาบุญกับคุณปณิตทิภาก็ได้ เปอร์เซ็นต์บุญตั้ง ๑๐% แล้ว ขอท่านผู้อ่านร่วมกันอนุโมทนาและรับส่วนแบ่งไปท่านละ ๑๐% นะคะ

คุณปณิตทิภาเล่าให้อาจารย์ฟังว่าอ่านหนังสือสัตว์โลกฯ จึงไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน เป็นลูกศิษย์หลวงพ่อจรัญ ตั้งแต่นั้นเงินก็ไหลนอง ทองก็ไหลมา ทำอะไรก็เป็นเงินเป็นทอง จึงขอทำบุญด้วยการบริจาคหนังสือของอาจารย์ สาธุ ขอให้รวยยิ่งๆ ขึ้นไปนะคะ

๒๒... พระปฐมณันตานิบุตร

ฉบับนี้จะไม่ตอบจดหมายเพราะไม่มีจดหมายจะตอบ อาจารย์นำมาเพียงสองฉบับและตอบไปแล้ว ยังมีรออยู่ที่บ้านอีกหลายฉบับโดยเฉพาะจดหมายจากชายหนุ่มซึ่งอาจารย์อ่านแล้วตอนก่อนมา แต่ยังไม่มีความเวลาตอบจะขออนุญาตตอบลงในคอลัมน์นี้ เพราะนานๆจะมีสุภาพบุรุษออกหัดกรักร้าวเขียนมาปรึกษาปัญหาหัวใจ

ต่อไปจะได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของพระเถระ ๕ องค์ ซึ่งได้แก่ พระปฐมณเถระ พระอังคฺลิมาลเถระ พระอุบาลีเถระ พระนันทเถระ และพระสิวลีเถระ ซึ่งท่านผู้รจนาศาสนาพระคณาชินบัญชร ได้อาราธนาอัญเชิญมาเป็นประดุจรอยเจิม สถิตที่หน้าผากของท่าน

พระเถระองค์ที่ ๑ คือ**พระปฐมณเถระ** ซึ่งในอนุพุทธประวัติ มีพระเถระที่ชื่อปฐมณะสององค์คือ**พระปฐมณันตานิบุตร** กับ**พระปฐมณสุนาปรีนตะ** ในพระคณาชินบัญชร พระปฐมณะที่กล่าวถึงน่าจะเป็นองค์แรกมากกว่า เพราะดูจากประวัติพระเถระทั้งสององค์แล้ว พระปฐมณสุนาปรีนตะท่านไม่ค่อยคลุกคลีกับผู้ใด ท่านเป็นพ่อค้ามาก่อน ต่อมาเกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระบรมศาสดา อยากจะบวช จึงให้คนใช้นำสมบัติที่มีอยู่ไปมอบให้น้องชายของท่านแล้วจึงออกบวช บวชแล้วท่านก็ขอพระพุทธานุญาตกลับไปบำเพ็ญเพียรที่บ้านเดิมของท่านซึ่งอยู่ที่แคว้นสุนาปรีนตะ และได้บรรลุอรหัตผลในพรรษาแรกนั่นเอง เป็นอันว่าท่านมิได้คบค้าสมาคมกับเพื่อนบรรพชิตเลย

ส่วนพระปฐมณันตานิบุตรท่านเป็นหลานของพระอัญญาโกณฑัญญเถระ

พระสาวกองค์แรกที่ได้ธรรมจักรหลังจากฟังพุทธปฐมเทศนาชื่อ **ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร** จบลง เต็มท่านชื่อปุณณะแต่เพราะท่านเป็นบุตรของนางมันตานี น้องสาวของพระอัญญาโกณฑัญญเถระ เมื่อมาบวชจึงได้ชื่อว่าปุณณมันตานีบุตร ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์มหาศาล ในหมู่บ้านชื่อโทณวัตถุ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากเมืองกบิลพัสดุ์ ได้บรรพชาเมื่อพระเถระผู้เป็นลุงเดินทางมายังเมืองกบิลพัสดุ์ บวชแล้วไม่นานก็ได้บรรลอรุรทัตผล ท่านเป็นผู้ปฏิบัติตนตามหลักกถาวัตถุ ๑๐ และสอนศิษย์ของท่านให้ปฏิบัติเช่นนั้นด้วย

กถาวัตถุ ๑๐ หมายถึง เรื่องที่ควรพูด หรือเรื่องที่ควรนำมาสนทนากันในหมู่ภิกษุ ได้แก่

๑. **อัปปิจจกถา** - เรื่องความมกน้อย, ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความปรารถนาลดน้อย ไม่มกมากอยากเด่น

๒. **สันตุกฺขิกถา** - เรื่องความสันโดษ, ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสันโดษ ไม่ชอบฟังเพื่อหรือปรนเปรอ

๓. **ปวิเวกกถา** - เรื่องความสงัด, ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสงัดกายใจ

๔. **อสังสัคคกถา** - เรื่องความไม่คลุกคลี, ถ้อยคำที่ชักนำให้ไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะ

๕. **วิริยารัมภกถา** - เรื่องการปรารถนาความเพียร, ถ้อยคำที่ชักนำให้มุ่งมั่นทำความเพียร

๖. **สีลกถา** - เรื่องศีล, ถ้อยคำที่ชักนำให้ตั้งอยู่ในศีล

๗. **สมาธิกถา** - เรื่องสมาธิ, ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำจิตมั่น

๘. **ปัญญากถา** - เรื่องปัญญา, ถ้อยคำที่ชักนำให้เกิดปัญญา

๙. **วิมุตตติกถา** - เรื่องวิมุตติ, ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำใจให้พ้นจากกิเลสและความทุกข์

๑๐. **วิมุตตติญาณทัสสนกถา** - เรื่องความรู้ความเห็นในวิมุตติ, ถ้อยคำที่ชักนำให้สนใจและเข้าใจเรื่องความรู้ความเห็น ในภาวะที่หลุดพ้นจาก

กิเลสและความทุกข์

พระปุลณมณีนันทานีบุตรเถระ ได้รับยกย่องจากพระศาสดาให้เป็นเอตทัคคะในบรรดาพระธรรมกถึก (ผู้แสดงธรรมหรือนักเทศน์) หลักธรรมเรื่องวิสุทธิ ๗ ก็เป็นภาษิตของท่าน (ภาษิตคือคำกล่าว หรือข้อความที่พูดไว้)

วิสุทธิ ๗ หมายถึง ความหมดจด, ความบริสุทธิ์ที่สูงขึ้นไปเป็นขั้นๆ, ธรรมที่ชำระสัตว์ให้บริสุทธิ์ ยิ่งไตรสิกขาให้บริบูรณ์เป็นขั้นๆไปโดยลำดับจนบรรลุจุดมุ่งหมายคือนิพพาน วิสุทธิ ๗ ได้แก่

๑. **ศีลวิสุทธิ** - ความหมดจดแห่งศีล คือรักษาศีลตามภูมิขั้นของตนให้บริสุทธิ์ และให้ขึ้นไปเพื่อสมาธิ ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคหมายถึง ปาริสุทธิศีล ๔ (ความประพฤติบริสุทธิ์ที่จัดเป็นศีล) ได้แก่

๑) **ปาฏิโมกขสังวรศีล** - ศีลคือความสำรวมในพระปาฏิโมกข์ เว้นจากข้อห้าม ทำตามข้ออนุญาต ประพฤติเคร่งครัดในสิกขาบททั้งหลาย

๒) **อินทริยสังวรศีล** - ศีลคือความสำรวมอินทริย ระวังไม่ให้บาปอกุศลธรรมครอบงำ เมื่อรับรู้อารมณ์ด้วยอินทริยทั้ง ๖ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ

๓) **อาชีวะปาริสุทธิศีล** - ศีลคือความบริสุทธิ์แห่งอาชีพ เลี้ยงชีวิตในทางที่ถูกต้อง ไม่ประกอบอบเนสนา (การหาเลี้ยงชีพในทางที่ไม่สมควรแก่ภิกษุ) มีหลากลวงเขาเลี้ยงชีพเป็นต้น

๔) **ปัจจัยสันนิสิตศีล** - ศีลที่เกี่ยวกับปัจจัย ๔ ได้แก่ปัจจัยปัจจุเวกขณะ คือพิจารณาใช้สอยปัจจัย ๔ ให้เป็นไปตามความหมายและประโยชน์ของสิ่งนั้น ไม่บริโภครด้วยตัณหา

๒. **จิตตวิสุทธิ** - ความหมดจดแห่งจิต คือฝึกอบรมจิตจนบังเกิดสมาธิ พอเป็นบาทฐานแห่งวิปัสสนา

๓. **ทัญญูวิสุทธิ** - ความหมดจดแห่งทัญญู คือความรู้เข้าใจมองเห็นนามรูปตามสภาวะที่เป็นจริง เป็นเหตุข่มความเข้าใจผิดว่าเป็นสัตว์บุคคล

เสียได้ เริ่มตำรงในภูมิแห่งความไม่หลงผิด

๔. **กัฏฐาวิตถลวิสุทธิ** - ความหมจดจตแห่งญาณเป็นเหตุข้ามพ้นความสงสัย, ความบริสุทธิตั้งที่ททำให้งัดความสงสัยได้ คือ กำหนดรู้ปัจจัยแห่งนามรูปได้แล้วจึงสิ้นสงสัยในกาลทั้ง ๓ (อดีต ปัจจุบัน อนาคต)

๕. **มัตคคณณทัสสนวิสุทธิ** - ความหมจดจตแห่งญาณที่รู้เห็นว่าเป็นทางหรือมีไ้ทาง คือ เริ่มเจริญวิปัสสนาต่อไปด้วยพิจารณากลาป (อ่านว่า กะ-หลาป แปลว่ากองหรือหมวด) จนมองเห็นความเกิดขึ้นและความเสื่อมไปแห่งสังขารทั้งหลาย

๖. **ปฏิปทาญาณทัสสนวิสุทธิ** - ความหมจดจตแห่งญาณอันรู้เห็นทางดำเนิน คือประกอบความเพียรในวิปัสสนาญาณทั้งหลาย

๗. **ญาณทัสสนวิสุทธิ** - ความหมจดจตแห่งญาณทัสสนะ คือความรู้ในอริยมรรค ๔ หรือมรรคญาณ เมื่อมรรคเกิดแล้ว ผลจิตแต่ละอย่างย่อมเกิดขึ้นในลำดับถัดไป จากมรรคญาณนั้นๆ ความเป็นอริยบุคคลย่อมเกิดขึ้นโดยวิสุทธิตั้งนี้ เป็นอันบรรลุผลที่หมายสูงสุดแห่งวิสุทธิตั้งหรือไตรสิกขาหรือการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น

อาจารย์เพิ่งจะทราบขณะที่เขียนนี้เองว่า วิสุทธิตั้ง ๗ ที่อาจารย์เคยอ่านนั้น แท้จริงมีใช้พุทธพจน์ แต่เป็นมาชิตของท่านพระปฎิณณ์มณฑานีนุตรเถระซึ่งก็จัดเข้าไว้ในพุทธศาสนสุภาชิต เพราะพระพุทธองค์ทรงรับรอง นักปฏิบัติธรรมเพื่อความหลุดพ้นจะต้องนึกถึงคุณูปการของพระเถระรูปนี้ที่ท่านได้อรรถาธิบายประสพการณ์การบรรลุธรรมอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่หลงทางเพราะมี 'ตำรา' สำหรับเป็นคู่มือในการประเมินผลการปฏิบัติ แม้ท่านจะล่วงลับดับขันธืไปแล้วก็ยังทิ้งมรดกไว้ให้แก่ชนรุ่นหลัง การมาสู่โลกนี้ของท่านช่างมีค่ายิ่งนัก

พระเถระองค์ที่ ๒ ใน ๕ องค์ที่กล่าวถึงก็คือ **พระอังกุลิมาลเถระ** หรือที่เรียกในภาษาไทยว่าพระอังกุลิมาล พระเถระองค์นี้เป็นที่รู้จักดีในหมู่ชาวพุทธในนาม 'โจรองคุลิมาล' คาถาพาหุง ๘ บท บทที่ ๔ ก็กล่าวถึง

จอมโจรองค์ลึกลับซึ่งขึ้นต้นว่า “อุกขิตตะชัคคะมะติหัตตะสุหารุณันตัง...”
ขอเล่าประวัติของพระเถระองค์นี้โดยสังเขปดังนี้

พระอังกุลิมาลเถระเป็นพระมหาสาวกองค์หนึ่งของพระพุทธเจ้า เคยเป็นมหาโจรโด่งดัง เป็นบุตรของภักคควพราหมณ์ ผู้เป็นบุโรhitของพระเจ้าปเสนทิ แห่งแคว้นโกศล มารดาชื่อนางมันตานีพราหมณี เดิมชื่ออหิงสกะ (แปลว่าผู้ไม่เบียดเบียน) ไปศึกษาศิลปศาสตร์ในสำนักอาจารย์ทิศาปาโมกข์ เมืองตักสิลา มีความรู้และความประพฤติดี เพื่อนศิษย์ด้วยกันริษยา ยุอาจารย์ให้กำจัดเสีย อาจารย์ลวงด้วยอุบายให้ไปฆ่าคนครบหนึ่งพัน แล้วจะมอบวิชาพิเศษอย่างหนึ่งให้ จึงกลายไปเป็นมหาโจรผู้โหดร้ายทารุณ ตัดนิ้วมือคนที่ตนฆ่าตายแล้ว ร้อยเป็นพวงมาลัย จึงได้ชื่อว่า องกุลิมาล (แปลว่ามีนิ้วเป็นมาลัย)

ภายหลังพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรด กลับใจได้ ขอบวช ต่อมาก็ได้สำเร็จพระอรหัต ท่านเป็นต้นแห่งพุทธบัญญัติไม่ให้บวชโจรที่ขึ้นชื่อโด่งดัง (พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต), ๒๕๔๖ หน้า ๓๐๔)

โปรดสังเกตว่าชื่อมารดาของพระเถระทั้งสองรูปเหมือนกัน อาจมีท่านผู้อ่านสงสัยว่าท่านเป็นพี่น้องกันหรือเปล่า ตอบว่าไม่ได้เป็นค่ะ เพราะอยู่คนละเมืองกัน แต่ชื่อพ้องกันโดยบังเอิญ อาจารย์อยากจะเพิ่มเติมคุณธรรมของพระอังกุลิมาลเถระ เพราะในตอนนี้คนไม่ค่อยจะรู้จัก จะรู้จักแต่ส่วนที่ท่านเป็นจอมโจรร้ายใจอำมหิต แต่น้อยคนนักจะรู้ว่าจอมโจรผู้นี้ก็มิผลงานฝากไว้ในพระไตรปิฎกเช่นกัน ในบทสวดพระปริตร ก็มีภาชิตของท่านที่กล่าวกับสตรีครุภักแก่ บทสวดนั้นชื่อ **อังกุลิมาลปริตร** เป็นบทสั้นๆ ดังนี้

**ยโตหิ ภคินี อริยาย ชาติยา ชาโต นาภิขานามิ สญฺจิจฺจ ปาณํ
ชีวิตา โวโรเปตา เตน สจฺเจน โสตุถิ เต โหตุ โสตุถิ คพฺภสฺส** แปลว่า
คุณ่อน้องหญิง ตั้งแต่เราเกิดแล้วโดยชาติอริยะ ไม่รู้จักแกล้งปลงสัตว์มี
ชีพจากชีวิต ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่าน ขอความสวัสดิ์

จึงมีแก่กรรมของท่าน

อังกุลิมาลปริตร จึงเป็นที่รู้จักในชื่อ “คาถาพระอังกุลิมาล” เป็นคาถาที่ทำให้สตรีกรรมแก่ตลอดลูกง่ายและเพราะคาถานี้ทำให้พระอังกุลิมาลเริ่มเป็นที่ยอมรับของชาวเมืองสาวัตถีในเวลาต่อมา ก่อนหน้านี้เวลาที่ท่านไปบิณฑบาต มักจะถูกผู้คนที่ญาติพี่น้องถูกท่านฆ่าตาย ขว้างปาท่านด้วยก้อนดินบ้าง ก้อนอิฐบ้าง ท่านก็ทนรับกรรมไปจนกระทั่งวันหนึ่งได้พบสตรีกรรมแก่กำลังจะใส่บาตร พอเงยหน้าขึ้นเห็นท่านก็ตกใจ จะวิ่งหนีพยายามจะลอดรั้วบ้านเข้าไปแต่ก็เข้าไม่ได้เพราะติดกรรม พระอังกุลิมาลก็กล่าวคาถาข้างต้น ทำให้นางตลอดบุตรได้โดยง่าย ท่านก็ไม่ต้องถูกทำร้ายอีก นี่เป็นเรื่องราวของพระอังกุลิมาลเถระ

พระเถระองค์ที่ ๓ ในห้องคือ**พระอุบลีเถระ** ท่านเป็นช่างตัดผม (กัลบก) ของเจ้าศากยะ ออกบวชที่อนุปิยอัมพวันพร้อมกับเจ้าชายแห่งศากยวงศ์ ๕ พระองค์ ได้แก่ เจ้าชายอานนท์ เจ้าชายอนรุทธะ เจ้าชายภัททิสะ เจ้าชายกิมพิละ และเจ้าชายภคฺ กับเจ้าชายแห่งโกถียวงศ์ ๑ องค์ คือ เจ้าชายเทวทัต อุปัชฌาย์ของท่านชื่อพระกัปปิตก บวชแล้วท่านเรียนกรรมฐานและจะไปอยู่ป่า แต่พระพุทธรูปเจ้าไม่ทรงอนุญาต ท่านเรียนและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่ซำก็สำเร็จพระอรหันต์ ท่านเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเชี่ยวชาญในพระวินัยมาก พระพุทธรูปทรงยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในบรรดาภิกษุผู้ทรงพระวินัย (วินัยธร) ผลงานสำคัญของพระเถระองค์นี้ที่ฝากไว้ในพระศาสนา คือ ท่านเป็นกำลังสำคัญในคราวทำปฐมสังคายนา คือเป็นผู้วิสันหาพระวินัย

การทำปฐมสังคายนา หรือสังคายนาครั้งที่ ๑ ทำที่ถ้ำสัตตบพาลคูหาภูเขาเวภารบรรพต เมืองราชคฤห์ เมื่อหลังพุทธปรินิพพาน ๓ เดือน โดยพระเจ้าอชาตศัตรู เป็นศาสนูปถัมภก สาเหตุที่ทำให้เกิดการสังคายนา (คือการสวดพร้อมกัน, การร้อยกรองพระธรรมวินัย) มาจากสุภทติกษุ ผู้บวชเมื่อแก่กล่าวจ้วงจาบพระธรรมวินัย การประชุมสังคายนาประกอบด้วย

พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ มีพระมหากัสสปเถระเป็นประธานและเป็นผู้ถาม พระอุบาลีเถระเป็นผู้วิสัชนาพระวินัย พระอาณนทเถระเป็นผู้วิสัชนาพระธรรม (วิสัชนา คือ ตอบ, แก้ไข, ชี้แจง) ปฐมสังคายนาใช้เวลา ๗ เดือนจึงแล้วเสร็จ

พระเถระองค์ที่ ๔ คือ**พระนันทเถระ** เรื่องราวของท่านอาจารย์ได้เขียนไว้ในตำรมมณฑการพ ซึ่งเมื่อรวมเล่มชื่อ **เหน้อยนักพักได้มมณฑการพ** จึงขอกล่าวถึงแต่เพียงย่อๆ ดังนี้

พระนันทเถระเป็นพระอนุชาต่างพระมารดาของพระพุทธเจ้า คือเป็นพระโอรสของพระนางปชาบดีโคตมี ได้ออกบวชในวันที่เข้าพิธีมงคลสมรสกับนางชนบทกัลยาณี เมื่อบวชแล้วท่านประพตติพรหมจรรย์ด้วยความจำใจ ต่อมาพระพุทธองค์ทรงสอนด้วยอุบายจนท่านเปลี่ยนมาตั้งใจปฏิบัติธรรม และในที่สุดก็ได้บรรลุอรหัตผล ท่านได้รับยกย่องจากพระพุทธเจ้าให้เป็นเอตทัคคะในบรรดาภิกษุผู้สำรวมอินทรีย์ พระนันทเถระมีรูปพรรณสัณฐานคล้ายพระเชษฐาคือพระพุทธเจ้า แต่ต่ำกว่าพระพุทธองค์ ๔ นิ้ว

พระเถระองค์ที่ ๕ คือ**พระสีวลีเถระ** ซึ่งชาวพุทธรู้จักท่านในฐานะพระอรหันต์ผู้บันดาลโชคลาภ คงเป็นเพราะท่านได้รับยกย่องจากพระพุทธองค์ว่าเป็นเอตทัคคะในทางมีลาภมากนั่นเอง ประวัติความเป็นมาของพระสีวลีเถระมีดังนี้

ท่านเป็นพระโอรสของพระนางสุปปวาสาซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระเจ้ากรุงโกลิยะ เมื่อท่านปฏิสนธิในครรภ์ ก็ปรากฏว่าเกิดลาภสักการะแก่พระมารดาเป็นอันมาก ตามตำนานว่าท่านอยู่ในครรภ์พระมารดาถึง ๗ ปี เมื่อจะประสูติพระมารดาก็เจ็บพระครรภ์อยู่ถึง ๗ วัน แต่ครั้งประสูติแล้วพระมารดาก็ทำกิจการต่างๆ ได้ทันที ต่อมาท่านบวชในสำนักของพระสารีบุตร

วันที่บวช พอมืดโหนดตกกลุ่มพระภคาครั้งที่ ๑ ท่านได้บรรลุโสดกปัตติผล ครั้งที่ ๒ ได้บรรลุลุกกิทาคามีผล ครั้งที่ ๓ ได้บรรลุอนุคามีผล พอปลง

พระเกศาเสรีจก็ไ้สำเร็จพระอรหัต ท่านสมบรูณ์ด้วยปัจจัยลามและทำใ้ ลามเกิดแก่ภิกษุสงฆ์เป็นอันมาก

พระเถระทั้ง ๕ องค์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นพระเถระที่ท่านผู้รจนา พระคาถาชินบัญชรอาราธนาอัญเชิญมาเป็นประดุจรอยเจิมที่หน้าผากของ ท่าน ต่อจากนั้นก็เป็นคำแปลบทหรือยกรองว่า

แปดสิบพระสาวก	มนต์สาธกผู้เรีองนาม
เรื่องเดชทุกโมงยาม	ด้วยลีลาทิกุณคง
สถิตทั่วทุกส่วนกาย	ทั้งน้อยใหญ่ประทับทรง
เป็นคุณจำเรียมง-	คละเลิศประเสริฐศรี

ความตอนนี้เป็นของท่านผู้รจนาพระคาถาชินบัญชร ได้อาราธนาอัญเชิญ พระสาวกผู้ใหญ่ทั้ง ๘๐ องค์ หรือที่เรียกว่า อสีติมหาสาวก มาสถิต ตามอวัยวะน้อยใหญ่ของท่าน เพื่อความเป็นสิริมงคล เพื่อความเจริญรุ่งเรือง เพื่อความล้ำเลิศประเสริฐศรี พระสาวกผู้ใหญ่ทั้ง ๘๐ องค์ มีนามเรียง ลำดับตามตัวอักษร ดังนี้

๑. พระกังขาเรวตเถระ	๒. พระกัปปเถระ
๓. พระกาฬุทายีเถระ	๔. พระกิมพิลเถระ
๕. พระกุมารกัสสปเถระ	๖. พระกุนฺธชานเถระ
๗. พระคยากัสสปเถระ	๘. พระควัมปิเถระ
๙. พระจุนทเถระ	๑๐. พระจุฬปัณฺณเถระ
๑๑. พระชตุกัณฺณเถระ	๑๒. พระติสสเมตเตยยเถระ
๑๓. พระโตเตยยเถระ	๑๔. พระทัฬหพัมฺลบุตรเถระ
๑๕. พระโรตถเถระ	๑๖. พระนทิกัสสปเถระ
๑๗. พระนันทเถระ	๑๘. พระนันทเถระ
๑๙. พระนันทเถระ (ชื่อซ้ำกับองค์ที่ ๑๘ แต่องค์ที่ ๑๘ ท่านเป็น เอตทัคคะด้วย องค์ที่ ๑๙ ไม่ได้เป็น)	
๒๐. พระนาคิตเถระ	๒๑. พระนาลกเถระ

๒๒. พระปิงคิยเถระ
๒๓. พระปิณโฑลภารทวาชเถระ
๒๔. พระปิลินทวัจฉเถระ
๒๕. พระปุณณกเถระ
๒๖. พระปุณณชิเถระ
๒๗. พระปุณณมันตานีบุตรเถระ
๒๘. พระปุณณสุนาปรันตเถระ
๒๙. พระปัสกาลเถระ
๓๐. พระพากุลเถระ
๓๑. พระพาหิยทารุจิริยเถระ
๓๒. พระภาคเถระ
๓๓. พระภัททิยเถระ (ก่อนบวช
เป็นเจ้าชายแห่งตากยวงศ์)
๓๔. พระภัททิยเถระ (พระภิกษุรูปหนึ่งในคณะปัญจวัคคีย์)
๓๕. พระภัทราวุธเถระ
๓๖. พระมหากัจจายนเถระ
๓๗. พระมหากัปปิณเถระ
๓๘. พระมหากัสสปเถระ
๓๙. พระมหาโกฏิสูตเถระ
๔๐. พระมหานามเถระ
๔๑. พระมหาปณณกเถระ
๔๒. พระมหาโมคคัลลานเถระ
๔๓. พระเมธียเถระ
๔๔. พระเมตตคุเถระ
๔๕. พระโมฆราชเถระ
๔๖. พระยสเถระ
๔๗. พระยโสชเถระ
๔๘. พระรัฏฐุปาลเถระ
๔๙. พระราธเถระ
๕๐. พระราหุลเถระ
๕๑. พระเรวตขทิวรนิยเถระ
๕๒. พระลกฤษฏิกภัททิยเถระ
๕๓. พระวักกลิเถระ
๕๔. พระวังคีสเถระ
๕๕. พระวัปปเถระ
๕๖. พระวิมลเถระ
๕๗. พระสภิยเถระ
๕๘. พระสาตตเถระ
๕๙. พระสารีบุตรเถระ
๖๐. พระสีวลีเถระ
๖๑. พระสุพาหุเถระ
๖๒. พระสุภูติเถระ
๖๓. พระเสลเถระ
๖๔. พระโสณกุฎทิณณเถระ
๖๕. พระโสณโกฬิวิสเถระ
๖๖. พระโสภิตเถระ
๖๗. พระเหมกเถระ
๖๘. พระองคุลิมาลเถระ
๖๙. พระอชิตเถระ
๗๐. พระอนุรุทธเถระ

๗๑. พระอัญญาโกณฑัญญเถระ	๗๒. พระอัสสชิเถระ
๗๓. พระอานนทเถระ	๗๔. พระอุททยเถระ
๗๕. พระอุททียเถระ	๗๖. พระอุบาลีเถระ
๗๗. พระอุปวาณเถระ	๗๘. พระอุปสีวเถระ
๗๙. พระอุปเสนวังคันทบุตรเถระ	๘๐. พระอุรุเวลกัสสปเถระ

(พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต), ๒๕๕๖ หน้า ๓๓๒)

ในบรรดาพระสาวกผู้ใหญ่ทั้ง ๘๐ องค์นี้ มี ๔๑ องค์ที่เป็นเอตทัคคะ ด้วย ได้แก่ องค์ที่ ๑. พระกัณฑาเรวตเถระ ๓. พระกาฬทายีเถระ ๕. พระกุมารกัสสปเถระ ๖. พระกุนทธานเถระ ๑๐. พระจูฬปันถกเถระ ๑๔. พระทัฬหฬลบุตรเถระ ๑๗. พระนันทเถระ ๑๘. พระนันทกเถระ ๒๓. พระปิณฑโฆลภารทวาชเถระ ๒๔. พระปิลินทวัจฉเถระ ๒๗. พระปถมังนันทานีนุตรเถระ ๓๐. พระพากุลเถระ ๓๑. พระพาหิยทวารุจิรียเถระ ๓๓. พระภักทียเถระ ๓๖. พระมหากัจจายนเถระ ๓๗. พระมหากัปปินเถระ ๓๘. พระมหากัสสปเถระ ๓๙. พระมหาโกฏฐิตเถระ ๔๑. พระมหาปันถกเถระ ๔๒. พระมหาโมคคัลลานเถระ ๔๕. พระโมฆราชเถระ ๔๘. พระรัฏฐपालเถระ ๔๙. พระราธเถระ ๕๐. พระราหุลเถระ ๕๑. พระเรวตขทิวรณียเถระ ๕๒. พระลกฤษฏภักทียเถระ ๕๓. พระวัคคลีเถระ ๕๔. พระวังคีสเถระ ๕๘. พระสาครตเถระ ๕๙. พระสารีบุตรเถระ ๖๐. พระสีวลีเถระ ๖๒. พระสุมุติเถระ ๖๔. พระโสณภุญ्ฌิกัณณเถระ ๖๕. พระโสณโกฬิวีสเถระ ๖๖. พระโสภิตเถระ ๗๐. พระอนุรุทธเถระ ๗๑. พระอัญญาโกณฑัญญเถระ ๗๓. พระอานนทเถระ ๗๖. พระอุบาลีเถระ ๗๙. พระอุปเสนวังคันทบุตรเถระ ๘๐. พระอุรุเวลกัสสปเถระ

ท่านผู้อ่านที่ต้องการทราบประวัติความเป็นมาของพระสาวกผู้ใหญ่ทั้ง ๘๐ องค์ที่กล่าวนามมานี้ สามารถอ่านได้จากหนังสือ **อสีติมหาสาวก** อาจารย์เคยเห็นหนังสือเล่มนี้ที่บ้าน แต่ไม่มีเวลาอ่าน ในคอลัมน์นี้จะไม่กล่าวถึงทั้ง ๘๐ องค์ แต่จะกล่าวเฉพาะท่านที่เป็นเอตทัคคะด้วย ซึ่งมี ๔๑ องค์

ดังที่แสดงชื่อไว้ข้างต้น โดยกล่าวเพียงสั้นๆ เริ่มตั้งแต่องค์แรกดังนี้

๑. พระกัษชาเวตเถระ ท่านเป็นบุตรแห่งตระกูลที่มั่งคั่งตระกูลหนึ่งในพระนครสาวัตถี ครั้งหนึ่งได้ฟังธรรมเทศนาที่พระพุทธองค์ทรงแสดง มีความเลื่อมใสขอบวช ต่อมาได้สำเร็จพระอรหัต ท่านได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในทางเป็นผู้ยินดีในฉานสมาบัติ

๒. พระกาฬุทายีเถระ ท่านเป็นอำมาตย์ของพระเจ้าสุทโธทนะ เป็นสหชาติและพระสหายสนิทของเจ้าชายสิทธัตถะเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จมหาภิเนษกรรมณ์ (การเสด็จออกเพื่อคุณอันยิ่งใหญ่) และได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว พระเจ้าสุทโธทนะได้ส่งท่านไปทูลเชิญพระศาสดาเพื่อเสด็จมากรุงกบิลพัสดุ์ ท่านเดินทางจากกรุงกบิลพัสดุ์ไปเฝ้าพระศาสดาที่กรุงราชคฤห์ ได้ฟังพระธรรมเทศนาบรรลुพระอรหัตอุปสมบทเป็นภิกษุแล้ว หลังจากนั้นได้ทูลเชิญพระศาสดาพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในบรรดาผู้ทำตระกูลให้เลื่อมใส

๓. พระกุมารกัสสปเถระ ท่านเป็นบุตรนางภิกษุณี พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงเลี้ยงเป็นโอรสบุญธรรม ท่านเป็นเอตทัคคะในทางแสดงธรรมวิจิตร

๔. พระกุนทธานเถระ ท่านเป็นบุตรพราหมณ์ในเมืองสาวัตถี เรียนจบไตรเพทตามลัทธิพราหมณ์ ต่อมาเมื่อสูงอายุแล้วได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระศาสดา เกิดความเลื่อมใสจึงบวชในพระพุทธศาสนา ตั้งแต่นั้นมาก็มีรูปหญิงคนหนึ่งติดตามตัวตลอดเวลาจนกระทั่งได้บรรลุพระอรหัต รูปหญิงคนนั้นจึงหายไป ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในการถือเอาสลาภเป็นปฐม

๕. พระฉุพฺพันถกเถระ ท่านเป็นบุตรของธิดาเศรษฐี และเป็นน้องชายของพระมหาปณิกเถระ ออกบวชในพระพุทธศาสนาตามพี่ชาย แต่ท่านมีปัญญาหยาบอย่างยิ่ง พี่ชายมอบคาถาเพียง ๑ คาถาให้ท่องตลอดเวลา ๔ เดือนก็ท่องไม่ได้จึงถูกพี่ชายขับไล่ ท่านเสียใจคิดจะสึก พอดีพบพระพุทธเจ้า

พระองค์ตรัสปลอบแล้วประทานผ้าขาวบริสุทธิ์ผืนหนึ่งให้ไปลูบคลำพร้อมทั้งบริการมสันๆ ว่า “รโหโรณิ ๆๆ” ผ้านั้นหอมเพราะถูกมือคลำอยู่เสมอ ทำให้ท่านมองเห็นพระไตรลักษณ์และได้สำเร็จพระอรหัต ท่านมีความชำนาญคล่องแคล่วในอภิญญา ๖ ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในบรรดาผู้ฉลาดในเจโตวิวัฏฐ์ (ภาวะที่จิตพ้นวิภวัญได้แก่นิพพาน)

๖. พระหัพพมัลลบุตรเถระ ท่านเป็นพระราชโอรสของพระเจ้ามัลลราช เมื่อพระชนม์ ๗ พรรษา ได้บรรพชาเป็นสามเณร เวลาปลงพระเกศาพอมีดโกนตัดกลุ่มพระเกศา ครั้งที่ ๑ ได้บรรลุโสตปาตติผล ครั้งที่ ๒ และ ๓ ได้บรรลุสัททาคามิผลและอนาคามิผล พอปลงพระเกศาเสร็จก็ได้บรรลุพระอรหัต ท่านรับภาระเป็นเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ในตำแหน่งเสนาสนบัญญัติปกะ (ผู้ดูแลจัดสถานที่พักอาศัยของพระ) และภัตตฤเทศกั (ผู้แจกภัต) ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในบรรดาเสนาสนบัญญัติปกะ

๒๓... ดีปลีกกลายเป็นชีหนู

ร่วมพระศรีษินบัญชรบทนี้ยังคงเขียนภายใต้บรรยากาศหนาวเย็นของประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาสากลของโลก เหลือเวลาอีกหนึ่งสัปดาห์ก็จะได้ฤกษ์เดินทางกลับมารับภาระงานที่หนักอึ้งตามปกติของชีวิตอาจารย์ เมื่อวาน (๒๘ เม.ย. ๕๙) ไปเที่ยวเมือง Whitstable นอกจากกลุ่มพวกเราซึ่งเป็นคนไทยแล้วก็มีนักเรียนจากประเทศญี่ปุ่น ๒ คน จากประเทศลัตเวีย (Latvia) อีกหนึ่งคน ตอนแรกอาจารย์คิดว่าเธอเป็นครูสอนที่ London House School of English ที่แท้ก็เป็นนักเรียนเหมือนอาจารย์ เป็นนักเรียนที่มีความสุขกว่าเป็นอาจารย์มาก มากจนไม่อยากจะกลับไปเป็นอาจารย์อีก (แต่ก็ต้องเป็นเพราะไม่มีสิทธิ์เลือก) ขออนุญาตเล่าว่าเมื่อวานประทับใจอะไรมากที่สุด ประทับใจถึงกับอยากมาอยู่อังกฤษตอนปลดเกษียณแล้ว อาจารย์เอมมอร์ก็มีความรู้สึกอย่างเดียวกัน

เรื่องมีอยู่ว่า ปกติพอโรงเรียนเลิกอาจารย์ก็จะเดินกลับบ้านมาทำงานขณะที่คนอื่น ๆ (คือเด็กๆ ภายใต้การนำของอาจารย์เอมมอร์) พวกกันไปเที่ยวต่างเมือง ไกลบ้างใกล้บ้าง ที่นี้คุณนิโคลัสซึ่งเห็นอาจารย์เป็นเหมือนลูกสาวคนหนึ่งของเธอ ทั้งที่อายุแก่กว่าอาจารย์แค่สามปี ก็เกิดต่อว่าอย่างเป็นการเป็นงานบอกว่า “อะไรกัน ชีวิตมีแต่เรียนๆ เข้าก็เรียนแล้ว ปายก็น่าจะไปเที่ยวกับเขาเพราะจ่ายเงินไปแล้ว นี่อะไรมานั่งเรียนต่อที่บ้านอีก แบบนี้ขาดทุนนะ ไหนๆมาก็จะไปเที่ยว” แล้วเธอก็จะสาธยายสถานที่แต่ละแห่งว่างดงามปานใด สำคัญอย่างไร เป็นต้น พอดีอาจารย์เกิดเปลี่ยนใจไม่เขียนธรรมเนียมายเรื่องใหม่ที่ตั้งใจจะมาเขียนที่นี้ จึงบอกว่า “ต่อไปนี้จะต้องไป

ทุกครั้ง” เลยเริ่มตั้งแต่เมื่อวานที่ไปเมือง Whitstable ซึ่งเป็นเมืองที่มีทะเลสวยงามและหมู่บ้านชายทะเลที่คนส่วนหนึ่งหาเลี้ยงชีพโดยทำการประมง

พวกเรานั่งรถไฟจากเมือง Westgate-on-Sea ไปประมาณ ๔ สถานี อาจารย์ไปถึงไม่ได้ประทับใจการประมงอะไรหรอกค่ะ แต่ประทับใจผู้สูงอายุของเมืองนี้ ที่ประทับใจคือเขามีชมรมผู้สูงอายุ ภาพสตรีสูงอายุหลายสิบคน แต่งกายชุดสีเขียวกำลังเล่นโบว์ลิ่งกันอยู่ในสนามอย่างมีความสุข เรียกตามภาษาของเขาวว่า Lawn Bowling คือโยนโบว์ลิ่งให้กลิ้งไปในสนามหญ้า (ไม่ต้องมีรางเหมือนบ้านเรา)

อาจารย์เอมอรใจเดียวกับอาจารย์บอกว่า “เราเป็นคนแก่เมืองนี้กันเถอะ อย่าไปอยู่อื่นเลย” อาจารย์บอกว่าจะอยู่เมืองนี้ได้ก็ต้องแต่งงานกับคนอังกฤษ ให้อาจารย์เอมอรแต่งก่อน อาจารย์เอมอรก็เถียงว่าให้อาจารย์แต่งก่อน แล้วก็เลยเห็นเป็นเรื่องขำกัน อาจารย์จึงเล่าเรื่องจริงที่อาจารย์ขำมาก ๆ ให้อาจารย์เอมอรฟัง เพื่อเป็นกำลังใจในการหาผู้หญิงที่จะอยู่อังกฤษอย่างถาวรตอนเกษียณแล้ว

เพื่อนรุ่นน้องคนหนึ่งของอาจารย์ เป็นนายทหารหญิงสาวโสด เคยพาอาจารย์มาเที่ยวอังกฤษเมื่อสิบปีที่ผ่านมา ขอเรียกชื่อเล่นว่าผู้พันต้องได้ มาเล่าให้อาจารย์ฟังว่าไปเที่ยวสวีเดนกับเพื่อนๆ ไปพักที่วัดไทยในสวีเดน วันพระจะมีคนไทยมารักษาอุโบสถศีลที่วัด ผู้พันต้องรู้จักคุณเป้าคนหนึ่งอายุประมาณเจ็ดสิบต้นๆ

คุณเป้าเล่าให้ผู้พันต้องฟังว่ามาอยู่สวีเดนเพราะลูกสาวให้มาช่วยเหลือหลาน คุณเป้าเป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลูกสาวคุณเป้าแต่งงานกับหนุ่มสวีเดน คุณเป้าก็มาอยู่ด้วยหลายปีแล้ว ที่นี้มีปัญหาคือ ทุกปีต้องออกจากประเทศไปเพื่อต่อวีซ่า ก็จะออกไปประเทศใกล้ๆ ซึ่งก็ทำให้เสียเวลา

พออายุ ๗๐ ลูกเขยก็วางแผนให้ว่าจะไปจ้างหนุ่มสวีเดน (ที่เป็นโสดหรือเป็นหม้าย) มาจดทะเบียนด้วย ต้องจ่ายค่าจ้างประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อได้อยู่ถาวรแล้วก็จะหย่า ที่นี้ลูกเขยก็ไปจ้างหนุ่มอายุ ๕๐ ปีมาคนหนึ่ง

เป็นคนซีโรอีกต่างหาก หมอบอกว่าอยู่ได้ไม่นานก็ต้องกลับบ้านเก่า (อาจารย์จำไม่ได้แล้วว่าเขาป่วยเป็นโรคอะไร) ตกลงกันเป็นที่เรียบร้อย ก็กำหนดวันจะไปจดทะเบียน แต่แล้วเจ้าป้าก็เกิดอยากจะขอดูหน้าเจ้าสาว ก่อนจด ปรากฏว่าบุพเพอาละวาด พอเห็นคุณป้าเขาเกิดรักจริงๆ บอกว่า ขอแต่งงานจริงๆ นะ ห้ามหนีนะไม่เอาแล้ว เป็นอันว่าแต่งงานอยู่กินกันจริงๆ

คุณป้าเล่าให้ผู้ฟังต้องฟังว่า “มันก็ดีกับป้ามาก นี่ป้ามาอยู่วัดมันก็หุงข้าวทอดปลาใส่กล่องมาให้กินกลางวัน หมอบอกว่ามันจะตายก็ไม่เห็นตายสักที สงสัยป้าจะตายก่อนมัน” คุณป้าเล่าและเรียกสามีอายุคร่าวๆว่า ‘มัน’ เล่าแล้วผู้ฟังต้องก็เอารูปคุณป้าที่ถ่ายกับผู้ฟังให้อาจารย์ดูด้วย อาจารย์เห็นแล้วขำมากๆ ถ้าใช้สำนวนปัจจุบันก็ต้องพูดว่าขำกลิ้งเลย เพราะคุณป้าดูแก่กว่าคุณแม่อาจารย์เสียอีก ตัวเล็กๆ ผอมๆ ไว้ผมทรงดอกกระพุ่มอีกต่างหาก (พอหนุ่มอาจคิดว่าได้เครื่องลายครามไว้ชิ้นหนึ่ง)

พระพุทธรูปศิลปะรัตนโกสินทร์แห่งการเกิดความรักว่า

บุพเพ สนุทิวาเสน

ปจฺจุปฺปนฺนทิตฺเตน วา

เอวณฺโต ชายเต เปมฺ

อุปฺปลวฺ ยโถทเกติ

ความรักนั้นย่อมเกิดด้วยเหตุ ๒ ประการอย่างนี้ คือ ด้วยความอยู่ร่วมกันในกาลก่อนหนึ่ง ด้วยการเกื้อกูลกันในกาลปัจจุบันหนึ่ง เหมือนดอกบัวเกิดในน้ำฉะนั้น

สรุปว่าคุณป้ากับหนุ่มสวีเดนคงเคยอยู่ร่วมกันมาในกาลก่อนและได้มาเกื้อกูลกันในกาลปัจจุบัน รักแท้แม่ต่างวัยจึงเกิดขึ้น อาจารย์ก็ขอให้อยู่ด้วยกันไปนานๆ นะคะ อาจารย์เล่าให้อาจารย์เอมอรฟังแล้วก็ไม่ได้สรุปว่าอย่างไร ให้อาจารย์เขาไปสรุปเอาเองก็แล้วกัน

วันนี้อาจารย์เอมอรพาเด็กๆ ไปเมือง Brighton ซึ่งคุณนิโคลส์บอกว่า เป็นเมืองชายทะเลที่งดงามมาก มี Royal Pavilion ที่กษัตริย์สมัยก่อน ทรงสร้างไว้ริมทะเล (pavilion=ปะรำ, พลับพลา) ฟังแล้วก็ว่าจะไป แต่พอถึงเวลาตื่นไม่ไหว เพราะยังคิดไม่ตกเรื่องอยู่อังกฤษอย่างถาวร เลยไม่

ได้ไป Brighton แต่ก็ดีเพราะได้เขียนบทความต่อและได้ทำกรรมฐาน ๒ ชั่วโมง เพื่อดับความคิดฟุ้งซ่าน ความอยากจะเป็นคนแก่ของเมืองนี้เพราะเห็นแก่ความสะดวกลสบาย อย่างนี้จัดเป็นกามัตถ์ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ อาจารย์จะต้องขจัดออกไปให้ได้ด้วยกรรมฐานค่ะ ถึงอย่างไรก็ไม่มีที่ใดๆ ในโลกดีเท่าเมืองไทยของเราใช้ไหมคะ ที่อาจารย์บอกว่าจะไปอยู่อินเดียหลังเกษียณอายุราชการนั้นหมายความว่าจะไปปฏิบัติธรรมในแดนพุทธภูมิจนได้ดวงตาเห็นธรรมแล้วค่อยกลับเมืองไทย แต่ถ้าไม่ได้ก็ยังไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร เพราะ “...the future's not ours to see que sera, sera. What will be, will be ...” ค่ะ เป็นเพลงที่อาจารย์ได้ยินมานาน เพลงนี้แสดงให้เห็นสังขารแห่งชีวิตได้ชัดเจนทีเดียว อาจารย์ชอบเพลงสมัยเก่าไม่ว่าจะเป็นเพลงไทยหรือเพลงสากล เพราะแฝงด้วยสังขารและคุณธรรม โดยเฉพาะเพลงไทยของเรา

ขอเล่าเรื่องเพลงนิดหนึ่งนะคะ เพราะมีหลักฐานรับรอง คือในพระไตรปิฎกก็ยังมียุ “บทเพลงจากพระไตรปิฎก” ซึ่งอาจารย์ได้เรียนเชิญศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก ราชบัณฑิต มาบรรยายให้นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรไทยศึกษาฟังเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา อาจารย์จำไม่ได้แล้วว่าอยู่ในพระไตรปิฎกเล่มที่เท่าไร จำได้แต่ว่าเป็นเพลงที่หนุ่มคนหนึ่งแอบหลงรักลูกสาวคนที่มีศักดิ์สูงกว่า จึงพรรณนาความรักของตนที่มีต่อสาวให้ ‘ว่าที่พ่อตา’ ฟัง ที่ได้บันทึกไว้ในพระไตรปิฎกเพราะพ่อหนุ่มแกเปรียบเทียบความรักของแกที่มีต่อสาวกับคนที่รักพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เปรียบเทียบได้ไพเราะและเห็นจริงเห็นจัง จนในที่สุดว่าที่พ่อตายอมตัดคำว่า ‘ว่าที่’ ออก คือยอมยกลูกสาวให้พ่อหนุ่มเจ้าคารมที่จีบสาวผ่านทางพ่อ

ท่านผู้อ่านหากสนใจคงหาซื้อได้ อาจารย์ท่านพิมพ์เป็นหนังสือขายด้วยมีทั้งภาษาบาลี ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ (เหมือนหนังสือสวดมนต์ ๓ ภาษาของอาจารย์สุจิตรา) เป็นหนังสือเล่มบางๆ คิดว่ากลับไปอาจารย์ก็จะไปหา

ชื่อมาให้นักศึกษาเรียน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับดนตรีไว้ว่า

“ชนใดไม่มีดนตรีกาล ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก อีกใครฟังดนตรีไม่เห็นเพราะ เขานั้นเหมาะคิดขบถอัปลักษณ์...” อาจารย์จึงชอบดนตรีมาก เคยฝึกเล่นดนตรีไทยสมัยที่เรียนจุฬาฯ แต่ไม่ค่อยมีเวลาซ้อมจึงไม่รุ่งเรื่องได้แค่รุ่งริ่งค่ะ

เมื่อปลายเดือนมีนาคม คุณน้ำทิพย์ไพฑูริย์โทรศัพท์มาบอกว่า พระอาจารย์วีระนนท์จะไปสอนนักเรียนที่เชียงราย ขอให้อาจารย์ช่วยร้องเพลงอัดใส่เทปให้สามเพลงตามลำดับคือ ค่าน้ำนม แม่พิมพ์ของชาติ และมาลาบูชาคุณ คุณน้ำทิพย์ถามก่อนว่าอาจารย์พอมีเวลาว่างไหม อาจารย์รีบตอบว่าไม่ว่างเลยเพราะต้องเขียนธรรมนูญสงฆ์สตรีก่อนไป และต้องเขียนบทความเรื่อง Buddhist women and sustainable development ส่งพิมพ์เพื่อจะกลับมา Present ในวันที่ ๙ พฤษภาคม แต่พอบอกว่าพระอาจารย์จะให้ร้องเพลงอัดเทปให้ อาจารย์รีบบอกว่าพอว่าง แล้วก็ให้ลูกชายไปซื้อเครื่องอัดเทปมา ๑ เครื่อง เพราะที่บ้านมีแต่เครื่องอัดซีดี ลูกชายก็จัดการอัดให้ ซึ่งกว่าจะเรียบร้อยก็หมดไปหนึ่งวันเต็มๆ คุณน้ำทิพย์ยังล้ออาจารย์ว่า “อาจารย์ไม่เคยว่างเลย แต่พอบอกเรื่องเพลง อาจารย์ก็กลับยอมว่างอย่างง่ายดาย”

คุณจินตนา เมธิพิณีจ สถาปนิกและเป็นลูกศิษย์ปริญญาโทของอาจารย์ตามไปปฏิบัติธรรมกับพระอาจารย์ด้วย กลับมาเล่าให้อาจารย์ฟังว่า พอพระอาจารย์เปิดเพลงให้นักเรียนฟังตอนพิธีปิด นักเรียนร้องให้กันใหญ่เลย ลูกชายก็เล่าว่าก่อนบวชพระอาจารย์ก็เป็นนักแต่งเพลงและชอบดนตรีมาก่อน (ตั้งแต่เป็นเด็ก เพราะท่านบวชตั้งแต่เป็นเณร อาจารย์ไม่ค่อยทราบเท่าไร แต่ได้ยินว่า บอ.กอ. กุลสตรีขอให้ท่านเขียนประสบการณ์ชีวิตและการปฏิบัติธรรมมาลงกุลสตรี และท่านก็รับปาก ท่านผู้อ่านและ

อาจารย์ก็คงจะได้อ่านกันในกุสสตรีนะคะ)

ลำดับต่อไปจะได้กล่าวถึงประวัติโดยย่อของพระสาวกผู้ใหญ่ที่เป็น
เอตทัคคะด้วย บทที่แล้วได้กล่าวไว้ ๖ องค์ บทนี้จึงเป็นองค์ที่ ๗

๗. พระนันทเถระ ท่านเป็นโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะและพระนาง
มหาปชาบดี ออกบวชเพราะเคารพในพระพุทธรูปเจ้ามากหากก็ได้เต็มใจเพราะ
เป็นวันที่ท่านเข้าพิธีสมรสกับนางชนบทกัลยาณี พระพุทธรูปองค์ทรงสอนด้วย
อุบายจนในที่สุดก็ได้สำเร็จพระอรหัต ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะใน
บรรดาภิกษุผู้สำรวจอินทรี

๘. พระนันทเถระ ท่านเกิดในตระกูลผู้ดีมีฐานะในนครสาวัตถี ได้
ฟังพระธรรมเทศนาของพระศาสดา มีความเลื่อมใสและขอบวช บวชแล้ว
ท่านได้เจริญวิปัสสนากรรมฐานจนได้สำเร็จพระอรหัต ท่านมีความสามารถ
ในการแสดงธรรมจนเป็นที่เลื่องลือ ครั้งหนึ่งท่านแสดงธรรมแก่นางภิกษุณี
ปรากฏว่านางภิกษุณีได้สำเร็จพระอรหัตถึง ๕๐๐ องค์ ท่านได้รับยกย่อง
ว่าเป็นเอตทัคคะในทางให้อาวตแก่นางภิกษุณี

๙. พระปิณฑิลภวาทเถระ ท่านเป็นบุตรพราหมณ์มหาศาล-
ภวาทวาทโคตร ในเมืองราชคฤห์ เรียนจบไตรเพท ออกบวชในพระพุทธร
ศาสนาได้สำเร็จพระอรหัต ท่านเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยสติ สมาธิ ปัญญา มัก
เปล่งวาจาว่า “ผู้ใดมีความเคลือบแคลงสงสัยในมรรคก็ดี ผลก็ดี ขอผู้นั้น
จงมาถามข้าพเจ้าเถิด” ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางบรลือ
ลีหนาท

ขอขยายความประวัติของพระเถระรูปนี้เพื่อให้เห็นบรรยากาศการ
ดำเนินชีวิตของภิกษุสมัยพุทธกาลและการปกครองสงฆ์ของพระพุทธรูปเจ้าที่
ทรงมีพระประสงค์ให้พระภิกษุอยู่ในระเบียบวินัยและสั่งสอนประชาชนโดย
ไม่หวังลาภสักการะ หากมีภิกษุรูปใดทำไม่เหมาะสม เป็นช่องให้คนติฉิน
นินทา พระพุทธรูปองค์จะทรงจัดการกับภิกษุรูปนั้นไม่ว่าจะเป็นอริยสงฆ์หรือ
สมมติสงฆ์ก็ตาม เช่นในกรณีของพระปิณฑิลภวาทเถระ ที่ถูก

พระพุทธรองค์ทรงดำหน้อย่างแรงแม้ท่านจะสำเร็จพระอรหัตแล้วก็ตาม

เรื่องมีอยู่ว่าเศรษฐีเมืองราชคฤห์คนหนึ่งอยากพิสูจน์ว่าสาวกของ ศาสตาทองคี่ใดเป็นพระอรหันต์ เพราะใครๆ ก็อ้างตนว่าเป็นพระอรหันต์ด้วยกันทั้งนั้น จึงสั่งให้หาไม้จันทน์มาสลักเป็นบาตร แล้วให้แขวนไว้บนปลายไม้ไผ่ ประกาศว่าสาวกของศาสตาทองคี่ใดเป็นพระอรหันต์ก็จงเหาะขึ้นไปหยิบบาตรนั้นเถิด (นี่คือความเข้าใจผิดของเศรษฐี คือเข้าใจว่าพระอรหันต์คือผู้ที่มีอิทธิฤทธิ์ และแสดงปาฏิหาริย์ได้ ซึ่งความจริงไม่ใช่เช่นนั้นเพราะผู้มีอิทธิฤทธิ์อาจไม่ใช่พระอรหันต์ และพระอรหันต์ที่ไม่มีอิทธิฤทธิ์ก็มีคือพระอรหันต์ที่เรียกว่าสุกขวิปัสสกะ)

บรรดาเดียรฉัตรก็พากันมายังบ้านเศรษฐี บอกว่าช่วยนำบาตรลงมาถวายเราเถิด เรื่องเล็กน้อยแค่นี้อย่าให้เราต้องแสดงฤทธิ์เลย บางคนก็ทำท่าจะเหาะแต่ถูกบรรดาลูกศิษย์ยึดแข้งขาเอาไว้ บอกว่า “อาจารย์เรื่องเล็กๆ แค่นี้อย่าแสดงฤทธิ์เลยเสียเวลาเปล่าๆ” แล้วบอกกับเศรษฐีว่า “ท่านเศรษฐีโปรดให้บาตรลูกนั้นแก่อาจารย์ของเราเถิด อย่าให้ท่านต้องเสียเวลากับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ อย่างนี้เลย” เศรษฐีก็ยืนยันหนักแน่นว่าจะให้กับผู้ที่เหาะไปเอามาเท่านั้น

ท่านปิณฑโกลการทวาชเถระ และพระมหาโมคคัลลานเถระอยู่ในที่นั้นด้วย พระมหาโมคคัลลานเถระครั้งได้ยินผู้คนพูดทำนองว่า สาวกของพระสมณโคดมที่ว่าเป็นพระอรหันต์คงจะไม่จริง เพราะหากจริงคงเหาะขึ้นไปเอาบาตรลงมาแล้ว จึงบอกกับพระปิณฑโกลการทวาชเถระว่า ท่านจะเหาะขึ้นไปเอาบาตร พระปิณฑโกลการทวาชเถระบอกว่า “เรื่องเล็กน้อยนี้ท่านอย่าต้องลำบากเลย กระผมจะจัดการเอง” แล้วจึงเหาะขึ้นไปปลดเอาบาตรที่แขวนไว้บนปลายไม้ไผ่ลงมา ท่ามกลางสายตาประชาชนนับพัน คนที่เพิ่งมาถึง ไม่ได้เห็นกับตาก็ขอร้องให้ท่านเหาะให้ดูอีก ท่านก็เหาะอีก อีกพวกมาถึงก็ขอให้ทำอีก ทำนองว่าเชื่อแน่เชื่อแต่อยากเห็นเป็นขวัญตาสักครั้ง ท่านก็เลยต้องแสดงอิทธิฤทธิ์เหาะขึ้นไปปลดบาตรถึงสามครั้ง ครั้นเดินทางไปเฝ้า

พระพุทธเจ้าผู้คนที่ยังแห่ตามท่านไปส่งเสียงอื้ออึง พระพุทธองค์ประทับอยู่ด้วยพระอานนท์ ทรงสดับเสียงอื้ออึงจึงตรัสถามพระอานนท์ว่า “นั่นเสียงอะไรหรืออานนท์ ดั่งอึงคะนึงเหมือนชาวประมงแย่งปลากัน” พระอานนท์จึงออกไปสอบถาม ได้ความแล้วจึงมากราบทูลให้ทรงทราบ ตรัสให้เรียกพระปิณโฑลภารทวาชเถระมาสอบสวน ครั้นพระเถระกราบบังคมทูลความให้ทรงทราบทุกประการแล้ว ตรัสตำหนิพระเถระค่อนข้างรุนแรงว่า “เธอแสดงฤทธิ์เพื่อแลกกับบาตรไม้จันทร์เพียงใบเดียวเหมือนตั้งหญิงแพศยา ย่อมเปิดอวัยวะเพื่อแลกกับเงินกระนั้นหรือ” พระดำรัสนี้นับว่ารุนแรงมากสำหรับพระอรหันต์ เพราะพระอรหันต์ท่านหมดโลภะ โทสะ โมหะแล้ว ย่อมไม่กระทำอะไรเพื่อแสดงว่าท่านยังมีโลภะ พระพุทธองค์ทรงทราบอยู่แล้วว่าพระเถระทำไปเพื่อมิให้ผู้ใดมาปรามาสพระศาสนา หากพระองค์มิได้มีพระประสงค์จะให้สาวกของพระองค์เผยแพร่พระศาสนาด้วยการแสดงอิทธิปาฏิหาริย์เพื่อให้คนมาเลื่อมใส ทรงบัญญัติพระวินัยแก่สงฆ์ว่าห้ามภิกษุแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

พวกเดียรฉัตรเมื่อทราบเช่นนั้นก็พากันดีใจเพราะจะได้มีโอกาสชมพระพุทธองค์และพระสาวก จึงพากันมาทำพระพุทธองค์ให้แสดงปาฏิหาริย์แข่งกับตน เมื่อพระองค์ทรงรับคำทำก็ยกย่อนว่า “ในเมื่อพระองค์ทรงบัญญัติพระวินัยมิให้สาวกแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ แล้วเหตุไฉนพระองค์จึงจะทรงแสดงเสียเองเล่า” มีพระดำรัสตอบแบบอุปมาอุปไมยว่า เปรียบเหมือนพระองค์เป็นเจ้าของสวนมะม่วง ย่อมสามารถสั่งมิให้ผู้อื่นมากินมะม่วงของพระองค์ แต่พระองค์ย่อมเสวยได้ และได้ในวันที่จะแสดงปาฏิหาริย์ โดยตรัสว่า พระองค์จะแสดงยมกปาฏิหาริย์ที่ต้นคันธามพฤกษ์ (ต้นมะม่วง) ณ กรุงสาวัตถี พวกเดียรฉัตรเห็นพระองค์ทรงรับคำทำ ก็สั่งให้ตัดต้นมะม่วงให้หมด (แสดงว่าไม่แท้จริง)

ครั้นถึงวันนัด คนเฝ้าสวนมะม่วงของพระเจ้าปเสนทิเห็นมะม่วงผลหนึ่งสุกอม จึงเก็บมาถวายพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์เสวยแล้วจึงให้

พระอานนท์นำเมล็ดไปฝังดิน ด้วยพระพุทธานุภาพเมล็ดก็งอกและเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ทานให้พระพุทธรองค์ทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ในวันนั้น (เพราะถ้าปลูกก่อนวันนัด พวกเดียรถีย์ก็จะมาแอบโค่นทิ้งเสีย)

เป็นอันว่าเล่าเรื่องของพระปิลินโทลภการทวาชเถระยาวกว่าองค์อื่น เพราะพ่วงเอาเรื่องอิทธิปาฏิหาริย์เข้ามาด้วย

๑๐. พระปิลินทวัจฉเถระ ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์วัจฉโคตร ในเมืองสาวัตถี ได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า มีศรัทธาเลื่อมใส ออกบวชในพระพุทธศาสนา เจริญวิปัสสนากรรมฐานแล้วได้สำเร็จ พระอรหัต ต่อมาได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัตตะในทางเป็นที่รักของพวกเทวดา

ก่อนบวชท่านเป็นผู้ที่หยิ่งในโคตรมาก คือพวกพราหมณ์ถือว่าพวกตนเป็นวรรณะสูงสุดในสังคม และมักดูถูกวรรณะอื่นว่าต่ำทราม ท่านเองก็เป็นเช่นเดียวกันนี้ และมีนิสัยอย่างหนึ่งคือมักจะเรียกคนอื่นว่า “วสละ” แปลว่า “ไอ้ถ้อย” แม้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วท่านก็ยังละวาสนาคือความเคยชินนี้ไม่ได้ (ผู้ที่ละวาสนาได้มีแต่พระพุทธเจ้าทั้งหลายเท่านั้น)

วันหนึ่งมีชายคนหนึ่งบรรพทุกติปลีโล่เกวียนมาจะไปขายในตลาด ได้พบกับท่านระหว่างทาง ท่านก็ทักว่า “บรรพทุกอะไรไอ้ถ้อย” ชายผู้นั้นโกรธ จึงตอบไปว่า “ชี้หนุไวย้อไอ้ถ้อย” เป็นอันว่าเขาบปเพราะจ้วงจาบพระอรหันต์ และโกรธด้วย ส่วนท่านไม่บปเพราะท่านละกิเลสทั้งหลายได้แล้ว แต่ที่พูดเช่นนั้นเพราะเป็นวาสนา (คือความเคยชิน) ของท่าน เมื่อชายผู้นั้นตอบด้วยความโกรธ แถมโกหกกว่าติปลีเป็นชี้หนุ กรรมก็ให้ผลเขาในทันทีนั่นเอง นั่นคือติปลีกลายเป็นชี้หนุหึ่งเล่มเกวียน

ครั้งไปถึงตลาดเห็นสินค้าของตนกลับหายไปเช่นนั้นเขาก็ร้อนใจ เมื่อมีคนมาซักถาม เขาจึงเล่าเรื่องที่พบพระภิกษุรูปหนึ่งให้ฟัง คนที่ได้ฟังก็พากันสรุปว่าพระภิกษุรูปนั้นคงต้องเป็นพระปิลินทวัจฉเถระอย่างแน่นอน จึงแนะนำให้เขาไปขอขมาท่าน เขาก็ตามหาท่านจนพบแล้วขอขมา ซึ่งท่านก็โทสิกรรมให้ เพราะพระอรหันต์ท่านไม่ผูกเวรกับผู้ใดอยู่แล้ว หลังจาก

ท่านโอสถิกรรมให้ ชี่หนุก็กลายเป็นตีปัลลิดังเดิม

๑๑. พระบุณณมันตานีบุตรเถระ ท่านเป็นบุตรของนางมันตานี น้องสาวของพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในบรรดาพระธรรมกถึก

๑๒. พระพากุลเถระ ท่านเป็นบุตรเศรษฐีเมืองโกสัมพี เมื่อยังเป็นทารก พี่เลี้ยงนำไปอาบน้ำที่แม่น้ำยมุนาแล้วสิ้นหลุมมือหายไป ปลาใหญ่ชုပ်ท่านและกลืนลงไปในห้อง ต่อมาปลาตัวนั้นถูกจับได้ในแม่น้ำคงคา ที่เมืองพาราณสีและถูกขายให้แก่ภรรยาเศรษฐีของเมืองนั้น ภรรยาเศรษฐีผู้ค้าห้องปลาพบเด็กจึงเลี้ยงไว้เป็นบุตร ฝ่ายบิดามารดาที่อยู่เมืองโกสัมพีทราบข่าวจึงมาขอบุตรคืน ตกลงกันไม่ได้จึงไปกราบทูลพระราชา พระราชาทรงตัดสินให้เด็กเป็นทายาทของทั้งสองตระกูล ท่านจึงใช้ชื่อว่า "พากุละ" แปลว่าคนสองตระกูล

ท่านอยู่ครองเรือนมาจนอายุ ๘๐ ปี จึงได้ฟังพระธรรมเทศนาจากพระศาสดก มีความเลื่อมใสขอบวช ท่านบำเพ็ญเพียรอยู่ ๗ วันก็ได้สำเร็จพระอรหัต ท่านได้ใช้ชีวิตของการเป็นบรรพชิตอีก ๘๐ ปี นับเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตได้คุ้มค่าทั้งทางโลกและทางธรรม ได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในทางเป็นผู้มีอาพาธน้อย คือสุขภาพดี ท่านคงจะเป็นพระสาวกที่อายุยืนที่สุดคือ ๑๖๐ ปี เพราะยังไม่มีหลักฐานว่ามีพระสาวกที่อายุยืนกว่าท่าน

๒๔... พระมหากัจจายนเถระ

ยังไม่จบประวัติของอสีติมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะ ซึ่งได้เล่าไว้แล้ว ๑๒ องค์ ยังเหลืออีก ๒๙ องค์ที่จะต้องเล่าต่อ อาจารย์มีความสุขมากที่ได้เล่าประวัติชีวิตและความเป็นมาของท่านเหล่านี้ เพราะทำให้เกิดกำลังใจว่า เราซึ่งเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับท่าน หากมีความเพียรพยายาม ปฏิบัติตามที่พระพุทธองค์ทรงสอน ก็สามารถเข้าถึงความหลุดพ้นจากทุกข์ได้ในชาติปัจจุบัน เช่นเดียวกับพุทธสาวกและพุทธสาวิกทั้งหลาย ที่ท่านเป็นลัทธิขีพยาน และเป็นแบบอย่างของการฝึกตนจนสามารถเข้าถึงภูมิธรรมสูงสุดที่มนุษย์พึงเข้าถึง ทำให้เราเกิดความมั่นใจว่าถ้าเราไม่ละความเพียร ลัทธิหนึ่งมรรคผลต้องบังเกิดกับเราจนถึงขั้นบริสุทธิหลุดพ้น สามารถตัดความห่วงห้วงอาลัยในสังสารลงได้

ในบรรดาพระสาวกผู้ใหญ่ ๑๒ องค์ที่กล่าวถึงไปแล้วนั้น อาจารย์รู้สึกประทับใจพระนันทเถระมากที่สุด ประทับใจตรงที่ครั้งหนึ่งท่านสามารถแสดงธรรมให้นางภิกษุณีได้สำเร็จพระอรหัตต์ได้ถึง ๕๐๐ องค์ในคราวเดียว จนได้รับยกย่องจากพระพุทธองค์ให้เป็นเอตทัคคะในทางให้อิवाทแก่นางภิกษุณี อ่านประวัติของท่านแล้วมีความสุขมากเลยคะ ยังแอบคิดเล่นๆ ว่าถ้าเราเป็นหนึ่งในห้าร้อยก็คงไม่ต้องมาเกิด แต่ไม่เป็นไรคะ เกิดแล้วก็แล้ว ขอให้ตั้งใจสร้างคุณดีเพื่อจะมีโอกาสบริสุทธิหลุดพ้นบ้าง (๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙)

ข้อความข้างต้นนี้เขียนที่ประเทศอังกฤษ และยังมิได้เขียนต่อ ขอกราบเรียนท่านผู้อ่านว่าขณะที่เขียนต่ออยู่นี้กลับมาได้เกือบเดือนแล้วคะ

ขออนุญาตเล่าเรื่องราวตอนกลับสักเล็กน้อยนะคะ

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๙ เป็นวันสุดท้ายของการเรียน บ่ายมีการแจกประกาศนียบัตร วิชาที่อาจารย์เรียนมี ๗ วิชา วิชา ได้แก่ Writing skills, Reading skills, Speaking skills, Listening skills, Grammar, Vocabulary และ Pronunciation การประเมินผลแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ Very Good, Good, Average, Fair และ Weak สองวิชาแรกอาจารย์ได้ Very Good อีก ๕ วิชาที่เหลือได้ Good ดีใจมากเพราะไม่มีเวลามาทบทวนที่บ้าน เนื่องจากมีงานอื่นต้องทำคือเขียนหนังสือ ส่วนงานบ้านคือช่วยคุณนิโคลัสล้างจาน ลีนาเป็นคนซัดปกติอยู่บ้านตัวเองจะไม่ทำงานบ้านเลยนอกจากเขียนหนังสือ ตรวจงาน ตรวจวิทยานิพนธ์ ฯลฯ

รับประกาศนียบัตรแล้ว ทางโรงเรียนพาไปทัศนศึกษาที่ Kearsney Abbey ในรัฐ Kent อาจารย์เห็นว่าเป็นวันสุดท้าย จึงไปกับเขา ลีนา ก็ไปด้วย กลับถึงบ้านสองทุ่ม แต่ฟ้ายังสว่างเหมือนหกโมงเย็นบ้านเรา ก็ทานอาหารมื้อเย็นที่คุณนิโคลัสเตรียมไว้ (ปกติทานอาหารเย็นเวลา ๖ โมง) จากนั้นก็เก็บกระเป๋า สวดมนต์ นั่งสมาธิประมาณเที่ยงคืนจึงนอน ตื่นนาฬิกาปลุกไว้ตี ๕ กับ ๔ นาที คุณนิโคลัสให้รถ Taxi มารับวันรุ่งขึ้นเวลา ๕.๔๕ น.

พอนาฬิกาปลุกก็ลุกมาล้างหน้าแปรงฟันแล้วแต่งตัว คุณนิโคลัสกับ ลีนาลุกออกมาส่ง (ปกติเขาจะตื่นประมาณเจ็ดโมง) อาจารย์เกิดความรู้สึกไม่อยากกลับ เพราะเวลา ๔ สัปดาห์ที่อยู่บ้านคุณนิโคลัสเป็นช่วงที่สงบ สะดวกสบายมาก รู้สึกคุ้นเคยสนิทสนมเหมือนญาติสนิท ยังพูดกับคุณนิโคลัสว่าจะต้องเคยเกิดเป็นพี่น้องกันในอดีตชาติ และลีนาเคยเป็นลูกสาว โชคดีที่ทั้งสองคนก็เชื่อเรื่องภพชาติ มิฉะนั้นคงจะถูกหัวเราะเยาะ Taxi มาตรงเวลา อาจารย์เกิดความรู้สึกไม่อยากกลับเลย กอดสองคนแน่น (ไม่เวอร์ค่ะ) บอกว่าไม่อยากกลับ ลีนา ก็ทำท่าเหมือนจะร้องไห้คงจะรู้สึก

ผูกพันเช่นกัน เพราะอย่างน้อยก็เดินไปเรียนด้วยกันทุกเช้า อาจารย์ก็เลยมานั่งร้องไห้ต่อในรถ คนขับกดกระจกให้ลากันเป็นครั้งสุดท้าย เสี่ยงคุณนิโคลล์ตะโกนสั่งมาว่าให้ทำงานน้อยลง พักผ่อนมากๆ คนขับก็ปล่อยให้ร้องไห้จนนิ่งแล้ว จึงถามว่า

“ไม่ยากกลับใช่ไหม” อาจารย์ก็บอก “ใช่ เพราะสองคนเขาดีกับฉันมากๆ จนคิดว่าต้องเคยเป็นญาติกันมาในอดีตชาติ” แล้วถามเขาว่าคุณเชื่อเรื่องอดีตชาติหรือเปล่า เขาก็บอกว่าเชื่อ แล้วก็เลยคุยกันมาตลอดทาง จนถึงสนามบิน Heathrow ซึ่งใช้เวลา ๑ ชั่วโมง กับ ๕๐ นาที ค่าโดยสาร ๖๘ ปอนด์ (เกือบห้าพันบาท) อาจารย์ถือโอกาสฝึกภาษาเป็นนาทีสุดท้าย (ต้องกอบโกยความรู้ให้มากที่สุด) แต่บางครั้งอาจารย์ฟังเขาพูดไม่รู้เรื่อง ต้องให้เขา repeat บ่อยๆ แต่เขาฟังอาจารย์รู้เรื่อง ก่อนมาเวลาอาจารย์พูดกับฝรั่ง (หรือแขกก็ตาม) เวลาเขาพูดอาจารย์จะฟังรู้เรื่องหมด แต่เวลาอาจารย์พูดเขากลับฟังไม่รู้เรื่อง พอมาเรียนหนึ่งเดือนกลับเป็นตรงข้าม (เลยไม่รู้ว่ามีดีหรือไม่ดี)

รวบรัดตัดความว่าอาจารย์ก็ตรวจงานแปลกฎแห่งกรรมเล่ม ๔ อีกครั้งหลังจากตรวจไปรอบหนึ่งแล้ว ก็นั่งตรวจงานมาในเครื่องบิน ฝรั่งที่นั่งติดกันก็ดูทีวีและจะช่วยต่อทีวีเครื่องของอาจารย์ด้วย อาจารย์ก็ขอบขอบคุณบอกว่าไม่ต้อง ฉันจะอ่านหนังสือ แล้วก็นั่งตรวจงานมา พอตึกคนส่วนมากก็พากันนอน อาจารย์ก็พักสายตาแล้วทำงานต่อ ลักพักเกิดอาการคลื่นไส้อายากอาเจียน จึงวางงานแล้วเดินไปห้องน้ำ บังเอิญมีคนรอคิวอยู่สองคน ปรากฏว่าเกิดเวียนศีรษะ รู้ทันทีว่าโรค vertigo กลับมาเยือนอีก เป็นโรคที่อาจารย์กลัวมากๆ เคยเป็นครั้งแรกปี ๒๕๕๐ ต้องเข้าโรงพยาบาลสองครั้งๆ ละหลายวัน จากนั้นก็หายไป ๗ ปี มาเป็นอีกที่ปี ๒๕๕๗ ขณะที่ประชุมอยู่ที่โรงแรมตรัง โชคดีที่พักอยู่ห้องเดียวกับอาจารย์รัตนากุณหะสุวรรณ อาจารย์ทำนกดุแลอย่างดีและไม่ซื้อยาประจำตัวมาให้ อาจารย์ก็พกยานี้ไว้ในกระเป๋าตลอด บอกแอร์โฮสเทลที่นั่งติดกับห้องน้ำว่าฉันเป็น

ไม่ไหวแล้ว แล้วก็ล้มลงต่อหน้าพวกเขา พวกเขาตกใจมาก พื้นเครื่องบินเย็นเหมือนนอนในตู้เย็น อาจารย์ก็สั่นฟันกระทบกันก็ๆ ได้ยินเสียงแอร์คนหนึ่งพูดว่า "She's shaking. She's shaking."

แล้วก็พยายามถามว่าอาการเป็นอย่างไรบ้าง อาจารย์พยายามประคองสติ บอกเขาว่าให้ไปหยิบยาประจำตัวมาให้ฉันด้วย เขาก็เดินไปหยิบมา แล้วบอกว่ายา expired ตั้งแต่ปี ๒๐๐๕ (๒๕๔๘) อยู่กินเล่นนะ อาจารย์ก็พยักหน้า เขาก็ไปนำน้ำอุ่นมาให้ดื่ม มีรสหวานๆ เหมือนใส่ซันทอสกร เสร็จแล้วก็ช่วยกันประคองไปนอนที่ชั้น Business ซึ่งมีผู้โดยสารผู้หญิงคนเดียวหาผ้าห่มมาให้หลายผืน อาจารย์ก็พยายามนึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย อธิษฐานจิตว่าข้าพเจ้ายังต้องช่วยงานพระศาสนา ขออย่าเพิ่งตาย แล้วก็พยายามสวดอธิติปิ โส รู้สึกเหมือนใจจะขาดให้ได้ บรรดาแอร์นั่งเฝ้าอยู่ประเดี๋ยวก็บอกว่าพักผ่อนนะ เดี่ยวจะกลับมาดู อาจารย์ก็นึกถึงคำเตือนของคุณนิโคลล์ แล้วก็คิดว่าถ้าเราเชื่อก็คงไม่ต้องมาเป็นเป็นอย่างนี้ อาจารย์เกิดความกลัวการเดินทางคนเดียว คิดว่าต่อไปนี่คงเดินทางคนเดียวไม่ได้แล้วที่จริงสัปดาห์ที่ ๕ พวกนักเรียนจะไปทัศนศึกษาที่ประเทศฝรั่งเศส เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ แต่อาจารย์ต้องกลับมาเสนอบทความในการประชุมนานาชาติ ที่สำนักงานองค์การสหประชาชาติ จึงไม่ได้ไปกับคณะ

อาจารย์นอนสวดมนต์กลับไปกลับมาสักพักก็หลับไป ตอนยังไม่หลับแอร์ก็จะมาถามว่าเป็นอย่างไรบ้าง อาจารย์บอกดีขึ้นแล้วและฉันกำลังสวดมนต์ พอเขารู้ว่าสวดมนต์ก็ไม่มาถามอีกจนถึงตอนเมืองก็มาปลุกและโทรศัพท์ให้กราวด์มารับที่เครื่อง ช่วยถือหนังสือที่หนักประมาณกว่า ๑๐ กิโล และส่งถึงรถ Taxi อาจารย์มาถึงบ้านเวลาแปดโมงเศษ ลูกชายกับเลขาฯ เพิ่งกลับจากดอนเมืองบอกว่าไปรับตั้งแต่ตีห้า เขารู้แต่ว่าจะกลับถึงดอนเมืองวันที่ ๗ พฤษภาคม แต่ไม่รู้เที่ยวบินอะไรเพราะอาจารย์ไม่ติดต่อกับใครๆ ในประเทศไทยเลยตลอดระยะเวลา ๑ เดือน สรุปว่าเกือบเอาชีวิตไปทิ้งไว้บนเครื่องบิน แต่เพราะมีภาระหน้าที่ที่จะต้องทำเพื่อพระพุทธ

ศาสนา เลยยังต้องมีชีวิตอยู่ อาจารย์คิดถึงท่านผู้อ่านด้วยนะคะ คิดว่าถ้าเราตาย ท่านผู้อ่านก็จะไม่ทราบว่าคุณหลงในสงสารจะจบอย่างไร ร่มพระศรีชินบัญชร ใครจะมาเขียนต่อ แล้วจดหมายที่รออยู่เต็มตะกร้า ใครจะเป็นคนตอบ ไหนจะช่วยงานแปลกฎแห่งกรรมของหลวงพ่อ จะช่วยพระอาจารย์วิระนนท์สร้างศาลาปฏิบัติธรรม และที่ใกล้ตัวอีกอย่างก็คือพระลูกศิษย์และแม่ชีที่อาจารย์ส่งท่านเรียนปริญญาโทอยู่ (ภาคเรียนละเกือบสองแสน) ใครจะมาส่งแทน สรุปลงแล้วจะตายไม่ได้ใช่ไหมคะ

ที่นี้ก็มาถึงตอนเปิดเผยความลับว่าทำไมต้องไปเรียนที่อังกฤษ เฉลยว่า เพราะหนี่งการตามล่าของคนที่จะ 'เก็บ' ปีที่แล้วหนีไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวัน พระอาจารย์วิระนนท์บอกว่าต้องอายุ ๕๖ ไปแล้วจึงจะหมดเคราะห์ก็เลยต้องหนีไปต่างประเทศและใจจริงก็อยากเรียนด้วย ถ้ามีเงินก็จะไปเรียนทุกปี แต่ถ้าต้องกู้ธนาคารไปเหมือนครั้งนี้ก็จะขอเว้นวรรคก่อนคะ

ลำดับต่อไปเป็นประวัติของอสิติมहाสาวกที่เป็นเอตทัคคะด้วย ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงองค์ที่ ๑๓ (เรียงตามลำดับอักษร) ดังนี้

๑๓. พระพาทิยหารุจิวิยะเถระ ท่านเกิดในครอบครัวคนมีตระกูลในแคว้นพาทิยรัฐ ลงเรือเดินทะเลเพื่อจะไปค้าขาย เรือแตกกลางทะเลแต่ท่านรอดชีวิตมาได้ หากก็อยู่ในสภาพหมดเนื้อหมดตัว ต้องเสแสร้งแสดงตนเป็นผู้หมดกิลสหลอกลวงประชาชนเลี้ยงชีวิต ต่อมาท่านพบพระพุทธองค์และทูลขอให้ทรงแสดงธรรมโปรด พระพุทธองค์ทรงแสดงวิธีปฏิบัติต่ออารมณ์ที่รับรู้ทางอายตนะทั้งหก พอจบพระธรรมเทศนาที่ทรงแสดงอย่างย่อท่านก็ได้สำเร็จพระอรหัต จึงทูลขออุปสมบท พระพุทธองค์ตรัสว่าพระองค์ไม่บวชให้ผู้ที่ไม่มีบาตรและจีวร ท่านจึงกราบบังคมทูลลาไปเพื่อหาบาตรและจีวร ขณะกำลังเที่ยวหาอยู่นั้น ก็ถูกโคแม่ลูกอ่อนหวัดสิ้นชีวิตลงเสียก่อน ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางตรัสรู้ฉบับล้น

๑๔. พระภททิยะเถระ ท่านเป็นเจ้าชายแห่งศากยวงศ์ เป็นโอรสของพระนางกาฬิโคธา สละราชสมบัติออกผนวชพร้อมกับเจ้าชายศากยวงศ์อีก

๔ พระองค์ และเจ้าชายแห่งโกถิยวงศ์ ๑ พระองค์ ท่านเป็นทั้งพระญาติ และพระสหายสนิทของพระอนุรุทธเถระ ผวนชได้ไม่นานก็สำเร็จพระอรหัตต์ ท่านมักอุทานว่า “สุขจริงหนอ สุขจริงหนอ” เมื่อภิกษุทั้งหลายได้ยินคำอุทาน เช่นนี้ของท่าน จึงพากันไปกราบพูลพระพุทธรูปเจ้าในท่านองว่าท่านมาบวชแล้ว แต่ยังติดสุข พระพุทธรูปองค์ตรัสเรียกให้ท่านภักทียเถระเข้าเฝ้าแล้วตรัสถาม (ทั้งที่ทรงทราบด้วยพระพุทธรูปญาณ แต่ภิกษุเหล่านั้นไม่ทราบว่าท่าน ภักทียเถระได้บรรลุพระอรหัตต์แล้ว) ว่าท่านอุทานเช่นนั้นจริงหรือ ท่านกราบ พูลว่าจริง เพราะเมื่อท่านครองราชสมบัติอยู่นั้น แม้จะได้รับการบำรุงอย่าง ดี มีเหล่าข้าราชการบริวารคอยคุ้มครองป้องกัน ท่านก็ยังเกิดความกลัวและ หวาดหวั่น แต่บัดนี้ท่านได้สละราชสมบัติทั้งหลาย กลับปรากฏว่าท่านเป็น อิสระจากความหวาดกลัวใดๆ มีความสุขอย่างยิ่ง จึงอุทานว่า “สุขจริงหนอ สุขจริงหนอ” พระพุทธรูปองค์ทรงยกย่องให้ท่านเป็นเอตทัคคะในบรรดาภิกษุ ผู้มาจากตระกูลสูง

ก่อนที่จะกล่าวถึงประวัติของพระอสีติมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะด้วย ลำดับที่ ๑๕ คือพระมหากัจจายนเถระ ขออนุญาตเรียนชี้แจงและทำความเข้าใจว่า มหา กับ คำว่า เถระ ไว้ ณ ที่นี้ เพราะอาจมีท่านผู้อ่านเข้าใจไม่ ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของคำสองคำนี้ ทั้งนี้เพราะความหมายที่ใช้ใน ปัจจุบันแตกต่างจากความหมายที่ใช้ในสมัยพุทธกาล

ที่ต้องนำมากล่าวไว้ในที่นี้ เพราะสมัยพุทธกาล พระอสีติมหาสาวก ที่มีคำว่า มหา นำหน้าชื่อมีอยู่ ๗ องค์ หากกลับไปดูบทที่ ๒๒ ที่กล่าว นามพระมหาสาวกไว้ทั้ง ๘๐ องค์ จะเห็นว่าลำดับที่ ๓๖-๔๒ ขึ้นต้นด้วย มหา ได้แก่ พระมหากัจจายนเถระ พระมหากัปปินเถระ พระมหากัสสปเถระ พระมหาโกฏิฐิตเถระ พระมหานามเถระ พระมหาปิ่นถกเถระ และพระมหา โมคคัลลานเถระ รวม ๗ องค์ ใน ๗ องค์นี้มีแต่พระมหานามเถระองค์ เดียวที่ไม่ได้เป็นเอตทัคคะด้วย ส่วนอีก ๖ องค์เป็นเอตทัคคะด้วย (คำว่า ด้วยคือเป็นอสีติมหาสาวกด้วย เป็นเอตทัคคะด้วย)

คำว่า มหา แปลว่าใหญ่ ยิ่งใหญ่ หรือมาก เช่นมหากษัตริย์ แปลว่า ความกษัตริย์ยิ่งใหญ่ กษัตริย์มาก มหาวิหาร แปลว่าวิหารใหญ่ มหาสุบิน แปลว่า ความฝันอันยิ่งใหญ่ มหาวัน แปลว่า ป่าใหญ่ มหาภิเนษกรรมณี แปลว่า การเสด็จออกเพื่อคุณอันยิ่งใหญ่ ดังนั้นเป็นต้น นามพระเถระที่ขึ้นต้นด้วยมหา ก็มีความหมายอย่างที่กำลังมานี้

ส่วนคำว่า มหา ในยุคปัจจุบัน เป็นคำนำหน้าชื่อพระภิกษุที่สอบได้เปรียญธรรมตั้งแต่ ๓ ประโยคขึ้นไป เช่น พระมหาชาติ พระมหาประวิทย์ พระมหาวิเชียร พระมหาสมชาย พระมหาสร้อย พระมหาอาคม เป็นต้น (ยกตัวอย่างชื่อพระลูกศิษย์ของอาจารย์เท่าที่จำได้)

คำว่า เถระ แปลว่า พระผู้ใหญ่ ตามพระวินัยกำหนดว่ามีพรรษาตั้งแต่ ๑๐ ขึ้นไป ถ้าพรรษาครบห้าแล้ว แต่ยังไม่ถึง ๑๐ พรรษา เรียกว่า มัชฌิมะ ถ้าต่ำกว่า ๕ พรรษา เรียกว่า นวกะ พระลูกศิษย์ของอาจารย์ หากจำไม่ได้ดูเหมือนจะเป็นท่านมหาวิเชียรบอกว่าสมัยพุทธกาล คำว่า พระเถระใช้เรียกพระภิกษุที่เป็นพระอรหันต์โดยไม่จำกัดอายุ แม้สามเณรที่สำเร็จรหัตผลตั้งแต่อายุ ๗ ขวบก็เรียกว่าพระเถระ อันนี้อาจารย์ยังไม่พบหลักฐาน แต่ก็เชื่อท่านไว้ก่อน ความจริงมีหลักฐานมากกว่านี้ แต่ของดไว้

สรุปว่าพระเถระทั้ง ๗ องค์ที่มีคำว่า มหา นำหน้าชื่อ ท่านไม่ได้เป็นพระมหาเปรียญ เพราะสมัยพุทธกาลยังไม่มีมหาเปรียญคะ ที่นี้ก็จะได้กล่าวถึงพระมหากัจจายนเถระ ซึ่งเป็นอสีติมหาสาวกลำดับที่ ๓๖ แต่เป็นเอตทัคคะลำดับที่ ๑๕ ดังนี้

๑๕. พระมหากัจจายนเถระ (อ่านว่า กัจ-จา-ยะ-นะ) ท่านเกิดในกัจจายนโคตรที่พระนครอุชเชนี เป็นบุตรบุโรหิตของพระราชแห่งแคว้นอวันตี เรียนจบไตรเพทแล้ว ต่อมาได้เป็นบุโรหิตแทนบิดา พระเจ้าจันทปักษิโชตตรัสสั่งให้หาทางนำพระพุทเจ้าเสด็จมาสู่กรุงอุชเชนี กัจจายนบุโรหิตจึงเดินทางไปเฝ้าพระพุทเจ้า ได้ฟังพระธรรมเทศนาแล้ว

สำเร็จพระอรหัต อุปสมบทแล้วแสดงความประสงค์ที่จะอัญเชิญเสด็จ พระพุทธเจ้าสู่แคว้นอวันตี พระพุทธองค์ตรัสสั่งให้เดินทางไปเอง ท่านจึงเดินทางไปยังกรุงอุชเชนี ประกาศธรรม ยังพระเจ้าจันตบพิชิตและชาวเมือง ให้เลื่อมใสในพระศาสนาแล้วกลับมาเฝ้าพระบรมศาสดา ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางขยายความคำย่อให้พิสดาร ท่านมีรูปร่างสวยงาม ผิวพรรณดังทองคำ บุตรเศรษฐีคนหนึ่งชื่อโสเรยยะ เห็นแล้วเกิดมีอกุศลจิต ต่อท่านว่าให้ได้อย่างท่านเป็นนารายาตนาหรือให้ภรรยาตนมีผิวพรรณงาม อย่างท่าน เพราะอกุศลจิตนั้น เพศของโสเรยยะกลายเป็นหญิงไป ต่อมาได้แต่งงานกับบุตรเศรษฐีเมืองตักสิลา มีบุตร เมื่อพระมหากัจจายนเถระ ไปเมืองตักสิลา นางโสเรยยะได้พบและขอขมาต่อท่าน เพศก็กลับเป็นชาย ตามเดิม โสเรยยะขอบวชในสำนักของท่านและได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์องค์หนึ่ง (แต่ไม่ได้รวมอยู่ในออสติมหาสาวกคือไม่ได้เป็นพระสาวกผู้ใหญ่)

ลำดับต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ฉบับแรก คุณฝนเขียนมาจากประเทศอังกฤษพร้อมส่งเงินมาทำบุญ ๓๐ ปอนด์ ก่อนหน้านั้นก็ส่งมา ๓๐ ปอนด์ เพื่อร่วมสร้างศาลาปฏิบัติธรรม คุณฝนเขียนมาดังนี้

ขอรายงานตัวคะ “ฝน” ฉบับที่ ๒ คะอาจารย์ สบายดีหรือเปล่านั้น หนูฝากทำบุญสร้างศาลา (ต้องขอโทษที่รบกวนอาจารย์อีก หนูขอแบ่งบุญให้อาจารย์ครึ่งหนึ่งคะ) หนูไม่อยากประมาท ถ้ารอกลับเมืองไทยแล้วไปทำ หนูเองก็ไม่แน่ใจว่าจะมีชีวิตอีกนานแค่ไหน อย่างน้อยหนูก็รู้สึกอุ่นใจ ที่ได้มีส่วนร่วมในการทะนุบำรุงศาสนา ตื่นมาในแต่ละเช้าหนูขอบคุณบุญกุศลที่ทำให้หนูได้มีชีวิตอยู่พร้อมกับบอกตัวเองเสมอว่าสักวันเราก็ตาย สักวันสามีเราก็ตาย พ่อแม่พี่น้องเราก็ต้องตาย หลวงปู่มันท่านบอกว่า เรารักใคร่มาก เราห่วงใครมาก เราคิดถึงใครมาก เราจะทำทุกข์เพราะคนนั้นมาก เมื่อหนูมาพิจารณาหนูเข้าใจมากขึ้น

อาจารย์คะหนูดีใจที่สุดเลย วันนี้หนูให้อภัยตัวเองได้ หนูบอกกับ

ตัวเองว่าอดีตก็คืออดีต หนูไม่สามารถที่จะแก้ไขอะไรได้ วันนี้หนูกลับตัวกลับใจ จะเป็นคนดี พร้อมที่จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ภรรยาที่ดีของสามี และพร้อมที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตามกำลังและความสามารถของหนู ทุกวันนี้สิ่งที่หนูปรารถนาคือขอให้แม่หยุดกินเหล้า ถึงจะไม่ได้กินมากมายแต่หนูก็ห่วงสุขภาพของแม่ และอยากให้บ้านเมืองของเราสงบสุขเร็ววัน

อาจารย์คะ มีแง่ที่อยากจะฝากถึงเพื่อนผู้หญิงสักข้อหนึ่ง คือเพื่อนรุ่นน้องมาปรึกษา เขามาคุยให้ฟังว่ามีผู้ชายมารักใคร่ชอบพอเขา ผู้ชายเป็นคนเปิดเผยมาก บอกว่ามีลูกมีเมียแล้ว แต่เขารู้สึกรักเพื่อนของหนูมาก เพื่อนก็หลงคารมเขาและมาขอคำแนะนำจากหนู หนูเลยบอกไปว่าถ้าเขาจริงจังเขาคงไม่นอกใจภรรยาเขาหรอกนะ ที่เขาบอกความจริงเพราะเขาเตรียมปูทางออกไว้เวลาที่ จะบอกเลิกกับเรา หนูย้ำกับเพื่อนหลายครั้งให้เขาตัดใจเสียเถิด ความรักทำคนเราตาบอดเสมอ พอทุกอย่างสมหวังของผู้ชาย เพื่อนต้องการให้เขารับผิดชอบในการกระทำ สิ่งที่เพื่อนหนูได้รับการตอบแทนคือ เขาบอกว่าในเมื่อรู้ว่าเขามีลูกมีเมียแล้วมายุ่งกับเขาทำไม เขาก็เลยคิดว่าคงอยากสนุกร่วมกัน เพื่อนของหนูพูดไม่ออกเลยคะอาจารย์

สุดท้ายนี้ให้อาจารย์มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงนะคะ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์ตั้งใจทำก็ขอให้สำเร็จโดยเร็วนะคะ

ขอขอบคุณคุณฝนมากเลยคะ จดหมายของคุณเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านมากโดยเฉพาะเรื่องของคุณที่จะเป็นบทเรียนสำหรับลูกผู้หญิง ขออนุโมทนาในธรรมทานครั้งนี้ด้วยคะ

เงินจำนวน ๓๐ ปอนด์ที่ส่งมา อาจารย์แลกไว้เองแล้วคะ เป็นเงิน ๒,๑๐๐ บาท ถ้าแลกธนาคารจะได้ ๒,๐๕๐ บาท เท่ากับอาจารย์ร่วมทำบุญกับคุณฝน ๖๐ บาทคะ ฟรุ้งนี่ (๔ มิถุนายน) จะนำไปทอดผ้าป่าสร้างศาลาที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม ขณะนี้ทางวัดต้องการซื้อไม้จากประเทศลาว ๔ ล้าน ยังขาดอีก ๒ ล้าน ฟรุ้งนี่เงินทอดผ้าป่าคงจะได้สัก ๕ แสน คุณพรพิมล สัตยาภินันท์ แฟนหนังสือของอาจารย์เป็นผู้นำผ้าป่ามาทอด มี

แฟนหนังสือท่านอื่นๆ จะมาร่วมทอดด้วย อาจารย์ก็ช่วยเต็มที่ค่ะ มีท่านผู้อ่านส่งเงินมาช่วยมากมายทั้งที่เศรษฐกิจไม่ค่อยจะดีนัก แต่อาจารย์เชื่ออย่างหนึ่งว่า “ยิ่งให้ยิ่งได้” อาจารย์ดูจากตัวเองที่ทำบุญจนเงินหมด (แค่เงินหมดยังไม่เท่าไรบางครั้งติดลบอีกด้วย) พอถึงเวลาก็มีมาเอง ไม่เคยจนจริงๆ ลักที่ (มีแต่จนเล่นๆ) แล้วก็ไม่เคยรวย ไม่เคยคิดจะสะสมทรัพย์สมบัติทางโลก เพียงขอให้เงินทำบุญตลอดไปก็พอแล้วค่ะ

สำหรับเงิน ๓๐ ปอนด์ที่อาจารย์แลกไว้นั้นได้ส่งกลับไปอังกฤษแล้วค่ะ คือ คุณครูที่สอนภาษาอังกฤษอาจารย์ท่านจะบริจาคเงินช่วยเหลือเด็กยากจนในทวีปแอฟริกาเดือนละ ๑๕ ปอนด์ อาจารย์จึงอยากร่วมทำบุญกับท่านจะได้เก่งภาษาอังกฤษเหมือนท่าน ถ้าอาจารย์มีเงินคล่องตัวว่านี้ก็ส่งไปสมทบกับท่านอีกค่ะ (งวดนี้ก็แบ่งบุญให้คุณฝนครึ่งหนึ่งค่ะ)

อาจารย์ชื่นชมคุณฝนที่พิจารณาความตายเป็นนิത്യ ภาษาธรรมะว่า เจริญมรณสติ สมัยพุทธกาลธิดานายช่างทุกเจริญมรณสติทุกวันจนสำเร็จ โสดาบัน ในวันที่มาฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทธเจ้าเป็นครั้งที่สอง ครั้งแรกที่ฟังธรรมเรื่องมรณสติก็กลับไปเจริญมรณสติทุกวัน ทำอยู่ ๓ ปี จึงได้มีโอกาสฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าเป็นครั้งที่สองและสำเร็จโสดาปัตติผลในวันนั้นแล้วก็ตายในวันนั้นเหมือนกัน พระพุทธองค์ทรงทราบว่ากุมาริกาผู้นี้จะต้องตาย จึงทรงพระกรุณาเทศนาให้เธอฟัง ดูเหมือนว่าอาจารย์เคยเล่าเรื่องนี้ไว้ในศาลาธรรมโอสธ ซึ่งปัจจุบันรวมเล่มแล้ว เป็นหนังสือที่ขายดีมาก อาจารย์ซื้อถวายพระลูกศิษย์ ท่านบอกว่าได้นำไปให้พระผู้ใหญ่ที่วัดท่านอ่าน พระผู้ใหญ่ท่านเป็นนักเทศน์ ได้รับนิมนต์ไปเทศน์ในสำนักพระราชวังทุกเดือน พออ่านศาลาธรรมโอสธ ท่านบอกว่าดีมาก และได้นำไปเทศน์ให้ญาติโยมฟัง ญาติโยมก็ชอบ ท่านบอกว่าอาจารย์สุจิตราได้บุญมากเลย อาจารย์ก็ขอแบ่งบุญให้คุณฝนและท่านผู้อ่านทุกท่านค่ะ

๒๕... นตฺถิ โลเก อนินฺทิตฺโต

เล่าประวัติของพระสาวกผู้ใหญ่ที่เป็นเอตทัคคะต่อจากครั้งที่แล้วนะคะ

๑๖. พระมหากัปปินเถระ (อ่านว่า กัปป-ปี-นะ) ท่านเป็นกษัตริย์ครองราชสมบัติในนครกุกกุฏวดีในปัจจุบันประเทศไทย (ประเทศชายแดนหรือหัวเมืองขึ้นนอก หรือถิ่นที่ยังไม่เจริญ) ได้ทราบข่าวการอุบัติของพระพุทธเจ้าแล้วบังเกิดศรัทธา สละราชสมบัติ ทรงม้าเดินทางมาไกลถึง ๓๐๐ โยชน์ (๔,๘๐๐ กิโลเมตร) เพื่อเฝ้าพระพุทธเจ้า สดับพระธรรมกถาและได้บรรลุพระอรหัตแล้ว จึงได้รับการอุปสมบท ส่วนพระอัคมรเหสีพระนามอโนชา เมื่อทราบข่าวการอุบัติของพระพุทธเจ้า ก็เกิดปีติและศรัทธาเช่นเดียวกัน พระนางทรงรถเสด็จมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ฟังธรรมและบรรลุโสดาปัตติผลแล้ว รับบรรพชาจากพระอุบลวรรณาเถรีไปอยู่สำนักภิกษุณี ฝ่ายพระมหากัปปินเถระชอบอยู่สงบสงัด และมักอุทานว่า “สุขจริงหนอ สุขจริงหนอ” ท่านสามารถแสดงธรรมให้ศิษย์บรรลุอรหัตผลได้พร้อมคราวเดียวถึง ๑,๐๐๐ องค์ พระบรมศาสดาทรงยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางให้โอวาทแก่ภิกษุ

อ่านมาถึงตรงนี้ท่านผู้อ่านพอจะนึกออกไหมคะว่า พระมหากัปปินเถระ ท่านเป็นเอตทัคคะคู่กับพระเถระองค์ใด (อาจารย์ชอบจับคู่ให้ท่าน) หากนึกไม่ออกลองพลิกกลับไปดูบทที่ ๒๓ จะพบคู่ของพระมหากัปปินเถระอยู่ในพระอสีติมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะด้วย ลำดับที่ ๘ คือพระนันทกเถระที่ท่านได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางให้โอวาทแก่นางภิกษุณี ครั้งหนึ่งท่านแสดงธรรมแก่นางภิกษุณีให้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้ถึง ๕๐๐ องค์

๑๗. พระมหากัสสปเถระ ท่านเกิดที่หมู่บ้านพราหมณ์ ชื่อมหาตติถะ ในแคว้นมคธ เป็นบุตรของกบิลพราหมณ์ มีชื่อเดิมว่า ปิปผลิมาณพ เมื่ออายุ ๒๐ ปี ได้แต่งงานกับหญิงสาวชื่อภัททกาปิลานีตามความประสงค์ของมารดาบิดา (พระพุทธร่องค์ทรงยกย่องมารดา ก่อนบิดา ภาษาบาลี ว่า มาตาทิตู มาตา คือ มารดา บิตู คือ บิดา ส่วนสังคัมไทยยกย่องบิดาก่อน คือเป็นบิดามารดา เพราะถือว่าเพศชายเป็นหัวหน้าครอบครัว) แต่ไม่มีความยินดีในชีวิตครองเรือน ต่อมาทั้งสามีและภรรยาได้สละเรือน นุ่งห่มผ้า กาสาวะ (ผ้าข้อมผาดหรือผ้าเหลืองสำหรับพระ) ออกบวชกันเอง เดินทางออกจากบ้านแล้วแยกกันที่ทางสองแพร่ง ปิปผลิมาณพได้พบพระพุทธรเจ้า (มาณพ แปลว่าชายหนุ่ม ถ้าเขียนมานพ แปลว่าหนุ่มน้อย) ที่พหูปุตตกนิโครธ (พหู = มาก ปุตต = บุตรหรือลูก นิโครธ = ต้นไทร พหูปุตตกนิโครธ จึงแปลว่า ต้นไทรที่มีลูกตก ไม่แปลว่าต้นไทรที่มีบุตรตกคะ) ระหว่างเมืองราชคฤห์กับนาลันทา ได้อุปสมบท ด้วยโอวาท ๓ ข้อ และได้ถวายผ้าสังฆาฏิของตนแลกกับจีวรเก่าของพระพุทธรเจ้า แล้วสมทาน รูดงค์ ครั้นบวชได้ ๗ วัน ก็ได้สำเร็จพระอรหัต ท่านเป็นผู้มีปฏิปทามากน้อย สันโดษ ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางถือรูดงค์ เมื่อพระพุทธรเจ้าปรินิพพานแล้ว ท่านได้เป็นผู้ริเริ่มและเป็นประธานในปฐมสังคายนา ท่านดำรงชีวิตสืบมาจนอายุ ๑๒๐ ปี จึงปรินิพพาน

๑๘. พระมหาโกฏฐิตเถระ (อ่านว่า โกฎ-ฐิ-ตะ) ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์ในเมืองสาวัตถี บิดาเป็นมหาพราหมณ์ชื่ออัสสลายณะ มารดาชื่อจันทวดี ท่านเรียนจบไตรเพท (หมายถึงพระเวททั้งสาม ได้แก่ ฤคเวท ยชุรเวท และสามเวท) ได้ฟังเทศนาของพระศาสดามีความเลื่อมใส จึงขอบวช บวชแล้วเจริญวิปัสสนาและได้สำเร็จพระอรหัต ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางเป็นผู้แตกฉานในปฏิสัมภิกา ๔

ปฏิสัมภิกา คือปัญญาแตกฉาน มี ๔ ได้แก่

๑) อตถปฏิสัมภิกา คือ ปัญญาแตกฉานในอรรถ (อรรถในที่นี้

หมายถึงเนื้อความ ใจความ ความหมาย)

- ๒) วัชรมปฏิสัมพันธ์ คือ ปัญญาแตกฉานในธรรม
- ๓) นිරุตติปฏิสัมพันธ์ คือ ปัญญาแตกฉานในนริฤติ (ภาษา)
- ๔) ปฏิภาณปฏิสัมพันธ์ คือ ปัญญาแตกฉานในปฏิภาณ

๑๙. พระมหาปันถกเถระ ท่านเป็นบุตรของธิดาเศรษฐี กรุงราชคฤห์ ไปวัดกับผู้เป็นตา ได้ฟังเทศนาของพระศาสดายูสมอ จิตก็น้อมไปทาง บรรพชา จึงบวชเป็นสามเณรตั้งแต่วัยเด็ก เมื่ออายุครบก็อุปสมบท ต่อมา ได้สำเร็จพระอรหัต พระศาสดาทรงยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะทางด้านเป็นผู้ฉลาดในปัญญาวินัย เพราะท่านชำนาญในอุบายจรรณานและเชี่ยวชาญทางด้านวิปัสสนา ท่านเคยรับหน้าที่เป็นภัตตทุทเทสก์ คือผู้จัดแจกอาหารของสงฆ์ด้วย ท่านเป็นพี่ชายของพระจุฬปันถกเถระ (ลำดับที่ ๕ ซึ่งได้กล่าวไว้แล้ว)

๒๐. พระมหาโมคคัลลานเถระ ท่านเกิดที่หมู่บ้านโกลิตคาม ไม่ไกลจากเมืองราชคฤห์ เป็นบุตรของพราหมณ์นายบ้านแห่งนั้น มารดาชื่อนางโมคคัลลีพราหมณี เดิมท่านชื่อโกลิตะ ตามชื่อหมู่บ้านซึ่งบิดาของท่านเป็นหัวหน้า ต่อเมื่อบวชแล้วจึงได้ชื่อว่าโมคคัลลานะ เพราะเป็นบุตรของนางโมคคัลลีพราหมณี ท่านเป็นสหayaกับอุปติสสะ (คือพระสารีบุตร) มาแต่เด็ก ต่อมาทั้งสองได้ออกบวชเป็นปริพาชก (นักบวชนอกพระพุทธศาสนา พวกหนึ่งในชมพูทวีป ชอบสัญจรไปในที่ต่างๆ เพื่อสำแดงพระคุณทางปรัชญาของตน หากเป็นหญิงเรียกว่า ปริพาชิกา) อยู่ในสำนักของสญชัยปริพาชก จนกระทั่งอุปติสสะได้พบพระอัสสชิ สหายทั้งสองจึงได้มาเฝ้าพระพุทธเจ้าและบวชในพระธรรมวินัย เมื่อบวชแล้วเจ็ดวัน ท่านก็บรรลุอรหัตผลและได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางมฤทธิมาก ในตอนปลายพุทธกาลท่านถูกพวกโจรซึ่งได้รับจ้างจากพวกเดียรฉัตร ลอบสังหารด้วยการ

ทูลตั้งจนวนร่างแหเหล็ก พระพุทธเจ้าโปรดให้ก่อสถูปบรรจุกุฏิธาตุของท่านไว้ใกล้
ซุ้มประตูเวฬุวันในเขตเมืองราชคฤห์

๒๑. พระโมฆราชเถระ ท่านเป็นศิษย์คนหนึ่ง ในจำนวน ๑๖ คน
ของพราหมณ์พาวรี ที่ไปทูลถามปัญหาพระศาสดา ณ ปาสาณเจดีย์ ได้
บรรลुरुทนต์ผลแล้วอุปสมบทและได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางทรงจิว
เร้าหมอง

ขออนุญาตกล่าวถึงพราหมณ์พาวรี ผู้ซึ่งแม้มิได้เป็นอสีติมหาสาวก
หากท่านก็มีความสำคัญในแง่ที่ว่า ท่านเป็นอาจารย์ใหญ่ ตั้งอาศรมสอน
โศตรเพทแก่ศิษย์อยู่ที่ฝั่งแม่น้ำโคธาวารี ณ สุตเขตแดนแคว้นอัสสกะ ท่าน
ได้ส่งศิษย์ ๑๖ คนไปทูลถามปัญหาพระศาสดาเพื่อจะทดสอบว่าพระองค์
เป็นพระสัมมาสัมพุทธะจริงหรือไม่ ศิษย์ ๑๖ คนที่ท่านส่งไปได้แก่
อชิตะ ติสสเมตเตยยะ ปุณณกะ เมตตคุ โธตกะ อุปสีวะ นันทะ เหมกะ
โตเทยยะ กัปปะ ชตุกัณเณี ภัทราวุธ อุทัย โปสาละ โมฆราช และปิงคิยะ
คนสุดท้ายนี้ นอกจากเป็นศิษย์แล้วยังเป็นหลานของท่านด้วย

ศิษย์ทั้ง ๑๖ คนนี้ถูกส่งไปยังนครสาวัตถิซึ่งอยู่ทางทิศเหนือ ผ่าน
เมืองต่างๆ เช่นปติภูฐานา อาฬกะ มาหิสสตี อุชเชนี โคณัฑะ เวทิสา
วนสวหะ(หรือตุ้มพะวะ) โกสัมพี สาเกต แล้วจึงถึงสาวัตถิ แต่ปรากฏว่า
พระพุทธองค์เสด็จประทับ ณ เมืองราชคฤห์ จึงพากันเดินทางต่อไป ผ่าน
เมืองเสตวยา กบิลพัสดุ์ กุสินารา ปาวา โภคนคร และเวสาลี ได้พบ
พระพุทธองค์ที่ปาสาณเจดีย์ แคว้นมคธ ศิษย์ทั้ง ๑๖ กราบทูลว่าตนเป็นศิษย์
ของพราหมณ์พาวรี และได้เห็นพระพุทธองค์ผู้ทรงไว้ซึ่งมหาบุริสลักษณะ
อชิตได้ทูลถามปัญหาที่อาจารย์ของตนฝากมา พระพุทธองค์ตรัสตอบ ศิษย์
คนอื่นๆ ก็ผลัดกันทูลถามและซาบซึ่งพึงใจกับคำตอบจนได้สำเร็จ
พระอรหันต์ ยกเว้นปิงคิยะผู้เป็นหลานชายของท่านซึ่งบรรลุนาคามีผลเพราะ
คิดถึงผู้เป็นลุงขณะที่พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรม ปิงคิยะทูลลาพระพุทธเจ้า

กลับไปหาผู้เป็นลุงและเล่าเรื่องราวต่างๆให้ฟัง เมื่อเล่าจบปรากฏว่า พระพุทธองค์ทรงปรากฏให้คนทั้งสองได้เห็นพระวรกายสว่างเรืองรอง ด้วยฉัพพรรณรังสี และเทศนาโปรด เมื่อจบเทศนา ปิงคิยะได้สำเร็จพระอรหัต ส่วนพราหมณ์พาวรีผู้เป็นลุงบรรลุนาคามีผล

ฉัพพรรณรังสี คือ รัศมี ๖ อย่าง ซึ่งเปล่งออกจากพระวรกายของ พระพุทธเจ้า มี

- ๑) นิล เขียวเหมือนดอกอัญชัน (อ่านว่า นี-ละ)
- ๒) पीต เหลืองเหมือนหรรดาสทอง (อ่านว่า ปี-ตะ)
- ๓) โลहित แดงเหมือนตะวันอ่อน (อ่านว่า โล-หิ-ตะ)
- ๔) โอทาท ขาวเหมือนแผ่นเงิน (อ่านว่า โอ-ทา-ตะ)
- ๕) มัญชุสว สีหงสบาท เหมือนดอกชงหรือหงอนไก่
- ๖) ประภัสสร เลื่อมพรายเหมือนแก้วพลึก

๒๒. พระรัฐบาลเถระ ท่านเป็นบุตรแห่งตระกูลหัวหน้า ในฤๅลโกฏฐิตินิคม แคว้นกุรุ พังกรรมแล้วมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามาก ลา บิดามารดาบวชแต่ไม่ได้รับอนุญาต ท่านเสียใจและประท้วงด้วยการอด อาหารจะได้ตายเสีย บิดามารดาจึงต้องอนุญาต ออกบวชแล้วไม่นานก็ได้ สำเร็จพระอรหัต ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางบวชด้วยศรัทธา

๒๓. พระราชเถระ เดิมท่านเป็นพราหมณ์ในเมืองราชคฤห์ เมื่อขรา ลงถูกบุตรทอดทิ้ง อยากจะบวชแต่ไม่มีภิกษุรับบวชให้เพราะเห็นว่าเป็นคนแก่ ฉะมา ราชพราหมณ์เสียใจจนร่างกายซูบซีดลง พระบรมศาสดาทรงทราบจึง ตรัสถามว่า มีใครระลึกถึงอุปการะของราชพราหมณ์ได้บ้าง พระสารีบุตร เถระระลึกถึงภิกษาทัพพีหนึ่งที่ราชพราหมณ์ถวาย (ภิกษาเป็นภาชนะสานสกฤต บาลีเป็นภิกษา แปลว่า อาหาร หรือ ของให้ทาน) จึงรับเป็นอุปัชฌาย์ และ ราชพราหมณ์ได้เป็นบุคคลแรกที่อุปสมบทด้วยฉัตตจิตตุดถกรรมวาจา ท่าน

บวชแล้วไม่นานก็ได้บรรลุอรหัตผล พระราชาเถระเป็นผู้ว่าง่าย ตั้งใจรับฟัง คำสั่งสอน มีความสุภาพอ่อนโยน เป็นตัวอย่างของภิกษุผู้บวชเมื่อแก่ ทั้ง พระพุทธเจ้าและพระสาวกก็ชมท่าน ท่านเคยได้ใกล้ชิดพระพุทธเจ้า เคยทำหน้าที่เป็นพุทธอุปัฏฐาก ได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางก่อให้เกิด ปฏิภาณ

ขออนุญาตอธิบายคำว่าอุปสมบทซึ่งมาจากคำบาลีว่า อุปสัมปทา แปลว่า การบวช หมายถึง การบวชเป็นภิกษุหรือภิกษุณี วิธีอุปสมบทมีทั้งหมด ๘ อย่าง ได้แก่

๑) เหนือภิกษุอุปสัมปทา คือการอุปสมบทด้วยพระวาจาว่า “จงเป็น ภิกษุมาเถิด” เป็นวิธีที่พระพุทธองค์ทรงบวชให้เอง

๒) ตีสรณคณูปสัมปทา หรือ สรณคณูปสัมปทา คือการอุปสมบท ด้วยถึงไตรสรณะ เป็นวิธีที่ทรงอนุญาตให้พระสาวกทำในยุคต้นพุทธกาล เมื่อคณะสงฆ์ยังไม่ใหญ่นัก เมื่อทรงอนุญาตวิธีที่ ๓ แล้ว วิธีที่ ๒ นี้ก็เปลี่ยนไปใช้สำหรับบรรพชาสามเณร

๓) โอวาทปฏิบัติคณูปสัมปทา คือการอุปสมบทด้วยการรับโอวาท เป็นวิธีที่ทรงอนุญาตแก่พระมหากัสสปเถระ

๔) ปัญหาพยาकरणูปสัมปทา คือการอุปสมบทด้วยการตอบปัญหา ของพระพุทธองค์ เป็นวิธีที่ทรงอนุญาตแก่โสปากสามเณร

๕) ครุธรรมปฏิบัติคณูปสัมปทา (หรืออัญญุครุธรรมปฏิบัติคณูปสัมปทา) คือ การอุปสมบทด้วยการรับครุธรรม ๘ ประการ เป็นวิธีที่ทรง อนุญาตแก่พระนางมหาปชาบดีโคตมี

๖) ทูเตนะ อุปสัมปทา คือการอุปสมบทด้วยทูต เป็นวิธีที่ทรง อนุญาตแก่นางคณิกา (หญิงโสเภณี) ชื่อ อัทธมาลี

๗) อัญญวาทิกอุปสัมปทา คือการอุปสมบทมีวาจาแปลคือทำด้วย ญัตติจุดตุตถกรรม ๒ ครั้งจากสงฆ์ทั้งสองฝ่าย คือ จากภิกษุณีสงฆ์ครั้ง หนึ่ง จากภิกษุสงฆ์ครั้งหนึ่ง ได้แก่การอุปสมบทของนางภิกษุณี

๘) ญัตติจตุตถกัมมอุปสัมปทา คือการอุปสมบทด้วยญัตติจตุตถกรรม เป็นวิธีที่ทรงอนุญาตให้สงฆ์ทำ ในเมื่อคณะสงฆ์เป็นหมู่ใหญ่ขึ้นแล้ว และเป็นวิธีที่ใช้สืบมาจนทุกวันนี้ วิธีอุปสมบท ๘ อย่างข้างต้นนี้ เฉพาะที่ใช้เป็นหลักมี ๓ อย่าง คือ ข้อ ๑) ข้อ ๒) และ ข้อ ๘)

ทราบวิธีอุปสมบท ๘ อย่างแล้ว ท่านผู้อ่านคิดถึงอะไรคะ ส่วนอาจารย์สุจิตราคิดถึงพระมหากรุณาคุณของพระพุทธองค์คะ ทรงมีน้ำพระทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระกรุณาอันยิ่งใหญ่และใหญ่ยิ่ง ยิ่งอ่านเรื่องราวของพระองค์และพระมหาสาวก อาจารย์ก็ยิ่งอยากสร้างความดีให้มากๆ จะได้ตัดความหลงในสังสารให้ขาดสะบั้นลงเสียที แต่ตอนนี้ยังตัดไม่ได้จึงต้องมีความหลงในสังสารให้อ่านต่อคะ

ลำดับต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ฉบับแรกมาจาก นางสาวลิ้ม เค.เซียง จากประเทศมาเลเซีย เขียนมา (เป็นภาษาอังกฤษ) บอกว่าฉันและคู่แฝด (น้องสาว) อายุ ๖๔ ไม่ได้แต่งงาน เช่าแฟลตอยู่ มีน้องชายซึ่งเป็นญาติสนิทอยู่คนเดียว (อาจารย์ไม่ทราบว่าเป็นน้องชายหรือพี่ชาย เพราะภาษาอังกฤษใช้ brother ซึ่งแปลว่าพี่ชายหรือน้องชายก็ได้) แต่เขาก็เชื่อน้องสะใภ้จนทอดทิ้งพี่ฝาแฝดทั้งสอง ฉันกับน้องสาวฝาแฝดมีทุกข์มากเพราะเพื่อนบ้านก็ไม่ดี ของหายบ่อย แฟลตถูกงัดหลายครั้งจนต้องลงทุนทำลูกกรงเหล็กครอบหน้าต่างและประตู อยากให้ดร.สุจิตรา ช่วยบอกเบอร์โทรศัพท์หลวงพ่ोजรัฐเพื่อจะโทร.ไปปรึกษาท่าน ขณะนี้ฉันกับน้องสาวฝาแฝดมีทุกข์มาก เพื่อนบ้านไม่เป็นมิตรและชอบนินทาที่เราสองพี่น้องไม่ได้แต่งงาน

อาจารย์เขียนตอบไป (เป็นภาษาอังกฤษ) บอกว่าหลวงพ่อบ้านไม่รับโทรศัพท์และท่านงดให้คำปรึกษามานานเพราะเส้นเสียงบาง แพทย์ขอให้งดใช้เสียง แต่ได้บอกตามที่หลวงพ่อบอกสอน คือสวดมนต์แผ่เมตตา ผูกไมตรีเป็นมิตรกับเขา บทแผ่เมตตาผูกมิตรก็คือ กรณียเมตตสูตร หรือจะสวด

พาหุง-มหากา แล้วแม่เมตตากี้ได้ ให้ทำทุกวันเป็นการสร้างบุญให้ตัวเอง เมื่อเรามีบุญแล้วศัตรูก็กลายเป็นมิตร คนมีบุญนี่อะไรก็สำเร็จ นึกเงินก็ไหลนอง นึกทองก็ไหลมา ฉะนั้นจะต้องเริ่มด้วยการสร้างบุญให้ตัวเอง ก่อน บุญสูงสุด คือทำจิตให้ผ่องแผ้วอย่างที่ท่านสอนเสมอว่า “ถ้าจิตดี อะไรก็ดีหมด” ส่วนเรื่องถูกนิทานนั้นก็ป็นธรรมดาโลก พระพุทธเจ้ายิ่งใหญ่ขนาดไหนก็ยิ่งต้องถูกนิทาน นับประสาคนธรรมดาอย่างเราๆ ใครที่ถูกนิทานก็ต้องทอ้งพระพุทธวงนะไว้ในใจเลยว่า “นตฺถิ โลก อนินฺทิตฺโต (นตฺถิ โลก อะนินฺทิตฺโต) - คนไม่ถูกนิทานไม่มีในโลก”

เมื่อวาน (๒๒ มิ.ย.๕๙) “คุณเล็ก” ก็โทร.มาปรับทุกข์กับเลขาฯ ของอาจารย์ บอกว่าถูกคนนิทานว่าร้าย อาจารย์ก็บอกเลขาฯว่า ให้เขาทอ้งพระพุทธวงนะข้างต้นไว้ อย่าไปโกรธเขา ให้อโหสิกรรม และสงสารเขาที่เอาเวลามาทำบาปด้วยวาจา (เรียกว่าสะสมบาปไว้ที่ปาก แต่ถ้าเราโกรธเขา เราก็จะเอี่ยวบาปกับเขาไปด้วย พระพุทธองค์ตรัสว่า บุคคลผู้โกรธตอบคนที่โกรธเราก่อน นั้นเร็วกว่าบุคคลที่โกรธก่อนเสียอีก)

ที่ยกตัวอย่างคุณเล็ก เพราะมีท่านผู้อ่านหลายท่าน ร้องทุกข์ผ่านทางคุณสาวคนธ์ (เลขาฯ) ว่ามีปัญหากับผู้ร่วมงาน ถูกนิทานว่าร้ายฯลฯ อาจารย์ขอเรียนว่าอย่าใส่ใจกับเรื่องไร้สาระเลยคะ มีใครบ้างในโลกที่ไม่ถูกนิทาน พระพุทธองค์ยังตรัสว่าคนไม่ถูกนิทานไม่มีในโลก อย่าว่าแต่คนเลยคะ ขนาดเป็นเทวดาก็ยังถูกนิทาน ไม่เช่นนั้นเทวดาจะมาครวญเพลงหรือเคยได้ยินไซ้ไหมคะที่เทวดาครวญเพลงว่า “ฟ้าทนมรธาณู สวรรค์ทนมรธาณู มนุสฺสยฺหิ เตมฺหิณเคียวเขมฺมเทวดา กลุ้มใจกลุ้มใจเหลือระอา เป็นเทวดาไม่เคยสบาย...” คือมาขอให้เทวดาช่วย พอท่านไม่ช่วยก็นิทานท่าน ท่านจะช่วยได้อย่างไรในเมื่อ “อตุตฺตา ทิ อตุตฺตโน นาโถ” เพราะฉะนั้นจงอย่าท้อทไวเมื่อถูกนิทาน แต่จงสำรวจจัดตัวเองว่าทำความดีพอแล้วหรือยัง วันนี้ทำความดีอะไรบ้าง อย่าสนใจพวกปากทอยปากปูลุยนะคะ

ฉบับที่ ๒ คุณสิริกมล ลัชฌุกร เขียนมาดังนี้

หนูเขียนจดหมายมาหาอาจารย์เป็นฉบับที่สองแล้วค่ะ ครั้งแรกหนูฝาก Pay-in ที่ทำบุญกับอาจารย์ชื่อที่ดินสร้างวัดค่ะ ครั้งนี้หนูขออนุญาตร่วมทำบุญพิมพ์หนังสือสวดมนต์กับอาจารย์อีกนะคะ หนูได้ออนเงินร่วมทำบุญสร้างวัดด้วยค่ะ และได้ส่งรายการ Pay-in มาพร้อมกันนี้ ก็จะแบ่งบุญให้อาจารย์ด้วยค่ะ หนูโอนเงินเข้าบัญชีของมูลนิธิวิมลธรรมเลยค่ะ ไม่รู้ว่าถูกต้องหรือเปล่า บุญกุศลที่เกิดนี้ หนูได้มาเพราะอาจารย์ชี้แนวทางให้ สิ่งดีๆ ที่เกิดมีผลมาจากอาจารย์และหลวงพ่ोजรัญเมตตากรรณา ขออานิสงส์ผลบุญนี้ให้อาจารย์และหลวงพ่ोजรัญมีความสุขกายสบายใจ สุขภาพแข็งแรง อายุยืนนานเพื่อให้ลูกศิษย์และญาติโยมบูชาไปนานๆ นะคะ

อาจารย์ขอขอบคุณและขออนุโมทนาบุญกับคุณสิริกมลค่ะ ที่เชิญชวนญาติมิตรมาร่วมสร้างความดี เงินที่โอนเข้าบัญชีมา ทางวัดได้รับแล้วค่ะ อาจารย์เองก็ทำบุญทุกวัน ก็ขอแบ่งบุญให้คุณสิริกมลด้วย เฉพาะวันที่ ๑๙ มิถุนา อาจารย์ทำบุญไป ๕๐,๕๐๐ บาท วันอื่นๆ ก็ทำ เป็นหมื่นบ้าง เป็นพันบ้าง เป็นร้อยบ้าง แล้วแต่กำลังทรัพย์ คนที่อนุโมทนาด้วยก็ได้บุญไปแล้ว ๑๕% แต่คนที่นิทานว่าตัวเองยังมีหนี้สินเป็นล้านยังจะทำบุญ คนแบบนี้ก็บาปไปแล้ว ๑๕% เหมือนกัน อาจารย์ชอบให้ทุนการศึกษา ช่วยคนที่ตกทุกข์ได้ยาก ทำบุญกับพระอาพาธ และที่สำคัญมากคือ ทำบุญด้วยการสร้างคน ตามที่หลวงพ่อก่านสอน บางครั้งเงินไม่มี ตัวแดงขึ้นมาถึงหลักแสน อาจารย์ก็จะสวดมนต์อธิษฐานจิตเคร่งครัดว่า “ขอให้ข้าพเจ้ามีปัจจัยสร้างทานบารมีต่อไป อย่าได้ขาดแคลน” อยู่ๆ เงินก็มาเอง (จากการทำงานตัวเป็นเกลียว) และเป็นเงินที่สะอาดโดยไม่ได้พอกเงินแต่อย่างใด อาจารย์ให้ความสำคัญกับการสร้างคนมาก ได้ทำประกันชีวิตไว้ยกผลประโยชน์ให้กับมูลนิธิวัดอัมพวัน เพื่อเป็นทุนในการสร้างคน ใครๆ ก็ว่าอาจารย์เพี้ยน มีแต่เขายกให้ลูก ก็เลยจะขออนุญาตเล่าประสบการณ์ที่พบจากประเทศอังกฤษในช่วงที่ไปเรียนมา ๑ เดือน ว่า

สามีภรรยาสูงอายุได้มอบทรัพย์มรดกให้กับองค์กรสาธารณกุศล (แพร่ภาพทางทีวี) คนสัมภาษณ์ถามว่าทำไมไม่ยกให้ลูกชาย ทั้งสองตอบว่าถ้ายกให้ลูก ลูกจะกลายเป็นคนชั่วเพราะทรัพย์สมบัติเหล่านี้เป็นเหตุ เขาจึงแบ่งให้พ่อแก่การดำรงชีวิตเท่านั้น อาจารย์ประทับใจมาก แล้วก็คิดว่าเขาทำถูกต้องแล้ว คนที่เลี้ยงลูกด้วยการปรนเปรอทางวัตถุแถมยังเก็บสะสมไว้ให้ใช้ในชาติหน้าอีกนั้น ไม่ฉลาดเลย คนอย่างอาจารย์จะไม่มีวันรวย เพราะอาจารย์ไม่ต้องการสะสม กลัวว่าทรัพย์สมบัติจะพาไปอบาย ฉะนั้นมีเท่าไรก็ช่วยสาธารณกุศล แต่อาจารย์ก็ต้องพิจารณาด้วยปัญญาด้วยว่าอันไหนเป็นบุญ อันไหนเป็นบาป นี่คือปรัชญาชีวิตของ สว. สัจจิตรา ค่ะ (สว.=สูงวัย)

๒๖... กายคตาสติ

ประวัติพระอสีติมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะด้วย ลำดับที่ ๒๔ คือ พระราหุลเถระ ท่านมีประวัติความเป็นมาดังนี้

๒๔. พระราหุลเถระ ท่านเป็นโอรสของเจ้าชายสิทธัตถะและพระนางพิมพาเทวี วันที่ท่านประสูติ เจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จออกมหาภิเนษกรมณ์ และได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณเป็นพระพุทธเจ้า หลังจากทรงแสวงหาพระโพธิญาณอยู่เป็นเวลา ๖ ปี ในพรรษาที่ ๒ แห่งการตรัสรู้ ได้เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ เพื่อโปรดพระพุทธบิดาและพระประยูรญาติ ได้ประทับที่นิโครธาราม ๗ วัน ในวันที่ ๗ ก่อนเสด็จกลับพระนครราชคฤห์ ได้นำพระโอรสไปด้วย โดยให้พระสารีบุตรเถระบรรพชาแก่ราหุลกุมารด้วยวิธีรับไตรสรณคมน์ สามเณรราหุลได้ชื่อว่าเป็นสามเณรรูปแรกในพระพุทธศาสนา ขณะนั้นท่านอายุ ๗ ปี ท่านเป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษา (สิกขุกาโม) มีความขยันหมั่นเพียรและอ่อนน้อมถ่อมตน ในพรรษาที่ ๑๔ แห่งการตรัสรู้ สามเณรราหุลอายุครบ ๒๐ และได้รับการอุปสมบท ณ วัดพระเชตุวันนครสาวัตถี หลังจากอุปสมบทแล้ว วันหนึ่งท่านได้ฟังธรรมชื่อ **จุฬารากุโลวาทสูต** จากพระพุทธเจ้า และได้พิจารณาไปตามกระแสแห่งพระธรรมเทศนาก็ได้สำเร็จพระอรหัต พระพุทธองค์ทรงยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางเป็นผู้ใคร่ต่อการศึกษา พระราหุลเถระมักกล่าวธรรมภาษิตว่า

สัตว์ทั้งหลายเป็นดังคนตาบอด เพราะไม่เห็นโทษในกาม ถูกข้ายคือ ตัณหาปกคลุมไว้ ถูกหลังคาคือตัณหาปกปิดไว้ ถูกมารผูกไว้ด้วยเครื่อง

ผูก คือความประมาท เหมือนปลาที่ติดอยู่ในลอบ เราก่อนกามนั้นขึ้น
ได้แล้ว ตัดเครื่องผูกของมารได้แล้ว ถอนต้นเหตุพร้อมทั้งรากขึ้นแล้ว เป็น
ผู้เยือกเย็น ดับแล้ว

พระราชหุลเถระเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระศาสนาองค์
หนึ่ง ครั้นดำรงอายุสังขารพอสมควรแก่อัตภาพแล้ว จึงดับขันธปรินิพพาน
อรรถกถาว่าท่านปรินิพพานในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ก่อนพุทธปรินิพพานและ
ก่อนการปรินิพพานของพระสารีบุตรเถระผู้เป็นอาจารย์

๒๕. พระเวตขทิวรณียเถระ ท่านเป็นบุตรของวงศ์นตพราหมณ์กับ
นางรูปสารี และเป็นน้องชายคนสุดท้ายของพระสารีบุตรเถระ เมื่อพี่ชาย
และพี่สาวออกบวชกันหมด มารดาของท่านโกรธเคืองพระสารีบุตรมากที่ออก
บวชในศาสนาอื่น แล้วมีหน้าซำยังพาน้องๆ ออกบวชด้วย นางไม่ต้องการ
ให้บุตรคนสุดท้ายออกบวช จึงได้จัดพิธีแต่งงานให้เมื่อบุตรอายุเพียงแปด
ขวบ ในวันแต่งงาน บรรดาคนเฒ่าคนแก่ได้มาอวยพรคู่บ่าวสาว มีคนหนึ่ง
อวยพรว่า ขอให้คู่บ่าวสาวอายุยืนถึงร้อยปี เจ้าบ่าวถามว่าถ้าอายุถึงร้อยปีจะ
เหมือนใคร คนอวยพรก็ชี้ไปที่หญิงชราคนหนึ่ง ซึ่งอายุ ๑๒๐ ปี มีอินทรี
เกาะงอม เจ้าบ่าวก็คิดว่าถ้าเจ้าสาวของตนอายุร้อยปีก็จะเกาะงอม หนึ่งหย่อน
ยานเหมือนหญิงชราผู้นั้น เกิดความเมื่อหน่ายขึ้นฉับพลัน จึงถือโอกาสหนี
ไปบวช ยังความคับแค้นใจให้แก่ผู้เป็นมารดายิ่งนัก แต่ด้วยอาณิสสงส์ที่นาง
มีบุตรธิดาเป็นพระอรหันต์ถึง ๗ องค์ นางจึงได้สำเร็จเป็นพระโสดาบันหลัง
จากพระสารีบุตรได้มาโปรดมารดาเพื่อแสดงกตัญญูกตเวทิตาก่อนที่ท่าน
จะปรินิพพาน

พระเวตบวชอยู่ในสำนักของภิกษุพวกอญูปา (อรัญวาสี) บำเพ็ญ
สมณธรรมอยู่ในป่าไม้ตะเคียน (จึงได้นามต่อท้ายว่า ขทิวรณียะ ซึ่งแปล
ว่า ป่าไม้ตะเคียน) ประมาทสามเดือนเศษก็ได้สำเร็จพระอรหันต์ ได้รับยกย่อง
เป็นเอตทัคคะในทางอญูปา

๒๖. พระลक्षणภูภักทียเถระ ท่านเป็นบุตรในตระกูลมั่งคั่งชาวเมือง
 สาวตถิ ได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดาที่พระเชตวัน มีความ
 เลื่อมใสจึงบวชในพระศาสนา ท่านมีรูปร่างเตี้ยค่อมจนบางคนเห็นชั้น
 วันหนึ่งมีหญิงคนหนึ่งนั่งรถผ่านมาเห็นท่าน รู้สึกขบขันจึงหัวเราะจนเห็นฟัน
 ท่านกำหนดฟันนั้นเป็นอารมณ์กรรมฐานก็ได้บรรลุนาคราโมผล ต่อมาท่าน
 ได้สำเร็จพระอรหัตในสำนักพระสารีบุตร แต่เพราะความที่มีรูปร่างเตี้ยค่อม
 ท่านมักถูกเข้าใจผิดว่าเป็นสามเณรบ้าง ถูกพระหนุ่มเณรน้อยล้อเลียนบ้าง
 ถูกเพื่อนพระคุณเคลือบ้าง แต่พระพุทธองค์กลับตรัสยกย่องว่าถึงท่านจะร่าง
 เล็ก ทว่ามีคุณธรรมอุทยานาภาพมาก ท่านได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทาง
 มีเสียงไพเราะ

พระลक्षणภูภักทียเถระเป็นผู้มีเสียงไพเราะเสนาะโสตยิ่งนัก ท่านมัก
 กล่าวธรรมภาษิตว่า

ภิกษุชื่อภักทียะถอนต้นหาพร้อมทั้งรากเหง้าได้แล้ว เจริญด้วยศีล
 สมาธิ ปัญญา อันเป็นโลกุตตระ เข้ามาอยู่ในป่าชื่ออัมพพากราม
 คนบางพวกกริ่งกริ่งด้วยเสียงตะโพน พิณ และบัณเฑาะว์ ส่วนเราเป็น
 ผู้ยินดีในพระศาสนา จึงเรีงรมย์อยู่ที่โคนไม้ ถ้าพระพุทธเจ้าจะทรง
 ประทานพรแก่เรา เราก็สามารถได้พรนั้น เราจะเลือกเอาพรว่า ขอให้
 ชาวโลกทั้งหมดเจริญกายคตาสติกันเถิด

กายคตาสติ คือระลึกไปในกาย มี ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง (เกสา
 โลมา นขา ทนฺตา ตโจ) เป็นต้น โดยความเป็นของปฏิกุศลเป็นอารมณ์
 อารมณ์ในที่นี้แตกต่างจากความหมายที่ใช้กันโดยทั่วไปในภาษาไทย
 กล่าวคือหมายถึงสิ่งที่จิตไปยึดเหนี่ยว จะเป็นทางตา ทางหู ทางจมูก ทาง
 ลิ้น ทางกาย หรือทางใจก็ตาม อารมณ์จึงหมายถึงอารมณ์ ๖ ซึ่งได้แก่ รูป
 เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ และ ธรรมารมณ์ ที่มากระทบหรือที่เรารับรู้
 ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

วิธีเจริญหรือวิธีปฏิบัติกายคตาสติคือ นั่งขัดสมาธิในที่เงียบสบายแล้ว
ให้นึกถึงอาการ ๓๒ ในร่างกายว่า

อัย โข เม กาโย กายของเรานี้แล
อุทฺธ ปาทตลา เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา
อโร เกสมตฺตกา เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป
ตจปฺรียนฺโต มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุตรอบ
ปุโร นานปฺปการสฺส อสุจิโน เต็มไปด้วยของไม่สะอาด มีประการ
ต่างๆ ดังนี้

อดฺธิ อิมสฺมึ กายเ ในร่างกายของเรานี้มี เกสา ผมทั้งหลาย
โลมา ขนทั้งหลาย นขา เล็บทั้งหลาย หนฺตา ฟันทั้งหลาย
ตฺโจ หน้ มฺลี เนื้อ นหารู เอ็นทั้งหลาย
อฏฺฐิ กระดูกทั้งหลาย อฏฺฐิมิณฺขฺ เยื่อในกระดูก วกฺกํ ม้าม
หทยํ หัวใจ ยกนํ ตับ กิโลมกํ พังผืด ปิหํ ไต
ปฺปฺปาสํ ปอด อนฺตํ ไล่ใหญ่ อนฺตฺคุณํ ไล่ย่อย
อุทฺธิยํ อาหารใหม่ กรีสํ อาหารเก่า ปิตฺตํ น้ำดี
เสมฺหํ น้ำเสลด ปุพฺพโ พุ น้ำเหลือง โลหิตํ น้ำเลือด
เสโท น้ำเหงื่อ เมโท น้ำมันข้น อสฺสุ น้ำตา
วสา น้ำมันเหลว เชโฟ น้ำลาย สิงฆาณิกา น้ำมูก
ลลิกา น้ำไขข้อ มฺตฺตํ น้ำมูตร
มตฺตเก มตฺตลฺลฺกํ เยื่อมันสมองในกะโหลกศีรษะ อิติ ดังนี้

เอวมยฺ เม กาโย กายของเราเป็นอย่างนี้ อุทฺธ ปาทตลา เบื้องบน
แต่พื้นเท้าขึ้นมา, อโร เกสมตฺตกา เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป,
ตจปฺรียนฺโต มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุตรอบ, ปุโร นานปฺปการสฺส อสุจิโน
เต็มไปด้วยของไม่สะอาด มีประการต่างๆ อย่างนี้แล

อานิสงส์ของการเจริญกายคตาสติมี ๑๐ ประการคือ
๑) อุดกัลั่นต่อความยินดีและไม่ยินดีได้ ไม่ถูกความยินดีและไม่ยินดี

ครอบงำ

๒) อุดกั้นต่อภัยและความหวาดกลัวได้ ไม่ถูกภัยและความหวาดกลัวครอบงำ

๓) อุดทน คือเป็นผู้มีปฏิตอดกั้นต่อความหนาว ความร้อน ความหิว ความกระหาย ต่อสัมผัสแห่งเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลาน ต่อทำนองคำพูดที่กล่าวร้าย ใส่ร้าย ต่อเวทนาประจำสรีระที่เกิดขึ้นแล้วอันเป็นทุกข์กล้าเจ็บแสบ ไม่ใช่ความรำคาญ ไม่เป็นที่ชอบใจ พอจะสังหารชีวิตได้

๔) เป็นผู้ได้มาน ๔ อันเกิดมีในมหัคคตจิต (จิตที่ไปสูง) เครื่องอยู่สบายในปัจจุบันตามความปรารถนา ไม่ยาก ไม่ลำบาก

๕) ย่อมแสดงฤทธิ์ได้เป็นอเนกประการ คือคนเดียวเป็นหลายคนก็ได้ หลายคนเป็นคนเดียวกันก็ได้ ปรากฏตัวหรือหายไปนอกฝา นอกกำแพง นอกภูเขาได้ ไม่ติดขัดเหมือนไปในที่ว่างก็ได้ ทำการผุดขึ้นและดำลงในแผ่นดินเหมือนในน้ำก็ได้ เดินบนน้ำไม่แตกเหมือนเดินบนแผ่นดินก็ได้ เหาะไปในอากาศโดยบัลลังก์เหมือนนกก็ได้ ลูบคลำพระจันทร์พระอาทิตย์ ซึ่งมีฤทธิ์มีอำนาจมากปานจะหนีด้วยฝ่ามือก็ได้ ใช้อำนาจทางกายไปจนถึงพรหมโลกก็ได้

๖) ย่อมฟังเสียงทั้งสอง คือเสียงทิพย์และเสียงมนุษย์ทั้งที่ไกลและที่ใกล้ได้ด้วยทิพยโสตธาตุอันบริสุทธิ์ล่องโสตของมนุษย์

๗) ย่อมกำหนดรู้ใจของสัตว์อื่นและบุคคลอื่นได้ด้วยใจ คือ จิตมีราคะก็รู้ว่าจิตมีราคะ หรือจิตปราศจากราคะก็รู้ว่าจิตปราศจากราคะ จิตมีโทสะก็รู้ว่าจิตมีโทสะ หรือจิตปราศจากโทสะก็รู้ว่าจิตปราศจากโทสะ จิตมีโมหะก็รู้ว่าจิตมีโมหะ หรือจิตปราศจากโมหะก็รู้ว่าจิตปราศจากโมหะ จิตหดหู่ก็รู้ว่าจิตหดหู่ จิตฟุ้งซ่านก็รู้ว่าจิตฟุ้งซ่าน จิตเป็นมหัคคตะก็รู้ว่าจิตเป็นมหัคคตะ จิตไม่เป็นมหัคคตะก็รู้ว่าจิตไม่เป็นมหัคคตะ จิตยังมีจิตอื่นยิ่งกว่าก็รู้ว่าจิตยังมีจิตอื่นยิ่งกว่า หรือจิตไม่มีจิตอื่นยิ่งกว่าก็รู้ว่าจิตไม่มีจิตใจอื่น

ยิ่งกว่า จิตตั้งมั่นก็รู้ว่าจิตตั้งมั่น หรือจิตไม่ตั้งมั่นก็รู้ว่าจิตไม่ตั้งมั่น จิตหลุด
พ้นแล้วก็รู้ว่าจิตหลุดพ้นแล้ว หรือจิตยังไม่หลุดพ้นก็รู้ว่าจิตยังไม่หลุดพ้น

๘) ย่อมระลึกถึงขั้นที่อยู่อาศัยในชาติก่อนได้เป็นอเนกประการ คือ
ระลึกได้ชาติหนึ่งบ้าง สองชาติบ้าง สามชาติบ้าง สี่ชาติบ้าง ห้าชาติบ้าง สิบ
ชาติบ้าง ยี่สิบชาติบ้าง สามสิบชาติบ้าง สี่สิบชาติบ้าง ห้าสิบชาติบ้าง ร้อย
ชาติบ้าง พันชาติบ้าง แสนชาติบ้าง หลายสังวัฏฏกัปบ้าง หลายวิวัฏฏกัป
บ้าง หลายสังวัฏฏวิวัฏฏกัปบ้าง ว่าในชาติโน้น เรามีชื่ออย่างนี้ มีโคตรอย่าง
นี้ มีผิวพรรณอย่างนี้ มีอาหารอย่างนี้ เสวยสุขและทุกข์อย่างนี้ มีกำหนด
อายุเท่านี้ เรานั้นเคลื่อนจากชาตินั้นแล้วบังเกิดในชาติโน้น แม้ในชาตินั้น
เราก็มีชื่ออย่างนี้ โคตรอย่างนี้ มีผิวพรรณอย่างนี้ เสวยสุขและทุกข์อย่าง
นี้ มีกำหนดอย่างนี้ เรานั้นเคลื่อนจากชาตินั้นแล้ว จึงเข้าถึงชาตินี้ ย่อม
ระลึกถึงขั้นที่อยู่อาศัยในชาติก่อนได้เป็นอเนกประการ พร้อมทั้งอาการ
พร้อมทั้งอุเทศ (ข้อที่ยกขึ้นแสดง) เช่นนี้

๙) ย่อมมองเห็นหมู่สัตว์กำลังจติ (ตาย) กำลังอุบัติ (เกิด) เลว
ประณีต มีผิวพรรณดี มีผิวพรรณทราม ได้ดี ตกยาก ด้วยทิพยจักขุอัน
บริสุทธิ์ล่วงจักขุของมนุษย์ ทราบชัดหมู่สัตว์ผู้เป็นไปตามกรรมได้ว่าสัตว์
ที่กำลังเป็นอยู่เหล่านี้ประกอบแล้วด้วยกายทุจริต วลีทุจริต มโนทุจริต ตีเตียน
พระอริยะ เป็นมิจฉาภิภูฏฐิ เชื่อมั่นกรรมด้วยอำนาจมิจฉาภิภูฏฐิ เมื่อตาย
ไปจึงได้เข้าถึงอบาย หุคติ วินิบาต นรก ส่วนสัตว์ผู้กำลังเป็นอยู่เหล่านี้
ประกอบแล้วด้วยกายสุจริต วลีสุจริต มโนสุจริต ไม่ตีเตียนพระอริยะ เป็น
สัมมาภิภูฏฐิ เชื่อมั่นกรรมด้วยอำนาจสัมมาภิภูฏฐิ เมื่อตายไปจึงเข้าถึงสุคติโลก
สวรรค์

๑๐) ย่อมเข้าถึงเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ อันหาอาสวะทั้งหลาย
มิได้เพราะอาสวะทั้งหลายสิ้นไป ทำให้แจ้งเพราะรู้อย่างด้วยตนเองในปัจจุบัน
อยู่

เพราะเหตุนี้แล ผู้มีปัญญาเห็นภัยในวัฏสงสารพึงเป็นผู้ไม่ประมาท

บำเพ็ญกายนคตาสตินีอันมีอานิสงส์เป็นอเนกดังกล่าวนั้นเทอญ (วิสุทธิมรรค
แปล ภาค ๒ ตอน ๑ ๒๕๒๘ : ๘๓)

๒๗. พระวักกलिเถระ ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์ ในพระนคร
สาวัตถี เรือนจบไตรเพทตามลัทธิพราหมณ์ วันหนึ่งได้เห็นพระศาสดา เกิด
ความหลงใหลในพระรูปพระโฉมของพระองค์ คิดว่าถ้าออกบวชก็จะได้เห็น
พระพุทธรองค์ทุกๆวัน จึงทูลขออุปสมบทในพระศาสนา บวชแล้วก็คอย
ติดตามดูพระองค์ตลอดเวลา ไม่เป็นอันบำเพ็ญสมณธรรม ไม่เป็นอันเจริญ
ภาวนา พระพุทธเจ้าทรงรอเวลาให้ญาณของท่านสุกอม และตรัสเตือนว่า
“ดูก่อนวักกलि การเพ่งมองดูกายอันเปื่อยเน่าของเราจักมีประโยชน์อันใด
ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา”

พระดำรัสที่ตรัสสอนพระวักกलिข้างต้นโดยเฉพาะ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้
นั้นเห็นเรา” ซึ่งในพระบาลีว่า **โย ธมมํ ปสฺสตี โส มํ ปสฺสตี** นี้ กลายเป็น
พระพุทธรูปสำคัญในการสอนไม่ให้หลงรูปที่งาม เพราะไม่ซึ้งก็ต้องเน่า
เปื่อยผุพังไป แต่ครั้งนั้นพระวักกलिก็ยังหาเชื่อฟังพระองค์ไม่

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงดำริว่าหากพระวักกलिไม่ได้รับความสังเวชใจ
ก็จะไม่สามารถบรรลุมรรคผลอันใด ต่อมาเมื่อใกล้วันเข้าพรรษา พระองค์
ได้เสด็จสู่กรุงราชคฤห์และในวันเข้าพรรษาพระองค์ตรัสประณามขับไล่
พระวักกलिออกไปจากสำนักด้วยพระวาจาว่า “วักกलि เธอจงหนีไปเสีย” เมื่อ
ถูกพระพุทธองค์ทรงตำหนิติเตียนเช่นนั้น ท่านเกิดความน้อยใจ คิดว่า
พระพุทธองค์จักไม่ทักทาย เกรงจิปราศรัยกับท่านอีกแล้ว ท่านก็ไม่สามารถ
จะอยู่ให้พระองค์เห็นได้ตลอดสามเดือน ก็เกิดความเสียใจคิดว่า “ประโยชน์
อันใดกับการมีชีวิตอยู่ ไปกระโดดเขาให้ตายดีกว่า” แล้วจึงไปสู่เขา
คิชฌกูฏเพื่อฆ่าตัวตาย พระพุทธองค์ทรงทราบด้วยพระญาณ ทรงปรากฏ
พระกายต่อหน้าพระวักกलि และตรัสสอนด้วยอุบายต่างๆ จนในที่สุดท่าน
ก็ได้สำเร็จพระอรหัต ท่านได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่า เป็นเอตทัคคะ

ในทางครุฑาวิมุตติ คือหลุดพ้นด้วยครุฑา

มีท่านผู้คงแก่เรียนสันนิษฐานว่าพระวัฏกลิเถระท่านเป็น“ตูด” เพราะหลงใหลในรูปร่างของพระพุทธรองค์มาก แต่อาจารย์สุจิตราคิดว่าถึงคนที่ไม่ได้เป็นตูด เมื่อเห็นพระพุทธรองค์ก็ยิ่งหลงใหล เพราะพระพุทธรองค์ทรงงามมาก เรียกว่าผู้ใดเห็นก็หลงใหลได้ปลื้ม ตอนอาจารย์เรียน ครูบาอาจารย์ก็จะสอนว่าสมัยพุทธกาลก็มีทั้งตูดและทอมมาวช บางที่มาวชเป็นภิกษุพออาการของสตรีเพศปรากฏ ก็ต้องถูกส่งไปอยู่สำนักภิกษุณี ช้างฝ่ายทอมก็เช่นกัน เมื่ออยู่ไปๆ อาการของบุรุษเพศปรากฏ ก็ต้องส่งไปอยู่สำนักภิกษุฟังแล้วก็หน้าเวียนศีรษะเหมือนกัน แต่ที่แน่ๆคือไม่ว่าจะเป็นตูดหรือทอมมาก่อน หากตั้งอกตั้งใจปฏิบัติจนบรรลุอรหัตผล โรคตูดโรคทอมก็จะหายไปเพราะอานิสส์แห่งการบรรลุอมตธรรม

อาจารย์เองก็มีลูกศิษย์เป็นตูด แต่ไม่ได้เป็นพระณะคะ เป็นคฤหัสถ์ อาจารย์ก็ไม่ทราบว่าเขาเป็น นึกว่าพูดเสียงหึ่งหึ่งเป็นธรรมชาติของเขา ถ้าเป็นตูดจะต้องเดินกำบิดไปบิดมา พระลูกศิษย์ก็เตือนกลายๆ ว่าระวังจะถูกลูกศิษย์คนอื่นเอาชื่อไปขาย อาจารย์ก็ไม่เชื่อ ตอนหลังเรื่องก็แดงขึ้นมา เขามาขอยืมเงินไปมากผิดปกติ แล้วก็เที่ยวไปยืมพระลูกศิษย์ของอาจารย์โดยเอาชื่ออาจารย์ไปอ้าง ทำยที่สุดอาจารย์ต้องไปตามใช้หนี้ (หมดไปหลายหมื่น) จนพระลูกศิษย์ต้องเปิดเผยความลับของเขาให้อาจารย์ฟังว่า เขานำเงินไปให้ผู้ชาย อาจารย์ก็สงสารเขามากเพราะเห็นว่าความรู้ทางพระพุทธศาสนาเขาดีมาก เก่งกว่าพระหลายๆ รูป ก็คิดว่าจะสนับสนุนส่งเสริมให้เขาได้เป็นอาจารย์สอนพระพุทธศาสนาแทนอาจารย์ต่อไปในอนาคต อุตุสำหังไปปรึกษาจิตแพทย์ จะให้ช่วยรักษาเพราะถ้าเขาหายจะเป็นประโยชน์กับพระศาสนา มาก อาจารย์มองแง่ดีอย่างเดียว บังเอิญคุณหมอบอกท่านเป็นนักปฏิบัติและมีความรู้ทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี ท่านบอกอาจารย์ว่า “กมฺมุนา วุตตตี โลโก - สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม” อาจารย์จะช่วยเขาได้ก็ต้องอย่าให้เงินเขายืมอีก โรคนี้เป็นโรคกรรม รักษาในทางแพทย์ไม่หาย เขาจะต้อง

ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานอย่างอุกฤษฏ์จึงจะแก้กรรมได้ ฟังแล้วอาจารย์ก็
 ลึนหัวเพราะเคยชวนเขาไปเข้ากรรมฐาน เขาก็บอกไม่ว่าง คนที่ไม่คิดจะช่วย
 ตัวเอง คนอื่นก็ช่วยไม่ได้ ต้องปล่อยไปตามกรรม แต่อาจารย์ก็เสียดาย
 ความรู้ของเขา คิดในแง่ดีว่า เขามีความรู้ด้านปริยัติดีอยู่แล้ว เพิ่มปฏิบัติ
 เข้าไปก็จักเป็นประโยชน์ต่อพระศาสนา อาจารย์ไม่เสียดายเงินแต่เสียดาย
 ความรู้ของเขา เมื่อมาเป็นแบบนี้ทำให้นึกถึงพระพุทธคุณข้อที่ ๓ ในพุทธคุณ
 ๔ ว่า **“วิชชาจรณสมบรูณ์”** - ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ”
 พระพุทธองค์ทรงล่ำลึงมาก คนที่มีแต่ความรู้ แต่ความประพฤติไม่
 สอดคล้องกับความรู้ก็เอาตัวไม่รอด ลูกศิษย์ที่เป็นคฤหัสถ์ก็บอกว่าอาจารย์
 ปล่อยเขาไปเถอะ เขาทำกับอาจารย์ขนาดนี้ คนดีๆเขาจะทำหรือ อาจารย์
 มาวิเคราะห์ดูก็ต้องยอมจำนน เขาจะต้องผิตศีลข้อกาเมมามาจากอดีตชาติ
 เตะกรรมจึงมาให้ผลทำให้เขาต้องมาหลงใหลในคนเพศเดียวกัน

เท่าที่อาจารย์เห็นมา ผู้ชายที่มีสามีนั้นจะถูกสามีรีดไถจนหมดเนื้อ
 หมดตัว ผู้หญิงหลายคนที่มีสามีไปมีผัวน้อยต้องทุกข์ใจมาก เพราะสามี
 ผลาญเงินทองจนแทบสิ้นเนื้อประดาตัว บางรายมีทรัพย์สินเป็นร้อยล้านก็ถูก
 ผัวน้อยของสามีผลาญจนแทบจะกลายเป็นขอทาน อาจารย์ก็ต้องปลอบใจ
 ว่า “คุณจะต้องมีเวรมีกรรมกับเขามา ก็ใช้ๆไปเสีย สวดมนต์แผ่เมตตาอุทิศ
 ส่วนกุศลให้เขาไป ขอให้หมดเวรหมดกรรมต่อกันเสียตั้งแต่ชาตินี้” น่าสลด
 ใจนะคะ

ลำดับต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ฉบับแรก “ครูรัตน์” เขียนมาดังนี้
 ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ผู้ซึ่งเป็นแสงสว่างนำทาง
 ขณะที่มืดมนที่สุดของชีวิต และลูกขอแนวทางดำเนินชีวิตและกำลังใจจาก
 ท่านอาจารย์เพื่อต่อสู้ชีวิต เพื่อบิดามารดา และบุตรทั้งสองคนด้วย

ลูกรับราชการครู แต่งงานกับสามีซึ่งทำงานอยู่กรุงเทพฯ บิดามารดา
 ของลูกเป็นชาวนา เรื่อยากจน ลูกเข้ากรุงเทพฯ เป็นคนรับใช้ที่บ้าน

รศ.ดร.ท่านหนึ่ง ท่านส่งลูกเรียนจนจบปริญญาตรีและแต่งงานสอบบรรจุได้ เลยมาดูแลบิดามารดาที่แก่ชรา ลูกมีลูกสาวลูกชายที่น่ารัก เป็นเด็กดีและเรียนเก่ง แต่แล้วครอบครัวก็ล่มสลายเมื่อสามีของลูกไปมีผู้หญิงอื่น ทั้งๆ ที่ลูกเป็นข้าราชการที่ดี ดูแลบุตรและบิดามารดา รักษาศีลมาตลอด ตอนนั้นลูกมีตมกับการเปลี่ยนแปลงชีวิตจนอยากตายให้จบสิ้นไป แต่ลูกสงสารพ่อแม่และลูกทั้งสองเหลือเกิน อ่านเจอคำสอนของอาจารย์ในกุกุสตรีนฉบับเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ บอกว่า “อดีตอย่าเอามารื้อฟื้น เรื่องของคนอื่นอย่าเก็บมาคิด กิจที่ชอบ ทำให้สำเร็จ” อาจารย์คะ ทุกข์ทั้งหลายทั้งมวลที่หนักอึ้ง ลูกอ่านแล้วคิดไตร่ตรองแล้วรู้สึกเบาสบายเหมือนเกิดใหม่ ลูกขอกำลังใจ ด้วยบุญบารมีของท่านอาจารย์โปรดเมตตา ลูกแนะแนวทางเพื่อชีวิตที่เข้มแข็งด้วย ลูกขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ล่วงหน้า ลูกเป็นสมาชิกกุกุสตรีนมา ๖ ปีแล้ว ติดตามงานของท่านอาจารย์ ไปหาซื้อหนังสือ “สัตว์โลกฯ” ก็ไม่ได้ “รู้อย่างนี้เป็นคนดีฯ” ก็ยังไม่ได้

กรุณาตอบลูกเป็นการส่วนตัวที่โรงเรียนด้วย พร้อมกันนี้ลูกส่งของติดแสตมป์มาแล้ว ลูกขอขอบคุณล่วงหน้า

ลูก ‘ครุรัตน์’ ที่รัก หนูคงจะกำลังทุกข์มากจนตั้งสติไม่ทัน อย่าทุกข์เลยคะ หนูมีบุญมาก เพียงอ่านคำสอนที่เมื่อนำของพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญมาเขียน ลูกก็เบาสบายเหมือนเกิดใหม่ แต่ทำไมยังพวกพาความทุกข์เข้ามาถึงพ.ศ. ๒๕๔๙ ไม่เข้าใจเลยนะเนี่ย เอาละ แม่เห็นใจ เรื่องอย่างนี้ใครไม่เคยประสบก็จะไม่รู้ว่ามีหนทางหนทางหาสาคู่ไหน

การฆ่าตัวตายนอกจากแก้ปัญหาไม่ได้แล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาที่จะทำให้ลูกทุกข์ยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ร้อยเท่าพันเท่า ทำไมจะเอาชีวิตอันมีค่าของเราไปแขวนไว้กับผู้ชายทุศีลคนนั้น ตัดเขาออกไปจากชีวิตเลยคะ เขากับเราศีลไม่เสมอกัน ปัญญาไม่เสมอกัน อยู่ด้วยกันไม่ได้ ปล่อยเขาไป ให้เขาไปอยู่กับคนที่ศีลและปัญญาเสมอกัน แต่แม้ว่าสามีมีผู้หญิงอื่นก็ยังดีกว่ามีชายอื่นนะคะ แม่ส่งหนังสือมาให้แล้วคะ

๒๗... ห้ามภิกษุดื่มสุรา

ต่อไปจะได้กล่าวถึงชีวประวัติพระอสีติมหาสาวกลำดับที่ ๕๔ และเป็นเอตทัคคะลำดับที่ ๒๘ ดังนี้

๒๘. พระวังคีสเถระ ท่านเป็นบุตรพราหมณ์ในเมืองสาวัตถี ได้ศึกษาไตรเพทจนมีความชำนาญเป็นที่พอใจของอาจารย์ จึงได้เรียนมนตร์ (นิยามมหายานออกเสียงว่า มั่นตระ) ชื่อ ฉวสีสมนตร์ เป็นมนตร์ที่ใช้สำหรับพิสูจน์ศีระษะซากศพ เอานิ้วเคาะหัวศพก็ทราบว่ามีคนไปเกิดเป็นอะไรที่ไหน ท่านมีความชำนาญในมนตร์นี้มาก พวกพราหมณ์จึงพาท่านท่องเที่ยวไปแสดงมนตร์ตามเมืองต่างๆ เพื่อหารายได้เลี้ยงชีวิต

วันหนึ่งพวกพราหมณ์เห็นประชาชนทั้งหลายต่างพากันไปพระเชตวัน ในมือถือดอกไม้และของหอมเพื่อบูชาองค์พระศาสดา จึงเข้าไปสอบถามแล้วกล่าวว่า “พวกท่านจะไปทำไมกัน ไม่มีผู้ใดในโลกจะวิเศษกว่าวังคีสะอีกแล้ว” ต่างฝ่ายต่างถกเถียงกัน เมื่อตกลงกันไม่ได้จึงพากันไปยังพระเชตวันมหาวิหาร พระศาสดาทรงทราบว่าท่านมาเฝ้า จึงมีพระประสงค์จะทดลองมนตร์ของท่าน จึงโปรดให้นำกะโหลกศีระษะของคนที่ตายแล้วมา ๕ กะโหลกมาวางเรียงกัน แล้วถามท่านว่า

“เธอรู้ที่เกิดของพวกเขาหรือไม่”

“ข้าพระองค์สามารถรู้ได้ทั้งหมดพระเจ้าข้า” ท่านตอบ พระพุทธองค์ตรัสถามตามลำดับ ซึ่งท่านก็ตอบได้ถูกต้องว่า กะโหลกที่ ๑ ไปเกิดในนรก กะโหลกที่ ๒ เกิดในกำเนิดตริภจจาน (คือเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน)

กะโหลกที่ ๓ เกิดเป็นมนุษย์ กะโหลกที่ ๔ เกิดเป็นเทวดา ครั้นถึงกะโหลกที่ ๕ ซึ่งเป็นกะโหลกของพระอรหันตชินาสพ ท่านไม่สามารถตอบได้ว่าไปเกิดที่ใด (เพราะพระอรหันต์เป็นผู้สิ้นกิเลสแล้ว จึงไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีก) พระพุทธรองค์ตรัสถามว่า “เธอไม่รู้หรือ”

“ข้าพระองค์ไม่ทราบพระเจ้าข้า” ท่านตอบ พระพุทธรองค์ตรัสว่า พระองค์สามารถรู้ได้ ท่านกราบทูลถามว่า “พระองค์สามารถรู้ได้ด้วยอะไรพระเจ้าข้า”

“ด้วยกำลังพุทธรมณต์” ท่านจึงกราบทูลขอเรียนมนต์กับพระพุทธรเจ้า “คนที่ไม่ได้บวชเราไม่สามารถให้เรียนได้” พระพุทธรองค์ทรงตั้งเงื่อนไข ท่านคิดว่า “หากเราได้เรียนมนต์นี้จักเป็นใหญ่ในชมพูทวีป” ดังนี้แล้วจึงบอกลาพรหมณ์ที่เป็นพรรคพวกของท่านและกราบทูลขอบรรพชาอุปสมบทพระบรมศาสดาทรงประทานกายคตาสติกรรมฐานเป็นอารมณ์ ท่านสาธยายมนต์นั้นไม่นาน ก็ได้สำเร็จพระอรหันต์ ท่านได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในทางมีปฏิภาณ

หมายเหตุ มนตร์ เป็นภาษาสันสกฤต หมายถึง คำเสกเป่าที่ถือว่าศักดิ์สิทธิ์ เช่น ร่ายมนตร์ เวทมนตร์ ส่วน มนต์ เป็นภาษาบาลี หมายถึง คำสำหรับสวดเพื่อเป็นสิริมงคล เช่น สวดมนต์ พุทธรมณต์

๒๙. พระศาสดาเถระ ท่านเกิดในตระกูลพรหมณ์แห่งเมืองสāvastī เรียนจบศิลปวิทยาตามลัทธิพรหมณ์ ได้ฟังธรรมจากพระศาสดา เกิดความเลื่อมใสจึงขอบวช บวชได้ไม่นานก็บรรลุสมบัตติ ๘ (รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔) ครั้งหนึ่งท่านติดตามพระบรมศาสดาไปประกาศพระศาสนาในชนบทต่างๆ จนลี้ถึงลัทธิทวติคาม เมืองโกสัมพี แคว้นวังสะ ชาวบ้านได้อาราธนาให้ท่านไปช่วยปราบพญานาค ชื่อ อัมพตติภูฐะ ซึ่งมีฤทธิ์ดุร้าย ท่านปราบพญานาคจนสิ้นฤทธิ์ พวกชาวบ้านถามว่า “พระผู้เป็นเจ้าชอบใจอะไรพวกข้าพเจ้าจะหามาถวาย” พวกภิกษุจึงพิศศรัยก็กล่าวแข่งขันว่า “ชอบสุรา

อ่อนๆ มีสีแดงเหมือนทำนบกพิราบ” เมื่อท่านออกบิณฑบาต ชาวบ้านจึงพากันจัดหาสุราสีแดงมาถวายแต่ท่าน ท่านดื่มสุราที่เขาถวายจนหมด ด้วยฤทธิ์แห่งความเมาทำให้ท่านหมดสติล้มลงข้างกองขยะใกล้ประตูเมือง พระพุทธองค์เสด็จผ่านมาพบเข้า จึงทรงรับสั่งให้ภิกษุช่วยกันหามกลับวัด แล้วทรงยกเรื่องของท่านเป็นปฐมเหตุในการบัญญัติสิกขาบทห้ามภิกษุดื่มสุรา ผู้ใดละเมิดต้องอาบัติปาจิตตีย์

วันรุ่งขึ้นเมื่อท่านสร้างเมาแล้ว ได้ฟังเรื่องราวของท่านจากเพื่อนภิกษุก็เกิดความสลดใจในพฤติกรรมของตนเอง จึงทูลขอขมาให้พระพุทธเจ้ายกโทษให้ แต่นั่นมาท่านก็ไม่ตั้งอยู่ในความประมาท และไม่ติดในฉานอภิญญา ตั้งใจเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ไม่นานนักก็ได้สำเร็จพระอรหัต ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางเตโชธาตุสมาบัติ

๓๐. พระสารีบุตรเถระ เดิมชื่ออุปติสสะ ท่านเป็นบุตรวังคันตพราหมณ์มารดาชื่อนางสารี หรือ รูปสารี เกิดที่หมู่บ้านนลกะ (ปัจจุบันเรียก นาลันทา) ไม่ไกลจากเมืองราชคฤห์ ท่านมีน้องชาย ๓ คนชื่อ จุนทะ อุปเสนะ และเรวตะ มีน้องสาว ๓ คนชื่อจาลา อุปจาลา ลีสุปจาลา ซึ่งต่อมาได้บวชในพระธรรมวินัยและสำเร็จพระอรหัตทั้งหมด ท่านได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางมีปัญญามาก พระพุทธเจ้าทรงตั้งท่านไว้ในตำแหน่งอัครสาวกเบื้องขวาคู่กับพระมหาโมคคัลลานเถระซึ่งเป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย

พระสารีบุตรเถระมีคุณธรรมและจริยาวัตรที่เป็นแบบอย่างหลายประการ เช่น เป็นผู้มีความกตัญญูสูง ดังได้แสดงออกเกี่ยวกับพระอัสสชิเถระคือ นอนหันศีรษะไปทางที่พระอัสสชิเถระพำนักอยู่ ท่านกตัญญูต่อราชพราหมณ์ที่ได้ถวายบิณฑบาตท่านหนึ่งทำพีและรับเป็นอุปัชฌาย์แก่ราชะ ท่านสมบรูณ์ด้วยขันติธรรมต่อคำว่ากล่าว ยอมรับคำแนะนำแม่ของสามเณร ๗ ขวบ ท่านเป็นผู้เอาใจใส่อนุเคราะห์เด็ก เช่น พาเด็กยากไร้มาบรรพชา และเอาใจใส่คอยดูแลภิกษุอาพาธ เป็นต้น

เมื่อจวนปรีณิพพาน ท่านเดินทางไปโปรดมารดาของท่านซึ่งยังเป็น
มิจฉาทิฎฐิ ให้มารดาได้สำเร็จโสดาปัตติผลเป็นพระโสดาบัน แล้วจึง
ปรีณิพพานที่บ้านเกิดด้วยโรคปากชันทิกภาพาธ ในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ก่อน
พุทธปรีณิพพาน ๖ เดือน หลังจากปลงศพแล้ว พระจุนท์เถระน้องชายของ
ท่านนำอัฐิธาตุไปถวายพระบรมศาสดา พระพุทธองค์รับสั่งให้ก่อสถูปบรรจุ
อัฐิธาตุของท่านไว้ ณ พระเชตุวัน เมืองสาวัตถี

๓๑. พระสีวลีเถระ ท่านเป็นโอรสของพระนางสุปปวาสา ซึ่งเป็น
พระราชธิดาของพระเจ้ากรุงโกลิยะ นับตั้งแต่ท่านมาปฏิสนธิในครรภ์ เกิด
ลาภสักการะแก่พระมารดาเป็นอันมาก ตามตำนานว่าอยู่ในครรภ์มารดานาน
ถึง ๗ ปี พระมารดาเจ็บพระครรภ์ถึง ๗ วัน ได้รับทุกข์ทรมานอย่างแรงกล้า
จึงขอร้องให้พระสวามีไปกราบทูลพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ประทานพร
แต่พระนางสุปปวาสาให้พระนางมีความสุข ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ประสูติ
พระโอรสผู้ทำโรคมิได้

ด้วยพระพุทธานุภาพ พระนางได้ประสูติพระโอรสโดยง่าย ครั้น
ประสูติแล้วก็ทำกิจการต่างๆ ได้ทันที ต่อมาท่านบวชในสำนักของ
พระสารีบุตรเถระ ในวันที่บวชท่านได้สำเร็จพระอรหัตตผลทันทีที่ปลงผมเสร็จ
ท่านเป็นผู้สมบุรณด้วยปัจจัยลาภและให้ลาภเกิดแก่ภิกษุสงฆ์เป็นอันมาก
ได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทางมีลาภมาก

ท่านผู้อ่านอาจสงสัยว่าทำไมภิกษุสงฆ์จึงอยากได้ลาภ อาจนึกภาพ
ไปถึงพระในยุคนปัจจุบันที่อยู่กุฏิหฺรหฺรหฺร มีรถเบนซ์นั่ง มีเครื่องปรับอากาศ
 ฯลฯ ไม่ใช่ณะคะ เพราะพระพุทธองค์ไม่ทรงอนุญาตให้ภิกษุสงฆ์อยู่อย่าง
ฟุ่มเฟือยอย่างนั้น ชีวิตของนักบวชค่อนข้างแร้นแค้น อาหารไม่ค่อยพอฉัน
พระสีวลีเถระท่านเป็นผู้สมบุรณด้วยลาภ หมายถึง ประชาชนนำอาหาร (คือ
บิณฑบาต) มาถวายท่าน ไม่ขาดแคลนเรื่องอาหาร ภิกษุสงฆ์ทั้งหลายก็พลอย
ได้ฉันอิ่มท้องไปด้วย ท่านไม่ได้นั่งรถเบนซ์หรืออยู่กุฏิติดแอร์แน่นอนคะ

เนื่องจากมีจิตหมายรอตบอยู่เป็นจำนวนมาก จึงขออนุญาตตอบ

จดหมายค่ะ

ฉบับแรก คุณณปภา เขียนมาดังนี้

หนูติดตามงานเขียนของอาจารย์จากหนังสือกุลสตรีมานาน ๓ ปีแล้ว ค่ะ อ่านแล้วชอบซึ่งมาก ทำให้เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมและอยากจะนั่งวิปัสสนากรรมฐาน แต่ยังไม่มีโอกาส ตอนนี้อายุ ๒๔ ยังโสด อาชีพค้าขาย หนูมีเรื่องที่จะให้อาจารย์ช่วยตอบปัญหาดังนี้ค่ะ

๑. หนูอยากนั่งวิปัสสนากรรมฐาน อาจารย์ช่วยแนะนำสถานที่ที่ใกล้บ้านหนูหน่อยนะคะ เพราะที่บ้านไม่ให้ไปไกลๆ (หนูอยู่กับย่าและอา กับพ่อ ซึ่งมีอาการทางโรคประสาทค่ะ ที่บ้านไม่ค่อยมีความสุขมีแต่ปัญหาตลอด) จะทำอย่างไรดีถึงจะให้ปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ดีขึ้นมาได้

แถวบ้านคุณณปภา อาจารย์ดูแล้วว่าไม่มีที่วัดไหนจัดให้มีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน อีกประการหนึ่งที่บ้านยังมีปัญหาอยู่ คงไม่สะดวกที่จะปฏิบัติ สวดมนต์ไปก่อนดีกว่านะคะ คุณเสาวคนธ์ เลขาศาอาจารย์จะส่งหนังสือสวดมนต์ไปให้ เมื่อได้รับหนังสือแล้วก็เริ่มสวดมนต์ บทถวายพรพระ (พาหุง) หรือชื่อเป็นทางการว่า พุทธชัยมงคลอัญญุทธคาถา หน้า ๑๐๓-๑๐๕ แล้วแผ่เมตตา และอุทิศส่วนกุศล (๑๐๖-๑๐๗) สวดทุกวัน จิตจะค่อยๆ สงบลง ไม่คิดมาก เมื่อจิตสงบ สมาธิก็เกิด สมาธิเกิดปัญญาก็จะเกิด เมื่อปัญญาเกิดจะสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง อีกบทหนึ่งที่แนะนำเพราะคนที่มีทุกข์มากๆ สวดบทนี้แล้วทุกข์ลดน้อยลงก็มี ทุกข์หายไปเลยก็มี คือ บทเมตตาพรหเมวิหารภาวนา ที่หลวงพ่อบ้านเรียกว่า มหาเมตตาใหญ่ (หน้า ๘๗-๙๘)

๒. การสวดมนต์ให้ว่พระที่ถูกต้อง ทำอย่างไรคะ แล้วจะต้องมีการกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลด้วยหรือเปล่านั้น

เริ่มตั้งแต่บูชาพระรัตนตรัย จนถึงสังฆัง นะมามิ ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์ (หนังสือหน้า ๑-๒) แล้วต่อข้อ ๑ คือ หน้า ๑๐๓-๑๐๕ ส่วน

กรวดน้ำก็คือการอุทิศส่วนกุศลซึ่งไม่ต้องมีน้ำก็ได้ (หน้า ๑๐๖- ๑๐๗) ก่อนกรวดน้ำให้แผ่เมตตาก่อน (ตั้งแต่ อดัง สุขิตโต โหมิ ไปจนถึง สุขี อุตตานัง ปริหารันตุ ควรแปลด้วย)

๓. พ่อกับแม่ของหนูท่านเล็กกันค่ะ ทำให้หนูคิดว่า พ่อแม่ไม่ดีมาตลอด หนูจะบาปไหมคะ แต่ในขณะนี้หนูรู้สึกสำนึกผิดแล้วค่ะ และไม่ทราบว่าจะมีวิธีขอโทษพ่อกับแม่อย่างไรดีค่ะ (ปัจจุบันหนูไม่มีโอกาสเจอแม่เลย ค่ะ ไม่ทราบแม่กระซังที่อยู่)

ท่านผู้ใดเป็นคุณแม่ของคุณณปภา กรุณาติดต่อกับลูกด้วยนะคะ ลูกจะขอขมาค่ะ

การคิดไม่ดีกับพ่อแม่บาปค่ะ บาปมากเสียด้วย การคิดไม่ดีกับคนอื่นก็บาป แต่ยังไม่บาปเท่ากับคิดไม่ดีต่อพ่อแม่ อาจารย์ดีใจที่คุณสำนึกผิดได้วิธีแก้หาพวงมาลัยดอกมะลิใส่พานพร้อมธูปเทียนมากกราบแก้ขอขมาคุณพ่อก่อน แล้วดูแลท่านให้ดี คุณมีโอกาสนี้จะได้ตอบแทนพระคุณที่ท่านให้ชีวิตกับคุณ ส่วนคุณแม่หากติดต่อกไม่ได้ก็สวดมนต์ตามข้อ ๒ และอุทิศส่วนกุศล (หน้า ๑๐๗ อิทัง เม มาตาปิตูนัง โหตุ...) ก่อนอุทิศส่วนกุศลให้แผ่เมตตา (สัพเพ สัตตา หน้า ๑๐๖ ก่อนสัพเพ สัตตา ให้อธิษฐานจิตขอขมาคุณแม่ที่ได้คิดไม่ดีต่อท่าน ขอให้ท่านอโหสิกรรมให้ จากนั้นจึงแผ่เมตตา) การแผ่เมตตาต้องแผ่ให้ตัวเองก่อน เมื่อแผ่เมตตาให้ตัวเองเสร็จจึงขออโหสิกรรม แล้วแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ (ที่ขึ้นต้นด้วย สัพเพ สัตตา)

๔. ชีวิตของมนุษย์เราจะถูกกำหนดด้วยดวงหรือโชคชะตาจริงหรือเปล่าคะ

ตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชีวิตมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลายถูกกำหนดด้วยกรรมค่ะ กรรมคือการกระทำที่เกิดจากเจตนา ฉะนั้นผู้ที่กำหนดชีวิตของเราก็คือตัวเราเอง มิใช่เทวดาฟ้าดินหรือพระอินทร์พระพรหมที่โหนมากำหนดให้ พระเดชพระคุณหลวงพ่อกำนอนว่าไม่ใช่ดวงจะทำให้เราดี เราต้องทำดีให้กับดวงถึงจะดวง ซึ่งก็ตรงกับคำสอน

ในพระพุทธศาสนาว่า **ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว** สรุปว่าถ้าใครอยากดวงดีก็ต้องทำดี ถ้าทำชั่วดวงจะดีไปได้อย่างไร อย่าไปเชื่ออย่างงมงายไร้สาระว่า หมอเขมรจะสามารถทำดวงของเราให้ดีขึ้นได้ เพราะตราบโคที่ซึ่งทำชั่วอยู่ ดวงจะดีไม่ได้แน่นอน เป็นชาวพุทธต้องมีศรัทธา ๔ ประการได้แก่กัมมัสัทธิ-เชื่อกรรม วิปากัสัทธิ-เชื่อผลของกรรม กัมมัสสกตาสัทธิ-เชื่อว่าเรามีกรรมเป็นของของตน และตถาคตโพธิสัทธิ-เชื่อมั่นในพระปัญญาตรัสรู้ของพระตถาคต ไปเชื่อหมอเขมรมีแต่เจ๊งกับเจ๊ง เชื่อพระตถาคตดีที่สุดคะ

ฉบับที่ ๒ เขียน (พิมพ์) มาจากชายหนุ่มซึ่งอาจารย์เคยกรีนไว้แล้ว
ในฉบับที่ ๘๕๐ อ่านเลยนะคะ

ผมกราบขอรบกวนเวลาอาจารย์ ผมมีปัญหาที่ไม่ทราบว่าจะปรึกษาใครดี (เพราะไม่ว่าปรึกษาใครความทุกข์ของผมก็ไม่เบาบางลงเลย สุดท้ายต้องพึ่งตนเองดังที่พระพุทธเจ้าตรัสสอน แต่ก็อดไม่ได้ที่จะขอพึ่งบารมีอาจารย์) ไม่นานมานี้ผมได้อ่านหนังสือ ศาสาธรรมโอสธ เลยอดไม่ได้ที่จะเป็นคนหนึ่งที่เขียนมา

อาจารย์ครับ ปัญหาของผมอาจารย์อ่านแล้วอย่าหัวเราะว่าเป็นเรื่องไร้สาระแบบเด็กๆ นะครับ ปัญหานี้ยังความทรมานแก่ชีวิตผม จะเรียกว่าที่สุดในชีวิตเลยก็ได้ คือ ผมถูกแฟนบอกเลิกครับ

ผมอายุ ๓๐ ปี คบกับแฟนมา ๑๐ ปี และคิดว่าจะแต่งงานกันหลังจากที่ผมเรียนจบปริญญาโท แต่ก็เหมือนชะตากรรม เมื่อสองปีที่แล้วเราต้องห่างกันด้วยความจำเป็น ผมต้องไปเรียนต่อปริญญาโทที่ประเทศอังกฤษ ส่วนเธอเป็นแอร์โฮสเตสต้องไปประจำที่ประเทศดูไบ แต่ผมก็ยังมั่นใจว่ารักแท้ต้องไม่แพ้ระยะทาง ชีวิตที่ประเทศอังกฤษของผมค่อนข้างเครียดเพราะภาษาผมค่อนข้างอ่อน ทำให้ต้องทำการบ้านหนักกว่าเพื่อนๆ มหาวิทยาลัยที่ผมเรียนเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ของอังกฤษ มาตรฐานค่อนข้างสูง มีนักศึกษาอายุกรี่ไทร์ทุกปี ผมตั้งใจสุดๆ ที่จะเรียนให้จบ ด้วย

เหตุนี้ผมกับเธอเริ่มห่างกันเพราะผมมัวคร่ำเคร่งกับการเรียน และไม่ค่อยโทร.หาเธอ ค่าโทรศัพท์ระหว่างประเทศก็แพงมาก จึงเกิดปัญหา

ขออนุญาตเล่าย้อนหลัง ผมกับเธอพบกันตั้งแต่อยู่มหาวิทยาลัย (เธอเป็นรุ่นน้องคณะเดียวกับอาจารย์ศรีป ส่วนผมก็อยู่คณะใกล้เคียง) ความรักของเราดำเนินมาเรื่อยๆ มีทุกซ์ สุข เข้าใจ ทะเลาะกันบ้างตามประสา ผมงอนบ้าง เธองอนบ้าง หลังจากที่เรียนจบในปี ๒๕๔๓ ผมเข้าทำงานเป็น Creative ที่บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์แห่งหนึ่ง ผมสนุกสนานกับงานทำงานแบบไม่ลืมหูลืมตาทุกวัน บางครั้งต้องนอนค้างที่ Office ผมยอมรับว่าผมกลายเป็นคนหลงโลก ผมหลงโลกจริงๆ งานสนุกท้าทาย ต้องคิดสร้างสรรค์เรื่องใหม่ๆ ตลอดเวลา นี่เองทำให้ผมเพิกเฉยต่อความสัมพันธ์ของเรา ผมเริ่มละทิ้งรายละเอียดในความรักลง บ่อยครั้งเธอโทร.มาต่อว่าผมก็หงุดหงิดเพราะทำงานอยู่ ด้วยเหตุนี้ทำให้เราทะเลาะกันจนเลิกกันไป ผมยอมรับว่าผมเลวและหลงโลก ลืมทุกสิ่งทุกอย่าง แม้แต่พ่อแม่ซึ่งอยู่บ้านเดียวกันแต่แทบไม่ได้เจอกันเลย หลังจากเลิกกันไปผมยังหลงโลกต่อไปอีกเกือบปี (มีแต่เรื่องงานนะครับ ไม่เกี่ยวกับการนอกใจเลย) จนวันหนึ่งผมก็คิดขึ้นมาได้ว่า ถ้ายังใช้ชีวิตแบบนี้ต่อไป ผมคงจะสร้างครอบครัวที่อบอุ่นไม่ได้แน่ มีลูกคงติดยา ภรรยาคงมีชู้ พ่อแม่ก็คงไม่ได้ดูแลจนท่านสิ้นลม (พี่คนหนึ่งทำงานด้วยกันแล้วว่า วันเผาพ่อ เขายังไม่ได้ไปเพราะต้องทำงาน ฟังแล้วหดหู่มาก) ผมมาคิดว่าลูกคนหนึ่งถ้ามีโอกาสแค่ได้เผาพ่อแม่เนี่ยเสียชาติเกิดมากๆ ผมจึงตัดสินใจลาออกทั้งที่บริษัทกำลังจะเลื่อนให้ผมเป็น Producer ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ใหญ่มาก ทั้งที่ผมทำงานได้เพียงปีครึ่ง

ผมคิดแล้วว่าชีวิตหนึ่งทีคุ้มค่า คือการมีชีวิตที่เป็นชีวิตจริงๆ ไม่ใช่มีหน้าที่ใหญ่โตแต่หลังบ้านกลวงไม่มีอะไรเป็นหลักยึด ผมอยากมีชีวิตที่ธรรมดา มีเวลาแน่นอน สามารถใช้เวลาแก่ครอบครัวและคนใกล้ชิดได้อย่างเต็มที่ ผมลาออกโดยตั้งใจว่าจะไปเรียนต่อปริญญาโทแล้วกลับมาเริ่มต้น

ชีวิตแบบที่สามารถสร้างครอบครัวได้อย่างแข็งแรง มีเวลาให้กับคนที่สำคัญกับชีวิตเราจริงๆ ระหว่างเตรียมตัวเรียนต่อ ผมก็มีโอกาสขอคืนดีกับเธออีกครั้ง เธอก็ให้โอกาสผม (เธอเป็นคนดีจริงๆ ครับอาจารย์ แต่คนดีก็มีขอบเขตความอดทน) ผมเล่าต่อนะครับ

เรากลับมาคบกัน ก็เหมือนเดิม มีดี มีไม่ดี รักกัน ทะเลาะกัน ไปๆ มาๆ ก็เป็นเรื่องขึ้นมา ตอนนั้นผมก็เครียดเรื่องจะไปเรียนต่อ จะเรียนดีไม่เรียนดี ภาษาก็สอบไม่ผ่าน ท้อ ว้าวุ่นมาก จึงไปปรึกษาอาจารย์ท่านหนึ่ง ท่านแนะนำให้ผมบวชเพื่อสงบจิตใจ ให้มีสติมากกว่านี้ ผมจึงตัดสินใจบวช ๑ พรรษา ที่วัดหินหมากเป้ง จังหวัดหนองคาย (ระหว่างบวชเจอเหตุการณ์แปลกๆ เช่น มดเหวตา ทำให้ผมได้แรงบันดาลใจเดินจงกรมทุกวัน ไร่ผมจะเล่าในโอกาสต่อไป) หลังจากลาสิกขา ผมคิดเรื่องชีวิตหนึ่งขึ้นกว่าเดิม ผมเดินหน้าเรื่องเรียนต่อจนสามารถไปเรียนได้ในปี ๒๕๔๖ อย่างที่อาจารย์ว่าจริงๆ พอสติมา ปัญญาเกิด เรากลับมาเดินร่วมทางกันอีกครั้ง ทุกอย่างกำลังดีขึ้น ผมปรับปรุงตัวมากขึ้น จนวันที่เราต้องจากกันเพื่อไปทำหน้าที่ของตน ซึ่งผมก็ไม่คิดว่าสิ่งนี้จะนำมาซึ่งเหตุการณ์ที่ทำให้ผมต้องเขียนจดหมายมารบกวอนอาจารย์

หลังจากที่ต่างคนต้องไปอยู่คนละประเทศ แรกๆยังคิดถึงกันแม้ว่าไม่ค่อยได้ติดต่อกัน แต่ก็มั่นใจในความนานของความรักที่เรามีให้กัน จึงใช้วิธีเขียนจดหมายบ้างเป็นครั้งคราว จากจุดนี้เองทำให้การสื่อสารระหว่างเราขาดตกบกพร่อง บวกกับการที่เราต้องไปอยู่ในที่แปลกถิ่นไกลจากบ้านเกิดเมืองนอน ไกลพ่อไกลแม่ เจอคนแปลกหน้าและหน้าแปลก อีกทั้งต้องเผชิญกับความเครียดที่ไม่เคยเจอ หนักที่สุดก็คือการเรียน ส่วนเธอเครียดกับงานที่ต้องบินเปลี่ยนที่เปลี่ยนอากาศบ่อยๆ จนทำให้ระบบในร่างกายเธอรวน ซึ่งส่งผลให้เธอมีอาการมึนแปรปรวนอยู่บ่อยๆ ทำให้เราทั้งสองตกอยู่ในสภาวะวิปริตน้อยๆ

แต่สภาวะวิปริตน้อยๆนี้ยังไม่ส่งผลอะไร เพราะจากการที่ผมปรับ

ปรุงตัวดีขึ้น เธอล้มผ้าสได้ เราคุยกันเรื่องอนาคต จบไปผมจะทำอะไร เธอหมดสัญญากับบริษัท เก็บเงินได้ก้อนหนึ่งแล้วจะทำอะไรต่อ เมื่อไรจะแต่งงาน ฯลฯ ราวต้นปี ๒๕๔๘ บรรยายภาคชีวิตคู่ดีมากศรีบออาจารย์ จนวันหนึ่งเธอมีโอกาสดูบ้านช่วงตรุษจีน เธอได้ไปทำบุญที่วัดหนึ่ง ได้ถามพระว่าจะมีดวงแต่งงานใหม่ พระก็ดูดวง บอกว่าจะแต่งกับคนนี้จริงๆหรือ เขาเห็นแก่ตัวนะ แต่งไปก็มีปัญหา หลังจากนั้นไม่นานเธอก็ไปเจอแมชชีท์อีกว่า ถ้าจะแต่งกับผมต้องอีกนาน ต่างคนต่างอารมณ์ร้อน ต้องแก่ๆหน่อย เธอไปดูหมอดูมาอีก ๒ คน ก็ออกมาแนวเดียวกัน อาจารย์พอจะนึกเหตุการณ์ออกใช้ไหมครับ หลังจากที่เธอเจอ พระดู ชีดู หมอดู เธอก็โทรศัพท์มาชวนทะเลาะกับผม ชุดเรื่องเก่าขึ้นมาอิงคำทำนาย เมื่อเหตุการณ์เริ่มแย่ง สภาวะวิปริตน้อยๆ ก็เริ่มแสดงตัวขึ้น เราทะเลาะกันจนเธอบอกว่า เบื่อที่ต้องทะเลาะกัน สุดท้ายเธอบอกเลิกกับผม แต่อาจารย์ครับ ผมกลับมองว่าการที่เราไม่เข้าใจกันตอนนั้นเป็นแค่สภาวะชั่วคราวที่เราเผชิญอยู่ ไม่ใช่ชีวิตจริงที่เราจะใช้ร่วมกันในอนาคตหากเราทั้งสองกลับเมืองไทยแล้ว แต่เธอไม่ เธอบอกว่าจะไม่วันไหนกลับมาอย่างแน่นอน

ผมซื้อแหวนให้เธอ บอกกับเธอว่าผมต้องการแต่งงานกับเธออย่างจริงจัง แต่ทุกอย่างก็ดูเหมือนสายเกินไปแล้ว ผมไม่ทราบว่าจะนอกเหนือจากความเลวที่ผมเคยทำ (ในช่วงหลงโลก) กับคำทำนายที่เหล่าหมอดูหักจนทำเธอเขวแล้ว ยังมีสิ่งอื่นที่ทำให้เธอเขวอีกหรือไม่ เพราะเธอเคยเล่าให้ฟังว่าอยู่ที่ดูไบคนจับเยอะ มีทั้งสัตว์ กบตัน มากันใหญ่ แต่มันก็ไม่ใช่อะไรของผมใช้ไหมครับอาจารย์ ที่จะไปสู่รู้ว่าเพราะอะไร ผมก็ได้แต่โทษตัวเองว่าเพราะแต่ก่อนผมเองที่ไม่ดูแลเธอให้ดี เคยเพิกเฉยต่อความรักที่มีต่อเธอ กรรมกำลังสนองผมอย่างสาสมจริงๆ ครับอาจารย์

๒๘... พระสุภุติเถระ

พระอสีติมหาสาวกลำดับที่ ๖๒ และเป็นเอตทัคคะ ๒ ทาง คือในทางอรณวิหาร และเป็นทักษิโณยบุคคล พระเถระองค์นั้นคือ

๓๒. พระสุภุติเถระ ท่านเป็นหลานของอนาถบิณฑิกเศรษฐีแห่งเมืองสาวัตถี บิดาของท่านคือสุมนเศรษฐี ผู้เป็นน้องชายของท่านอนาถบิณฑิก เมื่อลุงของท่านสร้างพระเชตะวันเถาว์แต่พระพุทธรูปเจ้าและพระสาวก ท่านได้ไปร่วมในงานฉลองวัดพระเชตะวันด้วย และมีโอกาสได้ฟังธรรมจากพระพุทธรูปองค์ เกิดความเลื่อมใสจึงทูลขออุปสมบท พระบรมศาสดาทรงประทานอนุญาตให้อุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระธรรมวินัย ต่อมาท่านได้เจริญวิปัสสนา ทำเมตตาตามานให้เป็นบาทและได้สำเร็จพระอรหัตต์ พระบรมศาสดาทรงยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะ ๒ ทาง คือในทางอรณวิหาร (เจริญฌานประกอบด้วยเมตตา) และเป็นทักษิโณยบุคคล คือผู้ควรรับทักษิณา ซึ่งหมายถึงของทำบุญหรือไทยธรรม มีอาหาร ฝ้านุ่งหอม เป็นต้น)

๓๓. พระโสณกุฎิกัณณะเถระ ท่านเป็นบุตรของอุบาลิกาชื่อ กากี ซึ่งเป็นพระโสดาบัน เกิดที่บ้านเดิมของมารดาในเมืองราชคฤห์ แล้วกลับไปอยู่ในตระกูลของบิดาที่แคว้นอวันตี ทักขิณาทถ เดิมท่านชื่อว่าโสณะ แต่คนทั่วไปเรียกท่านว่าโสณกุฎิกัณณะ เพราะท่านใส่ตุ้มหูราคาประมาณหนึ่งโกฏิ (สิบล้าน) ท่านได้ฟังธรรมจากพระมหากัจจายนเถระ เกิดความเลื่อมใสในพระศาสนา จึงแสดงตนเป็นอุปัฏฐากของพระมหากัจจายนเถระ

ต่อมามีเห็นว่าท่านอยู่ในฆราวาสวิสัยยากที่จะประพฤติพรหมจรรย์ ให้บริสุทธืบริบูรณ์ได้ จึงเข้าไปหาพระมหากัจจายนเถระและขอบวชเป็นพระ

ภิกษุ แต่ในแคว้นอวันตีมีพระภิกษุไม่ครบ ๑๐ รูป พระมหากัจจายนเถระ จึงให้ท่านบวชเป็นสามเณรอยู่ ๓ ปี เมื่อหาภิกษุได้ครบ ๑๐ รูปแล้วจึงได้ อุปสมบทเป็นพระภิกษุ บวชแล้วไม่นานก็สำเร็จพระอรหัตต์ ครั้งหนึ่งท่าน ได้เดินทางมาเฝ้าพระบรมศาสดาที่เมืองสววัตถิพร้อมทั้งนำความที่ พระอุปัชฌาย์ของท่านสั่งมากราบทูลขอพระพุทธานุญาตด้วยรวม ๘ ข้อ ทำให้เกิดมีพระพุทธานุญาตพิเศษสำหรับปัจฉินตชนบท (เมืองชายแดน) เช่น สงฆ์มีภิกษุ ๕ รูปให้อุปสมบทได้ ให้ใช้รองเท้าหนาหลายชั้นได้ ให้อาบน้ำ ได้ตลอดตลอดเวลา เป็นต้น

พระโสณภิกษุก็ถนอเถระแสดงธรรมมีเสียงไพเราะแจ่มใสชัดเจน จึง ได้รับยกย่องจากพระศาสดาว่าเป็นเอตทัคคะในทางกล่าวกัลยาณพจน์

๓๔. พระโสณโกพิริสเถระ เดิมท่านชื่อโสณะ ตระกูลโกพิริสเป็น บุตรของอสุภเศรษฐี แห่งวรรณะแพศย์ ในเมืองกาฬจัมปาก แคว้นอังคะ ท่านมีลักษณะพิเศษในร่างกายคือ มีฝ่ามือฝ่าเท้าอ่อนนุ่มและมีขนอ่อนขึ้น ภายใน อีกทั้งมีความเป็นอยู่อย่างดี ได้รับการบำรุงบำเรอทุกประการ อยู่ในปราสาท ๓ ฤดู จึงได้รับสมญาว่า สุขุมล โสณะ (แปลว่าโสณะ ผู้ ละเอียดย่อน) ต่อมาพระเจ้าพิมพิสารทรงสดับกิติศัพท์จึงรับสั่งให้ท่านเดินทางไปเฝ้าและให้แสดงชนที่ฝ่ามือฝ่าเท้าให้ทอดพระเนตร ในขณะนั้น พระบรมศาสดาประทับอยู่ที่เขาคิชฌกูฏ กรุงราชคฤห์ เมื่อพระเจ้าพิมพิสาร ทอดพระเนตรฝ่ามือฝ่าเท้าของท่านแล้ว ได้รับสั่งให้ท่านเข้าเฝ้าพระพุทธานุญาต พร้อมกับประชาชนแปดหมื่น เมื่อได้ฟังอนุပ္พพิกขาและอริยสัจ ๔ ที่ พระพุทธองค์ทรงแสดง ท่านเกิดศรัทธาเลื่อมใส กราบทูลขออุปสมบทใน พระธรรมวินัย แต่พระพุทธองค์ตรัสสั่งให้ไปขออนุญาตจากมารดาบิดาก่อน เมื่อได้รับอนุญาตท่านจึงกลับมาอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา

หลังจากอุปสมบทแล้ว ท่านได้ทำความเพียรอย่างแรงกล้า เติบงกรรม จนเท้าแตกและเริ่มท้อแท้ใจ พระพุทธานุญาตเจ้าจึงทรงประทานโอวาทด้วยข้ออุปมา เรื่องพินสามสาย สรูปใจความคือทรงสอนให้ปรารถนาความเพียรแต่พอดี ไม่

ตั้งหรือหย่อนจนเกินไป ท่านรับโอวาทมาปฏิบัติ ไม่ช้าก็ได้สำเร็จพระอรหัตต
พระพุทธรูปเจ้าไตรภยยกย่องว่าท่านเป็นเอตทัคคะในทางปรารภความเพียร

๓๕. พระโสภิตเถระ ท่านเกิดในตระกูลพราหมณ์ในเมืองสาวัตถี
ศึกษาจนจบไตรเพทตามลัทธิของพราหมณ์ วันหนึ่งได้เข้าไปสู่สำนัก
พระคาสตาและได้ฟังธรรม เกิดความเลื่อมใสอย่างแรงกล้า จึงทูลขอบรรพชา
อุปสมบทในพระพุทธศาสนา พระคาสตาทรงประทานอนุญาตตามประสงค์
หลังจากอุปสมบทแล้วได้บำเพ็ญสมณธรรมด้วยความเพียรอย่างแรงกล้า ไม่นานก็ได้สำเร็จพระอรหัตตพร้อมทั้งปฏิสัมภิทา ๔ นอกจากนี้ยังเป็นผู้บริบูรณ์
ด้วยวสีทั้ง ๕

วสี หมายถึงความชำนาญ มี ๕ อย่าง คือ

๑) อาวัชชนวสี - ความชำนาญคล่องแคล่วในการนี้กตรวจองค์ฌาน
ที่ตนได้ออกมาแล้ว

๒) สมابخชนวสี - ความชำนาญคล่องแคล่วในการที่เข้าฌานได้
รวดเร็วทันที่

๓) อธิภูฐานวสี - ความชำนาญคล่องแคล่วในการที่จะรักษาไว้มิให้
ฌานจิตนั้นตกแกว่งค์

๔) วุฏฐานวสี - ความชำนาญคล่องแคล่วในการจะออกจากฌาน
เมื่อใดก็ได้ตามต้องการ

๕) ปัจจเวกขณวสี - ความชำนาญคล่องแคล่วในการพิจารณา
ทบทวนองค์ฌาน

นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้ชำนาญในปุพเพนิวาสานุสสติญาณ (คือ
การระลึกชาติได้) ด้วยเหตุนี้จึงได้รับยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะในทาง
ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ

ส่วนพระเถรีที่ได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในตำแหน่งเดียวกันนี้ คือ
พระภิกษุทักขิณเถรี พระนามเดิมของพระเถรีคือพระนางพิมพา หรือ
ยโสธรา พระมารดาของราหุลกุมาร พระนางพิมพาได้ออกผนวชตาม

พระมหาบชชาติโคตมมี หลังจากผนวชแล้วได้พระนามใหม่ว่า ภัททากัจจานา เพราะมีพระฉวีมุคตผ่องดังทองคำ พระภัททากัจจานาเถรีทรงได้รับยกย่องเป็นแอตทัคคะในทางบุพเพนิวาสานุสสติญาณ ท่านชำนานูญถึงขนาดว่า นั่งแต่ละบัลลังก์สามารถระลึกชาติได้เป็นแสนๆชาติ พระนางเสด็จดับ-
ขันธปรินิพพานเมื่อพระชนมายุ ๗๘ พรรษา ก่อนพุทธปรินิพพาน ๒ ปี

ฉบับนี้มีของดีมาฝากคะ คืออาจารย์ไปสวดมนต์ทำวัตรที่วัดสุวรรณคีรี (วัดขี้เหล็ก) ซึ่งพระวิวัฒน์ ท้าววัน ลูกศิษย์รูปหนึ่งของอาจารย์จำพรรษาอยู่ที่วัดนี้ ท่านเจ้าอาวาสคือท่านเจ้าคุณพระโสภณธรรมเมธีท่านให้สวดคาถาพระอรหันต์ คาถานี้มีที่มาคือท่านเจ้าคุณพระเมธีวราญาณ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชโอรส ท่านได้มาจากพระรุดงค์ในประเทศพม่า ที่มาของเรื่องคือ

ท่านเจ้าคุณพระเมธีวราญาณท่านไปพม่า พบพระรุดงค์รูปหนึ่งและได้เสวนากัน พระรุดงค์ท่านเล่าว่าเมื่อท่านปักกลดอยู่ในแดนกะเหรี่ยง มีสตรีกะเหรี่ยงคนหนึ่ง อายุราว ๔๕-๕๐ ปี ได้นำอาหารมาถวายทุกวัน ท่านจึงถามว่าโยมมีอาชีพอะไร โยมชวากะเหรี่ยงตอบว่าขายข้าวสาร ท่านก็ถามว่ารับจากที่ไหนมาขายหรือว่าทำนา โยมก็ตอบว่าไม่ได้ทำนา และไม่ได้รับจากที่ไหนมาขาย แต่ตัดออกมาจากตุ่มที่ใส่ข้าวสาร แล้วก็เล่ารายละเอียดว่า ตอนแต่งงาน มีพระอรหันต์มาเจริญพระพุทธรมณฑ์และได้ให้คาถาพระอรหันต์ไว้ท่องเพื่อให้อายุยืน โยมก็ท่องทุกวันทุกเวลา โขลกน้ำพริกก็ท่องคาถาไปด้วย แต่สามีโยมเขาไม่เชื่อ ไม่ยอมท่อง เขาตายไปหลายสิบปีแล้ว ตอนตายอายุได้ร้อยเศษ นับแต่สามีตายโยมก็อยู่คนเดียว ท่องคาถาพระอรหันต์ทุกวัน ก็ปรากฏว่าข้าวสารในตุ่มงอกได้ โยมก็ตัดแบ่งออกขายก็อยู่มาได้จนทุกวันนี้ และไม่รู้ว่าขณะนี้อายุเท่าไร เพราะไม่ได้นับอายุมานานแล้ว

พระรุดงค์ท่านฟังแล้วก็สรุปความได้ว่าสตรีผู้นี้จะต้องอายุเกินร้อย แต่วัยงามจึงดูเหมือนอายุ ๔๕-๕๐ ปี ท่านก็เลยขอคาถาพระอรหันต์มาฝากญาติโยม อาจารย์สุจิตราดีใจมาก เพราะต่อไปนี้จะได้อายุ ๕๖ ปีไปตลอด

กาล คิดว่าท่านผู้อ่านก็คงอยากได้ โดยเฉพาะท่านสุภาพสตรี ที่กลัวความ
แก่ คาถาจางายณะ มี ๓ ตอนดังนี้

๑. พุทฺธํ สรณํ คจฺจามิ นามรูปํ อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา
ธมฺมํ สรณํ คจฺจามิ นามรูปํ อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา
สงฺขมํ สรณํ คจฺจามิ นามรูปํ อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา
๒. พุทฺธํ สรณํ คจฺจามิ ธมฺมํ สรณํ คจฺจามิ
สงฺขมํ สรณํ คจฺจามิ นามรูปํ อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา
๓. อนนฺตํ พลวํ พุทฺธํ อนนฺตํ โคจรํ ธมฺมํ
อนนฺตํ อริยํ สงฺขมํ อนนฺตํ โพธิมุตฺตมํ

ตอนที่ ๑ กับตอนที่ ๒ อาจารย์ว่าครั้งเดียวจำได้ แต่ตอนที่ ๓ ต้อง
ท่องถึงสามครั้ง ที่จำง่ายเพราะรู้คำแปล แต่ท่านผู้รู้สอนไว้ว่าถ้าเป็นคาถา
อย่าแปลเพราะจะทำให้ไม่ขลัง สำหรับท่านที่เคยเรียนบาลีมาบ้างเหมือน
อาจารย์ คงแปลได้ใช่ไหมคะ

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๙ อาจารย์ผ่าตัดเนื้อตาข้างซ้ายที่
โรงพยาบาล ตา หู คอ จมูก ระหว่างนอนรออยู่หน้าห้องผ่าตัด อาจารย์
ก็ท่องคาถาในใจ พอท่อง พุทฺธํ สรณํ คจฺจามิ นามรูปํ อนิจฺจํ ทุกฺขํ
อนตฺตา น้ำตาไหลพรากเลย เพราะซึ่งสุดๆ ซึ่งกับข้อความที่ว่า
นามรูปํ อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา - รูปและนาม (คือ ตัวเรา) เป็นของไม่
เที่ยง เป็นทุกข์ทนยาก เป็นสิ่งปราศจากตัวตน ทุกทีเวลาท่องก็รู้สึกเฉยๆ
แต่พอมานอนท่องหน้าห้องผ่าตัดซาบซึ้งถึงหัวใจจนร้องไห้ พยาบาลมาเห็น
คิดว่าหยอดยาแล้วจึงบอก “ขอหยอดยาอีกครั้งนะคะ” อาจารย์รีบบอกว่า
ยังไม่ได้หยอดนะคะ ที่เห็นนั่นเป็นน้ำตาคะ ที่ต้องรีบบอกเพราะกลัวจะเจ็บ
ตอนผ่าตัด

เมื่อเข้าห้องผ่าตัด อาจารย์ก็ขอหลวงพ่อกับช่วยอย่าให้เจ็บปวด แล้ว
ก็ท่องคาถาพระอรหันต์ เห็นเลือดแดงๆกลบตาข้างซ้ายก็ไม่เจ็บ(มาก)
อาจารย์หมอกัลยาณีใช้เวลาและชิ้นเนื้อออกประมาณ ๔๐ นาที บอกว่า

เยอะจ้ง (คือเนื้อที่ต้องตัดออก) อาจารย์ผ่าตัดเนื้อครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ ครั้งที่ ๑ และ ๒ ผ่าที่ รพ.ตากสิน ปี ๒๕๓๐ ตอนผ่าครั้งที่ ๒ คุณหมอทำกราฟไว้ไม่ให้ลามเข้าตาดำ ปรากฏว่าระยะเวลา ๑๙ ปี เนื้อก็เลยไปออกข้างใน ไม่ลามเข้าตาดำแต่ไปจุกอยู่ตรงหางตา ทำให้อักเสบบ่อยๆ ช่วงที่อยู่อังกฤษอักเสบมาก ไม่กล้าไปหาหมอเพราะมีเหตุผลสองประการ คือ ต้องเรียนทุกวัน กลัวจะขาดเรียน อีกประการหนึ่งคือ กลัวเสียเงิน เพราะค่ารักษาเมืองนอกแพงมากๆ เลยต้องทน พอผ่าตัดก็ต้องหยุดยาวันละ ๔ ครั้ง แต่เลขาฯ ของอาจารย์ไม่ได้อ่านสลากข้างขวดยา จึงหยุดได้ในวันละ ๒ ครั้ง เป็นเวลา ๗ วัน เมื่อไปตรวจคุณหมอตกใจมากเพราะแผลไม่ติด (คือแผลที่เย็บไว้) เลยให้เอาเลือดของอาจารย์ออกมา ๑๐ หลอด ไปปั่น (ใช้เวลา ๒ ชั่วโมง) ในห้องแล็บ สกัดเอาแต่ Serum มาใส่ขวด ๑๐ ขวด ให้หยุดวันละ ๑ ขวด อาจารย์ก็คิดว่าคงไม่ได้ไปเข้ากรรมฐาน เพราะต้องแช่ยาไว้ในตู้เย็น แต่ในที่สุดก็ต้องไปเพราะตั้งใจไว้แล้ว เลยหอบกระตักน้ำแข็งไปทุลักทุเล โชคดีที่ลูกศิษย์ไปด้วยจึงคอยดูแลและหาน้ำแข็งมาแช่ยาให้ ขอขอบคุณลูกศิษย์ที่ซื่อปุปผา กาหลงคะ

อาจารย์หมอบอกว่าพบต่อกระจกในตาด้วย ส่วนต้อหินท่านยิงเลเซอร์ให้แล้วเมื่อสิบกว่าปีก่อน สรุปว่าเป็นทุกต้อแล้ว ทั้งต้อเนื้อ ต้อหิน และต่อกระจก มีต้ออื่นอีกไหมหนอ บ่นกับเลขาฯ (ซึ่งเป็นลูกศิษย์ด้วย) ว่าไม่รู้เวรกรรมอะไรครูถึงต้องมาเป็นอย่างนี้ เลขาฯ ตอบว่า “สงสัยความสวยของอาจารย์ไปบาดตาคนเขาไว้เยอะ” เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผลแม้จะไม่ใช่ว่าเรื่องจริง

คะ อ่านจดหมายชายหนุ่มต่อจากฉบับที่แล้วนะคะ

เกินครึ่งปีแล้วที่ผมต้องจมอยู่กับความทุกข์จากกรรมที่ผมก่อไว้ เพราะเมื่อครั้งที่ผมทอดทิ้งเธอ ตอนหลงโลกเมื่อสี่ปีที่แล้ว เธอเจ็บปวดมากครับ นอนร้องให้ทุกวันเลย ตอนนั้นผมไม่ต่างกันเลยครับอาจารย์ บ่อยครั้งที่ผมต้องนอนร้องไห้ นั่งร้องไห้ เดินร้องไห้ ขับรถร้องไห้ กินข้าวร้องไห้

บางทีก็ร้องให้กับพ่อ ผมส่งสารพ่อกับแม่มาครับ ท่านเห็นผมเป็นอย่างไร นี่ก็ไม่สบายใจ แต่จะให้ผมเสแสร้งว่าผมสบายดีก็ไม่ไหวจริงๆ ครับอาจารย์ มาถึงตรงนี้อาจารย์คงเข้าใจผมแล้วนะครับว่ามันมากกว่าการเลิกกันของหนุ่มสาวธรรมดา กับคนที่เราเลิกแล้ว จากการดูใจมากกว่า ๑๐ ปี และตั้งใจจะแต่งงานด้วย มันไม่่ง่ายที่เราจะลืม หลายคนบอกผมว่าจะคิดอะไรมาก เป็นผู้ชายได้เปรียบ หาใหม่ก็ได้ แต่ผมไม่เคยคิดอย่างนั้นเลย กว่าคนเราจะเรียนรู้ข้อเสียของใครบางคนจนเรายอมรับได้และยินดีที่จะอยู่กับมันไป มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย

ทุกวันนี้ นอกจากสวดมนต์ตามหลวงพ่ोजริญแล้ว ก็ได้หนังสืออาจารย์เป็นที่พึ่งอย่างมาก เป็นแรงใจให้ผมไม่ท้อที่จะสวดมนต์ มีแรงออกไปทำงาน นอนหลับบ้าง กินได้บ้าง แต่เท่าที่ผมอ่านจากหนังสืออาจารย์ ส่วนมากจะเป็นผู้หญิงเขียนมาเรื่องปัญหาผู้ชายที่รักมีคู่ หรือทอดทิ้งเธอเหล่านั้นเพราะหญิงอื่น แล้วcaseแบบผมมีบ้างไหมครับ ที่ผู้ชายอกสามศอกมาหนึ่งครวญเรื่องความรักแบบนี้ (บางทีก็รู้สึกเขินๆ ที่เขียนมางอแงกับอาจารย์ในเรื่องแบบนี้) บางทีอ่านจดหมายเรื่องสามีมีเมียช้อย ก็นึกน้อยใจว่าทำไมผู้ชายที่นอกใจกลับยังมีคนรัก อยากให้กลับมา แต่ผมไม่เคยนอกใจเธอแม้ครั้ง หนึ่งทำไมผมจึงไม่มีโอกาสแก้ตัวเลย ทำไมผมต้องมาเจอเหตุการณ์แบบนี้ น้อยใจจึงครับอาจารย์ (แต่ผมก็ทราบดีครับว่า มัน เป็นกรรมที่ต้องชดใช้)

อาจารย์ครับ ถ้าผมสวดมนต์อธิษฐานจิตให้เรากลับมาคืนดีกันจะบาปไหมครับ เพราะที่อ่านจากหนังสืออาจารย์ว่าถ้าเรามีอุปาทานตั้งมั่นก็จะสำเร็จ อุปาทานแบบนี้คงไม่ผิดใช่ไหมครับ แต่ลึกๆ ในใจผมก็กลัวว่าถ้าเกิดวันหนึ่งสวดไปแล้วสิ่งที่เราตั้งใจไว้แล้วแน่มันไม่สำเร็จ ผมกลัวจะเสื่อมศรัทธาจากการสวดมนต์จังครับ ถึงตอนนี้ผมก็สวดพาหุงมหากา + อิติปิ โส เท่าอายุบวก ๑ มาได้เกือบสามเดือนแล้ว พอตอนหลังมาอ่านเจอในหนังสือของอาจารย์ว่า ถ้าทุกข์มากก็ให้สวดมหาเมตตาใหญ่ เรื่องที่อ่านรู้สึกจะเป็น

เรื่องแม่คนหนึ่งถูกหายไปแล้วในที่สุดก็ได้ลูกคืนมา หลังจากอ่านเรื่องนั้น ผมไม่ต้องคิดเลยว่าทุกข์ผมมากหรือน้อย ผมเริ่มสวดมนต์ทันที หวังเพียงว่าสิ่งที่หายไปของผมคงจะคืนมาให้บ้าง อีกเหตุผลหนึ่งผมอยากจะทำสรอบครัว เพราะเธอเป็นคนที่ม่ล้มมาที่ภคฺฉฐิ เธอสวดมนต์และศรัทธา หลวงพ่อจรัญ ผู้หญิงดีจกหายไปอกกับผู้ชายดีๆ ผมจึงม่อยากเสียบเธอไป

อาจารย์ครับ ผมก็ม่ใช่คนดีอะไร เพียงแค่หวังว่า ลักวันหนึ่งถ้าผมใช้กรรมหมด โอกาสสงจะมีให้ผมบ้าง ผมแค่อยากจะทำในสิ่งที่ผมได้เรียนรู้หลังจากเริ่มสวดมนต์ คือ การใช้ธรรมโอสถรักษาความเจ็บป่วยของชีวิตคู่ ผมเชื่อมั่นว่าทางที่ผมเดินนี้ถูกต้องแล้ว ผมอยากให้เธอรู้ว่าธรรมะของหลวงพ่อและอาจารย์ได้เปลี่ยนความคิดและการกระทำผมไปเยอะมาก มากจริงๆ ครับ (บางครั้งก็แอบรู้สึกเสียดายว่าผมมาทางหลวงพ่อกับอาจารย์ช้าไป ถ้าเราเจอกันก่อนหน้านี้เรื่องราวก็คง...) แต่ก็อย่างที่หลวงพ่อสอนไว้ม่เจอทุกข์ม่เจอธรรมจริงๆ ถ้าทุกวันนี้ผมยังกินอิมนอนหลับ ม่เจอเหตุการณ์แสนสาหัสแบบนี้ก็คงยังประมาทต่อชีวิตม่คิดสวดมนต์หรือครับ ผมได้เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาสอย่างอาจารย์ว่าไว้ม่มากก็่น้อย ตอนเย็นหลังเลิกงานเป็นเวลาที่ผมปวดใจมาก เพราะปกติจะต้องเจอกัน ผมก็เอาเวลามาสวดมนต์แทน เสาร์อาทิตย์ม่มีคนไปกินข้าวดูหนังด้วยเหมือนเคย ผมก็เอาเวลาไปวัดอัมพวันถวายของหลวงพ่อหรือไปทำบุญที่ต่างๆ (ผมเคยลองไปเดินห้างฯ ทั้งคนเดียวและกับเพื่อนแล้วครับ เดินม่ได้เลย เห็นคนเดินกันเป็นคู่ๆแล้วจะตายให้ได้เลยครับอาจารย์) ทุกวันนี้ตอนเช้าก็สวดชุดพาหุงมหากาฯ อิติปิ โส เย็นก็ชุดมหาเมตตาใหญ่ พ่อแม่เห็นก็ยังพออุ่นใจที่ลูกซ้ารักแต่ก็ยังเลือกสวดมนต์แทนการเที่ยวเตร่เฮฮากินเหล้า ซึ่งผมว่าเป็นการเพิ่มทุกข์มากกว่าดับทุกข์ ตอนนี้ก็พยายามชวนคุณแม่ให้สวด โดยอ้างว่าถ้าม่สวดเดี๋ยวลบม่ผ่านนะ (คุณแม่กำลังเรียนปริญญาโทอยู่ที่รัฐศาสตร์ จุฬาฯ) แบบนี้จะบาปไหมครับอาจารย์ที่หลอกคุณแม่ให้สวดมนต์

อีกคำถามนะครับอาจารย์ คือเห็นว่าคาถาชินบัญชรมีหลายตำรามาก ไม่ตรงกันหลายจุด อย่างเช่นบางเล่มบอก เกสโต บางเล่มบอก เกสันเต หรือบางเล่มบอก ชินานา บางเล่มว่า ชินาณา ซึ่งแต่ละเล่มก็มีเหตุผลต่างๆ กันไป ยึดแบบไหนจึงจะถูกต้องที่สุดครับ เพราะผมเคยคิดจะถามหลวงพ่ोजรัญ แต่คิดว่าชาตินี้คงไม่มีโอกาสสนทนากับท่านแน่นอน เพราะคนรอบตัวท่านเยอะมาก คนบุญน้อยก็เลศนอย่างผมคงไม่มีวาสนา แค่นี้ได้ไปกราบท่านผมก็ปีติจนขนลุกชู ก็นับเป็นบุญของผมแล้วที่ได้เกิดมาท่านครูบาอาจารย์อย่างหลวงพ่อก็คงหากอาจารย์มีโอกาสผมฝากถามหลวงพ่อกับด้วยนะครับว่าแบบไหนถูกต้อง แล้วบทมหาเมตตาทใหญ่ต้องตั้งนมไม่กี่จบครับ ในหนังสือให้ตั้งจบเดียว แต่ทุกครั้งผมจะตั้ง ๓ จบ ไม่ทราบว่าเป็นแบบไหนถูกต้องกว่ากันครับ แล้วถ้าเราสวดอิติปิ โส ขาดบ้างเกินบ้างจะได้บุญไหมครับ (ผมใช้วิธีเอาสติปักตามข้อ แต่บางทีมันก็หลุดครับอาจารย์ เคยคิดจะใช้แบบทั้งกันไม้ขีด แต่รู้สึก่วาวิธีเอาสติปักดูจะฝึกสมาธิมากกว่า เลยเลือกวิธีนี้)

ผมอยากไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวันมากๆ ครับ แต่ต้องทำงานประจำเลยยังไม่มีโอกาสได้ไป จึงใช้วิธีของอาจารย์ที่ว่าให้ตั้งจิตอธิษฐานขอบารมีหลวงพ่อก หากหลวงพ่อกเห็นว่าผมพร้อมแล้วที่จะไป ก็ช่วยเปิดทางสว่างให้ผมได้มีโอกาสไปปฏิบัติธรรมด้วย (ผมมานั่งนึกดู บางที่ท่านอาจจะรู้ว่าสภาพจิตใจอย่างผมคงยังไม่พร้อมที่จะไป ต้องให้ดีกว่านี้ก่อน ท่านคงอยากให้เราสวดมนต์จนสงบกว่านี้ก็อาจเป็นได้ เพราะผมเคยตั้งใจจะรีบไปช่วงปีใหม่ที่ผ่านมา แต่ต้องงดเพราะญาติผู้ใหญ่เสียชีวิตอยู่ช่วยงานศพ) หวังว่าคงได้มีโอกาสไปนะครับ จริงๆ ผมตั้งใจจะลองดูอีกทีในช่วงสงกรานต์ เพราะหยุดยาว แล้ววันที่ ๑๓ ก็เป็นวันโกนพอดี ลาเพิ่มอีกแค่ ๓ วัน แต่ก็ไม่ทราบว่าทางบริษัทจะให้หรือเปล่านั้นเพราะเพิ่งเริ่มทำงานไม่นานนัก อาจารย์เห็นว่อย่างไรครับ แต่ผมก็เกรงว่าคนจะเยอะมาก แต่ถ้าได้ไปก็คงดีไม่น้อย

๒๙... พระอนุรุทธเถระ

พระอสีติมหาสาวกลำดับที่ ๓๐ และเป็นเอตทัคคะลำดับที่ ๓๖ คือ...

๓๖. พระอนุรุทธเถระ ท่านเป็นพระโอรสของพระเจ้าอมิตทนะ พระอนุชาของพระเจ้าสุทโธทนะแห่งกรุงกบิลพัสดุ์ พระเชษฐาคือเจ้าชายมทานามะ พระกนิษฐาคือเจ้าหญิงโรหิณี สมัยหนึ่งเมื่อพระผู้มีพระภาคประทับที่อนุปิยนิกมของมัลลกษัตริย์ เจ้าชายมทานามะได้ปรารภกับท่านว่า ในตระกูลของท่านยังไม่มีผู้ใดออกผนวชตามพระพุทธองค์เลย จึงตกลงกันว่าจะให้เจ้าชายมทานามะออกผนวช ครั้นพระเชษฐาสอนเรื่องเกี่ยวกับการครองเรือนให้ ท่านได้พิจารณาว่าการครองเรือนเป็นเรื่องยุ่งยาก จึงขอผนวชแทน และได้ขออนุญาตพระมารดา พระมารดาของท่านมีประสงค์จะให้ท่านผนวช แต่ก็วางเงื่อนไขไว้ว่า หากท่านสามารถชักชวนเจ้าชายภักทียะโอรสของพระนางกาฬิโคธาแห่งศากยวงศ์ให้ผนวชได้ ก็จักอนุญาต ท่านจึงได้ชวนเจ้าชายภักทียะให้ผนวชได้สำเร็จ เมื่อท่านผนวชแล้วได้เรียนกรรมฐานในสำนักของพระสารีบุตร และได้สำเร็จพระอรหัตที่ป่าปาจิณวังสหายวัน ในแคว้นเจตี พระพุทธองค์ทรงยกย่องว่าท่านเป็นเอตทัคคะในทางทิพยจักขุ

๓๗. พระอัญญาโกณฑัญญเถระ ท่านเป็นปฐมสาวกคือเป็นสาวกองค์แรกของพระพุทธเจ้า เกิดที่หมู่บ้านโทณวัตถุ ไม่ไกลจากกรุงกบิลพัสดุ์ บิดาคือพราหมณ์มหาศาล เดิมท่านชื่อโกณฑัญญะ เป็นพราหมณ์หนุ่มที่สุดในบรรดาพราหมณ์ ๘ คน ที่ทำนายลักษณะของพระสิริธตถกุมาร

ท่านเป็นผู้เดียวที่ทำนายว่าพระกุมารจะเสด็จออกบรรพชาและได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จมหาภิเนษกรรม (การเสด็จออกเพื่อคุณอันยิ่งใหญ่) ท่านได้ออกบวชตามพร้อมกับพราหมณ์อีก ๔ คน ได้แก่ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และอัสสชิ รวมเป็นห้า เรียกว่า พระปัญจวัคคีย์ โดยท่านเป็นหัวหน้า เมื่อพระมหาบุรุษทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา ท่านได้นำคณะหลักหนีพระองค์ไปอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี

ต่อมาเมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ได้เสด็จไปโปรดคณะปัญจวัคคีย์ ทรงแสดงปฐมเทศนาชื่อ **ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร** ท่านสดับพระธรรมเทศนาได้ดวงตาเห็นธรรม พระพุทธองค์ทรงเปล่งอุทานว่า “อญญาสิ วต โภ โกณฑุญโธ อญญาสิ วต โภ โกณฑุญโธ” แปลว่า “โภณฑุญญะได้รู้แล้วหนอ โภณฑุญญะได้รู้แล้วหนอ” คำว่า “อัญญา” จึงมารวมเข้ากับชื่อของท่าน เป็นอัญญาโภณฑุญญะตั้งแต่นั้น เมื่อได้ธรรมจักขุคือได้ดวงตาเห็นธรรมแล้ว ท่านจึงขอบรรพชาอุปสมบท ต่อมาได้สำเร็จพระอรหัตหลังจากที่พระบรมศาสดาทรงแสดง **อนัตตลักขณสูตร** ท่านได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางรัตตัญญู แปลว่า รู้ราตรีนาน คือบวชนาน รู้เห็นเหตุการณ์มากมายแต่ต้น ท่านทูลลาพระบรมศาสดาไปอยู่ที่ฝั่งสระมันทากินี ในป่าจันทันวัน แดนหิมพานต์ อยู่ ณ ที่นั้น ๑๒ ปีจึงปรินิพพาน

๓๘. พระอานนทเถระ ท่านเป็นโอรสของพระเจ้าสุทโททนะซึ่งเป็นพระอนุชาของพระเจ้าสุทโททนะแห่งศากยวงศ์ ออกผนวชพร้อมกับเจ้าชายศากยวงศ์อีก ๔ พระองค์ได้แก่ เจ้าชายอนุรุทธะ เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายภคุ เจ้าชายภัททิยะ และเจ้าชายแห่งโกถียวงศ์อีกหนึ่งพระองค์ คือเจ้าชายเทวทัต นอกจากนี้ยังมีนายภุชามาลาชื่ออุบาลี รวมเป็นเจ็ด เจ้าชายแห่งศากยวงศ์ได้บรรลุพระอรหัตทั้งสี่พระองค์ พระเทวทัตได้ฤทธิ์แบบปุณฺณพระอุบาลีก็ได้สำเร็จพระอรหัต ส่วนท่านได้สำเร็จเป็นพระโสดาบัน

ในพรรษาที่ ๒๐ แห่งการตรัสรู้ สงฆ์ได้เลือกท่านให้เป็นอุปัฏฐาก

ประจำพระองค์ของพระพุทธเจ้าซึ่งในเวลานั้นมีพระชนมายุ ๕๕ พรรษาเท่ากับท่านเพราะเป็นสหชาติกัน ก่อนรับหน้าที่นี้ ท่านได้ทูลขอพรจากพระพุทธองค์ ๘ ประการคือ

- ๑) ขอพระพุทธเจ้าอย่าได้ประทานจีวรอันประณีตที่ได้แล้วแก่ท่าน
- ๒) ขอพระพุทธเจ้าอย่าได้ประทานบิณฑบาต (คืออาหาร) อันประณีตที่ได้แล้วแก่ท่าน
- ๓) ขอพระพุทธเจ้าอย่าให้ท่านอยู่ในที่ประทับของพระองค์
- ๔) ขอพระพุทธเจ้าอย่าได้พาไปในที่นิมนต์
- ๕) ขอให้พระพุทธเจ้าเสด็จไปสู่ที่นิมนต์ที่ท่านรับไว้
- ๖) ขอให้ท่านได้นำบริษัทซึ่งมาเฝ้าพระพุทธเจ้าจากที่ไกลให้เข้าเฝ้าได้ในขณะที่มาแล้ว
- ๗) หากท่านเกิดความสงสัยขึ้นเมื่อใด ขอให้ได้เฝ้าทูลถามเมื่อนั้น
- ๘) หากพระพุทธเจ้าแสดงธรรมอันใดในที่ลับหลังท่าน เมื่อเสด็จมาแล้วขอให้แสดงธรรมนั้นแก่ท่าน

การขอพร ๘ ประการดังกล่าวข้างต้นมีเหตุผล ๓ ประการ คือ ประการที่ ๑ เพื่อป้องกันผู้กล่าวหาว่าท่านมาเป็นพุทธอุปัฏฐากเพราะเห็นแก่ลาภสักการะ (พรข้อ ๑-๔)

ประการที่ ๒ เพื่อป้องกันผู้กล่าวหาว่าท่านจะเป็นอุปัฏฐากไปทำไมในเมื่อพระพุทธเจ้าไม่ทรงอนุเคราะห์แม้ด้วยเรื่องเพียงเท่านี้ (พรข้อ ๕-๗)

ประการที่ ๓ เพื่อป้องกันผู้กล่าวหาว่าท่านตามเสด็จพระศาสดาไปดุจเงาตามตัว แต่ไม่รู้ว่าคาถานี้ สูตรนี้ ชาดกนี้ พระพุทธองค์ตรัสแก่ใครที่ไหน (พรข้อ ๘)

พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญยกย่องพระอานนท์ว่า เป็นอุปัฏฐากที่ดีเลิศดังพระพุทธทวจนะว่า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อานนท์เป็นบัณฑิต ดำเนินด้วยปัญญาย่อมรู้ว่านี่เป็นกาลเพื่อบริษัทจะเฝ้าพระตถาคต นี่เป็นกาลแห่งภิกษุ นี่เป็นกาลแห่ง

ภิกษุณี นี่เป็นกาลแห่งอุบาสก นี่เป็นกาลแห่งอุบาสิกา นี่เป็นกาลของพระราชามหากษัตริย์ นี่เป็นกาลของราชมหาอำมาตย์ นี่เป็นกาลของเดียรถีย์ ...อานนทย่อมรู้ซึ่งกาลที่บริษัททั้ง ๔ และพระราชและราชมหาอำมาตย์ และเดียรถีย์ และสาวกเดียรถีย์ จะเฝ้าพระตถาคต ถิ่นถ้วนทุกประการ

พระอานนทเถระได้รับยกย่องเป็นเอกทัศคะหลายด้านคือเป็นพหูสูต เป็นผู้มั่งคั่ง มีคติ มีอิทธิ และเป็นผู้ปฏิญาณ ท่านบรรลอรหัตผลหลังพุทธปรินิพพาน ๓ เดือนและดำรงชีวิตสืบมาจนอายุได้ ๑๒๐ ปี จึงปรินิพพานในอากาศ เหนือแม่น้ำโรหิณีซึ่งเป็นเส้นกั้นแดนระหว่างแคว้นของพระญาติสองฝ่าย คือ ศากยและโกลิยะ เพื่อให้พระญาติทั้งสองฝ่ายไม่ต้องทำสงครามแย่งพระอัฐิธาตุของท่าน เหมือนที่เคยทำสงครามกันเพื่อแย่งน้ำในแม่น้ำโรหิณี แสดงให้เห็นความกรุณาที่ท่านมีต่อพระประยูรญาติทั้งสองฝ่าย (มีอิทธิ คือ มีความเพียร ความหนักแน่น ความอดทนและมีปัญญา)

เขียนมาถึงตอนนี้ขออนุญาตแสดงความรู้สึกกับเหตุการณ์นี้ว่า สะเทือนใจคนไทยทั่วประเทศ กรณีที่ประชาชนถูกทำร้ายร่างกายต่อหน้าตำรวจซึ่งยื่นดูเฉยอย่างไม่รู้สึกร้อนหรือหนาว เห็นภาพที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์แล้วรู้สึกสลดใจมาก

ประเทศของเรามีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ ภาพคนไทยจำนวนกว่าหกล้านที่มาเฝ้าชมพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสเสด็จออกสีหบัญชร ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ เป็นภาพประวัติศาสตร์ชาติไทยที่แสดงให้เห็นว่าคนไทยจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มากเพียงใด ท่านที่เรียนประวัติศาสตร์ย่อมทราบว่าแผ่นดินที่พวกเราอยู่อาศัยอย่างสงบสุขมาช้านานนี้ บูรพมหากษัตริย์ท่านได้ยอมสละเลือดเนื้อรักษาไว้ให้พวกเรา จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะต้องรักษาผืนแผ่นดินนี้ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังและจะไม่มีการขายให้ต่างชาติเป็นอันขาด

คำนำหนังสือเรื่อง **ความหลงในสงสาร** ลงท้ายว่า “ขอคนไทยจงอยู่

อย่างรู้คุณแผ่นดินด้วยเทอญ” เพราะธรรมเนียมชุตัสต์วโลกยอมเป็นไปตามกรรมจะมุ่งเน้นเรื่องความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะเรื่องความหลงในสังสาร อาจารย์อยากให้คนไทยทุกคนได้อ่าน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสละความสุขส่วนพระองค์รักษาแผ่นดินและพระศาสนาไว้ให้พวกเราเช่นเดียวกับที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชแห่งอยุธยาทรงกระทำมาแล้ว เรื่องลำดับต่อไปคือ ความหลงในสังสาร จะได้กล่าวถึงการกู้ชาติของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญท่านได้เล่าให้ศิษยานุศิษย์ฟัง โปรดติดตามนะคะ

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคมที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๙) อาจารย์พาลูกชายไปตรวจที่โรงพยาบาลศิริราช ตรวจและรับยาเสร็จตอนสองทุ่มครึ่ง ขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงประทับรักษาพระองค์อยู่ในโรงพยาบาล เวลานั้นจะมีประชาชนมาลงนามถวายพระพรและสาธยายมนต์ถวายแด่พระองค์ คุณแม่และพี่สาวของอาจารย์ก็เคยมาร่วมอยู่สองครั้ง ส่วนอาจารย์จะไปที่วัดสุวรรณคีรีซึ่งมีบทถวายพระพรที่มหาเถรสมาคมกำหนดให้พระภิกษุทุกวัดในประเทศสาธยายทุกวัน แต่วันที่ ๒ สิงหาคม อาจารย์มีโอกาสดำเนินการสาธยายมนต์โดยพระภิกษุสองรูปเป็นผู้นำ มีหนังสือสวดมนต์แจกให้ผู้มาร่วมสาธยายด้วย เด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ ร่วมสาธยายอย่างตั้งอกตั้งใจ เป็นภาพที่ประทับใจอาจารย์มาก ลูกชายกับเลขา ของอาจารย์ก็ตั้งใจได้มาร่วมสาธยายมนต์ถวายพระพร การสาธยายมนต์เริ่มตั้งแต่บูชาพระรัตนตรัย ตามด้วยพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ โพชฌงคปริตร กรณียเมตตสูตร ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร พาหุ ชยปริตร และจบลง ด้วยมงคลจักรวาลน้อย ๓ คาถาสุดท้าย ใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมง ลูกชายซึ่งนั่งติดกับอาจารย์ชมว่า “แม่เก่งมาก” เพราะอาจารย์ไม่ต้องดูหนังสือเลย จำได้หมด แต่สาเหตุที่แท้จริงที่ไม่ดูหนังสือคือเพิ่งผ่าตาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม และยังคงสวมแว่นสีดำอยู่ ส่วนเลขา พูดยว่า “ขนาดหนูดูหนังสือยังสวดไม่ทันอาจารย์เลยคะ” สรุปความว่าแม่จะอยู่ในภาวะเจ็บป่วย แต่อาจารย์ก็มี

ความสุขมากที่ได้มาสาธยายพระพุทธรวณะ (อาจารย์รู้ความหมายของพุทธรมณต์ที่สาธยายด้วยก็เลยซาบซึ้งมาก) และได้แสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นประมุขของประเทศ คนไทยเราน่ารักที่สุดในโลก เพราะพวกเรารักและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ชาติไทย เราจะอยู่ยั้งยืนยงตราบชั่ววันรัตนแน่นอนค่ะ

อ่านจดหมายของชายหนุ่มต่อจากครั้งที่แล้วนะคะ

ผมขอถามคำถามสุดท้ายครับอาจารย์ อาจจะถูกไ้สาระแต่ก็เป็นเรื่องที่ผมอยากรู้ คือว่าถ้าทั้งสองคนสวดมนต์ปฏิบัติธรรมเหมือนกัน เช่นผมกับเพื่อนในห้องอีกคนอยากสอบได้ที่ ๑ ของห้องเหมือนกัน ก็เริ่มสวดมนต์และปฏิบัติธรรม (รวมทั้งอ่านหนังสือด้วยนะครับ) แล้วอย่างนี้ใครจะได้ละครับอาจารย์ คนที่สมาธิดีกว่าหรือเปล่า แล้วอย่างนี้ก็ต้องมีคนที่มีผิดหวังจากการตั้งมั่นในอุปาทานสิครับ หรือว่าธรรมะจะมีทางออกที่นุ่มนวลเสมอครับ

สุดท้ายนี้ผมขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงที่สละเวลามาอ่านเรื่องราวของผม ผมต้องขอภัยด้วยนะครับที่เรื่องยาวมาก และก็เหมือนการบ่นๆ ในเรื่องไม่เป็นเรื่อง แต่ผมรู้สึกแรงมากกว่าผมอยากปรึกษาอาจารย์อยากปรับทุกข์กับอาจารย์ และก็อดไม่ได้ที่จะขอสมัครเป็นลูกชายหลานชายของอาจารย์อีกคนหนึ่ง แต่รับรองว่าลูกหลานคนนี้จะไม่สร้างความเดือดร้อนให้อาจารย์ และจะพยายามตั้งใจสวดมนต์ต่อไป และจะชวนชาวบ้านให้สวดมนต์มากๆ กราบรบกวนอาจารย์ช่วยเป็นกำลังใจให้ผมมีแรงสวดมนต์และผ่านเรื่องราวที่เลวร้ายไปด้วยนะครับ

สุดท้ายนี้ขอคุณพระพุทธร พระธรรม พระสงฆ์ คຸ້มครองอาจารย์ให้มีความสุข มีสุขภาพแข็งแรง อยู่เป็นเสาหลักให้แก่ลูกหลานผู้มีทุกข์แต่พร้อมจะเห็นธรรมต่อไปนานๆ นะครับ

อาจารย์ได้รับจดหมายของชายหนุ่มตอนปลายเดือนมีนาคมและมีโอกาสอ่านเมื่อต้นเดือนเมษายน แต่ยังไม่ถึงคิวตอบ (จดหมายพิมพ์มา ๘

หน้ากระดาษ A4 จึงต้องลงถึง ๓ ฉบับ คือตั้งแต่ฉบับที่ ๘๕๕-๘๕๗) และจำเป็นต้องไปต่างประเทศ (อังกฤษ) จึงให้เลขาฯ โทรศัพท์ไปบอกชายหนุ่มว่า อาจารย์สุจิตราไปต่างประเทศเป็นเวลาหนึ่งเดือน ขอให้มีชีวิตอยู่รอดคำตอบ และต้องอยู่อย่างมีความสุขด้วย (ห้ามฆ่าตัวตายเด็ดขาด) ครั้นกลับมาก็ยังไม่ได้ตอบ เพราะต้องเป็นไปตามกรรม อ้อ ไม่ใช่ ต้องเป็นไปตามคิดคะ

จากการอ่านจดหมายที่ลงไปฉบับที่ ๘๕๖ ซึ่งอาจารย์ใช้ตัวหนา ความว่า “บ่อยครั้งที่ผมต้องนอนร้องไห้ นิ่งร้องไห้ เดินร้องไห้ ขับรถร้องไห้ กินข้าวร้องไห้ บางทีก็ร้องให้กับพ่อ...” ถ้าอาจารย์ไม่เคยประสบเหตุการณ์แบบนี้มาก่อน จะต้องคิดว่าชายหนุ่มผู้นี้ “เวอร์” แต่เพราะอาจารย์เคยเป็นเช่นนี้มาแล้วจึงเห็นใจชายหนุ่มมากๆ เรื่องอย่างนี้หากไม่เกิดกับใครก็จะไม่รู้หรือกว่ามันหนักหนาสาหัสเพียงใด แล้วจากที่ทำใจอยู่เกือบสองปีบวกกับถูกหลวงพ่อว่าแรงมาก จิตที่ตกก็ค่อยๆ กลับเข้าที่ ถึงเวลานี้เมื่อคิดย้อนหลังกลับไปในช่วงเวลานั้นอีกก็เกิดสมเพชตัวเอง คือกึ่งขำกึ่งสมเพชว่าเรื่องเล็กๆ แค่นี้ทำไมจะต้องแทบเป็นแทบตาย ไม่ฉลาดเลย นับแต่นั้นมาก็ไม่เคยอยู่ในภาวะ “จิตตก” อีกเลย

สำหรับจดหมายของชายหนุ่มซึ่งอาจารย์ยังไม่ได้ตอบก็มีอันไม่ต้องตอบ เพราะได้รับรายงานทางโทรศัพท์จากชายหนุ่มว่า “อาจารย์ครับ ไม่น่าเป็นไปได้ ผมกำลังทุกข์มากๆ ช่วงที่รอจดหมายตอบ คิดว่าอาจารย์จะมีเวลาอ่านหรือไม่ พอดีเลขาฯ ของอาจารย์โทรศัพท์มาบอกว่า อาจารย์สั่งให้มีชีวิตอยู่จนกว่าอาจารย์จะกลับจากต่างประเทศ เหมือนสวรรค์โปรดเลย ครับ นับจากวันนั้นผมก็เริ่มสวดมนต์ทุกวัน สวดได้สามเดือน อยู่ๆ แฟนก็โทรศัพท์มาหา แล้วเราก็คุยกันรู้เรื่อง คืนดีกันและกำหนดวันแต่งงาน ไม่น่าเชื่อเลยครับ ผมยังคิดว่าฝันไป การสวดมนต์วิเศษจริงๆ ครับ อยากบอกให้คนที่ม่ทุกข์ทำอย่างที่ผมทำ แล้วความทุกข์จะกลับกลายเป็นความสุข ต้องขอบคุณอาจารย์มากๆ นะครับ”

เป็นอันว่าอาจารย์ไม่ต้องตอบจดหมาย แต่จะสรุปว่าเป็นอันสิ้นสุดอย่างหนึ่งของการสวดมนต์แผ่เมตตา ซึ่งถ้าเราทำจริงก็จะได้ผลจริง ทำปโลมก็จะได้ผลอย่างปโลมๆ ค่ะ

ขอตอบคำถามข้อสุดท้ายเกี่ยวกับเรื่อง “ถ้าคนสองคนสวดมนต์ปฏิบัติธรรมเหมือนกัน แล้วต่างคนก็ต่างอยากสอบไล่ได้ที่ ๑ ของห้อง แล้วอย่างนี้ใครจะได้ละครับอาจารย์”

ตอบว่า คนที่ได้คะแนนมากกว่าก็จะได้ ถ้าได้คะแนนเท่ากัน ก็เป็นอันว่าได้ที่ ๑ ทั้งสองคน แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ยาก เพราะคนเราทำกรรมมาไม่เหมือนกัน เหมือน“คะแนนเก็บ”ไม่เท่ากัน คนแรกมีคะแนนเก็บมากกว่า พอมารวมกับคะแนนในปัจจุบันซึ่งได้เท่ากับอีกคนหนึ่ง แต่คนนี้คะแนนเก็บน้อยกว่าเขาก็ยอมแพ้คนแรก พระเดชพระคุณหลวงพ่อก่านจะใช้คำทันสมัยว่า “สะสมหน่วยกิตไว้”

ฉบับที่ ๒ คุณนงนุชเขียนผ่านมาทางเลขาฯของอาจารย์ดังนี้

พี่ได้อ่านหนังสือกุลลสตรี พบว่าคุณมีหนังสือสวดมนต์แจก พี่เลยเขียนมาขอสัก ๒ เล่ม นะคะ (เล่มใหญ่และฉบับกระเป๋) พี่สอดซองติดแสตมป์มาด้วย ๒ ซอง และพี่อยากไปเข้ากรรมฐานกับหลวงพ่ोजรัญ พี่ขอแผนที่ที่จะไปวัดอัมพวันด้วยนะคะ

คุณนงนุชคะ วัดอัมพวันไปง่ายมาก ไม่ต้องใช้แผนที่เลยคะ คือไปขึ้นรถที่สถานีขนส่งหมอชิต ๒ ถนนกำแพงเพชร งามหารถที่ไปสิงห์บุรีโดยใช้ถนนสายเอเชีย คนขับจะรู้จักวัดอัมพวันทุกคน พอถึงกิโลเมตรที่ ๑๓๐ เขาก็จะจอดให้ลง ก็จะมีรถมอเตอร์ไซด์รออยู่ เราก็นั่งมอเตอร์ไซด์เข้าไปจ่ายค่าโดยสาร ๑๐ บาท บอกว่าจะไปเข้ากรรมฐาน เขาส่งถึงที่เลยคะ สะดวกมาก ถ้าคุณนงนุชจะปฏิบัติ ๓ วัน ให้ไปวันศุกร์ก่อนบ่ายสามโมง ถ้าอยู่ ๗ วันให้ไปวันโกน (ดูปฏิทิน) แต่อาจารย์ว่าคุณนงนุชมาไกลคือมาจากกระบี่ น่าจะอยู่ ๗ วันนะคะ

๓๐... ปีมหามงคล

พระอสีติมหาสาวกลำดับที่ ๗๖ และเป็นเอตทัคคะลำดับที่ ๓๙ คือ ๓๙. พระอุบาลีเถระ ท่านเกิดในตระกูลกัลบกของเจ้าศากยวงค์ เมื่อเจริญวัยได้ทำหน้าที่เป็นนายภูษามาลาของเจ้าชายแห่งศากยวงค์ เมื่อเจ้าชายแห่งศากยวงค์ ๕ พระองค์ (เจ้าชายอนุรุทธะ เจ้าชายอาณนที เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายภัททิสะ เจ้าชายภคฺ) และเจ้าชายเทวทัตแห่งโกถิยวงค์ ออกผนวชที่อนุปิยอัมพวัน ท่านได้ติดตามไปด้วย เจ้าชายทั้ง ๖ พระองค์ได้มอบเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้ท่าน แต่ท่านปฏิเสธที่จะรับของมีค่าเหล่านั้นเพราะมีความประสงค์จะบวช อีกประการหนึ่งท่านเกรงว่ากษัตริย์ศากยวงค์อาจเข้าพระทัยผิด คิดว่าท่านได้ประหารเจ้าชายเหล่านั้นเพราะต้องการเครื่องประดับ ท่านจึงนำเครื่องประดับอันมีค่าแขวนไว้ที่กิ่งไม้แล้วขอบวชตามเจ้าชายทั้ง ๖ พระองค์ ผู้ซึ่งกราบทูลพระพุทธเจ้าให้ท่านบวชก่อนเพื่อลดทูลีมานะของกษัตริย์ อุปัชฌาย์ของท่านชื่อพระกัปปิตก

ครั้นบวชแล้วได้ทูลขอพระพุทธาอนุญาตไปปฏิบัติกรรมฐานในป่า แต่พระพุทธองค์ไม่ทรงอนุญาตเพราะทรงพิจารณาว่าหากท่านไปอยู่ป่าจะได้เรียนกรรมฐานอย่างเดียว ถ้าอยู่กับหมู่คณะจะได้เรียนทั้งกรรมฐานและพระพุทธวจนะไปด้วย ท่านน้อมรับในสิ่งที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำและได้เจริญวิปัสสนากรรมฐานจนสำเร็จพระอรหัตต์ พระพุทธองค์ทรงแนะนำเรื่องพระวินัยแก่ท่านจนท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในพระวินัย และได้รับยกย่องให้เป็นเอตทัคคะในบรรดาภิกษุผู้ทรงพระวินัย (วินัยธร)

ท่านเป็นพระเถระผู้มีความทรงจำเป็นเลิศ สามารถทรงจำพระวินัย

ได้เมเน่ยาและชำนานูยั้ง สามารถตัดสินอิทธิกรณต่างๆ ได้ถูกต้องและบริสุทธิ์ ยุติธรรม พระพุทธองค์ทรงแต่งตั้งให้ท่านเป็นประธานตัดสินอิทธิกรณ ๓ เรื่อง ได้แก่ เรื่องการกัจฉกภิกษุ เรื่องอชชุกภิกษุ และเรื่องภิกษุณี มารดาของ พระกุมารกัสสปะ

ครั้งที่พระมหากัสสปเถระได้ปรารภทำปฐมสังคายนาหลังพุทธปรินิพพาน ๓ เดือน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำการสังคายนาพระธรรมวินัยให้เป็นหมวดหมู่ พระอุบาลีเถระได้รับเลือกจากสงฆ์ให้เป็นผู้วิสันหาพระวินัย พระอานนทเถระได้รับเลือกให้เป็นผู้วิสันหาพระธรรม โดยมีพระมหากัสสปเถระเป็นประธาน ประชุมสังคายนาที่ถ้ำสัตตบรรณคูหา ภูเขาเวภารบรรพต เมื่อรัชศกฤห์ โดยพระเจ้าอชาตศัตรูเป็นกาลสญญัมภก ลินเวลา ๗ เดือนจึงเสร็จ พระอรหันต์เข้าร่วมสังคายนาในครั้งนี้มีจำนวน ๕๐๐ องค์

ปี ๒๕๔๙ เป็นปีมหามงคล เพราะเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี นับเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองสิริราชสมบัติยาวนานที่สุดในโลก ในวโรกาสอันเป็นมงคลนี้ มหาเถรสมาคมได้กำหนดให้พระภิกษุสงฆ์ทุกวัดทั่วราชอาณาจักรเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรทุกวัน อาจารย์สุจิตรามีโอกาสไปร่วมเจริญพระพุทธมนต์ที่วัดสุวรรณคีรี (วัดซีเหล็ก) ซึ่งพระเดชพระคุณ **พระโสภณธรรมเมธี** ท่านนำพระภิกษุในวัดตลอดจนญาติโยมเจริญพระพุทธมนต์ทุกคืน ตั้งแต่เวลา ๑๙.๐๐-๒๑.๐๐ น. อาจารย์ประทับใจกับบทถวายพระพรที่มหาเถรสมาคมประพันธ์เป็นภาษาบาลีสำหรับพระสงฆ์ทั่วราชอาณาจักรสาธยาย อาจารย์ได้ขอให้**อาจารย์วงศกร เพิ่มผล** ช่วยถอดความเป็นภาษาไทย จึงอัญเชิญมาให้ท่านผู้อ่านสำหรับสาธยาย หลังเจริญพระพุทธมนต์ทุกคืน เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิต่อองค์พระมหากษัตริย์ที่คนไทยจงรักภักดีและเทิดทูนไว้เหนือเกล้า ดังนี้

ภูมิพลมหาราชวรสุส ชยมงคลคาถา

(ภูมิพะละมะหาราชะวะรัสสะ ชะยะมังคะละคาถา)

ภูมิพะโล มหาราชา	นะวะโม จักกิงังสิโก
รัฐฐูปปะสาสะเน พะยัตโต	นิติจาริตะโกวิโท
สัมพุททะมามะโก อัคโค	สาสะนัสสุปะถัมภะโก
รัมมิโก ทะสะรัมเมหิ	รัชชัง การะติ สัพพะทา
สะวีริโย สะมุสสาโห	ทีฆะทัสสี วิจักขะโณ
ทัยยานัง วุฑฒิเปกโข โส	สันติมัคคะนियोชะโก
เตลัง ทุกขาปะเนตา จะ	สะทา สุโขปะสังหะโร
สัพพัตถะ สัพพะทัยยานัง	อะติปปิโย มะโนหะโร
สัพเพเปเต ปิยายันโต	ปิยะปุตเต ปิตาริวะ
สัพพะทัยยานะมัตถายะ	ฐาเนสุ จะระมัตตะนา
สัมมาอาชีวะโยคัสสะ	วิริง วิเนติ โยนีโส
ยา เจสา โลกะนาถะนะ	ภาสิตา สะมะชีวิตา
อิตตานัง อุปะมัง กัตวา	อะนุญญะชะติ ตัง สะทา
ทัยยานัง รัฐฐะปาสิเนง	เอตัญเจวานุสาสะติ
ภิกขุเนง ลิกกะกามานัง	ปิฎะกัตตะยะลิกกะเนง
สุพะพะตัง ภิกขุสังฆัญจะ	ภิกโยโส อุปะถัมภะติ
อิทาเนโส มหาราชา	ทัยยานัง รัฐฐะวัฑฒะโน
สิทฺฐิวัสสาณี รัมเมนะ	รัชชัง การะติ โสตถิณา
อิทิสะ มังคะเล กालะ	เทมัสสะ ชะยะมังคะลัง
ระตะนัตตะยานุภาเวนะ	ระตะนัตตะยะเตชะสา
จิรัญชีวะตุ ทีฆายุ	ทัยยานัง รัมมะขัตติโย
วิถณะวา พะละสัมปโน	นิรามะโย จะ นิพพะโย
อิฉฉิตัง ปัตถิตัง ยัง ยัง	ตัง ตัง ตัสสะ สะมิชฌะตุ
สะทา ปัสสะตุ ภัทธานิ	จิริง รัชเช ปะติฎฐะตุตฺติฯ

ถวายพระพรชัยมงคลคาถา

แต่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ ๙ แห่งบรมราชจักรีวงศ์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถในการปกครองประเทศ ทรงรอบรู้ด้านกฎหมายและวัฒนธรรมประเพณี ทรงเป็นพุทธมามกะที่ยอดเยี่ยม ทรงเป็นองค์ศาสนูปถัมภก ทรงคุณธรรม ทรงปกครองประเทศด้วยทศพิธราชธรรมเสมอมา

พระองค์ทรงมีพระวิริยอุตสาหะ ทรงมีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงมุ่งหวังความเจริญรุ่งเรือง ทรงแนะนำแนวทางแห่งสันติภาพ ทรงขจัดทุกข์บำรุงสุขแก่พสกนิกรไทยทุกเมื่อ

พระองค์ทรงเป็นที่รักยิ่ง ที่ปลื้มปีติยินดีของพสกนิกรทั่วประเทศในทุทุกสถาน ทรงมีความรักในพสกนิกรของพระองค์อย่างหาประมาณมิได้ ประดุจบิดารับบุตรอันเป็นสุดที่รักฉะนั้น พระองค์ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทั้งหลายเพื่อประโยชน์สุขแก่พสกนิกรของพระองค์ ทรงแนะนำการดำรงชีพที่พอเพียงบนหลักของเหตุผล อีกทั้งวางพระองค์เป็นแบบอย่างแห่งการดำเนินชีวิตที่พอเพียง ดังที่พระพุทธองค์ตรัสสอนทุกประการ

พระองค์ทรงแนะนำการดำเนินชีวิตที่พอเพียงแก่ผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมือง ไปจนถึงพระภิกษุสงฆ์ผู้ใคร่ต่อการศึกษา ผู้ทรงพระไตรปิฎก และทรงอุปถัมภ์พระภิกษุสงฆ์ผู้มีจริยวัตรดีงาม อย่างหาประมาณมิได้

บัดนี้ พระองค์ได้ทรงพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ และทรงครองสิริราชสมบัติมาครบ ๖๐ ปี ในวโรกาสอันเป็นมหามงคล เช่นนี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายขอถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ด้วยอาณูภาพและด้วยอำนาจแห่งพระรัตนตรัย ขอพระองค์ผู้ทรงคุณธรรม จงมีพระชนมายุยิ่งยืนนาน มี

พระฉวีผ่องใส สมบูรณ์ด้วยพระพลานามัย ปราศจากทุกข์ภัยอันตราย ตลอดกาลนาน สิ่งไรที่ทรงประสงค์แล้ว ประารถนาแล้ว ขอสิ่งนั้นๆ จงสำเร็จแต่พระองค์ ขอพระองค์จงประสบความสำเร็จเรื่องทุกทิวาราตรี ดำรงอยู่ในสิริราชสมบัติตลอดกาลนาน เทอญ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะฯ

พระพรชัยมงคลคาถาที่อาจารย์อัญเชิญมานี้ อยาให้คนไทยสาธยาย ทุกวัน หรือหากมีธุรกิจมากไม่สามารถสาธยายทุกวันได้ ก็ขอให้สาธยาย ทุกวันจันทร์พร้อม กับบทพระธรรมจกกับปวัตตนสูตรเพื่อแสดงความกตัญญู กตเวทิตาธรรมแด่พ่อหลวงของปวงไทย พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ พระองค์เดียวในโลกที่ทรงรักพลกนิกรของพระองค์อย่างหาประมาณมิได้ ตลอด ๖๐ ปีที่ทรงครองสิริราชสมบัติ ทรงอุทิศพระวรกายอย่างไม่ทรงเห็น แก่ความเหน็ดเหนื่อยเพื่อประโยชน์สุขของอาณาประชาราษฎร์

ระหว่างปี ๒๕๔๔-๒๕๔๕ อาจารย์ได้มีโอกาสไปบรรยายธรรม **รายการสนามความรู้** ทางสถานีโทรทัศน์ของโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอ หัวหิน และมีโอกาสไปชมพระตำหนักทรงงานที่เขาเต่า ๒ ครั้ง อาจารย์ ซาบซึ่งจนน้ำตาไหลเมื่อได้ทราบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อความ สุขของอาณาประชาราษฎร์ตั้งแต่สามทุ่มจนถึงหกโมงเช้าทุกวัน ทั้งที่มี พระชนมายุ ๗๕ พรรษาและ ๗๐ พรรษา อันเป็นวัยแห่งการพักผ่อนสำหรับ คนธรรมดาสามัญ และอีกครั้งหนึ่งในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ อาจารย์ กับคณะซึ่งประกอบด้วยนายทหาร แพทย์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ฯลฯ ได้ ไปเรียนปรีกษางานผู้ใหญ่อานหนึ่งที่ท่านถวายงานเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พวกเราเรียนปรีกษาท่านจนถึงเวลาตีสองจึง พากันลากลับ เพราะตึกมากแล้ว แต่ท่านผู้ใหญ่มากับคุณหญิงซึ่งเป็นเลขานุการ ของท่านยังต้องเดินทางไปหัวหินเพื่อถวายงานเบื้องพระยุคลบาทฯ ท่าน

บอกพวกเราว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงงานตลอดคืน

สรุปว่าคนไทยโชคดีที่มีพระมหากษัตริย์เป็นมิ่งขวัญเป็นร่มเกล้าและเป็นชีวิตจิตใจของพวกเรา อาจารย์สุจิตราเคยสละชีวิตเพื่อพระศาสนาและพระมหากษัตริย์มาหลายชาติแล้ว ชาตินี้ก็ขอสละต่อไปจนกว่าจะเข้าถึงความไม่ต้องเกิดอีก ซึ่งยังไม่ทราบว่าจะเมื่อไร ทุกวันนี้อาจารย์อยู่อย่างรู้คุณแผ่นดิน เหมือนที่เขียนไว้ในคำนำของธรรมเนียมวิทยายุทธสัตวโลกย่อมนั้นไปตามกรรม เรื่องความหลงในสังสาร ซึ่งมีท่านผู้อ่านโทรศัพท์มาแทบทุกวันว่าอ่านจบแล้ว เมื่อไรจะได้อ่านความหลังในสังสาร อาจารย์บอกว่างานยุ่งมากยังไม่มีเวลาเขียน และขณะนี้นัก.ท่านอนุญาตให้เว้นวรรคเพื่อทำผลงานแต่แม้จะเหลือคอลัมน์เดียว อาจารย์ก็ยังเขียนไม่ค่อยจะทัน เพราะงานมากเหลือเกิน ยิ่งไปกว่านั้นสุขภาพทรุดโทรมมาก ทุกเช้าเมื่อตื่นขึ้นมาจะถามตัวเองว่าจะมีเรี่ยวแรงทำความดีไปได้อีกเท่าไร บอ.กอ.ท่านเคยแนะนำให้ออกกำลังกายวันละ ๒๐ นาที อาจารย์ทำอยู่ ๒-๓ วัน ก็ไม่มีเวลา พอป่วยมากๆ ก็ต้องยอมเสียเวลาออกมาออกกำลังกาย เพราะยากี่สู้ออกกำลังกายไม่ได้ หลวงพ่อเคยสอนว่าสูตรสุขภาพดีมี ๕ อ. คือ อาหาร อากาศ อารมณ์ อุจจาระ และ ออกกำลังกาย มี ๕ อย่างนี้ (หมายถึงอาหารมีประโยชน์ อากาศบริสุทธิ์ อารมณ์ดี ถ่ายอุจจาระทุกเช้า และออกกำลังกายทุกวัน) อายุยืน โรคภัยไข้เจ็บไม่เบียดเบียน ใน ๕ อย่างนี้ อาจารย์ ทำได้ อ.เดียวคืออารมณ์ดี นอกนั้นสอບตก สุขภาพจึงแย่มากๆ แต่ก็พยายามทำให้ครบ ๕ อ. ค่ะ เพราะถูกเพื่อนๆ "สั่ง" ว่าห้ามตาย จนกว่าจะเขียนนิยายให้จบ ไม่ต้องให้ค้างคาใจ ถ้าตายแบบทิ้งความสงสัยไว้ให้พวกเขา อาจารย์จะบาปมาก (เพื่อนๆบอกมาอย่างนี้ค่ะ)

ทุกวันนี้สมาชิกที่อ่านหนังสืออาจารย์มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โทรศัพท์มาทุกวัน และเมื่อได้พูดกับอาจารย์ก็จะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า "ต้องอธิษฐานจิตนะถึงได้พูดกับอาจารย์" ที่เป็นเช่นนี้เพราะอาจารย์มักจะปิดโทรศัพท์มือถือเพราะทำงานบ้าง สอนบ้าง สอບวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาบ้าง ประชุมบ้าง

สวดมนต์บ้าง เวลารับโทรศัพท์คือเวลาที่กำลังขับรถคะ แต่บางทีรีบมาก เช่น ไปไม่ทันประชุมก็จำเป็นต้องปิดโทรศัพท์ ต้องกราบขอภัยท่านที่โทรศัพท์เข้าแล้วไม่ได้คุย (แสดงว่ายังอธิษฐานไม่ขึ้น) พยายามอีกหน่อยคะ ขนาดบอ.กอ.ท่านยังบอกว่าต้องโทรศัพท์เข้ามือถือของลูกชายอาจารย์แทน งานที่มหาวิทยาลัยก็หนักมาก กว่าจะได้ออกจากที่ทำงานก็ ๓ ทุ่ม จนเจ้าหน้าที่เขามอบอกว่าจะปิดอาคารแล้ว ก็ไม่ทราบจะทำอย่างไรคะ แต่อาจารย์ก็ต้องกราบขอบคุณท่านผู้อ่านหลายท่านที่เป็นห่วง บางท่านเขียนมาบอกว่าส่งสารอาจารย์จนร้องไห้ อย่าไปส่งสารเธอเลยคะ เพราะเธอยังไม่ส่งสารตัวเอง ตัดหางปล่อยวัดไปเลยคะ

อ่านจดหมายนะคะ ฉบับแรกชายหนุ่ม ชื่อคุณลักษณะ เขียนมาดังนี้ กระผมเป็นแฟนพันธุ์แท้คนหนึ่งของอาจารย์ อ่านและซื้อหนังสือของอาจารย์แจกห้องสมุดต่างๆ เกือบทุกเล่ม และชอบงานเขียนของอาจารย์เป็นอย่างมาก และขออนุโมทนาบุญกับอาจารย์เป็นอย่างมาก ก่อนเข้าประเด็นที่ผมมีความไม่สบายใจเป็นอย่างมาก ขอเรียนเรื่องของผมพอเป็นสังเขป

ผมเป็นคนชอบทำบุญและนั่งสมาธิกับทุกวัดทุกแนว คือ วัดหลวงตามหาบัว วัดหลวงพ่อกุญชรสิงดำ วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม วัดอัมพวัน วัดสังฆทาน และวัดพระธรรมกาย ผมจะร่วมทำบุญทุกที่ที่มีตู้รับบริจาคในวัด รวมทั้งผ้าป่า กฐิน ของวัดต่างๆ ซึ่งผมรู้สึกศรัทธาและมีความปลื้มใจในทุกๆ บูรพาจารย์ของแต่ละสำนัก ไม่ว่าจะแนวพอง-ยุบ พุทโธ สัมมาอรหันท์ หรือ นขา ทันตา ตโจ ผมเคยไปนั่งสมาธิที่วัดอัมพวันและชวนเพื่อนไปก็หลายครั้ง ของคุณแม่สิริ กรินชัย ก็เคยไปศึกษา ทุกแนวล้วนดีหมด และผมก็มีความสุขในการได้ร่วมบุญกับทุกแนว (พุทธบริษัท ๔ ต้องเป็นหนึ่งเดียวกัน) แม้กระทั่งวัดธรรมกาย ผมฟังข่าวโจมตีแล้วก็เข้าไปศึกษา เห็นว่าไม่ได้เป็นไปตามสื่อมวลชนโจมตีแม้สักนิดเดียว ฯลฯ

ข้อความต่อมา คุณศุภลักษณ์เขียนเกี่ยวกับวัตรกรรมกายซึ่งอาจารย์จะไม่ขอลง อย่างไรก็ตาม หากข้อเขียนของอาจารย์ทำให้คุณศุภลักษณ์ไม่สบายใจ อาจารย์ก็ต้องขอมาไว้ ณ ที่นี้ด้วย อยากจะบอกว่าสิ่งที่คุณศุภลักษณ์ทำ เช่น ไปวัด ทำบุญ ฯลฯ อาจารย์ก็ทำอยู่ วัดที่คุณอาศัยชื่อมารวมทั้งวัตรกรรมกาย อาจารย์ก็ไปมาแล้วทั้งนั้น และอาจารย์ก็ศรัทธาทุกวัดที่ไป หากคุณศุภลักษณ์อยากทราบรายละเอียดมากกว่านี้โทร.คุยกับอาจารย์ได้ค่ะ มีเรื่องคุยกันมากมาย โทร.เข้าเบอร์เลขาฯ ของอาจารย์นะคะ เพราะเขาเปิดตลอดเวลา เบอร์ ๐๘-๖๒๒๙-๙๕๐๑ ค่ะ อยู่ลิ้มนะคะ

ฉบับที่ ๒ คุณเบญจวรรณ ทรัพย์ไพศาล (อยากขอใช้นามสกุลด้วยจ้ะเลย อนุญาตไหมคะ) เขียนมาดังนี้

หนูทราบข่าวการทำบุญจากคอลัมน์ของอาจารย์ในหนังสือกุสตรี้ค่ะ หนูอยากร่วมทำบุญด้วยค่ะ ได้โอนเงินมาทั้งหมด ๒,๙๐๐ บาท เป็นเงินร่วมซื้อที่ดิน ๑,๙๐๐ บาท ทอดกฐินอินเดีย ๕๐๐ บาท ผักถวายเป็นหลวงพ่ोजรัญ ๕๐๐ บาท (หนูนับถือหลวงพ่อกับเป็นครูบาอาจารย์ของหนูค่ะ เพราะหนูเคยไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันอยู่ ๓ ครั้ง ครั้งละ ๓ วันค่ะ)

ขออนุโมทนาบุญกับคุณเบญจวรรณ คนที่ซื้อกุศลทำให้อาจารย์อยากขอร่วมใช้ด้วยจะได้มีเงินทำบุญมากๆ เรื่องการโอนเงินเข้าบัญชีซึ่งเปิดสำหรับวัดป่าเจริญราชธรรมาราม ทำให้อาจารย์ค่อนข้างลำบาก เพราะอาจารย์ไม่ได้มีหน้าที่ถอนและไม่เคยกล้าบอกคุณน้ำทิพย์ถอนมาให้ (แม้จะมีจดหมายเป็นหลักฐานยืนยัน) หลายครั้งที่ออกเงินอาจารย์ไปแทน แต่พอมีท่านที่โอนเข้ามาหลายๆ อาจารย์ก็มีเงินไม่พอที่จะออกให้ จึงไปบอกคุณน้ำทิพย์ถอนออกมาให้ (ตามจดหมายที่ระบุ) แต่ทุกปัญหาย่อมมีทางออกเสมอ อาจารย์เตรียมทางออกไว้ดังนี้

๑. ท่านที่ต้องการถวายวัดอัมพวัน มีทางเลือกสองทางคือชานาติไฉนนามพระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ จิตฺตมโฆ) วัดอัมพวัน ต.พรหม

อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี ๑๖๑๖๐ ทางที่สองโอนเข้าบัญชีซึ่งมี ๒ บัญชี คือ (๑) ธนาคารออมสิน สาขาสิงห์บุรี ชื่อบัญชี วัดอัมพวัน (พระราชฯ) เลขที่บัญชี ๑๐-๑๘๐๑-๒๐-๐๗๑๑๑๐-๑ (เลข ๑๕ หลัก) บัญชีนี้เป็นมูลนิธิพระราชสุทธานวมงคล ตั้งในปีที่หลวงพ่อได้สมณศักดิ์ขึ้นราช ขณะนี้มีทุนอยู่ ๑๐ ล้านบาท (๒) ธนาคารกสิกรไทย สาขาท่าช้าง (อ.ท่าช้าง) ชื่อบัญชี วัดอัมพวัน เลขที่บัญชี ๓๓๕-๒-๐๖๐๒๒-๓

๒. ท่านที่ต้องการซื้อที่ดินปลูกป่าสมุนไพรร่วมสร้างอุโบสถ วัดป่าเจริญราชธรรมาราม สามารถโอนเงินเข้าบัญชีชื่อ พระธรรมธชวโรดม ธีระนโธ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขานิคมิตใหม่ เลขที่บัญชี ๓๕๔-๒-๑๘๗๘๒-๔ ส่งสลิปไปโอนเงินเพื่อขอใบอนุโมทนาบัตรได้ที่ พระธรรมธชวโรดม ธีระนโธ วัดป่าเจริญราชธรรมาราม ต.บึงทองหลาง อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี ๑๒๑๕๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๙๔๕-๒๑๑๒

ขออนุโมทนาบุญกับท่านผู้มีจิตศรัทธาท่านค่ะ

๓๑... ทิฎฐิ จิ ๒ ทิฎฐิ จิ ๓

พระอสีติมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะด้วย ได้นำเสนอไปแล้ว ๓๙ องค์
ยังเหลืออีก ๒ องค์ ที่จะนำเสนอคือ

๔๐. พระอุปเสนวังคันตบุตรเถระ ท่านเป็นบุตรวังคันตพราหมณ์กับ
นางรูปสารี (บางครั้งก็เรียกว่านางสารี) เป็นน้องชายของพระสารีบุตรเถระ
พระอัครสาวกเบื้องขวาของพระพุทธเจ้า พระสารีบุตรเถระมีน้องชาย ๓ คน
คือ จุนทะ เรวตะ และอุปเสน มีน้องสาว ๓ คน คือนางจาลา นาง
อุปจาลา และนางสีสุปจาลา ซึ่งทุกคนออกบวชตามท่าน และได้สำเร็จเป็น
พระอรหันต์ ท่านและน้องชายยกเว้นพระจุนทเถระ ได้รับยกย่องเป็น
เอตทัคคะด้วย ส่วนพระจุนทเถระจัดรวมอยู่ในอสีติมหาสาวก แต่มิได้เป็น
เอตทัคคะเหมือนพี่ชาย และน้องชายทั้งสอง กระนั้นท่านก็มีบทบาทสำคัญ
ในการเผยแผ่พระศาสนา และเมื่อพระสารีบุตรเถระปรินิพพานท่านก็ได้นำอัฐิ
ของพี่ชายมาถวายพระพุทธเจ้า

พระอุปเสนวังคันตบุตรเถระท่านได้รับการศึกษาตามลัทธิพราหมณ์
จนจบไตรเพท ต่อมาได้ฟังธรรมเกิดความเลื่อมใส จึงบวชในพระพุทธ
ศาสนา หลังจากบวชได้ ๒ พรรษาก็ได้สำเร็จพระอรหันต์ ท่านเป็นนักเทศน์
ที่สามารถและมาจากตระกูลใหญ่มีคนรู้จักมาก จึงมีกุลบุตรเลื่อมใสมาขอ
บวชด้วยเป็นจำนวนมาก ตัวท่านเองเป็นผู้ถืออุตุงค์และสอนให้ศิษย์ถือ
อุตุงค์ด้วย ท่านและบริษัทของท่านเป็นที่เลื่อมใสของชนทั้งหลาย
พระพุทธเจ้าทรงยกย่องท่านเป็นเอตทัคคะในทางทำให้เกิดความเลื่อมใส
ทั่วทุกด้าน

ข้อที่น่าสังเกตคือ ตระกูลของท่าน(ยกเว้นบิดาซึ่งได้เสียชีวิตไปก่อน) ได้บรรลุมรรคผลทั้งตระกูล มารดาของท่านซึ่งเป็นมิจฉาทิฎฐิมาเกือบตลอดชีวิต แต่ก็สามารถเปลี่ยนเป็นสัมมาทิฎฐิได้เพราะความอนุเคราะห์ของบุตรชายคนโต ผู้ซึ่งมีความกตัญญูทเวทที่เป็นเลิศ แม้จนจะละสังขาร ยังอุทิศส่าห์เดินทางมาโปรดมารดา และได้ปรินิพพานในห้องที่ท่านเกิด หากท่านมิได้อนุเคราะห์มารดาอย่างล้าเลิศเช่นนี้ นางรูปสารีจะต้องไปตกนรก เพราะการเป็นมิจฉาทิฎฐินั้นพระพุทธร่องค์ตรัสว่ายอมมีนรกเป็นที่ไป เพราะผู้มีความเห็นผิดคือมิจฉาทิฎฐิจักไม่ทำชั่วยอมไม่มี

มิจฉาทิฎฐิ แยกศัพท์ออกเป็น มิจฉา+ทิฎฐิ มิจฉาแปลว่า ผิด ทิฎฐิแปลว่า ความเห็น มิจฉาทิฎฐิจึงแปลว่าความเห็นผิด, ความเห็นที่ผิดจากคลองธรรม เช่นเห็นว่า ทำดีได้ชั่ว ทำชั่วได้ดี มารดาบิดาไม่มี มรรคผลนิพพานไม่มี เป็นต้น

ทิฎฐิ นอกจากจะแปลว่าความเห็นแล้ว ยังแปลว่าความเห็นผิดด้วย (คือมีความหมายเดียวกับมิจฉาทิฎฐิ) ในสังยุตตนิกายชั้นธวารวรรค พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๗ ข้อ ๑๗๙ - ๑๘๐ หน้า ๑๒๐ ได้กล่าวถึง ทิฎฐิ ๒ ได้แก่

๑) สัสสตทิฎฐิ - ความเห็นว่าเที่ยง, ความเห็นว่าอัตตาและโลกเที่ยงแท้ยั่งยืนคงอยู่ตลอดไป

๒) อุจเฉททิฎฐิ - ความเห็นว่าขาดสูญ, ความเห็นว่ามิ้อัตตาและโลกซึ่งจักพินาศขาดสูญหมดสิ้นไป

ส่วนในมัชฌมิกาย มัชฌิมปัณณาสก์ พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๓ ข้อ ๑๐๕ หน้า ๑๑๑ ได้กล่าวถึงทิฎฐิ ๓ ได้แก่

๑) อภิริยทิฎฐิ - ความเห็นว่าไม่เป็นอันทำ, เห็นว่าการกระทำไม่มีผล เช่นทำบุญไม่ได้บุญ ทำบาปไม่ได้บาป บุญบาปไม่มีอยู่จริง ถ้าเป็นสำนวนจีนก็ต้องพูดว่า “ทำบุญเสียเปล่า ไหว้เจ้าดีกว่า” ซึ่งความเห็นเช่นนี้ ทางธรรมเรียกว่า ทิฎฐิบาป แปลว่า ความเห็นลามก บาป แปลว่า ลามก, ความ

ชั่ว, ความร้าย, ความชั่วร้าย, กรรมชั่ว, กรรมลามก อุกุศลกรรมที่ส่งผลให้ถึงความเดือดร้อน สภาพที่ทำให้ถึงคดีอันชั่ว, สิ่งที่ทำให้จิตให้ตกสู่ที่ชั่ว คือ ทำให้เลวลง ให้เสื่อมลง (เพราะฉะนั้นเราจึงต้องละบาปให้ใหม่คะ)

๒. อเหตุกทัญญู - ความเห็นว่าไม่มีเหตุ, เห็นว่าสิ่งทั้งหลายไม่มีเหตุปัจจัย เช่น ที่เราเกิดมาร่ำรวยไม่ได้มีเหตุมาจากเคยทำบุญให้ทานมาจากชาติก่อน หรือที่เกิดมายากจนก็ไม่ได้มีเหตุมาจากความตระหนี่เหนียวแน่น ไม่บริจาคทาน ดังนี้ เป็นต้น

๓. นัตถิกทัญญู - ความเห็นว่าไม่มี, เห็นว่าไม่มีการกระทำหรือสภาวะที่จะกำหนดเองเป็นหลักได้ เช่น เห็นว่ามรรคผลไม่มี หลักปฏิบัติเพื่อนำไปสู่มรรคผลไม่มี เป็นต้น

มีศัพท์ที่ควรทราบอีกคำหนึ่ง คือ คำว่า ไตรเพท ซึ่งแยกศัพท์ออกเป็น ไตร+เพท ไตร แปลว่า สาม เพท มาจากคำว่า เวท ซึ่งหมายถึง คัมภีร์พระเวทของพราหมณ์ซึ่งเกิดขึ้นในยุคพระเวท (ประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑๐๐ ปีก่อนพุทธกาล)

ไตรเพทจึงหมายถึงพระเวททั้งสาม ได้แก่

๑) ฤคเวท เป็นคัมภีร์ที่ประกอบขึ้นด้วยคำฉันท์ ซึ่งเป็นบทร้อยกรองสำหรับใช้สวดสรรเสริญเทพเจ้าต่างๆ ที่มีชื่อกล่าวไว้ในคัมภีร์ บทร้อยกรองเหล่านี้จำนวนกว่าครึ่ง ใช้สวดสรรเสริญพระอัคนี (เทพเจ้าแห่งไฟ) และพระอินทร์ (เทพเจ้าแห่งสงคราม) ส่วนที่เหลือนอกนั้นใช้สำหรับสวดสรรเสริญเทพเจ้าองค์อื่นๆ เช่นพระวรุณ (เทพเจ้าแห่งฝน) พระสวितริ (เทพเจ้าแห่งพระอาทิตย์) เป็นต้น

๒) ยชุรเวท เป็นคำร้อยแก้ว ว่าด้วยระเบียบวิธีในการประกอบพิธีบูชาัญญและพิธีบวงสรวงต่างๆ ตัวอย่างเช่นในการประกอบยัญพิธี พราหมณ์ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญทางจำคัมภีร์พระเวทได้ทั้งหมดจะนั่งอยู่ทางด้านเหนือของแท่นบูชา อุทคาตา ซึ่งทำหน้าที่สวดมนต์ระด้วยเสียงเสนาะเพื่อกล่อมเทพเจ้าที่อัญเชิญมาเป็นประธานรับเครื่องบวงสรวงสังเวย นั่งอยู่ทาง

ขวาของแท่นบูชา ด้านซ้ายของอุทาคาตาคือโหตา ซึ่งมีหน้าที่ในการร่าย
 มंत्रสรรเสริญเทพเจ้าเพื่ออัญเชิญให้มาปรากฏและเป็นประธานในพิธี
 ส่วนด้านขวาของอุทาคาตาคือ อัครวารย มีหน้าที่ประกอบพิธีบวงสรวงสังเว
 เทพเจ้า ตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ในคัมภีร์พระเวท ซึ่งต้องมี
 พระหรือผู้ทำพิธี ๔ พวก คือ พรหมณ์ อุทาคาตา โหตา อัครวารย

๓) สามเวท เป็นร้อยกรองประเภทคำฉันท์ที่มีความไพเราะมาก
 เนื้อหาส่วนใหญ่ในสามเวทนำมาจากถกเวทนั่นเอง แต่นำมาร้อยกรองใหม่
 อย่างไพเราะและประกอบดนตรีสำหรับให้อุทาคาตาสวดสรรเสริญและขับ
 กล่อมเทพเจ้า ๓ องค์ คือ พระอินทร์ พระโสมะ และพระอัคนี (เดิมโสมะ
 เป็นชื่อสุราราชหนึ่ง ทำจากพืชชื่อโสม เรียกสุราราชนี้ว่า “น้ำโสม” เมื่อ
 พระอินทร์โปรดเสวยน้ำโสมมาก น้ำโสมจึงได้รับยกย่องให้เป็นเทพเจ้า ชื่อ
 ว่า พระโสมะ)

เหตุที่พระอินทร์โปรดการเสวยน้ำโสมนี้เอง จึงได้เกิดเรื่องไม่ดีไม่งาม
 ขึ้น เพราะน้ำโสมเป็นสุรา เมื่อเสวยก็ ‘ทรงเม้า’ เมื่อเมาก็ขาดสติ ละเมียด
 คีลได้ทุกข้อโดยเฉพาะข้อที่ ๓ กล่าวคือครั้งหนึ่งพระอินทร์ได้เป็นชู้กับนาง
 อหฺลยา ภรรยาของฤาษีเคาตมะ (ฤาษีมีวแต่หนึ่งเข้าฉาน เคยถูกพระอินทร์
 ตีท้ายคร้ว) ตอนอยู่ในฉาน กิเลสสงบระงับไป แต่พอออกจากฉาน กิเลส
 โดยเฉพาะโทสะก็กำเริบ เมื่อรู้ว่าถูกพระอินทร์เล่นไม่ซื่อ จึงสาปพระอินทร์
 ให้เป็น ท้าวสหัสโยนี (สหัส แปลว่า หนึ่งพัน โยนี แปลว่า มดลูก)
 พระอินทร์อับอายขายพัคตร์มาก ได้ไปอ้อนวอนฤาษีให้ยกโทษให้พร้อมกับ
 ทำพิธีอศวเมธอันเป็นัญกรรมขั้นสูงสุด ฤาษีใจอ่อนแต่ไม่สามารถถอน
 คำสาปได้เพราะเพิ่งจะเรียนผูก ยังไม่ได้เรียนแก้ แต่กระนั้นก็ช่วยทำให้เบา
 บางลง คือ เปลี่ยนจาก สหัสโยนี มาเป็น สหฺสนฺยน์ แทน นี่เป็นเรื่องราว
 ความเป็นมาของพระอินทร์ในศาสนาพราหมณ์ซึ่งแตกต่างจากพระอินทร์
 ในศาสนาพุทธ

พูดถึงพระอินทร์ อาจารย์ก็มีประวัติเหมือนกัน ขออนุญาตเล่าณะคะ

สมัยที่อาจารย์เรียนปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยมคม เมืองพุทธคยา อาจารย์จะไปนมัสการพระคันธกุฎีที่เขาศิชมกุฎ เมืองราชคฤห์บ่อยครั้ง ไปด้วยกับทัวร์จากประเทศไทยบ้าง ไปด้วยกับเพื่อนๆ ชาวทิเบตบ้าง ครั้งหนึ่งก็ไปเจอหนุ่มแขกหน้าตาหล่อเหลาอายุราว ๒๐ ปี เขาก็ถามชื่ออาจารย์ อาจารย์ก็บอกชื่อสุจิตรา คุณรู้จักนางสุจิตรา ภรรยาพระอินทร์ไหม หนุ่มแขกตอบว่า "I'm Indra" (ผมคืออินทร์) อาจารย์โกรธมาก เข้าใจ(ผิด)ว่าเขาจับต่อว่าอย่างเจ็บๆ ว่า "นี่นะ เธอ นะอายุคร่าวลูกฉัน อยู่มาพุดแบบนี้" พ่อหนุ่มคงจะงงว่า เอ แค่บอกว่าชื่ออินทร์ทำไมต้องโมโหโกรธา เดินหนีไปเลย อาจารย์ก็ผูกใจเจ็บมากกว่าเขาไม่นำมาพุดแบบนี้ วันหนึ่งไปซื้อของร้านเขา พี่ชายเขาเป็นคนขาย ก็แอบถามว่าคุณมีน้องชายใช้ไหม ฉันจำได้ว่าเขาขายของอยู่ที่นี้ (ตั้งใจจะมาฟ้องว่าน้องชายเขามาพุดไม่ดีกับอาจารย์) พี่ชายเขาตอบว่า ใช่ อินทร์เป็นน้องชายผม "อะไรนะ" อาจารย์คิดว่าฟังผิด เขาก็ตอบว่านั่นแหละน้องชายผม เขาชื่ออินทร์ (อาจารย์แทบลมจับเลย ขายหน้ามากๆ ดีที่ยังไม่ได้พุดอะไรออกไป) พอดีนายอินทร์เดินเข้ามา ก็ทักทายอาจารย์ เรียกชื่อได้ถูกต้องอีกต่างหาก อาจารย์ก็เลยบอกเขาว่า เพิ่งรู้จักพี่ชายของเธอว่าเธอชื่ออินทร์ เขาก็บอกว่า "ผมก็บอกคุณตั้งแต่วันที่เจอกันบนเขาศิชมกุฎแล้ว ไม่เข้าใจว่าทำไมคุณแสดงอาการโกรธแล้วเดินหนี" อาจารย์ก็เลยชวนคุยไปเรื่องอื่นแล้ววกมาถามว่า "คุณแม่เธออายุเท่าไร" "สี่สิบ" นายอินทร์ตอบ "อายุเท่าฉันเลย" นายอินทร์พยักหน้ารับรู้ อาจารย์ก็ออกผิดหวังด้วยคิดว่าเขาจะชมว่าอาจารย์ดูสาวกว่าแม่เขา เมื่อเขาไม่พุดก็เลยถามตรงๆ ว่า "แม่คุณกับฉันใครดูแก่กว่ากัน" เขาก็ตอบว่า "แม่ผมดูแก่กว่าคุณมากเลย" เท่านั้นอาจารย์ก็พอใจ คนหลงตัวเองก็เป็นอย่างอาจารย์นั่นแหละค่ะ

อ่านประวัติความเป็นมาของพระมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะลำดับสุดท้ายฉบับหน้าจะคะ ฉบับนี้ขออนุญาตตอบจดหมายค่ะ

ขอภัยที่ต้องลัดคิวลงจดหมายที่โทรสารมาจากประเทศบังคลาเทศ
เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ต้องลัดคิวเพราะผู้ที่โทรสารมาเป็น
พระภิกษุคะ ท่านส่งมาทั้งหมด ๔ หน้า เป็นจดหมายและหนังสือเดินทาง
ของท่าน จดหมายเขียนเป็นภาษาอังกฤษ อาจารย์ขออนุญาตแปลมาให้อ่าน
นะคะ

ก่อนอื่น อาตมภาพขอแสดงความเคารพอย่างสูงต่อพระราช-
สุทธิญาณมงคล และขอเจริญพรต่อโยม ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม อาตมภาพ
เป็นพระชาวเขา ชื่อ Bramha Jhan อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของ
บังคลาเทศ มีพระชาวพื้นเมืองที่อาศัยอยู่แถบเชิงเขาจิตตกองในบังคลาเทศ
จำนวนมากที่สังกัดนิกายเถรวาท และเป็นชาวมองโกล มีผิวพรรณคล้าย
คนไทย

อย่างไรก็ตาม เมื่ออาตมภาพได้อ่านหนังสือกฎแห่งกรรม ซึ่งแปล
โดยโยม ทำให้อาตมภาพหมดความสงสัยเกี่ยวกับเรื่องกรรม อาตมภาพ
ประทับใจในหนังสือเล่มนี้มาก และรู้สึกศรัทธาอย่างลึกซึ้งในพระราช-
สุทธิญาณมงคล มีความปรารถนาจะเรียนและฝึกกรรมฐานจากท่านที่
วัดอัมพวัน แต่อาตมภาพเป็นชาวต่างประเทศ จำเป็นต้องมีผู้สนับสนุน
และติดต่อเกี่ยวกับเรื่องขอวีซ่าเพื่อเข้ามาเรียนวิปัสสนากรรมฐาน อาตมภาพ
ได้ส่งโทรสารหนังสือเดินทางมาเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาของ
โยม อาตมภาพขอความอนุเคราะห์จากโยมให้ออกาสอาตมภาพได้มาฝึก
ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ณ วัดอัมพวันด้วย ขอโยมช่วยตอบเร็วที่สุด
เท่าที่จะเป็นไปได้

ท้ายที่สุดนี้ ขอให้โยมจงมีความสุข และอายุยืน ขอเจริญพร จาก
พระ Bramha Jhan

สาเหตุที่อาจารย์นำจดหมายฉบับนี้ลงเพราะต้องการจะเรียนท่านผู้อ่าน
ว่า ก่อนหน้านี้ มีจดหมายท่านองนี้มาถึงอาจารย์หลายฉบับ เขียนมาจาก
ประเทศสหรัฐอเมริกาบ้าง ออสเตรเลียบ้าง ศรีลังกาบ้าง เพื่อแสดง

เจตนารมณ์ที่จะมาเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ณ วัดอัมพวัน อาจารย์เคยกราบเรียนพระเดชพระคุณหลวงพ่อก่อน (ในจดหมายเรียกตามชื่อปกหนังสือเป็นพระราชสุทธินิยามมงคล) ท่านตอบว่า “เราอายุมากแล้ว ทำไม่ไหว” อาจารย์ก็เห็นด้วยกับท่านว่า ท่านตรากตรำกับการสอนมากกว่าทำลิปบีแล้ว สุขภาพไม่อำนวย (กระนั้นที่วัดอัมพวันก็ยังเนืองแน่นด้วยอุบาสก อุบาสิกา ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาปฏิบัติธรรมเจริญพระกรรมฐาน) อาจารย์จึงปรารภกับพระอาจารย์วีระนนท์ ซึ่งท่านก็บอกอาจารย์ว่ามีชาวต่างประเทศจะมาขอปฏิบัติที่วัด แต่เนื่องจากยังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง จึงผลัดว่าขอให้สร้างศาลาและที่พักเสร็จเสียก่อน แต่เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา อาจารย์ก็ได้เป็นเจ้าภาพบวชเณรให้หนุ่มน้อยชาวเกาหลี อายุ ๑๘ ปี เป็นหนุ่มน้อยที่ตัวไม่น้อย คือสูงใหญ่มาก ชื่อ ฉวง โดยบวชที่วัดประดิษฐาราม (วัดมอญ) แล้วไปฝึกกรรมฐานที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม ตั้งใจปฏิบัติมาก เคารพพระอาจารย์ ว่านอนสอนง่าย บุญกุศลครั้งนั้นทำให้อาจารย์ได้ไปอยู่บ้านเดียวกับลีนา สาวน้อยชาวเกาหลีที่อาจารย์รู้จักและผูกพันเหมือนเป็นลูกสาว ได้ฟังพาอาศัยกันอยู่หนึ่งเดือน (ลีนาพาไปโรงเรียนเพราะอาจารย์จำทางไม่ได้)

จากจดหมายของพระชาวมังคลาเทศ ทำให้อาจารย์เกิดความคิดแวบขึ้นมาว่า ศูนย์วิปัสสนาอุรุกเวลานานาชาติ ที่นิตยสารกุลสตรีและอาจารย์สุจิตราเชิญชวนท่านผู้อ่านร่วมกันสร้างนี้ จะเป็นที่ปฏิบัติธรรมแก่ชาวต่างประเทศในอนาคต โดยมีวิปัสสนาจารย์ที่เป็นพระภิกษุผู้มีความเชี่ยวชาญในการสอนมาเป็นผู้แนะนำ อาจารย์ได้ปรึกษากับพระอาจารย์วีระนนท์แล้ว และท่านก็เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง

ขออนุญาตแนะนำสักหนึ่งรูป คือ พระวิชัย โพร้นอก เป็นลูกศิษย์รุ่นแรกของวิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งอาจารย์มีโอกาสไปเป็นอาจารย์พิเศษตั้งแต่รุ่นแรกเช่นกัน (ส่วนพระอาจารย์วีระนนท์เป็นรุ่นที่ ๓) เมื่อจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมหิดลแล้ว ท่านได้ไปเรียน

ต่อปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เรียนอยู่ ๔ ปี ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จ อาจารย์จึงนิมนต์มาเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สาขาไทยศึกษา ตอนแรกท่านยังไม่รับปาก บอกว่าไม่อยากเรียนแล้ว จะออกไปเป็นพระ ดุจดรงค์ อาจารย์ก็บอกว่าต้องหาความรู้ทางด้านปริยัติก่อน ควรเรียนให้ถึงปริญญาเอกเหมือนอาจารย์ เพื่อจะได้สอนทั้งปริยัติและปฏิบัติ ท่านจึงตัดสินใจมาเรียนและโอนหน่วยกิตมาได้หลายหน่วย ช่วงทำวิทยานิพนธ์ท่านขอไปจำพรรษาที่วัดมคธพุทธวิปัสสนา ได้ของดีมากมาย อาจารย์จะยังไม่เล่าค่ะว่าของดีนั้นคืออะไร อาจารย์บอกว่าจะสนับสนุนให้ท่านเรียนจนจบปริญญาเอก และท่านจะต้องอยู่ประจำศูนย์วิปัสสนาอุรุกเวลานานาชาติ เพื่อสอนกรรมฐานให้ชาวต่างประเทศ เป็นการคืนของดีสู่แดนพุทธภูมิ อาจารย์เชื่อว่ากุศลสตรียะและท่านผู้อ่านได้กุศลมากๆ ที่ช่วยกันสร้างศูนย์เพื่อเผยแผ่สิ่งดีสูงสุดให้มนุษยชาติ ไม่มีอะไรน่าภาคภูมิใจเท่านี้อีกแล้ว เราสามารถสร้างความดีได้โดยไม่จำเป็นต้องรวยล้นฟ้า ความเชื่อที่ว่าคนรวยเท่านั้นจึงจะทำบุญได้ เป็นความเชื่อที่ไม่มีความจริงรองรับสำหรับยุคนี้ค่ะ

สรุปว่าอาจารย์จะตอบจดหมายพระ Bramha Jhan ว่าให้รอไปปฏิบัติที่ Uruvela International Vipassana Center และระหว่างรอก็จะส่งหนังสือ The Law of Karma - Dhamma Practice ไปถวายท่าน ซึ่งขณะนี้แปลเสร็จ ๗ เล่มแล้วค่ะ คือเล่ม ๑ เล่ม ๗ อาจารย์สุจิตราเป็นผู้แปล เล่ม ๒ เล่ม ๓ ดร.นราพร รังสิมันตกุล เป็นผู้แปล คุณอรุณีศิริวัฒน์ แปลเล่ม ๔ เล่ม ๖ และเล่ม ๙ ส่วนเล่ม ๕ และเล่ม ๘ เพื่อนอาจารย์แปลเสร็จหลายปีแล้ว แต่อาจารย์สุจิตราไม่มีเวลาตรวจ ทั้งวันงานจนพบคนอังกฤษที่อ่านภาษาไทยได้ เลยจ้างให้ตรวจ ปรากฏผลออกมาว่าให้อาจารย์แปลใหม่ อาจารย์จึงตกลงกับคุณอรุณีว่า ต้องแบ่งกันแปลคนละเล่ม พวกเรา (หมายถึงคุณอรุณี ดร.นราพร และอาจารย์) เต็มใจแปลและพิมพ์เผยแพร่ + จำหน่าย โดยจะนำเงินทุกบาททุกสตางค์เข้ามูลนิธิพระราชฯ เพื่อเป็นกองทุนสำหรับงานสร้างคนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ

พวกเราก็เจริญรุ่งเรือง(ในธรรม)กันมาเรื่อยๆ

อาจารย์ดูจะเหนื่อยกว่าเพื่อนตรงที่เป็นผู้อุปถัมภ์หลายวัดหลาย
กองทุน ตอนนี้ออกเทปมักกะลีผล ชุดละ ๓๐๐ บาท มีข้อความที่ปกเทป
ว่า รายได้ถวายวัดอัมพวันและวัดป่าเจริญราชธรรมาราม พอออกเทปถึง
ได้เข้าใจว่าต้องลงทุนมากมาย ค่าเปิดบาร์โค้ด ๑๗,๖๗๐ บาท และต้อง
เสียค่าสมาชิกอีกปีละ ๘,๐๐๐ บาท ค่าภาษี ค่าจัดจำหน่าย ฯลฯ แล้ว
ก็เลยเข้าใจว่าคนที่ลอกเลียนแบบwriteเทปของคนอื่นไปจำหน่ายแจก
นั้น ไม่ควรทำ เพราะถึงจะแจกฟรี แต่วิธีที่ได้มาไม่โปร่งใส แทนที่จะได้
บุญกลับได้บาป อาจารย์จึงขอว่าหากท่านผู้มีจิตศรัทธาจะซื้อไปแจกเป็น
ธรรมทาน ติดต่อคุณบ๊อง (จิรวิษณุ รัตนีน) โทร. ๐๘-๙๐๔๔-๔๗๒๘
ค่ะ

๓๒... พระอรุเวลกัสสปเถระ

พระอสีติมหาสาวกที่เป็นเอตทัคคะด้วย ลำดับสุดท้ายคือ

๔๑. พระอรุเวลกัสสปเถระ ท่านเคยเป็นชฎิลมาก่อน ชฎิล ก็คือ นักบวชประเภทหนึ่ง มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ความจริงน่าจะมิมาก่อนพุทธกาล เพราะชมพูทวีปเป็นแดนแห่งลัทธิความเชื่อหลายหลาก พวกนักบวชที่เรียกว่าชฎิลจะเกล้าผมมุ่นเป็นมวยสูงขึ้นไป มักถือลัทธิบูชาไฟ บางครั้งจัดเข้าในพวกฤๅษี ภาษาอังกฤษเรียกชฎิลว่า matted-hair ascetics แปลว่า พวกฤๅษีที่มีผมเป็นแผ่นเหมือนเลื้อย คือเขาคงจะเรียกตามภาพที่ปรากฏแก่สายตา

ขอแทรกประสบการณ์ส่วนตัวในเรื่องชฎิลว่า สมัยที่เรียนอยู่ในแดนภารต (อ่านแบบไทยออกเสียงว่า พา-รด ถ้าอ่านแบบอินเดีย ออกเสียงว่า พา-ระ-ตะ) เวลาที่ไปเที่ยวเมืองพาราณสีซึ่งมีแม่น้ำคงคาไหลผ่าน หากไปหน้าเทศกาล จะได้พบนักบวช นักพรต สมณะ บรรพชิตในศาสนาต่างๆ มากมายหลากหลาย ถ้าเป็นพวกนับถือศาสนาเซนจะไม่นุ่งผ้า บางทีก็ถูกเรียกว่าชีเปลือย ถ้าเป็นชฎิลจะเกล้าผมสูงมีชฎาใส่กันผมร่วงลงมาปิดหน้าแล้วที่ฝรั่งเรียกชฎิลว่า matted-hair ascetic นั้น ผมเขาเป็นแผ่นเหมือนเลื้อยจริงๆ ทำไม่จึงเป็นเช่นนั้น เพราะท่านเหล่านั้นจะไม่ตัดผม นอกจากไม่ตัดผมแล้วก็ไม่สระผมด้วย เมื่อเหี่ยวออกหรือไข่ม้วนในตัวโดยเฉพาะส่วนศีรษะออกมาจึงจับกับผมทำให้เป็นแผ่นเหมือนเลื้อย

หลายปีมาแล้วอาจารย์พบ matted-hair ascetic ในประเทศไทย ไม่ใช่ชฎิลมาจากอินเดียหรอกค่ะ เป็นคนไทยนี่เอง คืออาจารย์ขับรถจะไป

ทำธุระที่ช้อยสุขุมวิท ๒๔ ก็เข้าทางด้านถนนพระราม ๔ ผ่านมาทางคลองเตย พอถึงกลางซอยที่จะทะลุไปสุขุมวิทได้ อาจารย์ก็พบ matted-hair ascetic เดินอยู่ ไม่ใช่ใส่เสื้อ ใส่แต่กางเกงครึ่งน่องเก่ามาก ๆ ผมเป็นแผ่นเหมือนเสื้อยืดที่เดียว พอตรึงติด อาจารย์จึงรีบกดล้อคประตูเพราะกลัวญาติที่มีผมเหมือนเสื้อจะเข้ามานั่งด้วยแล้วไม่ยอมลง

กลับมาที่พระอุรุเวลกัสสปเถระที่ท่านเคยเป็นชฎิลและนับถือไปมาก่อน ท่านมีบริวาร ๕๐๐ น้องชายสองคนของท่านคือคนที่กัสสปะและคยากัสสปะมีบริวาร ๓๐๐ และ ๒๐๐ ตามลำดับ รวมชฎิลสามพี่น้องและบริวารได้พันคน ตั้งอาศรมเรียงรายอยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลา

ก่อนบวชในพระพุทธศาสนาซึ่งสมัยต้นพุทธกาลเรียกว่าพรหมจรรย์ ท่านอุรุเวลกัสสปะบำเพ็ญฌาน สำเร็จอิทธิวิธิ สามารถแสดงฤทธิ์ต่างๆ ได้ เกิดความเข้าใจผิดว่าท่านเป็นพระอรหันต์ สร้างอาศรมสั่งสอนลัทธิของท่านอยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ท่านเป็นคณาจารย์ใหญ่ที่ชนชาวราชคฤห์นับถือมาก แม้พระเจ้าพิมพิสารพระราชชาผู้ยิ่งใหญ่แห่งแคว้นมคธก็ยังให้ความสำคัญเคารพนับถือท่านว่าเป็นครูอาจารย์

เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาณ ณ ควงไม้โพธิพฤกษ์ เสวยวิมุตติสุขอยู่ ๗ สัปดาห์ แล้วเสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ปัญจวัคคีย์ได้บวชเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ต่อมาท่านยสกุณฑลกับสหยาอีก ๔ คน และชาวชนบทอีก ๕๐ คน ได้เข้ามาบวช จึงได้เกิดพระอรหันต์ขึ้นในโลกรวม ๖๐ องค์ ครั้นสาวกมากพอที่จะส่งไปประกาศพระศาสนา พระพุทธองค์จึงตรัสเรียกสาวกทั้ง ๖๐ รูปมาพร้อมกัน ตรัสว่า

ภิกษุทั้งหลาย เราได้พ้นจากบ่วงที่เป็นของทิพยและของมนุษย์ทั้งหมดแล้ว แม้ท่านทั้งหลายก็เช่นกัน จงเที่ยวไปในชนบทเพื่อประโยชน์สุขแก่ชนเป็นอันมาก แต่ต้องอยู่ารวมกันไปด้วยทางเดียวถึง ๒ รูป จงแสดงธรรมมีคุณในเมืองต้น ท่ามกลาง และที่สุด พร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะ จง

ประกาศพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง ประชาชนผู้มีธุลีคือกิเลสบัง
จักขุคือปัญญาเพียงเล็กน้อย ก็มีอยู่ แต่เพราะโทษที่ไม่ได้ฟังธรรมจึงต้อง
เลื่อนจากคุณอันควรได้ควรถึง ผู้รู้ทั่วถึงจักมีอยู่ แม้เราเองก็จะไปยังตำบล
อุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรม (พระไตรปิฎกเล่ม ๔ ข้อ ๓๒:
พระพรหมมุนี ๒๕๐๕ : ๑๘๘-๑๘๙)

พระดำรัสข้างต้นนี้ มีข้อความที่ขออนุญาตอธิบายขยายความคือ

๑) ธรรมมีคุณในเบื้องต้น หมายถึงศีล (ธรรมมีคุณใน)ท่ามกลาง
คือสมาธิ และ (ธรรมมีคุณใน)ที่สุด คือ ปัญญา ทั้งหมดนี้รวมอยู่ในหลัก
ไตรสิกขา อันเป็นหลักพัฒนาตนตามคำสอนในพระพุทธศาสนา

๒) จงประกาศพรหมจรรย์...คำว่าพรหมจรรย์เป็นคำเรียกพระพุทธ
ศาสนาในสมัยต้นพุทธกาล คือสมัยที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ๆ อีกความ
หมายหนึ่ง พรหมจรรย์หมายถึงมรรคมีองค์ ๘ หรือมัชฌิมาปฏิปทา แปล
ว่า ทางสายกลาง ซึ่งย่อลงเป็นศีล สมาธิ ปัญญา

๓) ประชาชนผู้มีธุลี คือกิเลส บังจักขุ คือปัญญาเพียงเล็กน้อยก็มี
อยู่ หมายถึง คนที่มีกิเลสน้อย เบบาง พร้อมทั้งจะรับธรรมะได้ก็มีอยู่ (ส่วน
คนกิเลสหนา ชีวิตท่วมทับด้วยโลภะ โทสะ โมหะ ไม่สามารถแนะนำ
ชักจูงได้ ก็ให้ปล่อยไปตามกรรมของพวกเขา ต้องรอให้ 'ถึงเวลา' เพราะ
ถ้ายังไม่ถึงเวลา พวกเขาก็ไม่สามารถรับธรรมะได้)

๔) ผู้รู้ทั่วถึงจักมีอยู่ หมายความว่า ผู้ที่สามารถเข้าถึงอรหัตตมรรค
อรหัตตผล สำเร็จเป็นพระอรหันต์ก็มีอยู่ คือเท่ากับทรงให้กำลังใจแก่
พระสาวกรุ่นแรกว่า การสอนของท่านเหล่านั้นจะไม่เปล่าประโยชน์

พระดำรัสดังกล่าวเท่ากับเป็นการประกาศว่าพระพุทธศาสนาได้อุบัติ
ขึ้นแล้วในโลก ครั้นแล้วพระอรหันตสาวกทั้ง ๖๐ องค์ก็เริ่มออกจาริก
ประกาศพระศาสนาในชนบทต่างๆ โดยแยกย้ายกันไปแต่รูปเดียวตาม
พระดำรัส แม้ส่วนพระองค์ก็ได้เสด็จไปยังอุรุเวลาและที่อื่นอีกโดยลำดับ ทาง
ที่เสด็จจาริกนั้น คือแถบลุ่มน้ำยมุณาและคงคา ทั้งตอนล่างและตอนบนอัน

เป็นที่ตั้งของชนบทที่สำคัญคือกาสิ โกศล มคธ อังคะ วัชชี มัลละ วังสะ กุรุ และลัγγะ ซึ่งในเวลานั้นดินแดนดังกล่าวเหล่านี้กำลังเฟื่องฟูด้วยลัทธิ ศาสนาต่างๆ เช่นศาสนาพราหมณ์ ศาสนาเชน และลัทธิอื่นๆ อีกมาก และ แม้จะมีอุปสรรคมากมายเพียงใดก็ตาม พระพุทธองค์และสาวกก็ได้ประสบ ความสำเร็จในการประกาศพระศาสนาในที่สุด

ข้อสังเกตในที่นี้คือพระพุทธองค์ทรงกลับไปยังตำบลอุรุเวลาอันเป็น ดินแดนที่พระองค์ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณและเมื่อจะประกาศ พระศาสนา พระองค์ก็เสด็จกลับไปเริ่มต้นที่ตำบลอุรุเวลา ด้วยเหตุผลนี้ คณะกรรมการก่อตั้งศูนย์วิปัสสนาอุรุเวลานานาชาติ จึงเลือกชื่อตำบล อุรุเวลาเป็นชื่อศูนย์ อาจารย์สุจิตราขอเป็นตัวแทนที่แท้จริงที่จะคืนความดีสู่แดน พุทธภูมิค่ะ

พระพุทธองค์ทรงเป็นยอดแห่งนักเผยแผ่และทรงทราบด้วยพระญาณ ว่าถ้าสามารถทำให้ชนบวชกลุ่มใหญ่ที่มีคนนับถือมาก (หมายถึงพวกชฎิล) มานับถือพระพุทธศาสนา การเผยแผ่ก็จะสำเร็จผลด้วยดี เหตุนี้จึงเสด็จ มายังตำบลที่พระองค์ตรัสรู้โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปราบทิวชฎิลพวกชฎิลโดย เฉพาะ แต่ในระหว่างทางทรงพบภิกษุทศศิษย์ ๓๐ คน ทรงแสดงธรรมโปรด ภิกษุทศศิษย์ทั้งสามสิบคนที่ราวป่ากัปปาลิกวัน(ไร่ฝ้าย) บรรดาภิกษุทศศิษย์ เมื่อได้สดับพระธรรมเทศนาจากพระโอษฐ์แล้ว บังเกิดดวงตาเห็นธรรม ได้บรรลุนิเวศนาปัตติผลเป็นอย่างต่ำ และอนาคามีผลเป็นอย่างสูง (คือไม่ถึง อรหัตผล) พระพุทธองค์ทรงให้ภิกษุทศศิษย์ทั้งหมดบวชเป็นภิกษุด้วยวิธี เอิมหิกขุอุปสัมปทา เช่นเดียวกับคณะปัญจวัคคีย์ แล้วทรงส่งไปประกาศ พระศาสนาในที่ต่างๆ ต่อไป

ครั้นพระพุทธองค์เสด็จถึงตำบลอุรุเวลา ทรงมีพระดำริว่าถ้าสามารถ ทำให้ชฎิลเหล่านี้เปลี่ยนมานับถือพระพุทธศาสนาได้ จักเป็นกำลังสำคัญใน การเผยแผ่พระศาสนา จึงเสด็จไปหาชฎิลผู้พี่และบริวารทั้งห้าร้อยก่อน ทรง ทรมานอุรุเวลกัถสปะด้วยอิทธิปาฏิหาริย์ต่างๆ เรียกว่า“ใช้ฤทธิ์ปราบฤทธิ์”

จนท่านชฎิลใหญ่คลายพยศ ยอมมอบตัวเป็นสาวกและขอบรรพชา และได้ลอบชฎิลพร้อมทั้งเครื่องบริวารในลัทธิของท่านไปในแม่น้ำเนรัญชรา เมื่อน้องชายทั้งสองคนคือคนที่กัถสปะและคยาภัสสปะเห็นชฎิลและเครื่องบริวารของพี่ชายลอยตามน้ำมา จึงพากันมาดูว่าเกิดเหตุร้ายอันใดขึ้นกับพี่ชาย ในที่สุดน้องชายทั้งสองและบริวารก็ได้บรรพชาตามพี่ชาย จึงเกิดภิกษุชฎิลขึ้นหนึ่งพันรูป

เมื่อชฎิลสามพี่น้องและบริวารบวชแล้ว พระพุทธองค์ได้เสด็จไปยังคยาสี่สทระทรงแสดงธรรมชื่อ **อาทิตตปริยายสูตร** โปรดภิกษุชฎิลและบริวาร ยังผลให้ชฎิลสามพี่น้องพร้อมด้วยบริวารได้สำเร็จพระอรหัตต์ พระอุรุเวลกัถสप्तเถระได้รับยกย่องเป็นเอตทัคคะในทางมีบริษัทใหญ่ คือ มีบริวารมาก

ขออนุญาตอธิบายขยายความคำศัพท์ ๒ คำ ได้แก่

๑) **อุรุเวลา** เป็นชื่อตำบลใหญ่แห่งหนึ่งในแคว้นมคธ ตั้งอยู่ ณ ลุ่มแม่น้ำเนรัญชรา เป็นภูมิลำเนาที่สงบน่ารื่นรมย์ พระมหาบุรุษ(หมายถึงพระพุทธเจ้าเมื่อยังไม่ตรัสรู้) ทรงเลือกเป็นที่บำเพ็ญเพียร ได้ประทับอยู่ ณ ที่นั้นนานถึง ๖ ปี ทรงบำเพ็ญ **ทุกรกิริยา** = ทุ+กร+กิริยา ทุ แปลว่ายาก กร แปลว่าทำ กิริยาแปลว่าการกระทำ **ทุกรกิริยา** (อ่านว่า ทุ-กะ-ระ-กิ-ริ-ยา) จึงแปลว่า การกระทำที่ได้โดยยาก เช่นการกลั่นลมหายใจ การอดอาหาร เป็นต้น เมื่อไม่ประสบความสำเร็จจึงทรงเปลี่ยนมาดำเนินในมัชฌิมาปฏิปทา (คือทางสายกลาง) จนได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ภายใต้ร่มไม้ **อัสนัสถะ** ซึ่งต่อมาเรียกว่า **ต้นพระศรีมหาโพธิ์** ณ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ในตำบลอุรุเวลาแห่งนี้

คำว่าอุรุเวลามักใช้คู่กับเสนานิคม เป็นอุรุเวลาเสนานิคม ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่า อุรุเวลาเสนานิคม เป็นชื่อตำบล ซึ่งความจริงเสนานิคม เป็นชื่อหมู่บ้าน คือหมู่บ้านเสนานิคม อยู่ในตำบลอุรุเวลา นางสุชาดาผู้ถวายข้าวปายาสแด่พระมหาบุรุษในวันที่จะตรัสรู้ อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านเสนานิคมนี้

๒) **คยาสี่ส** เป็นชื่อตำบลซึ่งเป็นภูเขาดังกล่าวหนึ่งในอำเภอคยา

รัฐพิหาร ซึ่งในอดีตคือดินแดนส่วนหนึ่งของแคว้นมคธ คยาสีสะ แยกศัพท์ ออกเป็น คยา+สีสะ คยาแปลว่าช้าง สีสะก็คือศิระะ น่าจะเรียกในภาษาไทยว่าเขาหัวช้าง

สมัยที่อาจารย์เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยมคธ ในวันหยุดได้ขอร่วมเดินทางไปกับพระและแม่ชี ซึ่งท่านพากันไปลอดถ้ำของภูเขาพรหมโยนี (ชื่อนี้ไม่มีความจริงรองรับเพราะพรหมไม่มีเพศ เนื่องจากละกามได้แล้ว เมื่อไม่มีเพศจะพูดว่าเป็นหญิงหรือชายไม่ได้ แล้วพรหมจะมีมดลูกหรือโยนี ได้อย่างไรกัน) ก่อนลอดถ้ำก็จะอธิษฐานขออะไรต่อมิอะไรตามแต่จะขอ อาจารย์ก็อธิษฐานขอให้รวย ๕๐ ล้าน แม่ชีก็ขอให้รวย หลวงพ่อที่อาอุโสะ ที่สุดขอให้รวย ๔๐๐ ล้าน อาจารย์จึงสัพยอกว่า “หลวงพ่ โยมเป็นคฤหัสถ์ยังขอแค่ ๕๐ ล้าน หลวงพ่อเป็นพระทำไมขอมากกว่าโยม” ท่านก็ออกตัวว่า “อาตมาขอมากมายก็เพื่อจะไปสร้างวัด โยมไม่ต้องสร้างวัดนี้หา” (พอเรียนจบไม่พบท่านอีก จึงไม่รู้ว่าท่านได้ตั้งที่อธิษฐานหรือไม่ และเมื่อได้แล้วไปสร้างวัดจริงหรือเปล่า แต่สำหรับอาจารย์ถึงจะมีเงินไม่ถึงห้าสิบล้านแถมมีหนี้เป็นล้าน แต่ก็ช่วยสร้างวัดไปหลายวัดแล้วค่ะ) มีพระอีกรูปหนึ่งทีไปด้วยกัน ท่านเป็นคนขี้โรค อาพาธตลอด ดูท่านซีดเซียวจนอาจารย์รู้สึกสงสาร หากก็ช่วยอะไรไม่ได้เพราะท่านบอกว่าเป็นมะเร็งในเม็ดเลือด อาจารย์ถามท่านว่าขอกี่ล้าน ท่านตอบว่าไม่ได้ขอเป็นเงิน แต่ขอให้สุขภาพดี อาจารย์บอกทำไมท่านขอไม่เหมือนรูปอื่นๆ ท่านตอบว่า คนขี้โรคอย่างอาตมา ถึงมีเงินกี่ร้อยล้านก็ต้องทุกข์เพราะโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ถ้าอาจารย์เป็นอาตมาก็ต้องขออย่างที่อาตมาขอ หลังจากลอดถ้ำพรหมโยนีแล้ว พระท่านก็พาขึ้นไปสาธยายมนต์อาทิตตปริยายสูตรบนเนินเขาคยาสีสะ ที่พระพุทธรองค์ทรงเทศนาโปรดภิกษุชฎิลเมื่อสองพันห้าร้อยกว่าปีก่อน อาจารย์ซาบซึ้งมาก

หลังจากอาจารย์เรียนจบได้ ๓ ปี อาจารย์ก็ไปอินเดีย พาคุณพ่อคุณแม่ไปนมัสการสังเวชนียสถาน พบท่านที่พุทธรคยา ดูท่านอ้วนท้วน

สมบูรณ์ไม่ซัดเซียวเหมือนเมื่อสามปีก่อน อาจารย์ก็ถามว่าท่านดูมีสุขภาพดี ไปทำอะไรมาหรือคะ ท่านตอบว่า “อาตมาก็เจริญพระกรรมฐานตามที่อาจารย์แนะนำ ไม่น่าเชื่อว่าโรคมะเร็งเม็ดเลือดหายได้เพราะกรรมฐาน” อาจารย์ก็อนุโมทนากับท่านแล้วสัพยอกว่าอาจหายเพราะท่านไปลอดถ้ำพรหมโยนีนั่นก็ได้ ท่านก็ยืนยันว่าท่านหายเพราะเจริญพระกรรมฐานอาโนสังส์แห่งการเจริญพระกรรมฐานช่วงอัศจรรย์เสียจริง (อาจารย์ก็ได้บุญที่เรียนแนะนำท่านให้ทำกรรมฐาน)

พูดถึงอินเดียทำให้อาจารย์นึกถึงเรื่องของนายดำ ที่อาจารย์ ดร.ดาราวรรณ เด่นอุดม เล่าให้ฟังตอนไปอินเดียด้วยกันเมื่อปีที่แล้ว อาจารย์ฟังแล้วซาบซึ้งตรึงใจมาก พระเดชพระคุณพระเทพดิลก วัดบวรนิเวศ เล่าให้อาจารย์ ดร.ดาราวรรณฟังอีกทีหนึ่ง นัยว่าท่านเจ้าคุณฟังมาจากพระภิกษุรูปหนึ่ง ที่รู้จักนายดำและนายดำเป็นผู้เล่าให้ท่านฟังด้วยตนเอง

เรื่องมีอยู่ว่านายดำเป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัวอยู่ฝูงหนึ่ง ก็เลี้ยงวัวสำหรับขายเลี้ยงชีพ ทุกวันก็จะพาฝูงวัวออกไปกินหญ้าตามทุ่งนาป่าเขา วันหนึ่งถูกโจรสองคนปล้นจะเอาวัวทั้งฝูงไปและบังคับให้นายดำเดินไปด้วย เมื่อชาวบ้านเห็นก็คิดว่าเพื่อน พอเดินผ่านหมู่บ้านไปถึงกลางป่า โจรสองคนก็บอกว่าไม่ต้องการให้นายดำไปด้วย เพราะพันสายตาชาวบ้านมาแล้ว จะฆ่านายดำทิ้งในป่าแห่งนี้ นายดำก็กลัวตายเป็นธรรมดา บอกว่าอย่าฆ่าเขาเลย จะเอาวัวไปก็ได้แต่ขอให้อาศัยชีวิต โจรสองคนก็ไม่ยอมจะขอร้องอย่างไรๆ ก็ไม่ยอมทำเดี๋ยว นายดำจึงบอกว่าเขายอมให้ฆ่า แต่ก่อนตายของไปอาบน้ำให้สบายเนื้อสบายตัวก่อน โจรสองคนก็อนุญาต นายดำจึงลงไปอาบน้ำในหนองใกล้ๆ พออาบน้ำเสร็จรู้สึกสบายใจขึ้น และเกิดระลึกได้ว่าเคยฆ่าโจรสองคนเนิ่นมาก่อนแล้วฝังศพไว้ที่โคนไม้ใหญ่ต้นหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้ๆ หนองน้ำนั้น จึงเล่าให้โจรทั้งสองฟังว่าเขาระลึกได้แบบนี้ โจรไม่เชื่อจึงลองขุดดู ปรากฏว่าพบโครงกระดูกมนุษย์ ๒ ร่างจริง ก็เกิดความสังเวชใจ พูดกับนายดำว่าหากเขฆ่านายดำ ซาดิหน้านายดำก็ต้องฆ่าเขา ก็จะ

ฆ่ากันไปอย่างนี้ไม่รู้จักจบสิ้น อยากระนั้นเลย เรามาจับมือเป็นเกลอกันดีกว่า จะได้ไม่ต้องจ้องล้างจ้องผลาญกันอีกต่อไป นายดำก็เลยตกลงเป็นเกลอกับโจร เรื่องก็จบลงแบบ happy ending

ลำดับต่อไปขอตอบจดหมายนะคะ ฉบับแรกสุภาพสตรีท่านหนึ่งเขียนมา บอกให้ตอบส่วนตัวเพราะได้ส่งซองเปล่ามาด้วย แต่เมื่อถึงคิวตอบ อาจารย์พบแต่จดหมายไม่เห็นซองค่ะ เลยไม่ทราบว่าคุณสตรีท่านนี้ชื่ออะไร ต้องขอภัยมากๆเลยค่ะ อาจารย์ตอบลงกุสสตรีแทนนะคะ อยากขอท่านผู้อ่านว่าเวลาเขียนจดหมาย โปรดใส่ที่อยู่ วันที่ และชื่อด้วยค่ะ เพื่อของหายจะได้ทราบ อาจารย์ขอรับผิดชอบเต็มที่ค่ะ งานมาก หลงลืม จนเบียดตัวเองเต็มที่แล้วค่ะ ขออนุญาตลงจดหมายนะคะ

ดิฉันจะไม่พูดพร่ำทำเพลงให้รำคาญนะคะ ดิฉันมีปัญหาที่ค้างคาใจมา ๓ ปีเต็มแล้ว อยากจะเรียนถามอาจารย์สัก ๓-๔ ข้อ เริ่มเลยนะคะ

ข้อที่ ๑. เกี่ยวกับคนที่ดิฉันรู้จัก เขาสวดมนต์ไหว้พระเป็นประจำมาช่วงหลังๆ นี้เขาชอบบอกว่าเวลานั่งสวดมนต์อยู่มีเสียงมากกระซิบบอกว่าอยากฟังบทนั้นบทนี้ และเขาบอกว่าสามารถติดต่อพูดคุยกับพระอาทิตย์ได้ ติดต่อกับพระพิฆเนศได้ แบบนี้เป็นไปได้หรือเปล่าคะ ทั้งที่เขาไม่เคยนั่งสมาธิเดินจงกรมเลย แต่เขาบอกว่าได้นั้นได้นี่ ดิฉันก็เลยข้องใจ ขอความเห็นอาจารย์ด้วยนะคะ

อาจารย์คงต้องยกตัวอย่างคนที่อาจารย์รู้จักอีกเหมือนกัน เธอผู้นี้มีอาการคล้ายคลึงกับคนที่คุณรู้จัก เวลาสวดมนต์อยู่ก็จะมีเสียงมากกระซิบข้างหู แต่เป็นเสียงด่าหาบคาย บางทีก็ด่าถึงพระพุทธเจ้า เธอก็มาปรึกษาอาจารย์ อาจารย์ก็แนะนำให้กำหนดสติ เธอมีอาการสติแตกเพราะมีเรื่องกลุ่มอกกลุ่มใจ เก็บกดเรื่องสามีไปมีคนอื่น เธอจะยกย่องเชิดชูสามีมาก ทั้งที่คนอื่น ๆ เห็นว่าสามีเธอเป็นคนไม่ดี แต่เธอทั้งรู้จักทำเป็นไม่รู้ ไม่ระบายนให้เพื่อนฟัง เก็บกดไว้แต่ผู้เดียว ความทุกข์นั้นจึงแสดงออกมาในรูปของ

พยายามเคียดแค้นในหญิงที่เป็นชู้กับสามีเธอ เวลาสวดมนต์จึงมีเสียงคำ
 หยาบคายอยู่ข้างหูซึ่งบางครั้งก็ตำพระพุทธรเจ้า อาจเป็นไปได้ว่าเธออาจจะพลาด
 หาเรื่องแม่กับพระพุทธรเจ้า เข้าทำนองว่าพระพุทธรเจ้าไม่ช่วย เมื่อเป็นถึง
 ขั้นนี้ก็ต้องหยุดสวดมนต์ไว้ก่อน ยิ่งกรรมฐานต้องงดเลย ให้เป็นหน้าที่ของ
 จิตแพทย์เยียวยาจนหายเป็นปกติเสียก่อน จากนั้นอีกปีหรือสองปีจึงค่อย
 สวดมนต์หรือเจริญพระกรรมฐาน ที่คุณบอกว่ “ทั้งที่เขาไม่เคยนั่งสมาธิ
 เดินจงกรมเลย” นั้น คุณคงจะหมายความว่า คนที่นั่งสมาธิเดินจงกรมจึง
 จะติดต่อกับพระอาทิตย์หรือพระพินนาคได้ แต่อาจารย์กลับคิดว่าถ้านั่งสมาธิ
 เดินจงกรมก็จะเป็นอย่างนี้ คือหมายถึงเจริญสติมาตั้งแต่ต้น แต่ถ้าเพี้ยน
 แล้วห้ามนั่งสมาธิเดินจงกรม เพราะอาจเตลิดเปิดเปิงไปจนกูไม่กลับ หาก
 คุณต้องการช่วยเขาก็แนะนำให้ไปหาจิตแพทย์ อาจารย์รู้จักจิตแพทย์ที่เก่ง
 มากและเชี่ยวชาญในการปฏิบัติกรรมฐานด้วย เป็นลูกศิษย์พระเดชพระคุณ
 หลวงพ่อจรัญด้วย หากไปหาแพทย์ท่านนี้อาจารย์แน่ใจว่าจะหายแน่นอน
 ท่านเป็นแพทย์หญิงอยู่โรงพยาบาลศิริราช เป็นอาจารย์ด้านจิตเวช

ข้อที่ ๒ เราสวดอธิติปิ โส เท่าอายุบวกหนึ่งให้ลูกจะได้ใหม่ เขาจะได้
 รับหรือเปล่า หรือแล้วแต่บุญกุศลของเราที่ทำมา

พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญเคยสอนว่าแม่กับลูกเป็นสายสัมพันธ์
 เดียวกัน แม่ทำบุญให้ลูกได้เช่นเดียวกับลูกทำบุญให้แม่ได้ มีตัวอย่างที่ลูก
 ป่วยหนัก พ่อแม่นั่งกรรมฐานให้ หรือพ่อแม่ป่วยหนักลูกมานั่งกรรมฐาน
 ที่วัดอัมพวันช่วยพ่อแม่ ทำให้หายจากโรคร้าย (เช่นโรคมะเร็ง) มีตัวอย่าง
 มากมายที่อาจารย์รวบรวมไว้หลายราย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเขียน**ธรรม
 นิยายชุดสัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม** เรื่องต่อไปคือ**ความหลังในสังสาร
 คະ**

เรื่องความหลังในสังสาร เปิดเผยประวัติศาสตร์ธนบุรีที่ไม่มีใน
 ประวัติศาสตร์ อยากให้คนไทยทั้งประเทศได้อ่านจะได้รับการศึกษารัก
 พระมหากษัตริย์และรักแผ่นดินถิ่นเกิดของเรามากขึ้น ส่วนความหลังใน

สังสารจะเปิดเผยเรื่องการทำยุทธหัตถีที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อเล่าให้
ศิษยานุศิษย์ฟังค่ะ

สรุปว่าสวดอิติปิ โส เท่าอายุบวกหนึ่งให้ลูกได้ค่ะ และถ้าจะให้
ผลมากขึ้นต้องให้ลูกสวดด้วย การสวดมนต์ คือการภาวนาอย่างหนึ่ง บุญ
ที่ได้จากการสวดมนต์เรียกว่า **ภาวนามัย**

ข้อที่ ๓ ลูกชายดิฉันอายุ ๗ ขวบ แต่เขารู้จักสวดมนต์ไหว้พระทุกวัน
อาจารย์คิดว่าชาติก่อนเขาทำกรรมมาดีหรือเปล่านั้น

อาจารย์เชื่อว่าลูกชายคุณทำกรรมมาดี ทั้งกรรมในอดีตและกรรมใน
ปัจจุบันค่ะ ต่อไปเขาจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ตลอดจนถึง
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งแผ่นดินถิ่นที่เกิด ขออนุโมทนาที่
คุณมีลูกดีเป็นศรีแก่วงศ์ตระกูล เลี้ยงเขาให้ดีนะคะ

ดิฉันขอให้อาจารย์ตอบเป็นการส่วนตัวนะคะ เพราะดิฉันส่งซองเปล่า
ติดแสตมป์มาให้เรียบร้อยแล้ว นานแค่ไหนดิฉันก็จะรอ ขอขอบพระคุณ
ล่วงหน้าอย่างสูงค่ะ

อาจารย์ต้องขอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย จดหมายของคุณที่ส่งมาถูกจัด
เข้าแฟ้มรอการตอบ ไม่มีซองที่จะเป็นหลักฐานได้ เป็นความเสแสร้งของ
อาจารย์เอง อีกประการหนึ่งคุณไม่ได้ลงชื่อมาในจดหมายจึงไม่ทราบจริงๆ
ค่ะ แต่ก็ตอบให้แล้ว เรื่องที่หนักใจอีกอย่างในขณะนี้คือ ท่านผู้อ่านสงเงิน
ทำบุญมาในซอง กรุณาอย่าทำอย่างนี้เลยนะคะ ขณะนี้มีเงินทำบุญอยู่ใน
ลิ้นชัก ๑๐๐ บาท โดยที่อาจารย์ไม่ทราบว่าเป็นของท่านผู้ใด เพราะมีจดหมาย
มากมาย แล้วอาจารย์ก็งานยุ่งมาก จึงพลาดพลั้งได้ **อย่างไรก็ตาม หากหา
ชื่อท่านผู้บริจาคไม่ได้จริงๆ อาจารย์จะใส่ชื่อให้ว่า “ผู้ไม่ประสงค์ออก
นาม” ก็แล้วกันนะคะ**

๓๓... รัตนสูตร

พระอสีติมหาสาวกซึ่งแปลว่าพระสาวกผู้ใหญ่ ๘๐ องค์ บางที่เรียก
อนุพุทธ ๘๐ องค์ อสีติ แปลว่า แปดสิบ ส่วนอนุพุทธ แปลว่า ผู้ตรัสรู้
ตาม คือ ตรัสรู้ตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในสาวกผู้ใหญ่ ๘๐ องค์นี้ มี
๔๑ องค์ที่เป็นเอตทัคคะด้วย ซึ่งอาจารย์ได้นำเสนอประวัติโดยสังเขปของ
ท่านครบถ้วนทั้ง ๔๑ องค์แล้ว ในบทที่ ๒๒ ได้ยกคำร้องกรองของ
พระเดชพระคุณพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร) ว่า

แปดสิบพระสาวก	มนต์สาธกผู้เรื่องนาม
เรื่องเดชทุกโมงยาม	ด้วยลีลาที่คุณคง
สถิตทั่วทุกส่วนกาย	ทั้งน้อยใหญ่ประทับทรง
เป็นคุณจำเรียมง-	คละเลิศประเสริฐศรี

ซึ่งแปลความโดยสังเขปคือท่านผู้รจนาได้อัญเชิญพระสาวกผู้ใหญ่ ๘๐
องค์ มาสถิตทั่วอวัยวะน้อยใหญ่ของท่าน เท่านั้นยังไม่พอ ยังอัญเชิญ
พระปริตรอันศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสามโลกมาปกป้องท่านอีกด้วย ดัง
คำร้องกรองว่า

ขอเชิญพระปริตร	อันศักดิ์สิทธิ์ในแดนตรี
เมตตาและปรานี	ปรีรักษ์นिरาศภัย
เบื้องหน้ารัตนสูตร	ธรรมมาวุธอันเกรียงไกร
ทักษิณอันฤชัย	เมตตสูตรพระพุทธรมนต์

คำว่า ปริตร มาจากคำบาลีว่า ปริตต แปลว่า ความต้านทานหรือ
เครื่องป้องกัน มีความหมายเดียวกับคำว่า ตาณ ซึ่งแปลว่า การคุ้มครอง

ที่พึ่ง สิ่งกำบัง และตาณยังหมายถึง **นิพพาน**ด้วย มีศัพท์อีกคำหนึ่งที่น่าปริศนา กับ ตาณ มาสมาสกัน (สมาส แปลงง่าย ๆ ว่า ชน คือจับคำสองคำมาเรียงกัน ส่วนสนธิ แปลงง่าย ๆ ว่า เชื่อม คือนำคำสองคำมาเชื่อมกัน เช่นพุทธ เชื่อมกับ อนุสสติ เป็น พุทธอนุสสติ) เป็นปริศนาตาณ แปลว่า การป้องกัน การต้านทาน ที่พึ่งอาศัย

คำว่า ตาณ ต่อมาแผลงเป็น ตำนาน แปลว่า บทสวดเพื่อป้องกัน เช่น เจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน แปลว่า บทสวดป้องกันเจ็ดบท บทสวดป้องกันสิบสองบท หมายถึงพระพุทธรูปที่พระพุทธรูปเจ้าประธานแก่พระสาวกให้ไปสวดสาธยายเพื่อป้องกันภัยหรือเพื่อขจัดอุปสรรคต่างๆ ต่อมาเขียนเพี้ยนเป็นตำนาน ความหมายจึงเพี้ยนไปด้วย คือหมายถึงเรื่องราวหรือนิทานปรัมปราที่เล่ากันสืบๆ มา จึงผิดจากความหมายเดิมที่หมายถึงบทสวดป้องกันซึ่งมีความหมายเดียวกับปริตร

พระปริตรที่ท่านผู้รจนานำมาไว้เบื้องหน้าของท่านคือ รตนสูตร หรือเขียนแบบไทยว่า รัตนสูตร ซึ่งมีที่มาดังนี้

สมัยพุทธกาล เมืองเวสาลีแห่งแคว้นวัชชี เป็นเมืองใหญ่ที่มั่งคั่งสมบูรณ์ ครั้งหนึ่งแคว้นวัชชีเกิดภัยพิบัติ ๓ อย่างได้แก่

๑) **หุงภิกขภัย** คือ เกิดภาวะข้าวยากหมากแพง ประชาชนมีอาหารไม่เพียงพอที่จะบริโภค ต้องอดอยากหิวโหยไปตามๆ กัน

๒) **อมนุสสภัย** คือ พวกอมนุษย์หลอกหลอนประชาชนให้เกิดประหวั่นพรั่นพรึง จิตใจไม่เป็นปกติสุข

๓) **โรคภัย** (อ่านว่า โร - คะ - ภัย อ่านแบบไทยเป็น โรค - ภัย) คือ เกิดโรคระบาดร้ายแรง ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก

เมื่อเกิดภัยสามอย่างนี้ ความเดือดร้อนวุ่นวายก็บังเกิด ทำให้ประชาชนออกสั่นขวัญหนีทั้งกันไปทั่วหน้า จึงพากันไปร้องเรียนต่อผู้ปกครอง พวกเจ้าลิจฉวีจึงประชุมปรึกษาหารือกันในสภา ให้พิจารณาหาข้อบกพร่องของตนทั้งในเรื่องส่วนตัวและเรื่องการทำงานที่เกี่ยวข้องในการปกครอง หากก็ไม่

พบข้อบกพร่องแต่อย่างใด จึงพากันค้นหาสาเหตุแห่งเภทภัยรวมทั้งทำพิธี
บวงสรวงเทพดาทั้งหลาย กระนั้นก็ไม่สามารรถแก้ปัญหาได้ ในที่สุดจึงมี
ความเห็นพ้องกันว่า พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบริบูรณ์ด้วย
พระพุทธานุภาพ หากเสด็จมายังแคว้นแคว้นนี้ ภัยอาจสงบได้ด้วย
พระพุทธานุภาพ จึงส่งเจ้าชายลิจฉวีกับบุโรหิตินำเครื่องราชบรรณาการไป
ถวายพระเจ้าพิมพิสาร พระราชาแห่งแคว้นมคธ เพื่อเชิญเสด็จพระพุทธองค์
ซึ่งในเวลานั้นประทับอยู่ ณ กรุงราชคฤห์

เมื่อพระบรมศาสดาเสด็จยังแผ่นดินวัชชี ฝนโบกขรพรรษที่ตกลง
ทั่วแคว้น ชำระพื้นดินให้สะอาดหมดจด ครั้นพระพุทธองค์เสด็จถึงกรุง
เวสาลี ทรงระลึกถึงบารมีพุทธานุภาพ บัญญัติมหาปริชาด และพุทธจริยา
โปรดให้พระอานนท์เรียกรัตนปริตร ทำบาตรน้ำมนต์เจริณูรัตนปริตร
ประพรมน้ำมนต์รอบกำแพงพระนคร ๓ รอบ แล้วมาถวายบังคม
พระพุทธองค์ ซึ่งประทับอยู่ณฐานาคารกลางเมือง พระพุทธองค์และพระสงฆ์
เจริณูรัตนสูตร ๗ วัน ๗ คืน ภัยทั้งสามก็สงบระงับลง ประชาชนกลับ
เป็นปกติสุขดังเดิม

ขออนุญาตอธิบายศัพท์ ๓ คำ ตามลำดับดังนี้

๑) บารมีพุทธานุภาพ หมายถึง ธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า
คือ บารมี ๑๐ หรือ ทศบารมี ได้แก่ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ
ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา และอุเบกขา

๒) ปัญญาปริชาด หมายถึง การสละอย่างใหญ่ของพระโพธิสัตว์
๕ อย่าง ได้แก่ ธนปริชาด - สละทรัพย์สมบัติเป็นทาน อังคปริชาด -
สละอวัยวะเป็นทาน ชีวิตปริชาด - สละชีวิตเป็นทาน บุตรปริชาด -
สละลูกเป็นทาน และทวารปริชาด - สละเมียเป็นทาน

๓) พุทธจริยา หมายถึง พระจริยาหรือการทรงบำเพ็ญประโยชน์ของ
พระพุทธเจ้า ๓ อย่าง ได้แก่ โลกัตถจริยา - พระพุทธจริยาเพื่อประโยชน์
แก่โลก ญาตัตถจริยา - พระพุทธจริยาเพื่อประโยชน์แก่พระญาติตาม

ฐานะ และพุทธศตถจริยา - พระพุทธจริยาที่ทรงบำเพ็ญประโยชน์ตามหน้าที่ของพระพุทธเจ้า

ก่อนยกตัวอย่างบทสวดในรัตนสูตร ขออนุญาตแนะนำให้รู้จักแก้วน้ำขี้พือเป็นสังฆปะตังนี้

วัชชีเป็นชื่อแก้วหนึ่งใบบรรดา ๑๖ แก้วใหญ่แห่งชมพูทวีป (ชมพู = ต้นหว่า ทวีป = แผ่นดินใหญ่ รวมความแปลว่า แผ่นดินใหญ่แห่งต้นหว่า) ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำคันทกะ เมืองหลวงชื่อเวสาลี แก้วน้ำขี้พือปกครองด้วยระบอบสามัคคีธรรม พวกกษัตริย์ที่ปกครองเรียกว่ากษัตริย์ลิจฉวี หมายความว่าไม่ได้ปกครองด้วยกษัตริย์พระองค์เดียว แต่มีหลายพระองค์ช่วยกันปกครอง พระองค์หนึ่งที่เคยสนทนากับพระพุทธองค์ คือ เจ้ามहाลี ถ้าท่านผู้อ่านยังไม่ออก กรุณาอ่าน **เหนือนักพักได้ร่มมณฑารพ** ที่เจ้ามहाลีทรงสนทนากับพระพุทธเจ้าเรื่องพระอินทร์ ทำให้เราได้รู้จักพระอินทร์ว่าจะมาเป็นพระอินทร์ได้ ต้องบำเพ็ญคุณธรรมถึง ๗ อย่าง

แก้วน้ำขี้พือรุ่งเรืองเข้มแข็งและมีอำนาจมากตอนปลายพุทธกาล จนกลายเป็นคู่แข่งของแก้วนมคธ แต่หลังพุทธกาลไม่นานก็เสียอำนาจแก่มคธ เพราะอุบายทำลายสามัคคีของวัสสการพราหมณ์ เมื่อเอ่ยถึงวัสสการพราหมณ์ ท่านผู้อ่านที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกับอาจารย์คงจะพอนึกออกใช้ไหมคะ วัสสการพราหมณ์คือพราหมณ์ที่รับอาสาทำลายความสามัคคีพร้อมเพรียงของพวกกษัตริย์ลิจฉวี ในเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ ที่อาจารย์เรียนตอนอยู่ ม.ศ.๕ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท อาจารย์ที่สอนสามัคคีเภทคำฉันท์ ชื่ออาจารย์นิรันดร์ นวมารด ท่านสอนเก่งมาก จำเนื้อหาได้ทั้งหมด วัสสการพราหมณ์ใช้วิธียุแหย่ที่แยบยลมาก โดยใช้ลูกศิษย์คือบรรดาโอรสของพวกกษัตริย์ลิจฉวีเป็นเครื่องมือ หากเปรียบเทียบกับสังคัมภีร์ไทยในเวลานี้ก็คงจะคล้ายคลึงกัน คือคนไทยถูกคนไม่ปรารถนาติดต่อชาติบ้านเมือง ยุแหย่ให้แตกแยกกันจนเกือบจะทำให้ชาติย่อยยับ เรียกว่าชาติ

บอบช้ำที่สุดอย่างที่ไม่เคยเป็นมา ในประวัติศาสตร์ไทยถูกพม่าทำลาย แต่ปัจจุบันไทยทำลายกันเอง เพราะความเห็นแก่ตัวเห็นแก่พวกพ้องของคนพาล สันดานหยาบ ขอบภัยคะ อาจารย์ออกนอกกรอบไปหน่อย กลับเข้ามาหากรอบดีกว่า ไม่ได้ว่าใครนะคะ แต่ถ้าใครคิดว่าตัวเองถูกอาจารย์ว่าก็เท่ากับเขาเป็นคนพาลสันดานหยาบ เมื่อรู้ตัวแล้วก็กลับเนื้อกลับตัวใหม่เสียจะคะ อย่าทำลายคนไทยด้วยกันเลย ถ้าท่านทำ กรรมก็จะตกแก่ท่านอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง เพราะ “กมฺมฺนา วตฺตตี โลโก - สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” ตามคำทรงสอนของพระบรมศาสดา (ที่สุทฺธสฺสา อ่อนค้อม นำมาเขียนเป็นธรรมเนียม)

กลับมาที่รัตนสูตรนะคะ เพราะยังไม่จบ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแคว้นวัชชีครั้งนี้ทำให้เกิดธรรมเนียมสืบต่อกันมาในสังคมชาวพุทธ กล่าวคือเมื่อนิมนต์พระมาเจริญพระพุทธมนต์ที่บ้าน (หรือที่ทำงาน) ถ้ามีตั้งบาตรน้ำมนต์พอพระสวดถึง **ยงฺกิญฺจิ วิตฺตํ อิธ วา หุริ วา...** เจ้าภาพจะจุดเทียนถวายบาตรน้ำมนต์พระที่เป็นหัวหน้า (คือนั่งลำดับที่ ๑) เพื่อให้พระท่านทำน้ำมนต์ต่อไป รัตนสูตรจึงกลายเป็นสูตรสำหรับทำน้ำมนต์ เป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันอยู่จนถึงปัจจุบัน รัตนสูตรมี ๒๑ คาถากึ่ง (กึ่ง ก็คือ ครึ่ง) ดังนี้

บทช้ตรรัตนสูตร

**ปถวิธานโต ปฏฺจาย ตถาคตฺสฺส ทส ปารมีโย ทส อูปปารมีโย ทส
ปรมตฺถปารมีโย ปญฺจ มหาปริจฺจาเค ติสฺโส จริยา ...ปริตฺตฺนตฺมกฺภณาม
เห**

เราทั้งหลายจงตั้งจิตอันประกอบไปด้วยความกรุณาในสัตว์ทั้งหลาย
ดังพระอานนทเถระผู้มีอายุ นึกถึงพระพุทธคุณทั้งหลายแม้ทั้งปวงของ
พระตถาคตเจ้า จำเดิมแต่ปรารภนาพุทธภูมิ คือ บารมี ๑๐ อูปบารมี ๑๐
ปรมัตถบารมี ๑๐ มหาปริจาค ๕ จริยา ๓ ...เราทั้งหลายจงสวดปริตร
อันนั้นเทอญ

เมื่อจบบทซัดจึงสวดส่วนที่เป็นเนื้อหา ซึ่งขึ้นต้นว่า

ยานีธ ภูตานิ สภาคตานิ ภูมมานิ วา ยานิว อนุตติกุเข

สพฺพเว ภูตา สุมนา ภวนตุ อโถปิ สกุกจฺจ สฺถนฺนตุ ภาสิตํ ...

หมู่ภูตประจำถิ่นเหล่าใดประชุมกันแล้วในนครนี้ก็ดี เหล่าใดประชุมกันแล้วในอากาศก็ดี ขอหมู่ภูตทั้งปวงจงเป็นผู้ใจดี และจงฟังภาชิตโดยเคารพ ...

รัตนสูตรที่ใช้สาธยายในบทสวดสิบสองตำนาน (รวมทั้งสูตรอื่นๆ ด้วย) จะตัดตอนมาบางส่วน คือไม่เต็มสูตร เพราะหากสาธยายเต็มทั้งสิบสองสูตรจะใช้เวลานานมาก ซึ่งกว่าจะจบครบทั้งหมดต้องใช้เวลามากชั่วโมง พระสงฆ์ที่สาธยายจะเหนื่อยและเสียงแห้ง คนฟังก็คงจะนั่งหลับ ยกเว้นผู้รู้ภาษาบาลีที่ฟังรู้เรื่องจึงจะฟังด้วยความเพลิดเพลินซาบซึ้ง

ขออัญเชิญมาเฉพาะส่วนที่ใช้สาธยายในบทสวดสิบสองตำนานซึ่งมีความไพเราะมาก ท่านที่มีหนังสือคู่มือพุทธบริษัท ซึ่งญาติโยมร่วมพิมพ์ ถวายวัดป่าเจริญราชธรรมาราม พิมพ์ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ รัตนสูตร จะอยู่หน้า ๖๓ (ตอนนี้นำมาพิมพ์ครั้งที่ ๓ ค่ะ) ดังนี้

ยงฺกิญฺจิ วิตตํ อิธ วา หุํ วา สคฺเคสุ วา ยํ รตนํ ปถนิตํ

น โน สมํ อตุถิ ตถาคเตน อิทมฺปิ พุทฺเต รตนํ ปถนิตํ

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺ

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอันใดอันหนึ่งในโลกนี้หรือในโลกอื่น หรือรัตนะอันใดอันประณีตในสวรรค์ รัตนะอันนั้นเสมอด้วยพระตถาคตเจ้าไม่มีเลย (ไม่มีรัตนะใดเทียบเท่าพุทธรัตนะ) ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

ขยํ วิราคํ อมตํ ปถนิตํ ยทชฺชเมคา สกฺขมฺหิ สมภาติโต

น เตน ฐมฺเมเน สมตฺถิ กิญฺจิ อิทมฺปิ ฐมฺเม รตนํ ปถนิตํ

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺ

พระศากยมุนีเจ้ามีพระหทัยดำรงมั่น ได้บรรลุลุทธมอันใดเป็นที่สิ้น

กิเลส เป็นที่สิ้นราคา เป็นอมฤตธรรมอันประณีต สิ่งใดๆเสมอด้วย
พระธรรมนั้นย่อมไม่มี แม้อันนี้ เป็นรัตนอันประณีตในพระธรรม ด้วย
คำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี

ยมพฺพทุรเสฏฺโง ปรีวณฺเณยํ สุจํ สมาริमानนฺตริกญฺมมาหุ
สมารินา เตน สโม น วิชฺชติ อิทฺมปิ ธมฺเม รตนํ ปถเนตํ
เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺถ

พระพุทธรเจ้าผู้ประเสริฐสุด ทรงสรรเสริญแล้วซึ่งสมาธิอันใดว่าเป็น
ธรรมอันสะอาด บัณฑิตทั้งหลายกล่าวสมาธิอันใดว่าให้ผลโดยลำดับ สมาธิ
อันเสมอด้วยสมาธินั้นย่อมไม่มี แม้อันนี้ เป็นรัตนอันประณีตในพระธรรม
ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี

เย ปุคฺคฺลา อฏฺจ สตํ ปสฺตถา จตฺตารี เอตานิ ยุกาณิ โทหนฺติ
เต ทกฺขิณฺเญยฺยา สุกตสฺส สวากา เอเตสุ ทินฺนาณิ มหฺปฺพลาณิ
อิทฺมปิ สงฺฆे รตนํ ปถเนตํ เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺถ

บุคคลเหล่าใด ๘ จำพวก ๔ คู่ อันล้นบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว
บุคคลเหล่านั้นเป็นสาวกของพระสุคต ควรแก่ทักษิณาทาน ทานทั้งหลาย
อันบุคคลถวายในท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลมาก แม้อันนี้เป็นรัตนอันประณีต
ในพระสงฆ์ ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี

เย สุปฺปยุตฺตา มนฺสา ทฬฺเฑเน นิฏฺกามิโน โคตมสาสนมฺหิ
เต ปตฺติปตฺตา อมตํ วิคฺยห ลหฺธา มฺธา นิพฺพุตํ ญฺญชฺมานา
อิทฺมปิ สงฺฆे รตนํ ปถเนตํ เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺถ

ฯลฯ

พระอริยบุคคลทั้งหลายเหล่าใดในศาสนาพระโคตมเจ้า ประกอบ
ดีแล้ว มีใจมั่นคง มีความใคร่ออกไปแล้ว พระอริยบุคคลทั้งหลายเหล่านี้นั้นถึงพระอรหัตผลที่ควรถึง หยั่งเข้าสู่พระนิพพานได้ซึ่งความดับกิเลสโดย
เปล่าๆแล้วเสวยผลอยู่ แม้อันนี้ เป็นรัตนอันประณีตในพระสงฆ์ ด้วย
คำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี

ฯลฯ

ชีณัฏฐ์ ปุราณันท์ นว นตฺถิ สมฺภวํ   วิรตฺตจิตฺตตายติเก ภวสฺสมี
 เต ชีณพีชา อวิรุฬฺหิฉินฺหา   นิพฺพนติ ธีรา ยถายมฺปทีโป
 อิทฺมปิ สงฺฆเม รตนํ ปณฺธีตํ   เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺถุ

ฯลฯ

กรรมเก่าของพระอริยบุคคลเหล่าใดสิ้นไปแล้ว กรรมสมภาพใหม่ย่อมไม่มี พระอริยบุคคลเหล่าใด มีจิตอันหน่ายแล้วในภาพต่อไป พระอริยบุคคลเหล่านั้น มีพืชสิ้นไปแล้ว มีความพอใจอกไม่ได้แล้ว เป็นผู้ที่มีปัญญา ย่อมปรีณิพพาน เหมือนประทีปดับไปจะนั้น แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตในพระสงฆ์ ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

ฯลฯ

รัตนสูตรที่อัญเชิญมาพร้อมคำแปลนี้ คงจะทำให้ท่านผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งใจในความบริสุทธิ์ทั้งหมดจดงามของพระรัตนตรัยอันเป็นที่พึ่งอันสูงสุด ได้แก่ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ อันเป็นสิ่งควรบูชายิ่งของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย

ท่านผู้อ่านที่เรียนภาษาบาลีจะได้รับความซาบซึ้งมากกว่าเป็นสองเท่า ขนาดอาจารย์สุจิตราเรียนบาลีมาแบบงูๆปลาๆยังซาบซึ้งเป็นที่สุด หากมีโอกาส หลังเกษียณอายุราชการจะเรียนภาษาบาลีอีก จะได้อ่านคำทรงสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เข้าใจมากกว่านี้ เรามาเรียนด้วยกันดีไหมคะ

ขออนุญาตตอบจดหมายลักสองฉบับนะคะ ฉบับแรกเขียนมาจากคุณสุพัฒน์ วงศ์ลิ้มปิยะรัตน์ ความว่า

กระผมขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณามอบหนังสือ **ความหลงในสังสาร** ให้เป็นที่ระลึกในการทำบุญทอดกฐินสามัคคีซื้อที่ดินสร้างวัดป่าเจริญราชธรรมาราม กระผมได้โอนเงินมาร่วมทำบุญอีก ๕๐๐ บาท และได้แนบสำเนาใบโอนเงินมาพร้อมกับจดหมายฉบับนี้

โดยในครั้งนี้นักท่านอาจารย์ไม่ต้องจัดส่งหนังสือมาให้อีก

กระผมไม่มีสิ่งใดจะตอบแทนน้ำใจอันดีงามของท่านอาจารย์ จึงขอมอบพระไพรีพิณาศผสมมวลสารจิตรลดา ให้กับท่านอาจารย์ ๑ องค์ และฝากมอบให้กับคุณเสาวคนธ์ ศิริ ๑ องค์ โดยผมได้จัดส่งมาพร้อมกับจดหมายลงทะเบียณฉบับนี้ ขอให้ท่านอาจารย์และคณะ มีสุขภาพดี

คุณสุพัฒน์คะ ก่อนอื่นขออนุโมทนาบุญกับคุณสุพัฒน์ด้วยเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณที่ได้มอบของที่ระลึกเป็นพระไพรีพิณาศผสมมวลสารจิตรลดา ให้ดิฉันและเลขาฯ ขอน้อมรับด้วยความขอบคุณยิ่งค่ะ และขอให้คุณสุพัฒน์มีสุขภาพดี เจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ขออำนวยการโดยยกคำอวยพรของพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ มาอวยพรว่า “ขอให้เงินไหลนอง ทองไหลมา” จะได้มาช่วยกันสร้างชาติฝากไว้ในพระศาสนา และประเทศไทยค่ะ

ฉบับที่ ๒ อาจารย์ขออนุญาตเปลี่ยนชื่อให้ใหม่เป็น “อาจารย์ทัช” นะคะ ที่ต้องเปลี่ยนก็เพื่อความปลอดภัยของอาจารย์ค่ะ

อาจารย์ทัชเขียนมาตรงกับใจของอาจารย์สุจิตราเลยคะ แต่ขออนุญาตเปลี่ยนข้อความบ้างเล็กน้อย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตนะคะ

เรียน ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม ที่เคารพนับถือ

ดิฉันชอบอ่านคอลัมน์ของอาจารย์มากที่สุด ชื่อกุลสตรีอ่านก็เพราะอาจารย์เท่านั้น ดิฉันดีใจเป็นอย่างมากที่ตัวเองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบ้านการเมืองก่อนการปฏิรูปเหมือนกับอาจารย์ การเมืองระบอบนายทุนคนนี้ ทำให้คนดี ๆ หลายคนต้องทำบาปอย่างมหันต์ เช่นเพื่อนที่ดีของดิฉันคนหนึ่งได้กล่าวแสดงความรู้สึกที่ไม่ดีต่อหลวงตามหาบัว ดิฉันฟังแล้วปวดร้าวอย่างที่สุด ส่วนอีกคนหนึ่งเป็นน้องที่ปกติจะเป็นคนดี ได้ลุกขึ้นมากล่าวโทษพระราชดำริที่มีคุณเมหันต์ต่อเหล่าพสกนิกรของพระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัว อย่างไม่รู้สึกในบาปบุญคุณโทษแต่ประการใด เพราะเขาทั้งสองหลงใหลและชื่นชมการทำงานของนายกา เป็นอย่างมาก เพื่อนบ้าน เพื่อนที่ทำงานของดิฉันส่วนใหญ่ก็หลงใหลนายกา คนนี้กันทั้งนั้น

แต่อย่างไรก็ตาม ดิฉันต้องขอขอบคุณนายกาเป็นอย่างมากที่ทำให้ดิฉันมี Presenter เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ที่นำมาเป็นสื่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะหัวข้อเรื่องทรัพยากรการจัดการของผู้บริหาร หรือของผู้นำ ซึ่งประกอบด้วย Man, Material, Money, Management, Market นายกาเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นดอกเตอร์ เป็นหมอ เป็นนักกฎหมายชั้นยอด มีวัตถุประสงค์ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือชั้นเยี่ยม มีเงินทองมากมายมหาศาล มีระบบการจัดการที่ทันสมัย มีระบบการตลาดที่แสนจะยอดเยี่ยม ทำให้ประชาชนหลงใหลคลั่งไคล้ได้ แต่ไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ ก็เพราะนายกาขาดคุณธรรม

ต่อไปนี้การสอนเรื่องคุณธรรมของดิฉันคงจะง่ายขึ้น เพราะที่ผ่านมาในดวงใจของลูกศิษย์ส่วนใหญ่มีแต่นายกา คนนี้เท่านั้น นักศึกษาของดิฉันจะได้เข้าใจเสียที่ว่า ความเก่ง ทรัพย์สินเงินทอง ความร่ำรวย ไม่สามารถชนะคุณธรรมความดีไปได้เลย พวกเขาจะได้เข้าใจเสียที่ว่า ทำไมบิลเกตจึงต้องบริจาคเงิน คุณบัฟเฟตต์สละทรัพย์สินเงินทอง เหลือไว้ใช้เพียง ๑% เท่านั้น

ดิฉันได้ออนเงินมาร่วมทำบุญทอดกฐินที่ประเทศอินเดียกับอาจารย์ด้วยค่ะ ดังสลิปี่ที่แนบมาพร้อมนี้ และดิฉันขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองปกป้องให้อาจารย์มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีดวงตาที่สดใสตลอดไป

อาจารย์ทัชคะ ชื่อของอาจารย์มาจากคำภาษาอังกฤษว่า touch ค่ะ เพราะจดหมายของอาจารย์ touch ความคิดและจิตใจของอาจารย์สุจิตรา มาก ฉบับหน้า "ขอคิดด้วยคน" นะคะ

๓๔... เมตตสุตฺร

ได้กล่าวถึงที่มาของรัตนสุตฺรที่ท่านผู้รจนาพระคาถาชินบัญชรได้อัญเชิญมาไว้เบื้องหน้าของท่าน ดังคำร้อยกรองของพระเดชพระคุณพระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร) ราชบัณฑิต ความว่า “เบื้องหน้ารัตนสุตฺรธรรมาวุธอันเกรียงไกร” ต่อไปก็เป็น “ทักษิณอันฤชาชัย เมตตสุตฺรพระพุทธมนต์” แปลความได้ว่า เบื้องขวา (คือทิศทักษิณ) ของท่านผู้รจนา คือ เมตตสุตฺร

เมตตสุตฺรก็คือ กรณียเมตตสุตฺรซึ่งอยู่ในพระไตรปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๓ เช่นเดียวกับรัตนสุตฺร กรณียเมตตสุตฺรมีที่มาดังนี้

ในครั้งพุทธกาล ภิกษุ ๕๐๐ รูป รับพระกรรมฐานในสำนักของพระบรมศาสดาแล้ว จึงทูลลาไปเจริญสมณธรรมในปัจจุบันตชนบทแห่งหนึ่ง ได้พากันเข้าไปพำนักอยู่ในป่าใหญ่ซึ่งมีรุกขเทวดาศัยอยู่ เมื่อภิกษุซึ่งมีคุณธรรมมากกว่าเทวดาไปอาศัยอยู่โคนไม้ พวกรุกขเทวดาซึ่งมีคุณธรรมน้อยกว่าก็ไม่สามารถสิงสถิตอยู่บนต้นไม้ได้ ทำให้ต้องเดือดร้อนหาที่อยู่ใหม่ต่างพากันคิดว่า พระคุณเจ้าทั้งหลายคงจะพำนักอยู่ไม่นาน อีกสองสามวันก็คงจะไป แต่การณ์กลับปรากฏว่า พระคุณเจ้าไม่ไปสักที เนื่องจากท่านอยู่เจริญสมณธรรม พวกรุกขเทวดาเมื่อได้รับความลำบากจึงใช้อุบายขับไล่ท่านด้วยการหลอกหลอนให้ท่านกลัว เช่นส่งเสียงโหยหวนนำสะพรั่งกล้วยบ้าง แสร้งทำเป็นผีหัวขาดมาหลอกหลอนบ้าง ภิกษุทั้งหลายท่านก็เกิดความกลัวขวัญหนีดีฝ่อ ไม่อาจบำเพ็ญสมณธรรมได้ จึงพากันกลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า

พร้อมทั้งกราบทูลเรื่องราวให้ทรงทราบ พระพุทธองค์ทรงแนะนำให้ภิกษุเหล่านั้นเจริญเมตตา คือสวดสาธยายกรณียเมตตสูตร เพื่อผูกไมตรีกับรุกขเวทดา แล้วส่งกลับไปยังที่เดิม

บรรดาภิกษุ ๕๐๐ รูป เมื่อกลับไปแล้วก็ได้พากันสวดสาธยายกรณียเมตตสูตรทุกวัน พวกรุกขเวทดาทั้งหลาย เมื่อได้ฟังพระสูตรนี้แล้วก็เกิดเมตตาจิตและชวนชวายเป็นเพื่อความสุขของภิกษุเหล่านั้น เมื่อปราศจากอุปสรรคภิกษุทั้ง ๕๐๐ รูปก็ได้เจริญสมณธรรมจนสำเร็จพระอรหัตทุกรูป จึงเกิดพระอรหันต์เพิ่มขึ้นอีก ๕๐๐ องค์

ปัจจุบันกรณียเมตตสูตรได้รับการขนานนามอีกอย่างหนึ่งว่า “มนต์ขับผี” ในธรรมนิยายชุดสังคหะโลกย่อมเป็นไปตามกรรม เรื่องมักกะลีผล ซึ่งเป็นนิยายอิงชีวประวัติของพระเจ้ากัณโฏกัณโฏทรมลิ่งหุบราชจารย์ (หลวงพ่ोजรัญ จิตฺตมโ) จะเห็นว่าหลวงพ่อก่านใช้คาถานี้หลายครั้ง เช่น ใช้ไล่ผีที่เข้ามาขย้ำขบ เป็นต้น กรณียเมตตสูตรมี ๑๐ คาถา ดังนี้

บทช้ดกรณียเมตตสูตร

ยสฺสาณุกาวโต ยุกฺขา	เนว ทสฺเสนฺติ ภิสฺนํ
ยมฺหิ เจวานุยุญฺชนโต	รตฺตินฺทิวมตฺนฺทิตโต
สุขํ สฺปติ สฺตฺโต จ	ปาปํ กิณฺจึ น ปสฺสตี
เอวมาทิกุณฺเฑโต	ปริตฺตนฺตมฺภณาม เห

ยักษ์ทั้งหลายย่อมไม่แสดงอาการอันพิลึก เพราะอานุภาพแห่งปริตรอันใด อันหนึ่ง บุคคลผู้ไม่เกียจคร้านทั้งกลางวันกลางคืน ผักไฟในปริตรอันใด จะหลับและหลับแล้วก็ตื่นสุข ย่อมไม่เห็นสุมิอันลามกใดๆ เราทั้งหลายจงสวดปริตรอันนั้น อันประกอบไปด้วยคุณมีอย่างนี้ เป็นต้น เทอญ

กรณียเมตตสูตรมี ๑๐ คาถา จึงขออัญเชิญมาทั้งสูตรเพราะไม่มากเกินไป ดังนี้ (ในหนังสือคู่มือพุทธบริษัท อยู่หน้า ๙๙ - ๑๐๐)

กรณีเมตตสูตร

๑. กรณียมตฤกุลเสน ยนต์ สนต์ ปท์ อภิสเมจจ

สกุโก อชฺช จ สหุชฺช จ สุวโจ จสฺส มุฑฺฒ อนฺติมานี

กิจอันใดพระอริยเจ้าบรรลุปหอันระงับกระทำแล้ว กิจนั้นอันกุลบุตร
ผู้ฉลาดในประโยชน์พึงกระทำ กุลบุตรนั้นพึงเป็นผู้อาจหาญและซื่อตรง เป็น
ผู้ว่าง่าย อ่อนโยน ไม่มีอติมานะ

๒. สนฺตฺสฺสโก จ สฺภาโร จ อปฺปกิจฺโจ จ สลฺลหฺกฺวตฺติ

สนฺตินฺทฺริโย จ นฺปิโก จ อปฺปคพฺโภ กุเลสุ อนฺนฺคิโท

เขาพึงเป็นผู้สันโดษ เลี้ยงง่าย เป็นผู้มึ่กจิกรุระน้อย ประพฤติเบากาย
จิตมีอินทรีย์อันระงับแล้ว มีปัญญา เป็นผู้ไม่คะนอง ไม่พัวพันในสกุล
ทั้งหลาย

๓. น จ ชุทฺทํ สฺมาจเร กิณฺจิจิ เยน วิณฺญฺ ปฺเร อุปวเทยฺยํ

สุขิโน วา เขมิโน โหนฺตุ สพฺเพ สตฺตา ภวนฺตุ สุขิตตฺตา

วิณฺญฺชนฺติเตยนชนทั้งหลายอื่นได้ด้วยกรรมอันใด ไม่พึงประพฤติก
กรรมอันนั้นเลย (พึงแผ่เมตตาไปในหมู่มสัตว์ว่า) ขอสัตว์ทั้งปวงจงเป็น
ผู้มีสุข มีความเกษม มีตนถึงความสุขเถิด

๔. เย เกจิจิ ปาณญฺตตฺติ ตสา วา ธาวธา วา อนฺวเสสา

ทีฆา วา เย มหนฺตา วา มชฺฌิมา รสฺสกา อณฺุกฺกุลา

สัตว์มีชีวิตทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีอยู่ ยังเป็นผู้สะดุ้ง (คือมีตัณหา)
หรือเป็นผู้มั่นคง (ไม่มีตัณหา) ทั้งหมดไม่มีแยกแ้ว เหล่าใดยาวหรือใหญ่
ปานกลางหรือสั้น ผอมหรือพี

๕. ทิฏฺฐา วา เย จ อทิฏฺฐา เย จ ทูเร วสนฺติ อวิทูเร

ภฺวตา วา สมฺภเวสี วา สพฺเพ สตฺตา ภวนฺตุ สุขิตตฺตา

เหล่าใดที่เราเห็นแล้วหรือมิได้เห็น เหล่าใดอยู่ในที่ไกลหรือที่ใกล้ ที่
เกิดแล้วหรือที่กำลังแสวงหาภพก็ดี ขอสัตว์ทั้งปวงเหล่านั้นจงเป็นผู้ถึงสุขเถิด

๖. น ปโร ปรี นิภูพเพถ **นาติมมญฺเฆถ กตถจิ นํ กิณฺจิ**
พฺยาโรสฺนา ปฏฺิพสฺสนฺวา **นาณฺณมณฺณสฺส ทฺทขมฺมิจฺเจยฺย**
 สัตว์อื่นอย่าพึงข่มเหงสัตว์อื่น อย่าพึงดูหมิ่นใครๆในที่ใดๆเลย
 ไม่ควรปรารถนาทุกข์ให้กันและกัน เพราะความกลัวโกรธและเพราะความ
 ค่อมแค้น

๗. มาตา ยถา นียํ ปฺตฺตํ **อายุสา เอกปฺตฺตมฺนุรฺกฺเข**
เอวมฺปิ สพฺพญฺเตสฺ **มานสมฺภาวเย อปฺริมาณํ**
 มารดาถนอมบุตรคนเดียวผู้เกิดในตน ด้วยยอมพร่าชีวิตได้ฉันใด
 พึงเจริญเมตตาผู้มีใจ ไม่มีประมาณในสัตว์ทั้งปวง แม้ฉันนั้น

๘. เมตฺตตฺตฺยจฺ สพฺพโลกลฺลํ **มานสมฺภาวเย อปฺริมาณํ**
อุทฺธํ อโธ จ ติริยญฺจ **อสุมฺพารํ อเวรํ อสฺปฺตฺตํ**
 บุคคลพึงเจริญเมตตาให้มีใจ ไม่มีประมาณไปในโลกทั้งสิ้น ทั้ง
 เบื้องบน เบื้องต่ำ เบื้องเคียง เป็นธรรมอันไม่คับแคบ ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู

๙. ติฏฺฐจฺจจฺรํ นิสฺสินฺโน วา **สฺยาโน วา ยาวตสฺส วิคตมฺิทฺโธ**
เอตํ สตี อธิฏฺฐเจยฺย **พฺรหฺมเมตํ วิหารํ อิธมาหุ**
 ผู้เจริญเมตตาจิตนั้น ยืนอยู่ก็ดี เดินไปก็ดี นั่งแล้วก็ดี นอนแล้ว
 ก็ดี เป็นผู้ปราศจากความง่วงนอนเพียงใด ก็ตั้งสติมั่นไว้เพียงนั้น บัณฑิต
 ทั้งหลายกล่าวกริยาอันนี้ว่า เป็นพรหมวิหารในพระศาสนา

๑๐. ทิฏฺฐจฺจจฺรํ **อนฺุปคฺคฺมม** **สีลฺวา ทสฺสเนน สมฺปนฺโน**
กาเมสฺสุ วิเนยฺย เครี **น หิ ชาตฺถ คพฺภเสยฺยํ ปฺนฺเรตฺตีติ**
 บุคคลผู้เจริญเมตตาเป็นผู้ไม่เข้าถึงทิฏฐิ เป็นผู้มีศีล ถึงพร้อมแล้ว
 ด้วยทัสสนะ (คือโสดาปัตติมารค) นำความหมกมุ่นในกามทั้งหลายออก
 ย่อมไม่ถึงความเกิดในครรรค์อีก โดยแท้ทีเดียว

กรณีเมตตาสูตรที่อัญเชิญมานี้ หลายท่านคงสวดได้แล้ว สมัยที่เขียน
 มักกะลีผล อาจารย์ก็สวดทุกวัน แล้วก็ได้ผล เพราะนอกจากเชื่อกันว่าเป็น
 มนต์ขับผีแล้ว ยังทำให้คนอื่นรักและเมตตาเรา ไม่เป็นศัตรูกับเราอย่าง

ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อก่านกล่าวว่า “คนก็รัก หมาก็รัก” อาจารย์อยาก
จะเรียกสุตรนี้ว่า เมตตามหานิยม เพราะฉะนั้น ถ้าอยากให้เกิดใครต่อใครมา
รักเรา เมตตาท่อเรา ก็ขอให้สวดสาธยายเมตตสุตรหรือชื่อเต็มว่า กรณีย
เมตตสุตร ทุกคำคืน หรือจะสวดเวลากลางวันก็ได้ ตำรวจไม่จับ อาจารย์
ขอรับรองค่ะ

ต่อไปเป็นการตอบจดหมาย ซึ่งค้างตอบของฉบับที่แล้ว จากผู้ที่
อาจารย์ตั้งชื่อให้ใหม่ว่า “อาจารย์หัทธ” ได้ลงจดหมายไปแล้ว และฉบับนี้
อาจารย์ “ขอคิดด้วยคน” จากที่อาจารย์หัทธพูดถึงว่านายกฯ เก่งหลายเรื่อง
ทำให้ผู้คนชื่นชอบ แต่ขาดคุณธรรม อาจารย์เห็นด้วยว่าความเก่งที่ปราศจาก
คุณธรรม ที่ภาษาอังกฤษว่า Moral ย่อมไม่นานาน้อย (หรือใหญ่) ไปไม่
ถึงดวงดาวอย่างที่เห็นกัน เพราะเกิดปฏิรูปเสียก่อนในคืนวันที่ ๑๙ กันยายน
๒๕๕๙ อาจารย์ช่วยชาติด้วยการสวดมนต์ และตั้งจิตอธิษฐานขอพระ
พุทธานุภาพ พระธัมมานุภาพ พระสังฆานุภาพ พระสยามเทวาธิราช และ
พระบารมีของบูรพมหากษัตริย์ จงปกป้องคุ้มครองประเทศไทย ขอให้ฝ่าย
คิดคดทรยศจงแพ้ยตัวเอง อธิษฐานอย่างนี้ทุกวัน อยากอ่อนน้อมขอร้อง
บรรดาผู้ที่คิดผิด ทำผิด เปลี่ยนมาคิดถูก ทำถูก เพื่อประเทศชาติของเรา
จะได้ดำรงคงอยู่ต่อไปจนถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน หากพูดตามสำนวนของพระเดช
พระคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูรค์ ปยุตโต) ก็คือ ให้เปลี่ยนจาก
คิดแคบ มองใกล้ ใฝ่ต่ำ มาเป็น คิดกว้าง มองไกล ใฝ่สูง และต้องมอง
ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก อย่ามองแต่ประโยชน์ตนและพวกพ้อง
เลยนะ

ขออนุญาตเล่าเรื่องบุญกุศลดีกว่านะค่ะ อาจารย์ไปทอดกฐินที่
อินเตียสหนักสุดๆเลยค่ะ ไปกันทั้งหมด ๖๓ ชีวิต เป็นพระภิกษุ ๖ รูป
แม่ชี ๒ รูป ที่เหลือเป็นอุบาสกอุบาสิกา ทุกท่านให้ความร่วมมือในการหา
ปัจจัยมาสร้างศูนย์วิปัสสนาธุระเวลานานาชาติ ปัจจัยที่มีท่านผู้อ่านโอนเข้า

บัญญัติมาบ้าง ทัศนคติมาบ้าง และของผู้แสวงบุญทั้ง ๖๓ ชีวิต รวมแล้วได้
 ล้านเศษ ขณะนี้มีท่านผู้มีจิตศรัทธาโอนเข้าบัญชีมาเรื่อยๆ ท่านสามารถ
 อ่านรายชื่อผู้บริจาคได้ในกุศลสตร์ค่ะ อาจารย์สุจิตราดีใจมากๆ ที่สามารถ
 เชิญชวนชาวพุทธในประเทศไทยไปสร้างบุญกุศลอันยิ่งใหญ่และคืนของดีสู่
 แดนพุทธภูมิ สร้างศูนย์ฯเสร็จเมื่อไร ขอเรียนเชิญท่านผู้อ่านไปเข้ากรรมฐาน
 เป็นรุ่นแรกนะค่ะ การปฏิบัติที่อื่นเคยโดยเฉพาะที่เป็นพุทธสถาน ได้ความ
 สงบ ได้ความปลื้มใจ และได้อะไรดีๆหลายอย่าง ซึ่งแตกต่างกันออกไป
 ในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับว่าใครมี 'ของเก่า' มากน้อยเพียงไร อาจารย์
 วางแผนไว้ว่า รุ่นแรก ปฏิบัติ ๙ วัน หลังจากนั้นจึงเดินทางจาริกไปนมัสการ
 สังเวชนียสถาน ใช้เวลา ๕ วัน รวม ๑๔ วัน หรืออาจมากกว่านี้

พระอาจารย์วิระนนท์ร่วมเดินทางไปด้วย และท่านได้ช่วยพวกเรา
 แก้ปัญหาเรื่องของหาย เลยกลายเป็นขวัญใจของญาติโยม เช่นเดียวกับ
 พระอาจารย์ดร.บุญธรรม ซึ่งเป็นวิทยากรฝ่ายบรรพชิต ส่วนอาจารย์สุจิตรา
 เป็นวิทยากรฝ่ายคฤหัสถ์ค่ะ พระคุณเจ้าอีก ๔ รูปก็นำเศียรพุทธรูป มีสาว
 (สูงวัย) ไปด้วยหลายท่าน ที่อายุ ๘๐ มีสองท่าน คือคุณแม่บุญล้อม
 ชูประดิษฐ์ และอาจารย์อำไพ จูฑะศรี อายุ ๗๗ คือคุณแม่สอาด อ่อนค้อม
 รองลงมาอายุ ๗๕ คือคุณแม่สุวัฒนา โพธิสมภรณ์ (คุณแม่ของ นักเขียน
 นามปากกา โสภี พรธนาย) ส่วน'คุณพ่อ'ก็มีหลายท่านค่ะ และยังมีท่าน
 ที่อยู่ต่างประเทศ เช่น สหรัฐฯ นอร์เว และสวีตเซอร์แลนด์ซึ่งเป็น "แฟน
 กุศลสตร์" เดินทางไปด้วยและนำปัจจัยจากญาติมิตรมาร่วมทำบุญ

ขอทุกท่านจงร่วมอนุโมทนาบุญกับคณะผู้แสวงบุญในครั้งนี้ด้วยนะค่ะ
 เพียงท่านเปล่งคำว่า "สาธุ" ก็จะได้บุญอย่างน้อยร้อยละสิบค่ะ (อย่างมาก
 อาจเต็มร้อย)

๓๕... ไม่อยากเกิดอีก

มีจดหมายเข้าแถวยาวเหยียดรอการตอบอยู่หลายสิบฉบับ จึงขออนุญาตนำลงให้ได้หลายๆฉบับนะคะ

ฉบับแรกเขียนมาจากคุณ “อย่าลงชื่อหนูนะคะ” ดังนี้

...ติดตามผลงานของอาจารย์มาโดยตลอด มีเรื่องจะถามอาจารย์และขอความกรุณาอาจารย์อย่าลงชื่อหนูนะคะ หนูส่งซองติดแสตมป์เรียบร้อยแล้วค่ะ ได้อ่านคอลัมน์อาจารย์มีการเอ่ยถึงอดีตชาติ มีเรื่องถามอาจารย์ว่า

๑. เป็นไปได้ไหมคะที่คนธรรมดาสามัญอย่างหนูจะสามารถเห็นอดีตชาติของตัวเอง เห็นแม่กระทั่งชื่อตัวเอง (ในฝัน) และบุคคลรอบข้างในอดีต จนเกี่ยวพันกันและติดตามมายังปัจจุบันคะ

เป็นไปได้ค่ะ ต้องขอขอบคุณ “อย่าลงชื่อหนูนะคะ” ด้วยที่ไม่สามารถตอบเป็นส่วนตัวได้เพราะอยากให้หนูได้บุญด้วยการให้ธรรม การตอบในคอลัมน์นี้จะทำให้ท่านผู้อ่านที่มีปัญหาอย่างเดียวกับหนูได้รู้คำตอบด้วย และหนูก็จะได้บุญที่เรียกว่า ธรรมทาน คือการให้ธรรม เป็นบุญที่สูงกว่าวัตถุทานด้วยค่ะ

เรื่องการระลึกชาติ ถ้าหนูอ่าน**นารีผล**ลงจะจำได้ ที่เศรษฐกิจไปเกิดเป็นขอทาน พออ่อนเร่ขอทานมาถึงบ้านตัวเองก็ระลึกอดีตได้ โดยที่ไม่ต้องทำสมาธิให้ได้ตาทิพย์เสียก่อน เพื่อนอาจารย์ระลึกชาติได้หลายชาติ (แต่เขาทำสมาธิ) รู้ว่าชาติไหนๆ ชื่ออะไรบ้าง ยกตัวอย่างวันหนึ่งนั่งสมาธิ ระลึกชาติได้ว่า เคยเป็นพระธิดาของกษัตริย์พระองค์หนึ่ง จิตบอกว่ถ้าอยากรู้ให้ไปเปิดหนังสือในตู้ บอกชื่อและหน้าของหนังสือด้วย เธอก็ไปเปิดดูก็พบว่า

ตัวเองชื่อ โสมาวดี เป็นพระธิดาในรัชกาล... มีมารดาชื่อ...จริงดังที่หนึ่งสมาธิ เห็น ฟังเธอเล่าแล้วอาจารย์ยังพลอยตื่นตื่นไปด้วย ไปอินเดียครั้งนี้เพื่อน คนที่วาก็ไปด้วย เธอไปเป็นครั้งที่ ๔ ตอนไปครั้งแรก(เมื่อเกือบยี่สิบปีมาแล้ว) ไปในคณะของหลวงพ่อบุช จาณีโย ไปถึงสาวตฤณี หลวงพ่อบุช วัดไทยสาวตฤณีซึ่งเป็นคนเขมรแอบกระซิบกับหลวงพ่อบุชว่า เธอเคยเป็นธิดาของท่าน สมัยที่ท่านเกิดเป็นกษัตริย์เขมรเมื่อ ๔๐๐ กว่าปีมาแล้ว เธอเองก็ระลึกชาติได้ว่าชาติหนึ่งเคยเกิดเป็นเจ้าหญิงเขมร พอไปที่ยวบ้าน พระองค์คุณิมล เธอก็ระลึกชาติได้ว่าเคยเกิดเป็นน้องสาวของท่าน จึงไปค้นประวัติของพระองค์คุณิมล ว่ามีน้องสาวจริงหรือ ก็ปรากฏว่ามีและชื่อตรงกันกับที่เธอรุ้ระลึกชาติได้

มีเพื่อนรุ่นพี่อีกท่านหนึ่งเป็นอาจารย์สอนพระพุทธศาสนา ขนาดได้ รับพระราชทานเข็มทองคำจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพราะสอนเก่งมาก ท่านไปอินเดียครั้งนี้เป็นครั้งแรก ตอนพักอยู่วัดไทยสารนาถ ท่านก็ระลึกชาติได้(ฝัน)ว่าเคยเป็นนางพราหมณี พราหมณ์สามมีเจ้าชู้ มีหญิงอื่น ท่านจึงบอกลา พราหมณ์ผู้นั้นเสียตาย อ่อนวอนขอโทษ (ท่านทำท่าให้ดูด้วยว่าสามมีทำท่าทางอย่างนี้ๆ ซึ่งตรงกับกิริยาของคนอินเดียจริงๆ เพราะอาจารย์สุจิตราอยู่อินเดียมาหลายปีจึงทราบ) แต่ท่านไม่ยอม และทิ้งพราหมณ์ผู้นั้นไปเกิดในเมืองไทยในชาตินี้

คนที่ระลึกชาติได้บางทีก็สนุกมาก เพราะเหมือนดูละครที่ตัวเองเป็นผู้แสดง แต่อาจารย์ขอเตือนสักนิดว่า นั่นเป็นอดีตที่ผ่านไปแล้ว เป็นเพียงฉากหนึ่งในวัฏสงสาร เพราะฉะนั้นอย่าไปติดไปยึดอยู่กับอดีตจนเสียศีลเสียธรรม ตัวอย่างเช่นผู้ชายคนหนึ่งมีภรรยาแล้วแต่ไปติดใจหญิงหมอนวดคนหนึ่ง ไม่ยอมเลิก อ้างกับภรรยาว่าเคยเป็นคู่กันมาในอดีตชาติ (ทั้งที่หญิงนั้นก็สามมีและมีลูกแล้ว) ผลคือถูกภรรยาตัดหางปล่อยวัด ต้องพาหญิงชู้ไปอยู่แบบหลบๆซ่อนๆ ชีวิตก็หมดค่า หมดความดี เพราะไปยึดติดกับอดีต ในกรณีของหนูก็อย่าให้เป็นแบบนี้ละ

๒. นางสาวนับถือเทพ รับขึ้นหิ้ง ดูแลมาหลายปีแล้ว นางสาวมักจะพูดเสมอว่าหนูจะต้องรับช่วงต่อเมื่อเขาไม่อยู่ เหมือนเป็นทายาทค่ะ หนูฟังแล้ว หนูตลก แต่แม่ของหนูฟังแล้วทุกขใจ ท่านกลัวหนูจะต้องรับเลี้ยง รับผิดชอบต่อหน้าที่หน้าเขานับถือค่ะ อาจารย์คิดว่าจะเป็นไปได้หรือคะ หนูพยายามภาวนาให้หนูพ้นสิ่งเหล่านี้ค่ะ หนูเชื่อมั่นในการเป็นพุทธค่ะ

ถ้าหนูเชื่อมั่นในการเป็นพุทธ หนูก็พ้นสิ่งเหล่านี้แล้วค่ะ เพราะพระพุทธรูปองค์ตรัสไว้ชัดเจนในขุททกนิกาย พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕ ข้อ ๒๒ ดังนี้

อดดา ทิ อดตโน นาโถ	โก ทิ นาโถ ปโร สिया
อดตนา ทิ สุตฺตเตน	นาถิ ลภติ ทูลลภิ
ตนแลเป็นที่พึ่งของตน	บุคคลอื่น ใครเล่าจักเป็นที่พึ่งได้
บุคคลมีตนฝึกฝนดีแล้ว	ย่อมได้ที่พึ่งที่บุคคลได้โดยยาก

ก่อนพุทธกาล คนชมพูทวีปก็พึ่งเทพกันมากจนดินแดนแห่งนี้ได้รับสมญาว่า“แดนเทวดา” คือคนเอาชีวิตไปฝากไว้กับสิ่งภายนอก ซึ่งความจริงสิ่งภายนอกเป็นที่พึ่งให้เราไม่ได้ เราต้องพึ่งตัวเอง เมื่อพระพุทธรูปศาสนามุขีขึ้นในโลก พระพุทธรูปทรงนำมนุษย์ออกจากเทพมาสู่ธรรม คือทรงสอนมิให้หวังพึ่งสิ่งภายนอก แต่ให้พึ่งตัวเอง พระองค์มิได้ทรงปฏิเสธว่าเทพหรือเทวดาไม่มี แต่ทรงสอนว่าถึงมีก็ยึดเป็นที่พึ่งไม่ได้เพราะเทพหรือเทวดาเองก็ยังมีทุกข์ คือต้องเกิดต้องตายในสังสารวัฏเช่นเดียวกับมนุษย์ ในครั้งพุทธกาล พระพุทธรูปทรงบำเพ็ญพุทธกิจ ๕ ประการในแต่ละวัน พุทธกิจประการที่ ๔ คือ **อพุทธตเต เทวปญฺหนิ** -เที่ยงคืนทรงตอบปัญหาเทวดา (ที่ไม่ได้ยกมาทั้ง ๕ ประการเพราะเคยเขียนไว้ในธรรมนิยายชุดสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรมแล้ว) เพราะเทวดาเองก็ยังมีทุกข์ มีปัญหาต้องมาทูลถามพระพุทธรูปดังปรากฏในสุพรมเทวปุตตสูตร ที่สุพรมเทพบุตรเกิดความทุกข์อย่างใหญ่หลวงหาทางดับทุกข์ไม่ได้ จึงเหาะลงมาเฝ้าพระพุทธรูปเจ้าตอนเที่ยงคืน

เรื่องมีอยู่ว่า สุพรหมเทพบุตรมีนางอัปสร ๕๐๐ เป็นบริวาร ได้พากันเที่ยวเล่นอยู่ในสวนนั้นวัน แห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ นางอัปสร ๒๕๐ นางพากันเป็นขึ้นไปบนต้นไม้ในสวน ร้องเพลงและเก็บดอกไม้ทิ้งลงมา นางอัปสรอีก ๒๕๐ นางเก็บดอกไม้มาร้อยมาลัย สักพักหนึ่ง เสียงร้องเพลงหายไป สุพรหมเทพบุตรจึงมองขึ้นไปบนต้นไม้ด้วยความสงสัยว่าเหตุใดนางอัปสรเหล่านั้นจึงหยุดร้องเพลง ทว่าไม่เห็นนางเหล่านั้นแม้นางเดียว มองลงมาในโลกมนุษย์ก็ไม่เห็น จึงมองไปที่เมืองนรกก็เห็นว่านางอัปสรทั้ง ๒๕๐ ไปตกนรกอยู่ เท่านั้นเองความสุขสันต์พระราชก็ปลาสนาการไปสิ้น และรู้ว่าตัวเขอีก ๗ ราตรี จะต้องไปตกนรกเดียวกับนางเหล่านั้น เกิดความสะดุ้งหวาดกลัวภัย จึงคิดหาที่พึ่ง

เมื่อทราบด้วยทิพยญาณว่า บุคคลที่จะยึดเป็นที่พึ่งได้เห็นมีแต่พระบรมโลกนาถพระองค์เดียวเท่านั้น จึงเหาะลงมาเฝ้าพระพุทธเจ้าที่พระเชตวันวิหารทูลถามว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ จิตนี้สะดุ้งนัก จิตนี้หวาดกลัวนัก จักมีกรรมอันใดหนอที่จะบรรเทาความสะดุ้ง ความหวาดกลัวแห่งจิตได้" พระพุทธองค์ทรงสอนให้กำหนดรู้จิตด้วยการเจริญวิปัสสนา สุพรหมเทพบุตรทำตามและได้ดวงตาเห็นธรรมคือบรรลुโสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผลในบัดลนั้น เป็นอันว่าไม่ต้องไปตกนรกเพราะพระโสดาบันจะไม่ไปเกิดในอบายภูมิอีกต่อไป จะเห็นว่าแม่เทวดาก็ยังต้องพึ่งพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นมนุษย์ พุทธคุณข้อที่ ๗ ว่า "สตถา เทวมนุสฺसानิ" แปลว่า "ทรงเป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย" ย่อมเป็นหลักฐานยืนยันว่ามนุษย์ผู้ฝึกตนดีแล้ว แม่เทวดา มาร พรหม ก็ยังน้อมนมัสการ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ก็เพื่อจะให้หนูและคุณแม่เลิกกังวลใจ เลิกทุกข์ใจในเรื่องไม่เป็นเรื่อง หันมาฝึกตนด้วยไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา แล้ววันหนึ่งจะเป็นอิสระจากความหลงในสงสาร ส่วนน้ำเขาจะเป็นอย่างไรก็ช่างเขา ถ้าเราบอกแล้วเขาไม่เชื่อ ยังจะยอมเป็นทาสของเทพอยู่ก็ต้องปล่อยไปตามกรรม หนูกับคุณแม่ก็รักษาศีล สวดมนต์ไหว้พระและ

ปฏิบัติการมรณฐาน รับรองว่าน้ำหรือแม่แต่เทพก็มาทำอะไรไม่ได้ เชื่อเสด็จ
พ่อของเราดีกว่านะคะ

๓. หนูมีอคติต่อพ่อค่ะ มีวิธีไหนที่จะทำให้หนูลดอคติต่อพ่อได้ค่ะ
พ่อพูดไม่ค่อยเพราะเวลาเมา หนูพยายามทำใจหลายครั้งแล้วแต่ก็ไม่หาย
ขาดค่ะ

อยากบอกกับหนูว่า แค่คิดไม่ดีกับพ่อกับปามหันต์แล้ว เพราะพ่อเป็น
ผู้ให้ชีวิตแก่เรา คนที่คิดไม่ดีต่อพ่อแม่ครูบาอาจารย์ พระเดชพระคุณ
หลวงพ่อจรัญท่านบอกว่าจะทำมาหากินไม่ขึ้นและจะไม่ประสบความสำเร็จ
รุ่งเรืองในชีวิต เห็นโทษอย่างนี้แล้วก็คิดเสียใหม่ นะคะ เคยมีสุภาพสตรี
ท่านหนึ่งเขียนมาปรึกษาว่า พ่อเมาและติดเหล้ามาตั้ง ๔๐-๕๐ ปี เธอก็กลุ้ม
ใจมาก อาจารย์ก็แนะนำให้สวดมนต์แผ่เมตตาให้คุณพ่อ ก่อนแผ่เมตตา
ให้ขอโทษกรรมจากท่านก่อน เธอก็ทำตาม สามเดือนผ่านไปเธอก็เขียน
จดหมายมาบอกว่า “อาจารย์ขา ไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้น อยู่ๆ คุณพ่อกับบอก
กับหนูว่า อีหนูเอ๊ย พ่อจะเลิกเหล้าแล้วนะ กินมานานจนเบื่อแล้ว ตั้งแต่
วันนั้นท่านก็ไม่เคยดื่มเหล้าอีกเลย หนูดีใจสุดๆเลยคะ” อาจารย์อยากให้
คุณ “อย่าล้งชื่อหนูนะคะ” ทำอย่างสุภาพสตรีท่านนี้ค่ะ

จะขอยกตัวอย่างพุทธจริยาที่ทรงปฏิบัติต่อพระพุทธบิดา กล่าวคือ
หลังตรัสรู้แล้ว ในพรรษาที่ ๒ พระพุทธองค์ได้เสด็จพร้อมด้วยพระ-
อรหันตสาวกสองหมื่นองค์ ไปยังกรุงกบิลพัสดุ์เพื่อโปรดพระพุทธบิดา
พระเจ้าสุทโธทนะได้บรรลุอนาคามีผลเป็นพระอนาคามี ในพรรษาที่ ๕
พระพุทธองค์ประทับจำพรรษา ณ ภูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน เมืองเวสาลี
วันหนึ่งขณะทรงบำเพ็ญพุทธกิจประการที่ ๕ คือ **ปัจจุสุเสว คเต กाल
ภพพาทพเพ วิโลกนั** - จวนสว่างทรงตรวจพิจารณาสังขารที่สามารถ
และที่ยังไม่สามารถบรรลุธรรมอันควรจะเสด็จไปโปรดหรือไม่ ก็ได้
ทอดพระเนตรเห็นพระพุทธบิดากำลังประชวรหนัก จึงตรัสชวนพระอานนท์
พระนันทะและพระราหุลพร้อมด้วยพระอรหันตชีณาสพ ๕๐๐ ไปสู่

กรุงกบิลพัสดุ์โดยทางอากาศ (คือเหาะไป) เมื่อเสด็จถึงทรงบรรเทา
 ทุกขเวทนาอันแรงกล้าของพระพุทธรบิดา และทรงพิจารณาพระชนมายุสังขาร
 ว่าจะดำรงอยู่ได้อีก ๗ วันเท่านั้น ทรงทราบอุปนิสัยแห่งอรรถัตผลของ
 พระพุทธรบิดา (คือทรงทราบว่าพระเจ้าสุทโธทนะสามารถบรรลุธรรมชั้น
 อรรถัตผลได้) จึงโปรดประทานพระธรรมเทศนาทั้งกลางวันกลางคืน ด้วย
อนิจจตาปฏิสังขตและจตุราริยสังข์ (คือเรื่องความไม่เที่ยงแห่งสังขารทั้ง
 หลายและเรื่องอริยสังข์ ๔) พระเจ้าสุทโธทนะก็ได้บรรลุอรรถัตผลพร้อม
 ปฏิสัมภิทา ๔ ในวันที่ ๗ พอดี เมื่อจะเสด็จเข้าสู่ปรีนิพพานทรงกล่าว
 ขอโอฬิกรรมจากพระพุทธรองค์แล้วจึงทูลลาขอพระพุทธานุญาตปรีนิพพาน

พระพุทธรองค์ทรงมีพุทธรดำรัสให้พระมหากัสสปเถระไปดูสถานที่
 สำหรับกระทำฌาปนกิจ พระเถระไปจัดการตามนั้น พระพุทธรองค์ทรงยก
 พระเศียรพระพุทธรบิดา และตรัสแก่พระธรรมเสนาบติ(พระสารีบุตรเถระ)
 ว่า “บุคคลใดประพฤติกุศลธรรมสุจริต มีจิตปรารถนาโพธิภูมิবারมีญาณ
 ใดๆ ผู้นั้นจงอุตสาห์อภิวาลบำรุงเลี้ยงบิดามารดา จะสำเร็จตามปรารถนา
 ทุกประการ” แล้วทรงยกพระศพลีหีบ อัญเชิญไปสู่ฌาปนสถาน ยกขึ้นสู่
 เชิงตะกอน ทรงจุดพระเพลิง กระทำฌาปนกิจพระบรมศพพร้อมทั้ง
 เชิงตะกอน แล้วเสด็จกลับไปประทับที่นิโครธาราม (จากคัมภีร์ธรรมคึกษา
 ชั้นเอก สำนักเรียนวัดประยุรวงศาวาส, ๒๕๔๘:๑๕๙-๑๖๐)

คุณ“อย่างลือหนุณะคะ” อ่านตรงนี้แล้ว หายอคติต่อคุณพ่อหรือยัง
 คะ ขนาดพระพุทธรองค์ผู้ทรงเป็นยอดแห่งโลกและทรงพระคุณทั้ง ๙
 ประการ ยิ่งทรงปฏิบัติต่อพระพุทธรบิดาอย่างยิ่ง หากเราไม่ดำเนินรอยตาม
 จะเรียกว่าเป็นชาวพุทธอย่างภาคภูมิได้หรือคะ

๔. หนูเอาสุนัขมาเลี้ยง มีอยู่ตัวหนึ่งชนแต่ไม่ตี้อะ พ่อเขาไม่ชอบ
 วันหนึ่งพ่อก็บอกให้คนข้างบ้านมาจับไปกิน หนูร้องไห้เสียใจมาก กลัวพ่อ
 จะมีกรรมคะ

อาจารย์เป็นคนอื่น มีความเห็นว่าคุณพ่อของหนูออกจะโหดร้ายและ

ขาดเมตตา ซึ่งแน่นอนท่านก็ต้องได้รับการของท่านอยู่แล้ว แต่หนูเป็นลูก ไม่มีสิทธิ์คิดไม่ดีกับท่าน ท่านทำบาปท่านก็ต้องได้บาป ถ้าหนูไปตำหนิหรือคิดไม่ดีต่อท่าน ก็จะพลอยบาปไปด้วย เพราะฉะนั้นห้ามคิดไม่ดีกับท่านอย่าหาบาปเข้ามาใส่ตัว อยากให้ท่านเลิกทำบาปก็ต้องหมั่นสวดมนต์อุทิศส่วนกุศลให้ท่านดังที่ได้ยกตัวอย่างมาแล้ว ลองทำดูนะคะ หลวงพ่อสอนไว้ว่า ถ้าทำจริงก็ได้ผลจริง ทำเล่นๆก็ได้ผลเล่นๆ เหมือนคนที่มาทำบุญเอาตอนเจ็บ ก็ได้บุญแบบเจ็บๆ ไป

ท้ายสุดนี้ขอให้อาจารย์มีความสุขสมหวังนะคะ

ขอบคุณคะ อาจารย์มีความสุขสมหวังตลอดเพราะถึงจะผิดหวังก็ทำใจได้ สงสัยพรของหนูคงจะศักดิ์สิทธิ์ เพราะเมื่อฉบับที่แล้วอาจารย์ยังป่นว่าเดือนตุลาคมจ่ายเกินรายรับอยู่เป็นแสน พอมาเดือนพฤศจิกายน มีออเดอร์สินค้าเข้ามา ทำให้อาจารย์มีเงินใช้หนี้(ที่เกิดจากการทำบุญ)ไปได้ครึ่งหนึ่งแล้วคะ นึกถึงคำสอนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อจรัญที่ว่า ถ้าจิตดี อะไรก็ดีหมด เงินก็ไหลนอง ทองก็ไหลมา อาจารย์จิตตกอยู่วันเดียว คือวันที่เห็นตัวเลขติดลบ... โทรมไปปนกับคุณน้ำทิพย์ว่า ครูจิตตกเพราะใช้เงินติดลบเป็นแสน คุณน้ำทิพย์ก็บอปปใจว่าไม่เป็นไรคะอาจารย์อาจารย์ทำบุญมาตลอด เดี่ยวพรุ่งนี้เงินก็ไหลนองทองก็ไหลมา ทำใจดีๆ เมื่อคุณน้ำทิพย์พูดอย่างนี้ อาจารย์ก็มีกำลังใจ ค่อยๆยกจิตขึ้นมา แล้วก็มีเงินเข้าจริงๆ ถึงจะไม่พอใช้หนี้ก็ยังดีกว่าไม่มีเงินเข้าเลยใช้ไหมคะ

ที่ได้กำลังใจอีกทางหนึ่งคือ ท่านผู้อ่านซึ่งไม่ว่าจะโทรศัพท์หรือเขียนจดหมายมา จะบอกว่า สวดมนต์แผ่เมตตาให้อาจารย์ทุกวันคะ อาจารย์ก็เลยรับบุญทุกทิศ ขอพรและบุญที่ท่านผู้อ่านมอบให้จงสะท้อนย้อนกลับไปยังท่านผู้อ่านทุกท่าน ให้พวกเรารำรวยเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐี และร่วมสร้างความดีกันต่อไปตราบนานเท่านาน

ฉบับที่ ๒ คุณอรุษา กัลยาศิริ เขียนเล่าประสบการณ์การผ่าตัด
นำสนใจมากเลยคะ

...หนูเข้าผ่าตัดเนื้องอกในมดลูกที่โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ ๒๙
พฤษภาคม ๒๕๔๙ ออกจากโรงพยาบาลวันที่ ๓ มิถุนายน คุณหมอมือที่
ผ่าตัดได้กรูณาตัดมดลูกทิ้งพร้อมทั้งปีกมดลูกทั้งสองข้าง มีโปรโมซัน
ตัดใส่ตั้งให้ฟรีอีกด้วย ต่อไปนี้หนูก็จะสบาย เวลาครบเดือนจะได้ไม่ต้อง
ปวดท้องแบบทรมานสุดๆ อีก

ก่อนหนูจะเข้าโรงพยาบาล หนูได้กราบบอกหลวงพ่อบอกให้หนูได้หมอมือ
ที่ดี และวันที่หนูจะเข้าโรงพยาบาล เข้าหนูก็กราบหลวงพ่อ บอกท่านว่าหนู
จะไปโรงพยาบาลแล้วคะ หนูไม่ได้ขออะไรมากกว่านี้ เพราะหนูกลัวจะไปแล้ว
ไม่กลับ ถ้ามัวกลัวไหม ห่วงป่าไหม ตอนแรกหนูก็ห่วง คิดไปคิดมาไม่
ห่วงใครแล้ว และเชื่อแน่ว่าถ้าหนูไป หนูต้องตกนรกแน่ๆ เพราะหนูชอบ
บ่นป่าเถียงป่าเถียงแม่ (ตอนท่านมีชีวิตอยู่) หนูก็บอกตัวเองว่าไม่เป็นไร
ตกนรกวันพระยังมีพระมาลย์มาโปรด เราก็ค่อยปฏิบัติกรรมเจริญสติเอา
ในนรกแล้วกัน เพราะคิดอีกทีหนูก็เมื่อโลกเต็มทน ตั้งใจไว้ว่า ช่วงชีวิตที่
เหลืออยู่จะเจริญสติตามที่หลวงพ่อบอกสอน หนูปรารถนาจะก้าวข้ามวัฏฏะ
ให้ได้ในชาตินี้ ไม่อยากกลับมาเกิดอีกแล้ว หนูเมื่อโลก เมื่อคน ไม่เห็น
จะมีอะไรจริงแท้แน่นอน แต่พอเข้าโรงพยาบาลก็คิดว่าเราคงไม่ได้ออกไป
แล้ว นึกๆก็ดีใจคะ ที่จะได้ไม่ต้องกลับไปเจอใครๆ แต่ก็ต้องผัดหวัง
หลับไปสามชั่วโมง ตื่นขึ้นมาใครๆก็บอกว่าจะต้องปวดแผล คอจะแห้งมี
เสมหะ แต่หนูตื่นขึ้นมาปกติทุกอย่าง เหมือนตื่นนอนธรรมดา ตอนดึก
พยาบาลเข้ามาดู ถามอาการปวดแผล ก็บอกไม่ปวด กลับสบายจนสว่าง
พยาบาลมาถามปวดแผลไหม ก็หนักก็ครั้งก็ตอบว่าไม่ปวด แต่กลับปวด
กระเพาะแทน เพราะอดอาหารตั้งแต่เช้า ๒๙-๓๐ ปาย

พอเย็นวันที่ ๓๐ หมอให้ทานอาหารอ่อนๆได้ ทิวก็ทานไม่ได้ ปวด
กระเพาะมากเกือบทั้งคืน กลับเดี๋ยวเดียวก็ตื่นเพราะปวดกระเพาะ ทั้งเป็น

ลม ทั้งอาเจียน พยาบาลฉีดยาให้สองเข็มก็ไม่หาย จนต้องโทรศัพท์บอกหมอ หมอคงสั่งให้ฉีดยาแบบแรงเป็นเข็มที่สาม เลยหลับตั้งแต่ตีหนึ่งถึงตีสาม ตื่นขึ้นมากก็ไม่ปวด ตอนที่ปวดมาก ๆ ก็กำหนด ปวดหนอ ๆ ๆ ๆ แหม ยิ่งปวดใหญ่ จะขยับตัวมากก็ไม่ได้ กลัวแผลที่ผ่าจะเจ็บ ทรมานมากค่ะ ปวดจนร้องไห้ ร้องหาแม่ให้แม่ช่วย ปวดมาก คินนั้นสรุปแล้วโดน ฉีดยา ๔ เข็ม ๓ เข็ม แก้กะเพาะ อีก ๑ เข็มแก้ปวดหลังตรงที่หมอ บล็อกหลังค่ะ

คนที่มาเยี่ยมก็แปลกใจไปตามๆ กันว่าทำไมหนูฟื้นเร็ว แผลก็ไม่ปวด หนูก็ดีใจค่ะ พอกลับมาพักที่บ้านก็อ่านหนังสือที่อาจารย์ส่งมาให้ (หนังสือ **นักพักได้ร่มมณฑารพ**) อ่านกฎแห่งกรรมของหลวงปู่ แล้วก็นึกไปว่าที่หนูไม่เจ็บแผล ไม่มีอาการเหมือนคนอื่นที่เขาเป็น ต้องเป็นเพราะบารมีหลวงปู่แน่ๆ ท่านต้องเมตตาช่วยหนู กว่าหนูจะมีปัญญานึกได้ก็ร่วมยี่สิบวัน พอนึกได้หนูก็ยกมือขึ้นจบ ระลึกถึงหลวงปู่ กราบขอบพระคุณในความเมตตาของท่าน แล้วหนูก็ค่อยๆ ขึ้นบันไดมาชั้นสอง เข้าไปกราบหลวงปู่ในห้องพระ

อาจารย์พีคะ หนูส่งปัจจัยมาร่วมพิมพ์หนังสือความหลงในสงสาร จำนวน ๔๐๐ บาท เป็นของป่า ๒๐๐ ของ หนู ๒๐๐ ไว้มีปัจจัยมากๆ หนูจะร่วมทำบุญมากๆ นะคะ

น้องอรุษาที่รักยิ่ง อ่านจดหมายของน้องแล้วตื่นเต้นค่ะ พี่เองก็มีประสบการณ์คล้ายคลึงกับน้องตอนผ่าต้อเนื้อตา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคมที่ผ่านมา น้องไม่ปวดไม่เจ็บแผล (เช่นเดียวกับพี่) เพราะเชื่อว่าหลวงปู่ช่วย เรื่องนี้เป็นไปได้แน่นอนเพราะมีคนมาเล่าให้พี่ฟังหลายรายแล้ว และที่สำคัญคือ หลวงปู่ท่านบอกว่าท่านแผ่เมตตาช่วยลูกศิษย์ทุกคนที่นึกถึงท่าน เหมือนที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พูดกับท่านตอนพบกันที่ประเทศศรีลังกา ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ (ซึ่งพี่เขียนไว้ใน **นารีผล**) ว่า “คิดถึงท่าน ท่านก็คิดถึงเรา” มีเรื่องแปลกที่ชายหนุ่มสองคนมาเล่าให้พี่ฟังเกี่ยวกับ “หลวงปู่

ช่วย” ถ้าไม่ล้มเสียก่อนที่จะเล่าในโอกาสต่อไป

น้องเป็นคนมีบุญเพราะชอบทำบุญ บัจฉัย ๔๐๐ บาท ที่ส่งมาช่วยพิมพ์ความหลงในสงสารนั้น พี่ไม่ขอรับค่ะ ทั้งนี้เพราะหนังสือเล่มนี้พี่พิมพ์ขายด้วย จึงไม่สามารถรับเงินบริจาค ขนาดคุณสกวัลย์ งามวงศ์ชน พี่สาวของพี่ จะขอร่วมทำบุญค่าพิมพ์ด้วย พี่ยังไม่รับ แต่ที่รับของคุณพี่อริญญาองค์วิเศษ เพราะยอมจำนนต่อเหตุผลของคุณพี่ น้องไม่ต้องเสียใจนะคะ และอย่าคิดว่าพี่จะคืนเงินให้ เพราะอ้อยเข้าปากข้างแล้วอย่างไรเสียก็ไม่ยอมคืน แต่พี่ได้นำไปรวมกับค่าพิมพ์หนังสือสวดมนต์ (คู่มือพุทธบริษัท) ซึ่งกำลังจะพิมพ์ครั้งที่ ๓ แล้วค่ะ ชื่ออรอุษา กัลยาศิริ และป่า ทำบุญบ่อยมากค่ะ บริจาคเงินซื้อที่ดินถวายเป็นวัดป่าเจริญราชธรรมารามเท่าที่เช็ดดู มี ๓ ครั้งค่ะ คือลำดับที่ (๑๙๖) จำนวน ๓๐๐ บาท ลำดับที่ (๕๘๖) จำนวน ๘,๐๐๐ บาท และลำดับที่ (๖๔๔) จำนวน ๒,๐๐๐ บาท พี่ขออนุโมทนาบุญด้วยเป็นอย่างยิ่งค่ะ เราเป็นพี่น้องกันนิสัยเหมือนกันคือชอบทำบุญและไม่ชอบเกิดอีก วันหนึ่งคงจะสมปรารถนานะคะ (คือไม่ต้องเกิดอีก)

ฉบับที่ ๓ คุณกนกอร ตลับเงิน เขียนมาดังนี้

...หนูยังเรียนหนังสืออยู่ ยังไม่ได้ทำงาน หนูอยู่กับแม่สองคน แม่ก็ไม่มีอาชีพอะไรมั่นคง รับจ้างทั่วไปพอเลี้ยงตัวได้ หนูเลยเขียนมาขอหนังสือสวดมนต์ของอาจารย์ เพื่อชีวิตของหนูกับแม่อาจจะดีขึ้นก็ได้

หนูคงต้องขอจบแค่นี้แหละ แล้วหนูจะเขียนมาอีก ขอให้อาจารย์มีความสุข สุขภาพแข็งแรง

หนูกนกอรคะ อาจารย์ได้รับจดหมายของหนูซึ่งลงวันที่ ๔ มีนาคม แต่ไม่เห็นมีที่อยู่เลยคะ หนูเขียนจดหมายมาที่ คุณเสาวคนธ์ ศิริ ๓๓/๔๕ ซ.ร่มไทร ถ.กาญจนาภิเษก แขวงหลักสอง เขตบางแค กทม. ๑๐๑๖๐ แล้วอาจารย์จะส่งหนังสือมาให้ **รับรองว่าถ้าหนูกับคุณแม่ทำตามที่อาจารย์แนะนำ ชีวิตต้องดีขึ้นแน่นอน** อย่าลืมเขียนที่อยู่ของหนูมาด้วยนะคะ

๓๖... ดิฉันโชคดี มีสามีดีมาก

จดหมายฉบับแรกของปีนี้ คุณรัชดาเขียนมาอ่านจึงขออาราธนา ไม่ใช่ค่ะ ขอเรียนเชิญอ่านได้ ณ บัดนี้

ดิฉันได้ส่งเงินมาร่วมทำบุญกับอาจารย์ เพื่อซื้อที่ดินถวายวัดป่าเจริญราชธรรมาราม ๑,๐๐๐ บาท ติดตามงานเขียนของอาจารย์แต่ไม่ได้สม่าเสมอหรอกค่ะ ดิฉันอยู่ชุมพรไกลจากตัวเมือง ๘ กิโลเมตร วันก่อนเข้าตลาดไปซื้อหนังสือเหน้อยนักพักได้ร่มมณฑลพ้ออ่านแล้วชอบมาก อ่านจนจบเล่มแล้ว ดิฉันจะชอบอ่านหนังสือแนวนี้มาก ได้รู้ปัญหาของใครต่อใครหลายคน ได้รู้คำแนะนำที่อาจารย์มีให้กับทุกคนที่มีปัญหา อาจารย์โชคดีจึงเลยที่มีโอกาสให้ธรรมะสอนใจกับคนที่มิทุกข์ แล้วทำให้เขาสบายใจได้ อาจารย์ได้บุญมากมายเลยนะค่ะ ขอชื่นชมอาจารย์ด้วยความจริงใจค่ะ ขอบุญกุศลจงคำจุนอาจารย์ให้มีความสุข สุขภาพแข็งแรง คิดอะไรก็ขอให้สมปรารถนาทุกอย่าง เพราะอาจารย์คิดแต่สิ่งที่ดีๆ สิ่งดีๆก็ต้องกลับมาตอบแทนอาจารย์แน่นอนค่ะ

ดิฉันชอบสวดมนต์ให้ไว้พระแต่จะสวดเฉพาะก่อนนอนเพราะช่วงเช้าไม่สะดวก ดิฉันเป็นชาวสวนค่ะ เมื่อก่อนก็อยู่กรุงเทพฯ เกิดและโตที่นั่นแต่มาได้สามีเป็นคนใต้ สามีรับราชการป่าไม้ ชีวิตที่นี่เราก็จึลลำบาก ต้องทำทุกอย่าง หมายถึงสวนไม่เคยทำก็ต้องทำ แต่ดิฉันโชคดี มีสามีดีมาก ชัยนว่างจากงานประจำก็มาช่วยดิฉันทำสวน เรามีลูกด้วยกันสองคน คนโตผู้หญิง คนเล็กผู้ชาย โตเป็นหนุ่มเป็นสาวเรียนจบปริญญาเมืองทำแล้ว เป็นเด็กดี ชัยน ไม่ดี๊อ ตั้งใจเรียนดี ตอนลูกๆมาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ ดิฉันห่วง

มาก สวตมนต์ให้หัวพระ ให้เขาปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง สวตมนต์
อธิษฐานอยู่เสมอ ขอให้คุณพระคุณเจ้าคุ้มครองลูก คนเป็นพ่อแม่ก็ยอม
ท้วงลูก เพราะเขาอยู่ไกลหูไกลตาเรา ดิฉันเชื่อมั่นในพระพุทธรักษา
เชื่อมั่นในคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดกิเลสขโมยให้เกิดใน
พระพุทธรักษา ขอให้เป็นคนดี ความชั่วแม้แต่น้อยนิดขอให้อย่าได้ทำ
ให้มีโอกาสได้ถวายทาน รักษาศีลและเจริญภาวนา

เมื่อประมาณสักปีกว่าดิฉันได้เขียนมาขอใบโพธิ์จากอาจารย์ จดหมาย
ก็เขียนมาล้นๆ อ่านเจอด้วยคะที่อาจารย์ตอบในคอลัมน์ได้ร่วมมณฑลพ
ขอบคุณอาจารย์มากๆ นะคะ ได้รับแล้วเอาไปใส่กรอบบูชาที่ห้องพระแล้ว
แบ่งให้น้องสาวด้วย เขาก็เอาไปใส่กรอบไว้บูชา เขียนมาตั้งมากมายอาจารย์
จะมีเวลาอ่านหรือเปล่าก็ไม่รู้ อย่าเพิ่งรำคาญนะคะ นานๆ เขียนทีก็ตกหล่น
บ้าง อายุก็มากแล้วด้วย ๔๗ ค่ะ ระบายหนังสือและวิธีสวตมนต์ จะส่ง
ให้พี่สาวที่อยู่แธอร์แลนด์ค่ะ เขาเป็นคนอารมณ์ร้อน สงสารเขาค่ะ อยาก
จะช่วย เขาอายุ ๕๑ ปีค่ะ เดือน ต.ค. เขาจะมารักษาตัวที่กรุงเทพฯ ขอ
ขอบคุณอาจารย์ล่วงหน้าค่ะ อาจารย์อย่าลงนามสกุลนะคะ เอ๋แต่ชื่อ
อย่างเดียว ขอให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง มีงานเขียนดีๆ มีประโยชน์ให้
ได้อ่านกันต่อไปนานๆ และอยู่คู่นั่งสี่กุกสตรีไปนานๆ รักและศรัทธา
อาจารย์ค่ะ รัชดา...

คุณรัชดาคะ ต้องขออภัยคะที่ตอบจดหมายช้า แต่หนังสือสวตมนต์
คิดว่าเลขาฯของอาจารย์คงส่งมาให้แล้ว และพี่สาวคงได้รับแล้วนะคะ อายุ
๔๗ ยังไม่มากหรอกค่ะ อาจารย์สุจิตราอายุ ๕๖ กำลังจะเต็ม ๕๗ อีกไม่
กี่เดือนนี้ ยังรู้สึกตัวตัวเองสาวอยู่เลยคะ เรื่องแกไม่ชอบ ขอห่างไกลคะ
(แบบนี้เขาเรียกว่าไม่เจียมสังขารหรือเปล่าคะ) อยากอยู่รับใช้พระศาสนาไป
นานๆ ค่ะ คุณรัชดาเขียนมาไม่ได้ถาม แต่จะขออนุญาตตอบเป็นข้อๆ
อย่าเพิ่งรำคาญนะคะที่ไม่ได้ถามก็ขออนุญาตตอบ

ข้อ ๑. ขออนุโมทนาบุญกับคุณรัชดาด้วยคะ ที่ส่งปัจจัยมาร่วมทำบุญ

กับวัดป่าเจริญราชธรรมาราม ตามกติกาคุณมีสิทธิ์ได้รับหนังสือความหลง
ในสงสารด้วยนะค่ะ หากยังไม่ได้รับกรุณาส่งซองเปล่าเขียนชื่อที่อยู่ ติด
แสตมป์ ๑๕ บาท มารับด้วยค่ะ

ข้อ ๒. ขอขอบคุณที่ให้พรและให้กำลังใจ ทุกวันนี้มีชีวิตอยู่ได้ด้วย
พรและกำลังใจจากท่านผู้อ่าน บวกกับปณิธานที่ตั้งไว้ว่าจะอุทิศตนให้กับ
พระศาสนาและมนุษยชาติค่ะ

ข้อ ๓. ขอแสดงความยินดีที่มีสามีดี มีลูกดี สองสิ่งนี้เป็นยอด
ปรารถนาของคนที่ เป็นภรรยาและแม่ของลูก เพราะคุณรัชดาหมั้นไว้ให้พระ
สวตมนต์ บุญกุลจึงไปถึงครอบครัว อาจารย์ก็เคยเป็นชาวสวนเหมือน
คุณรัชดาค่ะ ทุกวันนี้ยังคิดถึงคุณพ่อที่พาลูกๆให้รู้จักทำงาน ต่อสู้กับชีวิต
คุณพ่อรับราชการครู เย็นโรงเรียนเลิกก็จะเข้าสวน หารายได้มาเลี้ยง
ครอบครัว อาจารย์เคยเลี้ยงควายด้วยนะค่ะ ยังเล่าประสบการณ์ตอนเลี้ยง
ควายให้บก.ฟัง ท่านบอกว่าถ้าอาจารย์เขียนเป็นนิยายรับรองว่าได้รางวัลซีไรต์
อาจารย์ก็อยากเขียน แต่เวลาหายากจังค่ะ

ข้อ ๔. อาจารย์ก็อธิษฐานเหมือนคุณว่าเกิดก็ชาติๆก็ขอให้พบพระ
พุทธศาสนา แต่ดีที่ที่สุดคือไม่ต้องเกิดอีก (หมายถึงบรรลุนิพพาน)

ข้อ ๕. ขอขอบคุณสำหรับคำอวยพรค่ะ อาจารย์มีกำลังใจอีกมากมาย
ขอพรนี้จงสะท้อนย้อนกลับไปหาคุณรัชดาด้วยค่ะ

ฉบับที่ ๒ คุณนิตยา บุญนารักษ์ เขียนมาดังนี้

ดิฉันติดตามกุศลสตรีมานาน อ่านแล้วได้ทั้งความรู้และสติปัญญา
มาก และยังได้ร่วมทำบุญกับอาจารย์สุจิตราด้วย ได้โอนเงินมา ๑,๐๐๐ บาท
ร่วมซื้อที่และสร้างศาลาปฏิบัติธรรมวัดป่าเจริญราชธรรมาราม ได้ส่งซอง
ติดแสตมป์มาด้วย อยากได้หนังสือความหลงในสงสารค่ะ

ดิฉันอยากจะถาม ให้อาจารย์ช่วยแนะนำให้ด้วย ตอนนี้มีทุกข์
คือ ทำกิจการค้าขายอะไรก็ไม่ดีเลย ให้ญาติกู้ยืมเงินไปก็ไม่ได้อะไร จะทำ

อย่างไรดี ตอนนี่เงินทองขาดสน

หวังว่าอาจารย์คงจะมีคำแนะนำดีๆ มาช่วยบัดเบาให้ดีขึ้น จะได้มีเงินมาทำบุญกับอาจารย์อีก

คุณนิตยาคะ ทำอย่างที่ท่านอาจารย์ท่านะคะ ได้ผลจริงๆ ค่ะ เรื่องให้เงินกู้ยืม เลิกไปเลยคะ ถ้าเขาเดือดร้อนก็ช่วยเขาไปเท่าที่กำลังของเราจะช่วยให้ แต่อย่าไปหวังว่าจะได้คืน อาจารย์เองลูกศิษย์เดือดร้อนมาขอยืม (รายละเอียดพันบั้ง หนึ่งหมื่นบั้ง สองหมื่นบั้ง) ทั้งที่ตัวเองเงินไม่มี ก็ O.D. ธนาคารให้ บอกว่าเอาเงินต้นมาคืนครูก็พอ ดอกเบี้ยครูจ่ายเอง ผลคืออาจารย์ต้องผ่อนส่งธนาคาร ทั้งต้นทั้งดอก ไม่อยากพูด ไม่อยากว่า แต่ก็อยากรู้ว่าจิตใจเขาทำด้วยอะไร ไม่ใช่ว่าเขาอยากจนทรอกนะคะ มึงงานทำมีหน้าที่การงานสูง แต่ทำอาจารย์ได้อย่างไร พออาจารย์คิดอย่างนี้จิตก็ตก พอจิตตกเงินก็ไม่ไหลนอง ทองก็ไม่ไหลมา ยิ่งคิดว่าเราถูกโกงเป็นแสนเป็นล้านก็ยิ่งหดหู่ พอนึกถึงคำสอนของหลวงปู่ ว่าขนาดหลวงปู่ท่านได้ 'เห็นหนอ' ก็ยังมีคนมาโกงเงินท่าน เมื่อท่านใช้ 'เห็นหนอ' ตรวจสอบจึงรู้ว่าท่านเคยโกงเขาไว้ ก็เลยเจ้ากันไป อาจารย์ไม่ได้ 'เห็นหนอ' ก็เลยคิดว่าอาจจะเคยโกงพวกเขาไว้เลยขอโทษกรรม หลวงปู่ท่านสอนว่า ถ้าเราไปโกงเขาไว้ก็เจ้ากันไป แต่ถ้าเราไม่ได้โกงเขาไว้ เขาก็ต้องไปใช้เราในชาติหน้า คิดอย่างนี้แล้วสบายใจ ยกจิตขึ้นมาได้ เงินก็ไหลนอง ทองก็ไหลมา เคล็ดลับอีกอย่าง อาจารย์สวดคาถาพระอรหันต์คะ ที่เคยลงในคอลัมน์นี้ฉบับก่อนๆ ลองค้นดูนะคะ แต่เทคนิคคืออย่าให้จิตตกคะ

ฉบับที่ ๓ ภาสกรหญิงพรพรรณ โปธิลัมธนา เขียนมาดังนี้

ดิฉันอายุ ๔๖ ปี เดิมอยู่จังหวัดเพชรบุรี เรียนโรงเรียนวัดมหาธาตุ จึงอยู่ในใกล้วัดมาตั้งแต่เด็กๆ และได้ไปฟังธรรมทุกวันพระกับคุณย่า รวมทั้งที่บ้านตักบาตรทุกวัน ตอนนั้นไม่ได้ซาบซึ้งเท่าใดนัก เมื่อโตขึ้นชอบอ่านหนังสือ How to ของฝรั่ง กระทั่งวันที่ได้ไปพักที่ศาลาพยาบาลเวียน ใน

มหาวิทยาลัยมหิดล ในอาคารที่พักมีหนังสือ **ธรรมบุญชีวิต** ของเจ้าประคุณ พระธรรมปิฎก (พระพรหมคุณาภรณ์) จึงรู้ว่าพระพุทธรองค์ทรงสั่งสอนเราทุกอย่าง เราหลงไปอ่านของฝรั่งอยู่เนิ่นนาน จากนั้นจึงเริ่มศึกษาหาอ่านว่า พระพุทธรองค์ทรงสอนอะไรบ้าง จึงได้มีโอกาสอ่านหนังสือของอาจารย์อยู่หลายเล่มและเคารพอาจารย์มากเลยคะ

ดิฉันศรัทธาในการทำความดีเป็นที่สุด และศรัทธาคำสอนในพระพุทธศาสนา แต่มีข้อสงสัยที่หาคำตอบไม่ได้ เกี่ยวกับการรับประทานมังสวิรัต เนื่องจากในการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติร่างกายมนุษย์ มนุษย์จำเป็นต้องได้รับ Essential amino acid ๓ ชนิดจากเนื้อสัตว์ เพราะไม่ว่าจะมีภาวะบีบคั้นขนาดใด ร่างกายมนุษย์ก็สร้าง amino acid ๓ ชนิดนี้ไม่ได้ ในขณะที่ amino acid ชนิดอื่นร่างกายแปรรูปจากสารอาหารจากพืชได้ และความเป็น Essential (จำเป็น) ถ้าขาดอยู่ระยะเวลาหนึ่ง ระบบต่างๆ ของร่างกายก็จะผิดปกติไป

ที่นี้คือข้อ ๑ นั้น แม้เราได้ฆ่าสัตว์เอง แต่เรารับประทานก็เป็นบาปใช้ไหมคะ มีญาติใกล้ชิดเป็นคนจีนที่นับถือเจ้าแม่กวนอิมและการดำรงชีวิตแบบจีนมาก และภุมิตำนานโรคของเขาต่ำมาก ไม่ทราบว่าจะอธิบายให้เขารู้สึกว่าจำเป็นต้องทานได้อย่างไร และตัวเราเองก็รู้สึกผิดๆ เหมือนกันเวลาทานเนื้อสัตว์ และได้อ่านหนังสือของอาจารย์ ที่กล่าวถึงจดหมายจากประเทศเยอรมัน เรื่องการฆ่าหมู วัว ที่บ้านสามีในเทศกาลคริสต์มาส จึงขอเรียนถามข้อสงสัยดังนี้คะ

ทั้งที่เคยอ่านบทความของท่านพุทธทาสเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่คำตอบก็ไม่ชัดเจนคะ อาจเป็นเพราะท่านลิขิตไว้ตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ ก็เป็นไปได้ และท่านบอกว่าตัวท่านเองก็ยังฉันเนื้อสัตว์ที่มีผู้ตักบาตรให้คะ

จบกิจธุระจริงๆ ข้อที่ ๑ แล้วยกเลิกอยากเล่าเล็กน้อยว่าทำไมจึงศรัทธาการทำความดีมากๆ เรื่องก็คือแม่จะมีได้ซาบซึ้งในพระธรรมนักแต่ก็เป็นคนปฏิบัติดีมาโดยตลอด ตามคำสอนของแม่ และญาติพี่น้อง เพราะที่บ้าน

ทุกคนใจบุญ ทำบุญ ฟังธรรมทุกวันพระ รวมทั้งพระอาจารย์ที่โรงเรียนก็เอ็นดูสั่งสอน ชวนให้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ แสดงตนเป็นพุทธมามกะและได้เรียนธรรมศึกษาชั้นตรีที่โรงเรียนวัดสังเวชที่กรุงเทพฯ ค่ะ

ดิฉันคิดว่าตัวเองเป็นคนที่มีจังหวะชีวิตที่ดีมาก แม้ครอบครัวไม่ร่ำรวยแต่ได้มีอาชีพที่ดี มีร้านขายยาที่ขายดี (อาจเป็นเพราะเราจริงใจ) สามีเป็นคนดีมาก ได้มีโอกาสเลี้ยงดูทั้งแม่สามี พ่อสามี และแม่ตัวเอง ผลความดีนั้นเองใช่ไหม ทำให้ดิฉันรู้สึกว่าคุณแม่สิ่งดีๆ กระทั่งเมื่อลูกเติบโต (เขาเลี้ยงง่าย รับผิดชอบชีวิต) ดิฉันรู้สึกเป็นสิ่งวิเศษที่สุด ลูกสาวคนโตขณะนี้เรียนแพทย์ที่ รพ.รามาธิบดี ส่วนลูกสาวคนเล็กขณะนี้อยู่ม.๖ ได้เป็นตัวแทนประเทศไทยแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ สาขาคอมพิวเตอร์ ได้เหรียญทองแดง และเป็นเด็กนักเรียนหญิงคนเดียวในโลกที่ได้เหรียญค่ะ

สำหรับลูกนั้น เมื่อสอนธรรมะจากการอ่านของดิฉัน (เล่าให้ลูกฟัง) เขาจะตั้งใจและนำไปใช้ เช่น เคยถามเขาว่า ถ้ามีคนมาประสาบอุบัติเหตุมาแล้วตามลูกไปรักษาตอนตี ๑ ตี ๒ ลูกจะคิดอย่างไร เพราะเคยมีหมอบ่นให้ฟังว่าไม่อยากรักษาเลย เขายังไม่ตอบตอนนั้น อีกหลายเดือนต่อมาเขาบอกว่า “หนูจะคิดว่าบางคนที่หนูรักษาเขาจะกลับตัวเป็นคนดีหลังจากนั้น หนูจะได้ตั้งใจรักษาเขาจริงๆ” บางครั้งเวลาเลี้ยงแม่ก็เหนื่อยค่ะ เพราะแม่ช่วยตัวเองไม่ได้เลย แต่ไม่เคยคิดว่าเป็นอุปสรรคชีวิตค่ะ

ที่อยากเล่าให้อาจารย์ฟังเพื่อให้อาจารย์ยกตัวอย่างให้ผู้คนศรัทธาในความดีกันมากๆ ค่ะ โลกจะได้เป็นสุข ตัวดิฉันไม่คิดว่าจะมีชีวิตที่ดีเช่นนี้ ก็ยังเป็นไปได้เลยค่ะ ขณะนี้ตั้งใจว่าจะทำทุกสิ่งให้เป็นประโยชน์ต่อผู้คนค่ะ (Benefit for All)

สุดท้ายนี้ต้องขอโทษอาจารย์นะคะที่รีบเขียน เพราะรีบให้อาหารแม่แล้วจะไปทำงานต่อค่ะ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยให้อาจารย์และครอบครัวมีความสุข นำพาผู้อื่นที่อาศัยบารมีของอาจารย์มีความสุขกันถ้วนหน้าค่ะ ด้วยความรักและเคารพอย่างสูง พรพรรณ โพธิ์ลิ้มธนา

ภ.ญ.พรพรรณคะ จดหมายของคุณมีประโยชน์ต่ออาจารย์และท่านผู้อ่านมากค่ะ เพราะทำให้พวกเรา (อาจารย์+ท่านผู้อ่าน) ได้ประจักษ์ชัดว่า **ทำดียอมได้ดี** อยากให้ทุกคนรอบร้อมมีความสุขเหมือนครอบครัวของคุณ (และครอบครัวคุณรัชดาด้วย) จังเลยคะ คุณเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นภรรยาที่ดีของสามี เป็นแม่ที่ดีของลูก เรียกว่าดีครบทุกอย่าง และที่ดียังน่ายกย่องที่สุดคือเป็นแบบอย่างที่ดีของมนุษยชาติ อาจารย์ประทับใจกับข้อความที่คุณเขียนว่า **“ที่อยากเล่าให้อาจารย์ฟังเพื่อให้อาจารย์ยกตัวอย่างให้ผู้คนศรัทธาในความดีกันมากๆ ค่ะ โลกจะได้เป็นสุข”** อันนี้เป็นความมั่งงามในจิตใจคุณที่แสดงออกมาทางความคิดและตัวหนังสือ อาจารย์อยากให้พ่อแม่ทุกคนทำได้อย่างคุณ เราจะได้มีพลเมืองดีเพิ่มขึ้น มีนักรบเมืองที่มีคุณธรรม อาจารย์ประทับใจและชื่นชม **เจ้าชายจิมมีแห่งประเทศภูฎาน** ที่พระองค์ทรงแนะนำเยาวชนไทยให้ดำเนินรอยตามพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเป็น **ธรรมิกราชา** และทรงเป็นแบบอย่างที่ดีงามในทุกเรื่อง คนไทยโชคดีที่มีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม ทรงปกครองประเทศให้ร่มเย็น ภายใต้อบรมพระบรมโพธิสมภาร ถ้าคนไทยพูดแต่ปากว่ารักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ไม่ดำเนินรอยตามพระยุคลบาท เมืองไทยจะไปรอดได้อย่างไร ขณะนี้สถานการณ์ในประเทศโดยเฉพาะสามจังหวัดภาคใต้แทบจะเรียกได้ว่าลูกเป็นไฟ ถ้าคนไทยเราหมั่นสวดมนต์ภาวนา อบรมกาย อบรมจิต ทั้งข้าราชการ นักรบเมือง และประชาชน ประเทศก็จะไปรอด ถ้าเรา **รักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว** ต้องทำความดีถวายพระองค์ท่าน คนที่คิดแต่จะกอบโกย เอาแต่ผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง ระวังจะไม่มีแผ่นดินจะอยู่ เลิกเห็นแก่ตัวมาเห็นแก่ประเทศชาติของเราเถิดค่ะ ถ้าท่านทำร้ายประเทศชาติเท่ากับท่านทำร้ายตัวเองด้วย หยุดเห็นแก่ตัวหรือเห็นแก่พวกพ้องเสียเถิด **ยศศักดิ์ และอำนาจหอบใส่โลงไปไม่ได้หรอกค่ะ มีแต่ความดีกับความชั่วที่จะติดตัวไปได้**

อาจารย์หนีตหลุดอีกแล้วค่ะ ช่วงประเทศชาติเหลือเกิน ยิ่งรู้ว่าคนไทย บางกลุ่มกำลังทำลายประเทศชาติเพราะความโลภ ก็สงสารเขามาก สงสารที่เขานำพาตัวเองไปสู่รก แล้วทิ้งความเดือดร้อนนู่นวายไว้ให้เพื่อนร่วมชาติ คิดว่าต้องปฏิบัติให้มากๆ แล้วแผ่เมตตาให้คนบาปทั้งหลายเกิดสำนึกในผิดชอบชั่วดี เราช่วยกันนะค่ะ ถ้าสำเร็จก็เท่ากับเราได้ช่วยชาติด้วย ช่วยคนบาปให้ไม่ต้องไปตกนรกนานด้วย ถือว่าได้กุศลมหาศาล

คนไทยยุคนี้ (โดยเฉพาะคนไทยพุทธ) เป็นมิชฌาภิภูฏิกันมากเหลือเกิน มีอยู่มากมายไม่ว่าจะเป็นประชาชน ข้าราชการ หรือนักการเมือง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายนที่ผ่านมา อาจารย์ได้รับเชิญให้ไปร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอยุทธศาสตร์ในการจัดอบรมเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม พระเดชพระคุณพระธรรมกิตติวงศ์ เจ้าอาวาสวัดราชโอรสาราม ท่านเล่าว่า ท่านให้นักเรียนสวดมนต์ ๑๕ นาที ทุกวันก่อนกลับบ้าน ผู้ปกครองมาจอตรรธาก็พากันบ่น “สวดทำไมเสียเวลา” ท่านจึงพูดแบบแรงๆ ว่า “ถ้าคิดว่าเสียเวลาก็เอาลูกออกไปเรียนที่อื่นเลย แล้วก็ให้หาสร้าบใช้ลูกไปจนตลอดชีวิต อาตมาจะสอนลูกโยมให้ดีมีปัญญา ช่วยตัวเองได้ โยมก็บอกว่าเสียเวลา ฉะนั้นก็เอาลูกออกไปเลย” ท่านยังบอกอีกว่าแม่แต่ครู (บางคน) ก็ยังพูดว่าเสียเวลา (ที่มาสวดมนต์) แล้วอย่างนี้ประเทศชาติจะไปรอดละหรือ

อาจารย์จะตอบปัญหา ภ.ญ.พรพรรณ เกี่ยวกับการรับประทานอาหารมังสวิรัต ในฉบับหน้านะค่ะ เพราะเป็นเรื่องที่มีคนเข้าใจผิดกันมาก ยิ่งในยุคนี้ มีศาสนาและลัทธิความเชื่อใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมายจนหาข้อยุติไม่ได้ คนที่ไม่แน่นอนไม่หนักแน่นในศาสนาที่ตนนับถืออยู่เดิม ก็พากันเปลี่ยนไปยอมรับนับถือศาสนาและลัทธิอื่นๆ จึงหาทางพ้นทุกข์ไม่พบสักที น่าเป็นห่วงนะค่ะ

๓๗... เป็นเรื่องแปลก

จำได้ว่าเมื่ออาจารย์สุจิตราเริ่มเขียนคอลัมน์ตอบปัญหาในกุลสตรีเมื่อปี ๒๕๔๒ ได้ใช้ชื่อคอลัมน์ว่า *ศาลาธรรมโอสถ* ที่เอ่ยถึงศาลาธรรมโอสถ ก็เพื่อจะย้อนอดีตว่า ตอนที่เขียนนั้นได้พูดถึงการทำวิฤตให้เป็นโอกาส ขณะที่เขียนอยู่นี้ก็พยายามทำวิฤตให้เป็นโอกาสเช่นกันค่ะ วันนี้ (เสาร์ที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙) อาจารย์ยังป่วยอยู่ ป่วยมาตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม เรื่องของเรื่องคือขณะรับประทานอาหารกลางวันกับลูกศิษย์และน้องๆกองถ่ายรายการ “ความดีคู่แผ่นดิน” ซึ่งเจ้าของรายการคือ คุณอิงอิง (ออกอากาศทางช่อง ๕ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธ.ค. ๕๙ เวลา ๑๕.๐๐ น.) อาจารย์เกิดป่วยกะทันหัน ปวดท้องมาก วิ่งเข้าห้องน้ำตลอด (เกือบทุกๆ ลิบนาที) ความจริงอาการนี้ปรากฏมาหลายวัน แต่อาจารย์ไม่สนใจ เพราะงานมาก ไม่มีเวลาไปหาหมอ พอทานกันเสร็จลูกศิษย์สองคนคือ คุณจินตพัฒน์ สิทธิเดชทรงพล กับคุณฤทัย มนต์ปรีชาต จึงพาส่งโรงพยาบาลธนบุรี นอนโรงพยาบาล ๑ คืน ยังไม่ทันหายก็ขอลกลับบ้านมาทำงาน (แพทย์ตรวจแล้ววินิจฉัยว่าเป็นโรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ)

สาเหตุของโรคคือกลั่นปัสสาวะ และดื่มน้ำน้อย เพื่อนเคยสอนไว้ว่า ให้ดื่มน้ำมากๆ จะทำให้สุขภาพดี โรคภัยไข้เจ็บน้อยลง อาจารย์ก็เชื่อเขานะคะ (ไม่ใช่ไม่เชื่อ) แต่ไม่ได้ทำตาม ความจริงแล้วพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญก็เคยสอนว่าตื่นนอนให้ดื่มน้ำแก้วโตๆ ๕ แก้วก่อนล้างหน้า แปรงฟัน ถ้าคนอายุเกิน ๕๐ ปีให้ดื่มน้ำสุก ยังไม่ถึง ๕๐ ดื่มน้ำดิบได้ น้ำดิบคือน้ำที่ไม่ได้ต้ม อาจารย์ก็ฟังและจำได้ไม่ลืม เพียงแต่ไม่ได้ปฏิบัติ

ตาม กรรมก็เลยตามทันเพราะไม่เชื่อครูบาอาจารย์ อาจารย์ทำงานทั้งวัน เขียนหนังสือ นั่งโต๊ะนานๆ ถ้าตีมน้ำก็ต้องเสียเวลาไปเข้าห้องน้ำบ่อยๆ เลยไม่ตีมน้ำ พอป่วยทรมาณมากถึงได้รู้สึก (ถ้าเป็นคนพม่าจะพูดว่า “โสน้ำหน้า” ซึ่งแปลว่า “สมน้ำหน้า”) ออกจากโรงพยาบาลก็วุ่นวายกับงานเพราะ พระลูกศิษย์จะสอบวิทยานิพนธ์บ้าง เป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยที่เชิญมาบ้าง แก้ปัญหาให้นักศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยบ้าง และที่สำคัญและเร่งด่วนในเวลานี้คือ ต้องรีบทำงานวิจัยที่รับทุนมา ๑ ล้านบาท จากสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หากเสร็จไม่ทันเวลาจะถูกปรับวันละ ๑,๐๐๐ บาท (ถ้าเสร็จทันเวลา ก็จะได้เงินค่าจ้างมาทำบุญ) จนถูกทวงต้นฉบับร่มพระศรีชินบัญชร เพราะ กุลสตรี ฉบับที่ ๙๖๔ ไกลจะออกวางตลาด

กว่าจะได้เวลาเขียนก็ต้องนอนให้แม่บ้านช่วยนวดเพราะเวียนศีรษะ นั่งไม่ได้ แม่บ้านก็ร้องเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ให้ฟังพร้อมกับนวดไปด้วย ทีนี้อาจารย์เป็นคนที่ต้องทำวิกฤตให้เป็นโอกาส จึงนอนอ่านกุลสตรี ฉบับที่ ๙๖๓ ซึ่งเพิ่งได้มาเมื่อวานนี้ อ่านด้วยความสุขใจแม้กายทุกข์ เริ่มตั้งแต่ ปกหน้า ด้านใน คือ “พระผู้ให้แสงสว่างแก่ทุกชีวิตไทย” แล้วพลิกไปที่หน้า ๑๙๘ ซึ่งเป็นรายชื่อผู้บริจาคปัจจัยทอดกฐินอินเดี๋ยฯ หาชื่อตัวเองไม่พบ เลยบอกแม่บ้านให้ไปค้นฉบับก่อนๆ มาดู พบว่าอยู่ในฉบับที่ ๙๖๑ (อาจารย์ บริจาค ๑๐๐,๐๐๐ บาท คุณแม่สอาด อ่อนค้อม บริจาค ๕๐,๐๐๐ บาท) อ่านแล้วก็อนุโมทนาบุญกับตัวเองและท่านผู้บริจากรายอื่นๆ ด้วย รู้สึกหายเหนื่อย ทำงานหนักมากจนเจ็บป่วยก็เพื่อมาสร้างความคิดให้ กับพระศาสนา ที่ปลื้มใจมากกว่านั้นคือ ท่านผู้อ่านได้ร่วมบริจาคเงินจำนวนเงินได้ถึงล้านเศษ ได้กราบเรียนบรรณาธิการแล้วว่าขณะนี้ศูนย์วิจัยปัสสนา อรุณเวลานานาชาติ ได้มีพระภิกษุและแม่ชีจากประเทศไทยมาร่วมสร้างแล้ว พวกเราได้สร้างบุญอันยิ่งใหญ่ไว้กับพระศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราได้ “คืนของดี” สู่แดนพุทธภูมิ จำนวนนี้จำมาจากพระเดชพระคุณ

หลวงพ่ोजรัญที่ท่านบอกว่าท่านสร้างศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น เพราะท่านไปได้ของดีที่นั่น จึง“คืนของดี” ให้จังหวัดขอนแก่น (หมายถึงท่านไปพบหลวงพ่อบุญในป่าครั้งแรกที่นั่น ตามที่อาจารย์เล่าไว้ในธรรมเนียมชุตัสต์วโลกยอมเป็นไปตามกรรม เรื่องมักกะสีผล)

จากนั้นพลิกกลับมาที่หน้า ๑๒ ซึ่งคุณนิภาพรรณ เขียนมาคุยกับ บอ.กอ. ความตอนหนึ่งว่า “...คิดถึงผลงานของคุณหญิงหมยนต์ีมาก และอาจารย์สุจิตรา หวังว่าคงได้อ่านเร็วๆ นี้... ที่อยู่ได้ทุกวันนี่เพราะมีกำลังใจจากการได้อ่านร่วมพระศรีชินบัญชร ของอาจารย์สุจิตรา และทุกเรื่องราวของตัวอักษรหรือของนักเขียนอื่นๆ” อ่านแล้วปลื้มแทน บอ.กอ.ค่ะ ถึงหน้า ๑๙ เป็นภาพเจ้าชายจิกมีในฉลองพระองค์ครุย ได้ภาพมีพระดำรัสที่อ่านแล้วซาบซึ้งมาก จึงขออนุญาตอัญเชิญมาลงในคอลัมน์ เพื่อความเป็นสิริมงคลดังนี้

ปีนี้เป็นปีมหามงคลของคนไทย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี เป็นปีพิเศษสำหรับข้าพเจ้าเช่นกัน ข้าพเจ้าเคารพและชื่นชมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างมาก พระองค์ทรงเป็นสุดยอดพระมหากษัตริย์ พระองค์ทรงงานอย่างหนักและทรงมีความยุติธรรม ข้าพเจ้าอยากให้เยาวชนไทยและคนไทยยึดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตน

ค่ะ เป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติที่เรามีพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็น “พ่อของแผ่นดิน” อยากจะพูดว่าคนไทยโชคดีที่สุดในโลกที่ได้เกิดมาในแผ่นดินของพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเป็นธรรมิกราชา และทรงบริบูรณ์ด้วยทศพิธราชธรรมอย่างครบถ้วน อยากให้คนไทยช่วยกันรักษาความโชคดีเช่นนี้ไว้ตลอดไปค่ะ

อาจารย์นอนอ่านกุสสตร์ไปเรื่อยๆ พอถึงหน้า ๒๐๓ อากาเรเวียนศีรษะหายเป็นปลิดทิ้งเลยค่ะ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพราะคุณหญิงหมยนต์ีท่านเขียนไว้ว่า “ต้องทำงานให้แผ่นดินและพระพุทธศาสนา” จึงบอกแม่บ้านว่า

หายแล้ว กลับไปทำงานของเธอได้ แล้วอาจารย์ก็จับปากกาทากรดาม
มาเขียนต้นฉบับ**บรมพระศรีชินบัญชร** ซึ่งอาจารย์ถือเป็นการทำงานให้
แผ่นดินและพระพุทธศาสนาละ

ตอบปัญหาเสัขกรหญิงพรพรรณ ต่อจากฉบับที่แล้วนะคะ

ปัญหาที่ถามมาคือ ศีลข้อที่ ๑ นั้น แม้เรามีได้ฆ่าสัตว์เองแต่เรา
รับประทานก็เป็นบาปใช่ไหมคะ

ไม่บาปค่ะ ถ้าเรารับประทานสักว่าเป็นอาหาร เหมือนที่หลวงพ่อ
พุทธทาสท่านสอน โดยไม่ไปคิดว่านี่เป็นเนื้อสัตว์เราก็ไม่บาปค่ะ และที่ท่าน
ฉันเนื้อสัตว์ที่มีผู้ดักบาตรให้ก็ไม่ถือเป็นอบาติ แม้พระพุทธเจ้าก็เสวยเนื้อ
สัตว์เมื่อมีผู้นำมาถวายแต่ต้องปรุงสุกแล้ว ถ้าภิกษุฉันเนื้อดิบถือเป็นอบาติ
กระนั้นก็ทรงบัญญัติห้ามภิกษุฉันเนื้อสัตว์ ๑๐ อย่าง ได้แก่ เนื้อมนุษย์
เนื้อช้าง เนื้อม้า เนื้อสุนัข เนื้องู เนื้อราชสีห์ เนื้อหมี เนื้อเสือโคร่ง เนื้อ
เสือดาว และเนื้อเสือเหลือง ทั้งห้ามฉันและห้ามรับประเคน ส่วนเนื้อสัตว์
นอกจากนี้ฉันได้ ไม่เป็นอบาติโทษ เคยมีท่านผู้รู้อธิบายว่าที่พระพุทธองค์
ทรงบัญญัติเช่นนี้เพราะภิกษุเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้น ไม่เป็นผู้มีเวร
มีภัยกับใคร การฉันเนื้อ ๑๐ อย่างข้างต้นจะเป็นการผูกเวร เพราะเมื่อ
ฉัน กลิ่นของสัตว์เหล่านั้นจะไปอยู่ในตัวของภิกษุ เช่น ฉันเนื้องู กลิ่นงูก็
จะเข้าไปอยู่ในตัว เมื่อเป็นเช่นนี้ งูก็จะพากันมากัดท่านเพราะท่านไปฉันเนื้อ
ญาติพี่น้องและพวกพ้องของมัน เป็นต้น

ครั้งหนึ่งอาจารย์ไปวัดกับเพื่อนๆ ชื่อวัดเนินสุทธาวาส จังหวัดชลบุรี
หลวงพ่อรองเจ้าอาวาสท่านบอกว่า ถ้าพระพุทธองค์ทรงบัญญัติห้ามไม่ให้
ภิกษุฉันเนื้อสัตว์ พระพุทธศาสนาก็จะเผยแผ่ไปต่างประเทศไม่ได้ เพราะ
ชาวต่างประเทศเขารับประทานเนื้อสัตว์กัน อาจารย์ฟังแล้วก็เห็นด้วย
อีกประการหนึ่งอาจารย์คิดตามหลักของเหตุผลว่า คำว่าภิกษุ หรือภิกษุ
แปลว่า ผู้ขอ คือขอเขากิน หมายความว่าไม่ได้ทำมาหาเลี้ยงชีพเช่นคฤหัสถ์

เมื่อเป็นผู้ขอ ก็ต้องทำตัวให้เป็นผู้เลี้ยงง่าย ชาวบ้านเขาก็กินอะไร ก็ต้องฉันตามเขา ไม่ทำความยุ่งยากให้เขา แต่ก็มีเงื่อนไขว่าการฉันเนื้อสัตว์ต้องอยู่ในเงื่อนไข ๓ ข้อ ได้แก่ ไม่เห็น ไม่ได้ยิน ไม่รังเกียจ

ไม่เห็น คือ ไม่เห็นขณะที่เขากิน ถ้าภิกษุไปบ้านโยม เห็นเจ้าของบ้านจับไก่มาเชือดคอกแล้วทำอาหารมาถวาย ถ้าภิกษุฉันจัดเป็นอาบัติโทษ แต่ถ้าไม่เห็น ไม่เป็นอาบัติโทษ ไม่ได้ยิน คือแม้ไม่เห็นว่าเขาฆ่าไก่ แต่ได้ยินเสียงไก่ร้อง ก็ฉันไม่ได้ ข้อสุดท้ายคือ ไม่รังเกียจ หมายความว่า เมื่อไม่เห็น ไม่ได้ยิน เมื่อเขานำมาถวายก็ต้องไม่รังเกียจว่าเขาฆ่ามาถวายเรา ถ้านี้รังเกียจจัดเป็นอาบัติโทษ ตัวอย่างที่อาจารย์เล่าไว้ในธรรมนิยายเรื่องสัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม กล่าวถึงหลวงตาอยากฉันแกงเต้า แม่ท่านไม่ได้ลงมือเอง แต่ก็ถือว่าผิดครบองค์ ๕ คือ สัตว์มีชีวิต รู้ว่าสัตว์มีชีวิต มีจิตคิดจะฆ่า ใช้ความพยายามในการฆ่า และข้อสุดท้ายคือ สัตว์ตายเพราะความพยายามนั้น แบบนี้ผิดเต็มร้อยค่ะ

ส่วนเรื่องมังสวิรัตินั้นมีที่มา คือมาจากพระเวทที่ตฤลลขอวัตฤ ๕ ประการ จากพระพุทธรเจ้า (ต้องการทราบรายละเอียด อ่านการฝึกสมาธิ หน้า ๑๙๕ ของอาจารย์สุจิตรา หนังสือเล่มนี้ขายดีมากค่ะ พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ แล้ว สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรู๊ป จัดพิมพ์และจำหน่าย) ขอยกมาเฉพาะประการสุดท้าย คือ ภิกษุทั้งหลายไม่พึงฉันปลาและเนื้อตลอดชีวิต รูปใดฉันปลาและเนื้อ รูปนั้นพึงต้องโทษ พระพุทธรเจ้าตรัสว่าพระองค์อนุญาตให้ภิกษุฉันปลาและเนื้อที่บริสุทธิ์โดยส่วนสาม คือ ไม่เห็น ไม่ได้ยิน ไม่รังเกียจ ดังที่อธิบายข้างต้น การที่พระเวทตัดขอเช่นนี้เพราะต้องการแสดงว่าท่านและบริวารปฏิบัติเคร่งครัด คนจะได้นับถือท่าน ท่านมีจิตริษยาพระพุทธรเจ้า อยากรับใหญ่ อยากรบครองสงฆ์แทน จึงขอลงเพื่อเรียกร้องความสนใจแล้วเลยลูกลามไปจนถึงทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่สงฆ์ที่เรียกว่าสังฆเภท ซึ่งเป็นกรรมหนัก หรือครุกรรม ทำให้ท่านต้องไปตกนรก อเวจีอยู่จนบัดนี้ คิดว่าคำตอบคงทำให้คุณมหาจักรหาใจสงสัยนะคะ

ฉบับที่ ๒ คุณเสาวริน ตั่งมหากุล เขียนมาดังนี้

ดิฉันขอฝากเงินทำบุญค่าพิมพ์หนังสือสวดมนต์ วัดพระธาตุแม่เจดีย์
หนึ่งพันบาท ขอบคุณอาจารย์มากที่คอยบอกบุญ ดิฉันเป็นแฟนอาจารย์
มาตลอด พอจะทำบุญได้ดิฉันก็จะทำ หนังสือของอาจารย์ดิฉันมีหลายเล่ม
ชื่อที่วัดอัมพวัน อาจารย์ส่งมาให้ก็มี พี่สาวอ่านแล้วตั้งใจ ตามไปซื้อมาอ่าน
อ่านหนังสือของอาจารย์แล้วมีความรู้ธรรมะขึ้นมาก ขอบคุณอาจารย์มาก

คุณเสาวรินคะ ชื่อเพราะมากเลยคะ นอกจากชื่อเพราะแล้วยังใจบุญ
อีกด้วย หนังสือสวดมนต์วัดพระธาตุแม่เจดีย์กำลังอยู่ระหว่างการพิมพ์คะ
ถ้าเสร็จจะแจ้งในคอลัมน์นี้เพื่อให้เจ้าภาพส่งซองเขียนชื่อและที่อยู่มารับไป
สวดมนต์ อาจารย์ซาบซึ้งใจมากที่ท่านผู้อ่านเมตตาอาจารย์ ด้วยการร่วม
ทำบุญทุกครั้งที่คุณเชิญ กราบขอบพระคุณคุณที่บอ.กอ.ด้วยคะที่เป็นสะพาน
บุญให้เราได้สร้างบุญร่วมกัน พวกเราเป็นคนมีบุญจึงได้ทำบุญ คน
ไม่มีบุญถึงจะมีเงินก็ไม่ได้ทำบุญ (และเพราะไม่ได้ทำบุญจึงเป็นคนไม่มี
บุญ) ตอนนี้อาจารย์ขออนุญาตงดการบอกบุญชั่วคราว นะคะ

อาจารย์ต้องขอบคุณคุณเล็กกับคุณแมว ที่ขอให้อาจารย์บอกเลขบัญชี
เพื่อจะโอนเงินเข้ามาทำบุญเป็นทุนการศึกษาสำหรับพระภิกษุและแม่ชี
นอกจากคุณเล็กโอนเข้ามา ๔,๐๐๐ บาท คุณแมวโอนเข้ามา ๔๐๐ ฟรังค์
แล้ว ยังมีท่านอื่น ๆ โอนมาอีกมากคะ อย่างไรก็ตามอาจารย์ขอให้ท่าน
ผู้อ่านร่วมอนุโมทนาบุญกับอาจารย์ ที่ได้ถวายปัจจัยพระภิกษุชาวอินเดีย
ชื่อท่านวิมลติสสะ(อ่านว่า วิ-มะ-ละ-ติส-สะ)ไป ๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ
(๓๕,๘๔๐ บาท) เพื่อไปเรียนต่อปริญญาโท ณ ประเทศศรีลังกา ท่าน
วิมลติสสะเป็นพระปฏิบัติกรรมฐาน อาจารย์จึงส่งเสริมท่านเพื่อท่านจะได้
เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระศาสนา ก่อนหน้านั้นก็เคยถวายท่าน
๕,๐๐๐ บาท เมื่อท่านเดินทางไปปฏิบัติที่ประเทศพม่า เงินทั้งหมดเป็นของ
อาจารย์ที่ O.D.มา ส่วนเงินที่ท่านผู้อ่านโอนเข้าบัญชีมา จะได้ถวาย
ค่าเล่าเรียนเป็นภาคเรียนสุดท้ายของพระอาจารย์วีระนนท์ และพระ

ชาวอังกฤษ วัดปากน้ำ อีก ๑ รูป ที่อาจารย์ปวารณาไว้ว่าจะถวายค่าเล่าเรียน ท่าน (ท่านจะเรียนที่มหาจุฬาฯ ระดับปริญญาโท หลักสูตรนานาชาติ)

มีหนุ่มวิเศษอายุใกล้สี่สิบ ตามมาเรียนปริญญาโทกับอาจารย์ บอกว่าเป็นแฟนหนังสือมานาน เขาทำงานมีรายได้เดือนละสองแสน แต่ลาออกจากงานมาทำธุรกิจส่วนตัวเพื่อจะมีเวลามาเรียน เขาไปพูดกับอาจารย์ท่านหนึ่ง ซึ่งสนิทกับอาจารย์และมาเล่าให้ฟัง เขาบอกว่าผมไม่เคยเห็นคนอย่างอาจารย์ สุจิตราเลย ท่านทำบุญเป็นล้าน แต่ตัวเองขบถเก่าๆ แถมยังผ่อนส่งอยู่ (อาจารย์ซื้อรถมือสอง อายุ ๑๒ ปี ผ่อนส่ง ๔ ปี ตอนนี้อยู่ได้ ๓ ปีแล้ว ผ่อนหมด รถก็อายุ ๑๕ หยกๆ ๑๖ หยกน้อยๆ) พออาจารย์ท่านมาเล่าให้ฟังอย่างนี้ อาจารย์จึงพูดกับเขาในวันหนึ่ง บอกว่าถ้าคุณรู้อีกเรื่องหนึ่งของครู คุณจะต้องพิศวงกว่านี้ แล้วอาจารย์ก็เล่าว่า ปี ๒๕๔๔ ครูทำงานหนักมากเพราะส่งลูกชายไปเรียนที่นิวซีแลนด์ ช่วงปิดภาคฤดูร้อนครูรีบไปสอนพิเศษที่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง สอนทุกวันอังคารถึงเสาร์ วันละ ๙ ชั่วโมงเพื่อจะได้ค่าสอนเดือนละ ๖๐,๐๐๐ บาท (ไม่รวมเงินเดือนของตัวเอง) แล้วปีนั้นได้เวลารวมเล่มหนังสือสารพัด ซึ่งจะต้องใช้เงินถึง ๖๐๐,๐๐๐ บาท ครูจึงทำเรื่องขอกู้จากธนาคารกรุงไทย โดยใช้บ้านค้ำประกัน เพราะบ้านของครูก็ผ่อนกับธนาคารอยู่แล้ว ปรากฏว่ากู้ได้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต้องผ่อนส่งเดือนละ ๑๐,๑๐๐ บาทเป็นเวลา ๖๐ เดือน เชื่อกันไหมคะว่าหนังก่อนนี้เฟิ่งจะผ่อนเดือนสุดท้ายไปเมื่อเดือนที่แล้ว (พ.ย. ๔๙) และนารีผลก็พิมพ์เป็นครั้งที่ ๑๐ แล้วคะ สรุปว่าใช้เงินเดือนผ่อนค่าพิมพ์ ส่วนเงินที่ขายได้ทำบุญคะ ใครทำได้แบบนี้บ้าง (แต่เพื่อนๆ หลายคนบอกว่าอาจารย์บ้าคะ) พอหนุ่มคนนี้ฟังอาจารย์เล่าจบถึงกับพูดไม่ออก ในใจอาจคิดว่าอาจารย์ของข้าบ้าหรือเมากันแน่หนอ

ไหนๆ ก็พูดถึงเรื่องหนุ่ม ก็ขออนุญาตเล่าอีกสองหนุ่มที่มาเล่าเรื่องประหลาดของตัวเองให้อาจารย์ฟัง อาจารย์ขออนุญาตเจ้าของเรื่องแล้วว่าขอนำมาเล่าให้ท่านผู้อ่านฟัง (ไม่แน่นอนคะ อาจมีเหตุการณ์ประหลาดเช่น

นี้เกิดกับหนุ่มอื่นนอกจากสองหนุ่มนี้ก็ได้) หนุ่มทั้งสองเป็นคนค่อนข้างดังในหมู่เพื่อนฝูงและขออาจารย์ว่าอย่าบอกอาชีพ ถ้าบอกคนจะรู้กันประมาณครึ่งประเทศ(ไทย) ขอเรียนว่าสองหนุ่มนี้มีอาชีพสุจริตและเงินเดือนสูง เขาไม่รู้จักกัน มาเล่ากันคนละครั้ง แต่เป็นเรื่องเดียวกัน

หนุ่มคนแรกโทรศัพท์มาหาอาจารย์ประมาณกลางปี ๒๕๔๘ บอกว่าเป็นแฟนหนังสืออาจารย์ อาจารย์มีบุญคุณกับผมมาก เพราะถ้าไม่ได้อ่านหนังสืออาจารย์ ป่านี้นัดทกรหกใหม่ไปนานแล้วเพราะเป็นคนเสวมาก ทำกรรมไม่ดีไว้กับพ่อแม่ ฯลฯ เป็นอันว่าหนุ่มคนนี้ได้มาบวชแก้กรรมที่วัดอัมพวันเป็นเวลา ๑ เดือน (หรือ ๑ พรรษา ก็จำไม่แม่นเสียแล้ว) ลี้ออกไปเป็นคนใหม่ หน้าที่การงานดีขึ้น คุณพ่อคุณแม่หายกลุ้มใจกับเขายิ่งไปกว่านั้นยังพาคุณพ่อมาเข้ากรรมฐานหลายครั้ง และกลายเป็นกัลยาณมิตรกันกับอาจารย์ เขาปวารณาไว้ว่า ไม่ว่าอาจารย์จะทำบุญอะไร จะช่วยทุกอย่าง โดยเฉพาะเรื่องการช่วยงานพระศาสนา

ก็โทร.มาถามทุกข์สุขกันบ่อยๆ และที่สำคัญคืออาจารย์จะไปวัดอัมพวันเมื่อไรให้บอก จะอาสาขับรถไปให้ (ช่วงหลังๆอาจารย์ขับรถไม่ค่อยไหว สุขภาพไม่ดีหนึ่ง สายตาไม่ดีสอง) ครั้งหลังสุดระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ อาจารย์ไปเข้ากรรมฐานโครงการมูทิตาสักการะ เนื่องในวันคล้ายวันเกิดหลวงปู่ หนุ่มคนนี้ก็ไปเข้าด้วยและรับส่งดังที่ปวารณาไว้ กลับจากกรรมฐานได้ไม่กี่วัน ก็โทร.มาหาอาจารย์ พูดเสียงละล่ำละลักว่า “อาจารย์ครับเกิดเรื่องใหญ่แล้ว ช่วยตัดสินใจให้ผมหน่อยว่ามันเกิดอะไรขึ้น”

จากนั้นก็เล่าว่า เขาอยากดูหนังเอ็กซ์ตามประสาผู้ชาย ในห้องมีวิดีโอหนังเอ็กซ์สะสมไว้หลายม้วน จึงเลือกมา ๑ ม้วน แล้วเปิดดู (ตอนนั้นบรรยายไม่ถูกค่ะเพราะอาจารย์ไม่สันทัดเรื่องที่วี วิดีโอ ใช้ไม่เป็น เปิดไม่เป็น เวลาจะดูที่วีก็ให้ลูกเปิดบ้าง แม่บ้านเปิดบ้าง) แต่แทนที่จะได้ดูหนังดังปรารถนา กลับกลายเป็นหลวงปู่อยู่ในทีวี มองหน้าเขาก็ดังต่างหาก เทคนิสอนทำนองว่าปฏิบัติมาถึงขั้นนี้ แล้วยังจะกลับไปหาสิ่งต่างๆ อะไรทำนองนี้ เขางงมาก

รีบปิดทีวี ดึงม้วนเทปวิดีโอออกมา แล้วจัดการหาถุงขยะขนาดใหญ่มา ล้างเสียงวิดีโอหนึ่งเอ็กซ์ทั้งหลายลงในถุงขยะ นำไปใส่ถังขยะเทศบาลที่ตั้งอยู่นอกรั้วบ้าน สัญญา(ทางใจ)กับหลวงพ่อกว่า ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปผมจะไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องอย่างนี้อีก ขอให้หลวงพ่อยกโทษให้ด้วย

อาจารย์ฟังแล้วก็ว่าแปลกดี พยายามถามว่าคุณหยิบม้วนผิดหรือเปล่า เขาก็ยืนยันว่าเป็นไปไม่ได้ อีกอย่างถ้าหลวงพ่อเทศน์ในที่วิจิตร ทำไมจึงเทศน์ตอนตีสองตีสาม แล้วทำไมจึงงอนหน้าเขา จงใจเทศน์เขาคนเดียว สรุปว่าอาจารย์สุจิตราไม่สามารถตัดสินใจได้ว่ามันเกิดอะไรขึ้น

รายชื่อสอง หนุ่มคนนี้อายุอาณามก็ใกล้เคียงกับคนแรก และมาแบบเดียวกันคือเป็นแฟนหนังสืออาจารย์ คนนี้เป็นคนดีโดยกำเนิด คือเรียบบ่อยไม่เคยเถรกับพ่อแม่หรือใครๆ เขาไม่เคยโทร.หาอาจารย์ แต่เขาจะบอกผ่านมาจากคนรู้จักอาจารย์ว่า อ่านหนังสืออาจารย์แล้วอยากเจอตัวจริง เขาไปกราบหลวงพ่อจรัญและไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของพระอาจารย์วิระนนท์ ในที่สุดได้เจอกับอาจารย์ตอนอาจารย์ไปเป็นประธานทอดกฐินวัดพระธาตุแม่เจดีย์ จังหวัดเชียงราย พระอาจารย์วิระนนท์ก็ไป เขาก็ติดตามไปพร้อมเพื่อนฝูงผู้ร่วมงานอีกหลายชีวิต (รวมทั้งหมดเกือบ ๔๐ คน ไปเครื่องบิน) คุณพี่บ.ก.ก็ไปด้วย และเขาเล่าเรื่องดีๆหลายเรื่องให้คุณพี่ฟัง ส่วนกับอาจารย์สุจิตราเขาเล่าเรื่องเดียว บอกว่าวันหนึ่งไปเช่าวิดีโอหนึ่งเอ็กซ์มาจากร้าน พอเปิดกลายเป็นหลวงพ่อยกมือมาข้างหน้าเหมือนจะห้าม เขาตกใจมาก รีบปิดทีวีแล้วตั้งใจว่าพรุ่งนี้จะนำม้วนวิดีโอไปคืนร้านและจะไม่ขอดูหนังประเภทนี้อีก รายนี้เข้าใจเอาเองว่าเขาคงกำลังจะบรรลุนิพพาน หลวงพ่อจึงมาโปรด

อาจารย์สุจิตราฟังแล้วก็เห็นว่าเป็นเรื่องแปลก จึงนำมาเล่าต่อ ท่านผู้อ่านว่าแปลกไหมคะ

๓๘... ต้องดำเนินชีวิตเป็น

“คนเราที่จะอยู่อย่างดีนั้นจะต้องดำเนินชีวิตเป็น คือรู้จักดำเนินชีวิต
นั่นเอง ถ้าใครรู้จักดำเนินชีวิต ชีวิตนั้นก็จะเป็นชีวิตที่ดีงาม เป็นชีวิตที่
พัฒนาเจริญก้าวหน้า ประสบประโยชน์สุข แต่ถ้าดำเนินชีวิตไม่เป็น ก็มี
แต่ขาดทุนและประสบแต่ความทุกข์และความเสื่อม ฉะนั้นจะต้องรู้จัก
ดำเนินชีวิตหรือดำเนินชีวิตเป็น

พร ๔ ประการเราก็ได้ยื่นบ่อย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ เรียก
ว่า จตุรพิธพร

การที่เราให้พรกันนี้ ก็คือเรามาแสดงความปรารถนาดีต่อกัน เรา
มาตั้งจิตปรารถนาประโยชน์สุขแก่กัน และด้วยพลังจิตที่ปรารถนาดีนี้
ก็จะเกิดคุณธรรมความดีงามขึ้นมาในใจของผู้ให้ ซึ่งมีผลต่อจิตใจของเขา

ในเวลาเดียวกัน ทางฝ่ายผู้รับก็พลอยมีใจบันเทิง เอิบอímขึ้นบาน
คือ ซาบซึ้งในน้ำใจเมตตาหรือไมตรีของผู้ให้นั่นเอง อันนี้แหละก็เกิด
เป็นความสุขและความมีไมตรี จิตตอบแทนขึ้นในใจของเขา ก็เลยกลายเป็น
เป็นมีคุณธรรมเกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย

ถ้าท่านต้องการได้พรเหล่านี้ ก็ต้องทำจิตใจให้ถูกต้อง โดยเฉพาะ
ก็มีความเชื่อมั่น ทำจิตใจให้สงบผ่องใส พร้อมทั้งมีความมั่นใจ มีกำลัง
ใจเข้มแข็งที่จะทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้น”

พระธรรมสิงหบุราจารย์

เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน

เจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี

สวัสดีปีใหม่ค่ะ ทำงานเพลินจนลืมสวัสดีปีใหม่ท่านผู้อ่าน พอนึกขึ้นได้จึงต้องสวัสดีปีใหม่ย้อนหลังค่ะ พร้อมกันนี้ก็ได้นำพรปีใหม่ของพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ ซึ่งท่านให้ “ข้อคิดวันพรปีใหม่ ๒๕๕๐” พิมพ์ไว้หน้าแรกของหนังสือ **บทสวดมนต์** พิมพ์เผยแพร่โดยคณะศิษยานุศิษย์ของหลวงพ่อกี้ มี พลตรีชาญบุร และคุณรุจา เพ็ญตระกูล เป็นผู้จัดพิมพ์ ขออนุโมทนาทุกท่านที่เป็นเจ้าภาพ และขออนุญาตคัดลอกข้อความหน้า ๑๒๕ และปกหลังด้านใน มาเป็นธรรมบรณการแก่ท่านผู้อ่านดังนี้

ทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่ว

ทำความดีได้ดีนั้นมิแน่	ขอเพียงแต่หมั่นทำความดีไว้
ที่ทำชั่วได้ดีมากมิไป	ไม่มีใครจริงฟังทุกราย
การชนะคนอื่นหมิ่นแค้น	दैยวกับตนเป็นแพ้ไม่แน่นอน
ชนะตนจากชั่วเท่านั้นพอ	ยอมเกิดก่อสุขแท้แก่ตนเอง
อยากรู้ว่าดีชั่วดูตัวเรา	ว่ากิเลสบางเบาไปบ้างไหม
ใครจะว่าดีไม่ดีมิเป็นไร	พิษไม่มีที่ใจนั้นแหละดี
ใครทำดีได้ดีมีอยู่ทั่ว	ใครทำชั่วได้ชั่วต้องมัวหมอง
ความดีชั่วบังคับคอยรับรอง	ผลทั้งสองถึงตัวทั้งชั่วดี

(จากหน้า ๑๒๕)

ทางที่จะนำเราไป

๑. สุนิพพาน ต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
๒. สู่พรหมโลก ต้องปฏิบัติสมถกรรมฐาน
๓. สู่สวรรค์ สร้างมหากุศลจิต มีการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา เป็นต้น
๔. สู่มนุษย์ รักษาศีล ๕ กุศลกรรมบถ ๑๐
๕. สู่เดรัจฉาน ด้วยอำนาจโมหะ (ความหลง)

๖. **สู่เปรัต อสุรกาย** ด้วยอำนาจโลกะ (ความโลภ)

๗. **สู่นรก** ด้วยอำนาจโทสะ (ความโกรธ)

ใครจะไปทางไหนเลือกเอา (จากปกหลังด้านใน)

สำหรับอาจารย์สุจิตราเลือกทางสายที่ ๑ แม้ไม่ทราบว่าเมื่อไรจะสมความปรารถนา แต่จะไม่ละความเพียร แล้วก็จะไม่เปลี่ยนใจ เพราะระลึกถึงพระพุทธวจนะ “**วายเมถว ปุริโส ยาว อตถสฺส นินฺนปทา** - เป็นคนควรพยายามเรื่อยไป จนกว่าผลที่หมายจะสำเร็จ” ขอชวนเชิญท่านผู้อ่านมาร่วมเดินทางสายที่ ๑ ด้วยกันนะคะ

พระคาถาชินบัญชรซึ่งแปลเป็นบทหรือยกทรงกาพย์ยานี ๑๑ อันไพเราะเพราะพริ้ง โดยพระเดชพระคุณ**พระพิมลธรรม (ชอบ อนุจารีเถร) ราชบัณฑิต** ในฉบับนี้ก็มาถึง

ปัจฉิมธชัคคสูตร

พุทธานุวัชชีน

อุตรมหามนต์

อังคฺลิมาลสูตรเสริม

ขยายความว่า ท่านผู้รจนาพระคาถาชินบัญชรได้อัญเชิญธชัคคสูตรมาไว้เบื้องหลัง และอังคฺลิมาลสูตรมาไว้เบื้องซ้าย(ของท่าน) ธชัคคสูตรหรือเรียกอีกอย่างว่าธชัคคปริตร เป็นพระสูตรที่อยู่ในสังยุตตนิกายสคาถวรรค พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๕ ข้อ ๓๒๐ มีจำนวนคาถา ๔ นิคมคาถา (นิคม มาจากศัพท์ภาษาบาลีว่า นิคฺคม อ่านว่า นิค-คะ-มะ แปลว่า บทสรุป)

คำว่า **ธชัคค** แปลว่า ธง **ธชัคคสูตร** จึงแปลว่าพระสูตรว่าด้วยธงเนื้อความในธชัคคสูตรที่ชาวพุทธคุ้นเคยที่สุดคือ พุทธคุณ ๔ ธรรมคุณ ๖ และสังฆคุณ ๔ ส่วนนอกเหนือจากนี้จะไม่เคยได้ยินพระสวด เพราะเวลาสวดเจ็ดตำนาน ส่วนของธชัคคสูตรที่นำไปสวดก็คือ พุทธคุณ ๔ ธรรมคุณ ๖ สังฆคุณ ๔ ที่รวมเรียกว่า พระรัตนตรัย

รัชชคคสุตรมีที่มาคือ ภิกษุพวกหนึ่งไปเจริญสมณธรรมในที่ต่างๆ เช่น ในป่า ที่โคนไม้ ในเรือนร้างว่างเปล่าที่ห่างไกลจากหมู่บ้าน แต่ไม่มีความเพียร ปล่อยใจไปตามอารมณ์จนถึงกับเลิกทำความเพียร พระบรมศาสดาทรงมีพระประสงค์จะตรัสเตือนภิกษุเหล่านั้นให้มีความอุตสาหะในกิจที่ทาจิงตรัสเล่าเรื่องสงครามระหว่างเทวดากับอสูรให้ภิกษุเหล่านั้นฟัง

อย่างไรก็ตามดังที่กล่าวแล้วว่าเนื้อหาในรัชชคคสุตรที่ชาวพุทธคุ้นเคยที่สุดคือบทที่ว่าด้วยพระรัตนตรัย ส่วนนอกนั้นไม่คุ้นเคย จึงขอไม่อัญเชิญคำบาลีมา จะอัญเชิญเฉพาะที่แปลเป็นภาษาไทยทั้งสูตร ดังนี้

บทชัถธรัชชคคสุตร

แม้ด้วยการระลึกถึงปริตรอันใด ลัตว์ทั้งหลายแม้ในท้องฟ้าย่อมได้ ที่พึงจุลลัตว์ในแผ่นดินในกาลทุกเมื่อ ก็ความนับลัตว์ทั้งหลายผู้พ้นจากข่ายคืออุปัทวะทั้งปวง อันเกิดแก่ลัตว์มียักษ์และโจร เป็นต้น มิได้มี เราทั้งหลายจงสวดปริตรอันนั้นเทอญ

ธรัชชคคสุตร

อันข้าพเจ้า (หมายถึงพระอานนทเถระ) ได้สดับมาแล้วอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับ ณ พระเชตวันวิหาร ที่อนาถกสิคะราชฐีสร้างถวายเป็นกาลนั้นพระผู้มีพระภาคตรัสเรียกพระภิกษุทั้งหลายมา แล้วตรัสเล่าแก่ภิกษุเหล่านั้นว่า

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรื่องแต่ดึกดำบรรพ์เคยมีมาแล้ว เมื่อเทวดากับอสูรทำสงครามกัน ครั้งนั้นท้าวสักกเทวราชผู้เป็นจอมเทพได้เรียกหมู่เทวดาในชั้นดาวดึงส์มาสั่งว่า ถ้าความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งชนพองสยองเกล้าก็ดี เกิดขึ้นแก่หมู่เทวดาผู้ไปสู่สงครามเมื่อใด เมื่อนั้นท่านทั้งหลายพึงแลดูชายธงของเราที่เกี่ยว เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลายแลดูชายธงของเราอยู่ ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งชนพองสยองเกล้าก็ดี จักหายไป ถ้าท่านทั้งหลายไม่แลดูชายธงของเรา ก็พึงแลดูชายธงของท้าวบชาบดี เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลายแลดูชายธงของท้าวบชาบดีอยู่ ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้ง

ชนพองสยองเกล้าก็ดี จักหายไป ถ้าท่านทั้งหลายไม่แลดูชายธงของ
ท้าวปราบดี ฟังแลดูชายธงของท้าววรุณ... ฟังแลดูชายธงของท้าวอีสาน เมื่อ
ท่านทั้งหลายแลดูชายธงของท้าวอีสานอยู่ ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้ง
ชนพองสยองเกล้าก็ดี จักหายไป

ดูก่อนนิกษุทั้งหลาย ก็ข้อนั้นแล คือการแลดูชายธงของท้าวลักกเทวราช
ผู้เป็นจอมเทพก็ตาม การแลดูชายธงของท้าวปราบดีก็ตาม การแลดูชาย
ธงของท้าววรุณก็ตาม การแลดูชายธงของท้าวอีสานก็ตาม ความกลัวก็ดี
ความหวาดสะดุ้งชนพองสยองเกล้าก็ดี ฟังหายไปได้บ้าง ไม่หายบ้าง ข้อ
นั้นเป็นเพราะเหตุไร

ดูก่อนนิกษุทั้งหลาย เหตุว่าท้าวลักกเทวราชผู้เป็นจอมเทพเขามีระคะ
โทสะ โมหะ ยังไม่สิ้นไป เรายังเป็นผู้กลัว ผู้หวาดสะดุ้ง ยังเป็นผู้หนี ดังนี้
ดูก่อนนิกษุทั้งหลาย ส่วนเรา (หมายถึงพระพุทธเจ้า) แลกล่าวอย่าง
นี้ว่า ถ้าเมื่อท่านทั้งหลายไปอยู่ในป่าก็ตาม ไปอยู่ที่โคนต้นไม้ก็ตาม ไปอยู่
ในเรือนว่างก็ตาม ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งชนพองสยองเกล้าก็ดี
พึงเกิดขึ้นในสมัยใด ในสมัยนั้นท่านทั้งหลายพึงระลึกถึงเรานั้นนัยว่า...
(อิตปิ โส ภควา...จนถึง ภควาติ) แม้เพราะเหตุนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้า
นั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้เองโดยชอบ ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ
เป็นพระสุคตผู้เสด็จไปได้แล้ว เป็นผู้ทรงรู้โลก เป็นผู้ฝึกบุรุษที่สมควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็น
ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้จำแนกธรรม ดังนี้ ดูก่อนนิกษุ
ทั้งหลาย เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลาย ตามระลึกถึงเราอยู่ ความกลัวก็ดี ความ
หวาดสะดุ้งชนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี อันนั้นจักหายไป

ถ้าท่านทั้งหลายไม่ระลึกถึงเรา ก็ฟังตามระลึกถึงพระธรรมว่า...
(สวากขาโต...จนถึง วิมุตฺตํ) พระธรรม อันใดพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัส
ดีแล้ว เป็นของอันบุคคลพึงเห็นเอง เป็นของไม่มีกาลเวลา เป็นของร้องเรียก
ผู้อื่นให้มาดูได้ เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามาใส่ใจ เป็นของอันวิมุตฺตชน

ทั้งหลายพึงรู้เฉพาะตัว ดังนี้ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลายตามระลึกถึงพระธรรมอยู่ ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งขนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี อันนั้นจักหายไป

ถ้าท่านทั้งหลายไม่ระลึกถึงพระธรรม ที่นั่นพึงตามระลึกถึงพระสงฆ์ว่า...(สุปฏิปันโน ภควโต สาวกสงโฆ... จนถึง อนุตตาริ ปุณฺณกเขตฺตํ โลกสฺสชาติ) พระสงฆ์สาวกของผู้มีพระภาคเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของผู้มีพระภาคเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์สาวกของผู้มีพระภาคเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติถูกต้องแล้ว พระสงฆ์สาวกของผู้มีพระภาคเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว คือคู่แห่งบุรุษ ๔ บุรุษบุคคล ๘ นี้แหละคือ พระสงฆ์สาวกของผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา เป็นผู้ควรแก่ของต้อนรับ เป็นผู้ควรแก่ทักษิณาทาน เป็นผู้ควรแก่การกราบไหว้ เป็นนื่อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะว่าเมื่อท่านทั้งหลายระลึกถึงพระสงฆ์อยู่ ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งขนพองสยองเกล้าก็ดี อันใดจักมี อันนั้นจักหายไป ข้อนี้เป็นเพราะเหตุไร

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เหตุว่าพระตถาคตเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธมียาคะสิ้นไปแล้ว มีโศกะสิ้นไปแล้ว มีโมหะสิ้นไปแล้ว เป็นผู้ไม่กลัว เป็นผู้ไม่หวาด เป็นผู้ไม่สะดุ้ง เป็นผู้ไม่หนี ดังนี้แล พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสพระพุทฺธพจนฺนี พระองค์ผู้เป็นพระสุคตจันตรัสพระพุทฺธพจนฺนีแล้ว ลำดับนั้น พระองค์ผู้เป็นพระศาสดาจึงตรัสพระพุทฺธพจนฺนีอีกว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อท่านทั้งหลายอยู่ในป่า อยู่โคนไม้ หรืออยู่ในเรือนร้างว่างเปล่า พึงระลึกถึงพระสัมพุทธ ภัยจะไม่พึงมีแก่ท่านทั้งหลาย ถ้าท่านทั้งหลายไม่ระลึกถึงพระพุทฺธซึ่งเป็นใหญ่กว่าโลก ประเสริฐกว่านรชน ที่นั่นพึงระลึกถึงพระธรรมอันเป็นเครื่องนำออกที่เราแสดงไว้ดีแล้ว ถ้าท่านทั้งหลายไม่ระลึกถึงพระธรรมอันเป็นเครื่องนำออก ที่เราแสดงไว้ดีแล้ว ที่นั่นพึงระลึกถึงพระสงฆ์ซึ่งเป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า

ดูก่อนมิทษุทั้งหลาย เมื่อท่านทั้งหลายมาระลึกถึงพระพุทฺธ พระธรรม และพระสงฆ์อยู่อย่างนี้ ความกลัวก็ดี ความหวาดสะดุ้งขนพองสยองเกล้า ก็ดี จักไม่มีแล

ธัชคคสูตรที่อัญเชิญมาเฉพาะคำแปลนี้ อัญเชิญมาทั้งสูตรคือมิได้ ตัดตอนมา หากอัญเชิญพระบาลีมาด้วยจะมีความยาวถึง ๑๑ หน้ากระดาษ (จากหนังสือสวดมนต์แปล โดยพระศาสนโศภน วัดมกุฏกษัตริยาราม หน้า ๗๕ - ๘๕) ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าภาษาบาลีในธัชคคสูตรไม่คุ้นหูผู้ฟัง ยกเว้นส่วนที่กล่าวถึงพุทฺธคุณ ๙ ธรรมคุณ ๖ และสังฆคุณ ๙ ซึ่งส่วนนี้ ผู้ฟังคุ้นเคย เวลาพระสงฆ์เจริญพระพุทฺธมนต์เจ็ดตำนาน (ปัจจุบันเพี้ยน มาเป็นตำนาน) ท่านก็จะยกความตอนนี้ในธัชคคปริตรมาสาธยาย ส่วนตอน อื่นๆ มิได้ยกมาเลย

เจ็ดตำนานมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าจุลราชปริตร ประกอบด้วยปริตร จำนวน ๗ ปริตร เรียงตามลำดับการสาธยาย คือ (๑) มังคลปริตร (๒) รตนปริตร (๓) เมตตปริตร (๔) ชันธปริตร (๕) โมรปริตร (๖) ธัชคคปริตร (๗) อาฏานาฎิยปริตร

นอกจากเจ็ดตำนานก็มีสิบสองตำนานหรือเรียกอีกอย่างว่า มหาราชปริตร มี ๑๒ ปริตร ๕ ปริตรแรกเหมือนกับเจ็ดตำนาน ปริตรที่ (๖) วัฏฏกปริตร (๗) ธัชคคปริตร (๘) อาฏานาฎิยปริตร (๙) อังคฺลิมาลปริตร (๑๐) โพชฌังคปริตร (๑๑) อภยปริตร (๑๒) ชยปริตร

ในจำนวน ๑๒ ปริตรที่กล่าวข้างต้นนี้ อาจารย์สุจิตรา จำได้ ๘ ปริตร จำไม่ได้ ๔ คือ (๒) รตนปริตร (๕) โมรปริตร (๗) ธัชคคปริตร จำได้ เฉพาะพุทฺธคุณ ๙ ธรรมคุณ ๖ สังฆคุณ ๙ (๘) อาฏานาฎิยปริตร คิดว่า จะพยายามท่องจำให้ได้ ๙ ปริตร เพราะเป็นคนชอบเลข ๙ มากๆ

โบราณจารย์ได้รวบรวมอานิสงส์ของการสวดสาธยายพระปริตรไว้ ดังนี้ (พระคัมภีร์สารามังการ, ๒๕๔๙, หน้า ๑๕)

๑. มังคลปริตฺร ทำให้เกิดสิริมงคลและปราศจากอันตราย
  ๒. รตนปริตฺร ทำให้ได้รับความสวัสดิ์และพ้นจากอุปสรรคอันตราย
  ๓. เมตตปริตฺร ทำให้หลับเป็นสุข ตื่นเป็นสุข เป็นที่รักของมนุษย์และอมนุษย์ทั้งหลาย
  ๔. ชันธปริตฺร ป้องกันภัยจากอสรพิษ และสัตว์ร้ายอื่นๆ
  ๕. โมรปริตฺร ป้องกันภัยจากผู้คิดร้าย
  ๖. วัฏฏกปริตฺร ทำให้พ้นจากอัคคีภัย
  ๗. ธชัคคปริตฺร ทำให้พ้นจากอุปสรรคอันตรายและการตกจากที่สูง
  ๘. อาณานุกัมภปริตฺร ป้องกันภัยจากอมนุษย์ ทำให้มีสุขภาพดี
- หมายเหตุอมนุษย์คือ ผู้ที่มีใจมนุษย์ หมายถึงทั้งเทวดา พรหม ลัทธิพรกเปรต อสุรกาย ภูตผีปีศาจ เป็นต้น แต่โดยมากหมายถึง ภูตผีปีศาจ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒, ๒๕๕๖ หน้า ๑๓๓๓)
๙. อังคฺลิมาลปริตฺร ทำให้ปลอดภัยและป้องกันอุปสรรคอันตราย
  ๑๐. โพชฌังคปริตฺร ทำให้มีสุขภาพดี มีอายุยืน และพ้นจากอุปสรรคทั้งปวง
  ๑๑. อภยปริตฺร ทำให้พ้นจากภัยพิบัติและไม่ฝนร้าย
  ๑๒. ชยปริตฺร ทำให้ประสบชัยชนะและมีความสุขสวัสดิ์
- ค่ะ ท่านต้องการอานิสงส์ข้อใดก็เลือกสวดสาธยายได้ตามอัธยาศัย นะคะ การสวดสาธยายท่านบอกว่าควรเปล่งเสียงด้วย (คือไม่ควรสวดสาธยายในใจอย่างเดียว) เพื่อให้เหล่าเทวดาผู้รักษารักษาบ้านและเทวดาผู้มาจากสถานที่อื่นร่วมอนุโมทนาบุญ ดังปรากฏในอรรถกถาของคัมภีร์สุตตนิบาต ธรรมิกสูตรว่า ในนครเวฬุภัณฑกะมีอุบาสิกคนหนึ่งชื่อ นันทมาตา ได้ยินสวดสาธยายมนต์อยู่ริมหน้าต่าง ท้าวเวสสวัณซึ่งกำลังเดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้าผ่านมาได้ยินเข้าจึงหยุดยืนฟังจนจบ และได้กล่าวสาธุการอนุโมทนาบุญ นางได้ยินเสียงสาธุการจึงถามว่า “ใครอยู่ที่นั่น” ท้าวเวสสวัณ

ตอบว่า “เราคือท้าวเวสสุวรรณ ยืนฟังธรรมที่ท่านสวดสาธยายอยู่ เกิดความ
ปลื้มใจจึงกล่าวสาธุการ” เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าเทวดาชอบฟังเสียงสาธยาย
ธรรม ผู้สวดสาธยายจึงควรเปล่งเสียงขณะสวดสาธยายเพื่อให้ผู้อื่นได้ยิน
แล้วร่วมอนุโมทนาบุญ

ต่อจากรัชคสูตรคืออังคฺลิมาลสูตรซึ่งท่านผู้รจนาพระคาถาชินบัญชร
อัญเชิญมาไว้ทางทิศอุดรคือทางเบื้องซ้ายของท่าน อังคฺลิมาลสูตรหรือ
อังคฺลิมาลปริตรเป็นปริตรลำดับที่ ๔ ในสิบสองตำนาน เป็นสูตรสั้นๆ จึง
ขออัญเชิญมาทั้งสูตรดังนี้

บทขัดอังคฺลิมาลปริตร

ปริตต์ ยมฺภณนตฺสฺส นิสินฺนุญฺจานโรหณํ

อุทกมฺปิ วินาเสติ สพฺพเมว ปริสฺสยํ

แม่น้ำลำที่หนึ่งของพระองค์คุณิมาลเถระ ผู้กล่าวอยู่ซึ่งพระปริตรอันใด
สามารถขัดอันตรายทั้งปวงให้หมดไปได้

โสตุถิโน คพฺภวฺภูจฺจานํ ยมฺภจฺ สธาติเต ตํขณฺเ

เถรสฺสงฺคฺลิมาลสฺส โลกนาเถน ภาสิตํ

กบฺปฺภูจฺจาโย มหาเตชํ ปริตฺตณฺตมฺภณาม เห

พระปริตรอันใดที่พระโลกนาถทรงภาษิตแก่พระองค์คุณิมาลเถระ
สามารถยังความคลอจากกรรมให้สำเร็จโดยสวัสดิ์ในขณะนั้น เราทั้งหลาย
จึงสวดปริตรอันนั้นซึ่งเป็นของตั้งอยู่ตลอดกับและมีเดชอันใหญ่ เทอญ

อังคฺลิมาลปริตร

ยโตหํ ภคินี อริยาย ชาติยา ชาโต

นาภิชานามิ สญฺจิจฺจ ปาณํ ซีวิตา โวโรเปตา

เตน สจฺจเณน โสตุถิ เต โหตุ โสตุถิ คพฺภสฺส

ดูก่อนน้องหญิง ตั้งแต่เราเกิดแล้วโดยชาติอริยะะ ไม่รู้จักแกล้างปลง
ชีวิตสัตว์เลย ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่เธอ ขอความสวัสดิ์
จึงมีแก่กรรมของเธอ

อังกุลิมาลปริตรมีที่มาคือ อหิงสกะเป็นบุตรปุโรหิตของพระเจ้าปเสนทิ พระราชาแห่งแคว้นโกศล เป็นเด็กมีปัญญาเฉลียวฉลาด ครั้นไปเรียนในสำนักของอาจารย์ทิศาปาโมกข์ ถูกเพื่อนๆ ริษยาจนทำให้ชีวิตหันเหกลายเป็นมหาโจรไปได้ฆ่าคนแล้ว ๙๙ คน ตัดนิ้วร้อยเป็นพวงคล้องคอไว้ จึงได้รับสัญญาใหม่ว่า โจรองคุลิมาล ยังเหลืออีก ๑ คนก็จะครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่งมา ความทราบถึงพระเจ้าปเสนทิ จึงทรงให้ส่งกองทัพไปปราบ มารดาขององคุลิมาลทราบก็จะไปส่งข่าวแก่บุตร เมื่อองคุลิมาลเห็นมารดาจึงคิดจะฆ่าเพื่อบูชาครูซึ่งยังเหลืออีกคนเดียวก็จะครบหนึ่งพัน พระพุทธเจ้าทรงเข้าพระญาณในตอนใกล้รุ่ง ทรงทราบว่า อหิงสกะผู้นี้มีวิสัยแห่งพระอรหันต์ จึงเสด็จไปโปรด โจรองคุลิมาลกลับใจขอบวชเป็นพระภิกษุและได้สำเร็จพระอรหันต์ในเวลาไม่นานนัก

วันหนึ่งพระองคุลิมาลออกไปโปรดสัตว์ หญิงกรรม์แก่คนหนึ่งออกมาตักบาตร ครั้นเห็นหน้าท่าน ก็ตกใจกลัว หึงชันช้าและวิ่งหนีเอาตัวรอดพยายามที่จะมุดหัวเข้าบ้านแต่ติดที่กรรม์ ไม่สามารถลอดหัวไปได้ ขณะเดียวกันก็เกิดปวดท้องจะคลอดบุตร พระองคุลิมาลตั้งเมตตาจิตแล้วกล่าวปฏิญาณ ว่า **“ยโตหิ ภคินี อริยาย...”** ดังที่กล่าวแล้ว เพียงเท่านั้น หญิงกรรม์แก่ก็คลอดบุตรโดยง่าย จึงกลายเป็นธรรมเนียมมาจนบัดนี้ว่า คาถาองคุลิมาล ใช้เสกน้ำมันดีให้หญิงมีกรรม์ดีมี ทำให้คลอดบุตรง่าย

๓๙... เทวดามีจริงหรือ

มีจดหมายรอการตอบอยู่หลายฉบับ บางฉบับไม่ต้องการให้ตอบ แต่อาจารย์อยากตอบ จึงขออนุญาตตอบนะคะ

ฉบับแรกคุณสมชัย เฉษฎาพรพันธ์ ร้านสหไพบุลย์ จังหวัดร้อยเอ็ด เขียนมาดังนี้

ผมขอส่งเงินมาร่วมทำบุญกับอาจารย์จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาทด้วยครับ แบ่งเป็นรายการดังนี้

๑. พิมพ์เป็นหนังสือธรรมะหรือหนังสือสวดมนต์
๒. สร้างวัดป่าเจริญราชธรรมาราม
๓. สร้างศูนย์วิปัสสนาอุรุกเวลานานาชาติ

รายการละ ๕,๐๐๐ บาท หรือตามแต่อาจารย์จะเห็นสมควร

ท้ายนี้ขอให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง ไร้โรคพยาธิเบียดเบียน มีเงินใช้ได้ช่วยอะไรอยู่ก็ขอให้หาย ขอให้อยู่เป็นกำลังพระศาสนาต่อไปอีกนานๆ

อาจารย์ขอขอบพระคุณคุณสมชัยเป็นอย่างสูงค่ะ ข้อความตั้งแต่ “ท้ายนี้...” จนจบทำให้อาจารย์มีกำลังใจที่จะต่อสู้กับโรคมัยไข้เจ็บ ทุกวันนี้มีเวลาป่วยมากกว่าเวลาทำงานค่ะ สุขภาพเสื่อมถอยลงไปมาก แต่งานในหน้าที่กลับเพิ่มขึ้นจนแทบจะรับไม่ไหว

ส่วนเรื่องการรับบริจาคนั้นได้ประกาศในฉบับที่แล้วว่าอาจารย์ขออนุญาตงดรับบริจาคทุกรายการ แต่จดหมายของคุณสมชัยเขียนมาก่อน จึงถือว่าไม่ผิดกติกา เมื่อวานลูกศิษย์ก็โทรศัพท์มาขอทำบุญซื้อหมวกกะลิลผล

ถวายวัด ๕,๐๐๐ บาท อาจารย์บอกงดรับบริจาคแล้ว เธอก็อ้อนวอน ในที่สุดอาจารย์บอกว่ากำลังจะส่งเทพไปถวายวัดสามชุกอยู่พอดี ฉะนั้นคุณบริจาคเป็นค่าอาหารก็แล้วกัน เพราะมีนักเรียนนักศึกษาเข้ามาปฏิบัติธรรมที่วัดสามชุกตลอดทั้งปี เธอก็บอกว่าตามใจอาจารย์ก็แล้วกัน

อย่างไรก็ตาม อาจารย์ของตวัหน้าที่เป็นสะพานบุญนะคะ เพราะไม่สะดวกเนื่องจากต้องตรวจงานที่ส่งมาให้ตรวจมากมายจนไม่สามารถปลีกเวลามาทำหน้าที่สะพานบุญ หากท่านผู้อ่านประสงค์จะทำบุญกับวัดใด กรุณาส่งไปวัดนั้นๆ ได้เลยคะ หากไม่ทราบที่อยู่ของวัด โทร. ๓๑๓๓ บอกชื่อและจังหวัดที่ตั้งของวัด แล้วรออีกประมาณ ๑ - ๒ นาที ก็เรียบร้อยคะ

สำหรับการพิมพ์หนังสือสวดมนต์ ขณะนี้**คู่มือพุทธบริษัท** พิมพ์ครั้งที่ ๓ เสร็จแล้ว อาจารย์ได้ลงชื่อผู้บริจาคครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ลงไปด้วย หนังสือสวดมนต์วัดพระธาตุแม่เจดีย์พิมพ์ใกล้เสร็จแล้ว ท่านที่ส่งปัจจัยมาทีหลังจึงต้องรอไว้พิมพ์ครั้งที่ ๔ ของหนังสือคู่มือพุทธบริษัท มีนักเรียนนักศึกษามาปฏิบัติธรรมที่วัดอยู่เรื่อยๆ อีกไม่นานคงได้พิมพ์ครั้งที่ ๔ ค่ะ

สรุปว่าปัจจัยที่คุณสมชัยส่งมา ๑๕,๐๐๐ บาทนั้น ได้จัดการตามประสงค์แล้ว ขออนุโมทนาด้วยคะ ขออำนาจบุญกุศลจงดลบันดาลให้คุณสมชัยและครอบครัวมีความสุข เงินไหลนองทองไหลมาเนาะคะ และที่สำคัญคือ ขอให้เจริญในธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป (รวมทั้งท่านผู้อ่านทุกท่านด้วยคะ)

มีลูกศิษย์จะตั้งมูลนิธิให้อาจารย์เพราะเห็นว่าปีหนึ่งๆ อาจารย์ทำบุญมาก พอริเริ่มก็มีท่านผู้อ่านบริจาคเงินร่วมก่อตั้งมา ๖ ราย ได้แก่ คุณประไพ แท้บริสุทธิ์กุล ๕๐๐ บาท, คุณเพลินใจ เลิศศิริวรกุล ๒๐๐ บาท, คุณสุนีย์ จงชนินทร์ ๕๐๐ บาท, คุณจิรวชิษฐ์ รัตนื่น ๓๐๐ บาท, พลตรีสุนันต์ สุรทิน ๕๐๐ บาท, และคุณจตุพร แซ่อวม ๒,๐๐๐ รวมเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท แต่ผู้ใหญ่ที่อาจารย์เคารพนับถือท่านบอกว่าอาจารย์ต้องเหนื่อยกว่านี้อีกหลายเท่า อีกประการหนึ่งอาจารย์ยังมีหนี้สิน คน

บางคนอาจคิดไม่เป็นกุศล ขอให้ยุติไว้ก่อน อาจารย์ก็เห็นจริงตามนั้น เพราะเรื่องเงินเรื่องทอง หากหายหกตกหล่นไปด้วยความประมาทพลาดพลั้ง ก็จะเป็นบาปเปล่าๆ อีกอย่างอาจารย์คิดว่าจะหุ่เมเวลาให้กับการภาวนา ส่วน **ทาน** กับ **ศีล** คิดว่าบุญพื้นไว้ดีแล้ว

จึงขออนุญาตโอนเงินจำนวนนี้เข้าบัญชีชื่อที่ดินของพระอาจารย์ระ นนท์ วัดป่าเจริญราชธรรมารามนะคะ และขอท่านผู้บริจาคทั้ง ๖ ท่านร่วม อนุโมทนาบุญด้วยคะ

ฉบับที่ ๒ คุณอุมา เขียนมาจากประเทศสวีเดน ก่อนหน้านี้ได้ โทรศัพท์ทางไกลมาขอร่วมทำบุญด้วย อาจารย์ก็บอกวางดริบการทำบุญ ทุกรายการไปแล้วคะ เธอก็บอกว่าหนูมีวิธีจะส่งเงินมา ถึงอย่างไรก็จะส่ง หลังจากนั้นอีก ๑ สัปดาห์ อาจารย์ได้รับพัสดุจากสวีเดน เปิดออกดูเป็น เลื่อยี่ดี่ดี่ด่ำลวดลายวัยรุ่น พอรื้อออกธนบัตรฉบับละ ๑,๐๐๐ บาทร่วงลง มา ๕ ฉบับ และจดหมายมีธนบัตรของสวีเดน ฉบับละ ๕๐๐ อีก ๒ ฉบับ ได้ให้เลขาฯไปแลกได้ ๔๙๓.๗๕ บาท รวม ๕,๔๙๓.๗๕ บาท อาจารย์ นำเข้าบัญชีชื่อที่ดิน ๔,๔๙๓.๗๕ บาท อีก ๑,๐๐๐ บาทสมทบทุนถวาย ค่าเล่าเรียนพระนักศึกษาศรีปริญาโท สาขาไทยศึกษา ขอนุโมทนาบุญกับ คุณอุมาด้วยคะ แต่ก็ต้องขอตรวจบริจาคมที่ได้ประกาศไว้แล้ว อ่าน จดหมายคุณอุมา จากประเทศสวีเดนนะคะ

หนูได้อ่านหนังสือที่อาจารย์เขียน อ่านแล้วมีประโยชน์มากๆ เลยคะ (มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันคะ) ตอนหนูไปเมืองไทยหนูได้ซื้อหนังสือ ของอาจารย์ อาจารย์เขียนได้น่าอ่านมาก แล้วหนูก็ได้รู้จักหลวงพ่อจรัญ จิตตมโม แล้วหนูก็ซื้อหนังสือ **มักกะสิทธิ์** **นารีผล** **สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม** และ **วัฏจักรชีวิต** ยิ่งอ่านยิ่งได้ความรู้ เหมือนมีคนคอยสอน คอยชี้ทาง คอยเตือน คอยห่วงใย เหมือนมีคนคอยชี้ทางให้ว่าทางไหนดีทางไหนไม่ดี

ตั้งแต่เริ่มอ่านหนังสือของอาจารย์ หนูเริ่มถือศีล ๕ ไม่นินทาว่าร้ายใคร รู้จักให้อภัย ใจเย็นลง มีเหตุผลมากขึ้น ไม่กล้าทำความชั่ว นึกถึงพ่อแม่มากขึ้น ขอขอบพระคุณอาจารย์มากๆ เลยค่ะ (ลืมไม่ได้คือหลวงพ่ोजรัญค่ะ) ที่ชี้ทางสว่างให้หนู อาจารย์มีบุญคุณกับหนูมาก ขอขอบคุณอีกครั้งค่ะ หนูสัญญาว่าจะพยายามเป็นคนดีค่ะ ให้สมกับความพยายามของอาจารย์ และหลวงพ่อ

สุดท้ายนี้หนูส่งเงินมาให้อาจารย์ สดแล้วแต่อาจารย์จะนำไปทำอะไรขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองอาจารย์ ขอให้ประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยค่ะ

คุณอุมาค่ะ อาจารย์ขอสรุปอานิสงส์ที่คุณได้จากการอ่านหนังสือว่า คุณเกิดหิริโอตตปปะและกตัญญูค่ะ คือละอายต่อบาป เกรงกลัวบาป และรู้คุณผู้มีพระคุณ อานิสงส์สามข้อนี้คุณเป็นคนดีแล้วค่ะ อาจารย์ดีใจที่คุณถือศีล ๕ เพราะศีล ๕ เป็นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นคุณธรรมของมนุษย์โดยตรง ส่วนหิริโอตตปปะเป็นคุณธรรมของเทวดา (เทวดาธรรม) สรุปว่าคุณเป็น (๑) มนุสสมนุสโส คือมนุษย์มีมนุษย์ เพราะมีศีล ๕ (คุณธรรมของมนุษย์) และ (๒) มนุสสเทโว เพราะมีเทวดาธรรม (คุณธรรมของเทวดา) ถ้ามนุษย์ทุกคนในโลกเป็นมนุสสมนุสโส และมนุสสเทโว โลกก็ไม่เดือดร้อนน่าวายนะคะ ปัจจุบันคนดีหายากมาก อาจารย์จึงดีใจและชื่นชมที่พบคนดีเช่นคุณค่ะ ขอจงเจริญในธรรมยิ่งๆ ขึ้นไปนะคะ

ฉบับที่ ๓ อาจารย์ศิริบงกช (ชื่อเพราะจิ้งค่ะ) เขียนมาดังนี้

ดิฉันนางศิริบงกช หนูดี เป็นอาจารย์และทำหน้าที่หัวหน้างานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ๒ ได้ติดตามงานเขียนของอาจารย์แทบทุกเรื่อง เห็นว่ามีคุณค่าโดยเฉพาะต่อเยาวชน ควรได้รับการเผยแพร่ เพราะงานเขียนของอาจารย์เป็นแนวให้ความรู้ ข้อคิดและธรรมะของพระพุทธเจ้า อีกทั้งเผยแพร่คุณความดีของพระอริยสงฆ์พระธรรมสิงหบุราจารย์ ซึ่งเป็นหลวงพ่อบุญเยี่ยมด้วยเมตตา ดิฉันจึงขออนุญาตนำ

ผลงานของอาจารย์ ที่ได้รับการพิมพ์รวมเล่มแล้วมาทำเป็นรูปแบบบทธรรม
 นิยายประกอบการบรรยายและมีดนตรีตามความเหมาะสมของท้องเรื่อง
 สำหรับเรื่องที่คุณอนุญาตจัดทำและเผยแพร่มีดังนี้ ๑. มังกะลีผล ๒. นารีผล
 ๓. ไฟไหม้เล่าร้อนเท่าไฟนรก ๔. สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม ๕. รู้
 อย่างนี้เป็นคนดีตั้งนานแล้ว ๖. ความหลงในสงสาร

การจัดทำเป็นบทวิทยุเรื่องดังกล่าวจะได้นำออกอากาศทางสถานีวิทยุ
 พระพุทธศาสนา จังหวัดสงขลา ระบบ FM.๙๗.๗๕ และจังหวัดปัตตานี
 ระบบ FM.๑๐๓.๕ เนื่องจากสภาพเหตุการณ์ทางจังหวัดชายแดนภาคใต้
 ทำให้ชาวพุทธส่วนหนึ่งไม่สามารถไปวัดฟังพระ เนื่องจากความไม่ปลอดภัย
 หรือผู้เฒ่าผู้แก่ที่ไม่สามารถไปวัดเองได้ ตลอดจนผู้เจ็บป่วยทั้งที่อยู่ที่บ้าน
 และในโรงพยาบาลบริเวณจังหวัดสงขลาหรือใกล้เคียงที่รับฟังคลื่นของสถานี
 ได้ จะได้บำบัดทุกข์โดยใช้ธรรมจรรโลงใจ ดิฉันขอให้อาจารย์ได้รับ
 มหากุศลในครั้งนี้ เพราะผลงานของอาจารย์ได้ให้แสงสว่างแก่เพื่อนมนุษย์
 ขอพลังบุญนี้จงหนุนนำให้อาจารย์สุจิตรา อ่อนค้อม ได้บรรลุธรรมสูงสุด
 โดยเร็วพลัน

อาจารย์คะ ขอบพระคุณในคำอวยพรค่ะ แต่รู้สึกว่าจะเป็นพรใหญ่
 เกินกำลังที่อาจารย์จะรับไหว เพราะการบรรลุธรรมสูงสุดคือ สำเร็จเป็นพระ
 อรหันต์ อาจารย์ขอรับหนึ่งในสี่ก็พอ คือเป็นพระโสดาบันค่ะ เพราะถ้าสำเร็จ
 เป็นพระโสดาบันแล้วก็จะเกิดอีกไม่เกิน ๗ ชาติ หรือถ้าเป็นพระโสดาบัน
 ประเภทเอกพีซี (คือผู้มีพีซีเพียงหนึ่ง) ก็จะเกิดอีกชาติเดียวกับบรรลุอรหัตผล
 ได้ค่ะ

เรื่องที่คุณมานั้นยินดีอนุญาตค่ะ รวมทั้งท่านอื่นๆ ที่ขอมาแล้วและ
 จะขอในอนาคตด้วย หลวงพ่อท่านสอนว่าเราต้องไม่สงวนลิขสิทธิ์ความดี
 สงวนลิขสิทธิ์เฉพาะความชั่วเท่านั้น หมายถึงไม่อนุญาตให้ผู้อื่นทำชั่วเหมือน
 เรา เคยมีท่านที่ต้องการนำไปเผยแพร่โทรศัพท์มาขออนุญาต อาจารย์
 ก็อนุญาต ไม่สงวนลิขสิทธิ์เลยค่ะ ขอเพียงแต่อย่าทำจำหน่ายเพราะผู้จัด

ที่ดิฉันเขียนมาเพราะรู้ว่าอาจารย์ยุ่ง จึงไม่กล้าโทรมา อาจารย์ไม่ต้องใส่ใจเรื่องของดิฉันหรอกนะคะ ดิฉันก็บ่นไปเรื่อยๆ ไม่ได้สนใจคำตอบเท่าไร เพราะไม่ว่าจะตอบมาอย่างไรก็แก้ไขอะไรไม่ได้ทั้งนั้น อาจารย์ทำงานไปเถิด ถ้ายังมีแรง อาจารย์ไม่ทำแล้วใครจะทำ จริงไหมคะ รกวนอาจารย์มามากแล้ว ขอจบเท่านี้ละคะ ถ้าอาจารย์ไม่มีเวลา ไม่ต้องตอบจดหมายดิฉันก็ได้ค่ะ

คุณครูภูธรฯ ทำไม่คิดว่าดิฉันจะไม่มีเวลาตอบจดหมายคุณครูเล่าคะ ในเมื่อเรามีอาชีพเดียวกัน จะเป็นครูภูธรหรือนครบาลก็เป็นครูเหมือนกัน จะทอดทิ้งกันได้อย่างไร เรื่องของเทพดา (ภาษาโบราณ ปัจจุบันเรียก เทวดา) มีจริงค่ะ หลักฐานจากพระไตรปิฎกก็มีอยู่มากมาย ยกตัวอย่างเช่นในธัมมจักกัปปวัตตนสูตรซึ่งเป็นพระสูตรแรกที่พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่พระปัญจวัคคีย์ก็ได้กล่าวถึงเทวดาไว้ครบครัน ตั้งแต่ภุมมเทวดาจนถึงเทวดาชั้นพรหม พวกเทวดาแบ่งเป็น ๒ พวก คือเทวดาที่เป็นสัมมาทิฐิ กับเทวดาที่เป็นมิจฉาทิฐิ (ที่หลงพ้อท่านเรียกว่าเทวดาตรงกับเทวดาพาล) เทวดาสัมมาทิฐิจะไม่มายุ่งเกี่ยวกับมนุษย์เพราะเขาหมิ่นกลิ่นมนุษย์ ส่วนเทวดามิจฉาทิฐิชอบมากินเครื่องเช่น ชอบมาเข้าทรง แต่การเข้าทรงก็มีทรงจริงกับทรงปลอม ทรงจริงคือเทวดาพาลมาเข้าทรง ทรงปลอมคือคนทรงปลอมเป็นเทวดา คนที่เป็นร่างทรงปลอมเล่าให้พี่ชายเขาฟังแล้วพี่ชายเขามาเล่าให้ดิฉันฟัง พี่ชายบอกร้องชายมาเล่าให้ฟังว่าเขาพยายามจะเชิญเทวดามาเข้าร่าง ไม่เห็นเทวดาที่ไหนมาเข้า จึงต้องเล่นละครหลอกเอาเงินคน หน้าเข้าเกิดกลัวบาปเลยเลิก แล้วเขาก็ไม่เชื่อว่าเทวดาจะมาเข้าร่างมนุษย์ด้วย

สรุปเรื่องเทวดาตามหลักพระพุทธศาสนาว่า **เทวดามีจริงแต่เป็นที่พึ่งให้มนุษย์ไม่ได้ มนุษย์ต้องพึ่งตัวเอง** และเพื่อเป็นหลักฐาน ดิฉันจึงขออนุญาตส่งหนังสือ **เหนือนักพักใต้ร่มมณฑารพ** มาให้ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทวดาโดยตรง คุณครูภูธรอ่านแล้วคงจะเข้าใจเทวดามากขึ้น ผ่ากสามีกุณครุอ่านด้วยนะคะ ดิฉันมีความมั่นใจว่าหากคุณครูและสามิได้อ่าน

จะต้องแก้ไขได้ อย่าเพิ่งหมดกำลังใจนะคะ และขอให้เรื่องจบลงด้วยดี อย่าให้เวทนามาทำให้ครอบครัวบาดหมางกันเลยนะคะ ดิฉันเองไหว้พระสวดมนต์ นั่งกรรมฐานแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลให้เวทนาทุกคนค่ะ พระพุทธรองค์ทรงสอนว่ามนุษย์ที่ฝึกตนดีแล้ว แม้เวทนา มาร พรหม ก็ยังต้องน้อมนมัสการ

ฉบับที่ ๖ คุณจิรพันธ์ เขียนมาดังนี้

หนูได้มีโอกาสอ่านเรื่อง เหนื่อยนักพักได้ร่มฉัตร ขอยืมจากร้านจำหน่ายแว่นตาแถวสยาม อ่านแล้วเข้าใจง่ายดีจังเลยคะ หนูก็เลยซื้อเก็บไว้เป็นของตัวเอง และซื้อเล่มอื่นๆด้วย

อาจารย์คะหนูมีข้อสงสัยอยากเรียนถามอาจารย์ดังนี้ค่ะ

๑. การแผ่เมตตา คือในหนังสือสวดมนต์มีบทแผ่เมตตาแก่ตนเอง แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ บทแผ่อุทิศส่วนกุศล จากหนังสือที่หนูอ่าน ยกตัวอย่างเช่น การที่พ่อตีแม่เหล้า หรือเพื่อนร่วมงานที่คิดร้าย ทำอย่างไรก็เข้าหน้ากันไม่ได้ หรือสามีทำตัวไม่ดี ก็แนะนำว่าให้แผ่เมตตาไปถึงคนผู้นั้น หนูไม่เข้าใจว่าจะใช้บทใดในการแผ่เมตตาให้ แล้วควรจะพูดแบบใด หนูรบกวนอาจารย์ได้โปรดเมตตาคลายความสงสัยให้หนูด้วย พร้อมกับยกตัวอย่างด้วยนะคะ

การแผ่เมตตาคือการตั้งจิตปรารถนาดีต่อตนเองหรือผู้อื่น ขอให้ตนเองหรือผู้อื่นมีความสุข การแผ่เมตตาให้ตนเองคือการตั้งจิตปรารถนาดีต่อตนเอง ขอให้ตนเองมีความสุข การแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์คือการตั้งจิตปรารถนาดีต่อสรรพสัตว์ (คือผู้อื่นเพราะเป็นเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย กับเรา) ขอให้สรรพสัตว์มีความสุข

การอุทิศส่วนกุศลคือการแผ่ส่วนบุญที่เราทำ เช่น การไหว้พระสวดมนต์ การเจริญภาวนา ไปให้โดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งในหนังสือสวดมนต์จะอุทิศให้แก่บุคคล ๗ ประเภท ตามลำดับ คือ ๑. พ่อแม่ ๒. ญาติ

๓. ครูอาจารย์ ๔. เทวดา ๕. เปเรต ๖. เจ้ากรรมนายเวร ๗. สรรพสัตว์
 สรุปการแผ่เมตตาต่างจากการอุทิศส่วนกุศลตรงที่แผ่เมตตาเป็นการ
 ตั้งความปรารถนาดีต่อตนเองและผู้อื่น ขอให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ส่วน
 การอุทิศส่วนกุศลเราต้องสร้างกุศลให้เกิดมีขึ้นเสียก่อน (เช่นการไหว้พระ
 สวดมนต์ การเจริญภาวนา) แล้วจึงแผ่กุศลหรือบุญที่เราทำไปให้ผู้อื่น

บุคคลที่สามารถแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลประสบผลสำเร็จ มีตัวอย่าง
 มากมายตามที่หนูอ่านในเรื่อง “เหนือนักพักใต้ร่มมณฑารพ” และอีกคนที่
 หลวงพ่อท่านยกเป็นตัวอย่างอยู่บ่อยๆ คือ คุณพานิช อาจารย์ไปวัดอัมพวัน
 ก็ครั้งๆ ก็เจอคุณพานิชทุกครั้ง หลวงพ่อท่านชื่นชมสตรีผู้นี้มาก เพราะ
 สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้ด้วยการเจริญภาวนา คือมาปฏิบัติกรรมฐานที่วัด
 อัมพวัน กลับบ้านก็ปฏิบัติทุกวัน แล้วแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลให้สามีและ
 ลูกชายที่กำลังจะเสียผู้เสียคน ให้กลับกลายเป็นคนดีได้ อาจารย์เตรียม
 นำเรื่องของเธอบันทึกลงในธรรมนิยายชุด สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม
 แล้วค่ะ

ส่วนเรื่องเพื่อนร่วมงานที่คิดร้าย เราก็ต้องแผ่ให้เขามากๆ เรื่องนี้ทำ
 ไม่ยาก อาจารย์สัจจิตราทำสำเร็จมาแล้วหลายราย แต่ถ้ารายใดเขารับไม่ได้
 จริงๆ คือเขาบาปมากเกินกว่าจะรับความปรารถนาดีของเรา ก็ต้องตัดทาง
 ปล่อยัด แต่เราอย่าไปคิดไม่ดีกับเขา ขอให้วางอุเบกขา คิดเสียว่าสัตว์โลก
 ย่อมเป็นไปตามกรรม หลวงพ่อสอนไว้ตรงกับที่พระพุทธองค์ทรงสอน
 คือ เขาโกรธอย่าโกรธตอบ เขาร้ายมาให้เอาดีเข้าแก้ไข คนตระหนี่ให้
 ของที่ต้องใจ คนพูดเหลวไหลเอาความจริงใจเข้าไปสนทนา ของอย่างนี้
 ต้องลงมือปฏิบัติค่ะ พุดเฉยๆ ยังไม่เห็นผล

คำถามข้อ ๒ - ข้อ ๔ ขอยกไปตอบฉบับหน้านะคะ

๔๐... ตอบข้อสงสัย

ตอบข้อสงสัยของคุณจิรนนท์ต่อจากฉบับที่แล้วนะคะ

๒. การกรวดน้ำให้กับเจ้ากรรมนายเวรจำเป็นไหมคะว่าเวลาท่องบทกรวดน้ำต้องมีน้ำด้วย เป็นไปได้ไหมคะว่าใช้วิธีท่องบทกรวดน้ำเท่านั้นไม่ต้องทำการกรวดน้ำจริงๆ

ก่อนอื่นขอทำความเข้าใจเรื่องการแผ่เมตตากับการกรวดน้ำก่อน เพราะหลังจากสวดมนต์หรือนั่งภาวนาแล้วเราจะแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลตามลำดับ การแผ่เมตตาคือการตั้งจิตปรารถนาดี ขอให้ผู้อื่น(หรือตนเอง)มีความสุข หนังสือคู่มือพุทธบริษัท หน้า ๑๐๖ มีบทแผ่เมตตาให้ตัวเองกับให้สรรพสัตว์ ที่ต้องแผ่เมตตาให้ตัวเองก่อนเพราะเท่ากับทำตนให้เป็นพยานว่า เราเป็นผู้รักสุขเกลียดทุกข์ อยากรมีชีวิตอยู่ ไม่อยากตาย ฉันทิดแม่สัตว์อื่นๆ(คือหมายรวมทั้งคนและสัตว์)ก็ฉันทันนั้น ว่ากันโดยสัญญาญาณแล้วไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์ต่างก็รักตัวเองมากกว่ารักคนอื่นด้วยกันทั้งนั้น สมัยพุทธกาลมีเรื่องเกิดขึ้นและเป็นหลักฐานยืนยันว่า ไม่มีใครรักคนอื่นมากกว่าตัวเอง เรื่องมีอยู่ว่า

สมัยหนึ่ง พระเจ้าปเสนทิแห่งแคว้นโกศลทรงยื่นสนทนากับพระนางมัลลิกาผู้เป็นพระมเหสีอยู่ที่ระเบียงปราสาทชั้นที่เจ็ด เวลานั้นพระนางมัลลิกาเพิ่งประสูติพระราชธิดาองค์แรก ท่ามกลางบรรยากาศที่ออกจะโรแมนติกพระเจ้าปเสนทิได้ตรัสถามพระนางมัลลิกาว่า ในโลกนี้พระนางรักผู้ใดมากที่สุด ที่ทรงถามเช่นนั้นเพราะทรงคิดว่าพระนางจะต้องตอบว่าพระนางรักพระองค์หรือไม่ก็รักพระธิดามากที่สุด แต่พระนางมัลลิกาทรงตอบว่า “หม่อม

ฉันรักตัวเองมากที่สุดเพคะ” ได้สดับอย่างนี้พระราชอาแห่งแคว้นโกศลถึงกับทรงบริภาษพระมเหสีว่า “นางหญิงถ้อย เจ้าพูดอะไรเช่นนั้น” พระนางมัลลิกาก็ยืนยันว่า พระนางพูดจากใจจริง พระราชาทรงกริ้วนัก จึงพาพระนางไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เมื่อเสด็จถึงก็“ทรงพ้อง”กล่าวโทษพระมเหสีเป็นการใหญ่ พระพุทธเจ้าทรงสดับโดยดุชนิภาพ เมื่อพระราชาทรงกราบทูลจบลง จึงมีพระพุทธดำรัสถามขึ้นว่า “ในโลกนี้ มหาบพิตรรักใคร่มากที่สุด” พระราชาทรงตรงอยู่ประเดี่ยวนึงจึงตรัสตอบว่า “ข้าพระองค์รักตัวเองมากที่สุด พระเจ้าข้า” พระพุทธองค์จึงตรัสเป็นภาษิต สอนพระราชอาแห่งแคว้นโกศลว่า

สพฺพทา ทิสฺสา ออนุปริคคฺมม เจตฺสา เวนฺชฌมฺคฺคา ปิยตฺรมตฺตมา กฺวจิ
 เอรุํ ภิโย ปุถุ อตฺตา ปเรสุํ   ตสฺมา น ทิเส ปรมตฺตกาโมติ

บุคคลตามคั้นไปด้วยใจตลอดทุกทิศ ก็มีได้พบผู้เป็นที่รักยิ่งกว่าตนที่ไหนเลยฉันใด ตนของคนอื่นๆ ก็ย่อมเป็นที่รักของเขามากฉันนั้น เพราะฉะนั้นผู้รักตนจึงไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่น (วิสุทธิมรรคแปล ภาค ๒ ตอน ๑, ๒๕๔๒, หน้า ๑๕๖)

พระพุทธวจนะข้างต้นนี้ คือเหตุผลว่าเหตุใดจึงต้องแผ่เมตตาให้ตัวเองก่อน ต่อจากนั้นจึงแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ เสร็จจากการแผ่เมตตาจึงอุทิศส่วนกุศล ในหนังสือคู่มือพุทธบริษัทจะอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถเป็นลำดับแรก จากนั้นจึงอุทิศให้พ่อแม่ ญาติ ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ เทวดา เปรต เจ้ากรรมนายเวร และสรรพสัตว์ ตามลำดับ การอุทิศส่วนกุศลก็คือการกรวดน้ำซึ่งไม่ต้องมีน้ำจริง แต่ใช้น้ำใจแทน ส่วนน้ำจริงนั้นใช้ในพิธีกรรม เช่น เมื่อมีการทำบุญ เวลาพระท่านกล่าวอนุโมทนาธรรมาภาดาอุทิศแด่เปรตชน (คือผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว) ซึ่งขึ้นต้นว่า “ยถา วาริวหา...” เจ้าภาพจึงกรวดน้ำ ส่วนผู้ร่วมงานก็ประนมมือ อุทิศด้วยน้ำใจแทน เพราะถ้าทุกคนต้องใช้น้ำก็ค่อนข้างจะวุ่นวาย ยิ่งถ้ามีคนเป็นพันก็ไม่สะดวกที่จะหามาให้ครบตาม

จำนวนคน อีกเรื่องหนึ่งที่ชาวพุทธเรายังไม่เข้าใจและปฏิบัติตามกันมาอย่างผิดๆ คือเวลาคนหนึ่งกรวดน้ำ คนอื่นๆ ก็จะจับมือคนที่กรวดบ้าง จับกันกันบ้าง และจับต่อกันเป็นแถวๆ เพื่อให้บุญถึงกัน จะถึงได้อย่างไรคะ ในเมื่อเขาอุทิศให้ผู้ล่วงลับ เรายังไม่ล่วงลับไปแย่งบุญคนล่วงลับ เพราะฉะนั้นต้องเปลี่ยนเสียใหม่ให้ถูกต้อง คือประนมมือแล้วอุทิศด้วยใจว่า ขอให้ญาติเราชื่อนี้ๆ หรือจะว่ารวมๆก็ได้ว่า ขอให้บุพการีของเราตลอดจนญาติสนิทมิตรสหายและเจ้ากรรมนายเวรที่ล่วงลับไปแล้วจงได้รับส่วนกุศลผลบุญที่ข้าพเจ้าได้ทำแล้วในบัดนี้ด้วยเทอญ

อาจารย์ขอสรุปเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนว่า การกรวดน้ำก็คือการอุทิศส่วนกุศล ถ้าเราปฏิบัติเป็นประจำ เช่น อุทิศส่วนกุศลหลังจากไหว้พระสวดมนต์และนั่งภาวนา ไม่ต้องใช้น้ำ และสามารถอุทิศได้ทั้งคนที่มีชีวิตอยู่และผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่ถ้าเป็นการทำบุญเวลาพระอนุโมทนาขึ้นต้นว่า “ยถา วาริวหา...” จึงใช้น้ำ ถ้าไม่ใช้ก็ประนมมืออุทิศด้วยใจ และบท “ยถา...” นี้อุทิศเฉพาะผู้ล่วงลับไปแล้ว ดังที่อาจารย์เขียนไว้ในเรื่องสัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม ว่า “ยถาให้ผี สัพพีให้คน” ตามที่หลวงพ่อสอน

คิดว่าคุณเจริญนงค์ทหายข้องใจสงสัยนะคะ แต่ถ้าอ่านแล้วสงสัยมากขึ้นก็ต้องโทษอาจารย์สุจิตราที่เขียนนวนกานจนเวียนศีรษะ มีวิธีแก้คืออ่านซ้ำหลายๆครั้งด้วยใจที่ปล่อยวาง นะคะ

๓. การสวดมนต์ ถ้าหนูสวดพระคาถาชินบัญชรก่อนแล้วค่อยตามด้วยบท อิติปิ โส (สวดเท่าอายุ+๑) แล้วค่อยสวดบทพาหุงมหากา ได้ไหมคะ

ตอบตามที่หลวงพ่อก่านแนะนำคือ บูชาพระพุทธเจ้า (นโม ตสฺส...) ๓ จบ ไตรสรณคัมภ์ (พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ...จนถึง ตติยมฺปิ สฺงฺขํ สรณํ คจฺฉามิ) พุทธคุณ ๙ (อิติปิ โส...) ธรรมคุณ ๖ (สวากขาโต...) สังฆคุณ ๙ (สฺปฺปฏิปนฺโน...) พาหุงมหากา พอจบ “สทา โสตุถิ ภวานตุ เต” แล้วจึง

กราบ ๓ ครั้ง จากนั้นสวดเฉพาะพุทธรูป ๙ เท่าอายุ+๑ ครบแล้วสวดพระคาถาชินบัญชร แล้วจึงแผ่เมตตา และอุทิศส่วนกุศล หากคุณจิรพันธ์มีหนังสือคู่มือพุทธบริษัท ก็สวดตั้งแต่หน้า ๑๐๓-๑๐๕ แล้วข้ามไปสวดพระคาถาชินบัญชร หน้า ๑๐๘-๑๐๙ จากนั้นจึงแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลซึ่งอยู่หน้า ๑๐๖-๑๐๗ ขึ้นตอนเป็นดังนี้ค่ะ

ฉบับที่ ๒ ท่านผู้ใช้นามแฝงว่า “แฟนหนังสือของอาจารย์” ได้ส่งคำทำนายเหตุการณ์บ้านเมืองมาหลายหน้ากระดาษ พร้อมจดหมายครึ่งหน้ากระดาษ อ่านจดหมายคุณ “แฟนหนังสือของอาจารย์” นะคะ

ข้อความทำนายเหตุการณ์บ้านเมืองและดวงชะตาของอดีตนายกา ที่ขายหุ้นได้เงินหลายหมื่นล้านที่แนบมาพร้อมนี้ได้แพร่หลายผ่าน e-mail ไปยังผู้คนมากมาย รวมทั้งผู้ทำนายที่ชื่นชอบอดีตนายกา ได้กล่าวออกรายการโทรทัศน์ ยืนยันคำทำนายของตนว่าเขาจะกลับมาครองประเทศอีกในปี ๒๕๕๒ ประกอบกับคำทำนายของพระอาจารย์ที่ท่านได้เขียนไว้ในหนังสือพุทธทำนายดูเหมือนจะสอดคล้องกัน

แม้ว่า “สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” ตามที่อาจารย์พยายามชี้ทางให้คนทั่วไปรู้ เพื่อให้หวาดกลัวไม่กระทำชั่วก็ตาม แต่ในฐานะที่ยังเป็นปุถุชนก็เป็นห่วงบ้านเมืองอยู่ดี **อยากให้คำทำนายไม่แม่นยำและไม่เกิดจริง** ได้แต่หวังว่าบุญกุศลที่อาจารย์ได้กระทำมาทุกทั้งทาน คีล ภาวนา และบุญบารมีของพระอริยสงฆ์ซึ่งเป็นพระอาจารย์ของอาจารย์ คงช่วยขจัดปัดเป่าให้สิ่งร้ายๆ ไม่เกิดขึ้นตามคำทำนาย ขออาจารย์และพระอริยสงฆ์ซึ่งเป็นพระอาจารย์ของอาจารย์ช่วยแผ่บุญกุศลให้อาจารย์ด้วย - จากแฟนหนังสือของอาจารย์

คุณ“แฟนหนังสือของอาจารย์”คะ เลขาฯได้อ่านคำทำนายและเล่าๆให้อาจารย์ฟัง และบอกว่าคำทำนายดังกล่าวนี้เผยแพร่ทาง e-mail ทั่วไปหมด อาจารย์ไม่ออกความเห็นนะคะ เพราะตามข้อตกลงของการออก

นิตยสาร ห้ามวิจารณ์การเมืองค่ะ แต่อาจารย์ก็เข้าใจความรู้สึกของคุณและคนไทยทุกคนที่มีความห่วงใยประเทศชาติรวมถึงพระศาสนาด้วย อาจารย์ก็ไม่อยากให้คำทำนายเป็นจริงค่ะ เรามาช่วยกันสร้างความดีด้วยการเจริญภาวนา แผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลให้ประเทศชาติกันนะคะ ทุกวันนี้อาจารย์และพระอาจารย์ของอาจารย์ก็ช่วยงานชาติศาสนาอยู่อย่างแข็งขันค่ะ ก็คงต้องสู้ด้วยการสร้างความดีไปจนกว่าชีวิตจะหาไม่

เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ อาจารย์ไปทำบุญที่วัดอัมพวัน วันเกิดลูกชายอายุครบ ๒๔ ปี คุณพี่บอ.กอ. ก็ไปด้วย ไปถึง ๑๐ โมงเป็นเวลาทีหหลวงพ่อลงมาให้พรญาติโยมพอดี และที่อาจารย์ตื่นตื่นมากคือ พระอาจารย์วีระนนท์ก็มากรับหลวงพ่อด้วย มากับอาจารย์ศิษยาและลูกศิษย์อีกหลายคน หลวงพ่อสนทนากับพระอาจารย์หลายคนทีและบอกว่าให้ช่วยกันทำงานพระศาสนาต่อไป และเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่วัดอัมพวันทำบุญให้แผ่นดินคือพระแม่ธรณี หลวงพ่อได้สอนญาติโยมว่าให้ช่วยกันสร้างความดีถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ใช่พูดแต่ปาก ต้องทำด้วย ทำนบกว่าบ้านเมืองจะไม่สงบ จะเกิดภาวะข้าวยากหมากแพง จึงให้คนไทยช่วยกันประหยัด อย่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย แล้วก็ช่วยกันทำความดี อย่าสร้างความชั่ว ฯลฯ

ค่ะเรามาช่วยกันสร้างความดีด้วยการบำเพ็ญทาน คีล ภาวนา นะคะ จะได้เกิดปัญญา รู้แจ้งตามเป็นจริง จะได้ไม่หลงมงายขึ้นชมคนชั่วเข้าตำรา เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นคนชั่วเป็นคนดี (แต่หลวงพ่อก็บอกว่าอย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นความชั่วเป็นความดี หรืออย่าเห็นความดีเป็นความชั่ว เห็นดอกบัวเป็นกงจักร) การมีชีวิตอยู่ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ต้องใช้ปัญญาให้มาก และต้องเป็นปัญญาทางธรรม หากใช้แต่ปัญญาทางโลกอย่างเดียวทำให้โลกเดือดร้อนวุ่นวายได้ ดังที่มีคนทำมาแล้วมากมาย แต่เชื่อเถิดค่ะ **“กมฺมุณา วตฺตตี โลโก - สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม”** ไม่มีใครในจักรวาลนี้ หนิเวรที่ทำกรรมที่ก่อไปได้ตลอดรอดฝั่งแม้คนเดียว

เชื่อพระพุทธเจ้าเถิดค่ะ (หากไม่เชื่อประเทศไทย)

ฉบับที่ ๓ คุณกัลยา บุญรัมย์ เขียนถึงบอ.กอ. ดังนี้

ขอบคุณมากนะค่ะที่กรุณาตอบจดหมายดิฉันในคอลัมน์คุยกับบอ.กอ. และดีใจเป็นที่สุดเมื่อมีโอกาสได้ร่วมทำบุญกับนิตยสารกุสสตรีและอาจารย์สุจิตราอีก

ดิฉันได้ส่งหลักฐานการโอนเงินเพื่อร่วมทำบุญทอดกฐินอินเดียนเป็นจำนวนเงิน ๗๐๐ บาท มาด้วยแล้ว สำหรับหนังสือ **ความหลงในสงสาร** ที่อาจารย์สุจิตราจะมอบให้กับผู้ร่วมทำบุญ หากดิฉันจะขอเปลี่ยนเป็น **เหนือนักพักได้ร่มมณฑารพ** จะเป็นการรบกวนหรือผิดกติกาหรือไม่ เหตุผลก็คือหนังสือเหนือนักพักได้ร่มมณฑารพเป็นการรวมการตอบปัญหาข้อข้องใจที่หลากหลายในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องของพุทธศาสนิกชน อ่านแล้วทำให้มีความรู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้ และได้คำตอบในสิ่งที่เคยสงสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคราวใดที่ “จิตตก” เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย รื้อกุสสตรีเล่มเก่าๆ เปิดอ่านคอลัมน์ “ได้ร่มมณฑารพ” จิตใจจะชุ่มชื่น มีพลังที่จะสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข อีกทั้งจะได้ให้เพื่อนที่สนใจทางนี้ได้อ่านบ้างยามที่เขาเหล่านั้นมีความทุกข์หรือประสบปัญหาที่จะต้องแก้ไขด้วยธรรมะ หวังว่าคุณยุพาคงจะกรุณานะคะ

สุดท้ายนี้ขอให้ท่านบอ.กอ. และคณะจงมีความสุขความเจริญยิ่งขึ้นไป ดิฉันเริ่มคุ้นเคยกับรูปแบบใหม่ของกุสสตรีแล้วค่ะ ชอบใจมากกับคอลัมน์ของอาจารย์ปทุมพร วัชรเสถียร และหวังว่าอีกไม่นานคงจะได้อ่านธรรมเนียมของอาจารย์สุจิตรานะคะ

ต้องขอภัยคุณกัลยาเป็นอย่างมากที่ตอบจดหมายฉบับนี้ช้า สาเหตุเพราะเพิ่งเห็นจดหมายค่ะ ใต้ทำงานของอาจารย์สุจิตราไม่เป็นระบบระเบียบเอามากๆ เพราะมีงานหลายอย่างหลายประเภท ถึงจะเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “ระเบียบศรี” ก็คงไม่สามารถจัดระเบียบการทำงานได้เพราะงานล้นมือจริงๆ

คะ ที่ต้องของดรรชนีปรึกษาทุกประเภทเพราะใช้เวลาในการลงบัญชีรายชื่อผู้บริจาคมาก อย่างเช่นวันนี้จะเขียนต้นฉบับก็จะลงบัญชีรายชื่อก่อน ใช้เวลาตั้งแต่เช้าจดเย็นยังไม่เสร็จ ที่ไม่เสร็จเพราะกว่าจะหาเอกสารพบก็ใช้เวลาหลายชั่วโมง ทางานไม่พบที่โรยาร็องให้ ต้องเข้าห้องพระไปสงบสติอารมณ์ที่เริ่มจะฟุ้งซ่านด้วยความกังวลว่างานนั้นก็ยังไม่ว่าง งานนี้ก็ยังไม่ได้ทำ งานที่จะทำก็หาหลักฐานไม่พบ ในที่สุดก็ต้องขอหลวงพ่อกับให้ช่วย “หลวงพ่อกับเจ้าชา ช่วยลูกด้วย ขอให้ลูกหาของเจอนะเจ้าคะ” แล้วก็กลับมาหาใหม่ โธ ก็อยู่บนโต๊ะทำงานนั้นแหละคะ เป็นอย่างนี้เกือบทุกครั้ง หลวงพ่อกับท่านคงจะรำคาญลูกศิษย์คนนี้นักมาก แต่ท่านก็เมตตาช่วยทุกครั้งคะ เพราะของหายที่ไรต้องขอให้ท่านช่วย แล้วก็หาเจอทุกครั้ง

คุณกัลยาคนนี้ก็เห็นภาพใช่ไหมคะ นี่ถ้าอายุมากกว่านี้คงจะรำคาญพิลึก คงต้องทำกรรมฐานให้มากกว่านี้ จะได้ไม่บ๊ายบ๊ายๆ ต้องขออภัยคุณกัลยานะคะที่ตอบช้า ขณะเดียวกันก็ขอชื่นชมคุณกัลยาว่าลายมือสวยมากคะ สวยและอ่านง่าย ตัวหนังสือเป็นระเบียบขึ้นตาชื่นใจเมื่ออ่าน **เหนือนักพักใต้ร่มมณฑารพ** มาให้แล้วนะคะ เล่มนี้อาจารย์แจกไปเมื่อปี ๒๕๔๘ ยังพอมีเหลืออยู่บ้าง ขออนุโมทนาที่ได้รับอานิสงส์จากการอ่านคอลัมน์นี้ สิ่งที่คุณกัลยาเขียนเล่ามาช่างเหมือนกับที่อาจารย์สุจิตราประสบเลยคะ ต้องขอขอบคุณและอนุโมทนาบุญด้วย ส่วนธรรมนิยายนั้นมีท่านผู้อ่านโทรศัพท์ถามมาทางโรงพิมพ์บ้าง ทางผู้จัดจำหน่ายบ้างและทางกูสตรี้บ้าง ว่าเมื่อไรจะได้อ่าน**ความหลังในสังสาร** คงต้องขอให้ร้องเพลง“รอ”ไปพลางๆก่อนนะคะ งานท่วมตัวเลยคะ เวลานอนก็เลื่อนออกไปทุกทีๆ บางวันนอนเมื่อเวลาหกนาฬิกาของวันใหม่คะ เวลานอนปกติคือตีสอง แต่ก็มีมีความสุขที่ได้ทำงานนี้คะ

ฉบับที่ ๔ “คุณคนมีบุญ” เขียนมาดังนี้

หนูคงเคยทำบุญร่วมกับอาจารย์มา ติดใจลีลาการเขียนตั้งแต่อ่านบาง

ส่วนบางตอนเรื่องสัตว์โลกฯ ในนิตยสารกุสสตรี เนื่องจากมิได้รับประจำ ความรู้สึกเมื่อได้อ่านเรื่องสัตว์โลกฯ ก็เหมือนกับคนมีบุญอีกหลายๆ คนคือ วัตถุประสงค์อยู่ที่ไหน มีจริงหรือไม่ จะไปได้อย่างไร

หนูมีบุญที่ได้อ่านหนังสือของอาจารย์ ได้ไปปฏิบัติธรรม ณ วัดอัมพวัน ได้กราบพระเดชพระคุณพระธรรมสิงหบุราจารย์ การปฏิบัติยังไม่ถึงไหนหรอกค่ะ กำลังพยายามบังคับตนเองอยู่ ในด้านสภาวะจิตซัดส่ายมากจนคิดว่า ในชาตินี้เราจะสามารถปฏิบัติถึงขั้นมีสมาธิชั่วขณะกับเขาได้หรือไม่

อาจารย์คะเวลาอ่านหนังสือของอาจารย์ หนูรู้สึกอบอุ่นใจ ปลอดภัย เหมือนได้อยู่ในขอบเขตพัทธสีมาของวัดอัมพวัน ความรู้สึกเป็นอย่างนั้นจริงๆ นอกเหนือไม่ไหว ต้องเขียนมาบรรยายความรู้สึกกับอาจารย์ จริงไหมคะอาจารย์ที่มีบางคนกล่าวว่า คนที่ไปปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่ोजริญคือคนที่เคยเป็นทหารเก่าของท่าน

หนูมั่นใจว่าอาจารย์คงไม่มีเวลาตอบจ.ม. เป็นการส่วนตัวให้กับใคร ไม่เป็นไรนะคะ และไม่ต้องนำลงในนิตยสารนะคะ อาจารย์สร้างอานิสงส์มากมายเหลือเกินในชาตินี้ ขอกุศลผลบุญของอาจารย์ส่งผลให้อาจารย์พบพระนิพพานในภพชาติอันสิ้น ไม่ต้องเวียนว่ายอยู่ในวัฏจักรอันร้อนรอนนี้อีกต่อไปด้วยเทอญ

“คุณคนมีบุญ” คะ อาจารย์อ่านจดหมายคุณด้วยความเพลินเพลิน แต่พอถึงตอนท้ายๆ ที่ว่า “...และไม่ต้องนำลงตอบในนิตยสารนะคะ” ใจหายเลยคะเพราะอยากให้ท่านผู้อ่านได้รู้จักกับคนมีบุญจะได้ช่วยกันสร้างบุญต่อไป อาจารย์จึงขออนุญาตนำลงโดยไม่ใช้ชื่อ-สกุลจริง แต่ใช้ชื่อว่า “คุณคนมีบุญ” นะคะ การนำจดหมายของคุณลงในนิตยสารจะได้อานิสงส์อย่างน้อย ๒ ประการคือ ๑. ผู้เขียนจดหมายได้บุญเพราะเท่ากับให้“ธรรมทาน” ที่พระพุทธองค์ตรัสยกย่องว่า “สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ - การให้ธรรม ชำระการให้ทั้งปวง” คุณคนมีบุญจึงได้บุญข้อปัดตีทานมัยคือทำบุญด้วยการเฉลี่ยส่วนแห่งความดีให้ผู้อื่น ๒. ผู้อ่านจดหมายได้บุญเพราะอ่านแล้ว

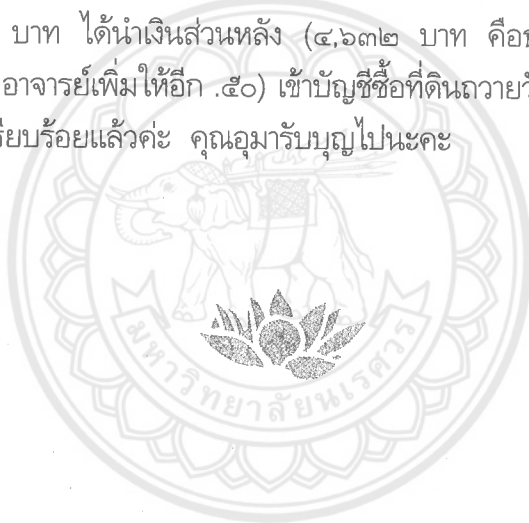
หัวใจเข้มแข็งเป็นสุข เกิดความรู้สึกอยากทำความดีอย่างคุณคนมีบุญบ้าง และเกิดความรู้สึกชื่นชมยินดีในความดีของผู้เขียนจดหมาย เท่ากับผู้อ่าน ได้บุญข้อปัดทานุโมทนาภัย คือ ทำบุญด้วยการยินดีในความดีของผู้อื่น ซึ่งสองข้อนี้เป็นข้อ ๖ และข้อ ๗ ของ**บุญกิริยาวัตถุ ๑๐** ที่พระพุทธองค์ ตรัสสอนค่ะ และเพราะเหตุนี้อาจารย์จึงขออนุญาตนำจดหมายของคุณคนมีบุญลงในกุลสตรีเพราะอาจารย์อ่านแล้วได้บุญมากเลยคะ คุณเขียนดีมาก อาจารย์ชอบทุกคำทุกประโยค ชอบถึงขนาดต้องขอล่างทิ้งที่ผู้เขียนไม่อนุญาต เพราะต้องการให้ท่านผู้อ่านได้อุโมทนาบุญกับคุณคนมีบุญค่ะ

ขออนุญาตตอบสัก ๒ ประเด็นนะคะ เพราะเป็นเรื่องสำคัญและจะมีประโยชน์ทั้งแก่ผู้เขียนและผู้อ่าน ประเด็นแรกที่คุณคนมีบุญเขียนว่า “ในด้านสภาวะจิตขัดส่ายมากจนคิดว่าในชาตินี้เราจะสามารถปฏิบัติถึงขั้นมีสมาธิชั่วขณะกับเขาได้หรือไม่...” ขอตอบว่าคุณคนมีบุญปฏิบัติได้เกินกว่านั้นแล้วค่ะ เพราะคนที่มาปฏิบัติกรรมฐาน จะต้องได้ **ชกนิกสมาธิ** (สมาธิชั่วขณะ) ทุกคน และได้อุปจารสมาธิด้วย (คือสมาธิจวนแน่วแน่) ส่วนจะถึง **อัปปนาสมาธิ** (คือสมาธิแน่วแน่) หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับกำลังของจิตว่าจะมีสมาธิมากน้อยเพียงไร ถ้ามากพอก็จะถึงขั้นอัปปนาสมาธิ แต่เรื่องนั้นก็ไม่สำคัญ เพราะสมาธิที่จะใช้เป็นบาทฐานของวิปัสสนาที่เรียกว่า**วิปัสสนาสมาธิ** นั้นอยู่ระหว่างชกนิกสมาธิกับอุปจารสมาธิ ไม่ต้องถึงขั้นอัปปนาสมาธิซึ่งเป็นสมาธิในองค์ฌาน การเจริญวิปัสสนาไม่จำเป็นต้องได้ฌานคะ (หากต้องการทราบรายละเอียดอ่าน “การฝึกสมาธิ” ที่อาจารย์เขียนนะคะ พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ แล้วค่ะ)

ประเด็นที่ ๒ ที่ว่า “...มีบางคนกล่าวว่าคนที่ไปปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่อจรัญคือคนที่เคยเป็นทหารของท่าน” จริงหรือไม่โปรดติดตามอ่านฉบับหน้านะคะ

ฉบับที่แล้วอาจารย์ลงจดหมายของคุณอุมา ธิปดี จากประเทศสวีเดน

ที่ส่งเงินมา ๕,๐๐๐ บาทกับเงินสวีเดน ๑,๐๐๐ เหรียญ แลกเป็นเงินไทย ได้ ๔๙๓.๗๕ บาทนั้น ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๐ ขณะที่อาจารย์กำลังขับรถจะไปถวายเพลที่วัดประยุรวงศาวาส มีโทรศัพท์ มาหาเลขาน บอกว่าให้มารับเงินที่มาแลกไว้เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว หลังจากถวาย เพลเสร็จ เลขาน เขาก็ไปที่ธนาคาร ปรากฏว่าได้เงินมาอีก ๔,๖๓๑.๖๗ บาท ทางธนาคาร บอกว่าจ่ายเงินผิดคือจ่ายแค่ ๑๐๐ เหรียญจึงจ่ายเพิ่มอีก ๙๐๐ เหรียญ (อาจารย์ก็คิดว่าทำไมเงินสวีเดนจึงถูกกว่าเงินไทย ที่แท้เขาจ่ายมา ผิด) สรุปว่าเงิน ๑,๐๐๐ เหรียญสวีเดนแลกเป็นเงินไทยได้ ๔๙๓.๗๕ + ๔,๖๓๑.๖๗ บาท ได้นำเงินส่วนหลัง (๔,๖๓๒ บาท คือธนาคารจ่ายมา ๔,๖๓๑.๕๐ อาจารย์เพิ่มให้อีก .๕๐) เข้าบัญชีชื่อที่ดินถวายวัดป่าเจริญราช ธรรมารามเรียบร้อยแล้วค่ะ คุณอนุมารับบุญไปนะค่ะ

๔๑... ชั้นปริตร

ตอบข้อสงสัยของคุณคนมีบุญ ต่อจากครั้งที่แล้วนะคะ

“...มีบางคนกล่าวว่าคนที่ไปปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่ोजรัญคือคนที่เคยเป็นทหารของท่าน”

อาจารย์เคยกราบเรียนถามพระเดชพระคุณหลวงพ่อดังแต่ครั้งแรก ที่ไปปฏิบัติธรรมเมื่อ ๒๔ ปีมาแล้ว (ระหว่าง วันที่ ๑๙ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๖) เพราะเกิดความอยากรู้เช่นเดียวกับคุณคนมีบุญ เวลานั้นหลวงพ่อยังเป็นพระครูภาวนาวิสุทธิ ยังไม่ได้เป็นเจ้าของ (ต่อมาได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เลื่อนสมณศักดิ์เป็นที่พระภาวนาวิสุทธิคุณ พระราชสุทธิญาณมงคล พระเทพสิงหนุราชาจารย์ และพระธรรมสิงหนุราชาจารย์ ตามลำดับ) หลวงพ่otานไม่ตอบ แต่ได้ให้พวกเรา(คือผู้ไปเข้ากรรมฐานในเวลานั้น ซึ่งมี ๑๙ คน) ดูดาบที่ท่านใช้รบกับพม่าระหว่างที่เป็นแม่ทัพ และบุคคลที่ท่านไปซื้อดาบเล่มนี้ก็คือ ทหารเอกของท่าน ในชาติปัจจุบัน คือ ดร.สมพร แผลงภู (หนึ่งในสิบเก้าคนที่มาปฏิบัติธรรม) ตอนนั้นอาจารย์สมพรยังไม่ได้เรียนปริญญาเอก อาจารย์สุจิตราก็ยังไม่ได้เรียน มีข้อที่น่าสังเกตคือ ทหารของหลวงพ่os่วนใหญ่จะเกิดมาเป็นผู้หญิง ซึ่งการเกิดเป็นผู้หญิงมีสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งในสองอย่างคือ ตั้งจิตอธิษฐานขอเกิดเป็นผู้หญิง เพราะเมื่อหน้ากับการเป็นผู้ชาย (ที่ต้องออกรบเสี่ยงตาย) อีกอย่างคือต้องเกิดเป็นผู้หญิงเพราะเศษของกรรมช่อกาเมมาทำให้ผล มีเรื่องเล่าอีกมากเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่จะขอยกไปเล่าใน **ความหลังในสังสาร** ค่ะ อย่าลืมน่านะคะ แล้วก็ขอความกรุณาเตือนคุณสุทัสสาด้วยว่าอย่าลืมนเขียน ขอบคุณค่ะ

จดหมายฉบับแรกเขียนมาจากคุณกัลยา บุญรัตน์ ซึ่งเขียนถึงอาจารย์ สุจิตราโดยตรง (ในบทที่ ๔๐ เขียนถึงบอ.กอ. แต่อาจารย์ขอมาลงเพราะไม่ทราบว่าคุณกัลยาเขียนมาถึงอาจารย์ด้วย) **อาจารย์อ่านแล้วร้องไห้**คะ ท่านผู้อ่านอาจคิดว่าอาจารย์เวอร์ ต้องอ่านดูแล้วจะรู้ว่า เวอร์หรือเปล่า (หากอ่านแล้วร้องไห้ก็ตีความได้สองประเด็น คือ (๑) อาจารย์สุจิตราไม่เวอร์ และ (๒) ท่านเวอร์เหมือนอาจารย์สุจิตรา) อ่านเลยนะคะ

...ดิฉันได้รับหนังสือ **เหนือนักพักได้ร่มมณฑารพ** ที่อาจารย์ส่งไปให้เรียบร้อยแล้วนะคะ แต่เนื่องจากก่อนหน้านี้ราวๆ เดือนพฤศจิกายน ทางกองบอ.กอ.กุลสตรีได้จัดส่งไปให้แล้ว ดิฉันขอรับเพียงเล่มเดียวคะ เพราะฉะนั้นเล่มหลังนี้ดิฉันจึงนำไปขายให้ศิษย์สำนักเดียวกัน ได้เงินมา ๒๒๕ บาทและดิฉันขอสมทบอีก ๗๕ บาท รวมเป็น ๓๐๐ บาท ส่งมาให้อาจารย์เพื่อว่าอาจารย์จะได้นำเงินจำนวนนี้ไปทำบุญต่อไป

หลังจากที่ดิฉันได้อ่านคอลัมน์ได้ร่มมณฑารพเมื่อปลายปีก่อน ดิฉันได้มอบของขวัญปีใหม่ให้กับตัวเองด้วยการซื้อ “รู้อย่างนี้เป็นคนดีตั้งนานแล้ว” (๑ ชุด ๒ เล่ม) จากการอ่านหนังสือ ๓ เล่มนี้ ดิฉันจัดกระเป๋าเดินทางไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันลำปางคนเดียว ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งเป็นการไปครั้งที่ ๒ ครั้งแรกไปเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๖ ครั้งนั้นดิฉันได้พบและพูดคุยกับอาจารย์ด้วย การไปคนเดียวมีสมาธิปฏิบัติได้ดีกว่าการไปกันหลายคน ทุกวันนี้ดิฉันเดินจงกรมและนั่งสมาธิ อย่างละ ๑ ชั่วโมงได้แล้วนะคะ และจะพยายามปฏิบัติให้เป็นประจำทุกวัน แต่เรื่องสวดมนต์ไม่เคยขาด ต้องขอกราบขอบพระคุณอาจารย์มากนะคะที่กรุณาชี้ทางให้พบสิ่งดีๆ ในชีวิต

สำหรับหนังสือเรื่อง “ความหลงในสงสาร” ดิฉันได้ซื้อไว้เรียบร้อยแล้วที่วัดอัมพวันพร้อมด้วยยามะขามตามที่อาจารย์แนะนำ ดิฉันได้แนะนำให้ **ญาติธรรม**ซื้อหนังสือของอาจารย์ชุด “รู้อย่างนี้” และ “ได้ร่มฯ” นอกเหนือจากชุดสัตว์โลกฯ สรุปว่าดิฉันได้โฆษณาหนังสือให้อาจารย์ได้หลายเล่มนะคะ

รับรองว่าผู้ที่ซื้อไปไม่ผิดหวัง อาจารย์ลงมือเขียน “ความหลังในสังสาร” หรือ
 ยังคะ ดิฉันอยู่ยะลา อาจารย์ก็คงจะทราบนะคะว่าสถานการณ์ร้อนแรงเพียง
 ไດ แต่ดิฉันก็ยังอบอุ่นใจว่าดิฉันยังมีที่พึ่ง โดยเฉพาะ**สมเด็จพระเจ้า
 ตากสินมหาราช** ดิฉันจะรำลึกถึงท่านอยู่ตลอดเวลาให้ท่านได้ปกป้องผืนแผ่นดิน
 ดินไทยปลายด้ามขวานเอาไว้ **“คิดถึงพ่อ พ่ออยู่คู่กับเจ้า”** พ่อจำ ...ยาม
 นั้นคนไทยในสามจังหวัดชายแดนภาคได้คิดถึงพ่อเหลือเกิน ขอพระบารมี
 ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช บูรพกษัตริย์ทุกพระองค์ ตลอดจน
 พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ จิตธมโม โปรดช่วยคุ้มครองชาวไทย
 ผู้บริสุทธิ์ด้วยเถิดนะเจ้าคะ

สุดท้ายนี้ขอให้อาจารย์หายป่วย มีร่างกายแข็งแรง เพื่อที่จะได้ทำงาน
 เผยแผ่ศาสนาต่อไปนะคะ - ด้วยความรักและศรัทธา...

- คุณกัลยาคะ ลายมือสวยและเป็นระเบียบ แสดงถึงความมีสมาธิ
 ของผู้เขียน อาจารย์ต้องขออนุโมทนาที่คุณกัลยาสร้างความดีให้ตัวเอง
 แล้วยังช่วยชักชวนผู้อื่นให้สร้างความดี จะเวอร์ไปไหนคะหากจะให้ชื่อ
 งานเขียนของอาจารย์ว่า “ชุดสร้างความดีให้ตัวเอง” เพราะท่านผู้อ่านจำนวน
 มากบอกว่าอ่านแล้วอยากทำความดี อาจารย์ก็คงต้องบอกว่า **ขอกราบ
 ขอบพระคุณพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระธรรมสิงหบุราจารย์ ที่ได้เป็น
 ผู้จุดประกายแห่งความดีให้พวกเราโดยน้อมนำคำทรงสอนขององค์
 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาเผยแผ่แก่พวกเราและชาวโลก** พวกเรา
 เองก็มีบุญที่ได้น้อมนำธรรมมาประพฤติปฏิบัติและได้ผลตามสมควรแก่
 อินทรีย์ของแต่ละคน คุณกัลยามาทีหลังแต่ตั้งกว่า(อาจารย์)แล้วคะ หมายถึง
 ความว่ามาปฏิบัติธรรมหลังอาจารย์สุจิตรา ๒๐ ปี แต่ตอนนี้ไปไกลกว่า
 อาจารย์สุจิตรา น่าจะถึง ๒๐ เท่าเพราะคุณเดินและนั่งได้วันละ ๒ ชั่วโมง
 ส่วนอาจารย์สุจิตรา นั่งวันละ ๑๕ นาที ไม่ได้เดิน คือลดลงมาเรื่อยๆ จาก
 เดิน ๓๐ นิ่ง ๓๐ มาเป็นนิ่ง ๑๕ เพราะงานมากเหลือเกิน ตั้งใจว่าเมื่อ

เกษียณอายุราชการจะวางงานทุกอย่าง (มีคนบอกแล้วว่าจ้างก็วางไม่ได้เพราะต้องช่วยชาติ) เหลือแต่เขียนหนังสือกับเดินจงกรม นั่งภาวนา อนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน อาจารย์อาจจะมีชีวิตอยู่ไม่ทันเกษียณก็ได้ แต่ก็จะพยายามอยู่ให้ทันค่ะ ขอชื่นชมและอนุโมทนากับคุณกัลยามากๆ เลยค่ะ

เรื่องไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันอาจารย์เริ่มจะถูกต่อว่าแล้วค่ะ คือท่านผู้อ่านที่ไป บอกว่าไม่เห็นเหมือนที่อาจารย์เขียนเลย เป็นต้นว่าถูกเจ้าหน้าที่(บางคน)ดูว่าต่างๆ อาจารย์เองก็อยากบอกว่าอาจารย์เองก็เคยถูกดู แล้วคนที่ดูก็อายุคร่าวๆ ยอมรับว่าโกรธมากแต่ก็ไม่ได้ทำอะไรเขา เพื่อนที่ไปด้วย (เป็นดร.สอนภาษาญี่ปุ่น อยู่คณะอักษรศาสตร์) ถึงกับพูดว่า “เขาไม่รู้หรือว่าแป้วเป็นใคร” (ชื่อเล่นของอาจารย์มี ๓ ชื่อ แล้วแต่คนจะเรียก คือ แป้ว แวก และบ๊อบบี้ ชื่อหลังเป็นตัวละครที่วีเรื่องอะไรก็จำไม่ได้แล้ว ที่ออกอากาศเมื่อประมาณปี ๒๕๑๘) อาจารย์บอกว่าเขารู้ แต่เขาต้องการอวดคนทั้งศาลาว่า ฉันแน่ ดุดอกเตอร์ได้ อาจารย์ไม่ได้เข้าข้างตัวเองนะคะ แต่อยากบอกว่าเขาดูอาจารย์อย่างไม่มีเหตุผลเลย ทุกวันนี้อาจารย์ก็ไม่พูดกับเขา ไม่มองหน้า ไม่โกรธ (แต่ไม่พอใจที่มาว่าเรา - สำนวนหลวงพ่อกะ) พี่สาวเขาพบอาจารย์ยังไหวทุกครั้ง แต่ตอนหลังอาจารย์ทราบ พี่สาวเขาแก่กว่า อาจารย์จึงไหว้ก่อน พี่สาวเขาเป็นคนดีมากๆ ค่ะ

หลวงพ่อบอกเคยเรียกคนที่ชอบดู ไปอบรม ก็ดีขึ้นมาพักหนึ่งแล้วก็กลับไปเหมือนเดิมอีก ท่านจึงแนะนำผู้ปฏิบัติธรรมให้คิดเสียว่าเขาคือครูใหญ่มาสอนเรา เรามาสร้างความดีก็ต้องได้ของดีกลับไป ของไม่ดีก็ไม่ต้องเอากลับไป จะว่าไปแล้วอาจารย์ก็เห็นใจเจ้าหน้าที่นะคะเพราะเขาต้องเหนื่อยทุกวัน ผู้ปฏิบัติธรรมบางท่านก็ว่ายาก สอนยาก เพราะไม่ปฏิบัติตามระเบียบของวัด คุยกันบ้าง พูดโทรศัพท์บ้าง ไม่ตั้งใจปฏิบัติบ้าง ทำให้ผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติถูกรบกวน หลวงพ่อบอกว่าคนประเภทนี้บาปมาก เพราะเขาให้มาสร้างความคิด ตัวเองไม่สร้างแล้วยังมารบกวนคนอื่น เปลืองข้าววัดด้วย บางคนก็มาสวยกว่านั้น คือขณะที่คนอื่นเขาปฏิบัติกันก็จะถือโอกาส

คันของเขา ขโมยโทรศัพท์มือถือบ้าง เงินบ้าง แหวนเพชรบ้าง หลวงพ่อท่านจึงออกกฎไม่ให้นำของมีค่ามา เพราะคนที่มาวัดเป็นโจรแอบแฝงมากก็มี หลวงพ่อท่านทราบนะคะเวลามีของหาย ท่านจะบอกว่าคนนั้นๆเอาไป แต่ไม่ต้องไปฟ้องร้อง ยกให้เขาไป เพราะฉะนั้นหากไม่อยากถูกขโมย ก็ไม่ต้องนำของมีค่าติดตัวไปวัดนะคะ เพราะคนบาปก็มีในวัดด้วยค่ะ

ขอติงคำว่า **ญาติธรรม** น้อยค่ะ คือพระเดชพระคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) ท่านสอนว่าเราเป็นญาติกับธรรมะไม่ได้ แต่เป็นผู้ร่วมปฏิบัติธรรมะได้ จึงขอให้ใช้คำว่า **สธรรมิกแทน** (อ่านว่า สะ-หะ-ธัม-มิก) ฝากบอกต่อด้วยนะคะ อยากรู้ก็ต้องขอขอบคุณคุณกัลยาที่ช่วยโฆษณาหนังสือค่ะ เท่ากับร่วมทำบุญกับอาจารย์ในการช่วยเผยแผ่พระศาสนา

เรื่องความหลังในสังสารยังไม่ทราบว่าจะได้ฤกษ์เขียนเมื่อใดค่ะ มีท่านผู้อ่านทวงถามมาแทบจะทุกวันก็ว่าได้ อาจารย์มีหน้าที่เพิ่มมาอีกอย่าง นอกเหนือจากที่ทำอยู่แล้วหลายอย่างคือ ทุกบ่ายวันศุกร์ต้องไปประชุมที่รัฐสภา เพราะเขาแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกฎหมายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาตำแหน่งหนึ่ง อีกตำแหน่งหนึ่งคือ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งสองตำแหน่งไม่มีเงินเดือนค่ะ อาจารย์ชอบทำงานแบบไม่มีเงินเดือน เพราะสามารถแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตัดเงินเดือน การทำงานที่ไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้เราสบายใจ สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวค่ะ

อาจารย์อ่านตอนท้ายๆ ที่คุณกัลยาเขียนเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อาจารย์เองก็รำลึกถึงพระองค์ท่านและได้กราบพระองค์ท่านทุกวัน เพราะที่มหาวิทยาลัยเราสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระองค์ท่านประดิษฐาน ณ ลานพิบูล-จัน อาจารย์เชื่อตามหลวงพ่อกว่า พระองค์ท่านทรงสำเร็จพระอรหัตแล้ว แต่การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ท่าน หลวงพ่อบอกว่าเมื่อพระองค์ท่านสำเร็จพระอรหัตก็หายไปเลย (ผู้รู้ท่านหนึ่งอธิบาย

ว่าพระองค์ท่านนิพพานแบบสลายธาตุ อาจารย์ก็ไม่เข้าใจเท่าไรเพราะยังปฏิบัติได้ไม่ถึงขั้นที่จะรู้ ส่วนพระเดชพระคุณพระธรรมวิสุทธิกวี เจ้าอาวาสวัดโสมนัส ท่านบอกว่าพระองค์ผนวชเป็นพระภิกษุอยู่ที่นครศรีธรรมราช และเสด็จสวรรคตเมื่อพระชนมายุเกินเก้าสิบพรรษาแล้ว

ในธรรมนิยายชุดสัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม เรื่องความหลงในสงสารอาจารย์เขียนตามหลักฐานที่มีอยู่ ว่าท่านเดินทางจากนครศรีธรรมราชมาเพชรบุรีและถูกปลงพระชนม์ขณะนั่งบำเพ็ญภาวนาอยู่ในถ้ำ หลักฐานดังกล่าวเป็นหนังสือที่ผู้เขียนล่องลับไปแล้ว อาจารย์จำไม่ได้ทั้งชื่อผู้เขียนและชื่อหนังสือ แล้วหนังสือเล่มนั้นก็หายไปแล้ว เป็นเรื่องแปลกมาก ตอนเขียนอาจารย์รู้สึกเหมือนถูกมนต์สะกดให้เชื่อตามนั้น แต่เดี๋ยวนี้มนต์คงจะคลายแล้วเพราะเมื่อฟังท่านผู้รู้อธิบายเรื่องที่พระองค์ท่านนิพพานด้วยการสลายธาตุ อาจารย์ก็เข้าใจที่หลวงพ่อบอกว่า หลังจากพระองค์สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วก็หายไปเลย คำว่า“หายไปเลย”คงจะมีความหมายเดียวกับสลายธาตุนั่นเอง อย่างไรก็ตาม อาจารย์ก็ยังเชื่อว่าแม้พระองค์จะสำเร็จพระอรหันต์และสลายธาตุแล้ว แต่พระสังฆานูภาพก็ยังคงปกป้องคุ้มครองประเทศชาติของเราอยู่ค่ะ ฉะนั้นที่คุณกัลยาบอกว่าคิดถึงพอเหลือเกินนั้นก็ขอให้หมั่นสวดมนต์อธิษฐานจิตถึงพระองค์ท่าน อาจารย์เองก็เป็นห่วงสามจังหวัดภาคใต้มากๆ อยากให้ช่วยกันสวดมหาสมยสูตรช่วยภาคใต้นะคะ (หนังสือคู่มือพุทธบริษัท มหาสมยสูตรอยู่หน้า ๔๕-๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ อาจารย์ได้รับเชิญไปบรรยายธรรมที่สนามหลวง ก็ได้นำสวดมหาสมยสูตรด้วย)

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๐ ที่ผ่านมา หลังจากเสร็จพิธีทำบุญให้แผ่นดินในช่วงเช้าแล้ว ช่วงบ่าย (เวลา ๑๔.๐๐ น.) หลวงพ่อบอกว่าท่านลงรับแขกตามปกติ คุณอิงอิงได้มาสัมภาษณ์ ท่านก็เมตตาให้สัมภาษณ์ (หลังจากที่ท่านไม่ได้พูดคุยกับแขกมาหลายปี) มีคุณพี่คนหนึ่งมาจากยะลา ได้เข้ามากราบท่านและขอให้ท่านช่วยคุ้มครอง อย่าให้ถูกระเบิด ท่านก็ถาม

ยิ้มๆ ว่าไปวางระเบิดเขาหรือ คุณพีก็ตอบว่าเปล่านั้นหลงพอ แต่กลัว
เขาจะมาวางระเบิด ขอให้หลงพอช่วยแผ่เมตตาคุ้มครองด้วย ท่านก็บอกว่า
ไม่เป็นไรนะ ขอให้หมั่นสวดมนต์ทุกวัน พระจะคุ้มครองให้ปลอดภัย
อาจารย์ขอเอาใจช่วยให้คนไทยที่เป็นผู้บริสุทธิ์จึงปลอดภัยจากภัยอันตราย
ทั้งหลาย และขอให้ผู้ไม่บริสุทธิ์ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือเป็นโจรจงเกิดสำนึก
ผิดชอบชั่วดี เลิกทำลายล้างเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันเสียเถิด
อย่าก่อกรรมทำเวรเพราะความโลภหรือความเห็นผิดเลยนะคะ เรามาอยู่ใน
โลกชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่นานก็ต้องตายจากกัน อย่าเบียดเบียนกันเลย
นะคะ อาจารย์ขอยกบุญกุศลที่ทำมาให้พวกท่านทั้งหมดเพื่อขอแลกกับความ
สงบสุขของพี่น้องชาวสามจังหวัดภาคใต้ค่ะ ขอเชิญชวนท่านผู้อ่านมาร่วม
สวดมนต์อุทิศส่วนกุศลให้ผู้ก่อการร้ายกลับใจมากกว่าการตี ขอให้ไฟใต้จงดับ
ลงเร็ววันค่ะ

ขอบคุณคุณกัลยาмаกคะที่ส่งหนังสือกายบริหารแกว่งแขนบำบัดโรค
มาให้ อาจารย์พยายามปฏิบัติตามอยู่ค่ะ ส่วนเงิน ๓๐๐ บาท ได้ร่วมทำบุญ
กับมูลนิธิธรรมิคาธรรม ได้ขอสมทบอีก ๒๐๐ บาท เป็น ๕๐๐ โอนเข้าบัญชี
ของมูลนิธิธรรมิคาธรรม เรียบร้อยแล้วค่ะ

ลำดับต่อไปคงต้องกลับไปหากรมพระศรีชินบัญชร ซึ่งในบทที่ ๓๘
ได้กล่าวถึง ธัชคสุตฺรและอังคฺลิมาสฺตฺรไปแล้ว มาบทนี้ก็ถึงตอน

ชั้นธโมรปริตร ดั่งจักรกฤษประสิทธิ์เฉลิม

อาภูนาภฺยิสฺตฺรเติม พระขรรค์เพชรเพด็จมาร

คำร้อยกรองข้างต้นนี้ได้กล่าวถึงปริตร ๓ ปริตร ได้แก่ ชั้นธปริตร
โมรปริตร และอาภูนาภฺยปริตรหรืออาภูนาภฺยิสฺตฺร ดังจะได้อธิบายตาม
ลำดับดังนี้

ชั้นธปริตร เป็นปริตรที่รวมอยู่ในบทสวดเจ็ดตำนาน มีชื่อเรียกอีก
อย่างว่า อหิราชฺตฺร แปลว่า พระสฺตฺรว่าด้วยราชางู (อหิ แปลว่า งู) ซึ่ง

หมายถึงพญานู ๔ ตระกูลได้แก่ตระกูลวิรูปักษ์ ตระกูลเอราภต ตระกูล
ฉัพยาบุตร และตระกูลกัณฑาโคตมกะ

ที่มาของชั้นนพปิตร คือ สมัยพุทธกาลมีพระภิกษุรูปหนึ่งถูกงูพิษกัด
ถึงแก่มรณภาพ พระสงฆ์สาวกรูปอื่นๆ ต่างพากันสะดุ้งกลัวงู และเกิดความ
สลดใจที่เพื่อนภิกษุต้องมามรณภาพเช่นนี้ จึงพากันเดินทางไปเฝ้า
พระพุทธเจ้า กราบขอร้องขอให้ทรงทราบ พระพุทธองค์มีพระดำรัสแก่
ภิกษุเหล่านั้นว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย งูไม่น่าจะกัดภิกษุเลย เพราะโดย
ปกติภิกษุย่อมอยู่ด้วยเมตตา เมื่อจะจาริกไปยังแคว้นเมตตาไปก่อน ชะรอย
ภิกษุรูปนั้นจะไม่ได้แผ่เมตตาไปก่อนเมื่อจะจาริกไป จึงถูกงูขบกัดจนถึง
มรณภาพ หากภิกษุแผ่เมตตาจิตไปในพญานู ๔ ตระกูลแล้ว จะไม่ถูกงูขบ
กัดเลย”

เหตุนี้พระพุทธองค์จึงทรงอนุญาตให้ภิกษุแผ่เมตตาจิตไปยังพญานู
ทั้ง ๔ ตระกูลนั้น เพื่อป้องกันตัว (ตัวในที่นี้คือ ชั้นน ซึ่งหมายถึงชั้นน ๕
ปิตรแปลว่า ป้องกัน ชั้นนปิตร จึงแปลว่าบสวดป้องกันชั้นน ๕ คือ
ป้องกันตัว) เพื่อคุ้มครองรักษาตน แล้วจึงตรัสชั้นนปิตร ดังปรากฏใน
ขุททกนิกาย ชาดก ทุกกนิบาต พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๗ ข้อ ๕๓ ดังนี้

บทขัดชั้นนปิตร

สพฺพาสีวิสาตีเน	ทิพฺพมนฺดาตคํ วย
ยฺนฺนาเสติ วิสํ โฆรํ	เยสญฺจาปิ ปริสฺสุยํ
อาณนฺกเขตฺตมฺหิ สพฺพตฺถ	สพฺพทา สพฺพปาณินํ
สพฺพโสปี นีวาเรติ	ปฺริตฺตฺนตฺตมฺภณาม เห

พระปิตรอันใดย่อมยังพิษร้ายแรงแห่งงูทั้งหลายให้หายไป ดุจยา
วิเศษอันประกอบด้วยมนต์ทิพย์ อนึ่งพระปิตรอันใดย่อมห้ามกันอันตราย
อันวิเศษของสัตว์ทั้งสิ้นโดยประการทั้งปวงในอาณาเขตในที่ทั้งหมด ในกาล
ทุกเมื่อ เราทั้งหลายจงสวดปิตรอันนั้นเทอญ

ขันธปริตร

วิรูปกะเขทธิ เม เมตตํ เมตตํ เอราปเถทธิ เม

ฉण्याปุตฺเตทธิ เม เมตตํ เมตตํ กณฺหาโคตมเกทธิ จ

ความเป็นมิตรของเราจะมีกับพญานูทั้งหลายตระกูลวิรูปักษ์ด้วย
ความเป็นมิตรของเราจะมีกับพญานูทั้งหลายตระกูลเอราปถด้วย ความเป็น
มิตรของเราจะมีกับพญานูทั้งหลายตระกูลฉण्याปุตฺรด้วย ความเป็นมิตร
ของเราจะมีกับพญานูทั้งหลายตระกูลกณฺหาโคตมกะด้วย

อปาทเกทธิ เม เมตตํ เมตตํ ทิปาทเกทธิ เม

จตุปปเททธิ เม เมตตํ เมตตํ พหุปปเททธิ เม

ความเป็นมิตรของเราจะมีกับสัตว์ทั้งหลาย ที่ไม่มีเท้าด้วย ความเป็น
มิตรของเราจะมีกับสัตว์ทั้งหลาย ที่มีสองเท้าด้วย ความเป็นมิตรของเรา
จะมีกับสัตว์ทั้งหลาย ที่มีสี่เท้าด้วย ความเป็นมิตรของเราจะมีกับสัตว์
ทั้งหลายที่มีเท้ามากด้วย

มา มํ อปาทโก หีลึ มา มํ หีลึ ทิปาทโก

มา มํ จตุปปโท หีลึ มา มํ หีลึ พหุปปโท

สัตว์ไม่มีเท้าอย่าเบียดเบียนเรา สัตว์สองเท้าอย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์สี่เท้าอย่าเบียดเบียนเรา สัตว์มากเท้าอย่าเบียดเบียนเรา

สพฺเพ สตุตา สพฺเพ ปาณา สพฺเพ ภูตา จ เกวลา

สพฺเพ ภทฺธานิ ปสุสนฺตุ มา กิณฺจึ ปาปมาคฺมา

ขอสรรพสัตว์มีชีวิตทั้งหลาย ที่เกิดมาทั้งหมดจนสิ้นเชิงด้วย

จงเห็นซึ่งความเจริญทั้งหลายทั้งปวงเกิด โทษลามกใดๆอย่าได้

มาถึงแล้วแก่สัตว์เหล่านั้น

อปฺปมาโณ พุทฺโธ อปฺปมาโณ ธมฺโม อปฺปมาโณ สงฺโฆ

พระพุทฺธเจ้าทรงพระคุณไม่มีประมาณ พระธรรมทรงพระคุณไม่มี
ประมาณ พระสงฆ์ทรงพระคุณไม่มีประมาณ

ปฺมาณวฺนฺตานี สิริสฺพานิ อหิ วิจฺฉิกา สตปฺที อฺนฺณนาณาริ สฺรพฺพ มฺมุสิก

สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลายคือ งู แมลงป่อง ตะขาบ แมลงมุม ต๊กแตน
หนู เหล่านี้ล้วนมีประมาณ

กตา เม รกฺขา กตา เม ปฺริตฺตา ปฏิกฺกมฺนฺตุ ภูตานิ โสฬ

นโม ภควโต นโม สตฺตุนฺห์ สมฺมาสมฺพุทฺธาน

ความรักษา อันเรากระทำแล้ว ความป้องกัน อันเรากระทำแล้ว

หมู่สัตว์ทั้งหลาย จงหลีกเลี่ยงเสีย เราจักทำการนอบน้อมแด่

พระผู้มีพระภาคเจ้าอยู่

ชั้นปริตรที่อัญเชิญมานี้มี ๕ คาถา เป็นบทที่สวดป้องกันตัว อาจารย์
ก็มาคิดออกเดี๋ยวนี้นี้จากการอ่านจดหมายของคุณกัลยาแล้วร้องให้ คิด
ว่าพี่น้องชาวสามจังหวัดภาคใต้ พึ่งสวดสาธยายชั้นปริตร ๕ คาถานี้ทุก
วันเพื่อป้องกันตัวจากภัยของโจรใจร้ายซึ่งเป็นสัตว์สองเท้า จากพญานกหัส
ตระกูล จากงู แมลงป่อง ตะขาบ แมลงมุม ต๊กแตนและหนู สรุปว่าถ้าสวด
ส่วนตัวให้สวดชั้นปริตร แต่ถ้าสวดเพื่อส่วนรวมด้วยก็สวดมหาสมัยสูตร
และถ้าจะให้ดีที่สุดคือสวดทั้งชั้นปริตรและมหาสมัยสูตรซึ่งมี ๗๗ คาถา
ครึ่ง รวมทั้งหมดเป็น ๘๒ คาถาครึ่ง รับรองว่าปลอดภัย โจรร้ายก็จะกลับ
ใจเป็นพลเมืองดีที่รักแผ่นดินถิ่นเกิด จะไม่คิดคดทรยศเพราะเห็นแก่เงิน
ทองของบาดใจ สวดแล้วต้องไม่ลืมแผ่เมตตาให้พวกเขาณะคะ อาจารย์
ขอเอาใจช่วยพี่น้องสามจังหวัดภาคใต้ทุกท่านคะ เอาใจช่วยโจรด้วย คือ
ช่วยให้กลับตัวกลับใจโดยเร็ววันนะคะ

๔๒... โมรปริตร

ได้กล่าวถึงที่มาและเนื้อหาของชั้นปริตรไปแล้ว ต่อไปจะได้กล่าวถึง **โมรปริตร** ซึ่งมีมาในขุททกนิกาย ชาดก ทุกกนิบาต พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๗ ข้อ ๕๓ เป็นเรื่องราวในอดีตชาติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในครั้งเป็นพระโพธิสัตว์ยังไม่ตรัสรู้ คำว่าโมรแปลว่า นกยูง ความเป็นมาของโมรปริตรมีที่มาดังนี้

ครั้งอดีตกาลนานมา พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นนกยูงทอง คือ มีขนสีทองสวยงามมาก อาศัยอยู่ในที่ราบบนภูเขาที่ถนตกทิริฎ นกยูงทองโพธิสัตว์รักษาชีวิตของตนเป็นอย่างดี ทุกเช้าเมื่อจะออกหาอาหารก็จะขึ้นไปบนยอดเขาสูง ฝ้ามองดูพระอาทิตย์อุทัย แล้วผูกปริตรเป็นพรหมมนต์ขึ้น กล่าวนมัสการพระพุทธรูปทั้งหลายซึ่งเสด็จปรินิพพานแล้ว เสร็จแล้วจึงออกหาอาหาร เทียวหาอาหารไปตลอดวัน ครั้นตกเย็นก็จะกลับมาและขึ้นไปบนยอดเขาสูง ฝ้ามองดูพระอาทิตย์อัสดง แล้วผูกปริตรเป็นพรหมมนต์ขึ้น กล่าวนมัสการพระพุทธรูปทั้งหลายที่เสด็จปรินิพพานแล้ว จากนั้นจึงพักผ่อน

ด้วยอานุภาพพระปริตรที่กล่าวนมัสการทุกเช้าเย็นเช่นนี้ นกยูงทองโพธิสัตว์ก็อยู่เป็นสุขและปลอดภัยมาช้านาน ในเวลาต่อมา มีนายพรานคนหนึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านพรานใกล้พระนครพาราณสี พรานผู้นี้ได้ท่องเที่ยวไปในป่าหิมพานต์และได้ไปเห็นนกยูงทองโพธิสัตว์บนภูเขาที่ถนตกทิริฎ (อ่านว่า ทัด-ตะ-กะ-ทิด-ริฎ) เมื่อกลับถึงบ้านจึงเล่าให้ลูกชายฟัง ต่อมาพระนางเขมามเหสีของพระเจ้าพรหมทัตแห่งพระนครพาราณสี ทรงพระสุบิน

เห็นหญิงทองมาแสดงธรรมถวายแต่พระนาง ครั้นต้นบรรทมจึงกราบทูล พระสวามีให้ทรงทราบ และกราบทูลวิงวอนว่าพระนางใคร่จะสดับธรรมของ นกยูงทองเหมือนในความฝัน

พระเจ้าพรหมทัตจึงโปรดให้ประชุมหมู่อำมาตย์ เพื่อทรงปรึกษาหา ที่มาของนกยูงทองโพธิสัตว์ อำมาตย์ได้กราบทูลให้เรียกพวคนายพรานมา ประชุม บุตรชายของนายพรานได้เข้าประชุมด้วยและกราบทูลว่านกยูงทอง ตัวนั้นอาศัยอยู่บนภูเขาทันทกหิรัญ จึงมีรับสั่งให้ไปจับมา บุตรชายนาย พรานจึงกลับไปเล่าให้บิดาฟัง นายพรานจึงออกตามล่านกยูงทองโพธิสัตว์ ได้ทอดบ่วงดักตามสถานที่ที่นกยูงทองโพธิสัตว์ออกหากิน แต่แม้ว่านกยูง ทองโพธิสัตว์จะเหยียบบ่วงที่นายพรานดักไว้ บ่วงก็ไม่คล้องเท้าเพราะ อานูภาพแห่งปริตร นายพรานพยายามอยู่ถึง ๗ ปี ก็ยังจับนกยูงทองไป ถวายพระเจ้าพรหมทัตไม่ได้ จนต้องตายอยู่ในป่า ส่วนพระนางเขมาก็ มิได้สดับพระธรรมจนสิ้นพระชนม์

พระเจ้าพรหมทัตทรงผูกอาฆาตในนกยูงทอง จึงโปรดให้จารึก อักษรลงในสุพรรณบัฏว่า “ในป่าหิมพานต์มีนกยูงทองอาศัยอยู่ที่ภูเขาคีรี ทันทกหิรัญ ผู้ใดได้กินเนื้อของนกยูงทองจักไม่แก่และไม่ตาย” แล้วโปรด ให้บรรจุสุพรรณบัฏลงในผอบทองเก็บรักษาไว้ เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ พระราชาที่ครองราชย์สืบต่อมาได้ทรงอ่านจารึกนั้น ทรงมีพระประสงค์จัก ไม่แก่และไม่ตายจึงโปรดส่งนายพรานคนหนึ่งไปจับนกยูงทอง พรานผู้นั้น พยายามจับอยู่หลายปีก็จับไม่ได้ จนตัวเองต้องตายอยู่ในป่า เป็นดังนี้ สืบมาจนถึงพระราชองค์ที่ ๖ ก็ยังจับนกยูงทองไม่ได้

ครั้นถึงรัชกาลของพระราชองค์ที่ ๗ ก็โปรดส่งนายพรานไปจับ นายพรานผู้นี้เรียนรู้อย่างนกยูงทองตัวนี้ร้ายพระปริตรป้องกันตัวก่อนออก หากิน เมื่อเหยียบบ่วงจึงไม่ถูกบ่วงคล้องเท้า จึงใช้วิธีจับนกยูงตัวเมียมา ตัวหนึ่ง ผีกัดให้พ่อนรำขับเพลงจนชำนาญดีแล้วก็นำเข้าไปได้ด้วย ในเวลา เข้าก่อนที่นกยูงทองจะร้ายพระปริตร นายพรานได้ทอดบ่วงดักไว้ เสร็จแล้ว

จึงให้นางนกยูงขับเพลงขึ้น ฝ่ายนกยูงทองโพธิสัตว์ ครั้นได้ยินเสียงมาตุคาม (หญิง) ก็มีใจเร่าร้อนด้วยอำนาจมาราคะ ไม่อาจร้ายพระปริตรได้เหมือนอย่างเคย ได้วิ่งถลาเข้าไปหามาตุคาม จึงต้องติดบ่วงที่นายพรานดักไว้และถูกจับตัวไปถวายพระราชชา เมื่อพระเจ้ากรุงพาราณสีทอดพระเนตรเห็นนกยูงทองก็ทรงพอพระทัย รับสั่งให้จัดอาสนะประทานแก่นกยูงทอง

นงของโพธิสัตว์ขึ้นบนอาสนะที่จัดไว้แล้ว จึงทูลถามพระราชชาว่า เหตุใดจึงตรัสสั่งให้จับท่านมา พระราชาตรัสตอบว่า “เพราะเราประสงค์จะเสวยเนื้อของท่าน เราจะได้ไม่แก่และไม่ตาย” นงของโพธิสัตว์ทูลถามว่า “ผู้ที่กินเนื้อของเราจักไม่แก่ไม่ตาย แต่ตัวเราต้องตายอย่างนั้นหรือ” พระราชาตรัสตอบว่า “ถูกแล้ว ท่านต้องตาย เพราะท่านมีสีดั่งทอง คนที่กินเนื้อของท่านแล้วจักไม่ตาย”

นงของโพธิสัตว์จึงทูลพระราชชาว่า ในเมื่อท่านเองยังต้องตายแล้ว เหตุใดผู้ที่กินเนื้อของท่านจักไม่ตายเล่า จากนั้นจึงอธิบายว่า การที่ท่านมีสีดั่งทองเพราะในชาติก่อน ท่านเคยเป็นพระเจ้าจักรพรรดิอยู่ในพระนครพาราณสีแห่งนี้ ได้รักษาศีล ๕ และชักชวนประชาชนทั้งหลายให้รักษาศีล ๕ ด้วย ครั้นสวรรคตได้ไปอุบัติในภพดาวดึงส์จนตลอดอายุขัย ครั้นจุติจากภพดาวดึงส์แล้วจึงมาเกิดเป็นนงด้วยอกุศลกรรมบางอย่าง แต่ด้วยอำนาจของศีลในกาลก่อน จึงมีสีดั่งทอง

พระราชชาจึงตรัสถามว่า “ที่ท่านพูดมานั้น เราจะเชื่อได้อย่างไร มีอะไรเป็นพยานหลักฐาน” นงของโพธิสัตว์ตอบว่า “เมื่อครั้งเราเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ เรามีราชรถประดับด้วยรัตนะทั้ง ๗ ได้ท่องเที่ยวไปในอากาศเวลานี้ราชรถคันดังกล่าวฝังอยู่ที่สระมณฑลโมกขรณี โปรดให้ขุดขึ้นมาเพื่อเป็นพยานหลักฐานเถิด” พระราชาจึงตรัสสั่งให้ไขน้ำออกจากสระแล้วให้นำราชรถขึ้นมา ครั้นได้ทอดพระเนตรเห็นราชรถก็ทรงเชื่อถ้อยคำของนงของโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์จึงแสดงธรรมถวายพระราชชา มีใจความว่า “ดูก่อนมหาราช นอกจากพระนิพพานอันเป็นอมตะแล้ว สิ่งทั้งหลายนอกนั้น

ล้วนเป็นสิ่งอันปัจฉัยปรุ้งแต่ง ไม่ยั้งยืนถาวร เพราะมีขึ้นแล้วก็เสื่อมสิ้นไป เป็นธรรมดา” แล้วทูลให้พระราชาทรงรักษาศีล ๕

พระราชาทรงยกราชสมบัตินถวายแด่พระโพธิสัตว์แล้วทรงทำการ ลักการะอย่างยิ่งใหญ่ พระโพธิสัตว์รับราชสมบัตินไว้แล้วถวายคืนพระราชทาน ก่ออยู่ใพระนครพาราณสีสองสามราตรี ก่อนทูลลากลับได้ถวายโอวาท แก่พระราชาวา “ขอพระองค์ทรงตั้งอยู่ในความไม่ประมาท” แล้วบินขึ้นสู่นภากาศกลับไปยังภูเขาคัทศกทหิรัญอันเป็นที่อยู่ของท่าน

โมรปริตรมีทั้งหมด ๕ คาถา จึงขออัญเชิญมาทั้งหมด ดังนี้

บทชัดโมรปริตร

ปฐมมฤตยูโพธิสมภาร	นิพพตต์ โมรโยนีย์
เยน ลวีหิตารกขั	มหาสตุตต์ วเน จรา
จิสสุส วายมนุตาปี	เนว สกขิสฺสุ คณฺหิตุ
พุทฺทมฺนฺตฺนฺตฺติ อุกฺขชาติ	ปริตฺตฺนฺตฺมฺภณาม เท

พวกพรานไพร่แม่พยายามอยู่ช้านาน ก็มีอาจจับพระมหาสัตว์ผู้บังเกิดแล้วในกำเนิดแห่งนกยูง ผู้ยังโพธิสมภารให้บริบูรณ์อยู่ มีความรักษาอันตนจัดแจงดีแล้ว ด้วยพระปริตรอันใด

เราทั้งหลายจงสวดปริตรอันนั้น ที่พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า พรหมมนต์ เทอญ

โมรปริตร

อุทฺเตยญฺจกฺขฺมา เอกฺราชา หริสฺสวณฺโณ ปจฺวิปฺภาโส
พระอาทิตย์เป็นดวงตาของโลก เป็นเอกราชา มีสีดั่งทอง ยังปลูฟิให้สว่างอุทัยขึ้นมา

ตํ ตํ นมฺสฺสามิ หริสฺสวณฺณํ ปจฺวิปฺภาสํ
เพราะเหตุนั้น ข้าขอนอบน้อมพระอาทิตย์นั้น ซึ่งมีสีดั่งทอง ยังปลูฟิให้สว่าง

ตยชช คุดตา วิหเรมุ ทิวส์ เย พุราหมณา เวทคุ สัพพรมฺเม
 ข้าทั้งหลาย อันท่านปกครองแล้วในวันนี้ พึ่งอยู่เป็นสุขตลอดวัน
 พราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด ผู้ถึงซึ่งเวทในธรรมทั้งปวง

เต เม นโม เต จ มํ ปาลยนตุ
นมตถุ พุทธานํ นมตถุ โพธิยา

พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรับความนอบน้อมของข้า อนึ่ง
 พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้นจงรักษาข้า ความนอบน้อมของข้าจะมีแต่
 พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ความนอบน้อมของข้าจะมีแต่พระโพธิญาณ

นโม วิมุตตานํ นโม วิมุตตยา
อิมํ โส ปริตตํ กตวา โมโร จรติ เอสนา

ความนอบน้อมของข้าจะมีแต่ท่านผู้หลุดพ้นแล้วทั้งหลาย ความ
 นอบน้อมของข้าจะมีแต่วิมุตติธรรม (กรรมเครื่องหลุดพ้นจากกิเลส)
 นกยูงนั้นได้กระทำปรีตอันนี้แล้ว จึงเที่ยวไปเพื่อแสวงหาอาหาร

อเปตยญฺจกุชฺมา เอกราชา หริสฺสวณฺโณ ปจฺวิบุปฺภาโส
ตํ ตํ นมสฺสามิ หริสฺสวณฺณํ ปจฺวิบุปฺภาสํ

พระอาทิตย์นี้เป็นดวงตาของโลก เป็นเอกราช มีสีเพียงดั่งสีแห่งทอง
 ยังพื้นปฐพีให้สว่าง ย่อมอัสตงคตไป เพราะเหตุนั้น ข้าขอนอบน้อม
 พระอาทิตย์นั้น ซึ่งมีสีดั่งทอง ยังพื้นปฐพีให้สว่าง

ตยชช คุดตา วิหเรมุ รตฺติ เย พุราหมณา เวทคุ สัพพรมฺเม
เต เม นโม เต จ มํ ปาลยนตุ

ข้าทั้งหลายอันท่านปกครองแล้วในวันนี้ พึ่งอยู่เป็นสุขตลอดคืน
 พราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด ผู้ถึงซึ่งเวทในธรรมทั้งปวง พราหมณ์ทั้งหลาย
 เหล่านั้นจงรับความนอบน้อมของข้า อนึ่ง พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้นจง
 รักษาซึ่งข้า

นมตฤ พุทธาน

นมตฤ โภธिया

ความนอบน้อมของข้าจมีแต่พระพุทเจ้าทั้งหลาย ความนอบน้อม
ของข้าจมีแต่พระโภธินาณ

นโม วิมุตตาน

นโม วิมุตติยา

ความนอบน้อมของข้าจมีแต่ท่านผู้หลุดพ้นแล้วทั้งหลาย ความ
นอบน้อมของข้าจมีแต่วิมุตติธรรม

อิมิ โส ปริตต กตวา

โมโร วาสกบปยิตติ

นกยูงนั้น ได้กระทำปริตรอันนี้แล้ว จึงสำเร็จความอยู่แล (คือรอด
ชีวิตอยู่มาได้ ไม่ตาย)

ธรรมะที่ได้จากโมรปริตรที่อาจารย์ได้ ก็คือ ความนอบน้อม (นโม)
ความนอบน้อมกำลังหายไปจากสังคมไทย ดังที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ
จรัญท่านสอนเยาวชนว่า “เจอผู้ใหญ่ให้เฉียงทาง เจอพระให้หันมัสการ”
หมายความว่า เราต้องนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ เมื่อเดินสวนทางกับผู้ใหญ่ ต้อง
เฉียงทางท่าน และเมื่อพบพระก็ต้องทำความเคารพ (ไหว้) ท่าน หลวงพ่อ
บอกว่า เตี้ยวนี้เยาวชนไทยเสียหายมาก ขาดความนอบน้อม เจอผู้ใหญ่
สวนทางมาก็เดินชนเลย เจอพระก็ไม่ไหว้อีกต่างหาก

ครั้งหนึ่ง หลวงพ่อเดินจากกุฏิของท่านไปยังศาลาเพื่อแสดงธรรม
วัยรุ่นชายคนหนึ่งเดินไม่ดูตาม้าตาเรือชนท่านเลย ท่านอายุมากแล้ว เกิด
ล้มแขนขาหัก พ่อหนุ่มคนนั้นก็บาปมากเลยที่เดียว เดชะบุญที่ท่านมีสติ
อยู่ตลอดเวลา จึงไม่ล้ม หากก็เซไปเหมือนกันเพราะชนแรงมาก แบบนี้ก็
ต้องโทษพ่อแม่ที่ไม่อบรมสั่งสอน พ่อแม่ก็โยนกลองไปให้ครูบาอาจารย์ว่า
ไม่อบรมสั่งสอนลูก ครูบาอาจารย์ก็จะบอกว่าต้องดูแลนักเรียนเป็นร้อย
เป็นพันแล้วนักเรียนอยู่กับครูบาอาจารย์ระยะสั้นๆ แต่อยู่กับพ่อแม่มาตั้งแต่
เกิด ทำไมไม่อบรมลูก อาจารย์สุจิตราจึงขอตัดสินว่า ต้องใช้หลัก **บวร**
คือ บ้าน วัด โรงเรียน พ่อแม่ที่บ้านต้องอบรมลูกเป็นเบื้องต้นก่อน ต้อง

พาลูกเข้าวัดฟังธรรม เพื่อให้เกิดปัญญารู้ดีชั่วผิดถูก พอไปโรงเรียนครูก็ช่วยอบรมอีกทอดหนึ่ง คือช่วยกัน ไม่ใช่โยนกันไปโยนกันมา ครูต้องมีบทบาทในการอบรมนักเรียน ไม่ใช่หนึ่งดูตาย ครูอาจารย์บางคนก็ใช้ไม่ได้เลย เด็กด่ากันข้ามศีรษะครู ครูก็ยังเฉยๆ บอกไม่ใช่ธุระ แบบนี้ไม่มีวิญญานของความเป็นครูเลยนะคะ

ช่วงวันที่ ๑๐-๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๐ อาจารย์ไปเป็นวิทยากรอบรมปฏิบัติธรรมแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนท่าช้างวิทยาคม ซึ่งอาจารย์ปิยะนาค จุลอำพันธ์ อาจารย์ประจำชั้นผู้มีความปรารถนาดีต่อลูกศิษย์ พาลูกศิษย์มาเข้ากรรมฐาน ได้โทรศัพท์จองไว้ตั้งแต่ปีที่แล้ว ลูกศิษย์ของท่านน่ารักมาก มีความเคารพนอบน้อมและตั้งใจปฏิบัติกันทุกคน แสดงว่าพ่อแม่สอนมาดี มาพบครูดีมีเมตตา ก็ยิ่งดีเพิ่มขึ้น ทางวัด (พระอาจารย์วีระนนท์) ก็ให้การอบรมสั่งสอนทุกวัน อาจารย์เชื่อว่านักเรียนกลุ่มนี้จะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีงาม เป็นคนดีของชาติต่อไปในอนาคต

วันสุดท้าย ขณะกำลังจะรับประทานอาหารกลางวัน อาจารย์เห็นเด็กชาย-หญิง อายุประมาณ ๔-๖ ขวบ เดินเรียงกันเข้ามาที่ศาลา ทุกคนสวมหมวกแบบเดียวกัน แต่ต่างสีดูเป็นระเบียบน่ารักมาก (ประมาณ ๑๐ คน) ครูเห็นซึ่งเป็นคนพามา (มีพี่เลี้ยงช่วยดูแลอีกสองคน) ได้พาไปกราบพระอาจารย์วีระนนท์ ก็กราบอย่างเรียบร้อยสวยงาม ในจำนวนนี้มีลูกสาววัย ๖ ขวบ และลูกชายวัย ๔ ขวบของครูเนนรวมอยู่ด้วย เด็กๆ เรียกพระอาจารย์ว่า "หลวงพ่อ" พวกเด็กๆคุ้นเคยกับพระอาจารย์เป็นอย่างดี เพราะครูเนนจะพามาวัดบ่อย โดยเฉพาะห้องกัณณะ ลูกชายของครูเนนนั้นมากราบพระอาจารย์ตั้งแต่อายุได้ ๒ ขวบ และเรียกพระอาจารย์ว่า "หลวงปู่" กราบพระอาจารย์แล้ว ครูเนนก็พามากราบ "คุณยาย" คืออาจารย์สุจิตรา อาจารย์ก็จะกอดและหอมเด็กชายกัณณะเป็นพิเศษ เพราะรู้จักกันมานาน สรุปว่าพ่อแม่ผู้ปกครองที่ให้บุตรหลานมาเรียนกับครูเนนนั้นคิดถูกแล้ว บุตรหลานของท่านจะต้องเป็นคนดีต่อไปในอนาคตอย่างแน่นอน

สำหรับเด็กชายกัณณะ อาจารย์บอกว่า “โตขึ้นหนูมาบวชเณรอยู่กับหลวงปู่ละภูณะ” เด็กชายก็จะรับคำอย่างแข็งขันเหมือนทุกครั้งว่า “ครับ”

ที่วัดป่าเจริญราชธรรมารามเวลานี้มีชาวต่างประเทศกว่า ๑๐ คนมาอยู่ปฏิบัติธรรมกันจำนวนมาก เพราะมีแม่ชี Brigitte ชาวออสเตรียมาอยู่ช่วยงาน อาจารย์ลือว่าแม่ชีเป็นรองเจ้าอาวาส เพราะต้องคอยดูแลกิจการวัดทุกอย่าง ตั้งแต่เรื่องอาหารการขบฉันของพระภิกษุ และอาหารการกินของผู้ปฏิบัติธรรม จนถึงดูแลรดน้ำต้นไม้ ที่อาจารย์ประหลาดใจและดีใจระคนกันคือ ชาวต่างประเทศที่มาปฏิบัติที่นั่นสวดมนต์ทำวัตรแปลได้ มีหลายคนที่ไม่ต้องดู “โหนด” เพราะแม่ชีแปลงเป็นตัวอักษรโรมันให้ อาจารย์ถามคนหนึ่งชื่อ Daniil เป็นชาวสโลวา ที่สวดได้นั้นเข้าใจความหมายหรือไม่ เธอบอกว่าเข้าใจ พระอาจารย์วีระนนท์บอกว่าเธอเกิดผิดที่ เพราะแทนที่จะเกิดในเมืองไทยกลับไปเกิดในยุโรป ส่วนแม่ชีนั้นพูดไทยได้ชัดเจน เพราะอยู่เมืองไทยมากกว่าสี่สิบปี อยู่มาหลายวัด ช่วยพระช่วยแม่ชี ดูแลตอนอาพาธจนพระและแม่ชีมรณภาพและถึงแก่กรรมไปหลายรูปแล้ว แม่ชีเกิดปีชาลปีเดียวกับพระอาจารย์และอาจารย์สุจิตรา แต่อาจารย์แก่กว่า ๑ รอบ จึงถือโอกาสฝากเนื้อฝากตัวกับแม่ชี ว่าตอนอาจารย์แก่แม่ชีดูแลอาจารย์ด้วยนะคะ แม่ชีก็บอกว่าถ้าแม่ชีไม่ตายก่อนก็จะดูแลเป็นอย่างดี

ทุกคืนหลังทำวัตรเย็น (อยู่วัด ๔ คืน ๕ วัน) พระอาจารย์จะให้อาจารย์บรรยายธรรม อาจารย์ก็เลยต้องบรรยายภาคภาษาอังกฤษด้วย เพราะพระอาจารย์ไม่ยอมพูดภาษาอังกฤษ ปรากฏว่าชาวต่างประเทศไปบอกแม่ชีว่าดีใจมากที่ได้ฟังธรรมเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งปกติเมื่อพระอาจารย์บรรยายท่านจะให้แม่ชีช่วยสรุปเป็นภาษาเยอรมันให้พวกเขาฟัง บางครั้งถ้ามีคนที่ไม่รู้ภาษาเยอรมันจึงจะสรุปเป็นภาษาอังกฤษ พอวันสุดท้าย อาจารย์ลากลับบรรดาชาวต่างประเทศพากันขอบคุณ ให้แล้วให้อีก

ขออนุญาตเล่าเรื่องแม่ชี Brigitte อีกสักนิด เพราะอาจารย์ให้ความสำคัญกับแม่ชีในฐานะช่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังชาวยุโรป (แต่

พอวิเคราะห์หลังลึกปรากฏว่าคนที่มาปฏิบัติล้วนเคยเป็นคนไทยและเคยเป็นชาวพุทธมาก่อน) แม่ซึ่งปฏิบัติได้ขนาดนี้ยาวนานถึง ๘ ชั่วโมง (แบบนี้อาจารย์สุจิตราทำไม่ได้เลย ไม่ได้ เคยนั่งมากที่สุด ๓ ชั่วโมง หลังจากเดิน ๓ ชั่วโมง คือปฏิบัติ ๖ ชั่วโมงติดต่อกันโดยไม่ไปห้องน้ำ นักหนาสาหัสมากเลยคะ แล้วก็ไม่เคยทำได้แบบนี้ก็เป็นครั้งที่ ๒ ทำได้ครั้งเดียวจริงๆคะ) แม่ซึ่งบอกว่านั่งจนหลังเป็นแผลเลือดออกซิบๆ เพราะยุ่งกวด คือยุ่งมารุมกวดจนกลายเป็นแผลขึ้นมา แล้วแม่ซึ่งก็ระลึกชาติของตัวเองได้ว่า เคยเกิดเป็นคนไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช สมัยนั้นพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ทรงส่งทูตมาเจริญสัมพันธไมตรีและทูลเชิญสมเด็จพระนารายณ์มหาราชให้เข้ารับ (คือเปลี่ยนไปนับถือคริสต์ศาสนา) แต่ไม่สำเร็จ

สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงส่งทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส แม่ซึ่งบอกว่าทูตคนนั้นคือแม่ซึ่ง สมัยนั้นเป็นผู้ชายและยังบอกด้วยว่าเคยเกิดเป็นแม่ทัพคู่กับอาจารย์สุจิตราสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว ต่างคนต่างเจ้าชู้ทั้งคู่ เลยต้องเกิดมาเป็นผู้หญิงในชาตินี้ แต่ชาตินี้ต่างคนต่างมุ่งพระนิพพานคะ เป็นอันว่าแม่ซึ่งก็ไปเป็นทูตที่ประเทศฝรั่งเศสและไปได้ภรรยาที่นั่น ตัดใจไหลหลงประเทศยุโรปจึงตายและเกิดใหม่ในยุโรป (ชาตินี้เกิดในประเทศออสเตรีย) โดยเกิดเป็นผู้หญิง คุณแม่ของแม่ซึ่ง (ชื่อ Maria Schnöll) บอกว่าตอนเด็กๆ ลูกสาวสวยมาก จึงตั้งชื่อให้ว่า Brigitte ตามชื่อดาราตั้งในสมัยนั้น คือบริจิตต์ บาโดต์ เมื่อเป็นสาวทำงานได้สองปีก็แต่งงาน มีลูกสาวหนึ่ง ลูกชายหนึ่ง ก็อยู่ยุโรป(คือออสเตรีย)ไม่ได้อีกต่อไป เพราะจะต้องมาสร้างชาติให้กับประเทศไทย จึงหอบลูกหญิงชายอายุ ๔ กับ ๒ ขวบมาเมืองไทย อาศัยอยู่กับหลวงพ่อกวี วัด...(จำไม่ได้คะ) อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ปรากฏว่าบรรดาแม่ซึ่งและชาวบ้านใกล้เคียงมาช่วยเลี้ยงลูก พาลูกสาวไปเข้าโรงเรียนอนุบาล ช่วยเลี้ยงลูกชายจนอายุ ๔ ขวบ เสร็จแล้วสามี่ไม่ยอม บอกว่าลูกควรจะได้รับการศึกษาแบบยุโรป จึงเดินทางมารับลูกไปเลี้ยงดู ทุกวันนี้ลูกสาวเป็นจิตแพทย์

ลูกชายเป็นนักกีฬา สามีกีฬาไม่ยอมแต่งงานใหม่ทั้งที่ภรรยาบวชขึ้นมา ๓๐ ปีแล้ว
 แม่ชีเล่าว่าคุณแม่มาเยี่ยมหลายครั้ง แม่ชีก็จะพาคุณแม่ไปกราบ
 หลวงพ่อจรัญ พอคุณแม่กลับไปออสเตรเลีย เวลาคิดถึงหลวงพ่อก็ร้องไห้
 เพราะหลวงพ่อดีใจ คุณแม่ชอบมาก พอคุณแม่มาเมืองไทยอีก แม่ชีก็
 พาไปกราบหลวงพ่อกับคุณแม่ก็เล่าให้หลวงพ่อฟังเป็นภาษาออสเตรเลีย
 แม่ชีเป็นคนแปลถวายว่า “เวลาอยู่ต่างประเทศ ดิฉันคิดถึงหลวงพ่อดัง
 ร้องไห้” เมื่อแม่ชีแปลให้หลวงพ่อฟัง หลวงพ่อบอกแม่ชีว่า “ช่วยแปลให้
 คุณแม่ฟังด้วยว่าหลวงพ่อยังคิดถึงคุณแม่นั่งร้องไห้เหมือนกัน”
 พอแม่ชีแปลให้คุณแม่ฟัง คุณแม่หัวเราะชอบใจและบอกแม่ชีว่าหลวงพ่อ
 แก่แล้วจะให้แม่บาป

ขณะที่อาจารย์เขียนบทความนี้อยู่ ลูกชายก็มาเคาะห้องบอกว่าดูทีวี
 สลดใจมาก เด็กอายุ ๑๔ ไปเที่ยวคาราโอเกะ ไปติดหนี้ไว้ ๗๐๐ บาท
 ทางร้านโทร.มาบอกพ่อ พ่อจึงไปขอยืมเงินญาติไปใช้ให้ รุ่งขึ้นอีกคืน ไป
 เที่ยวคาราโอเกะอีก คราวนี้แม่ไปตามและตบหน้า ๑ ฉาด เด็กก็ชูแม่ด้วย
 มีดพับ แม่จึงกลับบ้านมาฟ้องพ่อ พอลูกกลับมาพ่อก็ดูว่าทำไมไปชู้จะแทง
 แม่ แล้วก็ตบสั่งสอนอีก ๑ ฉาด ลูกก็ใช้มีดพับเล่มนั้นแทงพ่อถูกชั่วคราวใจ
 ขาดใจตายทันที ลูกชายอาจารย์ถามว่าแบบนี้เป็นเจ้าของกรรมนายเวรกันมาก่อน
 หรือไม่ อาจารย์ตอบว่าเป็นหรือไม่เป็น แต่เด็กคนนี้ก็ทำปิตุฆาต ซึ่งเป็น
 อนันตริยกรรม คือกรรมหนัก ต้องตกนรกอเวจีอย่างเดี๋ยวนั้น เสร้าใจนะคะ
 ถ้าเด็กคนนี้เป็นลูกศิษย์อาจารย์ปียะนาถ ก็คงได้มาวัดกับอาจารย์และไม่ต้อง
 ทำเรื่องร้ายแรงอย่างนี้ อายุ ๑๔ เท่านั้นกลายเป็นฆาตกรแล้ว น่าอนาถใจ
 เหลือเกิน

๔๓... อาภานาภियปริตร

ได้เล่าความเป็นมาและเนื้อหาของ *ชั้นบริตรกับ โมรบริตร* ไปแล้ว
ที่นี้ก็มาถึง *อาภานาภियปริตร* หรือ *อาภานาภियสูตร* ที่อาจารย์สุจิตราคิดว่าเป็น
ปริตรหรือพระสูตรที่ท่องจำได้ยากที่สุด เพราะเนื้อหาคำสวดนั้นมีคำตาย
และเสียงหลุมมากกว่บทสวดอื่นๆ

อาภานาภियปริตร ที่ปรากฏในเจ็ดตำนานมีจำนวนคาถาทั้งสิ้น ๑๙
คาถากึ่ง (กึ่งคือครึ่ง) และกล่าวถึงพระพุทธเจ้า ๗ พระองค์ ส่วน
อาภานาภियปริตร ที่ปรากฏในสิบสองตำนาน มีจำนวนคาถาทั้งสิ้น ๔๕ คาถา
และกล่าวถึงพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์

อาภานาภियปริตร หรือ *อาภานาภियสูตร* มีที่มาคือ ท้าวจตุมหาราช
(หมายถึง ท้าวมหาราช ๔ องค์ ที่ปกครองสวรรค์ชั้นจตุมหาราชิกา ได้แก่
ท้าวธรรมฐ (อ่านว่า ตะ-ตะ-ระ-ฐะ) ปกครองทิศตะวันออก *ท้าววิรูปหก*
ปกครองทิศใต้ *ท้าววิรูปักษ์* ปกครองทิศตะวันตก และ *ท้าวกุเวร* หรือ *เวสสวัณ*
ปกครองทิศเหนือ) โดยการนำของท้าวเวสสวัณพร้อมด้วยพวกยักษ์
คนธรรพ์ กุมภัณฑ์ นาค เป็นจำนวนมาก ได้พากันไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ
ที่ประทับบนเขาคิชฌกูฏในคืนวันหนึ่ง พระพุทธองค์ทรงมีปฏิสันถารกับท้าว
มหาราชทั้ง ๔ และบริวาร ผู้ซึ่งเมื่อได้โอกาสจึงกราบทูลว่า พวกยักษ์ที่ไม่
เลื่อมใสในพระศาสนา ก็มี ที่เลื่อมใสก็มี พวกที่ไม่เลื่อมใสเป็นพวกที่ไม่มี
ศีลไม่มีธรรม ส่วนพวกที่เลื่อมใสเป็นพวกมีศีลมีธรรม ไม่เป็นเวรเป็นภัย
แก่ใคร พระสาวกของพระพุทธองค์เป็นผู้พอใจอยู่ในป่าเป็ลี่ยว อยู่ตาม
โคนไม้หรืออยู่ในเรือนร้างว่างเปล่าอันเป็นที่สงัดวิเวก ซึ่งที่เหล่านี้บางแห่ง

ก็เป็นที่อยู่ของยักษ์ จึงเป็นช่องทางเป็นโอกาสให้ยักษ์เบียดเบียนได้ง่าย
ทำวมหาราชทั้ง ๔ และบริวารเมื่อได้ทราบทูลดังนี้แล้ว จึงปวารณาตนขอ
ถวายอารักขาแด่พระพุทธรองค์และพระสงฆ์สาวกโดยการถวายมนต์
อาฏานาฎิยปริตฺรแด่พระพุทธรองค์ เพื่อประทอนแก่พุทธรบริษัท ๔ ได้เรียน
แล้วจำไว้สวดต่อไป เพื่อป้องกันมิให้ยักษ์ทั้งหลายเบียดเบียน เพราะเมื่อ
พวกยักษ์ได้ฟังมนต์บทนี้แล้วก็จะหนีไป ไม่มาเบียดเบียนพุทธรบริษัท

อาฏานาฎิยปริตฺรหรืออาฏานาฎิยสูตรเป็นบทสวดมนต์ที่พระสงฆ์
นิยมสวดในงานมงคลเพื่อป้องกันภัยจากอมนุษย์ เพื่อให้มีสุขภาพดีและ
มีความสุข จึงขออัญเชิญมาทั้งหมด คือ ๑๙ คาถากึ่ง ที่ปรากฏในเจ็ด
ตำนาน ดังนี้

บทช้ดอาฏานาฎิยปริตฺร

อปฺปสนฺเนหิ นาทสฺส	สาสเน สาธุสมฺมเต
อมนุสฺเสหิ จณฺเฑหิ	สทา กิพฺพิสการิภิ
ปริสานญจตสฺสนน-	มหิสาย จ คฺคฺคฺติยา
ยนฺเทเสสิ มหาวีโร	ปริตฺตุนตฺมภณาม เห

พระพุทธรเจ้าผู้แก่ล้ากว่าใหญ่ยิ่ง ทรงแสดงพระปริตรอันใดเพื่อความ
ไม่เบียดเบียนกันด้วย เพื่อความคุ้มครองตนด้วย แก่บริษัท ๔ เหล่า
อันเกิดจากหมู่มนุษย์ที่ร้ายกาจกระทำซึ่งกรรมอันหยาบช้าทุกเมื่อ ผู้มิได้
เลื่อมใสในพระศาสนาของพระพุทธรเจ้าผู้เป็นที่พึ่งของโลก อันสัตบุรุษสมมติ
ว่าเป็นศาสนานันดี เราทั้งหลายจงสวดปริตรอันนั้นเทอญ

อาฏานาฎิยปริตฺร

วิปฺสสิสฺส นมตฺถ	จกฺขมฺนตฺสส สิริมโต
------------------	---------------------

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระวิปสสิพุทธรเจ้าผู้มีจักรุ ผู้มีสิริ

ลิขิตสุณี นมตฤ

สพพภูตานุกุมปิโน

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระลิขิตพุทธเจ้า ผู้มีปกติอนุเคราะห์
แก่สัตว์ทั้งปวง

เวสสุภุส นมตฤ

นุหาคกส ตปสลิโน

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระเวสสุภุสพุทธเจ้า ผู้มีกิเลสอัน
ล้างแล้ว ผู้มีตปะ

นมตฤ กกุสนธสุส

มารเสนบุปมทุทิโน

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระกกุสนธพุทธเจ้า ผู้ย้ายเสีย
ซึ่งมารและเสนา

โกนาคมนสุส นมตฤ

พราหมณสุส วุสมีโต

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระโกนาคมนพุทธเจ้า ผู้มีบาป
อันลอยเสียแล้ว ผู้มีพรหมจรรย์อันอยู่จบแล้ว

กสสปส นมตฤ

วิบุตตตส สพพิ

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระกสสปพุทธเจ้า ผู้พ้นแล้วจาก
กิเลสทั้งปวง

องคิรสสุส นมตฤ

สกุยปตตส สิริมีโต

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้าจงมีแด่พระองคิรสพุทธเจ้า ผู้เป็นโอรส
แห่งศากยราช ผู้มีสิริ

โย อิม ธมฺมมเทเสสิ

สพพทุกุชาปนุหน

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้ทรงแสดงแล้วซึ่งธรรมนี้ เป็นเครื่อง
บรรเทาเสียซึ่งทุกข์ทั้งปวง

เย จาปิ นิพพุตตา โลก

ยถากุต วิปสสิส

อนึ่งพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่าใดก็ดี ที่ดับกิเลสแล้วในโลก เห็นแจ้ง
ตามเป็นจริง

เต ชนา อปิสุณา

มหนุตตา วิตสารทา

พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นเป็นคนที่ไม่มีควมส่อเสียด ผู้ใหญ่
ผู้มีความครั้นคร้ามไปปราศแล้ว

หิต์ เทวมนุสฺसान์

ยัม นมสฺสนุติ โคตมัม

เทพยดาและมนุษย์ทั้งหลาย นอบน้อมอยู่ซึ่งพระพุทธรูปเจ้าพระองค์ใด
ผู้เป็นโคตมโคตร ผู้เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทพยดาและมนุษย์ทั้งหลาย

วิชฺชาจรณสมฺปนฺนัม

มหนฺตัม วิตฺสารถัม

ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ ผู้ใหญ่ ผู้มีความครั้นคร้ามไป
ปราศแล้ว

วิชฺชาจรณสมฺปนฺนัม

พุทฺธัม วณฺหาม โคตมณฺติ

ข้าพเจ้าทั้งหลายขอนมัสการพระพุทธรูปเจ้าพระองค์นั้น ผู้โคตมโคตร
ผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ

เอเต จญฺเวย จ สมฺพุทฺธา

อนฺเกสฺตโกฏฺเวย

พระพุทธรูปเจ้านั้นก็ดี เหล่าอื่นก็ดี หลายร้อยโกฏิ

สพฺเพ พุทฺธา อสมฺสมา

สพฺเพ พุทฺธา มหิตฺธิกา

พระพุทธรูปเจ้านั้นทั้งหมดเสมอกัน ไม่มีใครเหมือน พระพุทธรูปเจ้า
เหล่านั้นล้วนมีฤทธิ์มาก

สพฺเพ ทสฺพลูเปตา

เวสารถุเชหุปาคตา

ล้วนประกอบด้วยทศพลญาณ ประกอบไปด้วยเวสารถุชญาณ
(พระญาณอันเป็นเหตุให้ทรงแก่แล้ว)

สพฺเพ เต ปฏฺิขานนฺติ

อาสภณฺจานมุตฺตมัม

พระพุทธรูปเจ้านั้นล้วนตรัสรู้ซึ่งอาสภณญาณ (ความเป็นผู้นำ)
อันอุดม

สีหนาทัม นทฺนเต เต

ปริสาสุ วิสารถา

พระพุทธรูปเจ้านั้นเป็นผู้องอาจ ไม่ครั้นคร้าม บั่นถือนีหนาทใน
บริษัททั้งหลาย

พฺรหมจกัม ปวตฺเตนฺติ

โลเก อปฺปฏิวตฺติยัม

ยังพรมจักรให้เป็นไป อันใครๆ ยังไม่ให้เป็นไปแล้วในโลก

อุเปตา พุทธมเมหิ

อฏฺฐจารสฺหิ นายกา

พระพุทธรูปทั้งหลายเหล่านั้น ประกอบแล้วด้วยพุทธธรรมทั้งหลาย

๑๘ นายก

ทฺวตฺตํ สลฺกขณฺุเปตา-

สํตียานุพฺยณฺุชนาธรา

ผู้ประกอบด้วยพระลักษณะ ๓๒ ประการ และอนุพยุชนะ ๘๐

พฺยามปฺปภาย สฺปฺปภา

สพฺเพ เต มฺหิณฺุชฺชรา

มีพระรัศมีอันงาม ด้วยพระรัศมีมีมณฑลข้างละวา พระพุทธรูปเหล่านั้นล้วนเป็นมุนีอันประเสริฐ

พฺพุธา สพฺพณฺุญฺเอย เอเต

สพฺเพ ชีณาสวา ชีนา

พระพุทธรูปเหล่านั้นล้วนเป็นพระสัมพัญญ ล้วนเป็นพระชีนาสพ

ผู้ชนะ

มหปฺปภา มหาเตชา

มหาปญฺญา มหพฺพลา

มีพระรัศมีมาก มีพระเดชมาก มีพระปัญญามาก มีพระกำลังมาก

มหาการุณิกา ธีรา

สพฺเพสํ สฺขาวหา

มีพระกรุณามาก เป็นนักปราชญ์ นำสุขมาเพื่อสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง

ทึปฺปา นาถา ปตฺติฏฺฐา จ ยาลิณฺุชฺชิตานา เลธนา จ ปาณินิ

เป็นเกาะ เป็นที่พึ่ง และเป็นที่อาศัย เป็นที่ต้านทานและเป็นที่เร้น

ของสัตว์

คตฺตี พนฺธุ มหสฺสสาธา

สรณนา จ ทิเตสิโน

เป็นคติ เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่ยินดีมาก เป็นที่ระลึก และทรงแสงหา

ประโยชน์

สทฺเวกสฺส โลกสฺส

สพฺเพ เอเต ปฺรายนา

เพื่อสัตว์โลกกับเทวโลก พระพุทธรูปเหล่านั้นล้วนเป็นเบื้องหน้า

ของสัตว์

เตส่าหิ สิริสา ปาเท

วณฺหามิ ปุริสูตฺตเม

วจสา มนสา เจว

วณฺหาเมเต ตถาคเต

ข้าพเจ้าขอวันทาพระบาทของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นด้วย
เศียรเกล้า และขอวันทาพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ผู้เป็นบุรุษอันอุดม
ผู้เป็นตถาคต ด้วยวาจาและใจทีเดียว

สยเน อาสเน ฐาเน

คมเน จาปี สพฺพทา

ในที่นอนด้วย ในที่นั่งด้วย ในที่ยืนด้วย แม้ในที่เดินด้วย ในกาล
ทุกเมื่อ

สทา สุเขน รุกฺขนฺตุ

พฺพธา สนฺติกรา ตูวํ

พระพุทธเจ้าผู้ทรงกระทำความระงับ จงรักษาท่านด้วยสุขในกาล
ทุกเมื่อ

เดหิ ตูวํ รุกฺขิโต สนฺโต

มุตฺโต สพฺพเยน จ

สพฺพโรครินิมุตฺโต

สพฺพสนฺตาวชฺชิโต

ท่านผู้อันพระพุทธเจ้าเหล่านั้นทรงรักษาแล้ว จงเป็นผู้ระงับ พันแล้ว
จากภัยทั้งปวง และพ้นแล้วจากโรคทั้งปวง เว้นแล้วจากความเดือดร้อน
ทั้งปวง

สพฺพเวรมตฺกุกฺโกโต

นิพฺพุโต จ ตูวํ ภา

ลวงเสียซึ่งเวรทั้งปวง ท่านจงเป็นผู้ดับทุกข์ทั้งปวงด้วย

สพฺพพีติโย วิวชฺชนฺตุ

สพฺพโรโค วินสฺสตุ

ความฉิบหายโรทั้งปวงจงบาราตไป โรคทั้งปวงของท่านจงหาย

มา เต ภาตฺตวณฺตรายโย

สุขี ทิฆายุกุ ภา

อันตรายอย่ามีแก่ท่าน ขอท่านจงเป็นผู้มีความสุข มีอายุยืน

อภิวาทนสึลิสฺสະ

นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายินโน

จตฺตารโ ฐมฺมา วุฑฺฒนฺติ

อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ

ธรรม ๔ ประการคือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญแก่บุคคล

ผู้มีปกติไหว้บุคคลผู้ควรไหว้ ผู้อ่อนน้อมต่อบุคคลผู้เจริญเป็นนิตย์

จบแล้วค่ะ อาภาวนาภียปริตร หรืออาภาวนาภียสูตร ที่ปรากฏในเจ็ดตำนานมีทั้งหมด ๑๙ คาถากึ่ง อาจารย์ต้องตรวจแล้วตรวจอีกเพราะเกรงว่าจะอัญเชิญมาไม่ถูกต้อง อาจารย์คัดลอกจากหนังสือ**สวดมนต์แปล**ของพระศาสนโศภน วัดมกุฏกษัตริยาราม ซึ่งเขียนแบบบาลี ท่านผู้อ่านอย่าเพิ่งเบื่อหน่ายภาษาบาลีนะคะ แล้วก็อย่าเพิ่งต่อว่าอาจารย์ว่าทำไมนำเรื่องยากๆ มาบอกเล่ากล่าวขานกัน ทำให้เสียเวลาเปล่าๆ อาจารย์มีเหตุผลค่ะ ขออนุญาตเล่านะคะ

สมัยที่อาจารย์เรียนอักษรศาสตร์ จุฬาฯ (ปี พ.ศ.๒๕๑๒) ต้องเรียนภาษาบาลี ๒ ปี ปีละ ๒ เทอม คือปี ๑ และปี ๒ เท่ากับเรียน ๔ เทอม เชื่อหรือไม่ว่าอาจารย์ตกบาลีทั้ง ๔ เทอม รู้สึกว่ายากมากๆๆ พอขึ้นปี ๓ ก็เลยไม่เลือกเรียนภาษาไทยเพราะจะได้ไม่ต้องเรียนบาลี พอปีพ.ศ. ๒๕๓๐ สอบเรียนปริญญาเอกสาขาปรัชญา (สอบได้ที่ ๑ ด้วยค่ะ) ปีแรกอาจารย์ท่านก็ให้เรียนภาษาบาลีตอนภาคฤดูร้อน สอนโดยท่านอาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออก อาจารย์ท่านเป็นมุสลิม จบปริญญาเอกด้านภาษามาจากประเทศอินเดีย อาจารย์ก็เรียนไม่รู้เรื่องอีก กระทั่งฤดูร้อนในปี ๒๕๓๑ ปี ๒๕๓๒ ได้ทุนจากรัฐบาลอินเดียให้ไปเรียนปริญญาเอก ก็เดินทางไปดูลาดเลา ๑๕ วัน ดูว่าจะอยู่ได้หรือไม่

เห็นความยากลำบาก มีแต่ขอทาน เดินไปทางไหนก็ต้องระวังกลัว จะเหยียบบิ๊แบก กลับมาก็ทำท่าว่าจะสละสิทธิ์ กระทั่งทางอินเดียบอกว่าถ้าไม่มาจะยกเลิกทุนแล้วนะ อาจารย์ก็เลยต้องไป ในปี พ.ศ.๒๕๓๓ พอไปอยู่จริงๆ **รักประเทศอินเดียมาก เพราะได้มาอยู่ในแดนพุทธภูมิ** แล้วก็รู้สึกเสียใจที่ไม่รู้ภาษาบาลี ถ้ารู้คงพูดกับคนอินเดียได้ จบกลับมาจึงมาเริ่มต้นเรียนภาษาบาลีที่ยุวพุทธศึกษสมาคม อาจารย์ที่สอนคือ ศาสตราจารย์พิเศษเสฐียรพงษ์ วรรณปก ท่านสอนสนุกมากเลย พออ่านออกเขียนได้ เรียนอยู่ ๔ พรรษาค่ะ (คือท่านจะสอนเฉพาะในพรรษา) ต่อมารองศาสตราจารย์ นพ.กมลพร แก้วพรสวรรค์ ได้เชิญท่านไปสอนที่โรงพยาบาลศิริราช

(ในพรรษาอีกเช่นกัน) อาจารย์ก็ตามไปเรียนอีก เพราะที่ยูวพุทธคนเรียนหายไปทีละคนสองคนจนเหลือสองสามคน จึงต้องพากันย้ายไปเรียนที่โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งมีคนเรียนน่าจะถึงร้อย อาจารย์ก็เกณฑ์ลูกศิษย์ปริญญาโทไปเรียนด้วย แล้วก็เหมือนที่ยูวพุทธอีก คือคนเรียนเริ่มหายไป ท่านอาจารย์สอนได้พรรษาเดียวก็ต้องเลิกกิจการไป ถึงกระนั้นอาจารย์สุจิตรา ก็ได้ความรู้มากมาย นึกไปถึงตอนที่เรียนที่คณะอักษรศาสตร์ว่า เรตกบาลีแต่ได้นำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อชีวิต รวมทั้งนำมาเผยแพร่ด้วย แต่เพื่อนๆที่เรียนเก่งได้คะแนนดีกลับไม่ได้นำมาใช้ ก็แปลกดี

อาจารย์ให้ความสำคัญกับภาษาบาลีมากเพราะเป็นภาษาที่มากับพระพุทธศาสนา สมัยพุทธกาล พระพุทธองค์ทรงเผยแผ่พระศาสนาครั้งแรกที่แคว้นมคธ (หลังจากส่งพระสาวกออกไปประกาศพระศาสนายังดินแดนต่างๆแล้ว) และทรงใช้ภาษามาคธีในการสอน ภาษามาคธีก็คือภาษาพูดของคนที่อยู่อาศัยอยู่ในแคว้นมคธ (ปัจจุบันเป็นรัฐพิหาร) ซึ่งก็คือภาษาบาลีนั่นเอง การศึกษาพระพุทธศาสนาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรู้ภาษาบาลี เพราะจะได้ตรวจสอบว่าที่เราเข้าใจนั้นตรงกับพระพุทธวจนะหรือไม่

ตัวอย่างเช่น **เอตํ พุทฺธาน สาสนํ** แปลว่า นี่คือการสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย แต่ถ้าแปลว่า นี่คือการสอนทั้งหลายของพระพุทธเจ้า ความหมายก็ผิดไป คือคำว่าทั้งหลายไปขยายคำสอน แต่ในบาลีทั้งหลายขยายพระพุทธเจ้า ถ้าไม่ยกบาลีกำกับไว้เราจะไม่ทราบว่าการแปลอย่างไรถูกต้องตรงตามพระพุทธวจนะ

ข้อความที่ยกมานี้ เป็นพระพุทธวจนะที่มาในโอวาทปาติโมกข์ ซึ่งมีใจความย่อว่า พระพุทธองค์ทรงสอนให้ ละชั่ว ทำดี ทำจิตให้ผ่องใส และสรุปลงท้ายว่า “นี่คือการสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย” คือหมายความว่าพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ก็ทรงสอนอย่างเดียวกันนี้ แต่ถ้าแปลว่า “นี่คือการสอนทั้งหลายของพระพุทธเจ้า” แสดงว่าพระพุทธเจ้ามีพระองค์เดียว ซึ่งไม่ตรงกับคำที่มาในบาลี

สรุปว่าการเรียนบาลีมีประโยชน์มาก ทำให้เราเข้าใจคำทรงสอนของพระพุทธเจ้าได้ลึกซึ้งมากขึ้น อย่างที่อาจารย์อัญเชิญอภิญญาปริตรมานี้ มีทั้งคำบาลีและคำแปล อ่านแล้วก็ซาบซึ้ง เพลิดเพลิน อยากทำความดีให้มากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้รวมอยู่ในคำว่า“บุญ” ฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดอยากได้บุญโดยไม่ต้องเสียเงินก็ท่องปณสทธายอภิญญาปริตรทุกวัน รับรองว่าได้บุญทุกวันเลยคะ แล้วก็หมดทุกข์คลายโศกกับเรื่องที่ทำให้ทุกข์ให้โศก บางท่านปล่อยตัวให้จมอยู่ในความทุกข์อย่างน่าเป็นห่วงมากๆ โทษศัพท์มาหาอาจารย์ด้วยน้ำเสียงที่บ่นบอกว่าแบกทุกข์ไว้เต็มสองบ่า อย่าแบกเลยคะ มันั่งสวดมนต์ดีกว่า ถ้าเราไม่แบกเราก็ไม่หนัก ถ้าเราวางทุกข์ได้เราก็ไม่ทุกข์จริงไหมคะ

ท่านอาจารย์ (ศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก) เขียนไว้ในหนังสือเล่มหนึ่ง (จำชื่อไม่ได้เพราะท่านเขียนหนังสือนี้บ๊วยเล่ม) ว่า **การเขียนคำบาลี ๑ คำ ได้บุญเท่ากับสร้างพระพุทธรูป ๑ องค์** อาจารย์อ่านแล้วปลื้มมากเพราะเท่ากับอาจารย์ได้สร้างพระพุทธรูปมาหลายหมื่นองค์แล้ว เพราะช่วยวัดต่างๆ ทำหนังสือสวดมนต์ ช่วยพิสูจน์อักษร ฯลฯ เรียกว่าเขียนคำบาลีมาหลายหมื่นคำ จึงขอชวนเชิญท่านผู้มีบุญได้ร่วมกันสร้างบุญ โดยการสวดสทธายพระปริตร จะเป็นปริตรใดก็ได้ อย่างโมรปริตร อาจารย์ก็ชอบมาก อะไรที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า ไม่ว่าจะเป็นช่วงที่ทรงบำเพ็ญพระบารมี (ยังเป็นพระโพธิสัตว์) หรือตรัสรู้แล้ว ล้วนเป็นเรื่องที่น่ารู้ นำเชิญชวนให้นำไปประพฤติปฏิบัติทั้งสิ้น

กลับมาที่อภิญญาปริตรที่อาจารย์ได้อัญเชิญมาครบ จะเห็นว่าช่วงท้ายจะเป็นที่คุ้นเคย โดยตอนท้ายๆ ซึ่งเป็นคำให้พรที่ขึ้นต้นว่า **สพพิติโย วิวชชนตุ** เพราะเมื่อพระให้พร ท่านจะขึ้น **สพพิ...**เราก็ได้ทราบแล้วว่าบ่นขึ้นมาในอภิญญาปริตรนั่นเอง

ขอเล่าเรื่องตอนที่อาจารย์ไปสอนกรรมฐานที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม เพราะมีเรื่องประทับใจมากอยู่เรื่องหนึ่งคือ ก่อนวันสุดท้ายขณะที่พระภิกษุ

กำลังฉันเพลและผู้ปฏิบัติธรรมกำลังรับประทานอาหารกันอยู่ มีลูกคนหนึ่ง อายุราว ๗๐ ปี ถือข้าวเหนียวมูน ๑ ถุง มะม่วง ๓ ผล มาถวาย พระอาจารย์ ปกติอาหารจะจัดวางไว้เพื่อให้ผู้รับประทานไปตักใส่ภาชนะมา วางตรงหน้า เมื่อทุกคนทำเช่นนี้แล้ว พระอาจารย์ก็จะนำพิจารณาอาหาร เป็น ภาษาบาลีและแปลเป็นไทย (ที่ขึ้นต้นว่า ปฏิสงขา โยนิโส ปิณฑปาต ปฏิเสวมิ) แต่ลูกมาไม่ทันตอนเขาจัดอาหาร จึงนำเข้ามาถวายทั้งอยู่ในถุง พระอาจารย์ก็ตักข้าวเหนียวมูนช้อนหนึ่ง แล้วส่งให้พระรูปอื่นแล้วส่ง ต่อมายังผู้ปฏิบัติธรรม พอตอนค่ำพระอาจารย์แสดงธรรมให้นักเรียนและผู้ปฏิบัติธรรมฟัง ท่านก็ยกเรื่องของลูกคนนี้มาเล่า อาจารย์ฟังแล้วก็น้ำตาไหล เพราะนึกถึงหัวอกคนเป็นพ่อเป็นแม่

พระอาจารย์เล่าว่าวันนี้ลูกที่ถือมะม่วง ๓ ผลกับข้าวเหนียวมูนมาถวาย นั้น มีอาชีพขบรดแท่งซี ส่งลูกสาวเรียนจนจบมหาวิทยาลัย ยากจนมาก บางวันต้องอดข้าวเพื่อให้ลูกสาวได้กิน เวลานั้นลูกสาวเรียนจบปริญญาตรีแล้ว และได้ไปสมัครงานยังที่แห่งหนึ่ง ลูกอยากให้ลูกสาวได้งาน จึงซื้อข้าวเหนียว กับมะม่วงมาทำบุญกับพระอาจารย์เพื่อจะให้ทานิสงส์ไปถึงลูกสาว ลูกสาวจะได้มีงานทำ อาจารย์ฟังและนึกภาพลูกที่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าเก่าๆ แต่กิริยามุ่งมั่นและมีศรัทธามาก ที่จะนำอาหารมาถวายพระอาจารย์ อาจารย์ก็นึกอนุโมทนา นึกสงสาร และนึกถึงหัวอกคนเป็นพ่อเป็นแม่ เลยน้ำตาไหล เพราะเป็นคนบ่อน้ำตาตั้งอยู่แล้ว

๔๔... คนดังแห่งยุค

กำลังสะสางโต๊ะทำงานก็พบกระดาษที่อาจารย์บันทึกคำสอนของ หลวงพ่อ ล่วงวันที่ไว้ว่า ๑๑-๑๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗ ที่โรงแรมตริัง คือ ช่วงนั้นไปเข้าค่ายปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้วิชาพระพุทธ ศาสนา ซึ่งจะมีการเข้าค่ายหลายครั้ง อาจารย์อุทุมพร มุลพรม ซึ่งกำลัง “ดิ่ง” อยู่ในขณะนี้จากรายการ “คนค้นคน” ก็รวมอยู่ในคณะกรรมการชุด นี้ด้วย อาจารย์ก็สนิทสนมกับท่านมาตั้งแต่ช่วงนั้น เพราะมีนิสัยคล้ายคลึง กันหลายอย่าง โดยเฉพาะรักสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ชอบทำบุญ

ที่ว่าพบกระดาษบันทึกคำสอน แปลว่า ระหว่างที่นั่งประชุม ถ้าอาจารย์ เกิดนึกอะไรขึ้นมาได้ก็จะรีบจดไว้ เป็นคำสอนที่ขึ้นต้นด้วย “อย่า” กับ “คน” ซึ่งหลวงพ่อบันทึกไว้เป็นคำคล้องจองกันดังนี้

อย่าข้ามคนล้ม อย่าข่มคนรู้ อย่าชู้คนกล้า อย่าทำคนพาล อย่าวาน คนร้าย อย่าขายคนรัก อย่ากักคนรีบ อย่าบีบคนบอบ อย่าชอบคนชั่ว อย่า ยั่วคนดี อย่าตีคนตาย รวม ๑๑ อย่า

ส่วน ‘คน’ มี ๘ คน ได้แก่ คนบ้าอย่าถือ คนดีอย่าสอน คนจรรยา ครอบ คนประจบอย่ารัก คนทักอย่านิ่ง คนจริงอย่าหน่าย คนอายุอย่าล้อ คนมาง้อขอโทษอย่าโกรธเคือง

ขอฝากท่านผู้อ่านเป็นของขวัญปีใหม่ไทย (สงกรานต์) นะคะ อาจารย์ ชอบมากเลยจดบันทึกไว้ในขณะกำลังประชุม ถ้าไม่จดก็จะลืมค่ะ สมัยที่ หลวงพ่อบันทึกนี้ได้อาจารย์ฟังแล้วก็บันทึกไว้มากมาย ที่นำออกมาเขียน

เป็นธรรมนิยาย ชุดสัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม (ซึ่งเวลานี้มี ๕ เรื่อง เรียงตามลำดับเหตุการณ์คือ มักกะลีผล นารีผล สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม วัฏจักรชีวิต และความหลงในสงสาร) และที่จะเขียนต่อก็ยังมีอีกมาก ปัจจุบันปี พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เหตุการณ์ในเรื่องล่าสุดคือ ความหลงในสงสาร เพิ่งถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เรียกว่าไกลจากปัจจุบันถึง ๒๒ ปี อาจารย์ไม่รู้ว่เมื่อไรจะได้เปิดฉากความหลังในสังสาร เพราะงานมากเหลือเกิน สุขภาพก็ไม่ดีเลยคะ โดยเฉพาะขา ปวดมาก เดินขึ้นบันไดปวดแทบน้ำตา ร่วงเลยคะ จะไปหาหมอก็กไม่มีเวลา คุณหมอมัที่รู้จักกันบอกว่า ให้ไปฉีดกระดูก ค่าใช้จ่ายประมาณหนึ่งหมื่น เตรียมเงินสำรองไปก่อนแล้วเบิกราชการทีหลัง อาจารย์ก็ไม่มีทั้งเวลาและเงินที่จะไปรับการตรวจรักษา แต่เวลาจะทำบุญ ต่อให้อยู่ในภาวะยากจนแค่ไหนก็หามาทำบุญจนได้ (น่าเกลียดมากใช้ไหมคะ)

ปีนี้เสียภาษี ๑๓๙,๕๒๐ บาท มากกว่าปีที่แล้ว ๑๓,๒๗๘ บาท เขาลดหย่อนเงินบริจาคให้เพียง ๑๕๐,๐๐๐ บาท ถึงทำบุญเป็นแสนเป็นล้านก็ลดหย่อนได้เท่านี้ ส่วนดอกเบี้ยธนาคารเกือบเจ็ดหมื่น เขาลดหย่อนให้ทั้งหมด มีค่าลดหย่อนอื่นๆ อีกหลายรายการ ไม่เช่นนั้นจะต้องเสียมากกว่านี้ พอถึงเวลาต้องเสียภาษีที่โรกัเต็อดร้อนตรงที่ไม่มีเงินเสีย เพราะทำบุญหมด ผู้ใหญ่ที่อาจารย์เคารพนับถือท่านก็เตือนว่าต้องแบ่งไว้เสียภาษีด้วย อาจารย์ก็ทำตามไม่ได้สักที ไม่เป็นไรคะ เต็มธรรมะจัดสรรเอง ขอให้เงินทำบุญทุกครั้ง ทุกวันก็พอใจแล้วคะ

นอกจากเรื่องสุขภาพและเรื่องเงินแล้วก็มีเรื่องงาน ซึ่งเรื่องหลังนี้หนักที่สุด เพราะงานเก่าก็ยังทำไม่เสร็จ งานใหม่ก็วิ่งเข้ามาเกือบทุกวัน อาจารย์ก็ห้องไว้ในใจว่าจะไม่ใจอ่อน จะไม่รับปากกับใครอีก แต่พอถึงเวลาก็ใจอ่อน รับจะช่วยอีก ตัวอย่างเช่น เมื่อคืนก่อนมีโทรศัพท์เข้ามาตอนดึก อาจารย์ตั้งใจไว้ว่าจะไม่รับโทรศัพท์ ถ้ารับงานจะไม่เสร็จ พอโทรศัพท์ดังอยู่นานจึงรับ ปรากฏว่าสุภาพสตรีชาวฝรั่งเศสโทรศัพท์มา แรกๆพูดไทย

เพราะชอบเมืองไทยมาก นับถือพระพุทธศาสนา รู้จักหลวงพ่ोजรัญ อ่านกฎแห่งกรรมของหลวงพ่ोजรัญและคณะแปลเป็นภาษาอังกฤษ ตอนหลังขออนุญาตพูดภาษาอังกฤษเพราะนึกศัพท์ภาษาไทยไม่ค่อยออก ก็คุยภาษาอังกฤษกันอยู่พักใหญ่ แหม่มก็บอกว่าจะขอให้อาจารย์ช่วยแปลเรื่องของมทาน้อย อาจารย์รีบปฏิเสธบอกว่ากำลังแปล "หลวงปู่ฝากไว้" ยังไม่เสร็จ กำลังเขียนหนังสือเรื่อง **"When religion derails"** ก็ยังไม่เสร็จ กำลังทำวิจัยเรื่อง **โครงการสนับสนุนศาสนาในการพัฒนาสังคม** (เป็นหัวข้อที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้มา) ก็ยังไม่เสร็จ งานนี้ถ้าไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนดจะต้องถูกปรับวันละ ๑,๐๐๐ บาท ต้นฉบับกุลสตรีก็ยังไม่เสร็จ อะไรๆ ก็ยังไม่เสร็จ แหม่มก็บอกว่าไม่รีบร้อน รอได้ อยากให้แปลเพราะจะนำไปเผยแพร่ที่ฝรั่งเศส คนฝรั่งเศสที่เป็นชาวพุทธสนใจมาก พอพูดมาอย่างนี้ ความรักพระศาสนาทำให้ต้องรับปาก แต่งานนี้หนักหน่วงมากเพราะต้องถอดจากซีดีก่อน แล้วคนอย่างอาจารย์สุจิตราเล่นซีดีไม่เป็น คงต้องจ้างลูกศิษย์ถอดความจากซีดีออกมา มีลูกศิษย์ปริญญาโทคนหนึ่งถนัดเรื่องนี้มาก (เป็นมุสลิม) สามารถฟังและพิมพ์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ได้เลย (คอมพิวเตอร์อาจารย์สุจิตราที่ใช้ไม่เป็น) ปรากฏว่าคุยกันนานมาก อาจารย์บอกว่าเคยเรียนภาษาฝรั่งเศส ตอนเรียนพูดเก่งมาก แต่ตอนนี้จำไม่ค่อยได้แล้ว แหม่มก็เลยถือโอกาสคุยเป็นภาษาฝรั่งเศส สนุกมากตอนคุย แต่พอวางหูโทรศัพท์ งานไม่เสร็จ แกรมจะมีงานใหม่มาเพิ่มอีก อยากร้องไห้!

ตั้งใจไว้ว่าสงกรานต์ (มหาวิทยาลัยปิด ๕ วัน) จะไม่ไปไหนเลย จะอยู่บ้านสะสางงานให้เหลือน้อยลง ความจริงได้รับปากพระอาจารย์วีระนนท์ไว้ว่าวันที่ ๑๓ จะไปร่วมงานแจกทานที่วัดท่าน แต่เมื่อวาน (๕ เมษายน ๒๕๕๐) ไปถวายปัจจัยแทน เรียนท่านว่าไม่สามารถมาได้ ต้องทำงาน ได้ถวายปัจจัยทำบุญไป ๓,๐๐๐ บาท และถวายแม่ชี Brigitte (ซึ่งจะกลับไปเยี่ยมบ้านที่ประเทศออสเตรเลีย และไปสอนกรรมฐานด้วย) ๕,๐๐๐ บาท (เบิกเงิน

บัญชีของคุณแม่ที่อาจารย์ฝากให้ เพราะบัญชีของอาจารย์ติดลบสองแสนเศษ ไม่มีสิทธิ์เบิก) ทุกวันนี้ใช้เงินของคุณแม่ ยืมมาใช้ก่อนผ่อนคืนที่หลัง อาจารย์ไม่โกงคุณแม่แน่นอนค่ะ

ขอกราบเรียนท่านผู้อ่านว่า**รมพระศรีชินบัญชร**จะจบในฉบับหน้าจะคอลัมน์ต่อไปคงต้องใช้พื้นที่ท่านผู้อ่านซึ่งอาจารย์ติดไว้นานแล้ว คือเรื่อง**สตรีในพระพุทธศาสนา** ซึ่งอาจารย์ใช้ชื่อคอลัมน์ว่า **สักขีสาวิกา** แปลว่า สาวิกาที่ทันเห็นพระพุทธเจ้า คือ มีชีวิตอยู่ร่วมสมัยกับพระพุทธเจ้าและได้ฟังคำสอนของพระพุทธองค์ คำว่าสาวิกาเป็นคำที่ใช้คู่กับ**สาวก** สาวกแปลว่า ผู้ฟัง ผู้ฟังคำสอน ศิษย์(ผู้ชาย) ส่วนสาวิกาแปลว่า ผู้ฟัง ผู้ฟังคำสอน ศิษย์ (ผู้หญิง) ซึ่งศิษย์ดังกล่าวนี้มีทั้งที่เป็นภิกษุ ภิกษุณี และอุบาสก อุบาสิกา หรือจะพูดว่ามีทั้งที่เป็นนักบวชและที่เป็นผู้ครองเรือน คำว่าสาวกและสาวิกา จึงมิได้หมายถึงนักบวชเท่านั้น

สำหรับการตอบจดหมายก็ยังคงมีต่อไปค่ะ เพราะมีจดหมายที่รอการตอบอยู่อีกกว่าสิบฉบับ ตอบคอลัมน์นี้ไม่ทันก็ยกยอดไปตอบในคอลัมน์**สักขีสาวิกา** ได้ค่ะ ขออนุญาตตอบจดหมายเลยนะคะ

ฉบับแรกเขียนมาจากคนดั่งแห่งยุค คืออาจารย์อุทุมพร มุลพรม ซึ่งโด่งดังจากรายการ “คนค้นคน” ที่อาจารย์กับลูกชายดูแล้วนั่งร้องไห้แข่งกัน ความจริงอาจารย์ว่าตัวเองเจ้าน้ำตาแล้ว เพราะตุลหะครหรือเรื่องจริงที่เศร้า หรือที่ประทับใจ ก็จะเป็นน้ำตาไหลพรากๆ แต่ลูกชายอาการหนักกว่า อาจารย์อุทุมพรเขียนมาแบบจดหมายราชการค่ะ อาจารย์เห็นเป็นเรื่องแปลก จึงนำมาลง ขอตัดตอนที่คำขึ้นต้นเลยนะคะ

เรียน ดร.สุจิตราที่รักและนับถือยิ่ง
สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. แบบตอบสัมภาษณ์เชิงลึก
๒. น้ำพริกจากภูเก็ต แคลเซียมสูง
๓. ปลาข้าวสารอบกรอบ

...ได้รับเงินทำบุญ ๑,๐๐๐ บาท จะรวมไว้สมทบให้ ดร.दारारวรรณ เพื่อพัฒนานักเรียนศูนย์วัดวะภูแก้วต่อไป ขอนุโมทนาและขอให้อาจารย์ผู้มีความมั่งคั่งในวัตรปฏิบัติ จิตใจ ความคิด อันยอดเยี่ยม จงสมปรารถนา ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทุกประการ...

เรื่องของเรื่องก็คืออาจารย์อุทุมพรและอาจารย์มิ่งนราชการที่ต้องประชุมร่วมกันบ่อยๆ เมื่อได้เบียดประชุมมา (ครั้งละ ๘๐๐ บ้าง ๑,๐๐๐ บ้าง) ก็จะฝากอาจารย์อุทุมพรไปทำบุญกับดร.दारारวรรณ ผู้ดูแลศูนย์วัดวะภูแก้ว ซึ่งหลวงพ่อบุช จานิโอ (พระราชสังวรญาณ) สร้างไว้สมัยที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ เพื่อให้เป็นศูนย์อบรมนักเรียน และดร.दारารวรรณก็ได้ดูแลศูนย์นี้มานาน เราสามคน(คืออาจารย์อุทุมพร อาจารย์दारารวรรณ และอาจารย์สุจิตรา) จึงรักกันมากเพราะต่างก็มีอุดมการณ์เดียวกันคือทำงานรับใช้พระศาสนา อาจารย์รักอาจารย์สองท่านนี้มาก และเคยคิดว่าจะนำประวัติชีวิตอันดีงามของสองท่านนี้ไปเขียนเป็นนิยายเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ชนรุ่นหลัง ถ้าอาจารย์อายุยืนยาวต่อไปนานๆ คงจะได้เขียนนะ ประเทศของเรายังมีคนที่ยังรักชาติบ้านเมืองและอุทิศตนให้กับส่วนรวม เช่นอาจารย์อุทุมพรกับอาจารย์दारารวรรณ ซึ่งแม้จะเป็นเพียงสองหยดน้ำในมหาสมุทรก็ยังดีกว่าไม่มีเลย ใช่ไหมคะ อาจารย์เมื่อเห็นคนที่จ้องแต่จะกอบโกย จ้องแต่จะเอาเปรียบประเทศชาติ ซึ่งคนประเภทนี้นั้นวันก็จะทวีจำนวนมากขึ้น อาจารย์ไม่สบายใจเลย แล้วหลายๆก็สงสารคนพวกนี้มาก อยากให้เขาเกิดสำนึกที่ดีกว่านี้ ก็จะพยายามแผ่เมตตาให้พวกเขา เรามาช่วยกันแผ่เมตตาให้พวกเขาละคะ

ฉบับที่ ๒ เขียนมาจากเรือนจำจังหวัดจันทบุรี อาจารย์ไม่ลงชื่อและนามสกุล แต่จะตั้งชื่อให้ใหม่ว่า “คุณชาย” ดีไหมคะ เพราะชื่อจริงขึ้นต้นด้วย ช. ช่าง คุณชายเขียนมาดังนี้

...กระผมนาย...อายุ ๒๕ ปี ขณะนี้กำลังถูกจองจำในข้อกล่าวหาว่า

มียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ขณะนี้อยู่ระหว่างสู้คดี ทางเรือนจำมีห้องสมุดไว้ให้ผู้ต้องขังได้อ่านในยามว่าง ผมจึงได้อ่านเรื่อง**มังกรกลีผล นารีผล สัตว์โลกย่อมนเป็นไปตามกรรม และวัฏจักรชีวิต** ซึ่งพอผมได้อ่านแล้วมีความรู้สึกดีมาก และได้รู้อะไรอีกหลายอย่างเกี่ยวกับชีวิต ทำให้ผมอยากค้นหา อยากรู้ อยากศึกษา เพื่อการดำรงชีพของตนเอง และผู้อื่น แต่น่าเสียดายที่เรือนจำไม่มีเรื่อง**ความหลงในสงสาร** ผมจึงหยุดอ่านไปพักหนึ่ง จนมาได้อ่านกุลสตรีฉบับที่ ๘๔๙ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๙ หน้า ๑๘๒ ของดร.สุจิตรา อ่อนค้อม ผมจึงได้รู้ว่า ดร.สุทัสสา อ่อนค้อม เป็นบุคคลคนเดียวกับ ดร.สุจิตรา อ่อนค้อม ผมจึงถือโอกาสนี้เขียนจดหมายมาขอหนังสือสวดมนต์และหนังสือความหลงในสงสาร... ฯลฯ

คุณชายคะ อาจารย์ขอแสดงความเสียใจด้วยนะคะที่คุณชายถูกกล่าวหา ขอให้เรื่องยุติลงโดยเร็วนะคะ แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์ถือว่าคุณชายได้ทำวิกฤตให้เป็นโอกาส ถ้าคุณชายไม่ได้มาอยู่ในเรือนจำ ก็คงไม่รู้จักกรรมะของพระพุทธเจ้าใช่ไหมคะ เพราะฉะนั้นคุณชายควรจะขอบคุณคนที่ตั้งข้อกล่าวหา ที่เขาทำให้คุณชายได้มารู้จักของดีในชีวิต อาจารย์เชื่อว่าอนาคตข้างหน้าของคุณชายต้องดีเพราะมีกรรมประจำใจ คุณเสาวคนธ์ส่งหนังสือมาให้แล้วค่ะ เป็นอันว่าเรือนจำจันทบุรีมีหนังสือธรรมนิยายชุดสัตว์โลกย่อมนเป็นไปตามกรรมครบทุกเรื่อง ช่วยแนะนำเพื่อนๆ อ่านด้วยนะคะ จะได้มีบุญเหมือนคุณชาย ขอให้โชคดีค่ะ

ฉบับที่ ๓ คุณภัททริา เจริญกุล บรูซ เขียนมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

อาจารย์สบายดีนะคะ ก่อนอื่นหนูขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาของอาจารย์ที่มีต่อหนูในช่วงที่เดินทางไปแสวงบุญ ณ ประเทศอินเดีย หนูดีใจที่ได้มีโอกาสไปกับอาจารย์ ได้พบอาจารย์อุทุมพร อาจารย์ตุ๊ก และคนอื่นๆ นับว่าโชคดีมาก หนูมีความสุขมากๆ และก็ยังคิดถึงอาจารย์และ

หลายๆ คนอยู่ทุกวัน หนูขอให้มีโอกาสได้ไปแสวงบุญกับอาจารย์อีกนะคะ

ช่วงเดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนเกิดของหนู หนูก็ตั้งใจจะส่งเงินมาร่วมทำบุญกับอาจารย์ แต่ก็ยุ่งจนเลยเข้ามาถึงเดือนมีนาคมจนได้ หนูตั้งใจว่าเงิน \$๑๕๐ จะแบ่งทำบุญโดย \$๑๐๐ ถวายเป็นค่าเล่าเรียนของพระอาจารย์วิชัย โพธิ์นอก ส่วนอีก \$๕๐ ร่วมทำบุญพิมพ์หนังสือกับอาจารย์คะ หรือว่าอาจารย์เห็นว่ามีเหตุผลสมควรอย่างอื่นก็นำไปทำบุญในสิ่งนั้นได้นะคะ

คุณภัททราคะ พวกเราชาวทัวร์อินเดียจำ “หนูจุ่ม” ได้ทุกคนคะ เพราะอายุน้อยที่สุด น่ารักที่สุด ใจบุญที่สุด และสนใจธรรมะมากที่สุด ระหว่างการเดินทางแสวงบุญ หนูจุ่มไม่เคยเลยเลยโอกาสที่จะรวบรวมสิ่งสมความดั่งามให้กับชีวิต กลับจากแสวงบุญเราก็ได้พบกันอีก “หนูจุ่ม” พาลูกชายวัยสามขวบและสามวัย (ไม่ทราบว่าเป็นใคร) ก็ชวน มาทานอาหารกันโดยมีอาจารย์อุทุมพร คุณฮั่ว คุณเอียง (สามี่คุณฮั่ว) และคุณแก้ว (พี่สาวคุณฮั่ว) อาจารย์ตุ๊ก (ดร.ดาราวรรณ เต็มอุดม) และวันนั้นทุกคนก็ได้ร่วมทำบุญพิมพ์หนังสือสวดมนต์วัดพระธาตุแม่เจดีย์ จังหวัดเชียงราย ซึ่งท่านเจ้าอาวาส (พระครูไพฑูริย์พัฒนารักษ์) ท่านจะได้นำไปให้นักเรียนที่มาปฏิบัติธรรมได้ใช้ ท่านต้องการ ๑,๐๐๐ เล่ม แต่ยอดบริจาคได้มากกว่านั้น จึงได้ ๑,๗๐๐ เล่ม คุณยินดี แก้วประเสริฐได้นำไปถวายแล้ว ๑,๕๐๐ เล่ม ที่เหลือ ๒๐๐ เล่ม สำหรับเจ้าภาพร่วมพิมพ์ ท่านที่จำได้ว่าเป็นเจ้าภาพ กรุณาส่งซองเขียนชื่อที่อยู่มารับได้ค่ะ ชื่อเจ้าภาพได้ลงพิมพ์ในหนังสือด้วย

สำหรับเงิน \$๑๕๐ นั้น อาจารย์โทร.เรียนพระอาจารย์วิชัยแล้วคะ ท่านก็อนุโมทนาที่คุณภัททราถวายค่าเล่าเรียนท่าน \$๑๐๐ อาจารย์ก็เตรียมถวายท่าน ๔,๐๐๐ บาท (เงินที่ได้จากการบรรยายธรรม บริษัทะวันออกโพลีเมอร์ อุตสาหกรรม ได้มา ๑๐,๐๐๐ บาท ทำบุญบวชพระไป ๑,๐๐๐ บาท) อีก \$๕๐ ขออนุญาตพิมพ์หนังสือร่วมกับคุณจำ (ฉวีวรรณ องคนุสสรณ์) คุณเวียงคำ คำคุณ ซึ่งสองท่านนี้อยู่ประเทศสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกับคุณภัททรา ได้โทรศัพท์มาขอพิมพ์หนังสือสวดมนต์ ๓ ภาษา (บาลี-ไทย-

อังกฤษ) เพื่อนำไปแจกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา อาจารย์เป็นคนกบฏก็ขอร่วมพิมพ์ด้วย ๒,๐๐๐ บาท คุณแม่สอาด อ่อนค้อม ๓,๐๐๐ บาท ผศ.เอมอร นิรัญราช ๒,๐๐๐ บาท ท่านผู้อ่านที่อยู่ประเทศสหรัฐอเมริกา หากต้องการหนังสือเล่มนี้ โทรศัพท์ขอได้ที่ คุณฉวีวรรณ องคนุสสรณ์ โทรศัพท์ ๖๒๖-๒๑๖-๓๖๘๐ หรือคุณเวียงคำ คำคุณ โทรศัพท์ ๖๒๖-๓๔๗-๐๖๒๐ ทั้งสองท่านยินดีจะส่งมาให้ค่ะ ต้องรอหนังสือเสร็จก่อนนะคะ เพราะคุณจำให้เพิ่มบททำวัตรเช้า-เย็น ด้วย อาจารย์ต้องใช้เวลาแปลและเรียบเรียงส่งกรานต์นี้ไม่ไปไหนเลย เพราะจะทำงานเผยแผ่พระธรรมคำทรงสอนของพระพุทธเจ้าค่ะ

ขออนุโมทนาบุญกับคุณภัททิรามมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณที่ช่วยช่วยให้พรอาจารย์ดังข้อความว่า “ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยปกป้องกันคุ้มครองอาจารย์และครอบครัวให้ปราศจากภัยอันตรายใดๆ มีความสุขสวัสดิ์ตลอดไปค่ะ” อาจารย์ขอน้อมรับพรด้วยความขอบคุณยิ่ง และขอให้อาจารย์ปราศจากภัยอันตรายใดๆ ยิ่งกลัวลึกๆอยู่ค่ะ เพราะสงกรานต์ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ต้องไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวัน ๑๘ วัน เพื่อหนีคนที่รับจ้างจากสตรีผู้หนึ่งให้มา “เก็บ” ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ยังไม่พ้นภัย ต้องหาทางไปอยู่ต่างประเทศ แต่ก็ทำได้วิฤตให้เป็นโอกาสโดยไปเรียนภาษาอังกฤษในโครงการของ ผศ.เอมอร นิรัญราช มีความสุขมากๆค่ะ และได้พักผ่อนด้วย ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปไหนไม่ได้เลยเพราะงานไม่เสร็จ ถ้าจะต้องตายก็ขอตายอยู่กับงานนี้แหละค่ะ

ขออนุโมทนากับคุณภัททิราอีกครั้งค่ะ ทราบว่ากำลังจะมีลูกสาว ขอให้น่ารัก ฉลาด และใญ่บุญเหมือนคุณพ่อคุณแม่ค่ะ ลูกชายน่ารักและฉลาดมาก ลูกสาวก็ต้องเหมือนพี่ชายเขาแหละค่ะ ไว้ลูกสาวโตค่อยไปอินเดียด้วยกันอีกนะคะ

ตั้งแต่อาจารย์ประกาศของดริบบริจาคทุกประเภท ก็ได้มีท่านผู้ใญ่บุญโทรศัพท์มาเรื่อยๆ อาจารย์ก็ให้คุยกับเลขๆ เพื่อบอกเลขที่บัญชีเพราะ

อาจารย์ลงรายชื่อผู้บริจาคท่านสุดท้ายไปแล้ว และจะไม่ลงอีก แต่ท่านที่
ต้องการจะทำบุญก็อย่าเพิ่งหมดหวังนะคะ เพราะอาจารย์ได้ค้นพบวิธีทำบุญ
ที่อาจารย์จะเห็น้อยน้อยลง และคิดว่าจะขอเห็น้อยเป็นครั้งสุดท้ายแล้วค่ะ
เพราะคิดว่าทำมาพอสมควรแล้ว ต่อไปก็จะทุ่มเวลาให้กับการภาวนาซึ่งเป็น
บุญสูงสุด จึงขอทำบุญใหญ่เป็นครั้งสุดท้ายและเป็นการทิ้งทวน ได้วาง
โครงการมาหลายเดือนแล้ว โดยมีลูกชายช่วยคิด ขอถือโอกาสนี้เรียนชี้แจง
ในคอลัมน์นี้นะคะ

ปี พ.ศ.๒๕๕๑ พระเดชพระคุณพระธรรมสิงหบุราจารย์จะเจริญอายุ
ครบ ๘๐ ปี อาจารย์ก็คิดจะสร้างบุญใหญ่ถวายพระเดชพระคุณท่าน เพราะ
ท่านมีคุณูปการต่อชาติ พระศาสนา พระมหากษัตริย์มาโดยตลอด งานสร้าง
คนของท่านสำเร็จลุล่วงด้วยดี ท่านได้สอนคนให้ได้รับประโยชน์ ๓ ข้อ
จากการปฏิบัติธรรมเจริญพระกรรมฐาน คือ ระลึกชาติได้ เห็นกฎแห่งกรรม
และเกิดปัญญาแก้ปัญหาชีวิตได้ อาจารย์ท่องประโยชน์ ๓ ข้อนี้ได้ขึ้นใจ
แต่ตัวเองยังได้รับไม่ครบ ๓ ข้ออย่างเต็มบริบูรณ์ ได้แบบครึ่งๆ กลางๆ
แต่ก็จะเพียรปฏิบัติต่อไป อย่างไรก็ตาม อาจารย์เพิ่งมาเข้าใจความหมาย
ที่แท้จริงของประโยชน์ ๓ ข้อที่ท่านสอน เมื่อตอนบรรยายธรรมให้
ชาวต่างประเทศฟังที่วัดป่าเจริญราชธรรมาราม เรียกว่าเกิด “บั้ง” ขึ้นมา
โดยฉับพลัน ถ้าภาษาปรัชญาเขาเรียกว่า “อัจฉลิตกญาณ” ภาษาอังกฤษว่า
intuition หมายถึงความรู้ที่เกิดขึ้นเอง กล่าวคือ เกิดความรู้ความเข้าใจ
ในเรื่องหนึ่งขึ้นโดยฉับพลันทันที เป็นความรู้ที่สว่างแวบขึ้นในความคิด
และทำให้เราเข้าใจเรื่องนั้นได้อย่างชัดเจน คืออาจารย์เกิด “บั้ง” ขึ้นมาว่า
ประโยชน์ของการเจริญพระกรรมฐาน ๓ ข้อ ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ
สอนก็คือ **วิชา ๓** ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้นั่นเอง อธิบายขยายความได้ดังนี้

ประโยชน์ข้อแรก การระลึกชาติได้ คือ **บุพเพนิวาสานุสสติญาณ**
ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในยามตื่น

ประโยชน์ข้อที่สอง เห็นกฎแห่งกรรม คือ **จตุปปาทญาณ** ที่

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในยามกลาง

ประโยชน์ข้อที่สาม เกิดปัญญาแก้ปัญหาชีวิตได้ คือ **อาสวักขยญาณ** ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในยามสุดท้าย

แต่ปัญชุนั้นแตกต่างจากพระพุทธเจ้ามาก เพราะก่อนจะเป็นพระพุทธเจ้าได้นั้นต้องบำเพ็ญบารมีหลายอสงไขย ช่วงที่บำเพ็ญบารมีเรียกว่าพระโพธิสัตว์ พระปัญญาธิกโพธิสัตว์ต้องบำเพ็ญบารมี ๒๐ อสงไขย พระสังฆาธิกโพธิสัตว์ ๔๐ อสงไขย พระวิริยาธิกโพธิสัตว์ ๘๐ อสงไขย แล้วก็ไม่ใช่ ๘๐ หรือ ๔๐ หรือ ๒๐ อสงไขยถ้วนๆ แต่ยังฟุ้งทำยอีกแสนกัป เรียกว่ายากแสนยาก เพราะฉะนั้นประโยชน์ ๓ อย่างที่ปัญชุนได้จากการเจริญพระกรรมฐานจึงเป็นประโยชน์ระดับโลกียะ ส่วนประโยชน์ที่พระโพธิสัตว์ได้ เป็นประโยชน์ในระดับโลกุตตระ คือการอยู่เหนือโลก หลุดพ้นจากอะไรที่เป็นแบบโลกๆ เช่น หลุดพ้นจากโลกธรรม ๘ และเป็นการหลุดพ้นแบบไม่หวนกลับมาอีก

ความคิดที่แวบขึ้นมาเช่นนี้ทำให้อาจารย์เกิดความซาบซึ้งในสิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงสอน และเกิดความศรัทธาเชื่อมั่นในองค์หลวงพ่อกที่ท่านสอนได้ลึกซึ้งถึงแก่นธรรม โดยนำประสบการณ์การปฏิบัติของท่านมาสอน อาจารย์จึงพูดกับชาวต่างประเทศ (ซึ่งมีทั้งคนยุโรป และคนอเมริกัน) ว่า อาจารย์เพิ่งจะเข้าใจเดี๋ยวนี้เองว่า ประโยชน์ ๓ อย่างที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อสอน ก็คือวิชชา ๓ ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้นั่นเอง ชาวต่างประเทศก็แสดงอาการว่าเป็นอย่างนั้น เพราะก่อนมาปฏิบัติเขาได้ศึกษาภาคปริยัติ อ่านพุทธประวัติมาจนมีความรู้พอสมควรแล้ว แต่สิ่งที่เขาต้องการคือเรื่อง การปฏิบัติ และที่ต้องเดินทางมาปฏิบัติที่ประเทศไทยเพราะพระสงฆ์ที่อยู่ในต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่สอนเรื่องการปฏิบัติ จะหนักไปทางดูหมอบ ทำนายนายทัก ถูกบ้าง ผิดบ้าง บางทีก็รดน้ำมันต์ ใ้บ๊วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่ทั้งแก่น ไม่ใช่ทั้งกระพี้ของพระพุทธศาสนา ได้ฟังอย่างนี้อาจารย์ก็เลยไม่กล้าแก้ตัวแทนท่าน เพราะได้รับการบอกเล่าจากพระที่อยู่ต่างประเทศว่า

พระสงฆ์ไทยบางรูปประพฤติออกนอกนิกาย (เรียกว่าแยยงกว่าที่ชาวต่างประเทศพูดให้ฟังเสียอีก) ความจริงพระที่ท่านประพฤติดีประพฤติชอบ ก็มีอยู่มาก ส่วนที่ประพฤติไม่ดี อาจารย์ว่าน่าจะเป็นพวกที่มาอาศัยผ้าเหลืองหากินมากกว่า คงไม่ใช่พระหрокะ เพราะพระแปลว่าผู้ประเสริฐ ท่านผู้อ่านเห็นด้วยไหมคะ

ขอกลับไปเรื่องที่ว่าอาจารย์คิดจะสร้างบุญใหญ่ถวายพระเดชพระคุณหลวงพ่อก็คืออาจารย์มาคิดว่าที่วัดอัมพวันมีค่าใช้จ่ายมาก จึงอยากหาเงินเข้ามามูลนิธิพระธรรมสิงหบุราจารย์ เพราะพระอาจารย์จิริยุทธิ์เคยเล่าให้คณะผู้ปฏิบัติธรรมถวายกุศลแต่หลวงพ่อก่อนปีที่แล้ว (๒๕๔๙) ซึ่งอาจารย์ก็ฟังอยู่ด้วย ท่านพระอาจารย์จิริยุทธิ์เล่าว่าหลวงพ่อบรรณกับท่านว่า “ถ้าเราตายไม่รู้ว่าการมรณฐานจะมีต่อไปได้หรือเปล่า” บรรดาลูกศิษย์ลูกหาฟังแล้วก็ใจไม่ดี ส่วนคนบ่อน้ำตาตื้นอย่างอาจารย์สุจิตรา นั้นน้ำตาไหลพรากเลยคะ เพราะรู้ว่าหลวงพ่อกำลังห่วงเรื่องคนมาเข้ากรรมฐานว่าจะไม่มีอาหารรับประทานเพราะวัดไม่มีเงิน (ปัจจุบันค่าอาหารวันละ ๔๐,๐๐๐ บาท ค่าไฟฟ้าเดือนละ ๘๐๐,๐๐๐ บาท) อาจารย์ก็ตั้งใจว่าจะหาเงินเข้ามามูลนิธิซึ่งอาจารย์เคยเข้าไป ๕,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่เปิด (คือไปถวายเป็นค่าอาหารเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้เข้ามามูลนิธิ) พอปีใหม่จึงถวายเข้ามามูลนิธิ ๙๔,๙๙๙ ยอดจึงเพิ่มเป็น ๙๙,๙๙๙ บาท และช่วงปลายเดือนมีนาคมซึ่งเป็นช่วงวันเกิด ได้ถวายเข้ามามูลนิธิอีก ๔๒,๐๐๐ บาท (รวมยอด ๑๔๑,๙๙๙ บาท) ถวายหลวงพ่อก ๓,๐๐๐ บาท อาจารย์ขออนุญาตหลวงพ่อกทำโครงการกตเวทิตา ๘๐ ชั้นหาพระธรรมสิงหบุราจารย์ เพื่อหาเงินเข้ามามูลนิธิ จะได้พิมพ์เป็นแผ่นพับประชาสัมพันธ์ไปยังศิษยานุศิษย์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อกที่มีจิตศรัทธาต้องการสร้างคนที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อกทำอยู่ให้มาร่วมโครงการคะ

๔๕... บทส่งท้าย

มีเรื่องที่จะกราบเรียนท่านผู้อ่านซึ่งเกี่ยวเนื่องกับฉบับที่แล้วที่อาจารย์บอกว่ามีสุภาพสตรีชาวฝรั่งเศส จะให้แปลเรื่องนำเที่ยวเมืองนครของมหาน้อยและอาจารย์ได้รับปากว่าจะแปลให้ ต่อมาได้รับแผ่นซีดีจากเพื่อนคนไทยของสุภาพสตรีท่านนี้ อาจารย์ก็ฟังกับลูกชายและลูกศิษย์ ฟังกันอย่างที่มาก แม้จะมีอะไรทะแม่งๆ ไม่ตรงกับหลักการของพระพุทธศาสนา อาจารย์ก็คิดว่าคงเป็นเรื่องบังจัตตัง ก็โทรศัพท์หาเพื่อน ถ้ามถึงที่อยู่ของวัด เพื่อนก็บอกจะหาข้อมูลให้ ระหว่างรอ อาจารย์ได้รับเชิญไปบรรยายทางสถานีวิทยุกระจายเสียง วัดสังฆทาน ก็ได้พูดถึงซีดีเรื่องนี้ พระภิกษุที่ท่านสัมภาษณ์(พระอาจารย์กฤษณ์)ท่านก็เคยฟัง อาจารย์ก็เลยให้สัมภาษณ์แบบชื่นชมในประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ใช้นามในซีดีว่า มหาน้อย ซึ่งในเรื่องที่บรรยายบอกว่า คุณพ่อเป็นแม่ทัพภาค ๔ คุณแม่เป็นอาจารย์หมอรพ.รามาริบัติ มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้องชายเป็นนายตำรวจ ฯลฯ

วันนี้ (๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐) ทางวัดสังฆทานได้ออกอากาศรายการบรรยาย ซึ่งอาจารย์ไปอัดเสียงไว้ตั้งแต่วันที่ ๙ เมษายน ก็มีนักข่าวทหารหญิงท่านหนึ่งโทรศัพท์มาหา บอกว่าฟังรายการอยู่ และได้เปิดเผยเรื่องมหาน้อย บอกว่าพี่ชายซึ่งเป็นนายทหารอยู่ภาคอีสานถูกมหาน้อยหลอกเงินไปมากมายและบัดนี้หนีไปเขมรแล้ว สิ่งที่ได้พูดในซีดีหมดเท็จทั้งเพ อาจารย์ก็บอกว่ากำลังจะติดต่อกับทางวัดเพื่อขอออกอากาศเรื่องนี้แจ้งต่อท่านผู้ฟังว่าหลังจากไปอัดเสียงได้สองวัน เพื่อนก็ส่งข่าวมาว่าได้สืบเรื่อง

มหาน้อย แล้วปรากฏว่าเป็นพวก ๑๘ มงกุฏ เคยไปบรรยายที่วัดป่าสาละวัน และเซ็ดเงินวัดไป แล้วก็ล่องหนหายตัวไปไหนก็ไม่ทราบ เพื่อนคนนี้ก็มีพี่ชาย เป็นแม่ทัพภาค ๓ แต่ปัจจุบันเกษียณอายุราชการแล้ว พี่ชายบอกว่าแม่ทัพภาค ๔ ไม่เคยมีชื่อตามที่มทาน้อยอ้าง เป็นอันว่าข้อมูลตรงกัน วันต่อมาเพื่อนก็ยังให้เพื่อนของเขาที่รู้จักมทาน้อย โทรศัพท์มายืนยันกับอาจารย์ว่าได้เคยไปฟังมทาน้อยเทศน์เรื่องนี้ที่วัดป่าสาละวัน และได้เซ็ดเงินวัดไปจริง ฯลฯ สรุปว่าแม่แต่อาจารย์สุจิตราที่คิดว่าตัวเองรู้จักพระสุปฏิปันโน ก็ยังถูกหลอกจนได้ เสียชื่อหมดเลย แต่ก็ดีไปอย่างที่ไม่ต้องเสียเวลาแปลเป็นภาษาอังกฤษไปทำให้ชาวต่างประเทศเข้าใจผิด สรุปว่าอาจารย์ขอถอนคำพูดทั้งหมดที่ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับมทาน้อยเมื่อวันที่ ๙ เมษายน และออกอากาศวันที่ ๑ พฤษภาคม ขอโหลิกรรมให้ผู้ใช้ชื่อว่ามทาน้อย (และอ้างว่าเป็นพระราชอาชญาด้วย) ที่ทำให้อาจารย์เชื่อในคำหลอกหลวงของ...(จะใช้นามหรือคุณดี เพราะบัดนี้บุคคลผู้นี้ก็ปราศไปเรียบร้อยแล้ว ถึงจะยังหนุ่มไม่ไตรจิวร แต่ก็ขาดความเป็นพระภิกษุแล้วโดยทางพฤตินัย แต่นั่นเป็นเรื่องของ...ดิฉันไม่เกี่ยวนะคะ โอลิกรรมให้แล้วค่ะ)

อีกเรื่องที่อาจารย์เขียนในฉบับที่แล้วคือ “อย่าตีคนตาย” ฉบับนี้มีตัวอย่างของ “อย่าตีคนตาย” มาเล่า คือระหว่างที่รอคุณหมอตตรวจตา อาจารย์ก็นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ พบข่าวนักร้องสาวชาวต่างประเทศที่เสียชีวิตแล้ว เธอมีลูกสาวคนหนึ่งซึ่งยังไม่รู้ว่าใครเป็นพ่อ เพราะเธอมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคนก่อนที่จะตั้งท้อง เมื่อเธอเสียชีวิตจึงมีการตรวจ DNA เพื่อจะหาพ่อเด็กและก็ได้เรียบร้อยแล้ว แต่กลับกลายเป็นว่าน้องสาวของเธอได้ให้สัมภาษณ์แบบ “ชายข่าว” ได้เล่าถึงความชั่วร้ายของพี่สาวให้นักข่าวฟังและยังบอกว่าจะเขียนเป็นหนังสือแฉความไม่ดีของพี่สาว นี่คือตัวอย่างของการ “ตีคนตาย” ซึ่งหลวงพ่อก่านห้ามด้วยการสอนว่า “อย่าตีคนตาย” เพราะเขาตายไปแล้ว จะไปเอาเรื่องไม่ดีของเขามาพูดทำไม แล้วเรื่องจริงหรือเท็จเขาก็ไม่มีโอกาสมาแก้ตัว โบราณท่านจึงสอนว่า “งามอยู่

ที่ผี” หมายความว่าคนตายแล้วอะไรก็ดีหมด อย่าไปว่าเขา ถึงแม้ตอนมีชีวิตอยู่เขาจะเป็นคนไม่ดี แต่พอเขาตายเราก็ต้องอโหสิกรรม อย่านำความไม่ดีของเขามาพูด เพราะฉะนั้น“อย่าตีคนตาย” กับ “งามอยู่ที่ผี” คงจะมีความหมายคล้ายคลึงกันนะคะ

ขออนุญาตพูดเรื่องที่กำลังเป็นข่าวอยู่ในเวลานี้ คือเรื่องพระภิกษุท่านออกมาแสดงเจตนาฆราวาสขอให้บัญญัติลงในรัฐธรรมนูญว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งถือเป็นเรื่องดีงาม แต่ทำไมจึงมีชาวพุทธบางคนออกมาต่อต้าน แฉมาใช้คำพูดจ้วงจาบ ด่าว่าพระอย่างหยาบคาย เห็นแล้วไม่สบายใจเลย อาจารย์ในฐานะเป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกฎหมายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและได้ทำงานเพื่อพระศาสนามานาน เคยรณรงค์เรื่องศาสนาประจำชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เคยถกเถียงกับรัฐมนตรีและ ส.ส.(สมัยนั้น)อย่างเอาเป็นเอาตาย แต่ก็ไม่สำเร็จ เคยเขียนบทความเรื่องพระมหากษัตริย์ไทยกับศาสนาประจำชาติ ตีพิมพ์ในกุลสตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ไม่สำเร็จเพราะมีอุปสรรค คือชาวพุทธไม่เห็นด้วย อ้างว่าเกรงใจศาสนาอื่น อาจารย์เคยถามเพื่อนที่เป็นมุสลิมว่าถ้าจะบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ จะขัดข้องไหม เพื่อนบอกว่ารีบๆบัญญัติเลย เพราะชาวพุทธละตุ้มเป๊ะมาก พอมาถึงปัจจุบันก็ถามเพื่อนคนเดิมว่ายังยืนยันคำพูดที่พูดไว้เมื่อสิบสามปีที่แล้วหรือไม่ เพื่อนบอกว่ายังยืนยัน แต่คิดดูให้ดีนะ ตอนนี้ชาวพุทธอ่อนแอมาก ต้องสร้างพลังให้เข้มแข็งเสียก่อนจึงจะสมศักดิ์ศรีของศาสนาประจำชาติ ชาวพุทธอ่านตรงนี้แล้วอย่าเพิ่งโกรธเพื่อนอาจารย์นะคะ เพราะสิ่งที่เขาพูดก็มีส่วนจริงอยู่มาก เราคงไม่ต้องพูดถึงชาวพุทธแท้อย่างพวกเราที่ปฏิบัติตามคำทรงสอนขององค์พระศาสดาอย่างจริงจัง แต่ยังมีชาวพุทธตามลำมะโนครัวอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่เข้าใจคำสอน และพยายามขัดขวางทุกวิถีทาง อาจารย์ก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าทำไมต้องทำเช่นนั้น

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคมที่ผ่านมา อาจารย์จัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น

เห็นของศาสนิก ๕ ศาสนา นับเรียงลำดับมากน้อยของจำนวนผู้นับถือได้แก่ พระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และ ศาสนาซิกข์ โดยเรียงเชิญผู้แทนของศาสนาทั้ง ๕ มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ผู้แทนของศาสนาคริสต์ได้เสนอว่า เนื่องจากศาสนาพุทธมีจำนวนศาสนิกมากที่สุดและอยู่คู่ประเทศไทยมาช้านาน พวกเรา(หมายถึงผู้แทนของ ๔ ศาสนา) จึงยินดีและเต็มใจที่จะให้มีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และให้รัฐรับรองศาสนาอีก ๔ ศาสนาที่เข้ามาในประเทศไทย คือ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ ปรากฏว่าที่ประชุมซึ่งมีศาสนิกครบทั้ง ๕ ศาสนาต่างเห็นชอบด้วย ไม่มีผู้ใดคัดค้านแม้แต่คนเดียว บรรยายากศวันนั้นเต็มไปด้วยมิตรภาพและความเข้าใจอันดีต่อกัน ผู้แทนศาสนาคริสต์ที่เราเชิญมา นอกจากท่านจะเป็นผู้นำของศาสนาคริสต์แล้ว ท่านยังเป็นสนช.ท่านหนึ่งด้วย อาจารย์ก็คิดว่าครั้งนี้ การบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติจะต้องสำเร็จอย่างแน่นอน แต่การนี้กลับกลายเป็นว่ามีชาวพุทธมาคัดค้าน โดยอ้างว่าจะทำให้เกิดความแตกสามัคคีภายในชาติ วันนี้นักข่าวทหารหญิงได้เล่าให้ฟังว่าเบื้องหลังมีเรื่องของผลประโยชน์แอบแฝงอยู่ เพราะมีคนกลุ่มหนึ่งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ของประเทศชาติ

อาจารย์ก็ไม่อยากจะคิดว่าจะมีคนที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ของประเทศชาติ เพราะเวลานี้ประเทศของเรากำลังมีปัญหามาก คนไทยแตกสามัคคีกันแทบจะทุกหน่วยงาน อาจารย์อยากเห็นคนไทยสามัคคีกัน อยากให้คนไทยเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติให้มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เพราะถ้าประเทศชาติอยู่ไม่ได้ ตัวเราจะอยู่ได้ละหรือ ลองคิดดูนะคะ อย่าเพิ่งเชื่อที่อาจารย์พูด แต่ให้นำไปคิดทบทวนดู ขอให้ใช้หลักกาลามสูตรคิดพิจารณาถึงผลได้ ผลเสีย ประโยชน์ หรือโทษ แล้วจึงเชื่อหรือไม่เชื่อ (คือให้ใช้ปัญญาเป็นตัวชี้นำ ไม่ใช่ใช้ศรัทธา)

สำหรับอาจารย์ การบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และรัฐรับรองศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ จะทำให้สถานการณ์ในประเทศดีขึ้น เพราะเมื่อคนไทยทุกคนยึดมั่นในคำสอนของศาสนา ความรุนแรงร้ายกาจต่างๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น คนจะเห็นแก่ตัวน้อยลง เห็นแก่ประเทศชาติมากขึ้น เพราะศาสนาสอนให้คน**ละชั่ว ทำดี** ช่วยขัดเกลาคนที่หนาด้วยกิเลสให้เป็นคนกิเลสเบาบางลง สังคมของเราก็จะมีคนดีเพิ่มมากขึ้น คนชั่วลดน้อยลง และที่สำคัญคืออนุชนรุ่นหลังจะได้เห็นตัวอย่างที่ดีงาม สังคมจะอุดมด้วยกัลยาณมิตร เราต้องยอมรับความจริงที่ว่าในปัจจุบัน *กัลยาณมิตร* หายากมาก ส่วน *บาปมิตร* มีอยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง ทุกวันนี้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแทบจะหาไม่ได้ มีการโจรกรรม หลอกหลวง เบียดเบียนกันในรูปแบบต่างๆ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ไม่เว้นแต่ละวันซึ่งล้วนแต่ข่าวไม่เป็นมงคลทั้งนั้น แต่บางที่สื่อก็มีส่วนเหมือนกัน นั่นคือคำกล่าวที่ว่า “*ข่าวร้ายลงฟรี ข่าวดีเสียเงิน*” นั่นดูจะเป็นอย่างนั้นจริงๆ บางครั้งข่าวดีก็ทำให้เป็นร้าย อย่างเช่นพระท่านออกมาแสดงเจตนารมณ์เรื่องศาสนา ก็ไปว่าท่านต่างๆ นานา ทว่าพระมาเดินชบวนบ้าง ละ พระไม่อยู่วัดบ้างละ พระทำให้เกิดความแตกแยกบ้างละ ล้วนแล้วแต่ว่าพระทั้งนั้น แล้วคิดบ้างไหมคะว่า คำที่ว่าพระเหล่านี้ถ้านำไปว่าคน มีหวังถูกเผาบ้าน แต่พระท่านไม่เบียดเบียน ท่านลดละได้ระดับหนึ่งแล้ว จึงทนต่อคำว่าร้ายของโยม เผลอๆ ท่านกลับจะนึกสงสารโยมเสียอีกว่า “*โยมเอ๋ย หานรกมาใส่ตัวแท้ๆ ไม่น่าเลย*” นี่อาจารย์คิดแทนพระนะคะ คือถ้าอาจารย์เป็นพระคงจะคิดอย่างนี้ อย่างไรก็ตามอาจารย์ก็ปลื้มใจอยู่อย่างหนึ่งคือ ท่านผู้อ่านกุลสตรีไม่มีท่านใดคิดไม่ดีกับพระ เพราะท่านที่อ่านกุลสตรีเป็นคนดีทั้งหมด ถ้าไม่ดีจะมาอ่านกุลสตรีหรือ (ไม่ทราบว่าเป็นการอ้างเหตุผลที่สมเหตุสมผลหรือไม่ ขอคำตอบด้วยค่ะ)

อาจารย์ขอสรุปในเรื่องนี้ว่า เราชาวพุทธต้องช่วยกันสนับสนุนให้มีการ

บัญญัติลงในรัฐธรรมนูญว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และรัฐ
รับรอง ๔ ศาสนาที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย คือศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ อย่ไปเชื่อชาวพุทธที่ไม่เข้าใจศาสนา
ที่มาชักชวนให้ออกนอกกลุ่มนอกรทาง ไม่ว่าคนคนนั้นจะเป็นใครก็ตาม และ
อย่าไปเชื่อว่าจะเป็นการเอาเปรียบศาสนาอื่น เพราะศาสนาเป็นเรื่องของ
ศรัทธา ไม่มีการเอาวัดเอาเปรียบใคร **ศาสนาเป็นสิ่งที่ดี แต่คนไม่ดีพยายาม
จะพุดให้ศาสนาเสีย** พวกเราจะต้องไม่ฟังเขาหรือถ้าช่วยอธิบายให้เขา
ตาสว่างได้ก็จะเป็นบุญของเขา เราเองก็จะได้บุญในแง่ที่ได้ช่วยสถาบันชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ สถาบันทั้งสามนี้เป็นหลักของประเทศ เรียกว่า
เป็นเสาหลัก จะขาดหลักหนึ่งหลักใดไปไม่ได้ จึงขอเชิญชวนทุกท่านให้ช่วย
กันสวดมนต์ โดยเฉพาะบทพาหุง-มหากา เพื่อช่วยชาติ พระพุทธมนต์
บทนี้ช่วยชาติมาทุกยุคทุกสมัย เริ่มตั้งแต่สมัยรัชกาลสมเด็จพระนเรศวร
มหาราช สมัยรัชกาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมัยรัชกาลพระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงสมัยรัชกาลปัจจุบัน อาจารย์ไม่ได้
อ้างสงเดช แต่มีข้อมูลทุกอย่าง เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ เมษายน ที่ผ่านมา
อาจารย์ก็ได้พุดเรื่องนี้ที่หน้ารัฐสภา (ถูกบันทึกเทปไว้ด้วย) ทำให้ชาวพุทธ
(ที่มาั่งเป็นกำลังใจให้พระสงฆ์ ซึ่งมาปักหลักแสดงเจตนาธรรมณ์แล้วแน่ที่
จะขอให้มีการบัญญัติลงในรัฐธรรมนูญว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำ
ชาติ) อีกหลายท่านที่ยังไม่ทราบเรื่องนี้ได้ทราบ ทำให้เกิดกำลังใจที่จะ
ปักหลักแสดงเจตนาธรรมณ์อันแน่นอนกันไป

พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณที่เป็นผู้นำ ท่านอธิบายว่าไม่ใช่การประท้วง
เพราะพระจะทำเช่นนั้นไม่ได้ ถ้าเป็นการประท้วงจะต้องมีการกล่าวร้าย ด่า
ว่า เฒ่าหุ่นของผู้ที่ซัดขวาง แต่ที่พวกเรานั่งฟังพระเทศน์ พอถึงเวลา ๑๗
นาฬิกา ก็ทำวัตรสวดมนต์จนถึงประมาณเกือบสองทุ่ม มีแต่สิ่งดีงามทั้งนั้น
ไม่มีอะไรเลวร้ายเลย แล้วเราก็ไม่ได้กิดขวางการจรรยาแต่อย่างใด ศาสนา
อื่นเสียอีกยังพุดให้กำลังใจ (ซึ่งอาจารย์ไม่ขอกล่าวร้ายละเอียด แต่พวกเรา

ก็ซาบซึ้งใจมาก)

อาจารย์ติดลมอีกแล้วว่าจะสรุปก็เลยพูดเรื่อยไปเลย สรุปว่าเราต้องช่วยกันนะคะ เอาใจช่วย ช่วยสวดมนต์ ช่วยอธิษฐานจิต เพื่อลูกหลานของเราจะได้มีศาสนา ไม่ว่าจะเป็นศาสนาอะไรก็สอนให้คนละชั่วทำดีทั้งนั้น ถ้าชาวพุทธคนไหนขัดขวางคงต้องพูดว่าน่าอายศาสนาอื่นเขาจะคะ จบเรื่องศาสนาประจำชาติแล้วค่ะ

สำหรับจดหมายจากท่านผู้อ่านซึ่งมีมากมายหลายฉบับ จะขอยกไปตอบในคอลัมน์ใหม่ซึ่งใช้ชื่อ **ลักขีสาวิกา** เพราะเมื่อจะจบคอลัมน์ **ร่มพระศรีชินบัญชร** ซึ่งเป็นชื่อที่นำมาจากรวคสุดท้ายของบทร้อยกรองพระคาถาชินบัญชร ประพันธ์โดยพระเดชพระคุณพระพิมลธรรม (ชอบ อุนฺจारीเถระ) ราชบัณฑิต ก็ต้องให้จบจริงๆ แต่ในบทที่แล้วไม่ได้กล่าวถึงบทก่อนบทที่แล้วกล่าวถึง **อภานาฎิยปริตร** หรือ **อภานาฎิยสูตร** ซึ่งเป็นพระสูตรสุดท้ายที่กล่าวไว้ในพระคาถาชินบัญชร จากนั้นก็เป็นการกล่าวถึงอานุภาพของพระคาถาชินบัญชร ซึ่งจะขออนุญาตอัญเชิญมาเฉพาะ ๘ บรรทัดสุดท้าย ดังนี้

อานุภาพพระชินะ	อู่บัวหะยารู้หาญ
ห่างไกลไม่ระราน	ประสบนานสวัสดิ์
อานุภาพพระธรรมะ	ให้ชนะความอัปรีดิ์
ห่างไกลคนใจผี	กาลกิณีไม่กล้ากราย
อานุภาพพระสังฆะ	ให้ช้านะอันตราย
ไม่เห็นคนใจร้าย	ไม่มั่นหมายมาราวี
อานุภาพพระสังฆธรรม	ทุกเข้าคำรักษาตรี
จำรัสจำเรียดิ	ร่มพระศรีชินบัญชร

อานุภาพพระชินะคือพระพุทธานุภาพ เพราะคำว่า ชินะ แปลว่า ผู้ชนะซึ่งหมายถึงพระพุทธเจ้า และหนึ่งในหลายพระนามของพระพุทธเจ้า

คือ พระชินสีห์ สองบรรทัดแรกจึงมีความหมายว่า ด้วยพระพุทธานุภาพ ขอให้ผู้สวดพระคาถาชินบัญชรจงอย่าพานพบกับอุบัติเหตุทั้งหลาย ขอให้พบแต่สิ่งให้อำนวยความสวัสดิ์ ด้วยพระธรรมานุภาพ ขอให้ชนะความชั่วร้าย ทางไกลคนใจชั่ว คนกาลกิณีทั้งหลายอย่าได้มากล้ำกราย ด้วยพระสังฆานุภาพ ขอให้ชนะอันตราย ไม่พบเห็นคนใจร้าย พวกคนใจร้ายทั้งหลายขออย่าให้มารวิ และด้วยอานุภาพของพระสังฆกรรม (ธรรมอันดี, ธรรมที่แท้ ธรรมของสัตบุรุษ หลักหรือแก่นศาสนา) ขอให้มีส่วนราชาตีทุกเข้าคำ มีความแจ่มจ้าจำเริญภายใต้ร่มพระศรีชินบัญชร

พระคาถาชินบัญชรมีอานิสงส์มาก คุณจินตพัฒน์ ลิขิตเดชทรงพล นักศึกษาปริญญาโท สาขาไทยศึกษา ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความเชื่อและพิธีกรรมของการสวดพระคาถาชินบัญชร : ศึกษากรณีวัดระฆังโฆสิตาราม และวัดอินทราวihar มีอาจารย์ที่ปรึกษา ๓ คน อาจารย์สุจิตราเป็นคนหนึ่งในสามคน ขณะนี้สอบวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว กำลังรออนุมัติปริญญา

สำหรับอานิสงส์และอานุภาพของการสวดพระคาถาชินบัญชร มีบุคคลหลายท่านที่สวดอย่างสม่ำเสมอและได้รับอานิสงส์เป็นที่น่าอัศจรรย์ จะขออนุญาตยกตัวอย่างมาสักสองท่าน ท่านแรกคือ ท่านอาจารย์สมพร เทพสิทธา ้วยแปดสิบเศษ ท่านเป็นผู้ที่รักพระพุทธศาสนาและหวังดีต่อประเทศชาติอย่างบริสุทธิ์ใจ ท่านจบบัญชี จุฬาลงกรณ์ และดำรงตำแหน่งอธิบดีมาหลายกรม เคยดำรงตำแหน่งประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และดำรงตำแหน่งสำคัญ อีกหลายตำแหน่ง ท่านเล่าในที่ประชุมกรรมการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเมื่อปีที่แล้ว ว่าท่านสวดพระคาถาชินบัญชรมาตั้งแต่ยังเป็นหนุ่มและท่านก็ได้รับอานิสงส์หลายอย่างหลายประการ คิดปรารถนาสิ่งใดก็ได้ดังปรารถนา และไม่เคยประสบเหตุเภทภัยใดๆ อาจารย์รู้จักท่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ ในคราวร่วมมรณงค์เรื่องศาสนาประจำชาติ ที่สำคัญคือท่านเป็นศิษย์พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญด้วย

อีกท่านหนึ่งชื่ออาจารย์แคล้ว สอนอยู่มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม อาจารย์ไม่รู้จักท่านเป็นการส่วนตัว แต่ฟังเรื่องราวของท่านจากท่าน ศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก ราชบัณฑิต ซึ่งอาจารย์เป็น ลูกศิษย์เรียนภาษาบาลีกับท่านมาหลายคอร์ส ท่านอาจารย์เล่าเรื่องอาจารย์ แคล้ว ตั้งแต่ที่มาของชื่อ ว่าตอนเล็กๆ ไม่ได้ชื่อแคล้ว วันหนึ่งตกน้ำ พ่อ แม่หาอยู่นานก็ไม่พบศพ (คือคิดว่าลูกตายแล้ว) พอน้ำลดปรากฏว่าห้อย ต้องแต่งอยู่ที่ใต้สะพาน พ่อแม่เห็นเป็นเรื่องอัศจรรย์ จึงตั้งชื่อให้ว่า แคล้ว (แต่คนชื่อแคล้วที่ไม่แคล้วก็มีเหมือนกัน) อาจารย์แคล้วท่านสอนคณะ วิทยาศาสตร์ ช่วงงานได้ผ่อนส่งที่ดินไว้ผืนหนึ่ง กว่าจะผ่อนหมดก็นับ สิบลปี เสียเงินไปล้านเศษ ครั้นถึงเวลานัดโอนที่ ปรากฏว่าไม่มีที่ให้โอน คือ ถูกโกงไปเรียบร้อยแล้ว ด้วยความเจ็บใจ ท่านจึงไปเรียนนิติศาสตร์ภาค นอกเวลา ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อเกษียณก็ทำหน้าที่ที่นายความ ช่วยว่าความให้เพื่อนฝูงโดยไม่คิดเงิน ยังเคยช่วยท่านอาจารย์เสฐียรพงษ์ ด้วย แล้วก็ชนะทุกราย ท่านจึงเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง

อาจารย์แคล้วท่านสวดพระคาถาชินบัญชรเป็นอาจินต์ (เรื่องไม่ได้ บอกว่าตอนถูกโกงสวดหรือยัง แต่อาจารย์สัจจิตราคิดตามหลักของเหตุผล ว่าตอนนั้นท่านคงยังไม่ได้สวด เพราะถ้าสวดจะไม่ถูกโกง คือจะไม่พบพาน คนใจร้าย ใจผี หรือคนกาลกิณี ท่านคงมาเริ่มสวดหลังจากถูกโกงแล้ว) วันหนึ่งท่านก็ขึ้นรถเมล์ปรับอากาศ แรกๆ ก็มีที่นั่ง ใต้นั่งแถวหน้าอีกต่างหาก แต่พอคนแก่ขึ้นมาท่านก็ถูกให้นั่ง ตัวท่านยืนเกาะราวรถเมล์ ที่นั่งรถเมล์ปรับอากาศคันที่วันนี้ก็แล่นเร็วมาก ท่านโหนมานานก็ชักเมื่อย จากเมื่อยกลายเป็นปวด ปวดทั้งแขนทั้งขาจนทนไม่ไหว ท่านก็ฟ้องพระคาถาชินบัญชรในใจ คนขับก็คะนองมาก ขับเสียเร็ว เพราะสมัยนั้นถนนว่างรถไม่ติดนุ่งนังเหมือนสมัยนี้ พอท่านปวดสุดๆ ท่านก็ตะโกนสุดเสียงว่า “ชะยาสะนาคะตา พุทธ้า...” พุทธ้าออกเสียงสูงเป็นพุทธ้า แล้วรถก็เหวี่ยง ท่านออกนอกประตูมาตกลงบนถนน ถูกรถเมล์ทับขา (รายละเอียดไม่ได้

บอกอีกนั้นแหละว่าเป็นรถเมล์คันที่ท่านโดยสารหรือคันที่เล่นตาม)

คนที่เห็นเหตุการณ์โดยเฉพาะที่เป็นสุภาพสตรี พวกนั้นเอามือปิดหน้าก็รำลึกกันว่าท่านถูกรถเมล์ทับตัวขาดเป็นสองท่อน มีผู้นำส่งโรงพยาบาลศิริราช เมื่ออาจารย์ท่านอื่นๆทราบก็พากันไปเยี่ยม มีคนไปเยี่ยมกันมาก เพราะใครๆก็รักท่าน เพราะท่านช่วยคนไว้มาก พอเห็นเขาคลุ่มร่างท่านไว้ พวกสุภาพสตรีก็ร้องไห้ด้วยความเวทนามาระคนหวาดเสียว เพราะตัวท่านเหลืออยู่ครึ่งเดียว ในที่สุดมีเสียงบอกว่าขอให้เปิดดู ใครดูไม่ได้ก็ให้ปิดหน้า อยากดูหน้าท่านเป็นครั้งสุดท้าย เขาก็เปิดผ้าคลุมออก ปรากฏว่าท่านนอนขดตัวงอขาเข้ามา แกรมตื่นขึ้นมาเล่าเรื่องให้เพื่อนฝูงฟังอีกว่าที่ท่านไม่เป็นอะไรมาก (เพียงถูกรถเมล์ทับขาหักไปข้างหนึ่ง) เพราะอาณาภาพแห่งพระคาถาชินบัญชร เลยกลายเป็นเรื่องขำขันกันระหว่างเพื่อนฝูง ที่สำคัญคือท่านอาจารย์เสฐียรพงษ์ท่านเล่าได้สนุกสนานมาก ลูกศิษย์ที่ฟังมองเห็นภาพทุกชั้นตอนเลยคะ

ที่นี้ก็ขอแถมอีกหนึ่ง คืออาจารย์สุจิตรา อาจารย์เริ่มสวดพระคาถาชินบัญชรเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ตอนนั้นมีความมุ่งมั่นว่าจะต้องสอบเรียนต่อปริญญาเอก สาขาปรัชญา ที่คณะอักษรศาสตร์ให้ได้ คือปี ๒๕๓๙ ได้ทุนจากมหาวิทยาลัย Alberta ประเทศ Canada ให้ไปเรียน แต่มีปัญหาเรื่องตา Professor Dr.Cahil ที่ติดต่อทุนให้บอกว่า ที่นั่นอากาศหนาวจัด และลมแรงมากคงไม่ดีสำหรับตาของคุณ อาจารย์เลยตัดสินใจไม่ไป อีกประการหนึ่งต้องการเรียนด้านพุทธปรัชญาด้วย แต่ที่มหาวิทยาลัยแห่งนั้นมีแต่ปรัชญาล้วนๆ จึงตัดสินใจไม่ไป ก็ท่องพระคาถาชินบัญชรทุกวัน วันละ ๙ จบ ผลสอบออกมาปรากฏว่า ได้ที่ ๑ (รุ่นแรกรับ ๕ คน มีคนสอบ ๕๐ คน แต่สอบผ่านเพียง ๓ คน อาจารย์ขณะคน ๔๙ คน เพราะพระคาถาชินบัญชร) แต่เรียนไม่ไหว ถูกรึไทร์คะ เลยได้ไปพบขุมทรัพย์ที่แดนพุทธภูมิ พอกลับมามีรุ่นน้องที่เรียนจบ ตรี โท เอก จากคณะอักษรบอกว่าไม่สนุกเลย อาจารย์ก็เลยรอดตัวไป ช่วงที่เรียนหนักมาก ไม่มีเวลา

สวดแม้แต่จบเดียว มาเริ่มสวดเป็นเรื่องเป็นราวอีกครั้งก็ตอนเขียนคอลัมน์ **ร่มพระศรีชินบัญชร**นี้แหละค่ะ หลวมฟ่อท่านบอกว่าให้สวดพาทุง-มหากา แล้วตามด้วยพระคาถาชินบัญชร อาจารย์ก็สวดมาเรื่อยๆ ช่วงเดือน กุมภาพันธ์งานมากจนไม่ได้สวด ได้ผลเลยละ

วันหนึ่งเจอคนใจร้ายใจผี เป็นชายหนุ่มหน้าตาดี อายุราวสามสิบ ขับรถยี่ห้อหรูมาที่อาคารจอดรถของมหาวิทยาลัย อาจารย์กับเลขาฯกำลังจะไปตรวจงานที่โรงพิมพ์ (หนังสือสวดมนต์วัดพระธาตุแม่เจดีย์) รถวิ่งทางเดียวก็เลยตกใจไปไม่ได้ หนุ่มนั้นก็หลบแล้วลงมาบอกให้อาจารย์ไป อาจารย์ก็งกๆ เงินๆ เพราะกลัวจะไปเฉี่ยวรถคันอื่นเข้า ก็ถามด้วยเสียงปกติว่า “คุณขึ้นมาได้อย่างไร” เพราะใจคิดว่าคงเป็นนักศึกษามาซ่อมรถปริญญา เขาก็พูดตะคอกว่า “หลงมา ไม่เคยมา เดี่ยวกำลังหาที่จอด” อาจารย์ก็พูดเสียงปกติอีกว่า “จอดไม่ได้หรอก ประเดี่ยวยามเขา...” ยังพูดไม่จบประโยคว่า ประเดี่ยวยามเขาจะมาล้อคล้อ คือพูดแบบห่วงเขานั่นแหละ แต่ก็ชักไม่พอใจที่มาตะคอกใส่ครูบาอาจารย์ เท่านั้นแหละค่ะ **แต่วแตกเลย** เขาตำใส่จนฟังไม่ทัน ชี้น้ำด้วย บอกว่ามึงใหญ่หนักหรือ แล้วก็ฟันผรุสวาจาออกมาเป็นชุด หยาบคายมากๆ เลขาฯ บอกอาจารย์ไปกันเถอะ อย่าไปพูดด้วยเลย อาจารย์บอกยังไม่ได้ ต้องให้เขารู้ว่ามาบ้านคนอื่นแล้วจะมาตำเจ้าของบ้านได้อย่างไร ชักโมโหแล้ว จึงพูดตงกว่าเดิมว่า “นี่คุณ คุณมาบ้านคนอื่นแล้วทำไมมาตำเจ้าของบ้าน” เท่านั้นแหละค่ะ พ่อเจ้าประคุณนี่ repeat คำตำชุดเดิมไม่มีผิดเพี้ยน เพียงแต่เสียงตงกว่าเดิม คำสุดท้ายที่ตำไฉ่หน้า...(ชื่ออวยวะเพศสตร์) ดังก้องเลย เลขาฯบอกอาจารย์ไปเถอะ อาจารย์ก็เลยต้องแผ่น พอผ่านป้อมยามบอกว่า “ยามขึ้นไปดูหน่อย มีคนขับรถทวนลูกศรที่ตามผิดๆ ตำพี่ละเลย” แล้วอาจารย์ก็ขับรถไปโรงพิมพ์พร้อมกับความโกรธโกรธเลขาฯ ด้วยที่ไม่ช่วย น่าจะบอกเจ้าหมอนั่นว่า “นี่ คุณมาตำอาจารย์ฉันทำไม” แต่กลับนั่งเฉยทำเป็นทองไม่รู้ร้อน เชื้อใหม่คะอาจารย์ผูกความโกรธไว้ ๓ วัน ครุ่นคิดแต่ว่าเรื่องอะไรมาตำเราหยาบๆ ทั้งที่เราพูดดีๆ

คืนแรกพยายามจะอธิษฐานกรรม ไม่สำเร็จ คืนที่สองพยายามอีก แต่ได้
ครึ่งเดียว คืนที่สามจึงหลุด เกิดปัญญาคิดได้ว่า**มันเป็นความผิดของเรา**
เองที่ไม่สวดมนต์จึงต้องมาเจออย่างนี้ แล้วก็คิดต่ออีกว่า นี่เราต้องเคย
ด่าเขาไว้ในอดีตชาติ เขามาให้ใช้กรรมก็ดีนักหนาแล้ว ยังไปโกรธเขาอีก ก็เลย
ขอบคุณเขาในใจ และเกิดความเข้มข้นในดวงจิตว่าได้ใช้กรรมแล้ว จะได้
หมดหนี้หมดสินกันไป

จบแล้วค่ะ

บรรณานุกรม

- ท.ธีรานันท์ (นามแฝง). (๒๕๕๒). **สวดมนต์สิบสองตำนานแปล**. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก.
- _____. (๒๕๕๔). **มงคลพิธีฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก.
- พระคันธสารภิกขุ ธรรมมาจริยะ อภิวังสะ. (๒๕๕๙). **พระปริตรธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร : อักษรสัมพันธ์.
- พระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต). (๒๕๓๒). **อมฤตพจนานา**. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์ พรินตีง์ กรุ๊ป.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารีเถร). (๒๕๓๖). **พุทธประวัติที่คนศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยวงศราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (๒๕๕๖). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยวงศราชวิทยาลัย.
- _____. (๒๕๕๖). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยวงศราชวิทยาลัย.
- _____. (๒๕๕๗). **จาริกบุญ-จาริกธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์สวย.
- พระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ จิตฺตมโม) (๒๕๕๙). **กฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ เล่ม ๒๐**. กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัย.
- _____. (๒๕๕๐). **กฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ เล่ม ๒๑**. กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัย.
- พระศาสนโศภน. (๒๕๓๓). **สวดมนต์แปล**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระอุตรคณาธิการ (ชวินทร์ สระคำ). (๒๕๕๖). **พจนานุกรม บาลี-ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย. (๒๕๕๒). พระธรรมมปปัญญากฎาแปล ภาค ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย.

_____ (๒๕๕๒). วิสุทธิธรรมรศกแปล ภาค ๒ ตอน ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๙.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๖). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒.

กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊ค.

วัดป่าเจริญราชธรรมาราม. (๒๕๔๘). คู่มือพุทธบริษัท บทสวดมนต์พร้อมคำแปล.

พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัย.

สมเด็จพระสังฆราช (ปสุทฺเทว). (๒๕๓๘). สวดมนต์ฉบับหลวง. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย.

สมเด็จพระสังฆราช (สา). (๒๕๒๒). พุทธประวัติเล่ม ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๔๐.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย.

สำนักเรียนวัดประยุรวงศาวาส. (๒๕๔๘). คู่มือธรรมศึกษาชั้นเอก. กรุงเทพมหานคร :

ดอกหญ้ากรุ๊ป

สุจิตรา อ่อนค้อม. (๒๕๔๕). ศาสนาเปรียบเทียบ. พิมพ์ครั้งที่ ๗.

กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก.

_____ (๒๕๕๖). การสร้างสันติภาพโลกแบบยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัย.

_____ (๒๕๔๗). ร้อยแปดปัญหาชีวิต. กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัย.

_____ (๒๕๔๘). หนังสือสวดมนต์ บาลี-ไทย-อังกฤษ. กรุงเทพมหานคร :
บี เฮลท์ดี.

_____ (๒๕๕๙). การฝึกสมาธิ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร :

ดอกหญ้ากรุ๊ป.

_____ (๒๕๕๙). ร้อยยั้งนี้เป็นคนดีตั้งนานแล้ว เล่ม ๑-๒. พิมพ์ครั้งที่ ๔.

กรุงเทพมหานคร : บี เฮลท์ดี.

_____ (๒๕๕๐). คู่มือพุทธบริษัท บทสวดมนต์ทำวัตร เข้า-เย็น บาลี-ไทย

อังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : หอรัตนชัย.

_____ (๒๕๕๑). เทนร้อยนักฟักได้ร่มเงาการพ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร :

หอรัตนชัย.